

10333 (e)

C 115

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY 1938

I—10 TYSIĄC

ROK IX

WARSZAWA

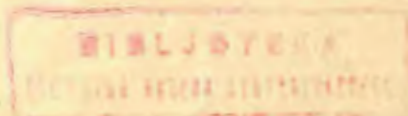
1938

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

B 10333/2) G.U.S.
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY 1938

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło wydawnictwo jako książkę poleconą do bibliotek nauczycielskich oraz jako książkę pomocniczą dla uczniów szkół ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli.

ROK IX

WARSZAWA

1938

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

KOMITET REDAKCYJNY
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przewodniczący:

Edward Szturm de Sztrem — Dyrektor Gł. U. St.

Członkowie:

Stefan Szulc — Redaktor główny

Tadeusz Czajkowski — Zastępca redaktora głównego

Jan Derengowski

Ewa Estreicher — Sekretarz redakcji

PRZEDMOWA

Obecne dziewiąte z kolei wydanie *Małego Rocznika Statystycznego* nie zawiera zasadniczych zmian w porównaniu z wydaniem 1937 r. Jedynie w niektórych działach nastąpiło rozszerzenie treści; między innymi nieco szczegółowiej potraktowano wyniki powszechnego spisu ludności 1931 r. Wszystkie tablice zostały dokładnie przejrzone, w miarę potrzeby poprawione, niekiedy przeredagowane tak, aby każde zagadnienie było przedstawione w sposób ścisły i jasny.

W obecnym wydaniu *Małego Rocznika Statystycznego* nie umieszczono wykresów. Usunięcie ich było spowodowane częściowo względami oszczędnościowymi. Poza tym chodziło o to, żeby nie powiększać nadmiernie objętości wydawnictwa, które pomimo usunięcia wykresów przekroczyło rozmiary wydania zeszłorocznego. Wreszcie przygotowanie wykresów utrudnia wydanie *Rocznika* we właściwym terminie.

Główny Urząd Statystyczny otrzymał od czytelników znaczną ilość życzeń dotyczących uzupełnienia treści *Małego Rocznika Statystycznego*. Nie zawsze proponowane zmiany mogły być wprowadzone, ze względu na rozmiary i charakter wydawnictwa. Pragnąc dalej utrzymywać kontakt z czytelnikami *Małego Rocznika Statystycznego*, Główny Urząd Statystyczny i w tym roku ponawia apel o nadsyłanie pod adresem Komitetu Redakcyjnego (Warszawa, Al. Jerozolimskie 32) wszelkich spostrzeżeń dotyczących treści i formy wydawnictwa.

Prace redakcyjne związane z *Małym Rocznikiem Statystycznym* prowadził w imię Komitetu Redakcyjnego Jan Derengowski.

Przewodniczący

Komitetu Redakcyjnego

EDWARD SZTUM DE SZTREM

Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

UWAGI OGÓLNE

Przy opracowaniu tablic dotyczących stosunków polskich opierano się głównie na szczegółowych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, wydawanych w serii pod ogólnym tytułem *Statystyka Polski*. Należy specjalnie zwrócić uwagę na opracowania publikowane corocznie pod następującymi tytułami: *Statystyka rolnicza*, *Statystyka przemysłowa*, *Statystyka spółek akcyjnych*, *Rocznik handlu zagranicznego*, *Rozdział kredytów bankowych*, *Statystyka samorządu terytorialnego*, *Statystyka pocztowa*, *telegraficzna i telefoniczna*, *Statystyka szkolnictwa*, *Statystyka druków*, *Statystyka cen*. Szczegółowe opracowania szeregu innych zagadnień ukazują się nieperiodycznie w *Statystyce Polski*. Poza tym Główny Urząd Statystyczny wydaje kwartalnik *Statystyka Pracy*, który zawiera szczegółowe materiały i opracowania statystyczne dotyczące zagadnień pracy najemnej. Bieżące, aktualne materiały statystyczne, dotyczące znacznej części zagadnień ujętych w Małym Roczniku Statystycznym, publikowane są w *Wiadomościach Statystycznych*, które ukazują się periodycznie w odstępach 10-dniowych. Materiały dotyczące spisu ludności z roku 1931 ogłoszone są w *Statystyce Polski*. — Poza tym szereg zagadnień opracowano specjalnie do Małego Rocznika Statystycznego.

Przy opracowaniu tablic międzynarodowych posługiwano się rocznikami, innymi wydawnictwami periodycznymi i opracowaniami specjalnymi urzędów statystycznych poszczególnych krajów oraz wydawnictwami międzynarodowymi: *Annuaire Statistique de la Société des Nations*, Genewa; *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genewa; *La Production Mondiale et les Prix*, Société des Nations, Genewa; *Aperçu de la Situation Monétaire*, Société des Nations, Genewa; *Statistiques du Commerce International*, Société des Nations, Genewa; *l'Année Sociale*, Genewa; *Annuaire des Statistiques du Travail*, Genewa; *Revue Internationale du Travail*, Genewa; *Recueil de Statistique de l'Institut International de Commerce*, Bruksela; *Annuaire International de Statistique Agricole*, Rzym; *Annuaire International de Statistique Forestière*, Rzym; *Bulletin Mensuel de Statistique Agricole et Commerciale*, Rzym; *Hübners Geographisch—Statistische Tabellen*, Wiedeń; *Statistisches Handbuch der Weltwirtschaft*, Berlin; *The Mineral Industry of the British Empire and Foreign Countries*, Londyn; *Minerals Yearbook*, Waszyngton; *Statistique Internationale des Chemins de Fer*, Paryż; *Statistique Générale du Service Postal*, Berno; *Inventaire Économique et Financier*, Monde-France 1936—1937, Paryż 1937. Korzystano także z zestawień międzynarodowych w wydawnictwach: *Lloyd's Register of Shipping* oraz *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin.

W tablicach sumy wyrażone w walutach obcych, o ile nie zaznaczono inaczej, przerachowano na złote według kursów.

Nowy podział administracyjny obowiązujący od dnia I.IV 1938 uwzględniono w tabl. 3, 4 i 7 działu II i w tabl. 4 działu VI. W pozostałych tablicach, o ile nie zaznaczono inaczej, podano podział administracyjny obowiązujący w dniu I.I 1938.

W tablicach międzynarodowych, prócz tabl. 5 działu II, dane dla Niemiec nie obejmują Austrii.

Dane liczbowe, ogłoszone w poprzednich wydaniach Małego Rocznika Statystycznego i w innych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, zostały szczegółowo sprawdzone, uzupełnione i wszędzie, gdzie to było możliwe, poprawione, przeważnie przez zastąpienie obliczeń tymczasowych ostatecznymi.

Dane liczbowe za ostatnie okresy posiadają częściowo charakter tymczasowy i mogą ulec zmianom przy ostatecznym ich opracowaniu.

ZNAKI UMOWNE

Kreska (—) oznacza stwierdzenie, że dane zjawisko nie występuje.

Zero (0) oznacza, że zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od tych liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi: np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach ton, znak 0 oznacza, że produkcja w danym wypadku nie osiąga 0,5 tys. ton.

Kropka (.) oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak $\times$ umieszcza się w rubryce, która nie może być wypełniona ze względu na układ tablicy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

$zł$ = złoty
 $mil.$ = milion
 $tys.$ = tysiąc
 m = metr
 m^2 = metr kwadratowy
 m^3 = metr sześcienny
 km = kilometr
 km^2 = kilometr kwadratowy
 ha = hektar
 hl = hektolitr
 l = liter
 g = gram

kg = kilogram
 q = kwintal
 t = tona
 BRT = tona rejestrowa brutto
 NRT = tona rejestrowa netto
 KM = koń mechaniczny
 kW = kilowatt
 kWh = kilowatt – godzina
 $szt.$ = sztuka
 $kar.$ = karat
 $tuz.$ = tuzin

SPIS RZECZY

Mapa Polski

Gęstość zaludnienia Polski (kartogram)

Gęstość zaludnienia Europy (kartogram)

Ludność świata (kartogram)

Str.

Tabl.	1. Wskaźniki życia gospodarczego świata (1927—1936)	1
„	2. Wskaźniki życia gospodarczego niektórych krajów (1925—1937)	3

Dział I. Położenie geograficzne. Hydrografia. Meteorologia

Tabl.	1. Położenie geograficzne Polski	8
„	2. Powierzchnia dorzeczy w Polsce	8
„	3. Układ pionowy powierzchni lądów stałych	8
„	4. Układ pionowy powierzchni Polski	9
„	5. Temperatura powietrza i usłonecznienie	9
„	6. Opady (średnie 1891—1910 i 1937) i zachmurzenie (średnie 1886—1910 i 1937)	9
„	7. Temperatura powietrza (średnie 1850—1900) i opady (średnie 1891—1910) według miesięcy	10
„	8. Usłonecznienie rzeczywiste w odsetkach usłonecznienia możliwego (1936 i 1937)	10

Dział II. Powierzchnia, podział administracyjny, ludność

Tabl.	1. Granice Polski	11
„	2. Granice niektórych krajów europejskich	11
„	3. Powierzchnia, podział administracyjny i ludność	12
„	4. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia według powiatów w 1931 r.	13
„	5. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia świata według ostatnich danych	16
„	6. Powierzchnia i ludność krajów posiadających kolonie, dominia, protektoraty, mandaty według ostatnich danych	18
„	7. Liczba gmin wiejskich według powierzchni i ludności	18
	A. Według powierzchni	18
	B. Według ludności obecnej w 1931 r.	18
„	8. Rozwój ludności (1870, 1900, 1921, 1931 i 1938)	19
„	9. Przeciętny przyrost roczny ludności (1870—1900, 1921—1938)	19
„	10. Ludność niektórych krajów (1800, 1850, 1900, 1910, 1920, 1930 i 1937)	19
„	11. Przeciętny przyrost roczny ludności niektórych krajów (1800—1910, 1920—1937)	20
„	12. Ludność według płci i wieku w 1931 r.	20
„	13. Ludność niektórych krajów według płci i wieku	21
„	14. Ludność według języka ojczystego w 1931 r.	22
„	15. Ludność według wyznań w 1931 r.	24
„	16. Ludność według wyznania i języka ojczystego w 1931 r.	26
„	17. Zmiany składu wyznaniowego ludności (1900—1931)	26
„	18. Ludność niektórych krajów europejskich według języka lub narodowości	27
„	19. Ludność niektórych krajów europejskich według wyznań	27

Tabl.	20. Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej	28
"	21. Analfabetyzm według płci i wieku (1921 i 1931)	29
"	22. Ludność według źródła utrzymania i stanowiska społecznego w 1931 r.	30
"	23. Ludność według źródła utrzymania i według powiatów w 1931 r.	32
"	24. Ludność według działów i niektórych gałęzi zawodu w 1931 r.	35
"	25. Ludność według źródła utrzymania i wyznania w 1931 r.	36
"	26. Ludność według zawodu w niektórych krajach	38
"	27. Ludność miejską według grup wielkości miast (1900, 1921 i 1931)	39
"	28. Ludność miast liczących powyżej 10 000 mieszkańców (1921 i 1931)	39
"	29. Ludność wielkich miast (1900, 1910, 1921, 1931 i 1938)	41
"	30. Ludność największych miast (1921 i 1931)	41
"	31. Miasta (gminy) powyżej 10 000 mieszkańców oraz ich ludność w niektórych krajach według ostatnich spisów	43
"	32. Ludność miast liczących powyżej miliona mieszkańców	43

Dział III. Ruch ludności

Tabl.	1. Rozwój ludności (1895—1938)	44
"	2. Składniki przyrostu ludności według wyznań w latach 1921—1931	44
"	3. Ruch naturalny ludności	45
	A. Przeciętne roczne (1896—1900, 1909—1911, 1921—1935)	
	B. Poszczególne lata (1921—1937)	
"	4. Ruch naturalny ludności według wyznań (1926—1935 i 1937)	46
"	5. Ruch naturalny ludności w wielkich miastach (1931—1935 i 1937)	47
"	6. Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w wielkich miastach (1922—1937)	47
"	7. Ruch naturalny ludności w niektórych krajach (1876—1885, 1908—1913, 1921—1936)	48
"	8. Ruch naturalny ludności Europy (1801—1910, 1924—1936)	49
"	9. Nowożeńcy w latach 1931—1932	49
"	10. Nowożeńcy w niektórych krajach	50
"	11. Urodzenia żywe w latach 1931—1932	50
"	12. Płodność kobiet (1900—1901, 1931—1932)	51
"	13. Płodność kobiet w niektórych krajach (1876—1905, 1910, 1920 i 1930)	51
"	14. Zgony według wieku (1896—1900, 1931—1932)	52
"	15. Zgony według wieku w niektórych krajach (1871—1880, 1930—1932)	53
"	16. Polska tablica wymieralności 1931/32 r.	54
"	17. Tablice wymieralności niektórych krajów	54
"	18. Wychodztwo, powrót wychodźców i repatriacja (1919—1937)	55
"	19. Repatriacja do Polski (1918—1924)	55
"	20. Wychodztwo z Polski według krajów, wyznań i płci w latach 1927—1937	56
"	21. Wychodztwo z Polski według krajów i zawodu w latach 1927—1937	56
"	22. Wychodztwo z Polski według województw w latach 1927—1937	57
"	23. Wychodztwo z niektórych krajów europejskich (1920—1936)	57
"	24. Ruch cudzoziemców w 34 większych miastach i uzdrowiskach (1934—1937)	58
"	25. Wyjazdy z Polski za granicę (1936 i 1937)	58

Dział IV. Budynki. Mieszkania

Tabl.	1. Budynki mieszkalne w miastach według materiału ścian i pokrycia w 1931 r.	59
"	2. Budynki mieszkalne w miastach według zaopatrzenia w instalacje w 1931 r.	59
"	3. Ludność w nieruchomościach mieszkalnych w miastach według wielkości nieruchomości w 1931 r.	60
"	4. Mieszkania i ich zaludnienie według liczby izb w 1931 r.	60

	Str.
Tabl. 5. Gęstość zaludnienia mieszkań w 1931 r.	61
„ 6. Mieszkania i gęstość zaludnienia mieszkań w największych miastach w 1931 r.	61
„ 7. Mieszkania i gęstość zaludnienia mieszkań w stolicach niektórych krajów	62

Dział V. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo

Tabl. 1. Gospodarstwa (zespoły rolnicze) na wsi według powierzchni użytków rolnych w 1931 r.	63
„ 2. Gospodarstwa rolne w niektórych krajach	64
„ 3. Reforma rolna (1919—1937)	65
„ 4. Użytkowanie gruntów w 1931 r.	67
„ 5. Użytkowanie gruntów według rodzajów gospodarstw i województw w 1931 r.	68
„ 6. Użytkowanie gruntów w niektórych krajach w 1935 r.	68
„ 7. Państwowe majątki rolne w 1937 r.	69
„ 8. Kapitał, koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych (1932/33—1936/37)	69
„ 9. Koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych w niektórych krajach	70
„ 10. Ceny ziemi w 1928 r. i w pierwszym półroczu 1933 i 1936 r.	71
„ 11. Powierzchnia zasiewów, zbiory, plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów. Polska ogółem (1909—1913, 1928—1937)	72
„ 12. Powierzchnia zasiewów, zbiory, plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów według województw (przeciętne roczne 1928—1937)	73
„ 13. Powierzchnia zasiewów, zbiory, plony z <i>ha</i> ziemiopłodów (1933—1937)	74
„ 14. Zbiory niektórych pasz i słomy (1933—1937)	77
„ 15. Wartość produkcji polowej i łąkowej (1928, 1934 i 1935)	77
„ 16. Produkcja głównych zbóż i ziemniaków na jednego mieszkańca (1928—1937)	77
„ 17. Wysiew głównych zbóż oraz wysadzanie ziemniaków w 1935 r.	78
„ 18. Daty rozpoczęcia niektórych robót polowych (1932—1937)	78
„ 19. Produkcja światowa ważniejszych artykułów rolniczych (1909—1913, 1929—1936)	78
„ 20. Powierzchnia, zbiory, plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów w niektórych krajach (1909—1913, 1931—1936)	79
„ 21. Produkcja wełny, jedwabiu naturalnego, cukru trzcinowego i buraczanego oraz wina w niektórych krajach (1909—1913, 1931—1936)	82
„ 22. Powierzchnia lasów w 1937 r.	83
„ 23. Powierzchnia i eksploatacja lasów w niektórych krajach	83
„ 24. Zmiany powierzchni lasów (1919—1936)	84
„ 25. Lasy państwowe według rodzajów drzewostanów w 1937 r.	84
„ 26. Eksploatacja lasów państwowych (1929/30—1936/37)	85
„ 27. Rozmiary użytkowania drzewostanów w lasach państwowych (1934/35—1936/37)	85
„ 28. Zbiory owoców (1934—1936)	85
„ 29. Zwierzęta gospodarskie (1929—1937)	86
„ 30. Zwierzęta gospodarskie w 1937 r.	86
„ 31. Zwierzęta gospodarskie w niektórych krajach	87
„ 32. Hodowle zarodowe (1936/37)	87
„ 33. Szacunek produkcji mleka w 1934 r.	88
„ 34. Mleczność krów (1930/31—1936/37)	88
„ 35. Rozwój jedwabnictwa (1924—1937)	88
„ 36. Rybołówstwo morskie (1933—1937)	89
„ 37. Połowy morskie w niektórych krajach (1934 i 1935)	89

Dział VI. Przedsiębiorstwa, zrzeszenia gospodarcze

A. Przedsiębiorstwa

Tabl.		Str.
1.	Świadectwa przemysłowe wykupione dla zakładów przemysłowych według kategorii (1933—1937)	90
2.	Świadectwa przemysłowe wykupione dla zakładów przemysłowych według rodzajów przemysłu w 1935 r.	91
3.	Świadectwa przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych według kategorii (1932—1935 i 1937)	93
4.	Świadectwa przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych według branż w 1937 r.	94
5.	Świadectwa przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych według branż i formy prawnej w 1937 r.	96
6.	Rzemiosło w 1936 r.	97
7.	Upadłości ogłoszona (1928, 1929, 1931—1937)	97
8.	Upadłości w niektórych krajach (1928, 1929, 1931—1937)	97

B. Spółki akcyjne

9.	Krajowe spółki akcyjne i udział w nich kapitałów zagranicznych (1933—1936)	98
10.	Ruch krajowych spółek akcyjnych (1928, 1929, 1931—1937)	98
11.	Bilanse krajowych spółek akcyjnych (1928—1936)	99
12.	Zyski i straty krajowych spółek akcyjnych (1928—1936)	101
13.	Podział czystego zysku krajowych spółek akcyjnych (1931—1936)	102
14.	Zagraniczne spółki akcyjne działające w Polsce (1933—1936)	103
15.	Bilanse zagranicznych spółek akcyjnych działających w Polsce (1928—1936)	103
16.	Emisje kapitałów akcyjnych w niektórych krajach (1928—1937)	104
17.	Krajowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (1936)	105

C. Spółdzielczość

18.	Spółdzielnie związkowe i członkowie spółdzielni (1928, 1933, 1935 i 1936)	106
19.	Spółdzielnie związkowe i ich działalność według związków rewizyjnych (1928, 1933, 1935 i 1936)	107
20.	Główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków spółdzielni związkowych według typów spółdzielni w 1936 r.	108
21.	Członkowie spółdzielni związkowych według zawodów (1928, 1933—1936)	109
22.	Związkowe spółdzielnie spożywców w niektórych krajach w 1934 r.	109
23.	Ruch spółdzielczy według części świata (1931)	110
24.	Obroty central handlowych spółdzielni związkowych (1935—1937)	110
25.	Kredyty udzielone przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych (1928—1937)	110
26.	Spółdzielnie niezwiązkowe w 1936 r.	111

Dział VII. Górnictwo i przemysł

1.	Rozmieszczenie przemysłu na podstawie liczby zatrudnionych robotników w zakładach I—VII kategorii w 1936 r.	112
2.	Maszyny wytwarzające energię, zainstalowane w zakładach przemysłowych I—VII kategorii (1936)	113
3.	Moc zainstalowanych maszyn wytwarzających energię w przemyśle w niektórych krajach (1906, 1926 i 1930)	114
4.	Zużycie paliwa i prądu elektrycznego na produkcję w zakładach przemysłowych I—VII kategorii w 1936 r.	114
5.	Szacunek zapasów węgla kamiennego i brunatnego oraz rud żelaza w niektórych krajach	114
6.	Zasoby sił wodnych	115
7.	Zakłady wodne w 1937 r.	115

	Ser.
Tabl. 8. Szacunek sił wodnych w niektórych krajach (1926 i 1935) . . .	115
„ 9. Elektrownie i produkcja energii elektrycznej (1928—1937) . . .	116
„ 10. Produkcja energii elektrycznej w niektórych krajach (1928, 1932, 1935 i 1936) . . .	116
„ 11. Produkcja górnicza i hutnicza (1913, 1928, 1929, 1931—1937) . .	117
„ 12. Zakłady przemysłowe I—VII kategorii według liczby robotników w 1935 r.	118
„ 13. Zakłady przemysłu przetwórczego objęte statystyką produkcji (bez zakładów VIII kategorii) w 1936 r.	119
„ 14. Produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych w zakładach przemysłowych (bez zakładów VIII kategorii) (1929, 1934, 1936 i 1937)	124
„ 15. Produkcja przetworów naftowych i gazoliny (1928—1937)	128
„ 16. Produkcja cukru (1913/14, 1928/29, 1932/33, 1936/37 i 1937/38) .	128
„ 17. Produkcja spirytusu oraz zużycie surowców (1909/10, 1928/29, 1932/33, 1935/36 i 1936/37)	129
„ 18. Przemiał zboża w młynach I—VII kategorii (1929, 1931—1936) .	129
„ 19. Produkcja cygar, papierosów i tytoniu (1928/29, 1932/33, 1935/36—1937/38)	130
„ 20. Produkcja zapalek (1928, 1929, 1931—1937)	130
„ 21. Wrzeciona i krosna w przędzalniach i tkalniach (1929, 1935 i 1936)	130
„ 22. Wrzeciona w przemyśle bawełnianym w niektórych krajach (1913, 1928, 1935 i 1936)	131
„ 23. Wskaźniki produkcji przemysłowej w niektórych krajach (1925—1937)	131
„ 24. Produkcja światowa ważniejszych artykułów górniczych, hutniczych i przemysłowych (1913, 1928, 1929, 1932—1936)	132
„ 25. Produkcja ważniejszych artykułów górniczych, hutniczych i przemysłowych w niektórych krajach (1913, 1928, 1935 i 1936) . . .	133
„ 26. Statki handlowe nowozbudowane w niektórych krajach (1928—1937)	138
„ 27. Ruch budowlany w miastach (1933—1937)	139
„ 28. Mieszkania i izby w budynkach, na których budowę udzielił pożyczek Bank Gospodarstwa Krajowego (1929—1937)	142
„ 29. Działalność Towarzystwa Osiedli Robotniczych (1934—1937) . .	142
„ 30. Nowe narzędzia miernicze zgłoszone do legalizacji (1928—1937) .	142
„ 31. Patenty na wynalazki, wzory użytkowe i znaki towarowe według krajów zgłaszających w Polsce (1924—1937)	143
„ 32. Patenty na wynalazki udzielone w Polsce (1924—1937)	143
„ 33. Patenty na wynalazki i wzory użytkowe w niektórych krajach w 1936 r.	143

Dział VIII. Handel wewnętrzny, spożycie

Tabl. 1. Rozmieszczenie handlu	144
„ 2. Produkcja, przywóz, wywóz i spożycie niektórych artykułów w 1937 r.	144
„ 3. Zbyt węgla kamiennego wewnątrz kraju (1928, 1929, 1931—1937)	145
„ 4. Sprzedaż żelaza walcowanego (1928, 1929, 1931—1937)	145
„ 5. Sprzedaż niektórych artykułów (1928, 1929, 1931—1937)	146
„ 6. Spożycie niektórych artykułów (1929, 1931—1937)	147
„ 7. Spożycie wody, gazu i elektryczności w największych miastach (1928, 1935 i 1936)	148
„ 8. Obroty giełdowe płodami rolnymi (1933/34—1936/37)	148
„ 9. Obrót zwierzętami rzeźnymi na 32 ważniejszych targowiskach (1935—1937)	148
„ 10. Ubój zwierząt gospodarskich (1934—1937)	149
„ 11. Spożycie mięsa (1928—1937)	149
„ 12. Spożycie mięsa w wielkich miastach (1931—1936)	149
„ 13. Przeciętne roczne spożycie artykułów żywnościowych w budżetach rodzin robotniczych w niektórych krajach	150
„ 14. Spożycie niektórych artykułów w ważniejszych krajach (1929—1934)	151

Tabl. 15. Domy składowe	152
A. Obroty towarowe (1935—1937)	152
B. Obroty warrantowe (1936 i 1937)	152
„ 16. Targi małe i wielkie w 1937 r.	153
„ 17. Wystawy i targi gospodarcze (1935—1937)	153
„ 18. Wystawy na międzynarodowych targach w Polsce (1928, 1932, 1934, 1936 i 1937)	153

Dział IX. Handel zagraniczny

Tabl. 1. Bilans handlowy Polski (1927—1937)	154
„ 2. Wskaźniki wartości i ilości obrotów handlu zagranicznego oraz cen artykułów eksportowanych (1929, 1931—1937)	154
„ 3. Obroty handlu zagranicznego niektórych krajów (1928, 1935—1937)	154
„ 4. Handel światowy (1929—1937)	155
„ 5. Procentowy udział części świata i ważniejszych krajów w obrotach handlu światowego (1929, 1932, 1936 i 1937)	156
„ 6. Handel Polski z poszczególnymi krajami (1928, 1936 i 1937)	157
„ 7. Udział procentowy Polski w handlu zagranicznym niektórych krajów (1928, 1932—1936)	158
„ 8. Wzajemny udział procentowy niektórych krajów w ich handlu zagranicznym w 1936 r.	158
„ 9. Handel Polski z wyodrębnieniem obrotów drogą lądową i drogą morską (1930—1937)	160
„ 10. Handel Polski według ważniejszych grup towarów z wyodrębnieniem handlu przez porty Gdynię i Gdańsk (1936 i 1937)	161
„ 11. Handel Polski według stopnia obrobienia towarów (1934—1937)	162
„ 12. Handel Polski według ważniejszych towarów (1928, 1932, 1936 i 1937)	163
„ 13. Przywóz do Polski niektórych towarów z wyodrębnieniem ważniejszych krajów pochodzenia (1932, 1935—1937)	164
„ 14. Wywóz z Polski niektórych towarów z wyodrębnieniem ważniejszych krajów przeznaczenia (1932, 1935—1937)	165
„ 15. Handel Polski z niektórymi krajami z wyodrębnieniem ważniejszych towarów (1935—1937)	166
„ 16. Handel Polski wytworami rolniczymi i wyrobami przemysłu rolnego strefy umiarkowanej (1928/29, 1934/35—1936/37)	170
„ 17. Wywóz drewna z Polski (1934—1937)	170
„ 18. Wywóz światowy ważniejszych towarów (1929, 1934 i 1935)	171
„ 19. Przywóz niektórych surowców do ważniejszych krajów importujących (1925, 1927—1936)	172
„ 20. Wywóz niektórych surowców z ważniejszych krajów eksportujących (1925, 1927—1936)	173
„ 21. Handel zagraniczny niektórych krajów według stopnia obrobienia i przeznaczenia użytkowego towarów w 1936 r.	175

Dział X. Komunikacja

Tabl. 1. Sieć komunikacyjna (1937)	176
„ 2. Linie kolejowe wybudowane	176
A. Według roku otwarcia ruchu (1918—1937)	176
B. Według ważniejszych odcinków linii normalnotorowych	176
„ 3. Stan i praca kolei (1928, 1932—1937)	177
„ 4. Przewóz pasażerów na kolejach (1934—1937)	178
„ 5. Przewozy turystów na P. K. P. (1935—1937)	178
„ 6. Przewóz towarów na kolejach normalnotorowych (1928—1937)	179
„ 7. Przewozy niektórych towarów na kolejach normalnotorowych (1928, 1931—1937)	180
„ 8. Opłaty przewozowe wewnętrzne za niektóre towary na kolejach normalnotorowych (1929, 1932 i 1938)	181

	Str.
Tabl. 9. Wypadki na kolejach normalnotorowych (1928, 1930—1937)	181
„ 10. Tranzyt kolejowy przez obszar Polski łącznie z W. M. Gdańskiem	182
A. Według towarów i kierunków (1928, 1935—1937)	182
B. Przesyłki handlowe zwyczajne według krajów (1936 i 1937)	182
„ 11. Rozwój światowej sieci kolejowej (1840, 1860, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920 i 1935)	182
„ 12. Koleje w niektórych krajach	183
A. Długość eksploatacyjna linii i tabor kolejowy w 1936 r.	183
B. Przewóz pasażerów i towarów (1928, 1932, 1934—1936)	183
„ 13. Drogi o twardej nawierzchni (1924—1937)	184
„ 14. Wydatki na budowę, przebudowę i utrzymanie dróg (1927/28—1936/37)	184
„ 15. Tramwaje (1928, 1929, 1932, 1936 i 1937)	185
„ 16. Zarejestrowane pojazdy mechaniczne i rowery (1928, 1929, 1932, 1935—1938)	185
„ 17. Komunikacja autobusowa (1928, 1929, 1932, 1934—1937)	186
„ 18. Samochody i motocykle w niektórych krajach (1929, 1932, 1936 i 1937)	186
„ 19. Polska i gdańska flota handlowa	187
A. Rzeczna (1936 i 1937)	187
B. Morska (1930—1938)	187
„ 20. Światowa flota handlowa morska (1914, 1928, 1936 i 1937)	187
„ 21. Drogi wodne śródlądowe w Polsce	188
A. Długość dróg	188
B. Przewóz pasażerów i towarów (1931—1936)	188
„ 22. Drogi wodne śródlądowe w niektórych krajach	188
A. Długość dróg	188
B. Przewóz towarów (1928, 1932—1935)	188
„ 23. Przewóz pasażerów i towarów na statkach polskich przedsiębiorstw żeglugowych morskich (1932, 1933, 1935—1937)	189
„ 24. Ruch statków handlowych w niektórych portach (1913, 1928, 1932, 1936 i 1937)	189
„ 25. Wskaźniki frachtów morskich (1913, 1927—1937)	189
„ 26. Porty Gdynia (1928, 1936 i 1937) i Gdańsk (1913, 1936 i 1937)	190
„ 27. Polskie Linie Lotnicze „Lot” (1929, 1936 i 1937)	191
„ 28. Towarzystwo Air-France (1934—1937)	191
„ 29. Lotnictwo na liniach pasażerskich w niektórych krajach (1929, 1934—1937)	191
„ 30. Poczta, telefon, telegraf (1928, 1931—1937)	192
„ 31. Przesyłki listowe w niektórych krajach (1928 i 1936)	193
„ 32. Telegramy w niektórych krajach (1928 i 1936)	193
„ 33. Telefony w niektórych krajach (1928 i 1936)	193

Dział XI. Pieniądz i kredyt

Tabl. 1. Sieć instytucji kredytowych (1928, 1936 i 1937)	194
„ 2. Bilanse i rachunki strat i zysków Banku Polskiego (1928—1937)	195
„ 3. Główne pozycje bilansów banków biletowych niektórych krajów (1928, 1936 i 1937)	196
„ 4. Zapasy złota banków biletowych (1928, 1930—1937)	197
„ 5. Obieg pieniężny (1928—1937)	197
„ 6. Obroty na rachunkach żyrowych Banku Polskiego (1928—1937)	197
„ 7. Obroty izb rozrachunkowych (1928—1937)	198
„ 8. Obroty izb rozrachunkowych w niektórych krajach (1928, 1930—1937)	198
„ 9. Obrót czekowy w Pocztowej Kasie Oszczędności (1928—1937)	198
„ 10. Stopa procentowa od dyskonta i od wkładów (1928—1937)	199
„ 11. Stopy dyskontowe banków biletowych w niektórych krajach (1913, 1928, 1930—1937)	199

Tabl. 12.	Oprocentowanie rzeczywiste obligacji państwowych w niektórych krajach według kursów na giełdach wewnętrznych (1928, 1932, 1934—1937)	199
" 13.	Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych (1928, 1929, 1931—1937)	200
" 14.	Kredyty krótkoterminowe instytucji kredytowych i oszczędnościowych (1928, 1929, 1931—1937)	201
" 15.	Bilanse i rachunki strat i zysków Banku Gospodarstwa Krajowego (1928, 1929, 1931—1937)	202
" 16.	Bilanse i rachunki strat i zysków Państwowego Banku Rolnego (1928, 1929, 1931—1937)	203
" 17.	Bilanse i rachunki strat i zysków banków komunalnych (1928, 1929, 1931—1937)	204
" 18.	Główne pozycje bilansów banków prywatnych	205
	A. Zestawienie bilansów i rachunków strat i zysków (1928—1936)	205
	B. Zestawienie szczegółowe bilansów (1936 i 1937)	206
" 19.	Bilanse i rachunki strat i zysków Pocztovej Kasy Oszczędności (1928, 1929, 1931—1937)	207
" 20.	Główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków komunalnych kas oszczędności (1934—1937)	208
" 21.	Główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków związkowych spółdzielni kredytowych (1928, 1929, 1931—1936)	209
" 22.	Centrale kredytowe spółdzielni związkowych	209
	A. Główne pozycje bilansów central kredytowych spółdzielni związkowych (1936 i 1937)	209
	B. Bilanse Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (1928, 1931—1937)	210
	C. Niektóre pozycje bilansowe Banku Związku Spółek Zarobkowych (1928, 1931—1937)	210
" 23.	Bilanse gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych (1929—1936)	211
" 24.	Bilanse i rachunki strat i zysków kantorów wymiany (1931—1937)	211
" 25.	Zakłady zastawnicze (lombardy) (1928—1936)	212
" 26.	Wkłady na książeczki oszczędnościowe w kasach oszczędności (1928—1937)	212
" 27.	Obroty na książeczkach oszczędnościowych w P.K.O. (1928—1937)	213
" 28.	Obroty na książeczkach oszczędnościowych w K.K.O. (1933—1937)	213
" 29.	Wkłady oszczędnościowe w kasach oszczędności w niektórych krajach (1928, 1931—1937)	213
" 30.	Zobowiązania i wierzytelności zagraniczne polskich instytucji kredytu krótkoterminowego (1928, 1932—1937)	214
" 31.	Kredyty zbożowe (1934/35—1937/38)	215
" 32.	Kredyty budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego (1924—1937)	215
" 33.	Emisja listów zastawnych i obligacji (1928—1937)	216
" 34.	Lokaty długoterminowe zakładów ubezpieczeń (1929—1936)	216
" 35.	Akcja oddłużeniowa w rolnictwie (1934—1937)	217
" 36.	Wskaźnik obiegu wekslowego i protesty weksli (1929—1937)	217
" 37.	Parytety i kursy walut oraz ważniejsze daty dotyczące walut niektórych krajów	218
" 38.	Kursy walut na giełdzie w Warszawie (1928, 1929, 1931—1937)	219
" 39.	Wskaźniki kursów akcji przemysłowych w niektórych krajach (1926—1937)	219
" 40.	Kursy papierów procentowych (1928, 1932—1937)	220
" 41.	Kursy polskich pożyczek na giełdach zagranicznych (1928, 1932—1937)	220
" 42.	Kursy pożyczek niektórych krajów na giełdzie w Nowym Jorku (1928, 1932—1937)	221
" 43.	Obroty na giełdach pieniężnych (1928—1937)	221
" 44.	Bilans płatniczy (1935 i 1936)	222
" 45.	Zobowiązania i należności zagraniczne (1935 i 1936)	224
" 46.	Bilanse płatnicze niektórych krajów (1935 i 1936)	225

Dział XII. Ceny

	Str.
Tabl. 1. Wskaźniki cen (1929, 1932—1937 i marzec 1938)	226
„ 2. Wskaźniki cen hurtowych w złotych na rynkach światowych (1925—1937 i marzec 1938)	227
✓ „ 3. Wskaźniki cen hurtowych w niektórych krajach (1928—1937 i marzec 1938)	228
„ 4. Wskaźniki kosztów utrzymania i kosztów żywności w niektórych krajach (1928—1937 i marzec 1938)	229
„ 5. Ceny hurtowe artykułów przemysłowych (1928, 1932, 1936—1937 i marzec 1938)	229
„ 6. Ceny hurtowe żywności (1928, 1929, 1932, 1934—1937 i marzec 1938)	231
„ 7. Ceny miejscowe płacone producentom rolnym (1928, 1935—1937 i marzec 1938)	231
„ 8. Ceny giełdowe zbóż w niektórych krajach (1913, 1927—1937 i marzec 1938)	232
„ 9. Ceny hurtowe niektórych artykułów na rynkach światowych (1913, 1928, 1935—1937 i marzec 1938)	233
„ 10. Ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby w niektórych miastach (1928, 1936, 1937 i marzec 1938)	234
„ 11. Ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby w niektórych krajach w grudniu 1937 r.	235
„ 12. Porównanie kosztów żywności w miastach (1914, 1928, 1932, 1936 i 1937)	235
„ 13. Ceny detaliczne niektórych artykułów przemysłowych wyrażone w kilogramach żyta, w kilogramach wieprza i w litrach mleka (1914 lub 1913, 1927/28—1929/30, 1931/32, 1934/35—1936/37 oraz marzec 1937 i 1938)	236

Dział XIII. Praca

Tabl. 1. Pracownicy najemni zatrudnieni i bezrobotni (1931)	237
„ 2. Pracownicy najemni w rolnictwie zamieszkali na wsi (1931)	238
„ 3. Bezrobotni poza rolnictwem (1931)	238
„ 4. Pracownicy najemni według płci i wieku (1931)	239
„ 5. Pracownicy umysłowi ubezpieczeni w Z. U. P. U. w Warszawie według wykształcenia (1930—1933)	239
„ 6. Zatrudnieni pracownicy najemni (poza rolnictwem) według różnych zespołów statystycznych (1931 i 1936)	240
„ 7. Wskaźniki stanu zatrudnienia w niektórych krajach (1930—1937)	240
„ 8. Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle (1928—1937 i 31.III 1938)	241
„ 9. Robotnicy zatrudnieni w poszczególnych gałęziach wielkiego i średniego przemysłu przetwórczego (1928, 1932, 1936 i 1937)	242
„ 10. Udział mężczyzn, kobiet i młodocianych wśród robotników w wielkim i średnim przemyśle (1931, 1936—1938)	243
„ 11. Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według wieku w styczniu 1934 r.	243
„ 12. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według dni pracy w tygodniu (1928—1937)	244
„ 13. Odsetek robotników częściowo zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1928—1937)	244
„ 14. Przeciętna liczba godzin pracy w tygodniu przypadająca na jednego robotnika zatrudnionego w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1928—1937)	244
„ 15. Przepracowane robotniko-godziny w wielkim i średnim przemyśle (1928—1937)	245
„ 16. Wskaźniki wydajności pracy w niektórych gałęziach przemysłu (1929—1936)	245

Tabl. 17.	Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego (1913, 1923—1937)	246
„ 18.	Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego w niektórych krajach w 1936 r.	246
„ 19.	Obrót robotników w hutnictwie oraz w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1935—1937)	246
„ 20.	Urlopy robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle (1933—1937)	246
„ 21.	Koszty urlopów robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle (1930—1936)	247
„ 22.	Działalność publicznych biur pośrednictwa pracy (1928—1937)	247
„ 23.	Zapośredniczeni przez publiczne biura pośrednictwa pracy w 1937 r. według charakteru zatrudnienia	248
„ 24.	Działalność społecznych biur pośrednictwa pracy w 1936 r.	248
„ 25.	Bezrobocie w niektórych krajach (1929—1937)	249
„ 26.	Zasięg umów zbiorowych w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (sierpień 1933 i 1936)	250
„ 27.	Umowy zbiorowe w przemyśle zgłoszone w Inspekcji Pracy (1936 i 1937)	250
„ 28.	Płace umowne stałych robotników rolnych (ordynariuszów) (1927/28—1933/34)	251
„ 29.	Płace dniówkowych robotników rolnych (1928 i 1933)	251
„ 30.	Szacunek podziału robotników w poszczególnych rodzajach zatrudnienia według wysokości zarobku tygodniowego w 1933 r.	252
„ 31.	Przeciętne zarobki tygodniowe robotników objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według gałęzi pracy w 1935 r.	252
„ 32.	Przeciętne zarobki tygodniowe robotników objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według grup wieku i według województw w 1935 r.	253
„ 33.	Robotnicy objęci ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według wysokości zarobku tygodniowego w 1935 r.	254
„ 34.	Zarobki tygodniowe i godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (sierpień 1932—1937)	255
„ 35.	Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według wysokości zarobku tygodniowego (sierpień 1932—1937)	256
„ 36.	Zarobki godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w sierpniu 1936 r. według stopnia wykwalifikowania	257
„ 37.	Zarobki godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle (1928—1937)	258
„ 38.	Wskaźniki sum wypłaconych robotnikom w wielkim i średnim przemyśle (1929—1937)	259
„ 39.	Robotnicy zatrudnieni na robotach publicznych finansowanych przez Fundusz Pracy według wysokości płacy dziennej w sierpniu 1936 r.	260
„ 40.	Wskaźniki nominalnych płac robotniczych w niektórych krajach (1929—1937)	260
„ 41.	Przeciętne zarobki miesięczne pracowników umysłowych objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. w 1935 r.	261
„ 42.	Pracownicy umysłowi objęci ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według wysokości zarobku miesięcznego (1928—1930, 1934 i 1935)	262
„ 43.	Przeciętne zarobki miesięczne pracowników umysłowych ubezpieczonych w Z. U. P. U. w Warszawie według wykształcenia (1930 i 1933)	262
„ 44.	Uposażenie miesięczne funkcjonariuszów państwowych, wojskowych zawodowych oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych	263
„ 45.	Przychody (środki do życia) rodzin robotniczych w Warszawie w 1935 r.	265
„ 46.	Budżety domowe rodzin robotniczych w Warszawie w 1927 r.	266
„ 47.	Budżety domowe rodzin robotników bezrobotnych w Warszawie w 1932 r.	267

	Str.
Tabl. 48. Budżety domowe rodzin pracowników umysłowych w Warszawie w 1932 r.	268
„ 49. Budżety domowe rodzin nauczycieli szkół powszechnych w 1934 r.	269
„ 50. Wartość odżywcza i ciepła dziennych norm spożycia na jednostkę konsumcyjną	270
„ 51. Struktura budżetów rodzin robotniczych i pracowników umysłowych w niektórych krajach	270
„ 52. Strajki (1928—1937)	271
„ 53. Okupacje zakładów przy zatargach pracy (1933—1937)	271
„ 54. Lokauty (1928—1937)	272
„ 55. Strajki i lokauty w niektórych krajach (1928, 1932, 1936 i 1937)	272
„ 56. Związki zawodowe (1932—1935)	272
„ 57. Robotnicy i pracownicy umysłowi zorganizowani w związkach zawodowych w niektórych krajach (1932 i 1934)	273
„ 58. Inspekcja Pracy (1928—1936)	273
„ 59. Działalność Funduszu Pracy w zakresie robót publicznych (1933/34—1936/37)	274

Dział XIV. Opieka społeczna

Tabl. 1. Wydatki z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej na opiekę społeczną (1930/31—1938/39)	275
„ 2. Wydatki związków samorządu terytorialnego i Skarbu Śląskiego na opiekę społeczną (1929/30—1937/38)	275
„ 3. Dochody i wydatki stowarzyszeń opiekujących się macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą w 1935/36 r.	276
„ 4. Stowarzyszenia opiekuńcze (1934)	276
„ 5. Fundacje opiekuńcze i lecznicze (1936—1938)	276
„ 6. Komisje opieki społecznej i opiekunowie społeczni (1936)	276
„ 7. Zakłady opieki całkowitej (zamkniętej) dla dorosłych (1935 i 1936)	277
„ 8. Zakłady opieki całkowitej (zamkniętej) dla dzieci i młodzieży (1935 i 1936)	278
„ 9. Opieka całkowita (zlecona) w rodzinach zastępczych dla dzieci i młodzieży (1936)	280
„ 10. Niektóre formy opieki częściowej nad matką i dzieckiem na wsi (1935—1937)	280
„ 11. Dożywianie dzieci i młodzieży (marzec 1936 i 1937)	280
„ 12. Letnie kolonie i półkolonie dziecięce (1932, 1935—1937)	281
„ 13. Przyfabryczne instytucje ochrony macierzyństwa (1932, 1936—1938)	281
„ 14. Pomoc doraźna Funduszu Pracy dla bezrobotnych (1935/36 i 1936/37)	282
„ 15. Działalność Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Pomocy Bezrobotnym (Pomoc Zimowa) w 1936/37 r.	282
„ 16. Zarejestrowani inwalidzi wojenni i wojskowi według narodowości i armii (1937)	283
„ 17. Zarejestrowani inwalidzi wojenni i wojskowi według stopnia utraty zdolności zarobkowej (1936 i 1937)	283
„ 18. Zaopatrzenia weteranów powstań narodowych i byłych skazańców politycznych	284
A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa (1931/32—1938/39)	284
B. Osoby pobierające zaopatrzenia (1931—1937)	284
„ 19. Zaopatrzenia inwalidów wojennych i wojskowych	284
A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa (1932/33—1938/39)	284
B. Osoby pobierające renty inwalidzkie (1933—1937)	284

Dział XV. Zdrowotność publiczna. Sport

A. Zdrowotność publiczna

Tabl. 1. Lekarze w 1935 r.	285
„ 2. Lekarze w niektórych krajach	285
„ 3. Apteki i personel apteczny (1935—1937)	285

	Str.
Tabl. 4. Szpitale i łóżka w szpitalach (1928—1937)	286
5. Łóżka w szpitalach według rodzaju chorób (1935—1937)	286
6. Łóżka w szpitalach w niektórych krajach	287
7. Łóżka dla chorych na gruźlicę w szpitalach ogólnych, sanatoriach i prewentoriach (1937)	287
8. Zakłady dla umysłowo chorych (1935—1937)	287
9. Ośrodki zdrowia (1931, 1932, 1935 i 1936)	288
10. Wydatki na urządzenie i prowadzenie ośrodków zdrowia (1931/32, 1934/35—1936/37)	288
11. Przychodnie dla matki i dziecka (Stacje opieki nad matką i dzieckiem)	289
A. Sieć stacji (1934—1937)	289
B. Działalność stacji (1935 i 1936)	289
12. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów państwowych i ich rodzin w 1936 r.	289
13. Lecznictwo w ubezpieczalniach społecznych (1936 i 1937)	290
14. Szczepienia ochronne (1928—1937)	291
15. Ważniejsze choroby zakaźne zarejestrowane (1921—1937)	291
16. Zgony według przyczyn w miastach liczących ponad 100 000 mieszkańców (1935—1937)	292
17. Zgony według przyczyn w niektórych krajach w 1933 r.	292
18. Samobójstwa	293
A. Zamachy i zgony według płci (1935—1937)	293
B. Zamachy według płci i wieku w 1937 r.	293
C. Zamachy według płci i wyznania w 1937 r.	293
D. Zamachy według sposobu w 1936 r.	293
B. Sport, wychowanie fizyczne	
19. Urządzenia sportowe (1933—1938)	294
20. Frekwencja w szkolnych schroniskach wycieczkowych (1931—1937)	294
21. Frekwencja turystów w niektórych schroniskach górskich i nizinnych w 1935 r.	294
22. Stowarzyszenia sportowe (1932—1937)	295
23. Związki sportowe (1934—1937)	295
24. Osoby, które zdobyły Państwową Odznakę Sportową (1932—1937)	295

Dział XVI. Ubezpieczenia. Pożary

A. Ubezpieczenia społeczne

Tabl. 1. Osoby podlegające ubezpieczeniom społecznym (1928, 1929, 1931—1937)	296
2. Ubezpieczeni w ubezpieczeniu emerytalnym w 1935 r. według gałęzi pracy	297
3. Osoby pobierające renty lub zasiłki z zakładów ubezpieczeń społecznych (1928, 1929, 1931—1937)	297
4. Bilanse zakładów ubezpieczeń społecznych (1928, 1929, 1931—1936)	298
5. Dochody i wydatki zakładów ubezpieczeń społecznych (1928, 1929, 1931—1936)	299
6. Przypis składek i składki zaległe w zakładach ubezpieczeń społecznych (1928, 1933—1936)	300
7. Dochody ze składek i świadczenia na jednego ubezpieczonego w zakładach ubezpieczeń społecznych (1928—1936)	301
8. Podział świadczeń ubezpieczenia na wypadek choroby (1928, 1929, 1931—1937)	301
9. Wypadki w zatrudnieniu, odszkodowane przez zakłady ubezpieczeń od wypadków	302
A. Wypadki według przyczyn i następstw (1928—1933)	302
B. Wypadki według następstw w poszczególnych działach pracy w 1933 r.	302

B. Inne ubezpieczenia

Str.

Tabl. 10.	Liczba zakładów ubezpieczeń działających w Polsce (1929, 1932, 1935 i 1936)	302
„ 11.	Działalność zakładów ubezpieczeń (1929, 1932, 1935 i 1936)	303
„ 12.	Bilanse i rachunki strat i zysków zakładów ubezpieczeń (1929, 1932, 1935 i 1936)	304

C. Pożary. Straże pożarne

„ 13.	Pożary budynków (1932, 1934—1936)	305
„ 14.	Straże pożarne (1932, 1935—1937)	305

Dział XVII. Szkolnictwo. Oświata pozaszkolna

A. Szkolnictwo

Tabl. 1.	Wydatki na oświatę z budżetu Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i związków samorządu terytorialnego (1928/29—1937/38)	306
„ 2.	Liczba etatów nauczycielskich (1928/29, 1937/38 i 1938/39)	306
„ 3.	Nauczyciele i personel pomocniczy w roku szkolnym 1935/36	307
„ 4.	Szkoły i uczniowie (1925/26, 1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34—1937/38)	307
„ 5.	Rozmieszczenie szkół w roku szkolnym 1936/37	308
„ 6.	Szkoły według właścicieli w roku szkolnym 1934/35	309
„ 7.	Język nauczania w szkołach w roku szkolnym 1936/37	310
„ 8.	Uczniowie według wyznania w roku szkolnym 1934/35	310
„ 9.	Uczniowie według wieku w roku szkolnym 1932/33	311
„ 10.	Uczniowie według zawodu rodziców w roku szkolnym 1935/36	311
„ 11.	Świadectwa ukończenia szkół (1927/28, 1931/32—1935/36)	312
„ 12.	Absolwenci niektórych typów szkół według języka ojczystego w roku szkolnym 1934/35	312
„ 13.	Przedszkola (1928/29, 1935/36 i 1936/37)	312
„ 14.	Dzieci i uczniowie w wieku 7—13 lat (1932/33—1936/37)	313
„ 15.	Szkoły początkowe publiczne i prywatne (1928/29, 1935/36—1937/38)	314
„ 16.	Język nauczania w szkołach powszechnych w roku szkolnym 1936/37	314
„ 17.	Koedukacja w szkołach początkowych w roku szkolnym 1936/37	315
„ 18.	Publiczne szkoły powszechne według liczby nauczycieli (1925/26 i 1936/37)	315
„ 19.	Uczniowie w publicznych szkołach powszechnych według liczby nauczycieli w roku szkolnym 1936/37	315
„ 20.	Publiczne szkoły powszechne według stopnia organizacyjnego w roku szkolnym 1937/38	316
„ 21.	Izby lekcyjne publicznych szkół powszechnych (1925/26 i 1936/37)	316
„ 22.	Tygodniowa liczba godzin nauczycielskich w publicznych szkołach powszechnych (1935/36 i 1936/37)	316
„ 23.	Przeciętna liczba uczniów na jednego nauczyciela i na jedną izbę lekcyjną w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1936/37	317
„ 24.	Uczniowie publicznych szkół powszechnych według klas w roku szkolnym 1937/38	317
„ 25.	Promocje w publicznych szkołach powszechnych (1933/34—1935/36)	317
„ 26.	Absolwenci szkół powszechnych (1927/28, 1933/34—1935/36)	317
„ 27.	Szkoły średnie ogólnokształcące według praw (1935/36—1937/38)	318
„ 28.	Koedukacja w szkołach średnich ogólnokształcących w roku szkolnym 1936/37	318
„ 29.	Kandydaci i nowoprzyjęci do gimnazjów ogólnokształcących (1934/35—1936/37)	318
„ 30.	Uczniowie szkół średnich ogólnokształcących według klas (1928/29, 1930/31, 1932/33, 1935/36 i 1936/37)	319

Tabl. 31.	Uczniowie szkół średnich ogólnokształcących według wyznania w roku szkolnym 1934/35	319
" 32.	Promocje w szkołach średnich ogólnokształcących (1930/31, 1934/35 i 1935/36)	319
" 33.	Świadectwa dojrzałości szkół średnich ogólnokształcących (1927/28, 1933/34—1935/36)	320
" 34.	Szkoły kształcenia nauczycieli (1934/35—1936/37)	320
" 35.	Świadectwa ukończenia szkół kształcenia nauczycieli (1927/28, 1933/34—1935/36)	320
" 36.	Szkoły i kursy zawodowe (1928/29, 1933/34 i 1936/37)	320
" 37.	Wydziały i uczniowie szkół i kursów zawodowych według kierunku wykształcenia (1928/29 i 1936/37)	321
" 38.	Kandydaci i nowoprzyjęci w szkołach zawodowych (1932/33, 1934/35—1936/37)	322
" 39.	Promocje w szkołach zawodowych (1930/31, 1934/35 i 1935/36)	322
" 40.	Absolwenci szkół i kursów zawodowych (1927/28, 1933/34—1935/36)	323
" 41.	Ludowe szkoły rolnicze w roku szkolnym 1936/37	323
" 42.	Szkoły zawodowe dokształcające w roku szkolnym 1936/37	323
" 43.	Szkoły artystyczne w roku szkolnym 1937/38	323
" 44.	Wydziały, studenci i wolni słuchacze szkół wyższych (1928/29, 1933/34 i 1936/37)	324
" 45.	Wydziały, katedry, studenci i wolni słuchacze szkół wyższych państwowych i prywatnych (1933/34 i 1936/37)	324
" 46.	Kandydaci i nowoprzyjęci w szkołach wyższych (1933/34 i 1936/37)	325
" 47.	Studenci państwowych szkół wyższych według kierunku i stanu studiów (1933/34, 1935/36 i 1936/37)	325
" 48.	Studenci i wolni słuchacze szkół wyższych według wyznania (1928/29, 1933/34 i 1936/37)	326
" 49.	Dyplomy ukończenia szkół wyższych (1927/28, 1932/33, 1934/35 i 1935/36)	326
" 50.	Dyplomy ukończenia szkół wyższych według czasu trwania studiów (1932/33, 1934/35 i 1935/36)	327
" 51.	Osoby, które otrzymały dyplomy ukończenia szkół wyższych, według wyznania w roku szkolnym 1935/36	327
" 52.	Stypendia akademickie w roku szkolnym 1936/37	328
" 53.	Szkoły duchowne niektórych wyznań w roku szkolnym 1935/36	329

B. Oświata pozaszkolna

" 54.	Organizacja pracy oświaty pozaszkolnej (1935/36 i 1936/37)	329
" 55.	Kursy dokształcające dla dorosłych i młodocianych (1935/36 i 1936/37)	329
" 56.	Szkoły wieczorowe, uniwersytety niedzielne i powszechne (1935/36 i 1936/37)	330
" 57.	Świetlice, teatry ludowe, chóry ludowe (1935/36 i 1936/37)	330
" 58.	Oświata pozaszkolna w m. st. Warszawie w 1936/37 r.	330
" 59.	Praca oświatowa w wojsku (1929—1931, 1933—1937)	330

Dział XVIII. Życie kulturalne. Rozrywki. Stowarzyszenia

A. Życie kulturalne. Rozrywki

Tabl. 1.	Zasilki z budżetu Skarbu Państwa na popieranie nauki i sztuki (1931/32 i 1935/36)	331
" 2.	Działalność Funduszu Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego (1928/29—1933/34, 1935/36—1937/38)	331
" 3.	Teatry ludowe (1931—1937)	331
" 4.	Domy ludowe w 1933 r.	332
" 5.	Biblioteki szkolne (1929—1931)	332
" 6.	Biblioteki oświatowe (1935/36 i 1936/37)	332

	Str.
Tabl. 7. Wielkie biblioteki w niektórych krajach w 1930 r.	333
" 8. Druki nieperiodyczne (1933—1937)	333
" 9. Czasopisma według częstości wychodzenia (1933—1936)	333
" 10. Druki nieperiodyczne i czasopisma według języka (1933—1936)	334
" 11. Druki nieperiodyczne w niektórych krajach (1929, 1934 i 1935)	335
" 12. Muzea publiczne (1936)	335
" 13. Teatry stałe i objazdowe w 1936 r.	335
" 14. Kinematografy (1929, 1936 i 1937)	336
" 15. Kinematografy dźwiękowe w niektórych krajach w 1937 r.	336
" 16. Filmy ocenzone według pochodzenia (1929, 1934—1937)	336
" 17. Bilety sprzedane w kinematografach w miastach powyżej 20 000 mieszkańców (1928, 1930, 1932, 1934, 1936 i 1937)	337
" 18. Bilety sprzedane w teatrach, kinematografach i na koncertach w miastach powyżej 20 000 mieszkańców (1936 i 1937)	337
" 19. Radioabonenci	338
A. Według lat (1925—1938)	338
B. Według województw (1937)	338
" 20. Radioabonenci w niektórych krajach (1936—1938)	338
" 21. Audycje radiowe (1931/32, 1935/36 i 1937)	338
" 22. Stacje Polskiego Radia i ich działalność	339
B. Stowarzyszenia	
" 23. Towarzystwa naukowe (1936)	339
" 24. Niektóre stowarzyszenia oświatowo-kulturalne (1936 i 1937)	340
" 25. Niektóre stowarzyszenia wyższej użyteczności (1936 i 1937)	341
" 26. Liga Morska i Kolonialna (1936 i 1937)	341

Dział XIX. Administracja wyznań

Tabl. 1. Wydatki z budżetu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wyznania (1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34, 1934/35, 1937/38 i 1938/39)	342
" 2. Etycy niektórych wyznań przewidziane w budżecie w 1938/39 r.	342
" 3. Kościół rzymskokatolicki w Polsce w 1934 r.	342

Dział XX. Sejm i Senat

Tabl. 1. Wybory do Sejmu i Senatu w 1935 r.	343
" 2. Skład zgromadzeń okręgowych wybierających kandydatów na posłów w 1935 r.	343

Dział XXI. Administracja publiczna

Tabl. 1. Liczba stanowisk administracji cywilnej i nauczycielskich przewidzianych w budżetach Państwa Polskiego (1930/31—1938/39)	344
" 2. Wydatki na zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa, Państwowego Zakładu Emerytalnego oraz z funduszy przedsiębiorstw i monopolów państwowych (1928/29, 1931/32—1938/39)	344
" 3. Osoby pobierające zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa, Państwowego Zakładu Emerytalnego oraz z funduszy przedsiębiorstw i monopolów państwowych (1933—1937)	345
" 4. Liczba stanowisk pracowników oraz zaopatrzenia emerytalne przewidziane w budżetach Skarbu Śląskiego (1933/34, 1937/38 i 1938/39)	346
" 5. Pracownicy związków samorządu terytorialnego (1934/35) i zaopatrzenia emerytalne wypłacane przez te związki (1935)	346
" 6. Sędziowie i czynności Najwyższego Trybunału Administracyjnego (1929—1937)	346
" 7. Kary administracyjne (1934/35—1936/37)	347
" 8. Liczba wszczętych spraw karnych skarbowych (1930—1937)	347

Dział XXII. Sądownictwo, przestępczość, więziennictwo

	Str.
Tabl. 1. Sądownictwo w 1936 r.	348
" 2. Adwokaci i aplikanci adwokaccy (1929, 1936—1938)	348
" 3. Czynności sądów pracy w sprawach cywilnych (1930—1937)	348
" 4. Czynności sądów powszechnych (1935 i 1936)	349
" 5. Egzekucje sądowe (1935 i 1936)	349
" 6. Czynności Sądu Najwyższego (1935 i 1936)	350
" 7. Niektóre przestępstwa zameldowane policji (1935—1937)	350
" 8. Skazani prawomocnie według okręgów apelacyjnych (1935 i 1936)	351
" 9. Skazani prawomocnie według płci (1935 i 1936)	352
" 10. Skazani prawomocnie według wyznania (1935 i 1936)	352
" 11. Skazani prawomocnie według wymiaru kar oraz recydywiści (1935 i 1936)	353
" 12. Więzienia (1937 i 1938)	354
" 13. Więźniowie według terminu kar (1935, 1937 i 1938)	354
" 14. Więźniowie i zaludnienie więzień (1928, 1932, 1934, 1936—1938)	354
" 15. Więźniowie według wieku i wyznania (1938)	354
" 16. Nieletni pozbawieni wolności (1937 i 1938)	355
" 17. Przedterminowe zwolnienia z więzień w 1937 r.	355
" 18. Szpitale i izby chorych w więzieniach (1937 i 1938)	355
" 19. Lecznictwo w więzieniach (1933—1936)	355

Dział XXIII. Finanse Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu

Tabl. 1. Zadłużenie długoterminowe Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu terytorialnego (1931—1937)	356
" 2. Dochody z danin publicznych Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu (1928/29, 1930/31, 1932/33—1936/37)	357
A. Finanse Skarbu Państwa	
" 3. Długi państwowe (1928—1937)	358
" 4. Wewnętrzne długi państwowe (1937)	358
" 5. Zagraniczne długi państwowe (1937)	358
" 6. Długi państwowe zaciągnięte w latach 1928—1937	359
" 7. Obsługa długów państwowych i wypłaty z tytułu gwarancji państwowych (1928/29—1936/37)	359
" 8. Długi państwowe niektórych krajów (1924, 1928, 1932, 1935 i 1936)	360
" 9. Gwarancje finansowe Skarbu Państwa (1929, 1930, 1932, 1934—1937)	361
" 10. Bilanse funduszy obrotowych Skarbu Państwa (1929, 1932—1938)	361
" 11. Wydatki i dochody państwowego budżetu brutto (1928/29, 1934/35—1936/37)	362
" 12. Wydatki i dochody budżetowe Państwa (1928/29, 1931/32—1938/39)	362
" 13. Wydatki i dochody budżetowe niektórych krajów (1928, 1932 i 1935)	363
" 14. Wydatki i dochody budżetowe Państwa według grup i części budżetu (1935/36—1938/39)	365
" 15. Dochody skarbowe z danin publicznych i monopolów (1933/34—1938/39)	366
" 16. Liczba płatników podatku dochodowego według wysokości dochodu	
A. Podatek dochodowy od osób fizycznych, osób prawnych i spadków wakujących (1929 i 1935)	367
B. Podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę (1929 i 1936)	367
" 17. Wymiar niektórych podatków bezpośrednich (1928, 1930, 1932, 1934—1937)	368
" 18. Obciążenie niektórych artykułów podatkami spożywczymi (1928—1937)	368
" 19. Ogólne zamknięcie rachunków podatków bezpośrednich (1935/36 i 1936/37)	369

	Str.
Tabl. 20. Podział wpływów z celi między Polską a W. M. Gdańskiem (1929/30—1936/37)	369
„ 21. Zwroty celi wypłacone przy wywozie towarów krajowych z Polski (1928/29, 1930/31—1937/38)	370
„ 22. Wydatki i dochody Lasów Państwowych (1931/32—1936/37)	370
„ 23. Wydatki i dochody przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe (1931—1938)	371
„ 24. Wydatki i dochody przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telegraf i Telefon (1931/32—1938/39)	371
„ 25. Wydatki i dochody monopolów państwowych (1932/33—1938/39)	372
„ 26. Wydatki i dochody Funduszu Kwaterunku Wojskowego (1927/28, 1933—1938)	373
„ 27. Wydatki i dochody Funduszu Pracy (1933/34—1937/38)	373
B. Finanse Skarbu Śląskiego	
„ 28. Zadłużenie długoterminowe Skarbu Śląskiego (1935—1938)	374
„ 29. Wydatki i dochody Skarbu Śląskiego (1932/33, 1934/35—1938/39)	374
C. Finanse związków samorządu terytorialnego	
„ 30. Zadłużenie długoterminowe związków samorządu terytorialnego (1930/31—1936/37)	375
„ 31. Oddłużenie związków samorządu terytorialnego przez Komisje Oddłużeniowo-Oszczędnościowe (1934—1937)	375
„ 32. Zadłużenie długoterminowe związków samorządu terytorialnego według źródeł i przeznaczenia pożyczek (1935/36 i 1936/37)	376
„ 33. Działalność Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego (1928, 1930, 1932, 1934—1937)	377
„ 34. Dotacje i pożyczki Funduszu Pracy, udzielone związkom samorządu terytorialnego (1935/36 i 1936/37)	377
„ 35. Rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych związków samorządu terytorialnego (1935/36 i 1936/37)	378
„ 36. Wydatki i dochody związków samorządu terytorialnego według typów związków samorządowych. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów szpitali i zakładów opiekuńczych (1930/31—1937/38)	379
„ 37. Ważniejsze rodzaje wydatków i dochodów związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów szpitali i zakładów opiekuńczych (1930/31, 1932/33, 1935/36—1937/38)	380
„ 38. Wydatki związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych (1935/36 i 1936/37)	381
„ 39. Dochody związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych (1935/36 i 1936/37)	382
„ 40. Wydatki związków samorządu terytorialnego. Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych (1936/37 i 1937/38)	383
„ 41. Dochody związków samorządu terytorialnego. Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych (1936/37 i 1937/38)	384
„ 42. Wydatki i dochody zwyczajne zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych (1935/36 i 1936/37). Na podstawie preliminarzy budżetowych (1936/37 i 1937/38)	385
„ 43. Wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw miejskich miast liczących ponad 20 000 mieszkańców w 1936/37 r.	385
„ 44. Wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego w 1937/38 r.	386
„ 45. Liczba przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego (1937)	386
D. Finanse samorządu gospodarczego	
„ 46. Wydatki i dochody izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych (1935—1937)	387
Skorowidz alfabetyczny	389

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Podział Administracyjny z dnia 1 IV 1938 r.

ŁUDNOŚĆ ŚWIATA

Europa: Nazwy krajów podano na osobnej mapce

- Afryka:**
 1. Egipt
 21. Liberia
 22. Sudan Anglo-Egiptowski
 23. Związek Południowej Afryki (dom. bryt.)
 23. Południowa Brytania i Irlandia
 24. Kongo Belgijskie i mandat Ruanda-Urundi
 25. Niger
 25. Mandat Francuskie
 23. Tunezja
 25. Inne południowe francuskie mandaty
 25. Maroko Hiszpańskie
 25. Inne południowe hiszpańskie
 27. Południowe Portugalia
 28. Wyspy Afryki Wschodniej
 28. Libia (południowa część)

- Asia:**
 1. Nigeria
 2. Arabia Saudyjska
 3. Chiny
 4. Irak
 5. Iran
 6. Japonia
 7. Jemen
 8. Mandatowiec
 9. Mongolia
 10. Nepal
 11. Syjam
 12. Turcja
 13. Turcja
 14. Z. S. R. S.
 15. Indie Brytyjskie
 15. Palestyna i Transjordania (mandaty bryt.)
 15. Inne południowe brytyjskie
 16. Syria i Liban (mandat franc.)
 16. Indonezja (południowe franc.)
 17. Indie Holenderskie
 18. Południowe Portugalia
 18. Filipiny (południowe Stan. Z.)

- Australia i Oceanie:**
 35. Australia (dom. bryt.)
 35. Południowe i mandaty australijskie
 35. Nowa Zelandia (dom. bryt.)

- Ameryka Północna:**
 29. Kanada
 30. Haiti
 31. Honduras
 32. Costa Rica
 33. Kuba
 34. Meksyk
 35. Nikaragua
 36. Paragwaj
 37. Salwador
 38. San Domingo
 39. Saint Vincent i Grenadiny
 40. Karaibskie (dom. bryt.)
 40. Nowa Fundlandia (dom. bryt.)
 41. Grenlandia
Ameryka Południowa:
 42. Argentyna
 43. Boliwia
 44. Brazylia
 45. Chile
 46. Ekwador
 47. Kolumbia
 48. Peru
 49. Urugwaj
 50. Wenezuela
 51. Południowe brytyjskie
 53. Południowe francuskie
 54. Południowe holenderskie

Punkt = 500 000 ludności

EUROPA I AFRYKA
 Skala 1:200 000 000

Punkt = 500 000 ludności

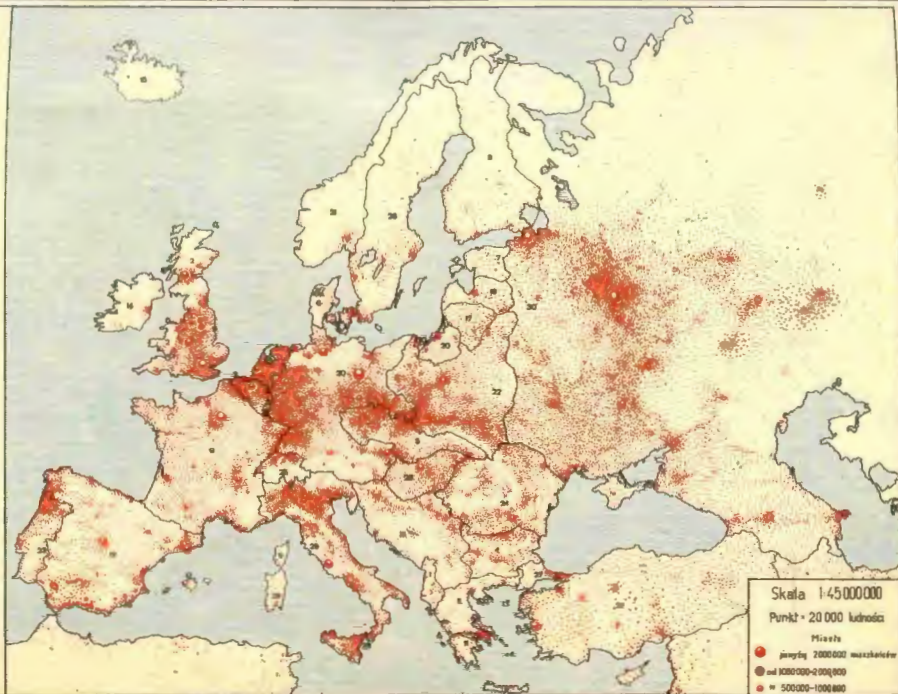
AZJA I AUSTRALIA
 Skala 1:200 000 000

Punkt = 500 000 ludności

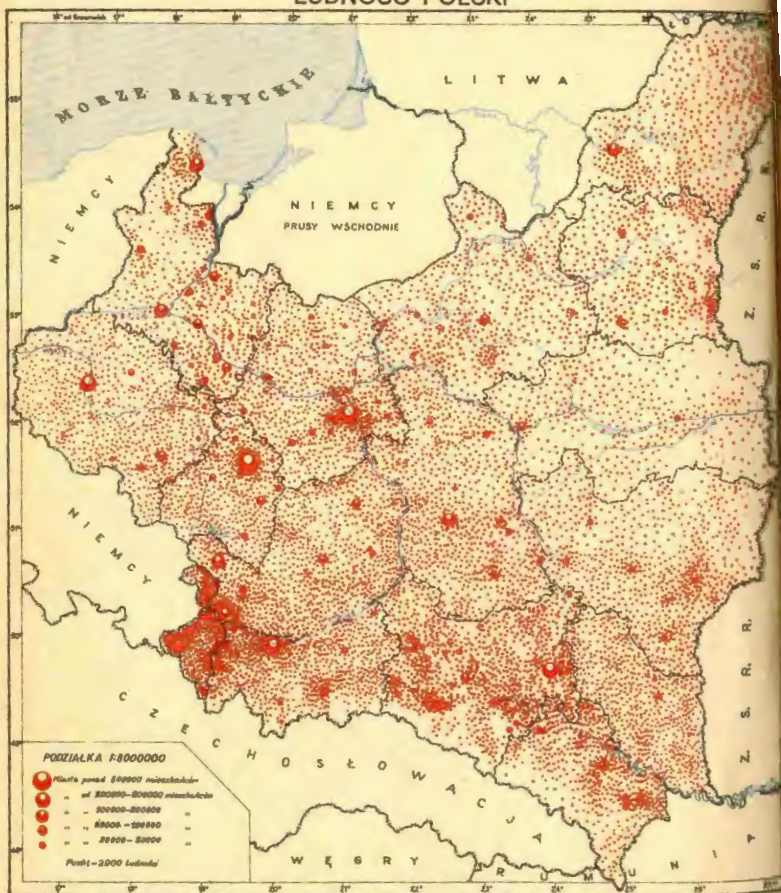
AMERYKA
 PÓŁNOCNA I POŁUDNIOWA
 Skala 1:200 000 000

UDNOŚĆ EUROPY

1. Albania
2. Anglia (Zjedn. Król.)
3. Belgia
4. Bułgaria
5. Czechosłowacja
6. Dania
7. Estonia
8. Finlandia
9. Francja
10. Gdańsk W. M.
11. Grecja
12. Hiszpania
13. Holandia
14. Irlandia
15. Islandia
16. Jugosławia
17. Litwa
18. Luksemburg
19. Łotwa
20. Niemcy
21. Norwegia
22. Polska
23. Portugalia
24. Rumunia
25. Szwajcaria
26. Szwecja
27. Turcja
28. Węgry
29. Włochy
30. Z. S. R. R.

LUDNOŚĆ POLSKI

TABL. I. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO ŚWIATA

Rok 1928 = 100

Części świata	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	Udział proc. ^a	
											A	B
Produkcja artykułów podstawowych												
a. Artykuły podstawowe rolnicze ^b												
Ogółem z Z.S.R.R.	96	100	100	100	100	100	100	98	100	101	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	96	100	100	100	101	102	103	100	101	102	89	100
Europa bez Z.S.R.R.	95	100	105	102	104	107	109	110	110	110	36	40
Ameryka Płn.	95	100	95	93	98	96	91	81	86	82	21	23
Ameryka Środk. i Płd.	97	100	95	100	98	97	99	108	103	108	9	10
Afryka	95	100	106	102	98	101	108	111	114	116	3	4
Azja bez Z.S.R.R.	98	100	100	102	99	101	104	99	101	108	17	19
Australia	93	100	98	106	110	120	120	119	121	121	3	4
b. Artykuły podstawowe nierolnicze ^c												
Ogółem z Z.S.R.R.	96	100	110	98	84	72	81	92	102	115	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	97	100	109	97	81	68	77	86	94	107	91	100
Europa bez Z.S.R.R.	99	100	108	98	85	75	82	92	99	108	34	38
Ameryka Płn.	95	100	109	92	75	58	68	74	82	100	41	45
Ameryka Środk. i Płd.	80	100	110	96	79	64	67	85	92	96	4	4
Afryka	92	100	107	108	93	82	96	118	133	137	1	1
Azja bez Z.S.R.R.	93	100	112	112	106	103	117	138	150	165	10	11
Australia	106	100	99	91	73	82	90	99	111	114	1	1
Zapasy surowców przemysłowych ^d . Stan w końcu roku												
Ogółem bez Z.S.R.R.	101	100	112	128	134	132	127	119	106	100	.	.
Produkcja przemysłowa												
Ogółem z Z.S.R.R.	95	100	107	94	84	74	83	91	102	117	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	96	100	106	91	79	67	75	81	90	101	.	.
Europa bez Z.S.R.R.	97	100	104	95	84	73	79	88	95	103	.	.
Ameryka Płn.	95	100	107	87	73	58	69	72	82	95	.	.
Produkcja węgla kamiennego												
Ogółem z Z.S.R.R.	102	100	107	98	86	77	81	88	91	99	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	103	100	106	97	84	74	77	83	85	92	90	100
Europa bez Z.S.R.R.	102	100	108	100	90	82	83	89	90	94	43	47
Ameryka Płn.	104	100	106	93	76	62	66	72	73	84	36	40
Produkcja ropy naftowej												
Ogółem z Z.S.R.R.	95	100	112	107	103	98	107	113	123	134	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	96	100	112	104	97	93	102	107	117	128	89	100
Europa bez Z.S.R.R.	88	100	110	129	148	158	159	181	181	187	4	4
Ameryka Płn.	100	100	112	100	95	87	99	100	109	120	60	68
Azja bez Z.S.R.R.	90	100	106	112	102	111	120	136	159	175	9	10

a Ob. uwagę a na str. 2. b Do artykułów podstawowych rolniczych zaliczono: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, kartofle, cukier buraczany i trzcinowy, ryż, kukurydzę, mięso, ryby morskie, mleko, wino, chmiel, kawę, herbatę, kakao, tytoń, bawełnę-nasionie, len-nasionie, konopie-nasionie, rzepak, nasiona sezamowe, soję, kopre, orzechy ziemne, olej palmowy, oliwę, tran surowy, bawełnę-włókno, len-włókno, konopie-włókno, sisal, jutę, wełnę. c Do artykułów podstawowych nierolniczych zaliczono: jedwab sztuczny, włókna sztuczne, kauczuk, drewno obrobione, celulozę, węgiel kamienny i brunatny, ropę naftową, energię elektryczną, gaz ziemny, surowkę, stal, miedź, ołów, cynk, cynę, aluminium, nikiel, srebro, tungsten, molibden, wanad, antymon, kadm, magnezyt surowy, rżęć, cement, azbest, sól, grafit, miki, starke, fosforyty naturalne, guano, saletrę chilijską, sole potasowe, żuźle Thomasa. d Zapasy uchwytne: lnu-nasiona, bawełny, wełny, jedwabiu surowego, kauczuku, ropy naftowej, rudy żelaznej, miedzi, ołowiu, cynku, cyny, cementu.

(dok. str. 2)

TABL. 1. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO ŚWIATA (dok.)

Rok 1928 = 100

Części świata	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	Udział proc. a		
												A	B
Produkcja stali													
Ogółem z Z.S.R.R.	93	100	110	86	63	46	62	75	90	113	100	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	93	100	109	84	61	42	58	69	82	102	87	100	.
Europa bez Z.S.R.R.	99	100	109	88	69	55	66	81	90	103	41	47	.
Ameryka Płn.	87	100	110	79	50	27	45	51	66	93	40	46	.
Produkcja cementu													
Ogółem z Z.S.R.R.	94	100	105	100	86	68	67	80	87	103	100	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	94	100	105	98	84	65	65	77	83	97	92	100	.
Europa bez Z.S.R.R.	91	100	110	103	92	80	83	99	109	119	50	54	.
Ameryka Płn.	98	100	98	92	72	43	35	43	43	63	27	30	.
Produkcja samochodów													
Ogółem z Z.S.R.R.	80	100	120	79	58	38	51	71	98	111	100	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	80	100	120	79	58	37	50	70	96	108	98	100	.
Europa bez Z.S.R.R.	93	100	108	99	86	82	101	122	140	165	18	19	.
Ameryka Płn.	78	100	122	76	54	31	43	62	90	100	80	81	.
Spożycie kauczuku													
Ogółem z Z.S.R.R.	88	100	118	103	100	100	121	142	141	155	.	.	.
Spożycie bawełny													
Ogółem z Z.S.R.R.	102	100	101	102	91	87	95	98	101	107	.	.	.
Liczba wrzecion w przemyśle bawełnianym. Stan w dniu 31. VII													
Ogółem z Z.S.R.R.	100	100	100	99	98	98	96	95	93	92	100	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	100	99	99	98	96	94	93	91	90	94	100	.
Europa bez Z.S.R.R.	99	100	99	99	97	94	91	89	85	83	54	57	.
Ameryka Płn.	103	100	98	96	93	90	88	88	85	80	19	21	.
Azja bez Z.S.R.R.	99	100	102	107	111	116	121	126	132	138	17	18	.
Produkcja celulozy i miazgi drzewnej													
Ogółem z Z.S.R.R.	95	100	113	110	100	94	106	118	126	.	100 ^a	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	95	100	112	109	98	93	104	116	123	.	97 ^b	100 ^b	.
Europa bez Z.S.R.R.	97	100	115	115	102	105	117	131	137	.	50 ^b	52 ^b	.
Ameryka Płn.	94	100	109	102	94	80	91	101	110	.	43 ^b	44 ^b	.
Azja bez Z.S.R.R.	94	100	109	111	100	98	111	123	128	.	4 ^b	4 ^b	.
Produkcja energii elektrycznej ^c													
Ogółem	.	100	110	115	108	105	116	124	139	150	.	.	.
Handel zagraniczny — wartość obrotu w złocie													
Ogółem z Z.S.R.R.	96	100	102	82	59	40	36	34	35	38	100	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	97	100	102	82	58	39	36	34	35	38	99	100	.
Europa bez Z.S.R.R.	97	100	103	88	64	42	38	37	36	38	51	52	.
Ameryka Płn.	96	100	102	75	49	32	27	26	29	33	15	15	.
Ameryka Środ. i Płd.	93	100	100	74	50	33	31	31	33	36	8	8	.
Afryka	92	100	101	86	65	53	51	47	51	55	7	7	.
Azja bez Z.S.R.R.	99	100	98	74	53	37	35	35	36	39	15	15	.
Australia	105	100	98	71	41	36	36	35	38	44	3	3	.
Przewozy kolejowe ^d w tonach													
Ogółem	99	100	105	94	80	67	70	77	80	94	.	.	.
Ruch statków morskich ^e													
Ogółem	99	100	115	114	107	98	103	108	111	113	.	.	.
Ceny hurtowe na rynkach światowych													
Ogółem	102	100	96	74	54	42	40	38	38	42	.	.	.
Artykuły rolne	102	100	92	70	50	39	36	35	35	39	.	.	.
Artykuły przemysłowe	103	100	107	80	67	55	52	49	49	51	.	.	.

a Udział procentowy części świata w 1936: A — w stosunku do Ogółem z Z. S. R. R., B — w stosunku do Ogółem bez Z. S. R. R. b 1935. c Produkcja energii elektrycznej na sprzedaż w 44 najważniejszych krajach. d 65 krajów posiadających 97% światowej sieci kolejowej. e 13 krajów posiadających 80% światowej floty handlowej.

Źródła: La Production Mondiale et les Prix. Genewa 1937; Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37. Genewa 1937.

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Produkcja przemysłowa													
Polska . . .	73	71	88	100	100	82	69	54	56	63	66	72	85
Anglia . . .	.	.	101	100	106	98	89	88	94	105	112	123	132
Francja . . .	85	99	87	100	110	110	98	76	84	78	74	78	81
Japonia . . .	.	.	92	100	111	106	102	109	126	143	158	168	.
Niemcy . . .	80	81	101	100	101	87	68	54	62	81	95	108	119
Stany Zj. Am. . .	94	97	96	100	107	86	73	58	68	72	81	94	99
Włochy . . .	.	.	.	100	109	100	85	73	81	87	102	96	109
Czechosłow. . .	82	80	93	100	104	93	84	66	63	69	73	84	101
Estonia . . .	.	.	91	100	101	99	91	79	82	97	107	121	139
Finlandia . . .	.	81	92	100	98	89	78	81	94	114	122	130	141
Łotwa ^a . . .	.	.	.	102	111	91	84	114	133	140	146	164	164
Rumunia . . .	69	80	91	100	107	104	109	95	110	133	131	139	140
Węgry . . .	.	.	98	100	102	96	89	79	86	100	113	131	140
Produkcja stali													
Polska . . .	54	55	87	100	96	86	72	39	58	60	66	79	101
Anglia . . .	87	42	107	100	113	86	61	62	82	104	116	138	152
Francja . . .	78	89	88	100	103	98	81	61	71	70	66	71	83
Japonia . . .	68	79	88	100	120	120	99	126	168	205	259	264	.
Niemcy . . .	84	85	113	100	112	79	57	39	52	82	113	131	139
Stany Zj. Am. . .	88	94	87	100	109	79	50	27	45	51	66	91	96
Włochy . . .	91	91	81	100	108	89	72	71	90	93	109	100	106
Czechosłow. . .	75	68	86	100	111	92	77	34	37	48	60	79	117
Rumunia . . .	66	73	85	100	105	103	74	67	95	114	139	145	.
Węgry . . .	48	67	97	100	106	76	65	37	47	65	92	114	137
Produkcja energii elektrycznej													
Polska . . .	64	76	89	100	117	111	100	86	85	87	100	111	129
Anglia . . .	65	75	91	100	112	117	124	131	145	166	188	219	246
Francja . . .	79	87	88	100	110	118	110	105	115	117	122	123	135
Japonia . . .	68	77	88	100	111	116	120	133	151	165	186	202	.
Niemcy . . .	72	72	86	100	117	113	99	93	101	121	141	165	185
Stany Zj. Am. . .	.	84	91	100	111	109	104	95	97	104	113	129	137
Włochy . . .	73	86	91	100	110	113	111	115	125	133	147	152	168
Czechosłow. . .	71	76	87	100	110	111	105	96	95	104	105	112	133
Estonia . . .	.	.	86	100	111	.	125	132	139	136	157	186	215
Finlandia . . .	72	81	91	100	132	160	167	196	224	245	277	.	.
Łotwa . . .	.	.	.	100	119	140	141	134	147	169	188	206	.
Rumunia . . .	47	76	81	100	97	109	100	132	136	148	164	184	.
Węgry . . .	68	80	93	100	108	111	110	106	112	125	138	.	.
Ceny hurtowe nominalne													
Polska . . .	68	88	99	100	96	86	75	66	59	56	53	54	59
Anglia . . .	113	106	101	100	97	85	74	72	72	74	75	80	92
Francja . . .	.	108	100	100	97	86	78	66	62	58	52	64	90
Japonia . . .	119	108	102	100	95	78	66	70	80	79	83	88	105
Niemcy . . .	101	96	98	100	98	89	79	69	67	70	73	74	76
Stany Zj. Am. . .	107	103	99	100	99	89	76	67	68	77	83	84	89
Włochy . . .	.	.	.	100	95	85	75	70	63	62	68	76	89
Czechosłow. . .	103	97	100	100	94	84	76	70	68	70	73	73	77
Estonia . . .	.	.	95	100	97	85	75	68	70	70	70	75	84

^a 1930—1933 = 100.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(c. d. str. 4)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ceny hurtowe nominalne (dok.)													
Finlandia . . .	.	98	99	100	96	88	82	88	87	88	88	90	101
Łotwa . . .	.	.	.	100	93	79	66	66	65	65	68	71	88
Rumunia ^a . . .	.	.	.	.	100	78	60	54	52	52	60	69	78
Węgry . . .	104	92	98	100	90	71	70	68	56	59	66	66	70
Koszty utrzymania nominalne													
Polska . . .	73	89	100	100	101	92	83	75	68	63	60	58	62
Anglia . . .	106	104	101	100	99	95	89	87	84	85	86	89	93
Francja . . .	77	97	99	100	107	112	110	101	100	99	93	98	119
Japonia . . .	118	108	102	100	98	84	74	74	79	81	82	86	95
Niemcy . . .	93	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82
Stany Zj. Am. . .	103	103	101	100	100	96	87	78	75	79	82	84	88
Włochy . . .	.	.	.	100	102	98	89	85	81	77	78	84	92
Czechosłow. . .	97	96	100	100	99	100	95	94	93	91	94	95	96
Estonia . . .	96	95	94	100	104	93	89	84	79	78	79	87	93
Finlandia . . .	98	96	98	100	99	92	84	83	81	80	81	81	85
Łotwa ^b . . .	.	.	.	.	.	100	91	79	76	72	73	73	79
Rumunia ^b . . .	.	.	.	.	.	100	81	71	65	55	61	65	70
Węgry . . .	96	87	95	100	100	91	86	84	78	76	78	82	88
Koszty utrzymania w złocie													
Polska . . .	115	89	99	100	101	92	83	75	68	63	60	58	62
Anglia . . .	106	104	101	100	99	95	84	62	57	53	51	54	56
Francja . . .	93	80	99	100	107	112	110	101	100	99	93	90	73
Japonia . . .	105	110	105	100	98	90	78	45	34	31	30	32	35
Niemcy . . .	93	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82
Stany Zj. Am. . .	103	103	101	100	100	96	87	78	60	47	49	50	52
Włochy . . .	.	.	.	100	101	98	88	82	80	75	73	69	55
Czechosłow. . .	.	95	100	100	99	100	95	94	93	79	78	76	67
Estonia . . .	95	94	94	100	104	92	89	82	64	48	47	53	56
Finlandia . . .	.	96	98	100	99	92	78	52	47	42	41	42	44
Łotwa ^b . . .	.	.	.	.	.	100	91	79	76	72	73	65	47
Rumunia ^b . . .	.	.	.	.	.	100	84	74	68	57	57	48	52
Węgry . . .	96	87	95	100	100	91	85	62	56	52	48	51	54
Stawki nominalnych płac robotniczych w przemyśle													
Polska . . .	70	78	91	100	109	108	100	92	84	80	77	76	80
Anglia . . .	103	102	101	100	100	100	98	96	95	96	97	100	104
Francja . . .	79	98	98	100	116	127	126	121	121	121	119	135	192
Japonia . . .	99	98	101	100	99	94	86	84	85	87	87	87	92
Niemcy . . .	80	87	92	100	106	107	102	87	84	83	84	84	84
Stany Zj. Am. . .	97	98	100	100	102	102	98	86	85	101	104	107	120
Włochy . . .	.	.	.	100	102	101	92	88	86	85	85	88	.
Czechosłow. . .	.	.	96	100	103	105	106	106	105	103	102	102	100
Estonia . . .	.	.	94	100	103	104	102	96	94	93	96	101	110
Łotwa . . .	.	.	.	100	98	102	99	87	78	76	77	78	82
Rumunia . . .	.	.	99	100	101	97	86	70	64	63	62	63	67
Węgry . . .	.	.	98	100	102	102	97	90	86	83	79	.	.
Zatrudnienie													
A. Pracownicy najemni ubezpieczeni w ubezpieczalniach społecznych													
Polska . . .	75	75	86	100	106	102	94	83	79	81	83	88	97
Anglia . . .	96	96	100	100	102	98	94	94	97	101	104	109	115
Niemcy . . .	.	.	.	100	101	94	82	72	75	86	92	98	105

a 1929 = 100. b 1930 = 100.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(c. d. str. 5)

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW(c.d.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Zatrudnienie													
A. Pracownicy najemni ubezpieczeni w ubezpieczalniach społecznych (dok.)													
Czechosłow.	.	.	105	100	101	98	93	83	76	76	77	83	91
Estonia	94	101	101	100	113	112	104	102	109	120	132	158	187
Łotwa	76	87	94	100	108	113	106	89	95	103	109	115	125
Węgry	.	88	97	100	99	93	88	81	80	86	90	96	103
B. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle													
Polska	80	74	88	100	101	88	75	65	64	70	74	79	89
Francja ^a	.	.	.	.	.	100	96	86	84	82	76	75	79
Japonia	.	111	105	100	101	91	82	83	91	101	111	117	129
Niemcy ^b	.	.	.	.	100	87	72	59	66	84	92	100	111
Stany Zj. Am.	101	103	100	100	106	93	78	66	73	84	87	93	101
Włochy ^b	.	.	.	100	97	89	79	79	83	94	95	105	
Estonia	.	.	95	100	102	98	90	84	86	99	112	129	147
Finlandia	83	88	94	100	98	86	77	75	83	96	103	109	116
Łotwa	81	85	91	100	107	107	99	92	105	126	140	150	164
Przewozy kolejowe w tono-km													
Polska	58	75	88	100	107	90	91	68	71	82	80	82	101
Anglia	104	79	106	100	107	101	92	84	85	92	93	98	104
Francja	95	104	94	100	107	104	94	81	79	75	67	69	70
Japonia	93	93	98	100	98	85	83	83	94	105	110	119	132
Niemcy	81	89	99	100	104	83	70	61	65	78	87	97	109
Stany Zj. Am.	96	102	99	100	103	88	71	54	58	62	65	78	83
Włochy	107	106	94	100	105	94	82	74	68	68	81	.	.
Czechosłow.	82	86	94	100	103	85	76	59	53	58	65	71	88
Estonia	79	92	91	100	102	110	95	78	88	111	100	103	.
Finlandia	79	89	96	100	98	86	78	80	91	107	108	117	131
Łotwa	58	69	85	100	105	99	68	54	64	75	72	76	119
Rumunia	94	106	111	100	106	106	103	106	114	126	124	129	135
Węgry	.	.	.	100	99	98	84	71	60	71	69	75	87
Ruch statków morskich. Pojemność w NRT													
Polska ^a	39	72	86	100	107	123	134	112	123	146	148	163	193
Anglia	94	89	99	100	105	104	95	92	93	95	97	100	106
Francja	82	83	92	100	109	113	107	98	100	98	98	98	101
Japonia	83	95	95	100	106	108	105	104	114	122	135	140	134
Niemcy	74	85	93	100	101	101	92	83	86	94	96	102	107
Stany Zj. Am.	87	96	94	100	103	102	92	81	78	80	82	83	84
Włochy	82	85	94	100	105	105	97	94	99	108	106	85	102
Estonia	99	89	93	100	90	98	108	92	100	114	115	119	134
Finlandia	78	81	97	100	97	92	80	79	96	109	113	129	136
Łotwa	75	70	87	100	93	94	71	43	48	49	50	50	66
Rumunia	89	107	114	100	134	177	163	157	174	160	146	177	153
Handel zagraniczny — wartość przywozu w złocie													
Polska	82	46	86	100	93	67	44	26	25	24	26	30	37
Anglia	108	104	102	100	103	89	69	44	40	39	39	44	53
Francja	101	92	99	100	109	98	79	56	53	43	39	43	48
Japonia	103	110	100	100	101	75	59	40	38	40	42	47	64
Niemcy	88	71	102	100	96	74	48	33	30	31	30	30	39

a 1930 = 100. b 1929 = 100. c Porty Gdynia i Gdańsk.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(c. d. str. 6)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)

Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Handel zagraniczny — wartość przywozu w złocie (dok.)													
Stany Zj. Am.	102	108	102	100	106	76	51	32	27	24	30	35	44
Włochy	89	86	90	100	97	78	52	36	33	33	32	22	37
Czechosłow.	91	79	94	100	104	82	61	39	30	28	29	33	40
Estonia	73	73	73	100	93	74	46	28	23	26	31	40	51
Finlandia	69	71	80	100	87	65	40	27	28	31	34	40	58
Łotwa	91	84	81	100	118	96	57	27	30	30	33	34	45
Rumunia	74	87	104	100	90	70	47	35	36	40	30	28	42
Węgry	71	79	98	100	88	68	45	27	26	28	33	36	39
Handel zagraniczny — wartość wywozu w złocie													
Polska	87	90	100	100	112	97	75	43	38	39	37	41	48
Anglia	106	90	98	100	101	79	50	36	35	34	35	37	43
Francja	109	94	106	100	96	82	58	38	35	34	30	27	28
Japonia	103	105	102	100	109	80	62	41	41	43	47	51	60
Niemcy	72	80	83	100	110	98	78	47	40	33	35	39	48
Stany Zj. Am.	96	94	95	100	103	75	47	31	25	25	26	28	39
Włochy	92	92	102	100	102	81	67	44	40	34	32	29	41
Czechosłow.	88	84	95	100	97	82	62	35	28	29	29	30	39
Estonia	76	76	85	100	92	75	56	33	27	33	38	40	50
Finlandia	90	90	101	100	103	87	66	45	49	52	51	60	77
Łotwa	65	71	85	100	105	95	63	37	31	32	37	45	60
Rumunia	85	107	139	100	105	104	81	61	52	50	53	57	82
Węgry	99	106	98	100	126	111	69	41	47	48	54	61	71
Oprocentowanie rzeczywiste obligacji państwowych Według kursu w danym kraju													
Polska ^a	.	121	102	100	103	112	126	155	153	120	108	120	.
Anglia ^b	.	102	102	100	103	100	98	84	76	69	65	66	74
Francja ^c	.	138	119	100	89	77	78	86	98	93	87	97	96
Japonia ^d	.	114	110	100	98	104	106	108	93	88	87	79	76
Niemcy ^e	.	.	.	100	102	102	105	137	101	93	68	67	.
Stany Zj. Am. ^f	.	111	100	100	108	98	99	110	99	93	81	74	77
Włochy ^g	.	107	110	100	106	108	101	99	90	85	98	97	98
Czechosłow. ^h	.	.	102	100	101	99	100	114	105	102	91	78	78
Rumunia ⁱ	.	148	127	100	112	123	134	205	211	154	135	140	.
Węgry ^j	.	.	.	.	100	93	98	257	200	139	111	86	73
Emisje kapitałów akcyjnych													
Polska	.	.	.	100	77	69	25	44	15	7	23	23	38
Anglia	61	70	87	100	70	65	24	31	37	41	50	60	47
Francja	41	44	62	100	128	67	32	21	15	15	14	9	19
Japonia	.	.	.	100	103	68	67	51	113	179	148	.	.
Niemcy	49	74	107	100	73	41	47	11	7	11	12	30	25
Stany Zj. Am.	.	.	49	100	198	50	10	1	4	1	2	12	13
Włochy	167	105	59	100	135	114	80	68	62	66	57	55	103

^a 6% Pożyczka Dolarowa 1919/20. ^b 2½% Konsola. ^c 3% renta wie-
czysta. ^d 8 obligacji państwowych. ^e 4½% (6%) obligacje państwowe. ^f 10 obligacji
skarbowych. ^g 3½% renta państwowa. ^h Obligacje państwowe. ⁱ 6 obligacji
państwowych. ^j 5% pożyczka przymusowa z 1924. 1929=100.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(dok. str. 7)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW(dok.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Emisje kapitałów akcyjnych (dok.)													
Czechosłow.	.	.	.	100	94	61	69	42	33	23	46	38	41
Estonia	.	58	31	100	66	29	45	12	10	15	17	.	.
Finlandia	22	25	68	100	58	26	32	43	14	18	22	39	64
Łotwa	168	146	135	100	223	92	69	33	30	52	213	115	383
Rumunia	57	134	71	100	83	120	40	10	12	23	26	32	104
Kursy akcji przemysłowych													
Polska ^a	63	39	95	100	66	47	27	19	20	19	22	25	30
Anglia	77	81	87	100	98	79	61	59	73	88	98	113	106
Francja	49	55	66	100	127	107	73	60	57	45	46	42	55
Japonia ^b	.	.	.	.	.	75	76	104	177	223	182	206	252
Niemcy	66	74	108	100	89	71	54	36	46	53	62	69	77
Stany Zj. Am.	57	65	76	100	123	91	56	30	43	53	59	83	85
Włochy	.	105	84	100	100	86	60	45	52	61	68	73	89
Czechosłow.	62	56	70	100	101	82	65	52	57	61	66	89	112
Finlandia	.	.	.	100	79	77	66	64	70	86	91	107	126
Węgry	.	53	100	100	81	62	49	46	42	39	52	69	86
Zapasy złota w bankach biletowych. Stan w końcu roku													
Polska	37	38	83	100	113	90	97	81	77	81	71	63	70
Anglia	94	99	99	100	95	97	79	79	125	126	131	205	213
Francja	64	64	64	100	131	168	215	261	242	258	208	142	122
Japonia	106	104	100	100	100	76	43	39	39	43	46	50	28
Niemcy	45	68	69	100	84	82	38	31	16	5	6	2	3
Stany Zj. Am.	106	109	106	100	104	113	108	108	107	130	160	177	201
Włochy	83	84	90	100	103	105	111	115	140	115	60	46	46
Czechosłow.	79	79	88	100	109	135	144	150	150	194	194	159	159
Estonia	150	150	150	100	100	100	100	200	250	350	450	450	450
Finlandia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	150	263	200
Łotwa	100	100	100	100	100	100	120	140	180	180	180	180	180
Rumunia	94	96	98	100	112	112	118	116	120	127	133	137	145
Węgry	29	86	97	100	83	83	51	49	40	40	40	43	43
Dochody skarbowe z podatków, cel i monopolie													
Polska ^d	51	67	87	100	100	86	71	61	61	60	64	70	78
Anglia	92	102	101	100	97	102	102	98	96	95	99	105	111
Francja	66	81	93	100	110	103	97	84	83	76	74	75	86
Japonia ^e	96	97	99	100	98	94	87	86	92	89	96	104	.
Niemcy ^f	76	80	94	100	102	100	86	74	76	91	107	127	.
Stany Zj. Am. ^g	98	102	100	100	103	82	53	55	81	100	108	146	.
Włochy	103	105	99	100	96	99	96	90	89	93	97	.	.
Czechosłow. ^h	111	103	99	100	93	86	91	89	71	72	75	88	.
Estonia ⁱ	79	88	138	100	99	100	81	68	67	76	82	93	.
Finlandia ^j	73	78	79	100	86	87	78	58	65	82	90	96	118
Łotwa ^k	73	79	83	100	93	82	60	62	62	66	72	78	.
Węgry ^l	.	94	98	100	100	107	95	79	83	83	84	.	.

^a Wskaźniki obliczone na podstawie cen w złotych w złocie. ^h Styczeń 1930 = 100. ^c Lata budżetowe. ^d Wskaźniki obliczone na podstawie danych w złotych obiegowych. ^e Zwyczajne dochody skarbowe. ^f Łącznie z udziałem krajów związkowych. ^g Ogólne dochody skarbowe.

Uwaga. Zmiany wskaźników w 1935 dla Francji i Niemiec częściowo są wywołane przyłączeniem Zagłębia Saary do Niemiec.

DZIAŁ I. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE. HYDROGRAFIA. METEOROLOGIA

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI

Najdalsze wysunięcie granicy państwowej:

- na północ $55^{\circ} 51'$ szerokości północnej (w pow. brasławskim wo. wileńskiego)
- na południe $47^{\circ} 44'$ szerokości północnej (w pow. kosowskim woj. stanisławowskiego)
- na zachód $15^{\circ} 47'$ długości wschodniej od Greenwich (w pow. międzychodzkiem woj. poznańskiego)
- na wschód $28^{\circ} 22'$ długości wschodniej od Greenwich (w pow. dziśnieńskim woj. wileńskiego).

Rozciągłość z południa na północ wynosi $8^{\circ} 07'$, co odpowiada 903 km.

Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi $12^{\circ} 35'$, co odpowiada 864 km. liczonym na równoleżniku 52° .

TABL. 2. POWIERZCHNIA DORZECZY W POLSCE

Nazwa dorzecza	Ogółem w tysiącach km ²	w tym w Polsce		
		w odsetkach ^a		
		A	B	
Polska	x	388,6	x	100,0
Zlewisko morza Bałtyckiego	x	289,9	x	74,6
Dorzecze Wisły	198,5	180,3	90,9	46,4
„ Niemna	90,5	51,6	57,0	13,3
„ Odry	120,0	45,6	38,0	11,7
„ Dźwiny	85,0	10,4	12,2	2,7
Małe rzeki pobrzeża morskiego . .	x	2,0	x	0,5
Zlewisko morza Czarnego	x	98,7	x	25,4
Dorzecze Dniepru	527,0	61,5	11,7	15,8
„ Dniestru	76,9	31,8	41,4	8,2
„ Dunaju	817,0	5,4	0,7	1,4

^a A — w odsetkach ogólnej powierzchni danego dorzecza, B — w odsetkach ogólnej powierzchni Polski.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI LĄDÓW STAŁYCH

Części świata	Średnie wzniesienie nad poziom morza w m	Wzniesienie nad poziom morza w m						
		nżej 0	0-300	300- -500	500- -1000	1000- -2000	2000- -3000	ponad 3000
		w odsetkach ogólnej powierzchni						
Ląd stały ogółem	880	0,5	33,5	18,6	19,0	15,8	9,5	3,1
Europa	290	1,4	72,6	10,1	10,9	4,3	0,6	0,1
Azja	990	1,2	31,2	15,8	21,3	17,6	6,1	6,8
Afryka	660	0,1	22,4	27,0	28,6	20,2	1,5	0,2
Ameryka Północna	780	0,0	32,8	22,6	17,5	16,1	10,1	0,9
Ameryka Połudn.	650	—	49,0	19,5	16,8	6,2	3,5	5,0
Australia	330	0,2	54,0	29,5	13,0	2,4	0,7	0,2
Antarktyda . . .	2 030	—	6,4	0,2	5,2	28,7	56,9	2,6

Źródło: J. Wąsowicz i A. Zierhoffer *Świat w cyfrach*, Rocznik 1938, Lwów — Warszawa 1938.

TABL. 4. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI POLSKI

Średnie wzniesienie nad poziom morza w m	Wzniesienie nad poziom morza w m				
	0-150	150-300	300-500	500-1000	ponad 1000
	w odsetkach ogólnej powierzchni				
223	38	49	9	2	2

Źródło: J. Wąsowicz i A. Zierhoffer *Świat w cyfrach*, Rocznik 1938, Lwów—Warszawa 1938.

TABL. 5. TEMPERATURA POWIETRZA I USŁONECZNIENIE

Stacje meteorologiczne	Temperatury średnie		Temperatury skrajne		Ampli- tudy tempe- ratur skraj- nych	Usło- necznie- nie rze- czywiste w odset- kach możliwe- go 1937
	1850- -1900	1937	maksi- mum	mini- mum		
			absolutne			
			1886 — 1910			
w stopniach Celsjusza						
Wilno	6,4	7,0	33,6	—31,9	65,5	.
Hel	7,5	8,7	30,9	—20,7	51,6	.
Poznań	8,2	8,7	35,7	—22,0	57,7	40,9
Warszawa	7,6	8,8	36,8	—30,1	66,9	41,9
Pińsk	6,8	7,7	35,2	—29,4	64,6	.
Kraków	7,8	9,1	35,5	—31,4	66,9	32,3
Tarnów	8,6	9,2	.	.	.	.
Lwów	7,6	9,2	31,7	—20,4	52,1	38,3
Tarnopol	6,6	7,7	.	.	.	.
Cieszyn	7,9	8,8	.	.	.	.
Zakopane	4,6	5,4	.	.	.	.

TABL. 6. OPADY I ZACHMURZENIE

Stacje meteorologiczne	Wzniesienie nad poziom morza w m	Sumy opadów w mm		Liczba dni z opadem 1937	Zachmurzenie średnie	
		średnie 1891- -1910	1937		1886- -1910	1937
Wilno	128.0	592	517	170	6,9	7,2
Hel	3.0	489	608	148	6,6	6,5
Białystok	133,2	578	518	153	.	6,8
Bydgoszcz	46,4	511	507	154	6,6	6,6
Poznań	79.0	502	575	182	6,3	6,5
Warszawa	89.9	541	528	157	6,7	7,0
Pińsk	147,0	583	533	143	6,7	6,6
Brześć n. Bugiem	132,7	558	426	150	.	6,9
Puławy	143.0	581	571	154	6,7	6,4
Łuck	198,6	559	496	154	.	6,5
Kraków	220.0	735	764	189	6,6	7,3
Tarnów	207,3	730	790	174	.	5,6
Lwów	311,8	690	490	163	6,1	6,9
Tarnopol	324.0	571	609	163	6,2	7,2
Cieszyn	300.0	1 020	1 139	199	6,4	7,1
Zakopane	846,4	1 101	1 128	210	.	6,9
Hala Gasienicowa	1 520.0	.	1 913	239	.	7,2
Ardżeluża (Czarnohora)	1 300.0	.	1 393	190	.	.

a Stopnie od 0 do 10: 0 — niebo bez chmur, 10 — całkowicie pokryte chmurami.

TABL. 7. TEMPERATURA POWIETRZA I OPADY WEDŁUG MIESIĘCY

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatury średnie w stopniach Celsjusza												
Średnie 1850 — 1900												
Wilno . . .	-5.3	-4.8	-1.1	5.8	12.5	17.1	18.8	17.1	12.6	6.9	0.8	-3.6
Hel . . .	-1.1	-0.9	0.5	4.8	9.3	14.5	17.2	17.3	14.6	9.0	3.9	0.3
Poznań . . .	-1.9	-1.0	2.0	7.7	12.9	17.2	18.8	17.9	14.0	8.6	2.7	-0.8
Warszawa . . .	-3.6	-2.5	1.1	7.6	13.4	17.7	18.9	17.9	13.7	8.0	1.8	-2.3
Pińsk . . .	-5.4	-4.5	-0.4	6.9	13.8	17.6	19.0	17.7	13.0	7.0	0.9	-3.8
Kraków . . .	-3.3	-2.0	2.0	7.9	13.3	17.0	18.7	17.7	13.9	8.8	2.4	-2.2
Tarnów . . .	-2.8	-1.2	2.8	8.5	14.0	17.8	19.2	18.5	14.7	9.7	2.9	-1.4
Lwów . . .	-4.0	-2.8	1.3	7.5	13.4	17.0	18.7	17.9	13.8	8.7	2.3	-2.3
Tarnopol . . .	-5.9	-4.7	-0.3	6.5	13.1	16.8	18.4	17.5	13.0	7.6	1.0	-3.6
Cieszyn . . .	-2.9	-1.7	2.2	7.7	12.9	16.5	18.4	17.6	14.0	9.3	2.8	-1.7
Zakopane . . .	-5.6	-4.8	-1.4	4.3	8.9	13.2	15.3	14.5	10.4	5.9	-0.8	-4.2
Sumy opadów w mm												
Średnie 1891 — 1910												
Wilno . . .	33	28	27	38	47	77	82	96	46	40	44	36
Hel . . .	29	24	28	24	35	41	61	67	48	47	47	38
Białystok . . .	28	31	26	43	54	83	89	74	42	33	38	37
Bydgoszcz . . .	33	26	44	35	52	56	65	54	40	33	36	37
Poznań . . .	29	25	35	37	63	46	79	48	41	28	36	35
Warszawa . . .	34	26	33	41	51	64	80	64	42	32	37	36
Pińsk . . .	27	29	29	49	53	77	97	59	46	41	39	37
Brześć n. B. . .	28	27	25	46	57	86	90	53	42	37	36	32
Puławy . . .	29	29	30	41	58	82	100	71	39	34	35	34
Łuck . . .	23	21	25	40	58	92	98	63	43	39	30	29
Kraków . . .	28	30	38	45	70	109	131	97	60	53	37	34
Tarnów . . .	29	35	39	49	78	113	130	78	52	50	42	35
Lwów . . .	32	33	36	46	66	107	108	74	54	54	41	39
Tarnopol . . .	27	19	27	43	61	89	92	63	42	49	34	24
Cieszyn . . .	46	46	54	78	107	151	162	122	79	74	51	49
Zakopane . . .	51	46	55	74	118	177	184	129	92	69	50	56

TABL. 8. USŁONECZNIE NIE RZECZYWISTE W ODSETKACH USŁONECZNIENIA MOŻLIWEGO

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1936												
Poznań . . .	20.1	20.1	25.9	42.2	45.5	53.9	50.1	43.2	49.6	34.2	19.0	31.1
Warszawa . . .	12.9	25.7	33.9	39.9	48.3	48.3	57.5	33.6	46.0	21.2	10.5	15.8
Puławy . . .	14.7	21.5	38.2	35.6	51.2	49.9	49.4	33.3	41.7	15.9	18.6	11.6
Kraków . . .	21.7	11.3	33.2	33.1	38.2	40.1	42.2	33.1	38.4	12.8	21.8	15.5
Lwów . . .	13.7	12.1	30.6	26.9	39.9	44.1	60.2	34.4	37.2	18.0	15.4	11.3
1937												
Poznań . . .	38.9	12.9	29.7	29.7	63.7	54.8	48.1	52.0	51.7	38.6	19.1	10.6
Warszawa . . .	45.2	13.6	27.1	28.1	72.4	64.0	54.1	46.1	44.7	41.9	8.3	7.2
Puławy . . .	27.7	14.9	26.6	22.5	66.8	54.4	46.7	36.2	41.4	41.8	7.6	5.1
Kraków . . .	30.4	12.2	21.7	22.5	54.5	46.6	43.8	24.2	40.6	38.7	15.3	6.9
Lwów . . .	24.6	20.9	26.9	23.1	70.3	59.9	53.8	37.4	49.7	31.7	10.6	5.1

DZIAŁ II. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, LUDNOŚĆ

Tablice zawierające dane dla lat 1921 i 1931 (tabl.: 3, 4, 7, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30) oparte są na opracowaniu spisów 30.IX 1921 i 9.XII 1931. W tablicach tych, o ile nie zaznaczono inaczej, 1) nie uwzględniono wojska skoszarowanego, 2) dla 1931 w województwach zachodnich i południowych uwzględniono podział administracyjny w dniu 1.VIII 1934, w województwach centralnych i wschodnich w dniu 1.I 1933; w 1921 podział administracyjny odpowiada podziałowi administracyjnemu uwzględnionemu w publikacjach spisu z 1921, 3) dla 1931 podano ludność zamieszkałą z wyjątkiem tabl. 7 i 27 opartych na danych o ludności obecnej; dla 1921 wszystkie tablice podają ludność obecną.

Tabl. I. GRANICE POLSKI

Odcinki granic	Długość granic	
	w km	%
Ogółem	5 529	100,0
Morskie (wybrzeże)*	140	2,5
w tym Zatoka Pucka	66	1,2
Łądowe	5 389	97,5
z Niemcami	1 912	34,5
w tym z Prusami Wschodnimi	607	11,0
ze Związkiem Socjalistycznych Republik Rad	1 412	25,5
z Czechosłowacją	984	17,8
z Litwą	507	9,2
z Rumunią	347	6,3
z Wolnym Miastem Gdańskim	121	2,2
z Łotwą	106	2,0

a Granica wód terytorialnych wynosi 104 km.

Tabl. 2. GRANICE NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH

Kraje	Długość granic			Na 1 km granic	
	ogółem w tym morskich		%	ogółem	morskich
	w km			przypada km ² powierzchni	
Włochy	9 862	7 945	80,6	31	39
Szwecja	9 817	7 624	77,7	46	59
Niemcy ^a	8 080	1 729	21,4	58	272
Norwegia	5 970	3 400	57,0	54	95
Polska	5 529	140	2,5	70	2 776
Francja	5 190	3 120	60,1	106	177
Hiszpania	4 808	3 144	65,4	105	161
Finlandia	4 661	1 646	35,3	83	236
Czechosłowacja	4 125	—	—	34	—
Rumunia	2 870	450	15,7	103	656
Bulgaria	2 158	311	14,4	48	332
Portugalia	2 047	832	40,6	45	111
Łotwa	1 895	494	26,1	35	133
Szwajcaria	1 886	—	—	22	—
Litwa	1 457	90	6,2	38	619
Belgia	1 445	65	4,5	21	469

a Bez Austrii.

Źródło: Hübner: *Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 3. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ
Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa	Po- wierz- chnia w tys. km²	Liczba					Ludność w 1931 r.		
		powiatów		miast	gmin wiejskich	gro- mad	ogółem	miej- ska	wiej- ska
		ogół- tem	w tym grodz- kich						
Polska	388,6 ^a	264	23	602	3 120	40529	32107,3 ^b	8791,9	23123,9
Centralne	127,0	85	10	192	1 165	20739	12339,8	4198,4	8 141,4
<i>Centralne</i>	137,8	92	10	223	1 281	22932	13377,3	4463,8	8 913,5
M. st. Warszawa	0,12	4	4	1	—	—	1 171,9	1171,9	—
Warszawskie	25,0	20	—	46	254	5 676	2 116,7	470,1	1 646,6
<i>Warszawskie</i>	29,5	23	—	59	303	6 645	2 529,2	585,3	1 943,9
Łódzkie	12,7	9	1	28	154	2 287	2 007,0	973,3	1 033,7
<i>Łódzkie</i>	19,0	13	1	46	221	3 518	2 632,0	1125,6	1 506,4
Kieleckie	25,6	20	3	40	313	4 289	2 935,7	750,0	2 185,7
Lubelskie	31,2	19	1	33	274	3 983	2 464,6	441,6	2 023,0
Białostockie	32,4	13	1	44	170	4 504	1 643,9	391,5	1 252,4
Wschodnie	124,4	37	1	59	365	7 125	5 551,0	789,0	4 762,0
Wileńskie	29,0	9	1	15	96	880	1 276,0	263,2	1 012,8
Nowogródzkie	23,0	8	—	10	87	1 717	1 057,2	102,8	954,4
Poleskie	36,7	9	—	12	79	1 785	1 132,2	146,5	985,7
Wołyńskie	35,7	11	—	22	103	2 743	2 085,6	276,5	1 809,1
Zachodnie	58,0	68	10	182	855	6 510	5 519,1	1885,4	3 633,7
<i>Zachodnie</i>	47,2	61	10	152	742	4 297	4 481,6	1611,1	2 870,5
Poznańskie	28,1	29	2	100	239	3 643	2 339,6	784,8	1 554,8
<i>Poznańskie</i>	26,6	31	4	99	205	2 855	2 106,5	838,4	1 268,1
Pomorskie	25,7	28	5	64	234	2 867	1 884,5	677,5	1 207,0
<i>Pomorskie</i>	16,4	19	3	35	153	1 442	1 080,1	353,7	726,4
Śląskie	4,2	11	3	18	382	—	1 295,0	423,1	871,9
Południowe	79,2	74	2	169	735	6 155	8 505,9	1919,1	6 586,8
Krakowskie	17,4	18	1	47	195	1 798	2 297,8	579,5	1 718,3
Lwowskie	28,4	27	1	58	252	2 234	3 127,4	775,9	2 351,5
Stanisławowskie	16,9	12	—	28	119	909	1 480,3	295,2	1 185,1
Tarnopolskie	16,5	17	—	36	169	1 214	1 600,4	268,5	1 331,9

a Bez Zatoki Puckiej (394 km²), wód terytorialnych (493 km²) i pasa przyległego do wód terytorialnych (494 km²). b W tym 191,5 wojska skoszarowanego, nie uwzględnionego w danych dla województw i dla grup województw oraz w podziale na ludność miejską i wiejską.

Uwaga. Pochyłym drukiem podano dla województw warszawskiego, łódzkiego, poznańskiego, pomorskiego oraz dla województw centralnych ogółem i zachodnich ogółem liczby dotyczące podziału administracyjnego obowiązującego w dn. I.I 1938.

TABL. 4. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R.

Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa Powiaty	Po- wier- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wier- chnia w km ²	Ludność	
		ogó- łem w tys.	na 1 km ²			ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Polska	388634 ^a	32107,3 ^b	83	Kieleckie (dok.)			
Centralne	127031	12339,8	97	Częstochowski			
M. st. Warszawa	125	1 171,9	9 375	grodzki	48	117,2	2 441
Południowo-war- szawski grodzki	38	304,9	8 024	Częstochowski	1 855	182,6	98
Północno-war- szawski grodzki	32	478,2	14 945	Ilżecki	1 826	180,6	88
Prasko-warszawski grodzki	38 ^c	170,7	4 491	Jędrzejowski	1 277	108,8	85
Śródmiejsko-war- szawski grodzki	10	218,1	21 810	Kielecki	1 946	219,3	113
Warszawskie	24 984	2 116,7	85	Konecki	1 862	179,8	97
Błotki	1 074	143,8	134	Kozienicki	1 857	143,1	77
Ciechanowski	1 209	78,8	65	Miechowski	1 348	153,3	114
Działdowski ^d	842	42,7	51	Olkuski	1 365	151,7	111
Gostyniński	1 147	81,6	71	Opatowski	1 639	186,5	114
Grójecki	1 699	132,4	78	Opoczyński	1 773	129,9	73
Kutnowski	922	108,0	117	Pińczowski	1 149	126,0	110
Łowicki	1 258	104,8	83	Radomski grodzki	25	77,9	3 116
Makowski	1 136	65,6	58	Radomski	1 967	149,5	76
Miński	1 228	111,1	90	Sandomierski	1 179	123,4	105
Mławski	1 486	103,1	69	Sosnowiecki			
Płocki	1 485	128,1	86	grodzki	33	109,0	3,302
Płoński	1 289	81,4	63	Stopnicki	1 590	153,2	96
Przasnyski	1 410	69,1	49	Włoszczowski	1 446	101,6	70
Pultuski	1 527	118,1	77	Zawierciański	945	131,0	139
Radzyński	1 076	97,5	91	Lubelskie	31 176	2464,6	79
Rawski	1 327	93,5	70	Białski	2 122	116,0	55
Sierpecki	1 204	84,8	70	Biłgorajski	1 720	116,9	68
Skierniewicki	831	71,0	85	Chełmski	1 975	162,3	82
Sochaczewski	1 052	75,2	71	Garwoliński	1 974	159,9	81
Warszawski	1 782	326,1	183	Hrubieszowski	1 575	130,0	83
Łódzkie	12 716	2 007,0	158	Janowski	1 960	152,7	76
Brzeziński	1 100	150,9	137	Krasnostawski	1 521	134,2	88
Łaski	1 400	171,9	123	Lubartowski	1 389	108,0	78
Łęczycki	1 317	127,8	97	Lubelski grodzki	30	112,3	3 743
Łódzki grodzki	59	604,6	10 248	Lubelski	1 889	163,5	87
Łódzki	893	161,7	181	Łukowski	1 762	129,1	73
Piotrkowski	2 073	222,2	107	Puławski	1 688	172,3	102
Radomszczański	2 149	186,4	87	Radzyński	1 621	99,1	61
Sieradzki	1 618	167,4	103	Siedlecki	1 988	151,4	76
Wieluński	2 107	214,3	102	Sokołowski	1 276	83,9	66
Kieleckie	25 589	2 935,7	115	Tomaszowski	1 397	121,1	87
Będziński	459	231,3	504	Węgrowski	1 301	88,8	68
				Włodawski	2 326	113,6	49
				Zamojski	1 662	149,5	90
				Białostockie	32 441	1643,9	51
				Augustowski	2 035	74,8	37
				Białostocki grodzki	39	91,1	2 336
				Białostocki	3 079	140,1	45
				Bielski	4 989	204,5	41

^a Bez Zatoki Puckiej (394 km²), wód terytorialnych (493 km²) i pasa przyległego do wód terytorialnych (494 km²). ^b W tym 191,5 tys. wojska skoszarowanego, nie uwzględnionego w danych dla powiatów, województw i grup województw. ^c Bez Włosty (7 km²). ^d Przed I.IV 1938 w woj. pomorskim.

(c. d. str. 14)

TABL. 4. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZAŁUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (c. d.)

Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		ogó- łem w tys.	na 1 km ²			ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Białostockie (dok.)				Zachodnie	57 989	5519,1	95
Grodzieński	4 459	213,1	48	Poznańskie	28 089	2339,6	83
Łomżyński	2 657	188,2	63	Chodzieński	893	44,5	50
Ostrołęcki	2 281	112,6	49	Czarnkowsky	919	43,3	47
Ostrowski	1 467	99,8	68	Gnieźnieński			
Sokółski	2 333	103,1	44	grodzki	18	30,7	1 704
Suwalski	2 246	110,1	49	Gnieźnieński	1 126	57,3	51
Szczuczynski	1 451	68,2	47	Gostyński	701	55,9	80
Wołkowyski	3 938	171,3	43	Jarociński	1 124	87,5	78
Wysoko-mazow.	1 467	87,0	59	Kaliski ^a	1 478	196,7	133
Wschodnie	124 399	5 551,0	45	Kepiński	1 179	86,8	74
Wileńskie	29 011	1 276,0	44	Koński ^a	1 220	119,4	98
Brasławski	4 217	143,1	34	Koniński ^a	2 368	207,5	88
Dziśnieński	3 968	159,9	40	Kościański	1 057	78,9	75
Mołodecki	1 898	91,3	48	Krotoszyński	915	75,5	82
Oszmiański	2 362	104,6	44	Leszczyński	827	61,2	74
Postawski	3 050	99,9	33	Międzychodzki	755	31,0	41
Świeciański	4 017	136,5	34	Mogileński	1 059	70,3	66
Wilejski	3 427	131,1	38	Nowotomyski	1 276	87,3	68
Wileński grodzki	105	195,1	1 858	Obornicki	966	50,4	52
Wileńsko-trocki	5 967	214,5	36	Ostrowski	1 194	104,1	87
Nowogrodzkie	22 966	1 057,2	46	Poznański grodzki	77	246,5	3 201
Baranowski	3 298	161,1	49	Poznański	1 228	91,2	74
Lidzki	4 258	183,5	43	Rawicki	523	49,9	95
Nieświeski	1 968	114,5	58	Szamotuński	1 076	67,7	63
Nowogrodzki	2 930	149,5	51	Sreński	800	49,9	62
Słonimski	3 069	126,5	41	Śreński	921	57,3	62
Stołpecki	2 371	99,4	42	Turecki ^a	1 251	101,4	81
Szczuczynski	2 273	107,2	47	Wągrowiecki	1 037	54,3	52
Wołożynski	2 799	115,5	41	Wolsztynski	754	47,9	64
Poleskie	36 668	1 132,2	31	Wrzesiński	608	43,7	72
Brzeski	4 625	216,2	47	Zniński	739	41,5	56
Drohicki	2 351	97,0	41	Pomorskie	25 684	1884,5	73
Kobryński	3 545	114,0	32	Brodnicki	912	56,3	62
Kosowski	3 562	83,7	23	Bydgoski grodzki ^b	75	117,2	1 563
Koszyński	3 243	95,0	29	Bydgoski ^b	1 334	58,1	44
Łuniniecki	5 722	109,3	19	Chełmiński	738	52,8	71
Piński	5 587	183,6	33	Chojnicki	1 854	78,9	41
Prużański	2 644	108,6	41	Gdyniński grodzki	66	38,6 ^a	585
Stoliński	5 389	124,8	23	Grudziądzki			
Wołyńskie	35 754	2 085,6	58	grodzki	28	54,0	1 929
Dubieński	3 275	226,7	69	Grudziądzki	758	42,8	56
Horochowski	1 757	122,1	69	Inowrocławski			
Kostopolski	3 496	159,6	46	grodzki ^b	37	34,4	929
Kowelski	5 682	255,1	45	Inowrocławski ^b	1 267	67,5	53
Krzemieński	2 790	243,0	87	Kartuski	1 302	68,7	53
Lubomelski	2 054	85,5	42	Kościerski	1 162	51,7	44
Łucki	4 767	290,8	61	Lipnowski ^d	1 535	104,5	68
Rówieński	2 898	252,8	87	Lubawski	833	53,6	84
Sarnieński	5 478	181,3	33	Morski	1 281	79,9	62
Włodzimierski	2 208	150,4	68	Nieszawski ^d	1 278	117,9	82
Zdobunowski	1 349	118,3	88	Rypiński ^d	1 188	85,0	71

a Przed I.IV 1938 w woj. łódzkim. b Przed I.IV 1938 w woj. poznańskim.
c Według spisu z 1936—83,8 tys. d Przed I.IV 1938 w woj. warszawskim.

TABL. 4. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZAŁUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (dok.)
Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		ogó- łem w tys.	na 1 km ²			ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Pomorskie (dok.)				Lwowskie (dok.)			
Sepoleński	619	29,6	48	Jarosławski	1 337	148,0	111
Starogardzki	1 127	71,8	64	Jaworowski	977	86,8	89
Szubiński ^a	917	47,8	52	Kolbuszowski	873	69,6	60
Świecki	1 533	88,0	57	Krośnieński	934	113,4	121
Tczewski	716	67,4	94	Leski	1 831	111,6	61
Toruński grodzki	59	61,9	1 049	Lubaczowski	1 146	87,3	76
Toruński	865	52,3	60	Lwowski grodzki	67	312,2	4 660
Tucholski	1 039	41,2	40	Lwowski	1 276	142,8	112
Wąbrzeski	673	49,9	74	Łańcucki	889	97,7	110
Włocławski ^b	1 325	147,8	112	Mościcki	755	89,5	118
Wyrzyski ^a	1 163	66,9	57	Niżański	973	64,2	66
Śląskie	4 216	1 295,0	307	Przemyski	1 002	162,5	162
Bielski grodzki	10	25,2	2 524	Przeworski	415	61,4	148
Bielski	339	59,7	176	Rawski	1 401	122,1	87
Chorzowski				Rudecki	670	79,2	118
grodzki	24	102,0	4 249	Rzeszowski	1 270	185,1	146
Cieszyński	662	81,1	122	Samborski	1 133	133,8	118
Katowicki				Sanocki	1 282	114,2	89
grodzki	42	127,3	3 031	Sokalski	1 324	109,1	82
Katowicki	154	215,1	1 397	Tarnobrzesci	956	73,3	77
Lubliniecki	715	45,2	63	Turczański	1 829	114,4	63
Pszczynski	1 067	160,7	151	Zółkiewski	1 111	95,5	86
Rybnicki	890	212,9	239	Stanisławowskie	16 894	1 480,3	88
Świętochłowski	90	201,2	2 515	Doliński	2 397	118,4	49
Tarnogórski	233	64,6	277	Horodeński	849	92,9	109
Południowe	79 215	8 505,9	107	Kałuski	1 137	102,3	90
Krakowskie	17 380	2 297,8	132	Kołomyjski	1 339	176,0	131
Bialski	635	139,1	219	Kosowski	1 839	93,9	51
Bocheński	877	113,8	130	Nadworniański	2 472	140,7	57
Brzeski	849	102,2	120	Rohatyński	1 147	127,3	111
Chrzanowski	722	138,1	191	Stanisławowski	1 249	198,4	159
Dąbrowski	650	66,7	103	Strzyjski	2 081	152,6	73
Dębicki	1 141	110,9	97	Śniatyński	567	78,0	138
Gorlicki	1 079	104,8	97	Thumacki	934	116,0	124
Jasielski	1 055	116,1	110	Żydaczowski	883	83,8	95
Krakowski				Tarnopolskie	16 533	1 600,4	97
grodzki	48	219,3	4 568	Borszczowski	1 067	103,3	97
Krakowski	884	187,5	212	Brodzki	1 125	91,3	81
Limanowski	944	87,3	92	Brzeżański	1 135	103,8	91
Mielecki	901	77,5	86	Buczacki	1 208	139,1	115
Myślenicki	988	102,7	104	Czortkowski	734	84,0	114
Nowosądecki	1 571	183,9	117	Kamionecki	1 000	82,1	82
Nowotarski	1 893	129,5	68	Kopczyński	841	88,6	105
Tarnowski	881	142,4	162	Podhajecki	1 018	95,7	94
Wadowicki	1 109	145,1	131	Przemyski	927	89,9	97
Żywiecki	1 153	130,9	114	Radziechowski	1 022	69,3	68
Lwowskie	28 408	3 127,4	110	Skalacki	876	89,2	102
Bóbrecki	891	97,1	109	Tarnopolski	1 231	142,2	116
Brzozowski	684	83,2	122	Trembowelski	789	84,3	107
Dobromilski	994	94,0	95	Zaleszczycki	684	72,0	105
Drohobycki	1 499	194,4	130	Zbaraski	740	65,6	89
Gródecki	889	85,0	96	Zborowski	941	81,4	87
				Złoczowski	1 195	118,6	99

a Przed I.IV 1938 w woj. poznańskim. b Przed I.IV 1938 w woj. warszawskim.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA ŚWIATA WEDŁUG OSTATNICH DANYCH

Kraje	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność		Kraje	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność	
		ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²			ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²
Ogółem	146 467	2 096,1	14	Pos. norweska			
Ogółem bez An- tarktydy	132 467	2 096,1	16	Spitzbergen (Svalbard)	63	0,0006	0,01
Europa	11 423	529,0	46	Afryka	29 940	148,2	5
Albania	28	1,1	40	Egipt ^a	1 000	15,5	
Andorra	0,5	0,005	10	w tym			
Anglia (Zj. Król.)	245	47,1	193	zamieszkały	35	15,5	439
Belgia	31	8,3	272	Liberia	120	2,5	21
Bułgaria	103	6,2	60	Tanger ^b	0,6	0,1	133
Czechosłowacja	140	15,2	108	Pos. angielskie	7 337	53,5	7
Dania	44	3,7	84	w tym:			
Estonia	48	1,1	24	Afr. Płd.-Zach. (M)	835	0,3	0,3
Finlandia	383	3,6	9	Kamerun (M)	89	0,8	9
Francja	551	41,9	76	Nigeria	877	19,1	22
Gdańsk W. M.	2	0,4	214	Rodezja Płn. i Płd.	1 135	2,7	2
Grecja	130	6,8	53	Tanganika (M)	969	5,1	5
Hiszpania	505	24,8	49	Togo (M)	34	0,3	10
Holandia	34	8,5	248	Zw. Płd.-Afr. (D)	1 222	9,5	8
Irlandia	69	3,0	43	Pos. belgijskie	2 440	12,9	5
Islandia	103	0,1	1	w tym:			
Jugosławia	248	15,0	60	Kongo	2 385	9,4	4
Lichtenstein	0,16	0,01	76	Ruanda Urundi(M)	55	3,5	64
Litwa	56	2,5	45	Pos. francuskie	10 812	41,4	4
Luksemburg	3	0,3	114	w tym:			
Łotwa	66	2,0	30	Alger	2 196	7,2	3
Monako	0,0015	0,025	16 700	Kamerun (M)	430	2,3	5
Niemcy	555	74,9	134	Madagaskar	616	3,8	6
w tym Austria	84	6,8	81	Maroko	431	6,3	15
Norwegia	323	2,9	9	Togo Franc. (M)	52	0,8	15
Polska	389	34,5	89	Tunis	125	2,6	21
Portugalia	92	7,2	78	Pos. hiszpańskie	333	1,0	3
Rumunia	295	19,2	65	Pos. portugalskie	2 076	7,5	4
San Marino	0,06	0,014	230	w tym:			
Szwajcaria	41	4,2	101	Angola	1 264	2,7	2
Szwecja	449	6,3	14	Mozambik	771	4,2	5
Turcja	763	16,3	21	Pos. włoskie	3 300	7,9	2
w tym				Afr. Włoska Wsch.	1 520	7,1	5
część europejska	24	1,3	53	w tym			
Watykan	0,00044	0,001	2 300	Abisynia ^c	900	5,5	6
Węgry	93	8,9	96	Libia	1 774	0,7	0,4
Włochy	310	42,3	136	Kondominium			
Z.S.R.R.	21 176	173,0	8	ang.-egipskie			
w tym				Sudan	2 521	5,9	21
część europejska	5 999	136,5	23				
Pos. angielskie							
Malta	0,32	0,3	810				
Gibraltar	0,005	0,017	3 542				

a Łączenie z częścią azjatycką Egiptu (półwysep Synaj) ok. 59 tys. km². b Pod zarządem międzynarodowym. c Według innych szacunków powierzchnia 1 120 tys. km², ludność 12 milionów, gęstość zaludnienia na km² — 11.

Uwaga. Umieszczone przy krajach w nawiasach skróty oznaczają: D—dominium, M—mandat.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA ŚWIATA WEDŁUG OSTATNICH DANYCH (dok.)

Kraje	Po- wier- chnia w tys. km ²	Ludność		Kraje	Po- wier- chnia w tys. km ²	Ludność	
		ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²			ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²
Ameryka Płn. i Płd.	40 575	263,8	7	Azja (dok.)			
Argentyna	2 793	12,4	4	Mandżuria	1 303	30,9	24
Boliwia	1 333	3,0	2	Syjam	518	13,2	26
Brazylia	8 511	41,6	5	Turcja	763	16,3	21
Chile	742	4,5	6	w tym			
Costa Rica	60	0,6	10	część azjatycka	739	15,0	20
Ekwador	307	2,0	7	Z.S.R.R.	21 176	173,0	8
Guatemala	110	2,4	22	w tym			
Haiti	26	2,6	100	część azjatycka	15 178	36,5	2
Honduras	154	1,0	6	Pos. angielskie	5 401	390,8	72
Kolumbia	1 162	8,6	7	w tym:			
Kuba	114	4,3	38	Cypr	9	0,4	41
Meksyk	1 969	18,7	10	Indie Brytyjskie	4 684	370,5	79
Nikaragua	128	0,8	7	Palestyna (M)	26	1,3	50
Panama	84	0,5	6	Transjordania (M)	90	0,3	3
Paragwaj	458	0,9	2	Pos. francuskie	940	26,7	29
Peru	1 249	6,9	6	w tym:			
Salwador	34	1,6	47	Indochiny	736	22,9	31
San Domingo	50	1,5	30	Syria i Liban (M)	203	3,3	16
Stany Zjedn. Am.	7 839	128,0	16	Pos. holenderskie			
Urugwaj	187	2,0	11	Indie holenderskie	1 488	65,3	44
Wenezuela	912	3,4	4	Pos. japońskie	297	30,3	102
Pos. angielskie	10 266	13,8	1	w tym:			
w tym:				Formoza	36	5,3	146
Gujana	232	0,3	1	Korea	221	23,0	104
Kanada (D)	9 542	11,0	1	Pos. portugalskie	23	1,3	55
Nowa Fundlandia (D)	422	0,3	0,7	Pos. St. Zj. Am.	296	13,3	45
w tym Labrador	311	0,005	0,016	Pos. włoskie	3	0,1	54
Pos. duńskie				Australia i Oceania	8 966	10,5	1
Grenlandia ^a	313	0,017	0,05	Pos. angielskie	8 495	9,7	1
Pos. francuskie	93	0,5	6	w tym:			
w tym Gujana	20	0,02	1	Australia (D)	7 704	6,8	1
Pos. holenderskie	151	0,3	2	Nowa Zelandia (D)	268	1,6	6
w tym Surinam	150	0,2	1	Nowa Gwinea, Sa- moa i inne (M)	239	0,7	3
Pos. Stanów Zjedn.	1 530	1,9	1	Posiadłości:			
w tym Alaska	1 519	0,06	0,04	francuskie	23	0,1	4
Azja	41 563	1144,6	28	holenderskie (No- wa Gwinea)	416	0,1	0,3
Afganistan	650	7,0	11	japońskie (M)	2	0,1	50
Arabia (Nedżed, Hedżas, Oman, Koweit, Jemen, Hadramaut)	2 600	7,0	3	Stanów Zjedn. Am. francusko-ang.	18	0,4	24
Chiny	9 800	419,1	43	12	0,06	5	
Irak	302	3,6	12	Antarktyda	14 000	0,0	0,0
Iran	1 643	15,0	9	w tym			
Japonia	382	69,5	182	pos. angielskie	5 000	0,0	0,0

^a Część wolna od lodów.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 16.

Źródła: Annuaire Statistique de la Société des Nations 1930/37, Genewa 1937;

Hübners Geographisch-Statistische Tabellen, Wiedeń 1936.

TABL. 6. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ KRAJÓW POSIADAJĄCYCH KOLONIE DOMINIA, PROTEKTORATY, MANDATY WEDŁUG OSTATNICH DANYCH

Kraje	Powierzchnia		Ludność	
	ogółem	w tym posiadłości	ogółem	w tym w posiadłościach
	w tysiącach km ²		w milionach	
Imperium Brytyjskie ^a	34 334	34 089	524,1	477,0
Francja	12 431	11 880	110,7	68,8
Stany Zjedn. Am.	9 683	1 844	143,6	15,6
Włochy	3 610	3 303	50,3	8,0
Belgia	2 471	2 440	21,2	12,9
Portugalia	2 191	2 099	16,0	8,8
Holandia	2 089	2 055	74,2	65,7
Hiszpania	838	333	25,8	1,0
Japonia	681	299	99,9	30,4
Norwegia	386	63	2,9	0,0
Dania	357	313 ^b	3,7	0,0

^a Bez Antarktydy. ^b Część Grenlandii wolna od lodów.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37*, Genewa 1937.

TABL. 7. LICZBA GMIN WIEJSKICH WEDŁUG POWIERZCHNI I LUDNOŚCI

Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

A. Według powierzchni

Województwa	Ogółem	Gminy o powierzchni km ²						
		50 i mniej	50–100	100–150	150–200	200–250	250–300	powyżej 300
Polska	3 120	556	1 095	819	226	141	89	194
Centralne	1 165	99	550	366	92	34	7	17
Wschodnie	365	—	1	6	37	76	75	170
Poznańskie i pomorskie	473	15	210	180	48	17	2	1
Śląskie	382	379 ^a	2	1	—	—	—	—
Południowe	735	63	332	266	49	14	5	6

B. Według ludności obecnej w 1931 r.

Województwa	Ogółem	Gminy o ludności w tysiącach							
		2 i mniej	2–4	4–6	6–8	8–10	10–12	12–14	powyżej 14
Polska	3 120	299	283	666	704	473	305	156	234
Centralne	1 165	5	117	352	364	178	92	30	27
Wschodnie	365	—	1	5	38	68	60	55	138
Poznańskie i pomorskie	473	3	80	202	127	37	16	8	—
Śląskie	382	288 ^b	52	12	6	5	4	4	11
Południowe	735	3	33	95	169	185	133	59	58

^a W tym 111 gmin liczących poniżej 5 km², 135 gmin liczących 5–10 km² i 133 gminy liczące 10–50 km². ^b W tym 66 gmin liczących poniżej 500 osób, 120 gmin liczących 500–1 000 osób i 102 gminy liczące 1 000–2 000 osób.

TABL. 8. ROZWÓJ LUDNOŚCI

Województwa	Ludność ogółem					Ludność miejska			
	1870	1900	1921 ^a	1931 ^a	1938	1870	1900	1921	1931 ^b
	w milionach					w milionach			
Polska	16,9	25,1	27,2	32,1	34,5	2,79	4,93	6,54	8,78
Centralne	6,2	9,9	11,4	13,5	14,5	1,09	2,24	3,44	4,46
Wschodnie	2,5	4,4	4,2	5,6	6,1	0,23	0,45	0,47	0,79
Zachodnie	2,7	3,5	4,1	4,5	4,8	0,60	0,91	1,14	1,61
Południowe	5,5	7,3	7,5	8,5	9,1	0,87	1,33	1,49	1,92
	na 1 km ²					w odsetkach ogółu ludności			
Polska	44	65	70	83	89	16	20	24	27
Centralne	45	72	83	98	105	17	23	30	33
Wschodnie	20	36	33	45	49	9	10	11	14
Zachodnie	58	73	87	96	103	22	26	27	36
Południowe	69	92	95	108	115	16	18	20	22

a Z wojskiem skoszarowanym. Wojsko skoszarowane podzielono na grupy województw na podstawie szacunku. b Podział administracyjny w dniu 1.1 1938.

TABL. 9. PRZECIĘTNY PRZYRÓST ROCZNY LUDNOŚCI

Województwa	Ludność ogółem			Ludność miejska	
	1870-1900	1921-1931	1931-1938	1870-1900	1921-1931
	w odsetkach				
Polska	1,3	1,7	1,2	1,9	2,9
Centralne	1,6	1,7	1,2	2,4	2,5
Wschodnie	1,9	2,9	1,4	2,2	4,9
Zachodnie	0,8	0,9	1,2	1,4	3,4
Południowe	1,0	1,2	0,8	1,4	2,5

TABL. 10. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	1800	1850	1900	1910	1920	1930	1937
	w tysiącach						
Polska ^a	9 000	13 600	25 563	28 978	26 664	31 258	34 221
Anglia z Walią i Szkocją	10 501	20 817	37 000	40 834	42 769	44 791	46 008
Belgia	.	4 337	6 694	7 424	7 462	8 092	8 351
Dania	929	1 415	2 450	2 757	3 267	3 550	3 730
Francja	28 250	36 472	40 681	41 479	39 210	41 835	41 920
Hiszpania	10 541	.	18 618	19 156	21 338	23 560	24 849 ^b
Holandia	.	3 057	5 104	5 858	6 865	7 953	8 591
Niemcy	24 831	35 900	56 367	64 926	59 177	64 280	67 800
Norwegia	883	1 400	2 243	2 390	2 653	2 815	2 905
Szwecja	2 347	3 483	5 136	5 522	5 904	6 142	6 272
Włochy	18 125	24 348	32 475	34 671	38 033	41 230	43 600
Z.S.R.R. (część europ.)	39 000	60 670	108 594	130 819	.	116 063 ^c	.
Australia	.	405	3 774	4 455	5 436	6 501	6 859
Brazylia	3 250	.	17 319	24 618	31 235	40 273	42 395 ^d
Indie Brytyjskie	.	206 162 ^e	294 361	315 156	318 942	352 838	370 500 ^b
Japonia	.	33 301 ^e	46 732	49 588	55 963	64 450	71 370
Kanada	.	1 842	5 371	7 205	8 788	10 290	11 200
Stany Zjedn. Am.	5 308	23 192	75 994	91 972	105 711	123 630	129 100

a W granicach obecnych. b 1935. c 1926. d 1936. e 1870.

Uwaga. O ile nie zaznaczono inaczej, dane dotyczą ludności krajów w każdorazowych granicach politycznych.

Źródło: *Statistique Générale de la France. Annuaire Statistique 1936*, Paryż 1937.

TABL. II. PRZECIĘTNY PRZYRÓST ROCZNY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Przyrost w okresie				
	1800- -1850	1850- -1900	1900- -1910	1920- -1930	1930- -1937
	w odsetkach				
Polska	0,8	1,3	1,2	1,6	1,3
Anglia z Walią i Szkocją	1,4	1,2	1,0	0,5	0,4
Belgia	.	0,9	1,0	0,8	0,5
Dania	0,8	1,1	1,2	0,8	0,7
Francja	0,5	0,2	0,2	0,6	0,0
Hiszpania	0,6	.	0,3	1,0	1,0
Holandia	.	1,0	1,4	1,5	1,1
Niemcy	0,7	0,9	1,5	0,9	0,8
Norwegia	0,9	1,0	0,6	0,6	0,5
Szwecja	0,8	0,8	0,7	0,4	0,3
Włochy	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8
Z.S.R.R. (część europ.)	0,9	1,2	1,9	.	.
Australia	.	4,6	1,7	1,8	0,8
Brazylia	1,7	.	3,6	2,6	0,9
Indie Brytyjskie	.	1,2 ^c	0,7	1,0	1,0
Japonia	.	1,1 ^c	0,6	1,4	1,5
Kanada	.	2,2	3,0	1,6	0,9
Stany Zjedn. Am.	3,0	2,4	1,9	1,6	0,6

a 1930—1935. b 1930—1936. c 1870—1900.

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1931 R.

Miasta. Wieś Województwa Płeć	Ogół- tema	w tym w wie- ku lat 15-49	W wieku lat							
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
w tysiącach										
Polska . . .	31 915,8	16421,2	7948,9	5813,2	6144,0	4254,3	2986,9	2252,8	1627,8	860,2
Mężczyźni . .	15 427,5	7 794,7	4025,1	2878,5	2930,6	1999,1	1391,3	1051,7	753,0	385,6
Kobiety . .	16 488,3	8 626,5	3923,8	2934,7	3213,4	2255,2	1595,6	1201,1	874,8	474,6
Miasta . . .	8 731,1	4 918,7	1769,3	1506,0	1818,2	1328,9	937,9	676,7	456,3	228,8
Mężczyźni . .	4 103,5	2 261,2	897,9	733,1	829,9	604,7	432,6	312,2	198,5	90,7
Kobiety . .	4 627,6	2 657,5	871,4	772,9	988,3	724,2	505,3	364,5	257,8	138,1
Wieś . . .	23 184,7	11502,5	6179,6	4307,2	4325,8	2925,4	2049,0	1576,1	1171,5	631,4
Mężczyźni . .	11 324,0	5 533,5	3127,2	2145,4	2100,7	1394,4	958,7	739,5	554,5	294,9
Kobiety . .	11 860,7	5 969,0	3052,4	2161,8	2225,1	1531,0	1090,3	836,6	617,0	336,5
Centralne . .	13 377,6	6 860,3	3335,3	2493,2	2500,1	1817,4	1268,2	908,4	689,5	354,4
Mężczyźni . .	6 473,3	3 266,0	1690,7	1236,8	1180,7	863,8	601,0	426,7	314,5	154,4
Kobiety . .	6 904,3	3 594,3	1644,6	1256,4	1319,4	953,6	667,2	481,7	375,0	200,0
Wschodnie . .	5 550,7	2 815,1	1511,4	976,5	1063,4	719,3	512,9	372,6	256,9	134,3
Mężczyźni . .	2 698,8	1 345,6	764,2	472,3	512,5	345,6	248,0	175,1	120,0	61,5
Kobiety . .	2 851,9	1 469,5	747,2	504,2	550,9	373,7	266,9	197,5	136,9	72,8
Zachodnie . .	4 481,6	2 367,8	1025,2	845,5	902,7	597,1	412,1	330,1	229,9	136,3
Mężczyźni . .	2 172,7	1 127,7	521,6	429,9	435,7	271,2	189,2	156,3	107,5	59,9
Kobiety . .	2 308,9	1 240,1	503,6	415,6	467,0	325,9	222,9	173,8	122,4	76,4
Południowe . .	8 505,9	4 378,0	2077,0	1498,0	1677,8	1120,5	793,7	641,7	451,5	235,2
Mężczyźni . .	4 082,7	2 055,4	1048,6	739,5	801,7	518,5	355,1	293,8	211,0	109,8
Kobiety . .	4 423,2	2 322,6	1028,4	758,5	876,1	602,0	438,6	348,1	240,5	125,4

a łącznie z ludnością w wieku niewiadomym (dla Polski 27,7 tys.).

(dok. str. 21)

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1931 R. (dok.)

Miasta. Wieś Województwa Płeć	Ogółem	w tym w wie- ku lat 15-49	W wieku lat							
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i wię- cej
			w odsetkach							
Polska . . .	100,0	51,5	24,9	18,2	19,3	13,3	9,4	7,1	5,1	2,7
Mężczyźni . . .	100,0	50,6	26,1	18,7	19,0	13,0	9,0	6,8	4,9	2,5
Kobiety . . .	100,0	52,4	23,8	17,8	19,5	13,7	9,7	7,3	5,3	2,9
Miasta . . .	100,0	56,4	20,3	17,3	20,8	15,2	10,8	7,8	5,2	2,6
Wieś . . .	100,0	49,7	26,7	18,6	18,7	12,6	8,8	6,8	5,1	2,7
Centralne . . .	100,0	51,3	24,9	18,6	18,7	13,6	9,5	6,8	5,2	2,7
Wschodnie . . .	100,0	50,7	27,3	17,6	19,2	13,0	9,2	6,7	4,6	2,4
Zachodnie . . .	100,0	52,9	22,9	18,9	20,2	13,3	9,2	7,4	5,1	3,0
Południowe . . .	100,0	51,6	24,5	17,6	19,7	13,2	9,3	7,6	5,3	2,8
na 100 mężczyzn przypada kobiet										
Polska . . .	106,9	110,7	97,5	102,0	109,6	112,8	114,7	114,2	116,2	123,1
Miasta . . .	112,8	117,5	97,1	105,4	119,1	119,8	116,8	116,7	129,8	152,2
Wieś . . .	104,7	107,9	97,6	100,8	105,9	109,8	113,7	113,1	111,3	114,1
Centralne . . .	106,6	110,1	97,3	101,6	111,8	110,4	111,0	112,9	119,3	129,6
Wschodnie . . .	105,7	109,2	97,8	106,8	107,5	108,2	108,5	112,8	114,1	118,5
Zachodnie . . .	106,3	110,0	96,5	96,7	107,2	120,2	117,8	111,2	113,9	127,5
Południowe . . .	108,3	113,0	98,1	102,6	109,3	116,1	123,5	118,6	113,9	114,2

TABL. 13. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Kraje	Rok spisu	Ogół- tem	W wieku lat						
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i więcej
w odsetkach									
Polska ^a	1921	100,0	21,9	26,4	15,8	11,5	9,4	7,7	7,3
	1931	100,0	24,9	18,2	19,3	13,3	9,4	7,1	7,8
Anglia ^b	1931	100,0	15,8	16,6	17,2	14,7	13,1	11,1	11,5
Francja	1931	100,0	17,3	13,1	16,7	14,7	12,8	11,4	14,0
Holandia	1930	100,0	21,1	18,9	17,2	13,8	10,9	8,7	9,4
Niemcy	1933	100,0	15,6	15,1	18,9	16,1	12,6	10,7	11,0
Szwecja	1930	100,0	15,9	18,0	17,3	14,4	12,0	9,6	12,8
Włochy	1936	100,0	20,6	17,7	17,1	13,7	11,0	8,8	11,1
Z.S.R.R.	1926	100,0	25,5	23,2	17,6	11,9	8,8	6,3	6,7
Stany Zj. Am.	1930	100,0	19,6	19,2	16,9	14,9	12,2	8,7	8,5
na 100 mężczyzn przypada kobiet									
Polska ^a	1921	109,7	98,4	104,8	135,1	117,6	109,3	106,2	106,7
	1931	106,9	97,5	102,0	109,6	112,8	114,7	114,2	118,5
Anglia ^b	1931	108,8	98,0	99,5	105,9	115,7	116,0	111,5	125,3
Francja	1931	107,1	97,7	97,8	95,6	110,2	118,8	111,5	127,0
Holandia	1930	101,3	96,3	97,8	102,9	104,2	103,3	103,8	108,2
Niemcy	1933	105,8	96,8	97,2	100,0	112,0	119,8	108,8	115,6
Szwecja	1930	103,1	96,4	96,3	99,8	104,4	107,0	106,7	120,2
Włochy	1936	106,1	96,8	97,8	109,6	110,2	120,1	111,6	110,2
Z.S.R.R.	1926	107,0	99,0	103,1	111,8	111,3	104,6	118,6	126,9
Stany Zj. Am.	1930	97,6	97,4	99,2	103,0	98,3	92,5	91,1	97,2

^a Bez wojska skoszarowanego. ^b Bez Szkocji i Irlandii Północnej.

TABL. 14. LUDNOŚĆ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R.

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Język ojczysty							żydowski z hebrajskim	inni i niepowodany
		polski	ukraiński	ruski	białoruski	rosyjski	niemiecki			
w tysiącach										
Polska . . .	31 915,8	21 993,4	3222,0	1219,6	989,9	138,7	741,0	2 732,6	878,6	
Miasta . . .	8 731,1	5 966,9	187,9	96,1	32,8	53,3	230,2	2 124,6	39,3	
Wieś . . .	23 184,7	16 026,5	3034,1	1123,5	957,1	85,4	510,8	608,0	839,3	
M. st. Warszawa	1 171,9	826,2	1,2	0,1	0,6	4,0	1,9	333,3	4,6	
Warszawskie	2 529,2	2 227,6	0,9	0,1	0,3	1,9	73,6	215,1	9,7	
Miasta . . .	582,5	405,4	0,2	0,0	0,1	0,6	4,1	170,7	1,4	
Wieś . . .	1 946,7	1 822,2	0,7	0,1	0,2	1,3	69,5	44,4	8,3	
Łódzkie . . .	2 632,0	2 108,4	1,4	0,0	0,2	1,6	155,3	359,4	5,7	
Miasta . . .	1 104,2	691,5	0,5	0,0	0,1	1,4	80,1	329,0	1,6	
Wieś . . .	1 527,8	1 416,9	0,9	0,0	0,1	0,2	75,2	30,4	4,1	
Kieleckie . . .	2 935,7	2 618,3	0,9	0,0	0,1	1,0	7,9	304,9	2,6	
Miasta . . .	750,0	527,5	0,3	0,0	0,0	0,7	0,6	219,6	1,3	
Wieś . . .	2 185,7	2 090,8	0,6	0,0	0,1	0,3	7,3	85,3	1,3	
Lubelskie . . .	2 464,9	2 109,2	63,1	10,7	1,3	2,8	15,9	259,5	2,4	
Miasta . . .	433,7	268,0	1,0	0,1	0,1	0,8	0,3	162,6	0,8	
Wieś . . .	2 031,2	1 841,2	62,1	10,6	1,2	2,0	15,6	96,9	1,6	
Białostockie	1 643,9	1 182,3	2,6	0,8	205,6	35,1	7,3	195,0	15,2	
Miasta . . .	396,1	225,3	0,4	0,1	5,9	10,5	2,7	150,4	0,8	
Wieś . . .	1 247,8	957,0	2,2	0,7	199,7	24,6	4,6	44,6	14,4	
Wileńskie . . .	1 276,0	761,7	0,4	1,2	289,7	43,3	1,3	108,9	69,5	
Miasta . . .	261,3	164,5	0,2	0,1	7,8	9,7	0,6	75,6	2,8	
Wieś . . .	1 014,7	597,2	0,2	1,1	281,9	33,6	0,7	33,3	66,7	
Nowogródzkie	1 057,2	553,9	0,5	0,7	413,5	6,8	0,4	77,0	4,4	
Miasta . . .	102,7	46,6	0,1	0,1	11,8	2,5	0,2	41,3	0,1	
Wieś . . .	954,5	507,3	0,4	0,6	401,7	4,3	0,2	35,7	4,3	
Poleskie . . .	1 131,9	164,1	54,0	—	75,4	16,2	1,0	113,0	708,2	
Miasta . . .	148,8	44,1	0,8	—	5,6	7,8	0,1	72,7	17,7	
Wieś . . .	983,1	120,0	53,2	—	69,8	8,4	0,9	40,3	690,5	
Wołyńskie . . .	2 085,6	346,6	1418,3	8,6	2,4	23,4	46,9	205,5	33,9	
Miasta . . .	252,5	69,5	40,6	0,4	0,3	13,4	2,7	122,8	2,8	
Wieś . . .	1 833,1	277,1	1377,7	8,2	2,1	10,0	44,2	82,7	31,1	
Poznańskie . . .	2 106,5	1 906,4	0,8	0,1	0,3	0,6	193,1	3,3	1,9	
Miasta . . .	838,4	788,2	0,6	0,1	0,2	0,5	45,0	3,2	0,6	
Wieś . . .	1 268,1	1 118,2	0,2	0,0	0,1	0,1	148,1	0,1	1,3	
Pomorskie . . .	1 080,1	969,4	0,3	0,0	0,2	0,4	105,4	2,0	2,4	
Miasta . . .	348,3	321,8	0,2	0,0	0,2	0,3	23,4	1,7	0,7	
Wieś . . .	731,8	647,6	0,1	0,0	0,0	0,1	82,0	0,3	1,7	
Śląskie . . .	1 295,0	1 195,6	0,2	0,0	0,0	0,2	90,6	6,5	1,9	
Miasta . . .	418,4	357,6	0,2	0,0	0,0	0,1	53,8	5,9	0,8	
Wieś . . .	876,6	838,0	0,0	0,0	0,0	0,1	36,8	0,6	1,1	
Krakowskie . . .	2 297,8	2 097,4	2,1	58,3	0,1	0,3	8,9	128,0	2,7	
Miasta . . .	579,6	459,5	1,0	1,1	0,0	0,2	5,4	111,4	1,0	
Wieś . . .	1 718,2	1 637,9	1,1	57,2	0,1	0,1	3,5	16,6	1,7	
Lwowskie . . .	3 127,4	1 805,0	579,5	487,7	0,2	0,7	12,1	232,9	9,3	
Miasta . . .	775,7	492,1	57,4	36,5	0,1	0,6	3,4	183,9	1,7	
Wieś . . .	2 351,7	1 312,9	522,1	451,2	0,1	0,1	8,7	49,0	7,6	
Stanisławowskie	1 480,3	332,2	693,8	325,1	0,0	0,2	16,7	109,4	2,9	
Miasta . . .	295,2	120,6	55,3	32,3	0,0	0,1	5,6	80,9	0,4	
Wieś . . .	1 185,1	211,6	638,5	292,8	0,0	0,1	11,1	28,5	2,5	
Tarnopolskie . . .	1 600,4	789,1	402,0	326,2	0,0	0,2	2,7	78,9	1,3	
Miasta . . .	271,8	158,5	27,9	25,2	0,0	0,1	0,3	59,6	0,2	
Wieś . . .	1 328,6	630,6	374,1	301,0	0,0	0,1	2,4	19,3	1,1	

a—e W tym język: a litewski 13,1; b litewski 65,3; c „tutejszy” 707,1; d czeski 31,0; e czeski 0,3.

TABL. 14. LUDNOŚĆ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R. (dok.)

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Język ojczysty							
		pol- ski	ukra- iński	ruski	biało- ruski	rosyj- ski	nle- mieć- ki	żydow- ski z hebraj- skim	inny i nie poda- ny
		w odsetkach							
Polska	100,0	68,9	10,1	3,8	3,1	0,4	2,3	8,6	2,8
Miasta	100,0	68,3	2,2	1,1	0,4	0,6	2,6	24,3	0,5
Wieś	100,0	69,1	13,1	4,9	4,1	0,4	2,2	2,6	3,6
M. st. Warszawa	100,0	70,5	0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	28,5	0,4
Warszawskie	100,0	88,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,9	8,5	0,4
Miasta	100,0	69,6	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7	29,3	0,3
Wieś	100,0	93,6	0,0	0,0	0,0	0,1	3,6	2,3	0,4
Łódzkie	100,0	80,1	0,1	0,0	0,0	0,1	5,9	13,6	0,2
Miasta	100,0	62,6	0,0	0,0	0,0	0,1	7,3	29,8	0,2
Wieś	100,0	92,7	0,1	0,0	0,0	0,0	4,9	2,0	0,3
Kieleckie	100,0	89,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	10,4	0,1
Miasta	100,0	70,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	29,3	0,2
Wieś	100,0	95,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	3,9	0,1
Lubelskie	100,0	85,6	2,6	0,4	0,1	0,1	0,6	10,5	0,1
Miasta	100,0	61,8	0,2	0,0	0,0	0,2	0,1	37,5	0,2
Wieś	100,0	90,6	3,0	0,5	0,1	0,1	0,8	4,8	0,1
Białostockie	100,0	71,9	0,2	0,0	12,5	2,1	0,5	11,9	0,9 ^a
Miasta	100,0	56,9	0,1	0,0	1,5	2,6	0,7	38,0	0,2
Wieś	100,0	76,7	0,2	0,0	16,0	2,0	0,4	3,6	1,1
Wileńskie	100,0	59,7	0,0	0,1	22,7	3,4	0,1	8,5	5,5 ^b
Miasta	100,0	63,0	0,1	0,0	3,0	3,7	0,2	28,9	1,1
Wieś	100,0	58,8	0,0	0,1	27,8	3,3	0,1	3,3	6,6
Nowogródzkie	100,0	52,4	0,0	0,1	39,1	0,7	0,0	7,3	0,4
Miasta	100,0	45,4	0,1	0,1	11,4	2,4	0,2	40,3	0,1
Wieś	100,0	53,2	0,0	0,1	42,1	0,4	0,0	3,7	0,5
Poleskie	100,0	14,5	4,8	—	6,6	1,4	0,1	10,0	62,6 ^c
Miasta	100,0	29,7	0,5	—	3,7	5,3	0,1	48,8	11,9
Wieś	100,0	12,2	5,4	—	7,1	0,9	0,1	4,1	70,2
Wołyńskie	100,0	16,6	68,0	0,4	0,1	1,1	2,3	9,9	1,6 ^d
Miasta	100,0	27,5	16,1	0,2	0,1	5,3	1,1	48,6	1,1
Wieś	100,0	15,1	75,2	0,4	0,1	0,6	2,4	4,5	1,7
Poznańskie	100,0	90,5	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	0,2	0,1
Miasta	100,0	94,0	0,1	0,0	0,0	0,0	5,4	0,4	0,1
Wieś	100,0	88,2	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	0,0	0,1
Pomorskie	100,0	89,8	0,0	0,0	0,0	0,0	9,8	0,2	0,2
Miasta	100,0	92,4	0,1	0,0	0,0	0,1	6,7	0,5	0,2
Wieś	100,0	88,5	0,0	0,0	0,0	0,0	11,2	0,0	0,3
Śląskie	100,0	92,3	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,5	0,2 ^e
Miasta	100,0	85,5	0,0	0,0	0,0	0,0	12,9	1,4	0,2
Wieś	100,0	95,6	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	0,1	0,1
Krakowskie	100,0	91,3	0,1	2,5	0,0	0,0	0,4	5,6	0,1
Miasta	100,0	79,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,9	19,2	0,2
Wieś	100,0	95,3	0,1	3,3	0,0	0,0	0,2	1,0	0,1
Lwowskie	100,0	57,7	18,5	15,6	0,0	0,0	0,4	7,5	0,3
Miasta	100,0	63,5	7,4	4,7	0,0	0,1	0,4	23,7	0,2
Wieś	100,0	55,8	22,2	19,2	0,0	0,0	0,4	2,1	0,3
Stanisławowskie	100,0	22,4	46,9	22,0	0,0	0,0	1,1	7,4	0,2
Miasta	100,0	40,8	18,7	11,0	0,0	0,0	1,9	27,4	0,2
Wieś	100,0	17,9	53,9	24,7	0,0	0,0	0,9	2,4	0,2
Tarnopolskie	100,0	49,3	25,1	20,4	0,0	0,0	0,2	4,9	0,1
Miasta	100,0	58,3	10,3	9,3	0,0	0,0	0,1	21,9	0,1
Wieś	100,0	47,4	28,1	22,7	0,0	0,0	0,2	1,5	0,1

a — W tym język: a litewski 0,8; b litewski 5,2; c „tutejszy” 62,5;
d czeski 1,5; e czeski 0,0.

TABL. 15. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNAŃ W 1931 R.

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Wyznanie							nie określ. i inne podane
		rzymskokat.		prawo- sławne	ewan- gelic- kie	inne chrze- ścijań- skie	moj- żesz- owe	inne nie- chrze- ścij.	
		obrz. łac.	obrz. gr.kat.						
w tysiącach									
Polska	31915.8	20670.1	3336.2	3762.5	835.2	145.4	3113.9	6.8	45.3
Miasta	8 731.1	5 564.6	322.4	190.9	242.9	16.8	2380.1	3.1	10.2
Wieś	23184.7	15105.5	3013.8	3571.6	592.3	128.6	733.8	3.7	35.4
M. st. Warszawa	1 171.9	783.9	1.0	9.0	21.2	1.1	352.7	0.2	2.8
Warszawskie	2 529.2	2 188.9	1.0	4.6	94.1	16.7	219.1	0.0	4.8
Miasta	582.5	394.0	0.2	1.8	11.5	1.2	173.0	0.0	0.8
Wieś	1 946.7	1 794.9	0.8	2.8	82.6	15.5	46.1	0.0	4.0
Łódzkie	2 632.0	2 041.5	1.1	5.0	187.9	14.7	378.5	0.1	3.2
Miasta	1 104.2	660.9	0.6	3.7	87.8	5.4	344.9	0.1	0.8
Wieś	1 527.8	1 380.6	0.5	1.3	100.1	9.3	33.6	0.0	2.4
Kieleckie	2 935.7	2 593.2	1.2	2.9	11.5	3.3	317.0	0.0	6.6
Miasta	750.0	517.4	0.5	2.0	2.9	0.3	226.2	0.0	0.7
Wieś	2 185.7	2 075.8	0.7	0.9	8.6	3.0	90.8	0.0	5.9
Lubelskie	2 464.9	1 895.8	3.4	210.4	23.2	13.6	314.3	0.0	4.2
Miasta	433.7	234.6	0.5	6.6	1.3	0.5	189.6	0.0	0.6
Wieś	2 031.2	1 661.2	2.9	203.8	21.9	13.1	124.7	0.0	3.6
Białostockie	1 643.9	1 114.1	1.5	304.7	15.2	8.8	197.4	0.7	1.5
Miasta	396.1	209.8	0.6	27.3	6.0	0.6	152.1	0.5	0.2
Wieś	1 247.8	904.3	0.9	277.4	10.2	8.2	45.3	0.2	1.3
Wileńskie	1 276.0	797.5	1.0	324.7	3.5	34.7	110.8	2.8	1.0
Miasta	261.3	159.0	0.3	19.6	2.0	3.0	76.2	1.0	0.2
Wieś	1 014.7	638.5	0.7	305.1	1.5	31.7	34.6	1.8	0.8
Nowogródzkie	1 057.2	424.6	1.8	542.3	1.3	1.2	82.9	2.4	0.7
Miasta	102.7	38.1	0.1	19.1	0.4	0.1	43.7	1.1	0.1
Wieś	954.5	386.5	1.7	523.2	0.9	1.1	39.2	1.3	0.6
Poleskie	1 131.9	124.9	1.8	875.8	5.5	9.3	114.0	0.1	0.5
Miasta	148.8	37.5	0.5	36.7	0.6	0.3	73.2	0.0	0.0
Wieś	983.1	87.4	1.3	839.1	4.9	9.0	40.8	0.1	0.5
Wołyńskie	2 085.6	327.9	11.1	1455.9	53.4	28.0	207.8	0.1	1.4
Miasta	252.5	63.8	1.0	59.3	3.5	0.6	124.0	0.1	0.2
Wieś	1 833.1	264.1	10.1	1396.6	49.9	27.4	83.8	0.0	1.2
Poznańskie	2 106.5	1 886.8	1.4	1.7	204.1	2.8	7.2	0.0	2.5
Miasta	838.4	783.2	0.8	1.3	44.1	1.2	6.8	0.0	1.0
Wieś	1 268.1	1 103.6	0.6	0.4	160.0	1.6	0.4	0.0	1.5
Pomorskie	1 080.1	969.0	1.0	1.3	100.8	3.0	3.4	0.0	1.6
Miasta	348.3	322.0	0.5	0.9	20.6	0.8	2.9	0.0	0.6
Wieś	731.8	647.0	0.5	0.4	80.2	2.2	0.5	0.0	1.0
Śląskie	1 295.0	1 195.0	0.8	0.4	77.3	1.4	19.0	0.0	1.1
Miasta	418.4	373.1	0.4	0.3	27.3	0.5	16.4	—	0.4
Wieś	876.6	821.9	0.4	0.1	50.0	0.9	2.6	0.0	0.7
Krakowskie	2 297.8	2 045.6	51.8	12.0	6.9	0.7	173.6	0.0	7.2
Miasta	579.6	426.6	3.7	0.6	4.1	0.3	143.6	0.0	0.7
Wieś	1 718.2	1 619.0	48.1	11.4	2.8	0.4	30.0	0.0	6.5
Lwowskie	3 127.4	1 448.8	1305.3	9.0	13.1	4.1	342.4	0.1	4.6
Miasta	775.7	371.4	138.2	1.9	4.9	0.6	257.8	0.0	0.9
Wieś	2 351.7	1 077.4	1167.1	7.1	8.2	3.5	84.6	0.1	3.7
Stanisławowskie	1 480.3	246.0	1079.0	0.9	12.5	0.6	139.7	0.2	1.4
Miasta	295.2	86.8	99.6	0.4	5.1	0.2	102.8	0.1	0.2
Wieś	1 185.1	159.2	979.4	0.5	7.4	0.4	36.9	0.1	1.2
Tarnopolskie	1 600.4	586.6	872.0	1.9	3.7	1.4	134.1	0.1	0.6
Miasta	271.8	102.5	73.9	0.4	0.6	0.1	94.2	0.0	0.1
Wieś	1 328.6	484.1	798.1	1.5	3.1	1.3	39.9	0.1	0.5

a Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne.

(dok. str. 25)

TABL. 15. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNAŃ W 1931 R. (dok.)

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Wyznanie							
		rzymskokat.		prawo- sławne	ewan- geli- ckie	inne chrze- ścijań- skie	moż- żesz- owe	inne nie- chrze- ścij.	nie określ. i nie podane
		obrz. łac.	obrz. gr. kat.						
w odsetkach									
Polska	100.0	64.8	10.4	11.8	2.6	0.5	9.8	0.0	0.1
Miasta	100.0	63.7	3.7	2.2	2.8	0.2	27.3	0.0	0.1
Wieś	100.0	65.1	13.0	15.4	2.5	0.6	3.2	0.0	0.1
M. st Warszawa	100.0	66.9	0.1	0.8	1.8	0.1	30.1	0.0	0.2
Warszawskie	100.0	86.5	0.0	0.2	3.7	0.7	8.7	0.0	0.2
Miasta	100.0	67.7	0.0	0.3	2.0	0.2	29.7	0.0	0.1
Wieś	100.0	92.2	0.0	0.1	4.3	0.8	2.4	0.0	0.2
Łódzkie	100.0	77.6	0.0	0.2	7.1	0.6	14.4	0.0	0.1
Miasta	100.0	59.9	0.1	0.3	7.9	0.5	31.2	0.0	0.1
Wieś	100.0	90.4	0.0	0.1	6.5	0.6	2.2	0.0	0.2
Kieleckie	100.0	88.3	0.1	0.1	0.4	0.1	10.8	0.0	0.2
Miasta	100.0	69.0	0.1	0.2	0.4	0.0	30.2	0.0	0.1
Wieś	100.0	95.0	0.0	0.0	0.4	0.1	4.2	0.0	0.3
Lubelskie	100.0	76.9	0.1	8.5	0.9	0.6	12.8	0.0	0.2
Miasta	100.0	54.1	0.1	1.5	0.3	0.1	43.7	0.0	0.2
Wieś	100.0	81.8	0.1	10.0	1.1	0.6	6.2	0.0	0.2
Białostockie	100.0	67.8	0.1	18.5	0.9	0.5	12.0	0.1	0.1
Miasta	100.0	53.0	0.1	6.9	1.3	0.1	38.4	0.1	0.1
Wieś	100.0	72.5	0.1	22.2	0.8	0.7	3.6	0.0	0.1
Wileńskie	100.0	62.5	0.1	25.4	0.3	2.7	8.7	0.2	0.1
Miasta	100.0	60.8	0.1	7.5	0.8	1.1	29.2	0.4	0.1
Wieś	100.0	62.9	0.1	30.1	0.1	3.1	3.4	0.2	0.1
Nowogrodzkie	100.0	40.2	0.2	51.3	0.1	0.1	7.8	0.2	0.1
Miasta	100.0	37.2	0.1	18.6	0.4	0.1	42.6	1.0	0.0
Wieś	100.0	40.5	0.2	54.8	0.1	0.1	4.1	0.1	0.1
Poleskie	100.0	11.0	0.2	77.4	0.5	0.8	10.1	0.0	0.0
Miasta	100.0	25.2	0.3	24.7	0.4	0.2	49.2	0.0	0.0
Wieś	100.0	8.9	0.1	85.4	0.5	0.9	4.2	0.0	0.0
Wołyńskie	100.0	15.7	0.5	69.8	2.6	1.3	10.0	0.0	0.1
Miasta	100.0	25.3	0.4	23.5	1.4	0.3	49.1	0.0	0.0
Wieś	100.0	14.4	0.5	76.2	2.7	1.5	4.6	0.0	0.1
Poznańskie	100.0	89.6	0.1	0.1	9.7	0.1	0.3	0.0	0.1
Miasta	100.0	93.4	0.1	0.2	5.3	0.1	0.8	0.0	0.1
Wieś	100.0	87.0	0.1	0.0	12.6	0.1	0.1	0.0	0.1
Pomorskie	100.0	89.7	0.1	0.1	9.3	0.3	0.3	0.0	0.2
Miasta	100.0	92.4	0.1	0.3	5.9	0.2	0.9	0.0	0.2
Wieś	100.0	88.4	0.1	0.0	11.0	0.3	0.1	0.0	0.1
Śląskie	100.0	92.3	0.1	0.0	5.9	0.1	1.5	0.0	0.1
Miasta	100.0	89.2	0.1	0.1	6.5	0.1	3.9	0.0	0.1
Wieś	100.0	93.8	0.0	0.0	5.7	0.1	0.3	—	0.1
Krakowskie	100.0	89.0	2.3	0.5	0.3	0.0	7.6	0.0	0.3
Miasta	100.0	73.6	0.6	0.1	0.7	0.1	24.8	0.0	0.1
Wieś	100.0	94.2	2.8	0.7	0.2	0.0	1.7	0.0	0.4
Lwowskie	100.0	46.3	41.7	0.3	0.4	0.1	11.0	0.0	0.2
Miasta	100.0	47.9	17.8	0.3	0.6	0.1	33.2	0.0	0.1
Wieś	100.0	45.8	49.6	0.3	0.4	0.1	3.6	0.0	0.2
Stanisławowskie	100.0	16.6	72.9	0.1	0.8	0.0	9.5	0.0	0.1
Miasta	100.0	29.4	33.8	0.1	1.7	0.1	34.8	0.0	0.1
Wieś	100.0	13.4	82.7	0.1	0.6	0.0	3.1	0.0	0.1
Tarnopolskie	100.0	36.7	54.5	0.1	0.2	0.1	8.4	0.0	0.0
Miasta	100.0	37.7	27.2	0.2	0.2	0.0	34.7	0.0	0.0
Wieś	100.0	36.5	60.1	0.1	0.2	0.1	3.0	0.0	0.0

a Ob. uwagę a na str. 24.

TABL. 16. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNANIA I JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R.

Wyznanie	Ogółem	Język ojczysty							
		polski	ukraiński	ruski	białoruski	rosyjski	niemiecki	żydowski i hebrajski	Inny i nie podany
		w tysiącach							
Ogółem	31915.8	21993.4	3222.0	1219.6	989.9	138.7	741.0	2 732.6	878.6
Rz. kat. obrz. łac.	20670.1	20333.3	12.6	12.9	77.8	1.9	118.5	—	113.1
„ „ gr. kat.	3 336.2	487.0	1676.8	1163.8	2.3	0.9	0.3	—	5.1
Prawosławne . . .	3 762.5	497.3	1501.3	38.7	903.6	99.6	0.1	—	721.9
Ewangelickie ^a . .	835.2	219.0	6.7	0.5	0.5	0.7	598.9	—	8.9
Inne chrześcijańskie	145.4	55.1	23.2	2.7	4.2	35.0	15.9	—	9.3
Mojżeszowe . . .	3 113.9	371.9	0.2	0.3	0.2	0.4	6.8	2 731.4	2.7
Inne niechrześcijańskie	6.8	4.4	0.1	0.1	1.0	0.1	0.0	—	1.1
Nie określone i nie podane . .	45.7	25.4	1.1	0.6	0.3	0.1	0.5	1.2	16.5

^a Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne.

TABL. 17. ZMIANY SKŁADU WYZNANIOWEGO LUDNOŚCI

Lata	Ogółem	Wyznanie					
		rzymskokatol.		prawo- sławne	ewange- lickie	mojże- szowe	Inne
		obrz. łac.	obrz. gr. kat.				
Ludność w tysiącach							
Około 1900	25 106	13 957	3 104	3 573	1 473	2 941	58
1921 ^a	27 177	17 366	3 031	2 847	1 002	2 846	85
1931 ^{a,b}	32 107	20 827	3 362	3 787	842	3 137	152
Ludność w odsetkach							
Około 1900	100,0	55,6	12,4	14,2	5,9	11,7	0,2
1921 ^a	100,0	63,9	11,2	10,5	3,7	10,5	0,2
1931 ^{a,b}	100,0	64,8	10,5	11,8	2,6	9,8	0,5
Zmiany w tysiącach							
1900—1931	+ 7 001	+ 6 870	+ 258	+ 214	— 631	+ 196	+ 94
1900—1921	+ 2 071	+ 3 409	— 73	— 726	— 471	— 95	+ 27
1921—1931	+ 4 930	+ 3 461	+ 331	+ 940	— 160	+ 291	+ 67
Zmiany w odsetkach w stosunku do stanu na początku okresu							
1900—1931	+ 27,9	+ 49,2	+ 8,3	+ 6,0	— 42,8	+ 6,7	+ 162,1
1900—1921	+ 8,2	+ 24,4	— 2,4	— 20,3	— 32,0	— 3,2	+ 46,6
1921—1931	+ 18,1	+ 19,9	+ 10,9	+ 33,0	— 16,0	+ 10,2	+ 78,8

^a Ludność o wyznaniu niewiadomym rozdzielono proporcjonalnie do ludności o wiadomym wyznaniu. ^b Podział według wyznań wojska skoszarowanego na podstawie szacunku.

TABL. 18. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH WEDŁUG JĘZYKA LUB NARODOWOŚCI

Kraj. Rok język ojczysty lub narodowość	%	Kraj. Rok język ojczysty lub narodowość	%	Kraj. Rok język ojczysty lub narodowość	%
Polska (1931) . . .	100,0	Czechosłow. (1930) (dok.)		Rumunia (1930) (dok.)	
Język:		ruska	3,9	niemiecka . . .	4,1
polski	68,9	inne	2,5	żydowska . . .	4,0
ukraiński	10,1	Jugosławia (1921) .	100,0	inne	12,1
żydowski		Język:		Szwajcaria (1930) .	100,0
z hebrajskim . .	8,6	serbski i kroacki	74,4	Język:	
ruski	3,8	słoweński	8,5	niemiecki . . .	71,9
białoruski . . .	3,1	niemiecki	4,2	francuski . . .	20,4
niemiecki	2,3	węgierski	3,9	włoski	6,0
inne	3,2	albański	3,7	reto-romański .	1,1
Belgia (1930) . . .	100,0	inne	5,3	inne	0,6
Język:		Łotwa (1935) . .	100,0	Węgry (1930) . .	100,0
flamandzki . . .	42,9	Narodowość:		Język:	
francuski	37,6	łotewska	75,5	węgierski . . .	92,1
flamandzki . . .		rosyjska	10,6	niemiecki . . .	5,5
i francuski . . .	12,9	żydowska	4,8	słowacki	1,2
inne	6,6	niemiecka	3,2	inne	1,2
Czechosłow. (1930)	100,0	polska	2,5	Z.S.R.R. (1926) .	100,0
Narodowość:		inne	3,4	Narodowość:	
czechosłowacka	66,2	Rumunia (1930) .	100,0	rosyjska	53,0
czeska	50,6	Narodowość:		ukraińska . . .	21,0
słowacka	15,6	rumuńska	71,9	białoruska . . .	3,0
niemiecka	22,5	węgierska	7,9	żydowska	2,0
węgierska	4,9			inne	21,0

TABL. 19. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH WEDŁUG WYZNAŃ

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Wyznanie					
			rzymsko- katolic- kie	ewan- geliczne	prawo- sławne	Inne chrześci- jańskie	możli- we	Inne i niewia- dome
			w odsetkach					
Polska	1931	100,0	75,2	2,6	11,8	0,5	9,8	0,1
Austria	1934	100,0	90,4	4,4	0,0	0,5	2,8	1,9
Bułgaria	1926	100,0	0,7	0,1	83,4	0,5	0,8	14,5
Czechosłow. .	1930	100,0	73,7	7,7	5,0	5,4	2,4	5,8
Estonia	1922	100,0	19,3	78,2	.	1,6	0,3	0,6
Finlandia . . .	1930	100,0	0,0	96,7	1,8	.	0,1	1,4
Grecja	1928	100,0	0,6	0,1	96,1	.	1,2	2,0
Holandia	1930	100,0	36,5	45,5	.	.	1,4	16,6
Irlandia	1926	100,0	92,6	7,0	.	.	0,1	0,3
Jugosławia . . .	1931	100,0	37,8	1,7	48,7	0,1	0,5	11,2
Litwa	1923	100,0	85,7	3,8	0,2	.	7,6	2,7
Łotwa	1935	100,0	24,4	61,6	8,9	.	4,8	0,3
Niemcy	1933	100,0	32,1	61,9	0,2	0,3	0,8	4,7
Norwegia	1930	100,0	0,1	99,0	.	.	0,0	0,9
Rumunia	1934	100,0	16,0	6,4	70,8	.	4,8	2,0
Szwajcaria . . .	1930	100,0	41,0 ^b	57,3	.	.	0,4	1,3
Szwecja	1920	100,0	0,1	99,6	.	.	0,1	0,2
Węgry	1930	100,0	67,2	27,0	0,5	.	5,1	0,2
Włochy	1931	100,0	99,6	0,2	0,0	.	0,1	0,1

a Wszystkich obrządków. b Łącznie z prawosławnymi.

Źródła: *Statistique Générale de la France. Annuaire Statistique 1936*, Paryż 1937; *Hübner's Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 20. ANALFABETYZM WŚRÓD LUDNOŚCI W WIEKU 10 LAT I WIĘCEJ

Województwa Miasta Wieś	192			1931		
	Nie umiało czytać ani pisać					
	ogółem	mężcz.	kobiet	ogółem	mężcz.	kobiet
w odsetkach						
Polska	33,1	30,0	35,7	23,1	17,8	27,9
Miasta	18,7	15,9	21,0	12,2	8,9	15,0
Wieś	38,1	34,7	41,1	27,6	21,3	33,4
M. st. Warszawa	15,6	12,5	18,0	10,0	6,9	12,6
Warszawskie	32,5	31,4	33,6	22,4	19,1	25,5
Miasta	26,0	23,6	27,9	19,0	15,1	22,4
Wieś	34,4	33,4	35,2	23,5	20,3	26,5
Łódzkie	30,3	28,3	32,1	21,4	17,8	24,7
Miasta	22,5	19,3	25,2	17,3	13,1	20,7
Wieś	35,3	33,8	36,7	24,7	21,2	28,0
Kieleckie	36,5	33,5	39,2	26,2	21,4	30,6
Miasta	24,3	21,1	27,0	18,0	13,8	21,6
Wieś	40,2	37,1	42,9	29,2	24,1	34,0
Lubelskie	35,1	32,2	37,8	24,2	19,0	29,0
Miasta	29,7	26,4	32,4	19,0	14,7	22,7
Wieś	36,3	33,3	38,9	25,4	20,0	30,5
Białostockie	31,0	27,3	34,3	23,5	16,4	30,0
Miasta	22,0	19,1	24,5	15,4	10,5	19,5
Wieś	34,0	29,9	37,6	26,3	18,3	33,7
Wileńskie	58,3	49,7	66,1	29,1	20,8	36,6
Miasta	38,7	32,2	44,3	13,7	8,9	17,5
Wieś	59,2	50,5	67,1	33,5	23,9	42,3
Nowogródzkie	54,6	45,2	63,2	34,9	21,5	47,3
Miasta	35,8	30,1	40,8	14,1	7,7	20,1
Wieś	57,3	47,3	66,4	37,3	23,1	50,5
Poleskie	71,0	60,6	80,6	48,4	31,1	64,2
Miasta	37,7	30,2	44,5	16,1	9,5	22,0
Wieś	78,1	66,9	88,5	53,9	34,7	71,4
Wołyńskie	68,8	58,1	78,7	47,8	32,2	62,3
Miasta	38,5	30,8	45,2	18,1	11,5	23,9
Wieś	74,0	62,6	84,7	52,3	35,3	68,3
Poznańskie	3,8	3,6	4,0	2,8	2,6	2,9
Miasta	2,9	2,4	3,3	1,9	1,5	2,2
Wieś	4,3	4,2	4,3	3,4	3,3	3,4
Pomorskie	5,2	5,3	5,2	4,3	4,0	4,5
Miasta	3,9	3,7	4,2	2,8	2,3	3,2
Wieś	5,7	5,9	5,5	5,0	4,9	5,2
Śląskie	2,6	2,4	2,8	1,5	1,3	1,6
Miasta	2,2	1,6	2,7	1,4	1,1	1,6
Wieś	2,8	2,8	2,8	1,5	1,3	1,6
Krakowskie	19,4	19,0	19,8	13,7	13,0	14,4
Miasta	10,2	8,3	11,7	7,4	5,8	8,7
Wieś	22,3	22,3	22,4	16,1	15,6	16,6
Lwowskie	29,2	27,8	30,6	23,1	19,7	26,1
Miasta	13,6	11,3	15,5	10,3	7,2	12,8
Wieś	33,9	32,5	35,2	27,9	24,1	31,3
Stanisławowskie	46,0	41,1	50,4	36,6	28,1	44,3
Miasta	20,9	17,8	23,6	17,1	12,1	21,4
Wieś	51,7	46,2	56,6	41,8	32,2	50,6
Tarnopolskie	39,2	35,1	42,8	29,8	23,4	35,4
Miasta	22,4	19,2	25,1	18,7	13,8	23,0
Wieś	42,1	37,8	45,9	32,1	25,4	38,1

a Oraz w wieku niewiadomym.

Uwaga. Ludność o niewiadomej umiejętności czytania i pisania stanowiła ogółem w 1931 — 0,3%, w 1921 — 4,5%.

TABL. 21. ANALFABETYZM WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Data Płeć Miasta Wieś		Nie umiało czytać ani pisać — w wieku lat								
		10 i wię- cej ^a	10-14	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 i wię- cej
		w odsetkach ogółu osób danego wieku								
Polska										
Ogółem	1921	33,1	29,7	24,0	23,7	25,7	31,5	38,6	46,6	54,2
Miasta		18,7	13,5	11,6	12,0	13,4	17,6	23,6	30,7	37,1
Wieś		38,1	34,4	28,0	28,0	30,7	37,2	44,4	52,1	59,4
Ogółem	1931	23,1	6,6	12,4	16,9	17,1	21,4	30,3	38,6	50,0
Miasta		12,2	2,3	4,2	6,2	7,4	10,5	16,4	22,6	33,4
Wieś		27,6	8,0	15,5	21,4	21,3	26,4	36,7	45,5	56,3
Mężczyźni	1921	30,0	29,6	22,6	20,5	21,7	25,3	32,9	41,8	50,9
Miasta	1931	17,8	5,8	9,8	13,7	12,8	15,0	21,9	30,3	43,4
Wieś		8,9	2,5	3,6	5,3	5,9	7,5	11,3	15,9	25,1
Kobiety	1921	35,7	29,7	25,2	25,7	29,3	36,7	43,9	51,1	57,3
Miasta	1931	27,9	7,4	14,8	19,8	21,2	27,1	37,6	45,9	55,6
Wieś		15,0	2,1	4,7	6,9	8,7	13,0	20,6	28,3	39,4
		33,4	9,1	16,7	25,4	26,8	33,8	45,5	53,6	62,3
Woj. centralne										
Ogółem	1921	31,7	25,1	20,6	22,3	25,1	31,4	38,8	47,6	56,2
Miasta	1931	22,3	3,7	7,4	11,3	15,1	22,6	32,5	41,6	54,2
Wieś		15,6	2,6	4,2	6,5	9,6	14,7	22,2	29,5	41,1
Mężczyźni	1931	17,9	3,9	7,4	10,0	11,8	16,8	24,6	33,2	47,0
w tym wieś		21,0	4,3	8,6	12,2	14,1	20,2	29,7	39,9	53,8
Kobiety	1931	26,3	3,5	7,4	12,3	18,2	27,9	39,6	49,0	60,0
w tym wieś		30,5	4,0	9,1	15,5	22,4	34,1	47,4	56,8	66,6
Woj. wschodnie										
Ogółem	1921	64,7	71,0	58,6	55,6	53,8	59,9	67,6	73,0	79,0
Miasta	1931	41,0	17,0	31,1	37,3	35,6	39,1	49,3	60,1	68,7
Wieś		15,6	3,8	7,3	10,0	11,0	13,6	20,1	28,1	37,3
Mężczyźni	1931	27,3	12,9	20,2	24,7	21,2	21,3	29,8	44,6	58,0
w tym wieś		30,2	14,2	22,6	27,5	23,5	23,9	33,3	49,6	63,4
Kobiety	1931	53,6	21,2	40,7	49,1	48,9	55,6	67,2	73,9	77,8
w tym wieś		59,6	23,7	46,0	55,7	55,6	63,2	74,6	80,7	83,5
Woj. zachodnie										
Ogółem	1921	4,2	2,7	1,8	1,9	2,2	2,5	3,6	7,2	13,4
Miasta	1931	2,7	0,6	0,9	1,2	1,3	1,8	2,6	3,9	11,6
Wieś		2,0	0,5	0,6	0,8	0,8	1,0	1,5	2,8	10,2
Mężczyźni	1931	3,2	0,6	1,0	1,4	1,6	2,3	3,4	4,5	12,2
w tym wieś		2,5	0,6	1,0	1,4	1,4	1,8	2,7	3,5	10,0
Kobiety	1931	3,1	0,7	1,2	1,7	1,7	2,4	3,5	4,2	10,9
w tym wieś		2,9	0,6	0,7	1,0	1,2	1,8	2,6	4,4	12,9
		3,3	0,6	0,8	1,2	1,6	2,3	3,2	4,9	13,5
Woj. południowe										
Ogółem	1921	31,5	26,2	21,4	19,9	22,1	29,2	38,7	48,8	57,7
Miasta	1931	24,2	8,2	14,7	20,7	17,0	18,6	28,9	39,8	53,5
Wieś		11,6	2,5	5,9	8,1	6,9	7,8	12,9	20,3	32,6
Mężczyźni	1931	28,2	9,5	17,6	24,9	20,3	22,2	34,5	46,3	60,0
w tym wieś		20,1	7,4	12,6	18,5	15,2	14,6	21,9	31,8	47,1
Kobiety	1931	23,7	8,6	15,2	22,1	16,0	17,5	26,7	37,9	53,6
w tym wieś		27,9	9,0	16,7	22,7	18,8	22,0	34,5	46,5	59,1
		32,4	10,5	19,9	27,6	22,6	26,3	40,7	53,5	65,8

^a Oraz w wieku niewiadomym.

TABL. 22. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I STANOWISKA SPOŁECZNEGO W 1931 R.

Zawodowo czynni i bierni

Województwa Działy zawodowe ^a	Ogółem	W miastach	Na wsi	Samodzielni	Najemni		
					razem	pracown. umysłowi	robotnicy ^b
w tysiącach							
Polska	31 915,8	8 731,1	23 184,7	20 333,7	10 522,1	1 386,1	9 136,0
Rolnictwo	19 346,9	609,7	18 737,2	16 494,3	2 852,6	36,7	2 815,9
Przemysł	6 177,9	3 772,9	2 405,0	2 015,7	4 162,2	238,9	3 923,3
Handel	1 943,2	1 485,0	458,2	1 414,5	528,7	166,9	361,8
Komunikacja	1 153,1	730,4	422,7	174,2	978,9	178,8	800,1
Inne zawody ^c	3 294,7	2 133,1	1 161,6	235,0	1 999,7	764,8	1 234,9
M. st. Warszawa ^d	1 171,9	1 171,9	—	317,3	785,9	187,8	598,1
Warszawskie	2 529,2	582,5	1 946,7	1 501,9	967,6	92,1	875,5
Rolnictwo	1 538,9	38,4	1 500,5	1 150,3	388,6	5,3	383,3
Przemysł	536,2	292,9	243,3	207,9	328,3	13,7	314,6
Handel	139,9	94,4	45,5	106,8	33,1	7,9	25,2
Komunikacja	88,4	46,0	42,4	17,0	71,4	11,8	59,6
Inne zawody ^c	225,8	110,8	115,0	19,9	146,2	53,4	92,8
Łódzkie	2 632,0	1 104,2	1 527,8	1 400,9	1 176,0	110,1	1 065,9
Rolnictwo	1 278,2	30,7	1 247,5	996,5	281,7	2,4	279,3
Przemysł	827,7	666,2	161,5	207,4	620,3	27,8	592,5
Handel	214,7	181,6	33,1	152,6	62,1	15,6	46,5
Komunikacja	79,0	55,1	23,9	20,6	58,4	8,1	50,3
Inne zawody ^c	232,4	170,6	61,8	23,8	153,5	56,2	97,3
Kieleckie	2 935,7	750,0	2 185,7	1 848,5	1 030,4	102,5	927,9
Rolnictwo	1 667,9	34,8	1 633,1	1 453,1	214,8	2,4	212,4
Przemysł	785,9	421,3	364,6	213,4	572,5	26,7	545,8
Handel	177,7	120,6	57,1	148,1	31,6	8,6	23,0
Komunikacja	87,3	48,9	38,4	18,9	68,4	12,2	56,2
Inne zawody ^c	216,9	124,4	92,5	17,0	143,1	52,6	90,5
Lubelskie	2 464,9	433,7	2 031,2	1 862,7	559,2	66,9	492,3
Rolnictwo	1 749,1	44,0	1 705,1	1 510,0	239,1	2,9	236,2
Przemysł	343,4	178,9	164,5	195,7	147,7	6,4	141,3
Handel	143,9	84,1	59,8	123,4	20,5	5,8	14,7
Komunikacja	57,7	34,6	23,1	17,5	40,2	7,6	32,6
Inne zawody ^c	170,8	92,1	78,7	16,1	111,7	44,2	67,5
Białostockie	1 643,9	396,1	1 247,8	1 239,7	366,0	50,8	315,2
Rolnictwo	1 149,3	51,5	1 097,8	1 046,2	103,1	1,2	101,9
Przemysł	232,3	160,2	72,1	110,6	121,7	4,8	116,9
Handel	73,9	58,4	15,5	59,9	14,0	4,0	10,0
Komunikacja	48,2	32,6	15,6	12,2	36,0	6,5	29,5
Inne zawody ^c	140,2	93,4	46,8	10,8	91,2	34,3	56,9
Wileńskie	1 276,0	261,3	1 014,7	970,9	271,7	49,1	222,6
Rolnictwo	922,3	16,3	906,0	845,9	76,4	1,3	75,1
Przemysł	130,6	89,6	41,0	64,7	65,9	3,4	62,5
Handel	60,6	45,4	15,2	43,4	17,2	5,5	11,7
Komunikacja	35,9	25,6	10,3	8,3	27,6	8,3	19,3
Inne zawody ^c	126,6	84,4	42,2	8,6	84,6	30,6	54,0
Nowogródzkie	1 057,2	102,7	954,5	905,6	138,1	23,3	114,8
Rolnictwo	871,1	10,8	860,3	821,1	50,0	1,1	48,9
Przemysł	74,6	33,7	40,9	46,7	27,9	1,5	26,4
Handel	31,9	17,9	14,0	28,4	3,5	1,5	2,0
Komunikacja	16,1	9,2	6,9	5,1	11,0	2,7	8,3
Inne zawody ^c	63,5	31,1	32,4	4,3	45,7	16,5	29,2
Poleskie	1 131,9	148,8	983,1	973,5	142,6	28,4	114,2
Rolnictwo	912,1	20,1	892,0	876,3	35,8	0,7	35,1
Przemysł	88,9	51,2	37,7	52,4	36,5	2,1	34,4
Handel	38,7	25,7	13,0	33,5	5,2	2,0	3,2
Komunikacja	23,1	15,1	8,0	5,9	17,2	3,8	13,4
Inne zawody ^c	69,1	36,7	32,4	5,4	47,9	19,8	28,1

a—c Ob. uwagi a—c na str. 31. d Podział zawodowy ob. tabl. 30 na str. 42.

TABL. 22. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I STANOWISKA
SPOŁECZNEGO W 1931 R. (dok.)
Zawodowo czynni i bierni

Województwa Działy zawodowe ^a	Ogółem	W miastach	Na wsi	Samodzielni	Najemni		
					razem	pracowni umysłowi	robotnicy ^b
w tysiącach							
Wołyńskie . . .	2 085,6	252,5	1 833,1	1 792,4	266,5	50,4	216,1
Rolnictwo . . .	1 655,7	20,5	1 635,2	1 580,0	75,7	1,6	74,1
Przemysł . . .	176,6	87,6	89,0	104,4	72,2	4,4	67,8
Handel . . .	100,0	60,8	39,2	87,6	12,4	4,8	7,6
Komunikacja . . .	36,2	23,6	12,6	10,3	25,9	5,1	20,8
Inne zawody ^c . . .	117,1	60,0	57,1	10,1	80,3	34,5	45,8
Poznańskie . . .	2 106,5	838,4	1 268,1	792,9	1 180,3	143,8	1 036,5
Rolnictwo . . .	991,9	46,9	945,0	545,4	446,5	6,4	440,1
Przemysł . . .	473,4	334,9	138,5	144,7	328,7	19,0	309,7
Handel . . .	136,6	116,4	20,2	79,8	56,8	20,0	36,8
Komunikacja . . .	153,9	108,1	45,8	4,4	149,5	26,3	123,2
Inne zawody ^c . . .	350,7	232,1	118,6	18,6	198,8	72,1	126,7
Pomorskie . . .	1 080,1	348,3	731,8	457,9	562,7	65,8	496,9
Rolnictwo . . .	556,0	21,5	534,5	340,4	215,6	2,4	213,2
Przemysł . . .	208,0	131,0	77,0	67,2	140,8	7,1	133,7
Handel . . .	56,3	42,7	13,6	36,0	20,3	6,0	14,3
Komunikacja . . .	83,8	49,1	34,7	2,2	81,6	13,6	68,0
Inne zawody ^c . . .	176,0	104,0	72,0	12,1	104,4	36,7	67,7
Śląskie . . .	1 295,0	418,4	876,6	225,8	905,8	111,3	794,5
Rolnictwo . . .	157,5	9,0	148,5	122,1	35,4	0,8	34,6
Przemysł . . .	707,2	216,0	491,2	54,3	652,9	42,0	610,9
Handel . . .	66,8	41,5	25,3	39,4	27,4	9,3	18,1
Komunikacja . . .	90,0	35,0	55,0	2,6	87,4	17,5	69,9
Inne zawody ^c . . .	273,5	116,9	156,6	7,4	102,7	41,7	61,0
Krakowskie . . .	2 297,8	579,6	1 718,2	1 445,6	748,0	101,2	646,8
Rolnictwo . . .	1 368,0	48,8	1 319,2	1 218,3	149,7	1,3	148,4
Przemysł . . .	427,9	196,8	231,1	111,0	316,9	17,7	299,2
Handel . . .	136,0	107,3	28,7	94,9	41,1	13,5	27,6
Komunikacja . . .	96,0	46,5	49,5	6,5	89,5	14,8	74,7
Inne zawody ^c . . .	269,9	180,2	89,7	14,9	150,8	53,9	96,9
Lwowskie . . .	3 127,4	775,7	2 351,7	2 251,6	760,0	126,0	634,0
Rolnictwo . . .	2 145,6	76,7	2 068,9	1 926,7	218,9	2,8	216,1
Przemysł . . .	371,6	250,4	121,2	147,9	223,7	18,2	205,5
Handel . . .	193,2	153,0	40,2	145,4	47,8	15,9	31,9
Komunikacja . . .	93,6	58,7	34,9	10,0	83,6	15,1	68,5
Inne zawody ^c . . .	323,4	236,9	86,5	21,6	186,0	74,0	112,0
Stanisławowskie . . .	1 480,3	295,2	1 185,1	1 112,9	327,4	39,9	287,5
Rolnictwo . . .	1 105,4	60,8	1 044,6	974,9	130,5	1,0	129,5
Przemysł . . .	163,8	89,3	74,5	68,8	95,0	5,6	89,4
Handel . . .	65,7	49,6	16,1	55,6	10,1	3,0	7,1
Komunikacja . . .	37,5	25,3	12,2	8,3	31,2	5,3	25,9
Inne zawody ^c . . .	107,9	70,2	37,7	7,3	60,6	25,0	35,6
Tarnopolskie . . .	1 600,4	271,8	1 328,6	1 233,6	333,9	36,7	297,2
Rolnictwo . . .	1 273,2	74,2	1 199,0	1 084,2	189,0	2,4	186,6
Przemysł . . .	130,1	73,2	56,9	75,5	54,6	2,8	51,8
Handel . . .	72,3	50,6	21,7	62,0	10,3	2,8	7,5
Komunikacja . . .	21,8	12,4	9,4	4,3	17,5	3,0	14,5
Inne zawody ^c . . .	103,0	61,4	41,6	7,6	62,5	25,7	36,8

^a Do rolnictwa nie zaliczono leśnictwa, ogrodnictwa i rybactwa. Przemysł obejmuje górnictwo i rzemiosło, handel — ubezpieczenia prywatne, komunikacja — transport. ^b Łącznie z chałupnikami. ^c Różnicę między ogółem a sumą samodzielnych i najemnych stanowią osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej (emeryci, inwalidzi, kapitaliści, osoby przebywające w przytułkach, w więzieniach itp.) nie uwzględnione w dalszym podziale na samodzielnych i najemnych.

TABL. 23. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WEDŁUG POWIATÓW
W 1931 R.

Zawodowo czynni i bierni

Województwa	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja	Województwa	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja
Powiaty	w odsetkach ogółu ludności				Powiaty	w odsetkach ogółu ludności			
Polska	60,6	19,4	6,1	3,6	Kieleckie (dok.)				
M. st. Warszawa	0,4	42,6	20,1	8,9	Kielecki	55,9	22,6	6,7	4,3
Warszawskie	60,8	21,2	5,5	3,5	Konecki	56,1	25,9	5,4	3,8
Błotński	41,9	34,9	6,2	5,7	Kozienicki	71,2	16,6	4,4	1,8
Ciechanowski	71,7	15,6	4,1	1,7	Miechowski	79,5	10,1	4,4	1,3
Gostyniński	75,1	14,0	3,4	1,4	Olkuski	64,1	24,3	4,8	1,8
Grójceński	67,8	17,4	5,6	1,9	Opatowski	59,6	25,6	6,4	1,8
Kutnowski	54,6	24,4	6,1	6,4	Opoczyński	78,3	13,1	3,2	1,0
Lipnowski ^a	77,8	11,3	3,5	1,3	Pińczowski	77,6	10,4	5,6	1,0
Łowicki	72,6	12,9	4,0	3,8	Radomski grodzki	1,0	54,1	15,5	9,8
Makowski	75,7	13,4	4,3	1,2	Radomski	82,0	10,7	2,3	1,0
Miński	67,5	17,4	5,7	3,1	Sandomierski	71,7	13,7	6,0	1,3
Mławski	71,6	14,5	4,6	2,2	Sosnowiecki				
Nieszwowski ^a	69,9	16,6	3,9	2,7	grodzki	0,4	63,1	14,6	6,1
Płocki	59,9	19,0	6,0	3,1	Stopnicki	79,7	8,8	5,9	0,9
Płoński	74,0	14,2	4,1	2,0	Włoszczowski	79,5	10,5	4,0	0,9
Przasnyski	78,9	10,9	3,3	0,9	Zawierciański	38,4	44,6	5,2	5,1
Pułtuski	62,6	20,6	6,4	2,3	Lubelskie	71,0	13,9	5,8	2,3
Radzyński	61,6	21,0	5,7	3,8	Bialski	70,5	14,1	4,6	2,1
Rawski	75,9	14,0	3,6	1,2	Bilgorajski	80,1	9,4	5,3	1,0
Rypkiński ^a	77,2	12,6	3,8	0,9	Chełmski	70,0	13,6	6,3	3,3
Sierpecki	71,5	16,2	5,4	1,3	Garwoliński	73,8	13,5	5,0	2,2
Siemowicki	64,0	14,1	4,3	7,6	Hrubieszowski	74,3	12,4	6,1	1,4
Sochaczewski	72,4	16,3	3,4	2,3	Janowski	77,5	11,5	4,9	1,1
Warszawski	26,5	39,1	9,1	8,1	Krasnostawski	80,5	9,4	4,7	0,9
Włocławski ^a	43,9	33,3	7,9	2,9	Lubartowski	80,8	9,5	4,5	0,9
Łódzkie	48,6	31,4	8,2	3,0	Lubelski grodzki	1,6	40,7	19,9	10,5
Brzeziński	44,7	34,3	7,2	5,6	Lubelski	80,1	10,3	4,0	1,7
Kaliski ^b	53,5	24,8	8,8	2,3	Łukowski	77,0	11,8	4,5	1,9
Kolski ^b	69,0	16,5	5,7	2,4	Puławski	67,4	15,0	5,9	3,3
Koniński ^b	75,6	13,0	3,9	1,2	Radzyński	72,2	15,8	4,8	1,6
Łaski	63,5	33,1	5,4	1,7	Siedlecki	64,4	15,4	6,0	4,8
Łęczycki	66,7	19,7	5,8	1,7	Sokołowski	78,0	11,9	4,0	1,1
Łódzki grodzki	0,3	62,2	17,1	4,8	Tomaszowski	78,0	9,9	6,0	1,0
Łódzki	32,5	49,5	6,3	3,4	Węgrowski	75,9	14,4	3,1	1,6
Piotrkowski	60,5	21,2	5,2	5,2	Włodawski	75,0	12,8	5,9	1,3
Radomszczanski	74,4	14,5	3,9	1,9	Zamojski	68,0	15,8	5,9	2,3
Sieradzki	64,9	21,6	5,8	1,6	Białostockie	69,9	14,1	4,5	2,9
Turecki ^b	80,1	11,3	3,7	0,6	Augustowski	76,9	11,8	2,8	1,4
Wieluński	80,0	9,6	4,4	1,2	Białostocki grodzki	2,2	47,1	16,3	9,4
Kieleckie	56,8	26,8	6,1	3,0	Białostocki	73,0	14,4	2,6	3,5
Będziński	8,8	67,4	8,6	4,8	Bielski	76,3	12,3	3,3	1,8
Częstochowski					Grodziński	63,7	16,0	5,9	3,0
grodzki	1,5	62,2	12,7	6,5	Łomżyński	69,3	14,4	5,0	1,7
Częstochowski	69,3	22,0	2,6	1,7	Ostrołęcki	78,9	9,1	3,1	3,0
Ilzcecki	72,0	18,1	3,4	1,8	Ostrowski	71,8	14,3	4,2	2,0
Jędrzejowski	76,0	10,7	5,3	2,7	Sokółski	84,8	6,7	2,6	1,3
					Suwałski	72,0	11,8	4,1	1,3
					Szczuczynski	72,5	14,5	3,9	1,8
					Wólkowski	81,1	7,7	2,7	3,3
					Wysoko-mazow.	73,1	11,0	4,0	6,4

^a Od dnia 1.IV 1938 należy do woj. pomorskiego. ^b Od dnia 1.IV 1938 należy do woj. poznańskiego.

Uwaga. Ob. uwagę ^a do tabl. 22 na str. 31.

(c. d. str. 33)

TABL. 23. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WEDŁUG POWIATÓW
W 1931 R. (c. d.)

Zawodowo czynni i bierni

Województwa	Rol- nic- two	Prze- mysł	Hand- del	Ko- mu- ni- kacja	Województwa	Rol- nic- two	Prze- mysł	Hand- del	Ko- mu- ni- kacja
Powiaty	w odsetkach ogółu ludności				Powiaty	w odsetkach ogółu ludności			
Wileńskie	72,3	10,2	4,8	2,8	Poznańskie (dok.)				
Brasławski	87,5	5,0	2,1	0,9	Czarnkowski	59,5	17,0	3,7	4,3
Dziśnieński	83,2	6,3	3,1	1,6	Gnieźnieński				
Mołodecki	82,3	6,1	3,0	2,4	grodzki	69,4	11,9	2,3	3,7
Oszmiański	84,5	6,7	2,8	1,2	Gnieźnieński	1,4	38,2	12,3	17,3
Postawski	90,5	3,6	1,6	0,7	Gostyński	62,8	19,0	4,0	3,2
Święciański	81,6	6,6	2,8	2,4	Inowrocławski				
Wilejski	87,7	4,1	2,4	0,7	grodzki ^a	3,6	45,4	12,1	13,2
Wileński grodzki	2,6	34,7	18,0	10,1	Inowrocławski ^a	69,1	16,5	1,6	3,8
Wileńsko-trocki	83,3	7,1	1,6	1,9	Jarociński	57,5	15,8	3,8	8,6
Nowogródzkie	82,4	7,1	3,0	1,5	Kępiski	66,4	14,5	3,9	4,2
Baranowski	77,3	8,3	4,2	2,9	Kościański	61,0	19,3	4,1	2,9
Lidzki	79,5	9,1	3,3	2,3	Krotoszyński	57,4	19,9	5,1	3,6
Nieświeski	82,8	6,0	3,2	0,9	Leszczyński	48,1	18,1	6,3	9,6
Nowogródzki	85,3	5,5	2,9	0,9	Międzychodzki	55,8	17,3	4,0	4,0
Ślonimski	80,5	8,6	3,1	1,0	Mogileński ^b	57,6	22,2	4,2	3,8
Stolpecki	83,0	6,7	2,7	1,8	Nowotomyski	57,4	19,3	4,9	6,2
Szczuczynski	86,7	6,0	2,2	1,1	Obornicki	57,8	18,4	3,9	4,9
Wołyński	87,9	4,8	1,8	0,7	Ostrowski	53,9	18,0	4,2	11,0
Poleskie	80,6	7,9	3,4	2,0	Poznański grodzki	0,8	36,1	17,4	13,7
Brzeski	67,2	11,8	5,5	5,2	Poznański	47,4	27,1	4,3	7,1
Drohicki	89,3	4,5	2,1	0,8	Rawicki	54,3	20,1	5,0	3,1
Kobryński	85,1	5,7	2,9	1,2	Szamotulski	55,7	20,0	4,1	3,7
Kosowski	85,2	7,0	2,3	1,2	Szubiński ^a	63,4	19,4	3,4	3,2
Koszyński	92,8	3,1	1,5	0,4	Średzki	63,9	16,3	4,1	3,9
Łuniniecki	78,3	9,0	3,0	2,6	Śremski	57,0	18,5	4,6	4,7
Piński	77,6	9,7	4,3	1,7	Wągrowiecki	63,4	15,5	4,1	4,9
Prużański	84,5	6,3	2,9	1,1	Wolsztyński	65,4	13,6	4,3	3,5
Stoliński	83,4	7,6	3,1	0,9	Wrzesiński	56,8	19,0	4,4	5,6
Wołyńskie	79,4	8,5	4,8	1,7	Wyrzyński ^a	60,4	18,3	4,3	5,1
Dubieński	83,0	7,4	4,1	1,3	Zniński	61,7	19,1	3,9	3,3
Horochowski	84,2	7,6	4,2	0,5	Pomorskie	51,5	19,3	5,2	7,8
Kostopolski	86,2	6,3	3,0	0,5	Brodnicki	63,5	13,8	4,4	5,3
Kowelski	79,8	6,9	4,7	3,5	Chełmiński	59,4	17,4	4,2	4,6
Krzemieniecki	82,2	7,1	4,4	0,8	Chojnicki	53,7	17,3	4,1	8,2
Lubomelski	87,8	4,6	3,4	0,8	Działdowski ^c	62,2	13,5	4,0	8,6
Łucki	76,2	9,9	5,6	1,7	Gdyński grodzki	2,8	42,5	12,5	19,3
Rówieński	70,9	11,9	7,0	1,8	Grudziądzki				
Sarneski	80,4	9,2	3,4	1,9	grodzki	1,2	42,9	13,1	10,3
Włodzimierski	76,9	9,6	5,7	1,8	Grudziądzki	71,2	13,6	2,4	3,2
Zdobunowski	73,1	10,0	5,3	3,8	Kartuski	74,3	10,5	2,7	4,5
Poznańskie	47,1	22,5	6,5	7,3	Kościerski	65,2	14,0	4,0	4,8
Bydgoski grodzki ^a	1,9	38,3	14,2	19,9	Lubawski	66,8	14,0	4,0	3,3
Bydgoski ^a	59,3	20,0	2,9	6,1	Morski	47,7	19,5	4,6	10,4
Chodzieski	55,9	22,6	4,8	3,7	Sepoleński	64,7	15,1	4,5	2,6
					Starogardzki	52,3	20,9	4,3	4,8
					Świecki	60,6	16,7	4,0	5,3

^a Ob. uwagę ^a na str. 32. ^b Od dnia 1.IV 1938 gminy wiejskie Chełmce i Kruszwica oraz m. Kruszwica należą do woj. pomorskiego (pow. inowrocławski).
^c Od dnia 1.IV 1938 należy do woj. warszawskiego.

Uwaga. Ob. uwagę ^a do tabl. 22 na str. 31.

(dok. str. 34)

TABL. 23. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (dok.)

Zawodowo czynni i bierni

Województwa	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja	Województwa	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja
Powiaty	w odsetkach ogółu ludności				Powiaty	w odsetkach ogółu ludności			
Pomorskie (dok.)					Lwowskie (dok.)				
Tczewski	38,8	19,4	5,2	19,4	Leski	83,1	7,0	3,9	1,0
Toruński grodzki	1,0	33,0	12,9	12,8	Lubaczowski	82,6	7,1	4,2	1,0
Toruński	53,6	18,9	3,5	10,0	Lwowski grodzki	1,1	30,0	20,5	10,0
Tucholski	65,6	13,6	4,2	4,0	Lwowski	73,5	11,7	3,1	4,0
Wąbrzeski	63,4	16,5	4,8	4,5	Łańcucki	80,8	7,5	4,2	1,0
Śląskie	12,2	54,6	5,2	6,9	Mościcki	83,8	5,1	3,7	2,2
Bielski grodzki	0,6	41,5	18,8	4,3	Niżański	80,0	8,7	3,6	1,0
Bielski	28,5	45,2	4,0	11,3	Przemyski	57,1	13,7	7,8	4,0
Chorzowski					Przeworski	77,1	11,0	3,9	2,2
grodzki	0,6	62,3	7,7	3,9	Rawski	80,5	7,2	4,8	2,2
Cieszyński	39,0	32,1	4,9	4,6	Rudecki	86,1	5,0	4,2	0,6
Katowicki grodzki	0,6	49,5	12,5	10,4	Rzeszowski	72,9	8,7	6,1	3,0
Katowicki	0,9	65,2	4,4	6,0	Samborski	75,7	7,8	4,5	3,0
Lubliniecki	43,3	25,9	2,8	8,4	Sanocki	74,3	10,0	5,0	2,8
Pszczynski	24,7	46,6	3,1	8,6	Sokalski	75,1	10,6	5,8	1,0
Rybnicki	19,0	55,8	3,2	5,6	Tarnobrzelski	75,6	8,6	5,3	3,0
Świętochłowicki	0,8	66,7	3,6	4,2	Turczański	88,0	5,3	2,3	0,6
Tarnogórski	5,0	47,9	4,1	15,4	Żółkiewski	79,8	8,9	3,9	1,0
Krakowskie	59,5	18,6	5,9	4,2	Stanisławowskie	74,7	11,1	4,4	2,0
Bialski	30,9	44,6	7,3	5,5	Doliński	67,6	20,2	3,8	1,0
Bocheński	71,1	8,8	3,6	6,3	Horodeński	84,7	6,9	3,5	0,6
Brzeski	80,6	9,5	2,7	2,2	Kałuński	82,2	9,2	3,0	0,6
Chrzanowski	23,1	50,8	6,3	6,5	Kolomyjski	73,4	10,3	5,2	2,4
Dąbrowski	85,2	5,0	4,2	1,0	Kosowski	79,1	11,0	3,8	1,2
Gorlicki	78,2	11,4	3,5	1,6	Nadwórniański	73,5	15,2	3,6	1,7
Jasielski	60,1	7,3	3,6	2,3	Rohatyński	84,1	6,2	3,9	1,1
Krakowski					Stanisławowski	59,6	12,6	7,0	7,0
grodzki	0,9	30,6	20,7	7,5	Stryjski	65,5	13,8	5,5	5,1
Krakowski	46,9	28,8	3,9	7,0	Śniatynski	81,8	6,8	4,0	1,8
Limanowski	87,3	5,3	2,3	1,2	Tłumacki	84,6	6,7	3,2	1,2
Mielecki	81,9	6,2	5,1	0,9	Żydaczowski	81,4	8,6	3,4	1,1
Myślenicki	85,9	7,2	2,0	0,6	Tarnopolskie	79,6	8,1	4,5	1,4
Nowosądecki	66,5	11,1	5,5	6,6	Boraszczowski	82,7	6,9	4,6	1,0
Nowotarski	76,5	8,8	5,0	1,6	Brodzki	74,6	10,2	5,2	1,9
Ropczycki	81,8	5,7	3,5	2,7	Brzeżański	80,0	7,9	3,9	1,2
Tarnowski	56,0	18,6	7,7	4,9	Buczacki	79,9	9,3	4,2	1,0
Wadowicki	73,9	13,4	3,0	2,2	Czortkowski	73,3	8,8	5,6	3,1
Żywiecki	62,0	23,0	2,5	4,3	Kamionecki	78,7	9,8	4,6	0,9
Lwowskie	68,6	11,9	6,2	3,0	Kopczyński	81,9	6,6	4,5	1,1
Bóbrecki	77,3	9,4	4,4	3,6	Podhajecki	88,1	5,1	2,7	0,4
Brzozowski	84,7	6,7	3,5	0,4	Przemysławski	81,9	7,4	3,6	1,6
Dobromilski	81,9	6,0	3,9	1,8	Radziechowski	81,1	7,9	5,0	0,8
Drohobycki	52,9	28,6	6,0	2,3	Skalański	78,1	8,9	5,4	1,4
Gródecki	79,2	7,9	3,8	3,3	Tarnopolski	68,4	11,3	7,0	2,9
Jarosławski	75,6	8,5	5,0	2,0	Trembowelski	83,0	7,6	3,5	0,6
Jaworowski	87,3	4,7	3,0	0,4	Zaleszczycki	82,0	7,0	4,0	0,7
Kolbuszowski	86,1	5,1	4,2	0,3	Zbaraski	85,8	5,6	3,2	0,6
Krośnieński	74,9	13,2	4,0	1,1	Zborowski	86,1	5,4	3,6	0,8
					Złoczowski	76,0	9,1	4,6	2,0

Uwaga. Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

TABL. 24. LUDNOŚĆ WEDŁUG DZIAŁÓW I NIEKTÓRYCH GAŁĘZI ZAWODU W 1931 R.

Działy zawodu Ważniejsze gałęzie zawodu	Zawodowo czynni i bierni				Zawodowo czynni			
	Ogółem	Samodzielni	Pracown. umysł.	Robotnicy	Ogółem	Samodzielni	Pracown. umysł.	Robotnicy
	w tysiącach							
Ludność ogółem ^b	31915,8	20333,7	1 386,1	9136,0	.	.	664,5	4217,0
A. Rolnictwo ^a	19346,9	16494,3	36,7	2815,9	.	.	17,3	1411,6
B. Ogrodn., ryb. i leśn.	234,0	42,4	23,0	168,6	81,5	16,0	9,1	56,4
C. Górnictwo i przem.	6 177,9	2 015,7	238,9	3923,3	2537,7	756,2	106,2	1675,3
Górnictwo	562,6	0,8	24,7	537,1	175,1	0,3	8,6	166,2
Hutn. i przem. metal.	806,1	245,6	46,5	514,0	331,7	89,0	21,4	221,3
Przemysł chemiczny	144,9	12,0	17,3	115,6	57,8	4,2	8,4	45,2
„ mineralny	226,1	23,4	8,8	193,9	83,8	8,0	3,7	72,1
„ drzewny	555,3	243,9	18,6	292,8	222,7	85,6	7,5	129,6
„ papierniczy	48,3	4,9	3,5	39,9	19,2	1,7	1,6	15,9
„ włókienniczy	497,9	49,5	23,5	424,9	251,0	20,9	10,8	219,3
„ skórzan.	92,8	43,1	1,9	47,8	33,5	14,1	0,9	18,5
„ odzieżowy	1 074,0	757,7	3,5	312,8	504,6	312,8	1,8	190,0
„ spożywczy	735,4	311,3	39,5	384,6	288,1	112,1	16,7	159,3
„ poligraficzny	71,3	22,6	5,4	43,3	35,2	8,9	2,8	23,5
„ budowlany	647,9	293,4	20,1	334,4	235,8	95,7	10,5	129,6
Wodociągi, elektr. i gaz	65,6	0,2	11,3	54,1	22,0	0,1	4,6	17,3
D. Handel i ubezpiecz.	1 943,2	1 414,5	166,9	361,8	813,2	548,0	85,6	179,6
Handel towarowy	1 375,1	1 101,2	82,6	191,3	562,2	417,5	43,4	101,3
Domy czynsz. i zakł.								
gastronomiczne	414,9	246,0	16,1	152,8	186,9	107,8	7,7	71,4
Obrót pieniężny	66,2	2,2	51,3	12,7	31,2	0,9	25,6	4,7
Pryw. zakłady ubezpiecz.	10,6	1,0	8,6	1,0	5,0	0,3	4,3	0,4
Pośrednictwo	71,0	62,0	6,2	2,8	25,2	20,6	3,3	1,3
E. Komunik. i transp.	1 153,1	174,2	178,8	800,1	340,5	51,0	67,1	222,4
Poczta, telefon, telegr.	108,3	—	44,7	63,6	40,3	—	22,0	18,3
Żegluga wodna i powietrzna	9,9	1,8	1,6	6,5	4,0	0,6	0,8	2,6
Koleje	700,0	—	115,7	584,3	187,8	—	37,4	150,4
Tramwaje i autobusy w miastach	38,9	0,0	3,1	35,8	12,0	0,0	1,1	10,9
Inny transp. i kom.	253,8	172,4	6,6	74,8	83,9	50,4	3,3	30,2
Dozór drog. i wodny	42,2	—	7,1	35,1	12,5	—	2,5	10,0
F. Służba publ. i kościół	713,1	20,9	367,4	324,8	294,8	8,0	169,1	117,7
Administracja publ.	304,3	—	192,5	111,8	116,7	—	81,3	35,4
Sądow. i adwokatura	86,2	20,9	53,6	11,7	38,0	8,0	26,4	3,6
Służba bezp. publ.	181,5	0,0	15,9	165,6	70,4	0,0	5,8	64,6
Kościół i zw. wyzn.	118,2	—	89,1	29,1	58,5	—	47,2	11,3
Organiz. społeczne	21,4	—	15,2	6,2	10,4	—	7,8	2,6
H. Szkolnictwo i kult.	338,1	56,6	227,4	54,1	181,1	27,4	129,2	24,5
Szkolnictwo	234,0	3,8	195,7	34,5	122,9	1,4	107,8	13,7
Wychow. pozaszkolne	51,3	35,2	9,7	6,4	30,9	17,8	8,5	4,6
Prasa, wydawnictwa i czytelnie	11,7	0,9	7,9	2,9	6,5	0,4	4,5	1,6
Widowiska	31,9	13,2	11,1	7,6	16,0	5,7	6,7	3,6
I. Leczn., utrzym. czyst., zakłady opieki społ.	275,3	113,9	55,2	106,2	151,9	55,7	32,9	63,3
Leczn. i profilaktyka	124,7	41,4	49,1	34,2	70,7	20,8	29,0	20,9
Higiena osobista i utrzym. czystości	137,1	72,5	2,2	62,4	71,4	34,9	1,0	35,5
J. Służba domowa	441,1	—	—	441,1	415,4	—	—	415,4
K. Utrzym. się bez pracy	1 042,9	—	—	—	411,0	—	—	—

^a Łącznie z chałupnikami. ^b Ob. uwagę c do tabl. 22 nastr. 31. ^c W opracowaniu spisu 1931 r. dla ludności samodzielnej w rolnictwie nie został uwzględniony podział na czynnych i biernych z uwagi na trudności metodyczne jego przeprowadzenia.

TABL. 25. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WYZNANIA
W 1931 R.

Województwa	Źródło utrzymania					
Największe miasta	Ogółem	Rol- nictwo	Prze- mysł	Handel	Komu- nikacja	Inne
Ważniejsze wyznania						
W odsetkach ludności danego zawodu						
Polska	100	100	100	100	100	100
Rz. kat.: obrz. łaciński	65	63	70	37	82	77
obrz. gr. kat.	10	15	3	1	3	5
Prawosławne	12	18	2	1	2	3
Ewangelickie	2	3	3	2	1	3
Mojżeszowe	10	1	21	59	12	12
W odsetkach ludności danego wyznania						
Polska	100	61	19	6	4	10
Rz. kat. obrz. łaciński	100	59	21	3	5	12
obrz. gr. kat.	100	88	6	1	1	4
Prawosławne	100	92	3	1	1	3
Ewangelickie	100	59	25	5	1	10
Mojżeszowe	100	4	42	37	4	13
M. st. Warszawa	100	0	43	20	9	28
Rz. kat. obrz. łaciński	100	1	41	14	11	33
Mojżeszowe	100	0	46	34	5	15
Warszawskie	100	61	21	6	3	9
Rz. kat. obrz. łaciński	100	66	19	3	3	9
Ewangelickie	100	80	12	2	1	5
Mojżeszowe	100	1	48	35	5	11
Łódzkie	100	49	31	8	3	9
Rz. kat. obrz. łaciński	100	58	27	4	3	8
Ewangelickie	100	44	42	6	1	7
Mojżeszowe	100	1	52	32	4	11
w tym m. Łódź	100	0	62	17	5	16
Rz. kat. obrz. łaciński	100	0	66	10	6	18
Ewangelickie	100	1	73	12	2	12
Mojżeszowe	100	0	53	30	5	12
Kieleckie	100	57	27	6	3	7
Rz. kat. obrz. łaciński	100	64	24	2	3	7
Mojżeszowe	100	2	46	38	4	10
Lubelskie	100	71	14	6	2	7
Rz. kat. obrz. łaciński	100	79	10	2	2	7
Prawosławne	100	93	4	0	1	2
Mojżeszowe	100	3	46	36	5	10
Białostockie	100	70	14	4	3	9
Rz. kat. obrz. łaciński	100	77	10	2	3	8
Prawosławne	100	88	6	1	1	4
Mojżeszowe	100	3	50	26	6	15
Wilenskie	100	72	10	5	3	10
Rz. kat. obrz. łaciński	100	73	9	3	3	12
Prawosławne	100	91	3	1	1	4
Mojżeszowe	100	6	39	34	6	15
w tym m. Wilno	100	3	35	18	10	34
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	4	32	12	12	40
Prawosławne	100	2	26	12	9	51
Mojżeszowe	100	0	42	33	5	20

a Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

(dok. str. 37)

TABL. 25. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WYZNANIA
W 1931 R. (dok.)

Województwa Największe miasta Ważniejsze wyznania	Ogółem	Źródło utrzymania ^a				
		Rol- nictwo	Prze- mysł	Handel	Komu- nikacja	Inne
W odsetkach ludności danego wyznania (dok.)						
Nowogrodzkie	100	82	7	3	2	6
Rz. kat. obrz. łaciński	100	83	5	1	2	9
Prawosławne	100	94	3	0	0	3
Możeszowe	100	6	45	31	5	13
Poleskie	100	81	8	3	2	6
Rz. kat. obrz. łaciński	100	50	11	3	9	27
Prawosławne	100	95	2	0	1	2
Możeszowe	100	7	48	28	5	12
Wołyńskie	100	79	8	5	2	6
Rz. kat. obrz. łaciński	100	64	12	2	6	16
Prawosławne	100	93	3	1	1	2
Możeszowe	100	5	38	40	5	12
Poznańskie	100	47	22	7	7	17
Rz. kat. obrz. łaciński	100	45	23	7	8	17
Ewangelickie	100	69	14	5	1	11
w tym m. Poznań	100	1	36	17	14	32
Rz. kat. obrz. łaciński	100	1	36	17	14	32
Ewangelickie	100	1	25	27	4	43
Pomorskie	100	52	19	5	8	16
Rz. kat. obrz. łaciński	100	50	20	5	8	17
Ewangelickie	100	69	14	5	1	11
Śląskie	100	12	55	5	7	21
Rz. kat. obrz. łaciński	100	12	56	4	7	21
Ewangelickie	100	26	46	6	3	19
Krakowskie	100	59	19	6	4	12
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	63	18	3	4	12
obrz. gr. kat.	100	89	3	1	1	6
Możeszowe	100	5	30	48	2	15
w tym m. Kraków	100	1	31	21	7	40
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	1	30	12	10	47
obrz. gr. kat.	100	0	15	9	13	63
Możeszowe	100	0	32	46	2	20
Lwowskie	100	69	12	6	3	10
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	66	13	2	5	14
obrz. gr. kat.	100	87	6	1	1	5
Możeszowe	100	9	30	43	3	15
w tym m. Lwów	100	1	30	21	10	38
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	1	28	10	15	46
obrz. gr. kat.	100	1	31	14	8	46
Możeszowe	100	0	34	40	4	22
Stanisławowskie	100	75	11	4	3	7
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	52	19	2	8	19
obrz. gr. kat.	100	88	6	1	1	4
Możeszowe	100	10	32	40	4	14
Tarnopolskie	100	80	8	5	1	6
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	79	9	1	2	9
obrz. gr. kat.	100	91	5	0	1	3
Możeszowe	100	9	28	46	3	14

^a Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

TABL. 26. LUDNOŚĆ WEDŁUG ZAWODU W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Rok spisu	Rol- nic- two	Dzia- ły poza rol- nic- twem	Utrzy- mujący się bez pracy za- robko- wej	Samo- dzielni w rolnic- twie w odset- kach ogółu ludności	Gór- nictwo i prze- mysł	Hand- el i ubez- pie- cze- nia	Ko- muni- kacja i trans- port	Inne za- wo- dy
		w odsetkach ogółu ludności				w rolnic- twie	w odsetkach ludności poza rolnictwem		
		Zawodowo czynni i bierni							
Z.S.R.R.	1926	77,6	20,6	1,8	.	41,2	10,7	13,6	34,5
Bulgaria	1926	74,6	23,8	1,6	.	45,4	17,1	9,0	28,5
Polska	1931	60,9	35,8	3,3	.	49,3	15,5	9,2	26,0
Finlandia	1930	59,4	36,2	4,4	.	45,9	11,2	10,2	32,7
Estonia	1934	58,8	36,3	4,9	.	46,6	13,6	9,4	30,4
Węgry	1930	51,8	43,4	4,8	.	50,8	13,8	9,0	26,4
Norwegia	1930	35,5	55,7	8,8	.	47,9	17,0	17,0	18,1
Szwecja	1930	34,8	57,8	7,4	.	54,8	16,1	12,1	17,0
Czechosłowacja	1930	34,5	57,2	8,3	.	60,6	12,3	9,6	17,5
Dania	1930	29,6	59,3	11,1	.	47,9	18,3	11,6	22,2
Austria	1934	27,3	58,0	14,7	.	52,0	16,5	9,3	22,2
Szwajcaria	1930	22,7	69,4	7,9	.	59,2	17,2	7,9	15,7
Niemcy	1933	20,9	65,6	13,5	.	59,3	16,4	9,4	14,9
Zawodowo czynni									
Z.S.R.R.	1926	83,2	14,6	2,2	.	42,4	10,3	11,0	36,3
Bulgaria	1926	80,0	18,8	1,2	90,8	48,1	14,5	7,0	30,4
Estonia	1934	63,0	31,0	6,0	81,3	45,0	13,7	7,6	33,7
Polska	1931	.	.	.	.	46,6	14,9	6,3	32,2
Finlandia	1930	60,6	33,2	6,2	.	41,5	12,7	8,5	37,3
Grecja	1928	53,7	41,1	5,2	.	38,7	18,5	9,5	33,3
Węgry	1930	49,7	44,5	5,8	60,9	48,2	14,2	6,2	31,4
Włochy	1931	39,2	43,6	17,2	69,5	55,9	15,8	8,3	20,0
Francja	1931	34,5	62,1	3,4	66,9	52,8	19,6	9,1	18,5
Czechosłowacja	1930	34,2	55,3	10,5	70,5	58,4	13,1	6,7	21,8
Szwecja	1930	32,2	58,1	9,7	69,0	49,3	18,5	10,2	22,0
Kanada	1931	31,2	68,8	.	.	36,2	17,7	12,1	34,0
Norwegia	1930	30,7	56,1	13,2	71,1	40,1	19,3	14,4	26,2
Dania	1930	27,1	57,8	15,1	63,0	40,0	18,6	8,4	33,0
Austria	1934	26,0	56,2	17,8	64,2	48,9	17,6	6,6	26,9
Niemcy	1933	24,5	60,2	15,3	71,6	56,9	19,1	6,7	17,3
Stany Zj. Am.	1930	22,0	78,0	.	.	40,5	10,5	19,9	29,1
Holandia	1930	20,6	79,4	.	40,6	46,9	19,7	9,5	23,9
Szwajcaria	1930	19,6	71,8	8,6	75,2	55,9	18,7	5,6	19,8
Anglia	1931	5,2	87,3	7,5	29,5	49,0	20,0	8,4	22,6

a Kolejność krajów według odsetka ludności utrzymującej się z rolnictwa.

Uwaga. Różne metody klasyfikacji zawodowej, przede wszystkim odmienne traktowanie tzw. pomagających członków rodziny, obniżają bardzo znacznie w części tablicy dotyczącej zawodowo czynnych porównywalność danych dla poszczególnych krajów.

TABL. 27. LUDNOŚĆ MIEJSKA WEDŁUG GRUP WIELKOŚCI MIAST
Podział administracyjny w 1900 (1897) oraz w dn. 30.IX 1921 i 9.XII 1931

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta liczące							
		poniżej 5	5-10	10-20	20-50	50-100	100-200	200-500	500 i więcej
		tysiący mieszkańców							
Liczba miast . . . 1900	488	273	123	53	29	5	3	1	1
1921	611	354	146	62	36	7	3	2	1
1931	636	308	177	83	46	11	6	3	2
Ludność miast w tys. 1900	4 926	814	857	710	857	318	432	314	624
1921	6 608	1 008	1 005	842	1 100	563	671	482	937
1931	8 689	928	1 233	1 099	1 392	688	781	784	1 784
Ludność miast w % ogółu ludności w Polsce 1900	19,6	3,2	3,4	2,8	3,4	1,3	1,7	1,3	2,5
1921	24,6	3,8	3,7	3,1	4,1	2,1	2,5	1,8	3,5
1931	27,2	2,9	3,9	3,4	4,4	2,1	2,4	2,5	5,6

TABL. 28. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW

Miasta		Ludność		Miasta		Ludność		Miasta		Ludność	
		1921	1931			1921	1931			1921	1931
		w tys.				w tys.				w tys.	
M. st. Warszawa		936,7	1 171,9	Woj. łódzkie				Woj. kieleckie			
Woj. warszawskie											
Włocławek ^a	40,3	56,0	Łódź	452,0	604,6	Częstochowa	80,5	117,2			
Płock	25,8	33,0	Kalisz ^b	44,6	68,3	Sosnowiec	86,5	109,0			
Zyrardów	21,3	25,1	Piotrków Try-			Radom	61,6	77,9			
Pruszków	15,1	23,7	bunalski	41,0	51,3	Kielce	41,3	58,2			
Kutno	16,0	23,4	Pabianice	30,0	45,7	Bedzin	27,9	47,6			
Skierniewice	15,3	20,1	Tomaszów			Dąbrowa					
Mława	17,0	19,6	Mazowiecki	28,3	38,0	Górnica	39,9	36,9			
Łowicz	15,8	17,6	Zgierz	21,1	26,6	Zawiercie	29,5	32,9			
Pułtusk	13,5	16,8	Radomsko	18,7	23,0	Ostrowiec					
Grodzisk Ma-			Zduńska Wola	18,9	22,9	Świętokrzyski	19,7	25,9			
zowiecki	11,3	15,7	Ozorków	12,6	15,0	Czeladź	17,2	21,0			
Otwock	8,6	15,1	Wieluń	11,0	14,0	Skarżysko-					
Ciechanów	12,0	13,9	Koło ^b	11,4	13,8	Kamienna	8,2	14,3			
Mińsk Mazo-			Brzeziny	10,6	13,0	Jędrzejów	11,7	12,9			
wiecki	10,5	13,5	Ruda Pabia-			Końskie	8,3	11,1			
Wołomin	6,2	13,1	nicka	5,1	12,1	Szydłowiec	7,2	10,7			
Sochaczew	5,1	10,8	Aleksandrów			Woj. lubelskie					
Wyszaków	9,1	10,8	Łódzki	8,2	11,6	Lublin	94,4	112,3			
Lipno ^a	8,5	10,4	Łęczyca	10,3	10,6	Siedlce	30,7	36,9			
Płońsk	9,2	10,4	Sieradz	9,3	10,5	Chełm	23,2	29,1			
Sierpc	6,7	10,0	Konin ^b	10,0	10,3						

^a Od I.IV 1938 należy do woj. pomorskiego. ^b Od I.IV 1938 należy do woj. poznańskiego.

Uwaga. Dla 1931 ludność podana w granicach miast według stanu w dniu 1.I 1938, dla 1921 w ówczesnych granicach miast.

(dok. str. 40)

TABL. 28. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW (dok.)

Miasta	Ludność		Miasta	Ludność		Miasta	Ludność	
	1921	1931		1921	1931		1921	1931
	w tys.			w tys.			w tys.	
Woj. lubelskie (dok.)			Woj. wołyńskie (dok.)			Woj. krakowskie (dok.)		
Zamość . . .	19,0	24,7	Krzemieniec . . .	16,1	21,9	Biała		
Biała . . .			Dubno . . .	9,1	15,3	Krakowska	7,7	22,7
Podlaska . . .	13,0	17,4	Ostróg . . .	13,0	13,4	Jaworzno	15,9	19,1
Międzyrzec . . .			Zdolbunów . . .	7,3	10,2	Chrzanów . . .	11,4	17,9
Podlaski . . .	12,6	16,8	Woj. poznańskie			Zakopane . . .	8,8	16,3
Łuków . . .	12,6	14,0	Poznań . . .	169,4	246,5	Bochnia . . .	11,0	12,1
Hrubieszów . . .	9,6	13,2	Bydgoszcz ^b . . .	87,6	117,2	Oświęcim . . .	12,2	12,0
Puławy . . .	7,2	12,1	Inowrocław ^b . . .	24,3	34,4	Nowy Targ . . .	8,1	10,7
Sokołów . . .			Gniezno . . .	25,7	30,7	Jasło . . .	10,4	10,0
Podlaski . . .	8,1	11,9	Ostrów			Woj. lwowskie		
Kraśnik . . .	8,3	11,6	Wielkopolski	16,4	24,4	Lwów . . .	219,4	312,2
Tomaszów . . .			Leszno . . .	16,5	19,4	Przemysł . . .	48,0	51,0
Lubelski . . .	7,1	10,5	Krotoszyn . . .	11,1	13,0	Borysław . . .	16,1	41,5
Krasnystaw . . .	8,9	10,4	Nakło n. No- tecją ^b . . .	7,4	10,3	Drohobycz . . .	26,7	32,3
Woj. białostockie			Kościan . . .	7,8	10,2	Rzeszów . . .	24,9	26,9
Białystok . . .	76,8	91,1	Woj. pomorskie			Jarosław . . .	20,0	22,2
Grodno . . .	34,7	49,7	Grudziądz . . .	33,5	54,0	Sambor . . .	19,4	21,9
Łomża . . .	22,0	25,0	Toruń . . .	39,4	54,0	Sanok . . .	9,6	14,3
Suwałki . . .	16,8	21,8	Gdynia . . .	1,3	38,6 ^c	Gródek		
Ostrów Ma- zowiecka . . .	13,4	17,6	Tczew . . .	16,2	22,5	Jagielloński	10,5	12,9
Wołkowysk . . .	11,1	15,1	Chojnice . . .	10,4	14,1	Krosno . . .	6,3	12,1
Ostrołęka . . .	9,1	14,1	Starogard . . .	10,5	13,2	Sokal . . .	10,2	12,0
Augustów . . .	8,8	12,1	Chełmno . . .	10,2	12,5	Rawa Ruska . . .	9,0	11,0
Woj. wileńskie			Wejherowo . . .	8,8	12,5	Jaworów . . .	8,9	10,7
Wilno . . .	129,0 ^a	195,1	Chełmża . . .	10,7	11,0	Zółkiew . . .	7,9	10,3
Woj. nowogródzkie			Woj. śląskie			Turka		
Baranowicze . . .	28,1	22,8	Katowice . . .	45,4 ^a	126,1	n.Stryjem . . .	10,0	10,1
Lida . . .	13,4	19,3	Chorzów . . .	74,8 ^a	102,0	Woj. stanisławowskie		
Ślonim . . .	9,6	16,3	Siemianowice			Stanisławów	28,2	60,0
Woj. poleskie			Śląskie . . .	19,6 ^d	37,8	Kołomyja . . .	31,7	33,8
Brześć n. Bu- giem . . .	29,5	50,7	Rybnik . . .	11,3 ^a	23,0	Stryj . . .	27,4	30,5
Pińsk . . .	23,5	31,9	Mysłowice . . .	17,8 ^d	22,7	Horodenka . . .	9,9	12,2
Dawidgródek . . .	9,8	11,5	Bielsko . . .	19,8	22,3	Kałusz . . .	6,6	12,1
Kobryn . . .	8,2	10,1	Cieszyn . . .	15,3	17,5	Śniatyn . . .	10,6	10,8
Woj. wołyńskie			Tarnowskie			Bolechów . . .	3,1	10,7
Równe . . .	30,5	41,9	Góry . . .	14,4 ^a	15,5	Nadwórna . . .	6,1	10,4
Łuck . . .	21,2	35,6	Mikołów . . .	8,4 ^d	11,9	Woj. tarnopolskie		
Kowel . . .	20,8	29,1	Woj. krakowskie			Tarnopol . . .	30,9	33,9
Włodzimierz . . .	11,6	25,6	Kraków . . .	183,7	219,3	Czortków . . .	5,2	19,0
			Tarnów . . .	35,3	44,9	Brody . . .	10,9	16,4
			Nowy Sącz . . .	26,3	30,3	Złoczów . . .	11,1	13,0
						Brzeżany . . .	10,1	11,6
						Buczacz . . .	7,5	11,1

a Według spisu 1919. b Od dnia 1.IV 1938 należy do woj. pomorskiego.
 c Według spisu z 1936 — 83,8 tys. d Według spisu 1910.

TABL. 29. LUDNOŚĆ WIELKICH MIAST^a

Miasta	1900	1910	1921	1931	1938
	w tysiącach				
M. st. Warszawa	594 ^b	781	937	1 172	1 261
Łódź	310 ^b	408	452	605	665
Lwów	150	196	219	312	318
Poznań	110	150	169	245	269
Kraków	85	143	184	219	255
Wilno	139 ^b	181	129 ^c	195	208
Bydgoszcz	47	53	88	117	137
Częstochowa	41 ^b	73	80	117	136
Katowice	32	43	50	126	133
Sosnowiec		99	86	109	125
Lublin	46 ^b	66	94	112	120
Gdynia		0,9	1,3	30	114
Chorzów	58 ^d	73 ^d	73 ^d	81	109

^a W każdorazowych granicach administracyjnych; bez wojska. ^b 1897.
^c 1919. ^d Królewska Huta.

TABL. 30. LUDNOŚĆ NAJWIĘKSZYCH MIAST

Płeć. Wiek. Język ojczysty. Wyznanie. Analfabetyzm. Skład zawodowy

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kraków	Wilno	Katowice
	w tysiącach						
1921 Ogółem	936,7	452,0	219,4	169,4	183,7	129,0 ^a	45,4 ^a
Mężczyźni	422,2	204,9	99,3	77,3	83,5	.	.
Kobiety	514,5	247,1	120,1	92,1	100,2	.	.
1931 Ogółem	1 171,9	604,6	312,2	246,5	219,3	195,1	126,1
Płeć i wiek							
Mężczyźni	534,1	278,3	142,3	114,6	98,7	88,3	61,2
w wieku lat: 0—9	99,7	57,8	23,0	22,6	15,8	18,1	11,9
10—19	85,3	45,4	22,7	19,4	17,8	14,8	10,8
20—29	120,1	58,4	34,9	26,9	23,9	18,2	12,8
30—39	85,9	42,6	21,8	18,4	14,7	13,3	11,1
40—49	63,4	32,5	16,7	12,8	11,5	10,1	6,7
50—59	43,3	23,0	12,7	8,5	8,0	7,5	4,8
60—69	25,3	13,9	7,4	4,1	4,8	4,4	2,3
70 i więcej	9,7	4,5	2,9	1,8	2,2	1,9	0,8
wiek niewiadomy	1,4	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Kobiety	637,8	326,3	169,9	131,9	120,6	106,8	64,9
w wieku lat: 0—9	97,1	57,0	22,2	21,8	15,6	17,7	11,6
10—19	95,7	49,7	25,6	19,9	19,7	15,8	11,0
20—29	148,6	72,8	42,4	30,9	29,9	23,1	14,9
30—39	108,7	54,1	28,5	24,6	20,1	17,6	11,4
40—49	78,4	39,4	20,8	14,9	14,0	13,2	6,8
50—59	51,9	27,2	15,4	10,0	10,2	9,8	4,9
60—69	36,8	18,2	9,9	6,0	7,2	6,4	2,9
70 i więcej	18,5	7,7	4,8	3,7	3,9	3,2	1,4
wiek niewiadomy	2,1	0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Język ojczysty							
1931 Polski	826,2	357,0	198,2	236,2	171,2	128,6	107,0
Ukraiński	1,2	0,1	24,2	0,2	0,7	0,1	0,1
Ruski	0,1	0,0	10,9	0,0	0,3	0,1	0,0
Białoruski	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0
Rosyjski	4,0	0,9	0,5	0,2	0,1	7,4	0,1
Niemiecki	1,9	53,5	2,5	6,4	0,7	0,6	16,9
Żydowski i hebrajski	333,3	191,7	75,3	1,1	45,8	54,8	1,6
Inny i nie podany	4,8	1,3	0,6	0,4	0,5	2,0	0,4

^a 1919.

(dok. str. 42)

TABL. 30. LUDNOŚĆ NAJWIĘKSZYCH MIAST (dok.)
 Płeć. Wiek. Język ojczysty. Wyznanie. Analfabetyzm. Skład zawodowy

Wyszczególnienie	War- szawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kra- ków	Wilno	Kar- lsruhe
	w tysiącach						
Wyznanie							
1921 Rz. kat.: obrz. łac.	597,8	241,8	111,7	158,1	136,3	.	.
obrz. gr. kat.	0,4	0,1	27,3	0,1	0,8	.	.
Prawosławne	5,8	1,7	0,6	0,2	0,6	.	.
Ewangelickie	18,1	49,0	2,7	8,9	0,7	.	.
Inne chrześcijańskie	0,5	2,2	0,1	0,0	0,0	.	.
Mojżeszowe	310,3	156,2	76,9	2,1	45,2	.	.
Inne niechrześc.	0,1	0,0	0,0	—	0,0	.	.
Nieokreśl. i nie podane	3,7	1,0	0,1	0,0	0,1	.	.
1931 Rz. kat.: obrz. łac.	783,9	340,2	157,5	236,8	159,4	126,0	113,8
obrz. gr. kat.	1,0	0,3	49,8	0,4	1,8	0,3	0,1
Prawosławne	9,0	2,1	1,1	0,5	0,3	9,3	0,0
Ewangelickie	21,2	56,1	3,6	6,5	1,1	1,8	0,4
Inne chrześcijańskie	1,1	2,7	0,3	0,2	0,2	2,1	0,2
Mojżeszowe	352,7	202,5	99,6	2,0	56,3	55,0	5,7
Inne niechrześc.	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0
Nieokreśl. i nie podane	2,9	0,7	0,3	0,1	0,2	0,1	0,0
Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej oraz w wieku niewiadomym							
1921 Nie umiało czytać	121,7	74,7	19,2	2,7	13,3	.	.
ani pisać	43,0	26,2	5,8	0,9	4,1	.	.
Mężczyźni	78,7	48,5	13,4	1,8	9,2	.	.
Kobiety	24,6	10,0	1,6	7,6	0,3	.	.
Niewiadoma umiejęt- ność czytania i pisania	9,4	3,4	0,6	2,5	0,2	.	.
Mężczyźni	15,2	6,6	1,0	5,1	0,1	.	.
Kobiety	98,0	81,4	21,1	2,1	9,2	19,5	1,1
1931 ^a Nie umiało czytać	28,9	26,5	5,8	0,6	2,5	5,6	0,6
ani pisać	66,1	54,9	15,6	1,5	6,7	13,9	0,7
Mężczyźni							
Kobiety							
Skład zawodowy ^b . Zawodowo czynni i bierni							
1931 Rolnictwo	4,7	1,9	3,3	2,0	2,0	5,2	0,7
Samodzielni	2,9	1,1	2,5	0,8	1,4	4,0	0,3
Najemni: robotnicy	1,1	0,8	0,5	0,9	0,3	1,0	0,4
pracown. umysł.	0,7	0,0	0,3	0,3	0,1	0,2	0,0
Przemysł	499,7	376,0	93,6	89,1	67,1	67,7	62,4
Samodzielni	143,1	62,7	28,9	21,2	18,3	26,9	6,8
Najemni: robotnicy	320,9	295,3	57,1	60,8	42,2	38,4	49,0
pracown. umysł.	35,7	18,0	7,6	7,1	6,8	2,4	6,8
Handel	235,0	103,2	64,2	42,8	45,5	35,1	15,6
Samodzielni	119,7	63,1	32,1	16,7	23,2	20,3	7,3
Najemni: robotnicy	74,6	28,8	20,7	15,0	13,2	10,2	4,8
pracown. umysł.	40,7	11,3	11,4	11,1	9,1	4,6	3,7
Komunikacja	104,6	29,3	31,4	33,7	16,5	19,8	13,2
Samodzielni	22,1	9,9	3,1	1,3	1,3	4,5	0,5
Najemni: robotnicy	65,4	16,2	21,1	25,0	9,6	10,0	8,7
pracown. umysł.	17,1	3,2	7,2	7,4	5,4	5,3	4,0
Inne zawody ^c	327,9	94,2	119,7	78,9	88,2	67,3	34,0
Samodzielni	29,5	10,3	8,7	4,0	5,8	4,9	1,5
Najemni: robotnicy	136,1	43,4	40,0	28,3	32,6	24,9	10,8
pracown. umysł.	93,6	23,3	27,5	22,9	19,1	16,9	7,8

^a Liczba osób o niewiadomej umiejętności czytania i pisania w opracowaniu spisu 1931 jest bardzo nieznaczna i z tego względu w tablicy nie została podana.
^b Ob. uwagę ^a do tabl. 22 na str. 31. ^c Ob. uwagę ^c do tabl. 22 na str. 31.

TABL. 31. MIASTA (GMINY) POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW ORAZ ICH LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH KRAJACH WEDŁUG OSTATNICH SPISÓW

Kraje	Liczba miast liczących					Ludność miast liczących					
	10—20	20—50	50—100	100—500	500 i więcej	10 i więcej	20 i więcej	100 i więcej	tysiący mieszkańców		
	tysiący mieszkańców					w tysiącach	w % ogółu ludn.	w tysiącach	w % ogółu ludn.	w tysiącach	w % ogółu ludn.
Anglia z Walia	465 ^a	183	62	46	5	30 884 ^b	77,3	25 899	64,8	15 887	39,8
Austria	19	6	2	2	1	2 685	39,7	2 431	36,0	2 136	31,6
Belgia	83	40	7	5	—	3 712	45,9	2 630	32,5	940	11,6
Bulgaria	18	9	1	2	—	987	16,2	737	12,1	389	6,4
Czechosłow.	229 ^a	30	2	4	1	4 435 ^b	30,1	2 440	16,6	1 476	10,0
Dania	36 ^a	7	3	1	1	1 601 ^b	43,2	1 218	32,9	779	21,0
Francja	218	130	39	14	3	16 501	39,4	13 475	32,2	6 691	16,0
Grecja	28	16	2	3	—	1 837	29,6	951 ^c	15,3	833	13,4
Holandia	86	28	12	4	2	5 046	63,6	3 866	48,7	2 162	27,2
Indie Bryt.	632	269	66	35	3	30 685	8,7	22 148	6,3	9 640	2,7
Irlandia	8	3	1	1	—	760	25,6	658	22,2	468	15,8
Japonia	466	146	54	28	6	31 752	45,8	25 497	36,8	17 518	25,3
Kanada	35	21	7	5	2	3 871	37,3	3 138 ^d	30,2	2 328	22,4
Litwa ^e	2	3	—	1	—	209	8,4	187	7,6	104	4,2
Niemcy	294	171	49	43	10	32 815	49,7	28 754	43,5	19 973	30,2
Norwegia	23 ^a	2	2	1	—	720 ^b	25,6	478	17,0	253	9,0
Polska	83	46	11	9	2	6 528	20,3	5 429	17,0	3 349	10,5
Portugalia	30 ^a	4	—	1	1	1 263 ^b	19,1	949	14,3	826	12,5
Rumunia	107 ^a	22	9	5	—	3 527 ^b	19,6	2 406	13,3	1 063	5,9
Stany Zj. Am.	606 ^f	185 ^g	98	80	13	58 340	47,5	49 243 ^d	40,1	36 326	29,6
Szkocja	19	15	3	3	1	2 851	58,9	2 594	53,6	1 870	38,6
Szwajcaria	18	6	3	4	—	1 238	30,4	1 013	24,9	634	15,6
Szwecja	56 ^a	13	2	3	—	2 020 ^b	32,3	1 474	23,6	934	14,9
Węgry	66	33	9	2	1	3 692	42,5	2 820	32,5	1 259	14,5
Włochy	1617 ^a	173	42	17	5	28 736 ^b	69,8	14 918	36,2	7 151	17,4
Z.S.R.R. ^a		62	73	58	6			27 486	16,6	19 978	12,1

a 5—20 tys. mieszkańców. b Powyżej 5 tys. mieszkańców. c Powyżej 50 tys. mieszkańców. d Powyżej 25 tys. mieszkańców. e Szacunek. f 10—25 tys. mieszkańców. g 25—50 tys. mieszkańców.

TABL. 32. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ MILIONA MIESZKAŃCÓW

Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.
Europa			Azja			Ameryka Ptn. i Płd.		
Berlin	1935	4 196	Tokio	1935	5 876	Nowy Jork ^a	1930	6 930
London ^a	1936	4 141	Osaka	1935	2 990	Chicago	1930	3 376
Moskwa	1934	3 614	Szanghai	1936	2 112	Buenos-Aires	1933	2 231
Paryż ^b	1936	2 793	Peiping	1936	1 533	Filadelfia	1930	1 951
Leningrad	1934	2 711	Kalkuta	1931	1 197	Rio de Janeiro	1935	1 730
Wiedeń	1934	1 874	Bombaj	1931	1 161	Detroit	1930	1 569
Warszawa	1938	1 261	Nagoja	1935	1 083	Los Angeles	1930	1 238
Rzym	1936	1 182	Kioto	1935	1 081	Meksyk	1930	1 029
Barcelona	1934	1 148	Tientsin	1936	1 073	Sao Paulo	1932	1 006
Hamburg	1933	1 129	Nankin	1935	1 013	Australia		
Glasgow	1936	1 120	Afryka			Sydney	1936	1 267
Mediolan	1936	1 086				Melbourne	1936	1 018
Budapeszt	1935	1 043						
Birmingham	1936	1 019	Kair	1935	1 311			

a Wielki Londyn 8 576 tys. b Paryż z przedmieściami (departament Sekwany) 4 899 tys. c Wielki Nowy Jork 10 901 tys.

DZIAŁ III. RUCH LUDNOŚCI

TABL. I. ROZWÓJ LUDNOŚCI

Lata	Polska	Województwa ^a			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
		w tysiącach			
Ludność					
1.I 1895	24 019	9 589	4 338	3 256	6 836
1.I 1914	30 310 ^b	12 563 ^b	5 377 ^b	4 152	8 218
1.I 1919	26 282	10 948	3 852	3 987	7 495
1.I 1924	28 774	11 975	4 812	4 089	7 898
1.I 1931	31 685	13 261	5 489	4 472	8 463
1.I 1938	34 534	14 471	6 074	4 861	9 128
Przyrost rzeczywisty					
1895—1937	10 515	4 882	1 736	1 605	2 292
1895—1913	6 291 ^b	2 974 ^b	1 039 ^b	896	1 382
1914—1918	— 4 028 ^b	— 1 615 ^b	— 1 525 ^b	— 165	— 723
1919—1923	2 492	1 027	960	102	403
1924—1930	2 911	1 286	677	383	565
1931—1937	2 849	1 210	585	389	665
Przyrost naturalny					
1895—1937	16 293	7 078	2 952	2 554	3 709
1895—1913	8 826	3 717	1 485	1 413	2 211
1914—1918	— 365 ^b	75 ^b	— 150 ^b	10	— 300 ^b
1919—1923	1 508	659	249	282	318
1924—1930	3 411	1 421	748	454	788
1931—1937	2 913	1 206	620	395	692
Przyrost (+) lub strata (—) na skutek wędrowek					
1895—1937	— 5 778	— 2 196	— 1 216	— 949	— 1 417
1895—1913	— 2 535 ^b	— 743 ^b	— 446 ^b	— 517	— 829
1914—1918	— 3 663 ^b	— 1 690 ^b	— 1 375 ^b	— 175	— 423 ^b
1919—1923	+ 984	+ 368	+ 711	— 180	+ 85
1924—1930	— 500	— 135	— 71	— 71	— 223
1931—1937	— 64	+ 4	— 35	— 6	— 27

^a W 1895—1914 terytoria odpowiadające obecnym grupom województw

^b Liczby niepewne.

TABL. 2. SKŁADNIKI PRZYROSTU LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNAŃ W LATACH 1921—1931

Województwa	Ogółem	Wyznanie					
		rzymskokatol.		prawo- sławne	ewan- gelickie	mojże- szowe	inne
		obrzęd. łaciński	obrzęd. gr. kat.				
w tysiącach							
Przyrost rzeczywisty na podstawie spisów ludności							
Polska	4 906	3 413	331	961	— 169	290	80
Centralne	2 079	1 687	4	178	32	162	16
Wschodnie	1 417	495	15	763	20	72	52
Zachodnie	395	612	2	1	— 226	0	6
Południowe	1 015	619	310	19	5	56	6
Przyrost naturalny							
Polska	4 868	3 193	486	775	67	323*	24
Centralne	2 001	1 665	0	97	36	193	10
Wschodnie	1 057	304	1	677	14	47	14
Zachodnie	663	648	0	0	14	1	0
Południowe	1 147	576	485	1	3	82	0
Przyrost (+) lub strata (—) na skutek wędrowek i zmian wyznania							
Polska	+ 38	+ 220	— 155	+ 186	— 236	— 33*	+ 56
Centralne	+ 78	+ 22	+ 4	+ 81	— 4	— 31	+ 6
Wschodnie	+ 380	+ 191	+ 14	+ 86	+ 6	+ 25	+ 38
Zachodnie	— 268	— 36	+ 2	+ 1	— 240	— 1	+ 6
Południowe	— 132	+ 43	— 175	+ 18	+ 2	— 26	+ 6

^a Liczby niepewne.

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

A. Przeciętne roczne

Lata Województwa ^a	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony nie- mowląc na 100 urodzeń żywych ^b
			ogó- łem	w tym niemo- włąt ^b						
			w tysiącach							
1896—1900	206	1 093	629	.	464	8,2	43,5	25,0	18,5	.
Centralne . . .	79	422	235	.	187	8,0	42,7	23,8	18,9	.
Wschodnie . . .	37	194	116	35	78	8,5	43,6	26,1	17,5	18,0
Zachodnie . . .	27	154	83	33	71	7,8	44,4	23,9	20,5	21,6
Południowe . . .	63	323	195	71	128	8,6	44,2	26,6	17,6	21,9
1909—1911	214	1 127	651	.	476	7,3	38,7	22,4	16,3	.
Centralne . . .	89	466	260	.	206	7,4	38,8	21,7	17,1	.
Wschodnie . . .	38	198	119	.	79	7,3	38,3	23,0	15,3	.
Zachodnie . . .	27	150	73	.	77	6,8	37,9	18,6	19,3	.
Południowe . . .	60	313	199	.	114	7,6	39,0	24,8	14,2	.
1921—1925	286	985	526	.	459	10,1	34,7	18,5	16,2	.
Centralne . . .	120	398	215	.	183	10,1	33,6	18,2	15,4	.
Wschodnie . . .	50	177	81	.	96	10,8	38,1	17,4	20,7	.
Zachodnie . . .	34	136	69	.	67	8,4	33,2	16,7	16,5	.
Południowe . . .	82	274	161	.	113	10,4	35,0	20,6	14,4	.
1926—1930	281	991	514	146	477	9,2	32,3	16,8	15,5	14,7
Centralne . . .	119	411	211	57	200	9,3	32,0	16,4	15,6	14,0
Wschodnie . . .	50	192	86	24	106	9,5	36,4	16,4	20,0	12,2
Zachodnie . . .	35	126	64	21	62	8,0	29,1	14,7	14,4	16,6
Południowe . . .	77	262	153	44	109	9,3	31,7	18,5	13,2	16,8
1931—1935	274	905	479	124	426	8,4	27,6	14,6	13,0	13,7
Centralne . . .	113	369	193	47	176	8,2	26,8	14,0	12,8	12,8
M.st. Warszawa	10	17	14	2	3	8,6	14,6	12,3	2,3	11,7
Warszawskie . . .	21	77	40	11	37	8,2	29,7	15,5	14,2	14,5
Łódzkie . . .	24	67	39	10	28	8,7	24,7	14,3	10,4	14,9
Kieleckie . . .	24	85	42	11	43	8,1	28,1	14,0	14,1	12,7
Lubelskie . . .	20	72	33	7	39	7,8	28,6	12,9	15,7	9,6
Białostockie . . .	14	51	25	6	26	8,0	29,8	14,6	15,2	12,5
Wschodnie . . .	48	173	82	21	91	8,5	30,2	14,4	15,8	11,8
Wileńskie . . .	11	35	18	4	17	8,5	27,0	14,1	12,9	11,2
Nowogródzkie . . .	9	34	16	4	18	8,2	31,3	14,9	16,4	11,7
Poleskie . . .	9	40	18	5	22	8,1	34,2	15,2	19,0	11,6
Wołyńskie . . .	19	64	30	8	34	8,8	29,5	14,0	15,5	12,4
Zachodnie . . .	39	119	62	18	57	8,5	25,8	13,4	12,4	14,8
Poznańskie . . .	18	54	29	7	25	8,2	24,8	13,4	11,4	13,8
Pomorskie . . .	9	33	17	6	16	8,4	30,1	15,2	14,9	16,5
Śląskie . . .	12	32	16	5	16	9,0	24,0	11,9	12,1	14,8
Południowe . . .	74	244	142	38	102	8,5	28,0	16,3	11,7	15,7
Krakowskie . . .	19	70	38	10	32	8,1	29,6	16,0	13,6	14,4
Lwowskie . . .	26	87	51	14	36	8,1	27,3	16,1	11,2	15,5
Stanisławowskie . . .	14	46	28	8	18	9,2	30,0	18,5	11,5	18,6
Tarnopolskie . . .	15	41	25	6	16	9,0	25,3	15,2	10,1	15,1

^a W 1896—1900 terytoria odpowiadające obecnym grupom województw.

^b W województwach wschodnich i częściowo w województwach centralnych dane niekompletne wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)

B. Poszczególne lata

Lata Województwa	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgon niemo- włat na 100 uro- dzeń ży- wych
			ogó- łem	w tym niemo- włata						
w tysiącach					na 1000 mieszkańców					
Polska 1921	317	890	568	.	322	11,7	32,8	20,9	11,9	.
1922	319	983	555	.	428	11,5	35,3	19,9	15,4	.
1923	287	1 015	494	.	521	10,0	35,6	17,3	18,3	.
1924	269	1 000	519	.	481	9,3	34,5	17,9	16,6	.
1925	239	1 036	492	.	544	8,1	35,2	16,7	18,5	.
1926	257	989	533	.	456	8,6	33,1	17,8	15,3	.
1927	258	959	526	145	433	8,5	31,6	17,3	14,3	15,3
1928	295	991	504	144	487	9,6	32,3	16,4	15,9	14,3
1929	299	994	519	149	475	9,6	32,0	16,7	15,3	14,3
1930	296	1 023	489	146	534	9,4	32,5	15,5	17,0	14,3
1931	271	965	494	137	471	8,5	30,2	15,5	14,7	14,3
1932	269	935	487	135	448	8,3	28,8	15,0	13,8	14,3
1933	274	869	466	111	403	8,3	26,5	14,2	12,3	12,3
1934	277	882	480	124	402	8,3	26,5	14,4	12,1	14,3
1935	280	877	471	111	406	8,3	26,1	14,0	12,1	12,3
1936	284	892	482	126	410	8,4	26,2	14,2	12,0	14,3
1937	276	856	482	117	374	8,0	24,9	14,0	10,9	13,3
Centralne . .	115	353	200	48	153	8,0	24,5	13,9	10,6	13,3
Wschodnie . .	49	161	80	20	81	8,0	26,6	13,2	13,4	12,3
Zachodnie . .	40	115	64	16	51	8,3	23,9	13,3	10,6	14,3
Południowe .	72	227	138	33	89	7,9	24,9	15,2	9,7	14,6

a Ob. uwagę b na str. 45.

TABL. 4. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNAŃ

Wyznania Lata	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony niemo- włat na 100 uro- dzeń ży- wych ^a
			ogó- łem	w tym niemo- włata						
w tysiącach					na 1000 mieszkańców					
Rzymskokatol.:										
obrz. łaciński										
1926—1930 ^b	183	647	331	97	316	9,2	32,6	16,7	15,9	14,3
1931—1935 ^b	179	587	308	82	279	8,4	27,6	14,5	13,1	13,3
1937	183	559	314	79	245	8,2	25,0	14,0	11,0	14,3
obrz. gr. kat.										
1926—1930 ^b	36	118	73	23	45	11,1	36,6	22,6	14,0	19,4
1931—1935 ^b	34	109	66	20	43	9,8	31,7	19,2	12,5	18,6
1937	31	99	62	17	37	8,7	27,7	17,4	10,3	16,8
Prawosławne										
1926—1930 ^b	36	141	64	18	77	10,2	39,7	17,9	21,8	13,0
1931—1935 ^b	33	125	59	16	66	8,3	31,9	15,2	16,7	12,7
1937	32	113	57	15	56	7,7	27,3	13,7	13,6	13,2
Ewangelickie										
1926—1930 ^b	6,9	19	13	3	6	8,3	23,6	16,3	7,3	16,9
1931—1935 ^b	7,4	18	13	3	5	8,7	21,1	15,3	5,8	16,4
1937	8,0	17	13	3	4	8,8	20,0	14,8	5,2	15,8
Mojżeszowe ^a										
1926—1930 ^b	18	60	30	4	30	5,8	19,6	9,9	9,7	6,4
1931—1935 ^b	20	61	31	3	30	6,4	19,3	9,8	9,5	4,9
1937	21	62	34	3	28	6,4	19,2	10,5	8,7	4,6

a Dane niekompletne i zniekształcone wskutek wadliwej rejestracji. b Prze-
ciętne roczną,

TABL. 5. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WIELKICH MIASTACH

Miasta	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony niemo- włat na 100 uro- dzeń
			ogó- łem	w tym niemo- włat						
liczby bezwzględne						na 1 000 mieszkańców				
przeciętne roczne w latach 1931 — 1935										
Warszawa	10 259	17 294	14 574	2 017	2 720	8,6	14,6	12,3	2,3	11,7
Łódź	4 761	8 167	7 188	1 350	979	7,7	13,2	11,6	1,6	16,5
Częstochowa	1 187	2 634	1 599	416	1 035	9,7	21,4	13,0	8,4	15,8
Sosnowiec	921	1 891	1 225	243	666	8,2	16,8	10,9	5,9	12,9
Lublin	705	1 790	1 375	214	415	6,0	15,2	11,7	3,5	12,0
Wilno	1 931	3 337	2 652	471	685	9,5	16,4	13,0	3,4	14,1
Poznań	2 078	4 580	2 709	471	1 871	8,3	18,2	10,8	7,4	10,3
Bydgoszcz	838	2 445	1 497	335	948	6,9	20,1	12,3	7,8	13,7
Gdynia	519	1 546	548	217	998	10,6	31,5	11,2	20,3	14,0
Katowice	1 109	2 200	1 286	304	914	8,6	17,1	10,0	7,1	13,8
Kraków	1 814	3 029	2 417	272	612	8,0	13,4	10,7	2,7	9,0
Lwów	2 985	4 620	3 500	460	1 120	9,7	15,0	11,4	3,6	10,0
rok 1937										
Warszawa	10 712	16 780	14 132	1 682	2 648	8,6	13,4	11,3	2,1	10,0
Łódź	4 419	7 361	7 763	1 399	402	6,7	11,2	11,8	0,6	19,0
Częstochowa	999	2 310	1 664	253	646	7,4	17,2	12,4	4,8	11,0
Sosnowiec	972	1 820	1 228	219	592	7,9	14,8	10,0	4,8	12,0
Lublin	734	1 785	1 373	202	412	6,2	15,1	11,6	3,5	11,3
Białystok	855	1 378	1 100	180	278	8,3	13,3	10,6	2,7	13,1
Wilno	2 194	3 035	2 862	478	173	10,5	14,5	13,7	0,8	15,7
Poznań	2 408	4 310	2 746	434	1 564	9,0	16,1	10,3	5,8	10,1
Bydgoszcz	961	2 606	1 590	322	1 016	7,1	19,3	11,8	7,5	12,4
Gdynia	950	3 049	844	384	2 205	9,8	31,4	8,7	22,7	12,6
Katowice	1 238	2 142	1 349	308	793	9,4	16,2	10,2	6,0	14,4
Chorzów	923	1 936	1 118	226	818	8,5	17,8	10,3	7,5	11,7
Kraków	2 130	2 924	2 616	231	308	8,6	11,8	10,5	1,3	7,9
Lwów	3 409	4 548	3 827	584	721	10,7	14,3	12,0	2,3	12,8

TABL. 6. URODZENIA, ZGONY I PRZYRÓST NATURALNY W WIELKICH MIASTACH*

Lata	Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Lata	Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	na 1 000 mieszkańców						
1922	26,5	16,4	10,1	1930	19,4	12,4	7,0
1923	26,1	15,7	10,4	1931	17,7	11,9	5,8
1924	23,5	15,4	8,1	1932	15,6	12,0	3,6
1925	25,0	14,2	10,8	1933	14,5	11,0	3,5
1926	23,2	15,3	7,9	1934	14,1	11,0	3,1
1927	20,3	14,2	6,1	1935	13,7	11,2	2,5
1928	20,1	14,0	6,1	1936	14,5	11,0	3,5
1929	19,7	13,0	6,7	1937	14,3	11,3	3,0

* Miasta: Warszawa, Łódź, Sosnowiec, Lublin, Poznań, Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Lwów, od 1926 — Częstochowa i Wilno, od 1936 — Gdynia i Chorzów. Bez Gdyni i Chorzowa przypada na 1 000 mieszkańców: urodzeń żywych 1936 — 13,9, 1937 — 13,8, zgonów 1936 — 10,9, 1937 — 11,4; przyrostu natu-
ralnego 1936 — 3,0, 1937 — 2,4.

TABL. 7. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje		1876- -1885	1908- -1913	1921- -1925	1926- -1930	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
		Przeciętne roczne				na 1000 mieszkańców						
u-urodzenia żywe												
z-zgony												
p-przyrost naturalny												
Anglia	u	34,2	24,9	20,4	17,2	16,3	15,8	15,3	14,4	14,8	14,7	14,7
z Walia	z	20,0	14,1	12,4	12,3	11,4	12,3	12,0	12,3	11,8	11,7	12,1
	p	14,2	10,8	8,0	4,9	4,9	3,5	3,3	2,1	3,0	3,0	2,6
Austria	u	.	.	22,2	17,6	16,8	15,8	15,2	14,3	13,6	13,2	13,1
	z	.	.	15,8	14,4	13,5	13,9	13,9	13,2	12,7	13,6	13,2
	p	.	.	6,4	3,2	3,3	1,9	1,3	1,1	0,9	-0,4	-0,1
Bułgaria	u	36,7	41,0	39,0	33,1	31,4	29,4	31,5	29,1	30,0	26,2	25,8
	z	23,3	22,4	20,8	17,9	16,2	16,9	16,3	15,5	14,0	14,5	14,1
	p	13,4	18,6	18,2	15,2	15,2	12,5	15,2	13,6	16,0	11,7	11,7
Czechosłowacja	u	.	33,0	27,1	23,2	22,7	21,5	21,0	19,2	18,7	17,9	17,4
	z	.	24,1	16,1	15,3	14,1	14,4	14,1	13,7	13,2	13,4	13,2
	p	.	8,9	11,0	7,9	8,6	7,1	6,9	5,5	5,5	4,5	4,2
Estonia	u	.	26,5	19,6	17,6	17,4	17,4	17,6	16,2	15,4	15,9	16,2
	z	.	19,2	15,5	16,5	14,9	16,2	14,8	14,7	14,1	14,9	15,5
	p	.	7,3	4,1	1,1	2,5	1,2	2,8	1,5	1,3	1,0	0,5
Francja	u	24,9	19,5	19,3	18,2	18,0	17,5	17,3	16,2	16,1	15,2	15,0
	z	22,5	18,6	17,2	16,8	15,6	16,2	15,8	15,8	15,1	15,7	15,3
	p	2,4	0,9	2,1	1,4	2,4	1,3	1,5	0,4	1,0	-0,5	-0,3
Hiszpania	u	36,2	32,1	29,8	28,5	29,0	27,6	28,4	27,8	26,3	25,7	.
	z	31,6	22,8	20,2	17,9	17,3	17,4	16,4	16,4	16,0	15,6	.
	p	4,6	9,3	9,6	10,6	11,7	10,2	12,0	11,4	10,3	10,1	.
Holandia	u	35,9	29,1	25,7	23,2	23,1	22,2	22,0	20,8	20,7	20,2	20,2
	z	22,7	13,9	10,4	9,9	9,1	9,6	9,0	8,8	8,4	8,7	8,7
	p	13,2	15,2	15,3	13,3	14,0	12,6	13,0	12,0	12,3	11,5	11,5
Niemcy	u	38,0	29,5	22,1	18,4	17,6	16,0	15,1	14,7	18,0	18,9	19,0
	z	25,8	16,5	13,3	11,8	11,0	11,2	10,8	11,2	10,9	11,8	11,8
	p	12,2	13,0	8,8	6,6	6,6	4,8	4,3	3,5	7,1	7,1	7,2
Polska	u	.	38,9 ^a	34,7	32,3	32,5	30,2	28,8	26,5	26,5	26,1	26,2
	z	.	22,4 ^a	18,5	16,8	15,5	15,5	15,0	14,2	14,4	14,0	14,2
	p	.	16,5 ^a	16,2	15,5	17,0	14,7	13,8	12,3	12,1	12,1	12,0
Rumunia	u	.	40,1	37,9	35,2	35,0	33,4	35,9	32,0	32,4	30,7	31,5
	z	.	25,9	23,0	21,2	19,4	20,9	21,7	18,7	20,7	21,1	19,8
	p	.	14,2	14,9	14,0	15,6	12,5	14,2	13,3	11,7	9,6	11,7
Szwecja	u	29,8	24,4	19,1	15,9	15,4	14,8	14,6	13,7	13,7	13,8	14,2
	z	17,8	14,0	12,1	12,1	11,7	12,5	11,6	11,2	11,2	11,7	12,0
	p	12,0	10,4	7,0	3,8	3,7	2,3	3,0	2,5	2,5	2,1	2,2
Węgry	u	44,4	36,0	29,4	26,0	25,4	23,7	23,4	22,0	21,9	21,2	20,4
	z	35,1	24,6	19,9	17,0	15,5	16,6	17,9	14,7	14,5	15,3	14,3
	p	9,3	11,4	9,5	9,0	9,9	7,1	5,5	7,3	7,4	5,9	6,1
Włochy	u	37,3	32,4	29,7	26,8	26,7	24,9	23,8	23,7	23,4	23,3	22,4
	z	28,4	20,4	17,3	16,0	14,1	14,8	14,7	13,7	13,3	13,9	13,7
	p	8,9	12,0	12,4	10,8	12,6	10,1	9,1	10,0	10,1	9,4	8,7
Australia	u	.	26,6	23,9	21,0	19,9	18,2	16,9	16,8	16,4	16,6	17,1
	z	.	10,8	9,5	9,3	8,6	8,7	8,6	8,9	9,3	9,5	9,4
	p	.	15,8	14,4	11,7	11,3	9,5	8,3	7,9	7,1	7,1	7,7
Egipt	u	.	45,2	43,0	44,4	45,7	44,8	42,9	44,1	42,6	41,9	.
	z	.	26,5	25,4	26,2	25,0	26,8	28,8	27,8	28,1	26,7	.
	p	.	18,7	17,6	18,2	20,7	18,0	14,1	16,3	14,5	15,2	.
Japonia	u	.	31,9	34,6	33,5	32,4	32,2	32,9	31,6	30,0	31,6	.
	z	.	20,9	21,8	19,3	18,2	19,0	17,7	17,8	18,1	16,8	.
	p	.	11,0	12,8	14,2	14,2	13,2	15,2	13,8	11,9	14,8	.
Stany Zj. Am.	u	.	.	22,5	19,7	18,9	18,0	17,4	16,6	17,1	16,9	16,7
	z	.	.	11,8	11,8	11,3	11,1	10,9	10,7	11,0	10,9	11,5
	p	.	.	10,7	7,9	7,6	6,9	6,5	5,9	6,1	6,0	5,2

^a W obecnych granicach.

Uwaga. O ile nie zaznaczono inaczej, dane dotyczą każdorazowych terytoriów obecnych krajów.

TABL. 8. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI EUROPY
Przeciętne roczne

Lata	Ludność w milio- nach	Mał- żeń- stwa	Uro- dzenia żywe	Zgony	Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dzenia żywe	Zgony	Przy- rost natu- ralny
1801/20	200	.	7 675	6 400	1 275	.	38,5	32,1	6,4
1821/30	223	.	8 893	6 747	2 146	.	39,8	30,2	9,6
1831/40	242	.	9 344	7 561	1 783	.	38,6	31,2	7,4
1841/50	260	2 150	9 833	8 053	1 780	8,3	37,9	31,0	6,9
1851/60	273	2 252	10 350	8 365	1 985	8,2	37,9	30,6	7,3
1861/70	294	2 532	11 367	8 732	2 635	8,6	38,6	29,7	8,9
1871/80	317	2 679	12 332	9 397	2 935	8,5	38,9	29,6	9,3
1881/90	347	2 783	13 223	9 530	3 693	8,0	38,1	27,5	10,6
1891/00	380	3 066	14 064	9 848	4 216	8,1	37,0	25,9	11,1
1901/10	421	3 351	14 792	9 617	5 175	8,0	35,1	22,8	12,3
1924/27	505	4 094	13 796	7 902	5 894	8,1	27,3	15,6	11,7
1924/27 ^a	364	2 911	8 897	5 629	3 268	8,0	24,4	15,4	9,0
1928/30 ^a	373	3 098	8 667	5 574	3 093	8,3	23,2	14,9	8,3
1931/33 ^a	384	2 965	8 197	5 450	2 747	7,7	21,3	14,2	7,1
1934/35 ^a	391	3 080	8 164	5 352	2 812	7,9	20,9	13,7	7,2
1935/36 ^a	394	3 021	8 123	5 440	2 683	7,7	20,6	13,8	6,8

^a Bez Z. S. R. R.

 TABL. 9. NOWOŻEŃCY W LATACH 1931 — 1932
Przeciętne roczne

Miasta Wieś Województwa Wyznania	No- wo- żeńcy w tys.	Nowożeńcy w wieku lat						Wiek środko- wy no- wożeń- ców ^a
		19 i mniej	20-24	25-29	30-39	40-49	50 i więcej	
		w odsetkach ogółu nowożeńców						
Mężczyźni								
Polska	270	3,8	36,6	37,2	15,5	3,9	3,0	26,3
Miasta	69	1,6	28,7	39,6	20,7	5,1	4,3	27,5
Wieś	201	4,5	39,3	36,4	13,7	3,5	2,6	25,8
Centralne	109	3,4	36,1	37,0	16,1	4,1	3,3	26,4
Wschodnie	47	7,7	39,4	32,2	14,6	4,0	2,1	25,4
Zachodnie	38	0,5	32,0	44,4	16,5	3,6	3,0	27,0
Południowe	76	3,6	37,9	37,2	14,5	3,5	3,3	26,1
Rz.kat.: obrz. łaciński	176	2,5	35,1	39,3	16,1	3,8	3,2	26,6
obrz. gr. kat.	35	5,8	45,5	32,9	10,2	3,1	2,5	24,9
Prawosławne	32	10,4	45,7	28,7	10,4	3,3	1,5	24,3
Ewangelickie	7	1,4	32,2	40,0	16,0	5,7	4,7	27,0
Mojżeszowe ^b	19	1,2	20,1	40,3	28,2	5,9	4,3	28,6
Inne	1	4,5	35,9	30,4	17,2	6,9	5,1	26,6
Kobiety								
Polska	270	20,2	44,4	21,1	11,0	2,3	1,0	23,4
Miasta	69	12,4	40,6	26,3	15,8	3,5	1,4	24,6
Wieś	201	22,8	45,7	19,3	9,4	1,9	0,9	23,0
Centralne	109	20,4	44,2	20,2	11,4	2,6	1,2	23,3
Wschodnie	47	25,4	45,7	17,7	8,8	1,8	0,6	22,7
Zachodnie	38	12,1	47,3	25,9	12,2	1,9	0,6	24,0
Południowe	76	20,5	42,6	22,0	11,4	2,3	1,2	23,5
Rz.kat.: obrz. łaciński	176	19,1	45,6	21,1	10,9	2,3	1,0	23,4
obrz. gr. kat.	35	25,3	44,2	18,9	8,8	1,9	0,9	22,8
Prawosławne	32	30,9	46,8	14,1	6,4	1,4	0,4	22,0
Ewangelickie	7	12,8	43,2	25,3	14,0	3,3	1,4	24,3
Mojżeszowe ^b	19	3,5	31,0	35,9	23,4	4,2	2,0	27,2
Inne	1	24,0	40,9	18,3	12,8	2,9	1,1	23,2

^a Wiek który w chwili zawarcia małżeństwa połowa nowożeńców przekro-

TABL. 10. NOWOŻEŃCY W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Nowo- żeńcy w tys.	Nowożeńcy w wieku lat						Wiek śro- dowy no- wo- żeń- ców
			19 i mniej	20- -24	25- -29	30- -39	40- -49	50 i więcej	
			w odsetkach ogółu nowożeńców						
Mężczyźni									
Anglia z Walia	1876—80 ^b	192,1	3,2	48,1	25,4	14,3	5,1	3,9	24,9
	1932	307,2	1,8	33,2	38,4	17,2	4,4	5,0	27,0
Bułgaria	1881—85 ^b	18,5	14,3	43,7	23,9	11,5	4,3	2,3	24,1
	1932	56,5	19,6	47,3	18,9	9,3	2,8	2,1	23,2
Francja	1876—80 ^b	282,2	2,4	24,6	38,9	24,0	6,1	4,0	28,0
	1932	314,9	1,3	39,6	33,9	16,5	4,7	4,0	26,3
Holandia	1876—80 ^b	31,0	2,7	24,7	34,3	25,4	8,2	4,7	28,3
	1935	60,4	28,1		43,9	21,0	4,0	3,0	27,5
Niemcy	1901—05 ^b	470,5	0,1	29,1	43,5	20,0	4,6	2,7	27,4
	1932	509,6	0,4	28,1	41,5	21,6	4,7	3,7	27,6
Szwecja	1876—80 ^b	29,7	0,1	24,0	35,5	28,3	7,7	4,4	28,6
	1930	203,4	0,1	20,9	38,7	30,1	7,0	3,2	28,7
Węgry	1876—80 ^b	131,1	31,7		45,4	12,7	6,1	4,1	27,0
	1932	712,0	3,1	39,0	31,4	17,7	4,9	3,9	26,3
Włochy	1876—80 ^b	210,0	1,1	26,3	36,8	25,2	6,7	3,9	28,1
	1932	267,8	4,6	29,7	39,1	19,0	4,3	3,3	27,0
Kobiety									
Anglia z Walia	1876—80 ^b	192,1	14,0	49,9	19,2	10,9	4,1	1,9	23,6
	1932	307,2	9,4	44,9	27,5	12,0	3,5	2,7	24,5
Bułgaria	1881—85 ^b	18,5	43,0	40,4	7,7	5,8	2,3	0,8	20,9
	1932	56,5	36,7	45,7	10,5	4,4	1,7	1,0	21,5
Francja	1876—80 ^b	282,2	22,1	39,1	20,3	13,1	3,7	1,7	23,6
	1932	314,9	17,1	46,9	18,6	11,3	4,0	2,1	23,4
Holandia	1876—80 ^b	31,0	11,1	32,6	29,5	18,7	6,0	2,1	26,0
	1935	60,4	52,0		31,3	12,6	2,6	1,5	24,7
Niemcy	1901—05 ^b	470,5	8,2	48,0	28,3	11,5	3,0	1,0	24,4
	1932	509,6	7,9	45,3	29,4	13,5	3,0	0,9	24,6
Szwecja	1876—80 ^b	29,7	5,8	34,8	30,6	21,8	5,6	1,4	26,5
	1930	203,4	6,9	39,9	30,7	17,8	3,7	1,0	25,4
Węgry	1876—80 ^b	131,1	35,8	34,1	16,1	8,3	4,1	1,6	22,1
	1932	712,0	26,3	42,3	16,1	10,4	3,2	1,7	22,8
Włochy	1876—80 ^b	210,0	17,4	43,6	21,5	12,6	3,5	1,4	23,7
	1932	267,8	26,0	39,4	20,9	9,9	2,4	1,4	23,0

a Ob. uwagę a pod tabl. 9 na str. 49. b Przeciętne roczne.

TABL. 11. URODZENIA ŻYWE W LATACH 1931—1932

Przeciętne roczne

Województwa Wyznania	Ogół- tem	Ślub- ne	Nie- ślubne	Wieś	Mia- sta	Ogół- tem	Mia- sta	Wieś	Urodzenia nieślubne w odsetkach ogółu urodzeń
	w tysiącach					na 1000 mieszk.			
Polska	950	893 ^a	57 ^a	184	766	29,8	21,0	33,0	6,0 ^a
Centralne	386	367	19	94	292	28,8	21,0	32,7	5,0
Wschodnie	183	175	8	17	166	33,0	21,7	34,8	4,5
Zachodnie	123	113	10	36	87	27,3	22,5	30,0	8,4
Południowe	258	238	20	37	221	30,4	19,6	33,5	7,6
Rz.kat.: obrz. łac.	617	585	32	125	492	29,8	22,4	32,6	5,2
obrz.gr.kat.	116	109	7	7	109	34,8	21,5	36,3	6,4
Prawosławne	133	127	6	4	129	35,2	21,8	35,9	4,6
Ewangelickie	18	17	1	3	15	22,0	14,3	25,2	6,5
Mojżeszowe ^b	60	50 ^a	10 ^a	44	16	19,3	18,6	21,6	16,7 ^a
Inne	6	5	1	1	5				

a Dzieci z małżeństw rytualnych wyznania mojżeszowego, nie zarejestrowanych we właściwych urzędach stanu cywilnego, zaliczone są do dzieci nieślubnych.
b Dane niekompletne i zniekształcone wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 12. PŁODNOŚĆ KOBIET
Przeciętna roczna liczba urodzeń żywych

Lata Miasta. Wieś Województwa	Ogółem	Wiek matki — lat							
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50 i więcej
w tysiącach									
1931—1932 . . .	950 ^a	38	247	284	206	116	45	7	0.8
Miasta:									
wielkie ^b . . .	58	2	16	19	12	6	2	0.2	0.0
mniejsze ^c . . .	126	5	31	39	28	15	5	0.8	0.1
Wieś . . .	766	31	200	226	166	95	38	6.0	0.7
Centralne . . .	386	16	105	115	83	46	16	2	0.2
Wschodnie . . .	183	7	49	55	38	22	9	2	0.2
Zachodnie . . .	123	4	31	38	26	16	6	1	0.1
Południowe . . .	258	11	62	76	59	32	14	2	0.3
na 100 kobiet każdej grupy wieku ^d									
1900—1901 ^e . . .	18.0	3.4	20.8	31.5	30.8	22.6	12.1	3.3	.
1931—1932 . . .	10.9	2.5	14.4	18.8	16.3	11.7	5.3	0.9	.
Miasta:									
wielkie ^b . . .	5.2	1.4	7.1	9.4	7.3	4.5	1.7	0.2	.
mniejsze ^c . . .	8.0	1.7	10.2	14.4	12.2	8.2	3.4	0.5	.
Wieś . . .	12.8	2.8	16.9	21.8	19.1	14.2	6.5	1.2	.
Centralne . . .	10.7	2.4	14.9	18.5	15.7	10.8	4.6	0.8	.
Wschodnie . . .	12.4	2.6	16.7	21.3	17.9	13.6	6.3	1.4	.
Zachodnie . . .	9.8	2.0	12.3	17.4	14.7	10.8	5.1	0.7	.
Południowe . . .	11.0	2.6	13.5	18.5	17.1	12.5	6.0	1.0	.

a W tym 6 tys. urodzeń o niewiadomym wieku matki. b 100 tys. mieszkańców i więcej. c Poniżej 100 tys. mieszkańców. d W rubryce ogółem podano obliczenie na 100 kobiet w wieku lat 15—49. e Była Galicja.

TABL. 13. PŁODNOŚĆ KOBIET W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętna roczna liczba urodzeń na 100 kobiet w wieku 15—49 lat

Kraje	1876— —1885	1886— —1895	1896— —1905	około roku		
				1910	1920	1930
Polska . . .	.	.	18.1	.	13.0	10.9
Anglia z Walia . . .	13.5	11.8	10.4	8.8	8.0	5.6
Australia . . .	.	12.0	10.8	10.6	9.4	6.3
Belgia . . .	13.2	11.8	11.4	9.1	7.5	6.8
Bułgaria . . .	.	17.8 ^a	20.0	18.4	16.2	13.8
Francja . . .	9.9	8.9	8.5	7.5	7.7	6.7
Holandia . . .	15.0	14.2	13.3	11.7	10.9	8.7
Irlandia . . .	10.1	9.2	8.9	9.4	.	8.6
Japonia . . .	.	.	13.1 ^a	13.9 ^a	13.2 ^a	14.1
Niemcy . . .	15.3	14.6	14.1	11.5	7.0	5.2 ^b
w tym Saksonia . . .	16.7	15.7	14.0	9.9	7.1	3.8 ^b
Norwegia . . .	12.7	12.5	11.9	10.6	10.0	6.4
Szwajcaria . . .	11.7	11.0	10.9	9.5	8.4	6.0
Szwecja . . .	11.9	11.7	11.2	10.0	8.9	5.7
Węgry . . .	17.2	17.2	15.6	14.5	10.9	8.8
Włochy . . .	14.8	14.9	13.8	13.2	11.4	9.5

a Liczby niepewne. b 1933.

TABL. 14. ZGONY WEDŁUG WIEKU

Przeciętne roczne

Lata Płeć Województwa ^a Wyznania	Ogółem	w tym w wieku lat								
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64
w tysiącach										
1896—1900 ^b	393,0	210,9	17,4	8,0	7,8	9,1	16,4	17,7	21,1	31,4
Mężczyźni	203,0	114,8	8,7	3,8	3,5	4,4	7,3	8,4	10,7	15,3
Kobiety	190,0	96,1	8,7	4,2	4,3	4,7	9,1	9,3	10,4	16,1
Wschodnie	115,9	62,8	6,7	2,7	2,7	2,9	5,2	4,7	6,3	8,4
Zachodnie	82,7	45,0	2,8	1,3	1,2	1,4	2,8	3,4	3,9	5,8
Południowe	194,4	103,1	7,9	4,0	3,9	4,8	8,4	9,6	10,9	17,2
1931—1932	490,1	182,4	13,9	7,3	12,0	18,4	31,0	25,5	31,0	49,4
Mężczyźni	254,3	100,7	7,1	3,5	5,9	9,5	14,2	12,0	16,9	26,6
Kobiety	235,8	81,7	6,8	3,8	6,1	8,9	16,8	13,5	14,1	22,8
Miasta:										
wielkie ^c	41,0	10,1	0,9	0,4	1,0	1,9	3,2	3,0	3,8	5,6
mniejsze ^d	68,8	19,8	1,7	0,9	1,7	2,9	4,8	4,1	5,0	7,7
Wieś	380,3	152,5	11,3	6,0	9,3	13,6	23,0	18,4	22,2	36,1
Centralne	198,4	71,4	5,3	3,1	5,2	7,6	13,0	10,8	12,7	20,2
Wschodnie	82,1	32,1	3,0	1,4	1,9	3,1	5,2	4,6	5,4	8,3
Zachodnie	62,5	23,1	1,5	0,7	1,6	2,5	4,0	3,1	3,6	5,5
Południowe	147,1	55,8	4,1	2,1	3,3	5,2	8,8	7,0	9,3	15,4
Rz. kat.:										
obrz. łaciński	316,1	118,5	8,4	4,6	8,0	12,1	20,8	16,6	19,3	30,6
obrz. gr. kat.	69,0	29,0	2,2	1,2	1,7	2,5	4,0	3,3	4,4	6,9
Prawosławne	59,0	24,9	2,3	1,0	1,4	2,3	3,7	3,2	3,8	5,7
Ewangelickie	13,2	3,8	0,2	0,1	0,2	0,4	0,7	0,6	0,9	1,5
Mojżeszowe	30,5	5,2	0,7	0,4	0,7	1,0	1,7	1,7	2,5	4,5
Inne	2,3	1,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
na 1000 żyjących każdej grupy wieku										
1896—1900 ^b	26,5	95,8	9,0	4,6	5,2	6,9	7,8	10,8	17,7	36,4
Mężczyźni	27,7	103,4	8,9	4,4	5,0	6,8	7,2	10,3	18,5	35,4
Kobiety	25,4	88,1	9,1	4,8	5,5	7,0	8,3	11,2	17,0	37,3
Wschodnie	28,5	108,1	11,6	5,4	5,9	6,9	8,1	10,9	19,1	37,1
Zachodnie	23,9	84,8	6,3	3,1	3,8	5,2	6,3	9,4	14,3	27,3
Południowe	26,6	93,4	8,7	4,9	5,5	7,6	8,2	11,3	18,6	40,5
1931—1932	15,4	45,8	3,5	2,6	4,0	5,7	5,9	7,4	12,0	25,2
Mężczyźni	16,5	49,9	3,5	2,5	4,0	6,3	5,6	7,4	14,0	29,1
Kobiety	14,3	41,7	3,5	2,8	3,9	5,2	6,1	7,3	10,2	21,9
Miasta:										
wielkie ^c	12,3	37,4	3,0	1,9	3,3	4,9	4,9	6,5	11,6	25,3
mniejsze ^d	12,8	35,0	2,7	2,0	3,3	5,2	5,1	6,4	10,7	22,4
Wieś	16,4	48,5	3,7	2,8	4,2	6,0	6,2	7,8	12,3	26,0
Centralne	14,8	42,8	3,2	2,5	4,1	5,9	5,9	7,2	11,8	25,3
Wschodnie	14,9	41,6	4,1	3,0	3,7	5,5	5,8	7,7	12,3	25,8
Zachodnie	13,9	45,6	3,0	1,9	3,4	5,3	5,3	6,4	10,0	19,2
Południowe	17,3	54,1	4,0	3,0	4,3	5,9	6,1	7,9	12,9	28,0

^a W 1896—1900 terytoria odpowiadające obecnym grupom województw.^b Bez terytorium województw centralnych. ^c 100 tys. mieszkańców i więcej.^d Poniżej 100 tys. mieszkańców.

TABL. 15. ZGONY WEDŁUG WIEKU W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętne roczne

Kraje Płeć: m — mężczyźni k — kobiety		Ogółem	w tym w wieku lat									
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
na 1000 żyjących każdej grupy wieku												
1871 — 1880												
Anglia z Walia i Szkocja	m	22.7	67.5	7.0	3.9	5.5	7.6	9.4	13.8	20.1	34.8	
	k	20.2	57.8	6.5	3.9	5.7	7.0	8.8	11.7	15.7	28.5	
Belgia	m	24.0	73.4	6.0	3.5	5.4	8.2	8.9	11.8	18.1	31.8	
	k	21.0	64.8	6.4	4.3	6.2	7.5	8.6	10.3	12.9	24.4	
Francja	m	23.2	71.6	6.5	3.9	5.5	9.5	9.8	11.3	16.4	29.5	
	k	21.6	62.9	6.9	4.6	6.5	7.4	9.8	10.2	13.5	25.5	
Grecja	m	19.8	49.0	10.3	6.1	7.0	8.8	9.0	10.5	20.0	35.3	
	k	19.5	47.9	10.4	6.9	6.5	8.0	8.8	11.5	17.8	31.0	
Hiszpania ^a	m	31.9	128.2	11.1	5.7	7.7	10.4	10.2	14.8	22.5	40.3	
	k	29.0	115.9	11.2	5.9	7.6	9.1	10.2	14.0	18.9	36.2	
Holandia	m	25.2	86.2	8.0	4.2	5.8	9.5	8.6	10.8	17.2	30.6	
	k	23.4	74.2	7.8	4.8	5.9	7.5	9.7	12.2	13.8	24.9	
Niemcy	m	26.4	115.7	8.1	3.6	4.9	7.6	8.6	12.3	19.6	34.6	
	k	23.3	101.5	8.0	3.9	4.6	6.4	8.8	11.0	14.5	28.9	
Szwajcaria	m	25.0	74.7	6.5	3.8	5.6	8.9	10.3	13.3	21.0	37.4	
	k	22.1	62.5	6.2	4.2	6.0	7.2	9.8	11.6	16.3	32.5	
Szwecja	m	19.1	56.6	8.4	4.1	4.6	7.1	7.7	9.9	15.2	26.1	
	k	17.4	49.3	8.1	4.4	4.6	5.4	6.9	8.6	11.4	21.0	
Włochy	m	30.6	124.0	12.2	5.8	6.6	10.5	9.5	12.5	19.3	33.7	
	k	29.3	115.9	12.8	6.6	7.3	9.1	10.8	12.5	16.3	32.0	
1930 — 1932												
Anglia z Walia	m	12.7	20.6	2.3	1.5	2.5	3.3	3.4	5.6	11.1	24.1	
	k	11.2	16.4	2.0	1.4	2.3	2.8	3.2	4.4	8.0	17.6	
Belgia	m	13.9	27.1	2.3	1.6	3.0	4.0	4.3	6.2	11.3	24.3	
	k	12.6	21.5	2.0	1.5	2.7	3.7	4.0	5.1	8.4	18.6	
Czechosłowacja	m	14.9	38.3	2.9	2.1	3.1	4.4	4.6	6.8	12.3	25.5	
	k	13.5	32.7	2.9	2.2	3.0	4.0	3.5	4.9	6.8	20.0	
Francja	m	17.2	23.1	2.3	1.9	3.1	5.1	5.8	8.7	14.5	28.3	
	k	15.0	19.0	2.2	2.0	3.2	4.8	4.7	5.9	9.3	18.4	
Grecja ^b	m	18.1	47.7	6.3	3.1	5.0	7.0	7.3	9.5	13.8	26.3	
	k	16.5	47.4	6.1	3.1	4.8	6.7	8.1	8.6	10.3	17.9	
Hiszpania	m	18.1	43.5	4.2	2.6	4.1	5.3	5.9	8.5	14.5	30.1	
	k	16.2	40.3	4.2	2.7	4.1	5.3	5.6	6.6	9.3	20.8	
Holandia	m	9.3	15.7	1.6	1.1	1.8	2.4	2.4	3.4	7.0	18.0	
	k	9.2	12.4	1.3	1.0	1.7	2.1	2.6	3.9	7.3	17.0	
Niemcy	m	11.4	21.5	1.9	1.2	2.4	3.3	3.5	6.4	9.4	21.9	
	k	10.7	17.4	1.7	1.1	1.9	2.6	3.2	4.3	7.9	18.0	
Szkocja	m	14.0	27.2	2.7	1.7	2.6	3.4	3.9	6.7	11.6	25.2	
	k	12.9	22.6	2.3	1.6	2.6	3.1	3.8	5.5	9.4	20.1	
Szwajcaria	m	12.5	14.6	1.7	1.4	2.6	3.9	4.1	6.2	12.7	28.1	
	k	11.7	8.4	1.6	1.3	2.4	3.3	3.7	4.5	8.5	18.8	
Szwecja	m	11.7	15.4	1.7	1.5	2.9	4.0	4.0	5.0	8.8	18.1	
	k	12.1	12.3	1.4	1.5	3.0	3.9	3.9	4.7	7.8	15.6	
Włochy	m	15.3	38.6	2.7	2.0	3.1	4.2	4.6	6.3	10.5	21.7	
	k	13.8	35.6	2.6	2.0	3.2	4.2	4.5	5.4	8.1	17.5	
Australia	m	9.6	12.5	1.6	1.3	1.8	2.4	2.9	4.7	9.3	20.5	
	k	7.7	10.1	1.2	0.9	1.4	2.3	2.9	4.0	6.9	14.4	
Stany Zj. Am. ^c	m	12.5	18.6	2.1	1.7	3.0	4.1	4.9	7.7	13.8	27.6	
	k	10.5	15.3	1.7	1.4	2.6	3.9	4.5	6.3	10.9	22.1	

a 1861—1870. b 1927—1929. c 1929—1931.

TABL. 16. POLSKA TABLICA WYMIERALNOŚCI 1931/32 R.

Wiek	Liczba dożywających			Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku			Przeciętne dalsze trwanie życia		
	razem	męż- czyźni	kobie- ty	razem	męż- czyźni	kobie- ty	razem	męż- czyźni	kobie- ty
0	10 000	10 000	10 000	0.1552	0.1692	0.1404	49.8	48.2	51.0
1	8 448	8 308	8 596	0.0297	0.0308	0.0286	57.8	56.9	58.7
2	8 197	8 052	8 350	0.0135	0.0138	0.0131	58.6	57.7	59.5
3	8 086	7 941	8 241	0.0083	0.0083	0.0082	58.4	57.5	59.3
4	8 019	7 875	8 173	0.0058	0.0058	0.0058	57.9	56.9	58.9
5	7 972	7 829	8 126	0.0045	0.0046	0.0045	57.2	56.3	58.2
10	7 832	7 691	7 983	0.0026	0.0026	0.0027	53.2	52.2	54.2
15	7 731	7 597	7 873	0.0031	0.0028	0.0034	48.8	47.8	49.8
20	7 581	7 452	7 721	0.0051	0.0055	0.0048	44.7	43.7	45.7
25	7 378	7 244	7 522	0.0056	0.0055	0.0056	40.9	39.9	41.9
30	7 171	7 047	7 306	0.0058	0.0056	0.0061	37.0	36.0	38.0
35	6 954	6 847	7 074	0.0066	0.0062	0.0069	33.1	31.9	34.3
40	6 718	6 622	6 827	0.0074	0.0075	0.0073	29.2	27.9	30.5
45	6 457	6 351	6 575	0.0088	0.0098	0.0079	25.2	24.0	26.4
50	6 141	5 995	6 297	0.0120	0.0143	0.0101	21.4	20.3	22.5
55	5 719	5 510	5 931	0.0178	0.0208	0.0151	17.8	16.8	18.8
60	5 156	4 886	5 424	0.0254	0.0290	0.0222	14.5	13.7	15.3
65	4 419	4 098	4 738	0.0391	0.0440	0.0347	11.4	10.8	12.0
70	3 485	3 136	3 824	0.0596	0.0668	0.0547	8.8	8.3	9.3
75	2 407	2 078	2 721	0.0907	0.0995	0.0853	6.6	6.3	6.9
80	1 356	1 110	1 592	0.1376	0.1489	0.1296	4.8	4.6	5.0

TABL. 17. TABLICE WYMIERALNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Lata	Przec. trwanie życia nowo- rodka	Na 10 000 noworodków dożywa wieku lat				
			15	30	45	60	75
Galicja i Bukowina	1870—80	27.8	5 094	4 382	3 395	1 919	432
Austria	1870—80	32.4	5 590	4 876	3 986	2 720	961
Niemcy	1871—81	37.0	6 235	5 597	4 684	3 365	1 210
Francja	1877—81	42.1	6 914	6 135	5 249	4 028	1 799
Anglia z Walia	1871—80	43.0	7 104	6 439	5 408	3 932	1 672
Szwecja	1871—80	47.0	7 382	6 750	5 915	4 685	2 288
Rosja europejska	1896—97	32.3	5 242	4 724	4 037	2 932	1 224
Austria	1906—10	41.7	6 835	6 186	5 362	4 021	1 604
Niemcy	1910—11	49.1	7 653	7 174	6 468	5 080	2 186
Francja	1908—13	50.4	8 058	7 379	6 481	5 044	2 297
Anglia z Walia	1910—12	53.4	8 159	7 755	7 032	5 531	2 616
Szwecja	1911—15	57.9	8 709	8 036	7 289	6 129	3 527
Z.S.R.R. część europ.	1926—27	44.4	6 790	6 286	5 597	4 470	2 320
Japonia	1926—30	45.7	7 609	6 646	5 792	4 401	1 835
Polska	1927	45.9	7 228	6 644	5 888	4 630	2 143
„	1931—32	49.8	7 731	7 171	6 457	5 156	2 407
Włochy	1930—32	54.9	8 157	7 689	7 087	5 978	3 180
Francja	1928—33	56.7	8 741	8 148	7 365	5 910	2 923
Anglia z Walia	1930—32	60.8	8 937	8 558	7 997	6 683	3 473
Niemcy	1932—34	61.3	8 923	8 590	8 071	6 853	3 612
Szwecja	1926—30	62.3	9 075	8 564	7 961	6 826	4 030
Australia	1932—34	65.3	9 328	9 035	8 524	7 268	4 163

TABL. 18. WYCHODZTWO, POWRÓT WYCHODZCÓW I REPATRIACJA

Wyszczególnienie	1919- -1925 ^a	1926- -1930	1931- -1935	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach						
Wychodztwo	577,8	964,1	229,3	42,6	53,8	54,6	102,4
Do krajów europejskich	230,0	679,1	135,3	21,8	19,2	29,7	78,6
w tym: do Francji	217,9	285,1 ^a	57,3	8,0	1,4	8,4	33,0
do Niemiec ^b	.	362,6	35,4	0,9	1,0	1,1	12,2
do Łotwy ^b	.	.	36,8	12,0	16,1	19,6	22,8
Do krajów pozaeuropejskich	347,8	285,0	94,0	20,8	34,6	24,9	23,8
w tym: do Stanów Zj. Am.	215,5	42,7	6,8	1,5	1,2	1,0	1,6
do Kanady	.	103,7	6,3	1,4	1,4	1,5	2,0
do Ameryki Połudn.	.	119,6	25,8	4,7	6,6	11,0	16,5
do Palestyny	.	12,3	52,2	12,7	24,8	10,6	2,9
Wyznanie:							
rz. kat.: obrz. łac.	.	341,7 ^c	112,9	17,3	12,6	21,1	65,2
obrz. gr. kat.	.	71,2 ^c	11,6	1,4	1,1	3,2	8,3
prawosławne	.	33,0 ^c	12,7	2,6	7,0	10,9	16,5
ewangelickie	.	13,2 ^c	4,0	1,0	1,2	1,7	2,6
mojżeszowe	.	76,6 ^c	83,9	19,0	30,7	16,9	8,9
inne i niewiadome	.	88,5 ^c	4,2	1,3	1,2	0,8	0,9
Powrót wychodźców	459,7	232,5	34,0	53,4	43,7	40,8	
Z krajów europejskich	426,5	211,5	31,8	51,7	41,5	39,0	
w tym: z Francji	.	38,8	117,1	20,2	35,5	23,2	7,6
z Niemiec ^b	.	320,2	48,6	0,5	0,2	0,3	11,0
z Łotwy ^b	.	.	28,8	10,1	15,3	17,3	19,2
Z krajów pozaeuropejskich	162,5	33,2	21,0	2,2	1,7	2,2	1,8
w tym: ze Stanów Zj. Am.	.	8,4	2,4	0,3	0,2	0,4	0,2
z Kanady	.	5,0	6,6	0,6	0,5	0,5	0,4
z Ameryki Połudn.	.	7,7	8,4	0,8	0,5	0,7	0,8
z Palestyny	.	5,6	0,9	0,2	0,3	0,5	0,4
Repatriacja	1181,8	—	—	—	—	—	—

^a Dane dotyczące wychodźstwa i powrotu wychodźców są niekompletne.

^b Wychodztwo sezonowe. ^c 1927 — 1930.

Uwaga. Osoby, które emigrowały parokrotnie np. robotnicy sezonowi, liczone są tyle razy, ile razy emigrowały.

TABL. 19. REPATRIACJA DO POLSKI^a

Okresy	Razem repa- trian- tów	Narodowość						
		Po- lacy	Ro- sjanie	Lit- wini	Ru- sini	Biało- rusini	Żydzi	Inni i nie- wiado- mi
		w tysiącach						
Ogółem	1 265	470	122	9	124	492	33	15
11.XI 1918—30.IX 1921 ^b	735	337	114	6	85	181	12	—
1918 11.XI—31.XII	83	22	55	0	6	—	0	—
1919	286	193	50	3	33	6	1	—
1920	86	50	3	1	15	15	2	—
1921 1.I—30.IX	280	72	6	2	31	160	9	—
1.X 1921—30.VI 1924 ^c	530	133	8	3	39	311	21	15
1921 1.X—31.XII	203	41	2	1	14	140	5	—
1922	279	66	3	2	23	160	15	10
1923	34	18	2	0	2	10	1	1
1924 1.I—30.VI	14	8	1	0	0	1	0	4

^a Powrót osób, które opuściły Polskę w związku z wypadkami wielkiej wojny. Dla 1918—1922 podano repatriację tylko ze wschodu. ^b Przed spisem ludności 1921. ^c Po spisie ludności 1921.

TABL. 20. WYCHODZTWO Z POLSKI WEDŁUG KRAJÓW WYZNANIA
I PŁCI W LATACH 1927—1937

Kraje	Ogółem	W tym wyznania					W tym	
		rzymskokat.		prawosławne	ewangelickie	możeszowe	mężczyźni	kobiety
		obrzędek						
		łac.	gr.kat.					
w tysiącach								
Wychodztwo sezonowe ^a	369,0	245,2	5,7	24,7	7,9	0,5	104,9	25,7
Niemcy	290,0	196,0	5,3	0,1	7,9	0,4	82,6	20,2
Łotwa	79,0	49,2	0,4	24,6	0,0	0,1	22,3	56,7
Wychodztwo niesezonowe	641,7	295,7	88,6	48,4	13,6	185,8	365,1	267,2
Kraje Europy ^a	264,3	207,3	29,6	2,8	1,1	15,2	144,3	111,7
Francja	228,6	184,7	28,3	2,1	0,3	6,8	126,0	94,4
Belgia	19,3	14,2	0,1	0,0	0,0	4,8	11,1	7,9
Rumunia	2,0	0,9	0,2	0,0	0,4	0,5	1,1	0,9
Inne europejskie	14,4	7,5	1,0	0,7	0,4	3,1	6,1	7,7
Kraje pozaeuropejskie	377,4	88,4	59,0	45,6	12,5	170,6	220,8	156,4
Stany Zjedn. Am.	43,4	14,9	1,8	1,0	0,4	25,3	19,3	24,1
Kanada	97,5	33,7	34,3	9,8	5,8	13,4	59,6	37,9
Argentyna	105,4	28,9	19,0	22,3	3,4	31,5	74,1	31,2
Brazylia	31,6	8,2	2,7	5,7	1,9	12,9	19,7	11,9
Palestyna	71,1	0,0	—	0,0	—	71,1	33,4	37,7
Inne pozaeuropejskie	28,4	2,7	1,2	6,8	1,0	16,4	14,7	13,6

^a Dla krajów europejskich brak danych za 1930.

Uwaga do tabl. 20—22. Osoby, które emigrowały parokrotnie np. robotnicy sezonowi, liczone są tyle razy, ile razy emigrowały. Do wychodztwa sezonowego zaliczono wychodztwo do Niemiec i Łotwy.

TABL. 21. WYCHODZTWO Z POLSKI WEDŁUG KRAJÓW I ZAWODÓW
W LATACH 1927—1937

Kraje	Czynni zawodowo						Bier- ni za- wo- do- wo ^a	Za- wo- nie- po- da- ny
	Ogó- łem	Rol- nic- two	Gór- nic- two i prze- mysł	Han- del i ko- muni- kacja	Wolne zawo- dy, nau- czyciel- stwo	Usługi osobiste bez bliżej określone- go zawodu		
w tysiącach								
Wychodztwo sezonowe ^b	349,9	345,4	0,5	0,4	0,5	3,1	5,3	13,8
Niemcy	271,0	266,7	0,5	0,4	0,4	3,0	5,2	13,8
Łotwa	78,9	78,7	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Wychodztwo niesezo- nowe	410,5	236,4	52,2	11,0	4,8	106,1	209,4	21,8
Kraje Europy ^b	190,7	90,3	13,0	1,1	0,9	85,4	63,8	9,8
Francja	170,4	85,7	5,7	0,4	0,2	78,4	51,1	7,1
Belgia	10,1	0,3	5,1	0,2	0,1	4,4	8,5	0,7
Rumunia	1,2	0,0	0,7	0,2	0,2	0,1	0,8	0,0
Inne europejskie	9,0	4,3	1,5	0,3	0,4	2,5	3,4	2,0
Kraje pozaeurop. Stany Zjedn. Am.	219,8	146,1	39,2	9,9	3,9	20,7	145,6	12,0
Kanada	18,7	9,5	4,1	1,5	0,6	3,0	21,4	3,3
Argentyna	69,9	60,7	3,4	0,6	0,3	4,9	25,8	1,8
Brazylia	75,3	59,4	10,4	1,2	0,3	4,0	28,6	1,5
Palestyna	17,1	10,1	4,6	0,9	0,2	1,3	13,8	0,7
Inne pozaeuropejskie	27,0	1,4	12,4	4,6	2,2	6,4	40,5	3,6
	11,8	5,0	4,3	1,1	0,3	1,1	15,5	1,1

^a Towarzyszący członkowie rodzin. ^b Dla krajów europejskich brak danych za 1930.

III. Ruch ludności

TABL. 22. WYCHODZTWO Z POLSKI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W LATACH 1927 — 1937

Województwa ^a	Wychodztwo sezonowe			Wychodztwo nlesezonowe					
	Ogó- łem	Niem- cy	Łot- wa	Ogó- łem	w tym				
					Fran- cja	Stany Zjedn. Am.	Ka- nada	Ar- gen- tyna	Pale- styna
w tysiącach									
Polska	447.3	367,6	79.7	735,2	318,1	43,4	97,5	105,4	71.1
M. st. Warszawa	0,3	0,3	0,0	32,3	5,8	3,0	1,2	4,6	9,5
Warszawskie	8,1	7,0	1,1	36,1	20,2	3,4	3,1	2,3	4,2
Łódzkie	186,7	185,4	1,3	84,8	63,0	1,6	1,8	2,4	7,7
Kieleckie	78,9	76,6	2,3	62,8	29,7	1,8	7,6	5,5	5,2
Lubelskie	5,2	2,4	2,8	39,0	8,9	3,1	5,8	7,8	5,2
Białostockie	5,3	4,9	0,4	37,6	7,3	6,8	3,1	6,7	7,9
Wileńskie	62,0	0,0	62,0	22,9	7,7	1,1	0,8	6,9	2,8
Nowogródzkie	6,9	0,2	6,7	14,1	3,4	1,0	0,8	3,4	2,5
Poleskie	0,0	0,0	0,0	30,3	0,3	2,9	6,0	11,0	4,6
Wołyńskie	0,1	0,1	—	51,5	1,0	1,9	11,5	18,8	5,6
Poznańskie	39,7	39,7	0,0	42,6	33,4	0,5	0,7	0,3	0,1
Pomorskie	4,4	4,4	—	6,2	4,5	0,3	0,5	0,1	0,1
Śląskie	2,5	2,5	0,0	5,1	2,9	0,1	0,0	0,1	0,3
Krakowskie	27,5	24,4	3,1	55,6	38,4	3,4	5,3	2,0	2,8
Lwowskie	16,1	16,1	—	121,6	68,9	7,5	16,7	11,9	6,6
Stanisławowskie	3,2	3,2	—	27,5	5,2	1,9	8,0	6,6	3,1
Tarnopolskie	0,4	0,4	—	61,3	11,8	2,6	24,5	15,0	2,8
Nie podane	0,0	0,0	—	3,9	2,7	0,5	0,1	0,0	0,1

^a Miejsce wydania paszportu.

Uwaga. Ob. uwagę do tabl. 20 na str. 56.

TABL. 23. WYCHODZTWO Z NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH

Kraje		1920— —1925	1926— —1930	1931— —1935	1928	1930	1932	1933	1934	1935	1936
Wychodztwo:		Przeciętne roczne									
z — zamorskie											
k — kontynentalne		w tysiącach									
Polska	{ z	52,7	56,9	18,8	64,6	46,5	9,6	17,2	20,8	34,6	24,9
	{ k	40,0	135,8	27,1	122,0	171,9	11,8	18,4	21,8	19,2	29,7
Anglia	z	201,8	138,6	29,3	136,8	92,2	27,0	26,3	29,2	29,8	29,8
Austria	z	7,3	4,6	2,1	4,6	4,2	2,1	1,4	2,2	2,2	1,7
Belgia	{ z	3,4	2,9	1,4	2,5	2,6	1,3	1,4	1,5	1,4	1,5
	{ k	21,1	12,9	5,5	12,2	9,9	6,0	5,3	4,9	4,1	3,9
Czechosłowacja	{ z	18,6	13,8	21,3	14,5	8,0	1,4	1,6	2,4	2,8	3,4
	{ k	16,8	12,3	4,7	10,0	17,7	3,8	4,7	5,1	2,9	3,9
Hiszpania	z	85,5	53,0	26,5	57,3	55,3	21,9	21,6	31,4	28,3	
Irlandia	z		23,7	1,0	24,7	16,0	0,8	0,9	1,0	1,0	1,3
Jugosławia	{ z	11,1	16,4	2,1	19,5	11,4	1,6	1,4	1,8	2,3	3,9
	{ k		16,0 ^a	9,1	12,5	25,4	6,6	7,5	11,0	10,0	8,5
Niemcy	z	50,8	54,0	12,6	57,2	37,4	10,3	12,9	14,2	12,1	14,9
Portugalia	z	28,0	27,5	8,1	29,6	15,8	8,1	8,9	7,5	9,1	
Rumunia	{ z	8,0	12,7	1,8	11,4	9,5	1,3	1,1	1,4	2,4	2,1
	{ k		0,3	0,1	0,5	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	
Szwecja	{ z	11,1	9,3	0,9	11,7	3,7	0,6	0,9	0,9	0,8	0,9
	{ k	2,7	1,9	1,6	1,8	2,0	1,5	1,5	1,5	1,7	1,5
Włochy	{ z	177,3	89,4	28,6	70,8	59,1	24,8	22,3	26,2	26,8	19,4
	{ k	177,9	122,9	63,4	79,2	221,0	58,5	60,7	42,3	30,5	21,7

^a 1927 — 1930.Źródło: *Annuaire des Statistiques du Travail* 1937, Genewa 1937.

TABL. 24. RUCH CUDZOZIEMCÓW W 34 WIĘKSZYCH MIASTACH I UZDROWISKACH

Miasta Przynależność państwowa	Liczba przyjazdów				Łączny czas pobytu cudzoziem- ców, którzy wyjechali w roku			
	1934	1935	1936	1937	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach osób				w tysiącach dni			
Ogółem	87,1	92,5	92,7	93,4	2 603	2 593	2 869	2 711
w tym miasta:								
M. st. Warszawa	29,9	34,6	35,1	32,4	959	976	929	907
Łódź	4,9	4,9	5,2	5,3	198	164	181	132
Wilno	1,8	1,6	1,6	1,4	98	121	113	118
Poznań	6,2	6,1	6,4	6,2	118	149	133	171
Toruń	1,7	1,8	1,5	1,7	35	32	31	34
Bydgoszcz	4,5	5,6	5,2	5,4	97	112	104	81
Gdynia	1,3	1,5	2,0	2,4	17	33	41	28
Grudziądz	1,4	1,6	1,4	1,5	26	39	41	67
Katowice	8,6	8,4	8,9	9,2	277	266	584	390
Bielsko Śląskie	3,0	3,0	3,3	3,3	89	119	120	89
Chorzów	2,7	3,0	2,6	2,1	185	127	243	270
Kraków	8,4	8,5	7,0	8,5	159	102	43	40
Zakopane	2,8	1,6	2,2	2,2	31	26	35	30
Lwów	5,2	5,3	4,5	5,3	82	43	20	21
w tym przynależ- ność państwowa:								
Anglia	3,3	3,8	3,8	4,2	54	65	66	76
Austria	10,0	10,7	9,7	9,6	199	192	163	146
Czechosłowacja	7,3	7,4	6,8	6,8	280	312	220	212
Francja	4,8	4,8	4,9	4,5	112	123	114	116
Gdańsk W.M.	3,0	3,1	3,2	3,6	40	47	56	56
Holandia	1,3	1,6	1,5	1,9	19	20	20	19
Łotwa	2,1	2,0	2,3	2,3	88	81	71	75
Niemcy	29,2	29,7	30,1	29,3	760	710	1 160	1 033
Rumunia	2,2	2,2	2,1	2,2	62	49	39	38
Szwajcaria	1,4	1,7	1,7	1,6	28	34	33	33
Węgry	2,3	2,4	2,6	2,7	43	42	48	48
Włochy	2,3	1,9	1,6	1,8	66	52	48	50
Stany Zj. Am.	5,1	5,5	6,9	7,7	121	129	114	134

a Na podstawie meldunków. Cudzoziemcy zmieniający miejsce pobytu w Polsce liczeni są parokrotnie.

Uwaga. Liczba miast i uzdrowisk objętych statystyką ruchu cudzoziemców uległa w ciągu 1934—1936 nieznacznemu powiększeniu.

TABL. 25. WYJAZDY Z POLSKI ZA GRANICĄ^a

Lata	Ogółem	Kwartaly				M. st. War- szawa	Województwa			
		I	II	III	IV		cen- tralne ^b	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dniowe
		w tysiącach osób								
1936	46,8	7,5	14,7	16,7	7,9	12,9	5,9	1,1	17,5	9,4
1937	65,2	8,1	14,6	30,4	12,1	24,9	8,8	1,8	16,7	13,0

a Na podstawie liczby wydanych paszportów zagranicznych. Paszporty zbiorowe liczone są według liczby osób, dla których zostały wydane; paszporty wielokrotne liczone są jak paszporty jednorazowe. Liczby nie obejmują wyjazdów za paszportami emigracyjnymi. b Bez m. st. Warszawy.

DZIAŁ IV. BUDYNKI. MIESZKANIA

TABL. 1. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG MATERIAŁU ŚCIAN I POKRYCIA W 1931 R.

Województwa Grupy miast A — do 20 tys. mieszk. B — 20 tys. i więcej Największe miasta	Ogół- tem w tys.	Materiał ścian			Materiał pokrycia			
		mur, ka- mien	drze- wo, mur pruski	glina, zle- mia	ogniotrwały		nieognio- trwały	
					prócz papy	papa	drze- wo	słoma i inne
Ogółem	618,1 ^a	283,5	309,4	23,0	273,3	164,5	112,9	64,5
		w tysiącach						
		w odsetkach			ogółu	budynków		
Ogółem	x	45,9	50,0	3,7	44,2	26,6	18,3	10,4
Centralne	A 127,5	35,2	63,5	1,1	36,7	27,2	20,9	14,8
	B 119,5	60,4	39,0	0,2	32,5	55,4	9,4	2,0
Wschodnie	A 46,8	10,7	88,7	0,4	30,8	2,1	48,2	18,4
	B 35,8	20,5	78,9	0,4	52,0	6,0	36,2	5,4
Zachodnie	A 57,5	90,6	4,6	4,5	59,3	38,5	0,1	1,7
	B 32,4	91,4	7,1	0,7	28,9	69,8	0,1	0,5
Południowe	A 136,5	28,8	58,7	12,1	49,2	7,0	22,0	21,5
	B 62,1	53,3	43,6	2,7	71,0	10,1	15,1	3,4
M. st. Warszawa . . .	24,8	69,1	30,5	0,0	54,7	36,0	8,0	0,3
Łódź	17,9	66,1	33,2	0,0	2,9	95,8	0,2	0,3
Lwów	13,7	79,2	19,2	1,0	83,9	3,1	11,3	1,0
Poznań	6,2	90,1	7,9	1,2	29,8	68,8	0,1	0,6
Kraków	7,8	85,5	14,2	0,0	64,8	31,6	0,9	2,4
Wilno	11,9	26,6	73,1	0,3	70,4	2,9	22,7	3,9

^a W tym o niewiadomym materiale ścian 2,2 tys. (0,4%) oraz o niewiadomym pokryciu 2,9 tys. (0,5%).

TABL. 2. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG ZAOPATRZENIA W INSTALACJE W 1931 R.

Województwa Grupy miast A — do 20 tys. mieszk. B — 20 tys. i więcej Największe miasta	Budynki							Odsetek ludności w bu- dynkach nieza- opatrzo- nych w instalacje
	ogół- tem w tys.	w tym zaopatrzone w					w tym nie za- opatrzone w in- stala- cje	
		kana- lizacja	wo- do- ciąg	elek- trycz- ność	gaz	kanaliza- cję i wo- dociąg oraz elek- tryczn. lub gaz		
Ogółem	618.1	79.6	97.5	233.6	46.1	61.3	347.5	x
		w odsetkach					ogółu budynków	
Ogółem	x	12,9	15,8	37,8	7,5	9,9	56,2	33,5
Centralne	A 127.5	0,9	1,1	34,6	—	0,4	64,5	53,3
	B 119.5	16,6	23,8	58,1	9,2	14,8	38,5	18,7
Wschodnie	A 46.8	0,7	2,4	31,4	—	0,5	67,5	62,9
	B 35.8	4,5	5,4	47,4	0,3	3,7	51,5	38,9
Zachodnie	A 57.5	24,3	37,8	35,8	27,0	18,8	36,5	28,3
	B 32.4	61,4	72,3	64,9	37,7	54,9	17,1	7,8
Południowe	A 136.5	4,0	2,8	16,4	0,7	1,2	81,2	73,5
	B 62.1	27,8	25,2	39,3	10,2	18,2	51,4	28,9
M. st. Warszawa . . .	24.8	46,1	62,0	67,8	31,7	44,1	24,6	9,1
Łódź	17.9	6,9	14,7	67,1	10,8	5,7	31,3	14,6
Lwów	13.7	42,7	47,2	43,9	12,5	36,4	45,5	18,8
Poznań	6.2	68,2	78,0	63,5	56,3	63,9	13,9	4,4
Kraków	7.8	54,1	64,7	59,2	29,7	47,8	28,8	13,4
Wilno	11.9	10,0	12,4	39,4	0,9	8,3	59,3	36,0

TABL. 3. LUDNOŚĆ W NIERUCHOMOŚCIACH MIESZKALNYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI NIERUCHOMOŚCI W 1931 R.

Województwa Grupy miast Największe miasta	Ogółem w tys.	Zamieszkała w nieruchomościach o liczbie ludności					
		1-5	6-10	11-20	21-50	51-100	101 i więcej
Ogółem	8 481,4	584,3	1 321,0	1 440,8	1 975,9	1 359,3	1 800,1
w tysiącach							
Ogółem	x	6,9	15,6	17,0	23,3	16,0	21,1
Centralne	4 378,4	3,7	9,6	13,6	22,5	17,2	33,1
Miasta mniejsze ^a	1 302,2	8,5	22,0	27,1	30,2	9,9	2,2
„ większe ^b	3 076,2	1,7	4,4	7,8	19,3	20,3	46,3
Wschodnie	746,9	11,7	29,2	27,1	16,9	7,4	7,7
Miasta mniejsze ^a	329,7	18,8	42,2	28,7	8,4	1,0	0,4
„ większe ^b	417,2	6,1	18,9	25,9	23,6	12,5	13,0
Zachodnie	1 485,5	4,0	11,6	18,6	32,7	21,6	11,5
Miasta mniejsze ^a	663,9	7,1	20,4	29,3	33,2	7,4	2,6
„ większe ^b	821,6	1,4	4,5	10,0	32,4	33,0	18,7
Południowe	1 870,6	14,8	27,2	19,6	20,2	12,3	5,9
Miasta mniejsze ^a	913,6	24,7	42,1	21,8	8,8	2,0	0,6
„ większe ^b	957,0	5,2	13,0	17,5	31,1	22,1	11,1
M. st. Warszawa	1 157,5	0,4	1,1	2,1	7,3	13,6	75,5
Łódź	600,8	0,7	1,8	4,2	14,3	22,2	56,8
Lwów	306,5	2,9	7,5	10,8	31,3	31,3	16,2
Poznań	235,5	0,8	2,4	4,6	15,8	35,2	41,2
Kraków	208,2	0,9	3,5	9,6	35,7	31,7	18,5
Wilno	193,3	2,6	7,9	14,0	26,9	22,7	25,9

a Liczące do 20 tys. mieszkańców. b Liczące 20 tys. mieszkańców i więcej.

TABL. 4. MIESZKANIA I ICH ZAŁUDNIENIE WEDŁUG LICZBY IZB W 1931 R.

Miasta Województwa Wieś	Mieszkania					Ludność w mieszkaniach				
	ogółem w tys. ^a	w tym o liczbie izb				ogółem w tys. ^a	w tym o liczbie izb			
		1	2	3	4 i więcej		1	2	3	4 i więcej
Miasta	1930,3	w tysiącach				8 524	w tysiącach			
		705,0	622,5	325,5	272,8		2 716	2 799	1 560	1 436
		w odsetkach					w odsetkach			
Miasta	x	36,5	32,3	16,9	14,1	x	31,9	32,8	18,3	16,8
Centralne	986,9	45,3	29,6	13,5	10,4	4 360	41,7	30,9	14,8	12,5
Wschodnie	158,4	25,7	27,5	24,6	22,0	741	21,8	26,3	25,2	26,3
Zachodnie	353,3	17,5	33,8	24,1	24,4	1 560	12,7	32,9	25,9	28,4
Południowe	431,7	33,8	38,7	15,8	11,4	1 863	29,0	39,9	17,3	13,8
Wieś	4472,2	w tysiącach				23 097	w tysiącach			
		2298,7	1580,8	378,2	200,9		1 102,3	8 574	2 196	1 238
		w odsetkach					w odsetkach			
Wieś	x	51,4	35,3	8,5	4,5	x	47,7	37,1	9,5	5,4
Centralne	1716,8	52,7	36,6	7,3	3,2	8 913	48,7	39,0	8,3	3,8
Wschodnie	890,4	62,1	27,9	6,1	3,6	4 763	59,6	29,5	6,5	4,1
Zachodnie	555,4	19,1	40,8	23,7	16,2	2 858	13,7	39,5	27,0	19,7
Południowe	1309,6	56,2	36,4	5,1	1,9	6 563	52,6	39,0	5,6	2,2

a W tym mieszkań o niewiadomej liczbie izb: w miastach 4,5 tys., na wsi 13,6 tys.; ludności w nich zamieszkałej: w miastach 19 tys., na wsi 66 tys.

TABL. 5. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W 1931 R.

Województwa	Mieszkania									
	ogół- tem	o liczbie izb				ogół- tem	o liczbie izb			
		1	2	3	4 i wię- cej		1	2	3	4 i wię- cej
w miastach					na wsi					
Przeciętna liczba osób na izbę										
Polska	2,0	3,9	2,2	1,6	1,1	3,1	4,8	2,7	1,9	1,3
Centralne	2,3	4,0	2,3	1,6	1,1	3,2	4,8	2,8	2,0	1,3
Wschodnie	1,8	4,0	2,2	1,6	1,2	3,5	5,1	2,8	1,9	1,3
Zachodnie	1,6	3,2	2,1	1,6	1,1	2,1	3,7	2,5	1,9	1,3
Południowe	2,0	3,7	2,2	1,6	1,1	3,3	4,7	2,7	1,9	1,2
Odsetek mieszkań liczących ponad 2 osoby na izbę ^a										
Polska	44,7	71,9	45,0	18,9	3,7	70,5	86,1	63,8	34,8	9,9
Centralne	51,9	74,9	47,1	19,5	3,6	72,7	85,7	66,3	36,2	11,1
Wschodnie	36,2	71,9	44,2	17,9	4,7	77,5	90,3	67,3	32,0	8,1
Zachodnie	29,4	57,2	40,6	19,2	3,5	44,7	65,5	53,6	35,5	10,4
Południowe	43,7	68,5	44,5	17,7	3,3	73,9	86,4	63,5	33,0	7,9
Odsetek ludności w mieszkaniach liczących ponad 2 osoby na izbę ^a										
Polska	56,2	87,9	63,2	31,9	7,0	80,6	95,0	78,5	49,7	16,3
Centralne	63,6	89,3	65,2	32,9	6,9	82,8	94,8	80,2	50,7	18,0
Wschodnie	45,7	88,2	62,2	29,8	8,3	85,6	96,6	80,8	46,9	13,6
Zachodnie	40,4	79,8	59,2	32,7	6,9	57,4	85,3	71,4	50,7	16,7
Południowe	56,4	86,0	62,7	30,0	6,3	84,0	94,9	78,0	48,0	13,6

^a Uwzględniono tylko mieszkania zamieszkane przez mniej niż 12 osób, które stanowią 99,3% w stosunku do ogółu mieszkań w Polsce.

TABL. 6. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH W 1931 R.

Wyszczególnienie	War- szawa	Łódź	Lwów	Po- znań	Kra- ków	Wilno	Kato- wice
Mieszkania i ich zaludnienie							
Mieszkania w tysiącach	249,1	145,2	72,0	50,7	48,5	40,1	27,4
w tym o liczbie izb:							
1	106,0	91,6	23,0	7,3	16,0	12,8	3,4
2	60,7	28,0	24,3	14,8	14,6	9,0	11,7
3	40,4	13,1	12,2	13,1	8,8	7,6	6,1
4 i więcej	41,0	12,1	12,4	15,4	8,9	10,7	6,2
Ludność w mieszkaniach w tysiącach	1 144	599	298	240	206	186	124
w tym o liczbie izb:							
1	422	351	79	24	56	52	10
2	287	123	102	67	64	40	52
3	207	61	55	65	41	35	31
4 i więcej	223	63	61	84	45	59	30

TABL. 6. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ
W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH W 1931 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kraków	Wilno	Katowice
Gęstość zaludnienia mieszkań w odsetkach ogółu mieszkań ^a							
Mieszkania o liczbie osób na izbie:							
2 i mniej	52,1	42,3	62,9	71,3	62,4	62,8	69,1
2—4	31,5	37,3	28,6	24,2	27,6	24,5	27,4
4—6	11,8	15,5	6,7	3,6	7,5	8,8	3,9
powyżej 6	4,6	4,9	1,8	0,9	2,5	3,9	0,8
w odsetkach ogółu ludności ^a							
Ludność w mieszkaniach o liczbie osób na izbie:							
2 i mniej	41,7	31,6	52,6	61,9	51,5	55,0	56,8
2—4	34,9	38,2	34,5	31,5	33,1	27,1	37,2
4—6	15,4	20,9	9,5	5,1	10,7	11,2	5,1
powyżej 6	8,0	9,3	3,4	1,5	4,7	6,7	0,8
przeciętna liczba osób na izbę							
Ogółem	2,1	2,5	1,8	1,6	1,8	1,8	1,7
W mieszkaniach o liczbie izb:							
1	4,0	3,8	3,4	3,3	3,5	4,1	2,9
2	2,4	2,2	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2
3	1,7	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5	1,7
4 i więcej	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0

a Uwzględniono tylko mieszkania zamieszkałe przez mniej niż 12 osób.

TABL. 7. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W STOLICACH
NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Miasta	Rok spisu	Mieszkania						Prze- cięt- na liczba osób na izbę	Miesz- kania licząc ponad 2 osoby na izbę	Lud- ność w miesz- kaniach licząc ponad 2 osoby na izbę
		ogó- łem w tys.	o liczbie izb							
			1	2	3	4	5 i więcej			
			w odsetkach ogółu mieszkań							
Berlin	1927	1210,6	4,4	29,6	35,4	12,8	17,8	1,01	5,0	8,8
Haga	1930	129,7	11,3	7,9	9,9	17,3	53,6	0,74	.	.
Helsinki	1930	67,9	34,1	34,3	13,3	7,1	11,2	1,49	.	.
Kopenhaga	1935	281,5	7,5	40,0	23,7	16,5	12,3	0,98	4,7	9,2
Londyn	1931	1548,7	0,7	3,3	7,4	16,2	72,4	0,89	5,4	9,4
Oslo	1930	63,5	4,4	26,3	32,0	15,8	21,5	1,10	9,3	15,9
Paryż	1926	992,5	26,3	29,8	22,7	10,3	10,9	1,05	5,3	8,7
Praga	1930	226,5	27,3	39,4	15,4	8,5	9,4	1,44	24,9	33,2
Ryga	1933	99,3	49,0	22,6	12,8	7,1	8,5	1,61	30,9	38,3
Rzym	1931	155,3	10,8	17,7	21,2	19,7	30,6	1,33	.	.
Sztokholm	1935	173,8	17,2	36,9	24,2	9,4	12,3	1,07	.	.
Tallin	1934	43,4	39,3	22,6	18,6	10,0	9,5	1,29	20,3	25,9
Warszawa	1931	249,1	42,7	24,5	16,3	8,0	8,5	2,07	47,9 ^a	58,3 ^b

a Bez mieszkań zamieszkałych przez 12 i więcej osób. b Bez ludności w mieszkaniach zamieszkałych przez 12 i więcej osób.

DZIAŁ V. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, HODOWLA, RYBOŁÓWSTWO

ABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG
POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R.

Województwa	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych w ha						
		mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	15-50	50 i więcej	niewiadoma
Liczba gospodarstw w tysiącach								
Polska	3 196,4	747,1	1136,2	728,8	191,0	118,2	14,7	260,4
Gospodarstwa zatrudniające siły najemne	299,4	23,6	71,1	80,6	39,8	45,6	14,7	24,0
Gospodarstwa nie zatrudniające sił najemnych	2 897,0	723,5	1065,1	648,2	151,2	72,6	—	236,4
Warszawskie	211,9	21,4	58,9	73,4	26,0	16,4	2,0	13,8
Łódzkie	183,6	30,6	70,0	57,2	13,1	5,0	0,8	6,9
Kieleckie	276,3	56,5	122,5	69,0	8,1	2,0	0,5	17,7
Lubelskie	307,1	50,8	119,8	89,6	17,2	5,6	0,8	23,3
Białostockie	194,7	15,9	56,2	70,3	25,7	14,9	0,8	10,9
Wileńskie	170,3	13,7	52,3	49,8	14,7	12,1	1,4	26,3
Nowogrodzkie	162,4	17,6	63,0	49,2	12,1	7,9	0,9	11,7
Poleskie	169,0	22,0	58,2	47,6	14,8	10,7	0,7	15,0
Wołyńskie	304,5	44,1	129,5	83,4	16,3	6,7	0,5	24,0
Poznańskie	92,0	8,6	15,7	24,0	18,6	20,1	2,6	2,4
Pomorskie	57,7	5,9	10,3	14,7	11,0	12,1	2,0	1,7
Śląskie	21,0	4,7	7,6	5,3	1,3	0,8	0,1	1,2
Krakowskie	240,7	92,5	99,9	27,7	3,7	1,1	0,3	15,5
Lwowskie	367,6	151,0	139,1	34,2	3,8	1,1	0,6	37,8
Stanisławowskie	210,2	122,0	52,6	11,3	1,6	0,8	0,3	21,6
Tarnopolskie	227,4	89,8	80,6	22,1	3,0	0,9	0,4	30,6
Ludność w gospodarstwach w tysiącach								
Polska	15 696,5	2 998,4	5 531,5	3 944,0	1 105,1	694,1	57,3	1 366,1
Liczba gospodarstw w odsetkach (bez gospodarstw o niewiadomej powierzchni)								
Polska	100,0	25,5	38,7	24,8	6,5	4,0	0,5	.
Warszawskie	100,0	10,8	29,7	37,1	13,1	8,3	1,0	.
Łódzkie	100,0	17,3	89,6	32,4	7,4	2,9	0,4	.
Kieleckie	100,0	21,8	47,4	26,7	3,1	0,8	0,2	.
Lubelskie	100,0	17,9	42,2	31,6	6,0	2,0	0,3	.
Białostockie	100,0	8,6	30,6	38,3	14,0	8,1	0,4	.
Wileńskie	100,0	9,5	36,3	34,6	10,2	8,4	1,0	.
Nowogrodzkie	100,0	11,7	41,8	32,6	8,1	5,2	0,6	.
Poleskie	100,0	14,3	37,8	30,9	9,6	7,0	0,4	.
Wołyńskie	100,0	15,7	46,2	29,7	5,8	2,4	0,2	.
Poznańskie	100,0	9,5	17,5	26,8	20,8	22,5	2,9	.
Pomorskie	100,0	10,5	18,5	26,2	19,6	21,6	3,6	.
Śląskie	100,0	23,8	38,4	26,7	6,6	4,1	0,4	.
Krakowskie	100,0	41,1	44,4	12,3	1,6	0,5	0,1	.
Lwowskie	100,0	45,8	42,2	10,4	1,1	0,3	0,2	.
Stanisławowskie	100,0	64,6	27,9	6,0	0,9	0,4	0,2	.
Tarnopolskie	100,0	45,6	41,0	11,2	1,5	0,5	0,2	.

Uwaga. Za zespół rolniczy przyjęto każde gospodarstwo domowe, w którego skład wchodzi rolnik-właściciel względnie dzierżawca w zawodzie głównym. Liczba zespołów odpowiada w przybliżeniu liczbie takich gospodarstw rolnych, których posiadanie lub dzierżawienie jest dla ich właścicieli lub dzierżawców głównym, a nie pobocznym źródłem utrzymania.

TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁU POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R. (dok.)

Województwa	Na 100 gospodarstw						Na 100 gospodarstw nie zatrudniających sił najemnych o powierzchni użytków rolnych w ha			
	ogółem	o powierzchni użytków rolnych w ha					użytków rolnych w ha			
		mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	15-50	mniej niż 2	2-5	5-10	10-15
było gospodarstw zatrudniających siły najemne							było gospodarstw liczących 2 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat			
Polska	9.4	3.2	6.3	11.1	20.8	38.6	13.9	23.6	32.1	40.6
Warszawskie	13.0	2.1	4.1	11.1	24.7	38.9	9.5	16.2	25.6	36.8
Łódzkie	15.4	3.0	8.5	19.5	39.5	63.7	10.3	20.6	32.3	45.9
Kieleckie	8.7	2.4	6.2	13.9	28.8	52.2	9.6	21.7	32.3	45.7
Lubelskie	9.5	2.3	6.4	12.4	22.3	41.8	9.2	20.9	32.3	42.4
Białostockie	6.7	1.1	1.7	4.5	11.5	28.2	11.8	19.1	29.0	38.4
Wileńskie	8.2	1.7	2.7	6.5	14.6	26.7	14.6	22.3	29.9	37.7
Nowogródzkie	6.7	1.3	2.5	5.7	14.5	34.0	13.7	22.6	31.9	39.3
Poleskie	3.7	1.2	1.8	3.1	6.2	11.6	14.4	20.9	28.3	36.0
Wołyńskie	4.9	1.3	2.2	5.6	15.2	33.2	12.2	23.2	35.8	43.4
Poznańskie	23.4	1.5	3.3	9.1	25.5	53.8	7.8	17.2	29.2	41.9
Pomorskie	20.0	2.0	3.2	7.2	18.6	46.9	9.0	17.5	28.6	41.8
Śląskie	21.8	7.9	14.9	27.6	50.3	72.9	6.9	15.7	28.8	41.8
Krakowskie	14.9	7.2	16.3	29.3	39.8	57.2	13.2	26.4	39.9	44.9
Lwowskie	8.9	4.0	9.6	21.0	36.6	47.1	18.3	33.3	46.0	54.0
Stanisławowskie	6.8	3.0	9.2	22.5	39.4	48.5	15.2	27.7	38.2	44.5
Tarnopolskie	4.7	1.3	4.1	12.2	28.7	51.1	15.2	27.8	39.5	50.3

Uwaga. Ob. uwagę na str. 63.

TABL. 2. GOSPODARSTWA ROLNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje. Lata		Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni ha					
Klasyfikacja według:			do 5	5-10	10-20	20-100	powyżej 100	
A—powierzchni ogólnej gospodarstw								
B—ziemi użytkowanej rolniczo								
C—gruntów ornych								
w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw								
Polska	(1921)	A	100,0	64,7	22,5	9,5	2,7	0,6
		B	100,0	71,6	26,1		1,8	0,5
Czechosłowacja	(1930)	A	100,0	70,9	15,7	8,9	4,0	0,5
Finlandia	(1929)	C	100,0	54,6	21,8	23,3		0,3
Holandia	(1930)	A	100,0	66,8	14,9	11,1	7,1	0,1
Litwa	(1930)	A	100,0	24,2	25,4	30,1	19,8	0,5
Niemcy	(1933)	A	100,0	53,5	20,2	14,7	10,5	1,1
		B	100,0	57,4	20,6	13,8	7,6	0,6
Stany Zjedn. Am.	(1930)	A	100,0	14,6 ^a		22,9 ^b	51,5 ^c	11,0 ^d
Szwecja	(1932)	C	100,0	55,4	22,4	13,9	7,7	0,6
w odsetkach ogólnej powierzchni gospodarstw								
Polska	(1921)	A	100,0	15,3	17,5	14,3	9,9	43,0
		B	100,0	25,1	37,9		10,3	26,7
Czechosłowacja	(1930)	A	100,0	15,5	13,6	15,3	16,0	39,6
Finlandia	(1929)	C	100,0	14,3	19,2	60,4		6,1
Holandia	(1930)	A	100,0	14,7	18,0	26,4	39,4	1,5
Litwa	(1930)	A	100,0	3,8	13,5	29,9	46,5	6,3
Niemcy	(1933)	A	100,0	8,6	10,5	15,1	27,9	37,9
		B	100,0	13,9	16,6	21,8	29,5	18,2
Stany Zjedn. Am.	(1930)	A	100,0	1,0 ^a		4,7 ^b	39,4 ^c	54,9 ^d
Szwecja	(1932)	C	100,0	15,3	19,2	22,9	32,0	10,6

a Do 8 ha. b 8-20 ha. c 20-105 ha. d Powyżej 105 ha.

TABL. 3. REFORMA ROLNA

A. Parcelacja, prace regulacyjne i melioracje

Lata Województwa	Parcelacja		Prace regulacyjne					Melioracje: regulacje rzek i kana- łów oraz osu- szanie ro- wami	
	utwo- rzenie kolon- ie i par- cele w tys.	obszar roz- parce- lowany w tys. ha	Scalenie ^a		Likwidacja serwi- tutów				
			go- spo- dar- stwa scalo- ne w tys.	obszar sca- lony w tys. ha	go- spo- dar- stwa w tys.	obszar otrzy- many za ser- wituty w tys. ha	wyna- gro- dzenie w go- tówce w tys. zł	w tys. km	na ob- szarze tys. ha
Polska 1919	2.1	11.8	2.5 ^c	19.2 ^c	0.1	0.3	—	—	—
1920	11.5	54.3	1.5	11.1	0.2	0.3	—	—	—
1921	29.7	180.4	2.3	18.5	1.4	4.8	—	—	—
1922	41.2	254.2	3.5	32.2	1.6	5.2	—	—	—
1923	43.5	201.7	5.2	39.2	2.1	5.5	—	—	—
1924	30.0	118.3	7.6	61.6	3.8	9.9	1.4	—	—
1925	28.6	128.3	8.6	75.5	7.3	16.8	2.6	—	—
1926	59.4	209.8	16.7	131.7	17.1	50.8	—	—	—
1927	67.0	245.1	29.6	237.0	27.0	85.8	3.0	0.0	0.5
1928	72.8	227.6	42.3	317.9	39.4	100.6	837.3	0.5	17.0
1929	55.9	164.5	56.5	416.5	34.0	94.4	762.3	1.2	29.4
1930	49.4	130.8	72.1	517.7	33.6	76.0	770.7	1.2	29.5
1931	36.4	105.3	76.8	565.5	32.7	45.8	487.8	1.3	43.4
1932	30.8	74.1	58.6	389.9	25.4	38.4	215.3	2.7	91.4
1933	28.7	83.5	61.8	392.3	12.1	16.9	352.0	1.9	66.1
1934	18.7	56.5	59.9	352.7	9.1	10.6	95.9	2.1	59.3
1935	24.5	79.8	83.3	473.4	10.0	10.5	110.4	2.2	58.9
1936	28.5	96.5	86.2	471.6	9.4	11.6	43.3	2.3	55.9
1937	37.7	113.1	93.7	470.2	6.6	4.7	114.2	.	.
1919—1937	696.4	2535.6	768.7	4993.7	272.9	588.9	3 796.2	15.4	451.4
Centralne	219.6	827.9	385.3	2430.1	116.4	322.1	3 654.9	7.3	197.1
Warszawskie	41.5	193.7	49.7	369.9	16.4	44.2	1 317.0	1.3	33.4
Łódzkie	29.0	94.9	29.6	157.7	19.5	55.3	250.6	1.2	30.3
Kieleckie	55.2	149.7	61.8	283.8	24.1	53.0	541.2	1.0	26.0
Lubelskie	58.9	229.1	99.7	538.9	31.6	130.8	743.1	2.5	69.3
Białostockie	35.0	160.5	144.5	1079.8	24.8	38.8	803.0	1.3	38.1
Wschodnie	200.0	977.8	364.1	2489.8	156.5	266.8	141.3	7.5	232.6
Wileńskie	41.0	251.5	67.2	564.5	24.4	29.4	—	1.8	38.0
Nowogródzkie	42.0	185.7	96.0	618.1	43.6	47.4	98.8	2.0	43.3
Poleskie	32.6	213.3	64.8	566.6	44.4	112.2	28.3	1.3	58.5
Wołyńskie	84.4	327.3	136.1	740.6	44.1	77.8	14.2	2.4	92.8
Zachodnie	66.3	347.3	0.5	3.2	—	—	—	0.4	14.6
Poznańskie	36.8	192.8	0.5	3.2	—	—	—	0.1	8.8
Pomorskie	15.6	129.7	—	—	—	—	—	0.3	5.6
Śląskie	13.9	24.8	—	—	—	—	—	0.0	0.2
Południowe	210.5	382.6	18.8	70.6	—	—	—	0.2	7.1
Krakowskie	30.8	42.7	11.0	40.3	—	—	—	0.1	2.4
Lwowskie	59.6	112.9	5.4	20.3	—	—	—	0.1	2.7
Stanisławow- skie	34.5	55.6	1.6	4.7	—	—	—	0.0	1.1
Tarnopolskie	85.6	171.4	0.8	5.3	—	—	—	0.0	0.9

^a Dane o scaleniu obejmują okres 1918—1937. ^b Melioracje przeprowadzone w związku z przebudową ustroju rolnego. Dane tylko do 1936 włącznie. ^c 1918 i 1919.

(dok. str. 66)

TABL. 3. REFORMA ROLNA (dok.)

B. Parcelacja

Wyszczególnienie	1935	1936	1937	1919 — 1937				
				Polska	Województwa			
					cen- tralne	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnie we
Instytucje i osoby parcelujące								
Obszar rozparcelowany w tys. ha								
Ogółem	79,8	96,5	113,1	2 535,6	827,9	977,8	347,3	382,2
Urzędy wojewódzkie . .	21,9	20,3	25,2	756,8	232,8	297,0	224,1	2,9
Państwowy Bank Rolny	15,1	13,6	8,4	95,6	29,7	30,2	34,2	1,5
Instytucje i osoby pry- watne	42,8	62,6	79,5	1 683,2	565,4	650,6	89,0	378,2

Działki utworzone w wyniku parcelacji

Liczba w tysiącach

Ogółem	24,5	28,5	37,7	696,4	219,6	200,0	66,3	210,5
Kolonie samodzielne . . .	4,8	5,9	7,7	145,6	56,2	47,0	16,4	26,1
Parcele dodatkowe . . .	16,1	18,1	26,0	476,4	124,9	146,5	30,0	175,0
Ośrodki oraz kolonie spe- cialne	0,2	0,2	0,2	3,6	1,6	0,5	0,7	0,1
Parcele robotnicze, rze- mieśnicze, urzędnicze, letniskowe i budowlane	3,4	4,3	3,8	70,8	36,9	[6,0]	19,2	8,7

Obszar w tys. ha

Ogółem	79,8	96,5	113,1	2 535,6	827,9	977,8	347,3	382,2
Kolonie samodzielne . . .	41,8	50,5	60,3	1 366,9	467,8	575,7	198,8	124,6
Parcele dodatkowe . . .	28,4	33,8	42,3	958,5	285,6	367,0	81,6	224,3
Ośrodki oraz kolonie spe- cialne	4,0	5,3	4,4	86,3	25,6	14,4	29,9	16,4
Parcele robotnicze, rze- mieśnicze, urzędnicze, letniskowe i budowlane	3,1	3,8	3,5	55,0	26,9	4,6	17,9	5,6
Obszar wydzielony na cele państwowe, samorzado- we i inne ogólne	2,5	3,1	2,6	68,9	22,0	16,1	19,1	11,7

Nabywcy gruntów w tys.^a

Ogółem	24,5	.	.	629,9	196,5	185,4	54,9	193,1
Rolnicy:								
pełnorolni	4,8	.	.	37,7	15,3	9,7	3,7	9,0
małorolni	14,4	.	.	407,1	100,2	129,8	22,7	154,4
bezrolni	2,0	.	.	124,1	48,4	39,6	12,3	23,8
Nierolnicy	3,3	.	.	61,0	32,6	6,3	16,2	5,9

^a 1919—1935.

Źródło: Dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 4. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 1931 R.

Województwa Gospodarstwa	Ogółem ^a	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty ^b i nie- użytki
		Razem	Grunty orne	Łąki	Past- wiska	Sady i ogrody		
w tysiącach ha								
Polska	37 897	25 589	18 557	3 804	2 676	552	8 322	3 986
Warszawskie	2 910	2 254	1 867	175	186	26	373	283
Łódzkie	1 888	1 394	1 136	120	120	18	309	185
Kieleckie	2 539	1 738	1 436	146	132	24	570	231
Lubelskie	3 046	2 212	1 697	294	178	43	581	253
Białostockie	3 096	2 007	1 430	316	220	41	739	350
Wileńskie	2 726	1 753	1 065	338	297	53	525	448
Nowogródzkie	2 126	1 401	903	276	181	41	517	208
Poleskie	3 543	1 899	809	689	368	33	913	731
Wołyńskie	3 449	2 207	1 501	433	192	81	799	443
Poznańskie	2 657	1 965	1 669	199	65	32	503	189
Pomorskie	1 638	1 063	889	104	55	15	406	169
Śląskie	421	240	178	31	25	6	138	43
Krakowskie	1 733	1 198	904	111	162	21	399	136
Lwowskie	2 816	1 965	1 414	273	233	45	698	153
Stanisławowskie	1 687	1 006	575	201	202	28	587	94
Tarnopolskie	1 622	1 287	1 084	98	60	45	265	70
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	21 817	19 515	14 891	2 717	1 446	461	1 043	1 259
50 ha i więcej	9 780	4 622	3 213	826	511	72	4 164	994
Grunty związków prawa publiczn.	6 300	1 452	453	261	719	19	3 115	1 733
w odsetkach ogólnej powierzchni								
Polska	100,0	67,5	49,0	10,0	7,0	1,5	22,0	10,5
Warszawskie	100,0	77,5	64,2	6,0	6,4	0,9	12,8	9,7
Łódzkie	100,0	73,8	60,1	6,4	6,4	0,9	16,4	9,8
Kieleckie	100,0	68,4	56,6	5,7	5,2	0,9	22,5	9,1
Lubelskie	100,0	72,6	55,7	9,7	5,8	1,4	19,1	8,3
Białostockie	100,0	64,8	46,2	10,2	7,1	1,3	23,9	11,3
Wileńskie	100,0	64,3	39,1	12,4	10,9	1,9	19,3	16,4
Nowogródzkie	100,0	65,9	42,5	13,0	8,5	1,9	24,3	9,8
Poleskie	100,0	53,6	22,8	19,5	10,4	0,9	25,8	20,6
Wołyńskie	100,0	64,0	43,5	12,6	5,5	2,4	23,2	12,8
Poznańskie	100,0	74,0	62,9	7,5	2,4	1,2	18,9	7,1
Pomorskie	100,0	65,1	54,4	6,4	3,4	0,9	24,6	10,3
Śląskie	100,0	57,0	42,5	7,3	5,8	1,4	32,7	10,3
Krakowskie	100,0	69,2	52,2	6,4	9,4	1,2	23,0	7,8
Lwowskie	100,0	69,8	50,3	9,7	8,2	1,6	24,8	5,4
Stanisławowskie	100,0	59,6	34,1	11,9	12,0	1,6	34,8	5,6
Tarnopolskie	100,0	79,3	66,8	6,0	3,7	2,8	16,4	4,3
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	100,0	89,4	68,3	12,4	6,6	2,1	4,8	5,8
50 ha i więcej	100,0	47,2	32,9	8,4	5,2	0,7	42,6	10,2
Grunty związków prawa publiczn.	100,0	23,0	7,2	4,1	11,4	0,3	49,5	27,5

^a Dane z rejestracji użytków różnią się od całkowitej powierzchni (ob. dział II, tabl. 3, str. 12). ^b Wody, grunty pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, cmentarzami itp.

TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R. (dok.)

Województwa	Na 100 gospodarstw						Na 100 gospodarstw nie zatrudniających sił najemnych o powierzchni użytków rolnych w ha			
	ogółem	o powierzchni użytków rolnych w ha				mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	
		15-50								
	było gospodarstw zatrudniających siły najemne	było gospodarstw liczących 2 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat								
Polska	9.4	3.2	6.3	11.1	20.8	38.6	13.9	23.6	32.1	40.6
Warszawskie	13.0	2.1	4.1	11.1	24.7	38.9	9.5	16.2	25.6	36.8
Łódzkie	15.4	3.0	8.5	19.5	39.5	63.7	10.3	20.6	32.3	45.9
Kieleckie	8.7	2.4	6.2	13.9	28.8	52.2	9.6	21.7	32.3	45.7
Lubelskie	9.5	2.3	6.4	12.4	22.3	41.8	9.2	20.9	32.3	42.4
Białostockie	6.7	1.1	1.7	4.5	11.5	28.2	11.8	19.1	29.0	38.4
Wileńskie	8.2	1.7	2.7	6.5	14.6	26.7	14.6	22.3	29.9	37.7
Nowogrodzkie	6.7	1.3	2.5	5.7	14.5	34.0	13.7	22.6	31.9	39.3
Poleskie	3.7	1.2	1.8	3.1	6.2	11.6	14.4	20.9	28.3	36.0
Wołyńskie	4.9	1.3	2.2	5.6	15.2	33.2	12.2	23.2	35.8	43.4
Poznańskie	23.4	1.5	3.3	9.1	25.5	53.8	7.8	17.2	29.2	41.9
Pomorskie	20.0	2.0	3.2	7.2	18.6	46.9	9.0	17.5	28.6	41.8
Śląskie	21.8	7.9	14.9	27.6	50.3	72.9	6.9	15.7	28.8	41.8
Krakowskie	14.9	7.2	16.3	29.3	39.8	57.2	13.2	26.4	39.9	44.9
Lwowskie	8.9	4.0	9.6	21.0	36.6	47.1	18.3	33.3	46.0	54.0
Stanisławowskie	6.8	3.0	9.2	22.5	39.4	48.5	15.2	27.7	38.2	44.5
Tarnopolskie	4.7	1.3	4.1	12.2	28.7	51.1	15.2	27.8	39.5	50.3

Uwaga. Ob. uwagę na str. 63.

TABL. 2. GOSPODARSTWA ROLNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje. Lata Klasyfikacja według: A—powierzchni ogólnej gospodarstw B—ziemi użytkowanej rolniczo C—gruntów ornych	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni ha					
		do 5	5-10	10-20	20-100	powyżej 100	
		w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw					
Polska (1921)	A	100,0	64,7	22,5	9,5	2,7	0,6
	B	100,0	71,6	26,1		1,8	0,5
Czechosłowacja . . (1930)	A	100,0	70,9	15,7	8,9	4,0	0,5
Finlandia (1929)	C	100,0	54,6	21,8	23,3		0,3
Holandia (1930)	A	100,0	66,8	14,9	11,1	7,1	0,1
Litwa (1930)	A	100,0	24,2	25,4	30,1	19,8	0,5
Niemcy (1933)	A	100,0	53,5	20,2	14,7	10,5	1,1
	B	100,0	57,4	20,6	13,8	7,6	0,6
Stany Zjedn. Am. (1930)	A	100,0	14,6 ^a		22,9 ^b	51,5 ^c	11,0 ^d
Szwecja (1932)	C	100,0	55,4	22,4	13,9	7,7	0,6
w odsetkach ogólnej powierzchni gospodarstw							
Polska (1921)	A	100,0	15,3	17,5	14,3	9,9	43,0
	B	100,0	25,1	37,9		10,3	26,7
Czechosłowacja . . (1930)	A	100,0	15,5	13,6	15,3	16,0	39,6
Finlandia (1929)	C	100,0	14,3	19,2	60,4		6,1
Holandia (1930)	A	100,0	14,7	18,0	26,4	39,4	1,5
Litwa (1930)	A	100,0	3,8	13,5	29,9	46,5	6,3
Niemcy (1933)	A	100,0	8,6	10,5	15,1	27,9	37,9
	B	100,0	13,9	16,6	21,8	29,5	18,2
Stany Zjedn. Am. (1930)	A	100,0	1,0 ^a		4,7 ^b	39,4 ^c	54,9 ^d
Szwecja (1932)	C	100,0	15,3	19,2	22,9	32,0	10,6

a Do 8 ha. b 8-20 ha. c 20-105 ha. d Powyżej 105 ha.

TABL. 3. REFORMA ROLNA

A. Parcelacja, prace regulacyjne i melioracje

Lata Województwa	Parcelacja		Prace regulacyjne					Melioracje: regulacje rzek i kana- łów oraz osu- szanie ro- wami	
	utwo- rzone kolo- nie i par- cele w tys.	obszar roz- parce- lowany w tys. ha	Scałenie ^a		Likwidacja serwi- tutów				
			go- spo- dar- stwa scało- ne w tys.	obszar sca- lony w tys. ha	go- spo- dar- stwa w tys.	obszar otrzy- many za ser- wituty w tys. ha	wyna- gro- dzenie w go- tówce w tys. zł	w tys. km	na ob- szarze tys. ha
Polska 1919	2.1	11,8	2.5 ^c	19,2 ^c	0,1	0,3	—	—	—
1920	11,5	54,3	1,5	11,1	0,2	0,3	—	—	—
1921	29,7	180,4	2,3	18,5	1,4	4,8	—	—	—
1922	41,2	254,2	3,5	32,2	1,6	5,2	—	—	—
1923	43,5	201,7	5,2	39,2	2,1	5,5	—	—	—
1924	30,0	118,3	7,6	61,6	3,8	9,9	1,4	—	—
1925	28,6	128,3	8,6	75,5	7,3	16,8	2,6	—	—
1926	59,4	209,8	16,7	131,7	17,1	50,8	—	—	—
1927	67,0	245,1	29,6	237,0	27,0	85,8	3,0	0,0	0,5
1928	72,8	227,6	42,3	317,9	39,4	100,6	837,3	0,5	17,0
1929	55,9	164,5	56,5	416,5	34,0	94,4	762,3	1,2	29,4
1930	49,4	130,8	72,1	517,7	33,6	76,0	770,7	1,2	29,5
1931	36,4	105,3	76,8	565,5	32,7	45,8	487,8	1,3	43,4
1932	30,8	74,1	58,6	389,9	25,4	38,4	215,3	2,7	91,4
1933	28,7	83,5	61,8	392,3	12,1	16,9	352,0	1,9	66,1
1934	18,7	56,5	59,9	352,7	9,1	10,6	95,9	2,1	59,3
1935	24,5	79,8	83,3	473,4	10,0	10,5	110,4	2,2	58,9
1936	28,5	96,5	86,2	471,6	9,4	11,6	43,3	2,3	55,9
1937	37,7	113,1	93,7	470,2	6,6	4,7	114,2	.	.
1919—1937	696,4	2535,6	768,7	4993,7	272,9	588,9	3 796,2	15,4	451,4
Centralne	219,6	827,9	385,3	2430,1	116,4	322,1	3 654,9	7,3	197,1
Warszawskie	41,5	193,7	49,7	369,9	16,4	44,2	1 317,0	1,3	33,4
Łódzkie	29,0	94,9	29,6	157,7	19,5	55,3	250,6	1,2	30,3
Kieleckie	55,2	149,7	61,8	283,8	24,1	53,0	541,2	1,0	26,0
Lubelskie	58,9	229,1	99,7	538,9	31,6	130,8	743,1	2,5	69,3
Białostockie	35,0	160,5	144,5	1079,8	24,8	38,8	803,0	1,3	38,1
Wschodnie	200,0	977,8	364,1	2489,8	156,5	266,8	141,3	7,5	232,6
Wileńskie	41,0	251,5	67,2	564,5	24,4	29,4	—	1,8	38,0
Nowogródzkie	42,0	185,7	96,0	618,1	43,6	47,4	98,8	2,0	43,3
Poleskie	32,6	213,3	64,8	566,6	44,4	112,2	28,3	1,3	58,5
Wotyńskie	84,4	327,3	136,1	740,6	44,1	77,8	14,2	2,4	92,8
Zachodnie	66,3	347,3	0,5	3,2	—	—	—	0,4	14,6
Poznańskie	36,8	192,8	0,5	3,2	—	—	—	0,1	8,8
Pomorskie	15,6	129,7	—	—	—	—	—	0,3	5,6
Śląskie	13,9	24,8	—	—	—	—	—	0,0	0,2
Południowe	210,5	382,6	18,8	70,6	—	—	—	0,2	7,1
Krakowskie	30,8	42,7	11,0	40,3	—	—	—	0,1	2,4
Lwowskie	59,6	112,9	5,4	20,3	—	—	—	0,1	2,7
Stanisławow- skie	34,5	55,6	1,6	4,7	—	—	—	0,0	1,1
Tarnopolskie	85,6	171,4	0,8	5,3	—	—	—	0,0	0,5

^a Dane o scałeniu obejmują okres 1918—1937. ^b Melioracje przeprowa-
dzone w związku z przebudową ustroju rolnego. Dane tylko do 1936 włącznie.
^c 1918 i 1919.

(dok. str. 66)

TABL. 5. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG RODZAJÓW GOSPODARSTW I WOJEWÓDZTW W 1931 R.

Województwa	Powierzchnia ogólna				W tym ziemia użytkowana rolniczo			
	Ogółem w tys. ha ^a	Gospodarstwa		Grunty zw. prawa publ.	Razem w tys. ha	Gospodarstwa		Grunty zw. prawa publ.
		poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej			poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej	
		w odsetkach powierzchni ogólnej				w odsetkach powierzchni użytka- wanej rolniczo		
Polska	37 897	57,6	25,8	16,6	25 589	76,3	18,0	5,7
Warszawskie	2 910	64,2	25,8	10,0	2 254	74,8	23,2	2,0
Łódzkie	1 888	67,7	21,4	10,9	1 394	80,7	16,2	3,1
Kieleckie	2 539	64,6	17,2	18,2	1 738	84,2	10,7	5,1
Lubelskie	3 046	70,0	20,8	9,2	2 212	83,4	12,9	3,7
Białostockie	3 096	63,9	11,6	24,5	2 007	86,8	9,3	3,9
Wileńskie	2 726	57,9	28,3	13,8	1 753	78,4	19,1	2,5
Nowogródzkie	2 126	57,9	27,7	14,4	1 401	79,9	16,4	3,7
Poleskie	3 543	42,5	38,6	18,9	1 899	68,4	22,0	9,6
Wołyńskie	3 449	57,0	22,7	20,3	2 207	81,9	11,1	7,0
Poznańskie	2 657	42,2	41,6	16,2	1 965	52,6	41,4	6,0
Pomorskie	1 637	43,8	29,5	26,7	1 063	60,0	33,6	6,4
Śląskie	421	44,9	38,4	16,7	240	70,9	23,4	5,7
Krakowskie	1 733	70,1	17,7	12,2	1 198	87,4	7,3	5,3
Lwowskie	2 816	57,0	27,8	15,2	1 965	76,1	13,5	10,4
Stanisławowskie	1 687	47,2	22,5	30,3	1 006	71,8	15,5	12,7
Tarnopolskie	1 623	61,7	28,7	9,6	1 287	73,9	19,3	6,8

a Ob. uwagę a na str. 67.

TABL. 6. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1935 R.

Kraje	Ogółem	w tym			Ogółem	w tym		
		grunty orne	łąki i past- wiska	lasy		grunty orne	łąki i past- wiska	lasy
w tysiącach ha					w odsetkach			
Dania	4 293	2 663	418	.	100,0	62,1	9,7	.
Węgry	9 307	5 605	1 610	1 100	100,0	60,2	17,3	11,8
Polska ^a	37 897	18 557	6 480	8 322	100,0	49,0	17,0	22,0
Litwa	5 567	2 698	1 140	1 051	100,0	48,5	20,5	18,9
Rumunia	29 505	13 866	3 857	6 448	100,0	47,0	13,1	21,9
Czechosłowacja	14 050	5 849	2 340	4 589	100,0	41,6	16,7	32,7
Niemcy	47 071	19 396	8 569	12 948	100,0	41,2	18,2	27,5
Włochy	31 019	12 753	6 017	5 080	100,0	41,1	19,4	16,4
Francja	55 099	21 386	11 392	10 572	100,0	38,8	20,7	19,2
Bułgaria ^b	10 315	3 711	.	.	100,0	36,0	.	.
Belgia	3 051	1 084	547	.	100,0	35,5	17,9	.
Łotwa	6 579	2 087	1 656	1 745	100,0	31,7	25,2	26,5
Hiszpania	50 572	15 770	.	.	100,0	31,2	.	.
Jugosławia	24 754	7 484	6 141	7 720	100,0	30,2	24,8	31,3
Holandia	3 292	931	1 298	244	100,0	28,3	39,4	7,4
Anglia z Walia	15 027	3 681	8 490	.	100,0	24,5	56,5	.
Estonia	4 523	1 075	1 744	938	100,0	23,8	38,6	20,7
Austria	8 387	1 978	2 229	3 160	100,0	23,6	26,6	37,7
Stany Zj. Am.	770 213	137 333	.	.	100,0	17,8	.	.

a 1931. b 1934.

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole 1936/37*, Rzym 1937

TABL. 7. PAŃSTWOWE MAJĄTKI ROLNE W 1937 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa		Drobne działki i nie- użytki
		we własnym zarządzie	oddane w dzier- żawę	
		powierzchnia w tysiącach ha		
Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych	110,3	11,6	78,9	19,8
Naczelną Dyrekcją Lasów Państw.	101,8	3,7	78,3 ^a	19,8 ^b
Państwowy Instytut Naukowy Gosp. Wiejsk. w Puławach . . .	2,2	2,2	—	—
Państwowe Zakłady Chovu Koni	6,3	5,7	0,6	—
Ministerstwo Sprawiedliwości . . .	3,7	2,0	—	1,7
„ Komunikacji . . .	15,5	—	—	15,5 ^c
„ Opieki Społecznej . . .	0,7	0,5	0,1	0,1
Liceum Krzemienieckie	3,0	2,7	0,1	0,2
Przedsiębiorstwa państwowe . . .	4,9	0,5	1,0	3,4
Monopole	0,0	0,0	—	—

^a W tym rezerwuje się na cele oświaty i kultury rolniczej (szkoły rolni-
cze, ферmy i zakłady doświadczalne) 24 tys. ha. ^b W tym działki na cele
szkolnictwa powszechnego, parafialne, publiczne 16,3 tys. ha. ^c Grunty orne,
sady, ogrody i łąki w dzierżawie pracowników i emerytów P.K.P.

Uwaga. Lasy państwowe ob. tabl. 22, 24—27, str. 83—85.

TABL. 8. KAPITAŁ, KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH
GOSPODARSTW ROLNYCH

Lata Woje- wództwa Wielkość gospodarstw	Liczba gospo- darstw wzię- tych do obli- czeń	Prze- ciętny obszar gospo- darstw w ha	Kapitał czynny			Kapi- tał bier- ny (dłu- gi)	Kosz- ty pro- duk- cji ^a	Dochód			
			ogó- łem	w tym				brut- to	net- to	rol- ni- czy ^b	spo- łecz- ny ^c
				grun- towy	budo- wlany	w złotych na ha					
1932/33	417	13	2 475	1 420	660	374	211	237	26	83	154
1933/34	513	13	2 068	1 143	552	366	184	219	35	83	147
1934/35	564	13	2 002	1 090	556	360	184	202	18	68	125
1935/36	690	12	1 805	999	487	341	181	234	53	101	165
1936/37	200	12	1 789	1 013	457	296	198	261	63	121	188
Przeciętne roczne w latach 1932/33 — 1935/36											
2—50 ha	546	13	2 088	1 163	564	360	190	223	33	84	148
Centralne	199	12	1 812	1 095	448	369	185	229	44	110	161
Wschodnie	131	15	1 097	605	290	191	116	137	21	63	106
Zachodnie	96	18	2 817	1 304	1 035	560	250	275	25	82	156
Południowe	121	8	2 753	1 731	652	325	225	255	30	111	168
2—3 ha	16	2	2 809	1 578	851	504	321	336	15	170	207
3—5 ha	57	4	2 826	1 591	808	396	274	311	37	162	201
5—10 ha	180	7	2 189	1 269	532	381	208	248	40	132	170
10—15 ha	131	12	2 017	1 127	539	340	173	208	35	100	141
15—30 ha	138	20	1 716	892	507	319	145	170	25	64	110
30—50 ha	25	37	1 758	930	525	426	134	147	13	36	84

^a Bez oprecentowania kapitału czynnego. ^b Suma dochodów z kapitału
i pracy rodzinny. ^c Suma dochodów, które czerpią z gospodarstwa rolnego
właściciele i osoby trzecie, np. państwo, samorząd, najemnicy i wierzyciele.

Źródło: Dane Wydziału Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw Wiej-
skich w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

TABL. 9. KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Przeciętny obszar gospodar. w ha	Koszty produkcji ^a	Dochód			
					brutto	netto	rolniczy ^b	społeczny ^c
Polska	1927/28-1929/30 ^d	817	14	390	549	159	227	368
	1930/31-1933/34 ^d	527	13	251	275	24	84	170
	1932/33	417	13	211	237	26	83	154
	1933/34	513	13	184	219	35	83	147
Czechosłow.	1927/28-1929/30 ^d	217	17	.	.	208	390	665
	1930/31-1931/32 ^d	241	17	.	.	66	244	547
	1930/31	233	17	.	.	65	269	552
	1931/32	248	18	.	.	67	219	533
Dania	1927/28-1929/30 ^d	597	23	1 583	1 834	252	.	903
	1930/31-1933/34 ^d	549	23	930	978	48	.	462
	1932/33	489	23	693	788	95	.	410
	1933/34	604	24	540	626	86	.	345
Estonia	1927/28-1929/30 ^d	.	41	260	285	25	127	192
	1930/31-1933/34 ^d	300	38	181	187	6	82	119
	1932/33	300	37	173	171	2	70	104
	1933/34	300	37	115	139	24	75	98
Finlandia	1927/28-1929/30 ^d	.	22	505	578	74	206	373
	1930/31-1933/34 ^d	681	22	271	324	53	120	212
	1932/33	689	22	201	251	50	97	167
	1933/34	708	22	204	260	56	103	169
Holandia	1927/28-1929/30 ^d	.	16	1 353	1 534	181	.	737
	1930/31-1933/34 ^d	528	16	956	871	85	174	407
	1932/33	569	16	876	683	193	84	303
	1933/34	603	16	861	883	22	259	467
Litwa	1928/29-1929/30 ^d	98	35	234	277	43	87	188
	1930/31-1933/34 ^d	107	23	186	198	12	72	133
	1932/33	124	19	178	188	11	81	126
	1933/34	122	20	137	144	7	69	102
Łotwa	1927/28-1929/30 ^d	117	43	252	271	19	91	174
	1930/31-1933/34 ^d	140	39	224	234	10	75	144
	1932/33	137	37	201	206	5	67	123
	1933/34	136	37	191	231	41	98	157
Niemcy	1928/29-1929/30 ^d	2 502	45	952	1 019	67	.	559
	1930/31-1933/34 ^d	3 677	45	746	792	46	73	445
	1932/33	4 154	45	694	728	34	69	409
	1933/34	3 875	45	705	792	86	122	457
Norwegia	1927/28-1929/30 ^d	.	17	1 411	1 586	175	473	856
	1930/31-1933/34 ^d	206	17	915	992	77	259	507
	1932/33	202	17	726	803	77	232	427
	1933/34	240	18	678	758	80	214	395
Szwajcaria	1927/28-1929/30 ^d	.	15	1 844	2 169	325	624	1 343
	1930/31-1933/34 ^d	543	15	1 764	1 962	198	347	1 103
	1932/33	564	14	1 840	1 844	4	155	913
	1933/34	546	14	1 679	1 849	170	308	1 010
Szwecja	1927/28-1929/30 ^d	274	12	806	905	99	.	560
	1930/31-1933/34 ^d	377	13	622	678	-56	.	390
	1932/33	391	13	530	581	51	.	332
	1933/34	415	15	484	556	71	.	321

a—c Ob. uwagi a—c do tabl. 8 na str. 69. d Przeciętne roczne.

Źródło: Comptabilité Agricole. Recueil de Statistiques pour 1932/33 et 1933/34, Rzym 1937.

TABL. 10. CENY ZIEMI W 1928 R. I W PIERWSZYM PÓŁROCZU 1933 I 1936 R.

Szacunek na podstawie informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Typy gleby Rodzaje gospodarstw	Rok	Województwa							
		centralne		wschodnie		zachodnie		południowe	
		War- szawa, Łódź, Kielce, Lublin	Bia- ły- stok	Wilno, Nowo- gró- dek, Polesie	Wo- łyń	Po- znań, Po- mo- rze	Śląsk	Kra- ków, Lwów	Stani- sła- wów, Tar- nopol
		przeciętnie w złotych za jeden ha							
Ziemia z budynkami, inwentarzami i zapasami									
Pszemno-buraczana	1928	3 690	2 460	1 410	3 010	3 410	4 250	4 540	4 130
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę	1928	3 050	1 950	1 210	2 610	2 710	3 750	3 850	3 600
Żytnio-ziemniaczana słabsza	1928	2 300	1 440	1 190	2 050	2 130	3 400	3 070	2 960
Pszemno-buraczana: Gosp. włosc. male	1933	1 680	1 030	730	1 330	1 760	2 800	2 370	1 740
	1936	1 581	809	678	1 075	1 568	2 392	2 015	1 463
„ „ wieksze	1933	1 660	1 050	740	1 340	1 650	2 430	2 350	1 750
	1936	1 545	775	678	1 085	1 437	2 198	1 950	1 385
„ folwarczne	1933	1 570	1 030	740	1 270	1 430	2 210	2 120	1 550
	1936	1 434	719	670	1 063	1 286	1 930	1 616	1 216
Żytnio-ziemniaczana: Gosp. włosc. male	1933	1 280	780	550	950	1 300	2 370	1 880	1 450
	1936	1 229	635	501	775	1 192	2 211	1 636	1 211
„ „ wieksze	1933	1 270	790	550	970	1 200	2 100	1 870	1 450
	1936	1 207	606	515	789	1 084	1 883	1 520	1 119
„ folwarczne	1933	1 190	770	570	960	1 080	1 770	1 700	1 270
	1936	1 109	571	513	747	977	1 623	1 312	1 017
Ziemia bez budynków, inwentarzy i zapasów									
Pszemno-buraczana	1928	3 260	1 800	1 020	2 160	2 550	3 100	3 970	3 430
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę	1928	2 540	1 490	900	1 820	2 020	2 670	3 190	3 000
Żytnio-ziemniaczana słabsza	1928	1 870	1 070	630	1 360	1 500	2 290	2 510	2 370
Pszemno-buraczana: Gosp. włosc. male	1933	1 270	740	560	970	1 160	1 750	1 910	1 320
	1936	1 212	595	479	879	1 055	1 767	1 552	1 236
„ „ wieksze	1933	1 240	740	570	980	1 080	1 670	1 760	1 340
	1936	1 182	584	497	902	1 001	1 669	1 460	1 190
„ folwarczne	1933	1 220	730	570	910	1 060	1 550	1 660	1 190
	1936	1 132	541	494	865	886	1 474	1 280	1 031
Żytnio-ziemniaczana: Gosp. włosc. male	1933	940	540	390	680	860	1 550	1 450	1 090
	1936	924	431	345	584	795	1 513	1 181	987
„ „ wieksze	1933	930	530	400	670	810	1 360	1 380	1 090
	1936	902	418	354	585	763	1 344	1 162	963
„ folwarczne	1933	910	540	400	650	730	1 220	1 340	950
	1936	849	394	354	568	649	1 229	890	872

Uwaga. Metodę opracowania ob. Statystyka Polski, seria C, zes. 31.

TABL. II. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PLONY Z *ha*
WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW
Polska ogółem

Lata	Ogółem	w tym ziemniaki					
		pszenica	żyto	jęczmień	owies	ziemniaki	buraki cukrowe
Powierzchnia zasiewów w tysiącach ha							
1909—1913 ^a	.	1 353	5 087	1 265	2 749	2 404	168
1928—1937 ^a	16 850	1 654	5 720	1 211	2 199	2 745	152
1928—1932 ^a	16 511	1 582	5 690	1 226	2 162	2 649	185
1933—1937 ^a	17 189	1 726	5 750	1 196	2 236	2 841	120
1928	15 444	1 290	5 341	1 156	2 038	2 505	234
1929	16 480	1 427	5 798	1 259	2 192	2 636	239
1930	16 860	1 645	5 895	1 234	2 187	2 672	185
1931	16 948	1 819	5 772	1 272	2 172	2 718	149
1932	16 825	1 726	5 646	1 207	2 220	2 715	116
1933	16 932	1 694	5 775	1 166	2 204	2 740	99
1934	17 051	1 746	5 639	1 177	2 190	2 762	112
1935	17 181	1 754	5 784	1 219	2 234	2 832	119
1936	17 358	1 742	5 831	1 187	2 255	2 893	121
1937	17 422	1 693	5 721	1 232	2 294	2 980	147
Zbiory w tysiącach q							
1909—1913 ^a	x	16 783	57 112	14 890	28 143	247 899	41 133
1928—1937 ^a	x	19 580	64 047	14 649	25 313	320 080	32 450
1928—1932 ^a	x	18 512	63 782	15 055	24 997	302 551	39 465
1933—1937 ^a	x	20 648	64 312	14 243	25 629	337 609	25 441
1928	x	16 117	61 102	15 272	24 977	276 605	49 028
1929	x	17 925	70 098	16 598	29 531	317 498	49 704
1930	x	22 404	69 580	14 639	23 476	309 023	47 170
1931	x	22 649	57 026	14 757	23 095	309 884	27 612
1932	x	13 464 ^b	61 105	14 008	23 908	299 745	23 786
1933	x	21 741	70 733	14 359	26 829	283 301	18 523
1934	x	20 804	64 640	14 526	25 507	334 704	25 665
1935	x	20 108	66 170	14 684	25 979	325 017	25 006
1936	x	21 326	63 640	14 014	26 401	342 813	25 554
1937	x	19 262	56 378	13 634	23 429	402 210	32 456
Plony z jednego ha w q							
1909—1913 ^a	x	12,4	11,2	11,8	10,2	103	245
1928—1937 ^a	x	11,8	11,2	12,1	11,5	117	213
1928—1932 ^a	x	11,7	11,2	12,3	11,6	114	214
1933—1937 ^a	x	12,0	11,2	11,9	11,5	119	213
1928	x	12,5	11,4	13,2	12,3	110	209
1929	x	12,6	12,1	13,2	13,5	120	208
1930	x	13,6	11,8	11,9	10,7	116	255
1931	x	12,5	9,9	11,6	10,6	114	186
1932	x	7,8 ^b	10,8	11,6	10,8	110	205
1933	x	12,8	12,2	12,3	12,2	103	187
1934	x	11,9	11,5	12,3	11,6	121	229
1935	x	11,5	11,4	12,0	11,6	115	211
1936	x	12,2	10,9	11,8	11,7	118	210
1937	x	11,4	9,9	11,1	10,2	135	221

^a Przeciętne roczne. ^b Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 12. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PŁONY Z *ha*
WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Przeciętne roczne 1928—1937

Województwa	Ogółem	w tym ziemiopłody					buraki cukrowe
		psze- nica	żyto	jęcz- mień	owies	ziem- niaki	
Powierzchnia zasiewów w tysiącach <i>ha</i>							
Polska	16 850	1 654	5 720	1 211	2 199	2 745	152
Warszawskie	1 711	141	734	80	144	274	26
Łódzkie	1 084	58	522	27	103	204	8
Kieleckie	1 378	123	499	118	170	258	6
Lubelskie	1 608	198	509	121	216	252	14
Białostockie	1 159	66	447	64	182	186	0
Wileńskie	794	21	301	67	132	104	—
Nowogródzkie	772	22	275	63	120	111	—
Poleskie	678	22	295	37	81	136	0
Wołyńskie	1 355	218	383	126	195	163	8
Poznańskie	1 617	131	607	119	135	274	59
Pomorskie	813	54	293	57	66	131	16
Śląskie	171	9	53	6	33	41	1
Krakowskie	847	103	185	64	188	156	1
Lwowskie	1 288	193	317	100	245	215	6
Stanisławowskie	544	84	105	32	82	103	3
Tarnopolskie	1 031	211	195	130	107	137	4
Zbiory w tysiącach <i>q</i>							
Polska	x	19 580	64 047	14 649	25 313	320 080	32 450
Warszawskie	x	1 841	8 696	1 176	2 017	32 737	5 463
Łódzkie	x	828	6 759	390	1 548	27 764	1 672
Kieleckie	x	1 591	5 776	1 472	2 346	31 834	1 118
Lubelskie	x	2 418	5 808	1 581	2 808	33 396	2 524
Białostockie	x	667	4 387	615	1 772	20 751	56
Wileńskie	x	161	2 200	493	969	9 194	—
Nowogródzkie	x	218	2 573	636	1 134	12 071	—
Poleskie	x	192	2 614	304	710	13 061	9
Wołyńskie	x	2 464	4 129	1 551	2 146	16 010	1 254
Poznańskie	x	2 253	8 691	2 061	2 203	38 128	13 798
Pomorskie	x	922	3 509	955	942	15 440	3 645
Śląskie	x	142	760	89	477	5 272	161
Krakowskie	x	987	1 945	632	1 951	15 054	114
Lwowskie	x	1 855	3 069	1 000	2 312	22 280	1 270
Stanisławowskie	x	654	1 089	311	821	11 083	609
Tarnopolskie	x	2 187	2 042	1 383	1 157	16 005	757
Płony z jednego <i>ha</i> w <i>q</i>							
Polska	x	11,8	11,2	12,1	11,5	117	213
Warszawskie	x	13,0	11,8	14,8	14,0	120	212
Łódzkie	x	14,3	12,9	14,4	15,1	136	214
Kieleckie	x	12,9	11,6	12,5	13,8	123	195
Lubelskie	x	12,2	11,4	13,0	13,0	132	182
Białostockie	x	10,0	9,8	9,6	9,7	112	160
Wileńskie	x	7,8	7,3	7,4	7,3	88	—
Nowogródzkie	x	9,7	9,4	10,1	9,4	109	—
Poleskie	x	8,9	8,9	8,2	8,7	96	163
Wołyńskie	x	11,3	10,8	12,3	11,0	98	161
Poznańskie	x	17,2	14,3	17,3	16,3	139	232
Pomorskie	x	17,2	12,0	16,7	14,3	118	233
Śląskie	x	15,2	14,5	15,8	14,3	128	199
Krakowskie	x	9,6	10,5	10,0	10,4	97	202
Lwowskie	x	9,6	9,7	9,9	9,4	104	199
Stanisławowskie	x	10,2	10,3	9,8	10,0	107	183
Tarnopolskie	x	10,4	10,5	10,6	10,8	117	173

TABL. 13. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PLONY Z *ha*
ZIEMIOPŁODÓW

Ziemioplody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. <i>ha</i>			Zbiory w tys. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1933- -1937 ^a	1937		1933- -1937 ^a	1937		1933- -1937 ^a	1937	
		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>
Pszenvica	1 726	1 693	1 396	20 648	19 262	15 465	12.0	11.4	11.1
Warszawskie	144	134	99	1 817	1 196	834	12.6	8.9	8.4
Łódzkie	61	58	42	857	589	403	14.1	10.2	9.6
Kieleckie	125	124	104	1 663	1 412	1 133	13.3	11.4	10.9
Lubelskie	209	212	181	2 583	2 347	1 964	12.4	11.1	10.8
Białostockie	74	76	70	688	448	409	9.4	5.9	5.9
Wileńskie	24	26	23	175	193	166	7.4	7.4	7.3
Nowogródzkie	24	25	23	235	244	224	9.6	9.7	9.6
Poleskie	24	25	23	222	197	186	9.2	7.9	7.9
Wołyńskie	242	240	226	2 924	3 368	3 146	12.1	14.0	13.9
Poznańskie	126	104	45	1 960	1 312	487	15.6	12.6	10.8
Pomorskie	53	40	22	859	511	259	16.3	12.7	11.8
Śląskie	10	9	7	152	133	92	15.8	14.3	13.4
Krakowskie	101	104	96	1 026	1 059	966	10.2	10.2	10.1
Lwowskie	198	204	177	2 059	2 375	2 030	10.4	11.7	11.5
Stanisławowskie	88	89	77	939	982	838	10.6	11.0	10.9
Tarnopolskie	223	223	181	2 489	2 896	2 328	11.1	13.0	12.9
Żyto	5 750	5 721	5 086	64 312	56 378	48 908	11.2	9.9	9.6
Warszawskie	740	719	611	8 632	6 289	5 147	11.7	8.7	8.4
Łódzkie	532	532	483	6 739	5 706	5 075	12.7	10.7	10.5
Kieleckie	511	499	475	5 866	4 718	4 423	11.5	9.4	9.3
Lubelskie	515	515	483	5 915	4 753	4 407	11.5	9.2	9.1
Białostockie	457	459	435	4 369	3 101	2 941	9.6	6.8	6.8
Wileńskie	300	299	270	2 260	2 347	2 099	7.5	7.8	7.8
Nowogródzkie	273	277	258	2 704	2 684	2 475	10.0	9.7	9.6
Poleskie	281	287	271	2 847	2 474	2 321	10.1	8.6	8.6
Wołyńskie	392	399	385	4 374	4 893	4 699	11.2	12.3	12.2
Poznańskie	611	607	417	8 190	7 685	5 013	13.4	12.7	12.0
Pomorskie	290	266	202	3 285	1 971	1 416	11.3	7.4	7.0
Śląskie	54	53	46	795	740	623	14.8	13.9	13.4
Krakowskie	186	189	181	1 986	1 987	1 881	10.7	10.5	10.4
Lwowskie	318	323	301	3 200	3 399	3 119	10.1	10.5	10.4
Stanisławowskie	103	107	99	1 102	1 196	1 101	10.7	11.2	11.1
Tarnopolskie	187	190	169	2 048	2 435	2 168	10.9	12.8	12.8
Jeczmień	1 196	1 232	1 029	14 243	13 634	10 710	11.9	11.1	10.4
Warszawskie	81	91	61	1 198	1 193	739	14.7	13.1	12.2
Łódzkie	27	29	20	382	352	225	13.9	12.0	11.1
Kieleckie	113	111	103	1 368	1 067	972	12.1	9.7	9.4
Lubelskie	119	118	109	1 493	1 102	1 009	12.6	9.4	9.3
Białostockie	63	64	59	606	454	417	9.6	7.1	7.1
Wileńskie	60	59	54	428	423	381	7.1	7.2	7.1
Nowogródzkie	63	63	59	622	541	501	9.9	8.6	8.5
Poleskie	36	37	35	302	238	226	8.4	6.4	6.4
Wołyńskie	131	137	131	1 625	1 759	1 684	12.4	12.9	12.8
Poznańskie	120	128	61	1 912	2 046	924	16.0	16.0	15.2
Pomorskie	60	71	42	951	1 117	635	16.0	15.7	15.0
Śląskie	5	6	3	88	88	44	16.3	15.9	14.2
Krakowskie	63	64	61	632	650	611	10.1	10.1	10.0
Lwowskie	97	96	89	971	939	856	10.0	9.8	9.6
Stanisławowskie	31	29	26	304	252	224	9.7	8.6	8.5
Tarnopolskie	127	129	116	1 361	1 413	1 262	10.7	10.9	10.9

^a Przeciętne roczne.

(c.d. str. 75)

TABL. 13. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PLONY z ha
ZIEMIOPŁODÓW (c. d.)

Ziemiołpody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. ha			Zbiory w tys. q			Plony z ha w q		
	1933- -1937 ^a	1937		1933- -1937 ^a	1937		1933- -1937 ^a	1937	
		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 ha
Owies	2 236	2 294	2 002	25 629	23 429	19 802	11,5	10,2	9,9
Warszawskie	145	154	119	1 996	1 623	1 208	13,8	10,5	10,1
Łódzkie	103	106	88	1 486	1 217	977	14,5	11,5	11,1
Kieleckie	173	180	162	2 375	2 083	1 830	13,7	11,6	11,3
Lubelskie	222	225	202	2 853	1 946	1 718	12,9	8,7	8,5
Białostockie	190	193	181	1 776	1 347	1 261	9,3	7,0	7,0
Wileńskie	141	147	126	1 005	1 154	973	7,1	7,8	7,7
Nowogródzkie	124	128	115	1 202	1 076	961	9,7	8,4	8,3
Poleskie	88	96	89	813	690	632	9,3	7,2	7,1
Wołyńskie	199	202	189	2 347	2 457	2 291	11,8	12,2	12,1
Poznańskie	130	131	85	1 915	2 071	1 292	14,8	15,8	15,2
Pomorskie	64	70	49	882	947	638	13,9	13,5	13,1
Śląskie	32	33	29	486	501	432	15,0	15,2	14,8
Krakowskie	187	190	181	2 039	2 142	1 998	10,9	11,3	11,1
Lwowskie	246	246	223	2 399	2 271	2 011	9,7	9,2	9,0
Stanisławowskie	82	83	74	842	644	555	10,2	7,7	7,6
Tarnopolskie	110	110	90	1 213	1 260	1 025	11,0	11,5	11,4
Ziemiaki	2 841	2 980	2 626	337 609	402 210	346 975	119	135	132
Warszawskie	286	300	253	35 429	42 148	34 879	124	140	138
Łódzkie	210	217	192	28 021	29 207	25 382	133	134	132
Kieleckie	265	277	261	33 012	36 856	34 311	124	133	132
Lubelskie	266	278	255	36 019	39 583	36 113	135	142	141
Białostockie	195	209	198	22 985	29 431	27 890	118	141	141
Wileńskie	105	108	98	9 489	11 653	10 540	91	108	108
Nowogródzkie	113	121	113	12 366	15 226	14 184	109	126	125
Poleskie	135	141	135	14 520	16 988	16 139	108	120	120
Wołyńskie	173	182	176	18 225	22 314	21 451	105	123	122
Poznańskie	277	288	174	37 534	46 686	27 223	135	162	156
Pomorskie	132	136	98	15 755	20 243	14 131	120	149	144
Śląskie	40	41	36	5 278	6 036	5 306	132	149	146
Krakowskie	161	177	172	15 733	20 447	19 673	97	115	115
Lwowskie	225	234	218	23 950	30 093	27 770	107	129	127
Stanisławowskie	110	115	108	11 674	13 327	12 398	107	116	115
Tarnopolskie	148	156	139	17 619	21 972	19 585	119	141	140
Buraki cukrowe	120	147	56	25 441	32 456	11 094	213	221	199
Warszawskie	21	28	13	4 305	5 591	2 378	210	201	190
Łódzkie	7	8	3	1 403	1 756	645	218	212	195
Kieleckie	5	6	3	892	1 267	601	194	197	188
Lubelskie	12	15	7	2 156	2 921	1 340	199	194	198
Białostockie	0	0	0	28	32	10	145	140	131
Wileńskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nowogródzkie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poleskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wołyńskie	6	9	5	1 085	1 626	911	176	193	175
Poznańskie	46	50	14	10 472	12 648	3 264	230	253	229
Pomorskie	12	15	4	2 942	3 498	906	240	242	222
Śląskie	1	1	0	185	258	66	218	233	206
Krakowskie	0	0	—	62	73	5	185	205	204
Lwowskie	5	7	3	1 024	1 342	474	188	204	188
Stanisławowskie	3	4	2	488	668	286	168	181	167
Tarnopolskie	2	4	2	399	776	208	161	179	115

a Przeciętne roczne.

(dok. str. 76)

TABL. 13. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PLONY Z *ha* ZIEMIOPŁODÓW (dok.)

Ziemioplody Województwa ^a	Powierzchnia zasiewów w tys. <i>ha</i>			Zbiory w tys. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1933-1937 ^b	1937		1933-1937 ^b	1937		1933-1937 ^b	1937	
		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>
Mieszanki ze zbóż na ziarno	.	140,6	99,9	.	1657,1	1 126,3	.	11,8	11,3
Poznańskie	.	45,3	25,1	.	655,9	353,0	.	14,5	14,1
Gryka	303,4	289,4	273,6	2066,2	2429,3	2 289,0	6,8	8,4	8,4
Wołyńskie	75,5	72,3	69,8	531,4	715,5	687,6	7,0	9,9	9,9
Tarnopolskie	51,7	48,2	43,9	424,3	559,8	509,1	8,2	11,6	11,6
Lubelskie	43,5	40,4	39,5	317,5	284,6	279,2	7,3	7,1	7,1
Proso	85,7	86,1	83,0	958,6	1124,3	1 080,6	11,2	13,1	13,0
Wołyńskie	20,9	19,9	19,4	230,2	268,4	260,7	11,0	13,5	13,4
Kieleckie	10,5	12,6	11,7	148,7	197,0	182,7	14,1	15,7	15,6
Lwowskie	12,2	12,0	11,8	127,3	153,1	150,0	10,4	12,8	12,8
Kukurydza	90,9	92,1	84,8	932,3	1031,4	941,2	10,3	11,2	11,1
Stanisławowskie	45,4	44,4	42,7	449,6	426,5	410,1	9,9	9,6	9,6
Tarnopolskie	39,7	40,9	37,2	404,1	498,3	454,9	10,2	12,2	12,2
Groch	163,7	155,2	115,2	1438,5	1182,9	696,6	8,8	7,6	6,0
Wileńskie	28,0	25,8	24,1	156,8	108,6	101,3	5,6	4,2	4,2
Białostockie	25,8	24,7	24,0	200,5	76,8	74,1	7,8	3,1	3,1
Poznańskie	22,8	22,9	3,8	293,7	332,3	48,5	12,9	14,5	12,8
Fasola, bób, soczewica	39,0	39,1	36,3	370,3	369,0	340,4	9,5	9,4	9,4
Tarnopolskie	9,0	7,9	6,9	72,6	62,9	54,8	8,0	8,0	8,0
Stanisławowskie	5,6	6,0	5,8	43,9	39,3	38,2	7,8	6,6	6,6
Len-nasienie	120,7	145,7	134,9	636,6	752,8	676,6	5,3	5,2	5,0
Wileńskie	30,0	39,0	35,1	128,6	177,3	160,0	4,3	4,6	4,6
Nowogródzkie	16,4	20,8	20,3	87,1	102,2	99,0	5,3	4,9	4,9
Białostockie	13,6	15,9	15,6	78,8	88,7	87,5	5,8	5,6	5,6
Poleskie	13,0	14,8	14,6	75,4	87,9	86,4	5,8	5,9	5,9
Len-włókno	120,7	145,7	134,9	345,2	381,1	349,4	2,9	2,6	2,6
Wileńskie	30,0	39,0	35,1	77,0	104,6	94,2	2,6	2,7	2,7
Nowogródzkie	16,4	20,8	20,3	46,3	53,9	52,4	2,8	2,6	2,6
Białostockie	13,6	15,9	15,6	42,1	39,9	39,3	3,1	2,5	2,5
Poleskie	13,0	14,8	14,6	37,6	41,1	40,5	2,9	2,8	2,8
Konopie-nasienie	33,3	34,3	33,5	182,3	187,6	182,0	5,5	5,5	5,4
Wołyńskie	8,1	8,6	8,6	44,2	47,1	46,7	5,5	5,5	5,5
Tarnopolskie	5,9	6,0	5,8	38,1	42,9	41,6	6,5	7,2	7,2
Konopie-włókno	33,3	34,3	33,5	113,3	115,2	112,3	3,4	3,4	3,4
Wołyńskie	8,1	8,6	8,6	29,3	31,5	31,3	3,6	3,7	3,7
Tarnopolskie	5,9	6,0	5,8	20,7	22,5	21,9	3,5	3,8	3,8
Rzepak i rzepik	47,7	59,2	25,2	420,7	530,5	187,3	8,8	9,0	7,4
Warszawskie	8,8	12,5	4,8	75,0	104,4	32,5	8,6	8,3	6,8
Wołyńskie	11,7	12,2	10,1	92,0	108,3	87,3	7,9	8,9	8,7
Chmiel	3,0	3,6	2,1	15,5	15,1	6,7	5,1	4,2	3,1
Wołyńskie	1,7	2,1	1,9	8,6	6,2	5,3	5,1	2,9	2,8
Lubelskie	0,5	0,5	0,0	3,1	4,2	0,0	5,9	7,9	5,8
Tytoń	5,4	6,9	.	99,0	136,2	.	18,2	19,7	.
Tarnopolskie	2,3	2,8	.	35,5	46,7	.	15,6	16,7	.

^a Wymieniono województwa najbardziej charakterystyczne dla produkcji poszczególnych ziemiołódów. ^b Przeciętne roczne.

TABL. 14. ZBIORY NIEKTÓRYCH PASZ I SŁOMY

Siano Słoma	1933- -1937 ^a	1937						
		Polska	Gospodarstwa		Województwa			
			poniżej 50 ha	50 ha i więcej	cen- tralne	wscho- dnie	zacho- dnie	połu- dniowe
			w tysiącach q					
Siano: łąkowe . . .	78 128 74 439	.	.	21769	28 101	10 040	14 529	
koniczyna . . .	24 622 19 112	15 466	3 646	4 167	4 351	1 792	8 802	
seradela . . .	1 168 608	545	63	351	204	43	10	
wyka i bobik . . .	874 444	379	65	188	154	9	93	
mieszanki zbo- żowo-strączk.	. 464	334	130	189	116	57	102	
inne pastewne oraz mieszanki	. 388	271	117	190	80	54	64	
Słoma: zbóż ozimych .	160760 125526	.	.	51791	26 134	20 675	26 926	
„ jarych .	57 634 47 618	.	.	15780	11 177	8 458	12 203	

^a Przeciętne roczne.TABL. 15. WARTOŚĆ PRODUKCJI POŁOWEJ I ŁAKOWEJ^a

Ziemniopłody	1928	1934	1935	Ziemniopłody	1928	1934	1935
	w milionach zł		na 1 ha w zł		w milionach zł		na 1 ha w zł
Ogółem A . . .	3366	3324	164 ^b	Kukurydza . . .	.	15	16
Ogółem B . . .	8610	3235	3193	Proso . . .	34	14	15
Ziemniaki . . .	1998	866	858	Rzepak . . .	14	11	14
Zyto . . .	2007	846	781	Seradela-nasienie . . .	.	10	12
Pszenica . . .	723	344	341	Tytoń . . .	10	6	10
Owies . . .	791	332	322	Konopie-nasienie . . .	11	4	4
Jęczmień . . .	472	197	177	Chmiel . . .	.	3	3
Buraki cukrowe . . .	329	107	99	Siano łąkowe . . .	1567	319	331
Koniczyna-nasienie . . .	.	36	37	„ koniczyny . . .	457	116	162
Gryka . . .	69	29	32	Peluszką, wyka, bobik i lubin na nasienie . . .	.	27	31
Groch . . .	86	24	25	Peluszką, wyka, bobik i seradela na pasze . . .	.	17	13
Len-nasienie . . .	42	20	22	Słoma . . .	1835	616	594
Mieszanki ze zbóż na ziarno . . .	.	23	19				

^a Bez drobnych upraw, paru strączkowych i kilku innych ziemniopłodów. ^b Wraz ze słomą — 193 zł. ^c Łącznie z wartością siana z 1 pokosu 356 zł.

Uwaga. Do sum ogólnych A i B nie wchodzi pozycja „słoma”. Suma ogólna B nie obejmuje ziemniopłodów po raz pierwszy uwzględnionych w obliczeniach w 1934. Obliczono na podstawie cen w poszczególnych latach gospodarczych (od I.VIII do 31.VII roku następnego).

TABL. 16. PRODUKCJA GŁÓWNYCH ZBÓŻ I ZIEMIANKÓW NA JEDNEGO MIESZKAŃCA.

Ziemniopłody	1928- -1932 ^a	1933- -1937 ^a	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w kilogramach											
Zboża chlebowe . . .	259	251	250	281	291	247	228	280	256	255	248	219
pszenica . . .	58	61	52	57	71	70	41	66	62	59	62	56
żyto . . .	201	190	198	224	220	177	187	214	194	196	186	163
Jęczmień . . .	47	42	49	53	46	46	43	44	43	43	41	35
Owies . . .	79	76	81	95	74	72	73	81	76	77	77	66
Ziemniaki . . .	953	999	895	1016	975	963	918	858	1002	961	1002	1165

^a Przeciętne roczne.

TABL. 17. WYSIEW GŁÓWNYCH ZBÓŻ ORAZ WYSADZANIE ZIEMNIAKÓW W 1935 R.

Sposób siewu*	Pszenica, żyto ozime, jęczmień jary	Owies	Ziemniaki
	w kg na jeden ha		
Ręczny (79%)*	180	190	1 700
Maszynowy (21%)*	150	155	.
Przeciętnie	175	185	.

a Liczby w nawiasach oznaczają odsetek gospodarstw stosujących siew ręczny lub maszynowy.

TABL. 18. DATY ROZPOCZĘCIA NIEKTÓRYCH ROBÓT POLOWYCH
Średnie według informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Rodzaje robót	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Siewy owsa	.	6.IV	29.III	11.IV	28.III	8.IV
Sianokosy	20.VI	29.VI	15.VI	21.VI	15.VI	12.VI
Zniwa żyta	17.VII	25.VII	13.VII	17.VII	10.VII	8.VII
Siewy żyta	7.IX	12.IX	8.IX	12.IX	12.IX	10.IX

TABL. 19. PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW ROLNICZYCH

Artykuły	1909- 1913 ^a	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w milionach q								
Pszenica	1028,6	1171,8	1328,7	1260,2	1251,9	1317,4	1257,4	1278,0	1266,0
Żyto	450,4	459,8	492,8	433,8	474,6	508,1	439,0	459,7	442,0
Jęczmień	379,5	448,8	429,5	366,6	407,5	402,3	380,5	422,1	401,0
Owies	655,5	686,0	687,2	591,4	645,1	610,5	582,5	674,8	599,0
Ziemniaki	1488,0	2025,6	2037,2	1999,0	2064,4	2027,7	2192,0	2210,8	.
Buraki cukrowe	543,1	592,2	780,9	609,5	555,0	606,6	669,8	682,1	720,0
Kukurydza	1060,3	1139,0	1022,0	1166,0	1251,0	1101,0	939,0	1088,0	950,0
Ryż	778,0	856,5	911,6	889,4	890,7	910,7	858,2	851,0	932,0
Soja	.	61,2	68,5	69,7	58,4	68,3	50,2	64,8	64,2
Kauczuk	1,1	8,8	8,4	8,1	7,2	8,7	10,3	8,9	8,7
Len-nasienie	28,2	31,3	41,2	41,6	33,3	31,5	35,4	34,1	36,6
Len-włókno	7,4	6,1	6,3	6,9	6,0	6,7	6,9	7,7	.
Konopie-nasienie	4,5	4,6	4,2	3,8	3,3	3,3	2,8	2,9	.
Konopie-włókno	5,5	5,3	4,9	3,9	3,4	3,3	3,2	3,4	.
Bawełna-nasienie	97,3	116,4	114,6	119,3	105,4	118,4	107,1	119,6	142,3
Bawełna-włókno	48,0	57,4	56,3	59,7	51,8	57,7	51,3	57,4	68,6
Juta	15,3	18,8	20,4	10,1	12,9	14,6	15,5	13,2	16,0
Wełna	13,9	17,9	17,4	17,4	17,5	17,0	16,7	17,1	.
Jedwab naturalny	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,5	.
Cukier:									
trzciny	82,8	170,7	157,3	161,2	146,5	149,3	147,4	163,4	182,7
buraczany	71,3	85,2	103,9	80,3	71,8	80,5	88,3	90,7	93,7
Wino ^b	141,1	181,3	156,0	172,0	180,8	167,2	202,3	212,5	140,0
Kawa	12,1	23,5	24,0	20,5	24,0	25,8	24,7	19,7	22,1
Herbata	2,9	4,4	4,1	4,2	4,5	4,1	4,2	4,2	.

a Przeciętne roczne. b Miliony hektolitrow.

Uwaga. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH
ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Pszenica									
Anglia . . .	750	655	730	15,9	15,2	15,0	21,2	23,0	20,6
Argentyna . .	6 023	6 532	6 365	40,0	61,4	67,5	6,6	9,3	10,6
Australia . .	3 077	5 655	5 090	24,6	46,7	40,7	8,1	8,2	18,0
Bułgaria . . .	1 010	1 223	1 142	6,3	13,9	16,1	6,2	11,4	14,1
Czechosłow. .	.	895	927	.	15,2	15,1	.	16,9	16,3
Egipt . . .	532	627	592	9,3	11,9	12,4	17,5	19,0	21,0
Francja . . .	6 787	5 372	5 144	88,6	86,2	69,0	13,1	16,0	13,4
Hiszpania . .	3 864	4 557	4 358	35,5	43,6	33,1	9,2	9,5	7,6
Indie Bryt. .	11 826	13 652	13 599	95,8	95,3	95,8	8,1	7,1	7,0
Japonia . . .	477	583	682	6,4	11,0	12,3	13,5	18,7	18,0
Jugosławia . .	.	2 069	2 211	.	21,2	29,2	.	10,2	13,2
Kanada . . .	4 025	10 330	10 234	53,6	87,3	62,4	13,3	8,4	6,1
Niemcy . . .	1 657	2 214	2 084	37,7	48,1	44,3	22,7	21,7	21,2
Polska . . .	1 353	1 748	1 742	16,8	19,8	21,3	12,4	11,3	12,2
Rumunia . . .	.	3 194	3 432	.	26,3	35,0	.	8,1	10,2
Stany Zj. Am. .	19 060	21 001	19 757	187,8	185,0	170,5	9,9	8,7	8,6
Turcja . . .	.	3 230	3 578	.	25,3	37,7	.	8,0	10,5
Węgry . . .	1 511	1 591	1 662	20,0	20,8	23,6	13,2	13,1	14,2
Włochy . . .	.	4 961	5 137	.	72,7	61,1	.	14,2	11,9
Z.S.R.R. . .	29 950	35 384	38 896	206,0	259,4	.	6,9	7,3	.
Żyto									
Austria . . .	419	383	382	5,7	6,0	4,6	13,6	15,5	12,0
Czechosłow. .	.	1 017	1 009	.	17,6	14,4	.	17,3	14,2
Francja . . .	1 253	693	661	13,3	8,2	7,1	10,6	11,8	10,7
Holandia . . .	226	182	238	4,1	4,2	5,1	18,1	22,9	21,5
Litwa . . .	552	498	492	5,0	5,7	5,4	9,0	11,4	11,0
Niemcy . . .	5 164	4 474	4 514	95,9	77,7	73,9	18,6	17,4	16,4
Polska . . .	5 087	5 723	5 831	57,1	63,9	63,6	11,2	11,2	10,9
Stany Zj. Am. .	905	1 223	1 116	9,2	8,6	6,5	10,1	6,8	5,8
Węgry . . .	680	635	655	8,0	7,2	7,3	11,8	11,4	11,1
Z.S.R.R. . .	25 100	25 344	.	189,1	219,4	.	7,5	8,7	.
Jęczmień									
Anglia . . .	681	388	362	12,6	8,0	7,4	18,5	20,7	20,6
Argentyna . .	47	525	570	0,4	6,2	6,5	7,6	11,7	11,4
Czechosłow. .	.	680	633	.	12,1	10,2	.	17,7	16,1
Dania . . .	.	348	368	.	10,0	9,0	.	28,7	24,5
Francja . . .	804	727	733	11,5	10,7	9,7	14,3	14,7	13,2
Hiszpania . .	1 420	1 895	1 832	16,3	23,9	17,1	11,5	12,6	9,3
Indie Bryt. .	3 592	2 934	.	31,7	24,5	.	.	9,3	.
Japonia . . .	1 290	801	776	20,9	16,5	15,0	16,1	20,6	19,3
Kanada . . .	637	1 514	1 794	9,9	15,6	15,7	15,3	10,3	8,7
Korea . . .	365	1 004	1 058	4,2	10,2	10,1	11,5	10,2	9,6
Maroko Fr. .	797	1 491	1 661	7,0	11,4	15,3	8,7	7,8	9,2
Niemcy . . .	1 399	1 602	1 635	28,7	32,6	34,0	21,2	20,3	20,8
Polska . . .	1 265	1 208	1 187	14,9	14,5	14,0	11,8	12,0	11,8
Rumunia . . .	534	1 785	1 611	5,4	13,1	16,1	10,2	7,3	10,0
Turcja . . .	.	1 522	1 815	.	14,9	23,0	.	9,9	12,7
Stany Zj. Am. .	3 084	4 288	3 368	40,2	45,9	32,1	13,1	10,5	9,5
Z.S.R.R. . .	10 520	7 636	.	90,5	66,1	.	8,6	8,6	.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 82.

(c. d. str. 80)

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Owies									
Anglia . . .	1 352	1 068	1 017	23,6	21,7	20,1	17,4	20,3	19,8
Belgia . . .	260	262	216	6,2	6,9	5,5	23,7	26,4	25,6
Czechosłow. . .	.	798	764	.	13,3	12,2	.	16,7	15,9
Dania . . .	.	382	377	.	10,0	8,4	.	26,5	22,3
Francja . . .	3 978	3 363	3 332	53,5	47,8	42,6	13,4	14,2	12,8
Kanada . . .	3 884	5 450	5 309	54,2	53,8	41,9	13,9	9,9	7,9
Niemcy . . .	3 884	3 153	2 778	76,8	61,3	56,2	19,8	19,5	20,2
Polska . . .	2 749	2 204	2 255	28,1	25,1	26,4	10,2	11,4	11,7
Rumunia . . .	.	823	804	.	6,6	8,5	.	7,9	10,5
Stany Zj. Am. . .	15 118	15 197	13 441	166,0	140,7	114,5	11,0	9,1	8,5
Szwecja . . .	792	659	669	12,5	11,7	12,4	15,8	17,7	18,5
Z.S.R.R. . .	16 700	17 183	.	134,3	149,6	.	8,0	8,7	.
Ziemniaki									
Anglia . . .	302	308	292	47,2	50,7	46,6	156,4	164,2	159,7
Austria . . .	155	201	203	13,0	25,8	25,0	83,4	128,4	123,1
Belgia . . .	157	167	160	29,3	35,9	32,3	186,4	214,7	201,5
Czechosłow. . .	.	736	757	.	89,8	107,0	.	120,9	141,3
Francja . . .	1 646	1 411	1 401	143,4	157,2	149,9	87,1	111,4	107,0
Hiszpania . . .	260	440	.	30,8	49,5	.	118,1	112,8	.
Holandia . . .	166	155	130	23,8	30,2	21,8	142,9	195,1	.
Irlandia . . .	170	139	135	22,0	25,5	24,6	129,5	184,2	181,9
Niemcy . . .	2 758	2 850	2 793	379,6	445,5	463,2	137,7	156,2	165,9
Polska . . .	2 404	2 753	2 893	247,9	310,5	342,8	103,0	113,0	118,0
Stany Zj. Am. . .	1 488	1 422	1 238	97,4	103,2	89,8	65,4	72,5	72,6
Z.S.R.R. . .	2 925	6 288	7 577	202,0	515,9	.	69,1	81,6	.
Buraki cukrowe									
Anglia . . .	1	132	144	.	29,8	35,1	.	221,2	244,4
Czechosłow. . .	.	158	154	.	40,0	47,6	.	251,1	308,8
Francja . . .	.	276	287	.	76,7	80,6	.	277,3	280,5
Hiszpania . . .	36	89	.	8,6	21,5	.	241,8	240,8	.
Niemcy . . .	467	337	389	139,9	96,9	121,0	299,7	287,6	311,2
Polska . . .	168	119	121	41,1	24,1	25,6	245,0	203,0	210,0
Stany Zj. Am. . .	196	323	318	44,1	78,8	83,3	224,7	243,3	262,1
Włochy . . .	53	92	122	18,0	24,2	26,6	335,5	265,2	217,1
Z.S.R.R. . .	617	1 310	1 222	99,2	110,3	168,3	160,7	86,5	134,0
Kukurydza									
Argentyna . . .	3 525	4 510	5 492	48,7	84,8	94,4	13,8	18,7	17,2
Brazylia . . .	3 058	4 028	.	38,0	56,1	.	16,9	14,0	.
Indie Bryt. . .	2 932	2 776	.	21,1	22,1	.	.	8,0	.
Jugosławia . . .	.	2 515	2 705	.	39,5	51,8	.	15,6	19,2
Mandżuria . . .	.	1 099	1 294	.	16,8	21,2	.	15,4	16,4
Meksyk . . .	2 466	3 151	2 852	33,9	18,9	16,0	8,5	6,0	5,6
Polska . . .	66	94	88	0,7	0,9	1,0	10,7	10,0	11,9
Rumunia . . .	.	4 906	5 260	.	53,7	56,1	.	11,0	10,7
Stany Zj. Am. . .	42 181	41 310	37 432	689,0	592,9	387,2	16,3	14,2	10,3
Węgry . . .	859	1 140	1 146	15,1	18,6	26,0	17,5	16,3	22,7
Włochy . . .	.	1 442	1 493	.	26,5	30,4	.	18,3	20,4
Z.S.R.R. . .	1 320	3 716	.	13,4	39,2	.	10,1	10,4	.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 82.

(c. d. str. 81)

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH
ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)
Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Ryż									
Filipiny . . .	1 114	1 901	.	8,2	21,3	.	7,3	11,3	.
Indie Bryt. . .	31 991	33 591	33816	486,3	467,3	502,9	16,5	13,9	15,0
Indie Hol. . .	3 010	3 771	.	47,6	56,1	.	15,8	14,9	.
Indochiny . . .	3 460	5 374	5 643	53,9	57,5	62,6	15,6	10,7	11,1
Japonia . . .	2 954	3 185	3 180	90,9	109,8	125,0	30,7	34,5	39,3
Korea . . .	1 176	1 671	1 588	18,4	31,6	35,9	15,9	18,9	22,6
Syjam . . .	1 831	2 910	2 236	28,5	47,0	32,4	.	16,2	14,5
Soja									
Mandżuria . .	.	3 788	3 782	.	44,3	44,3	.	11,6	11,7
Stany Zj. Am. .	.	592	855	.	6,1	8,1	.	10,1	9,4
Len—nasienie									
Argentyna . . .	1 537	2 568	2 645	7,9	17,8	18,5	5,1	6,8	7,0
Belgia . . .	20	13	29	0,1	0,8	0,2	5,6	6,0	6,7
Indie Bryt. . .	1 545	1 299	1 377	5,0	4,1	3,9	7,7	2,8	2,5
Kanada . . .	419	155	192	3,1	0,4	0,5	7,4	2,7	2,4
Polska . . .	82	104	133	0,4	0,5	0,7	5,4	5,0	5,4
Stany Zj. Am. .	1 008	717	478	5,0	2,6	1,5	4,9	3,5	3,1
Urugwaj . . .	51	142	190	0,2	0,8	1,2	4,7	5,6	6,6
Z.S.R.R. . .	1 295	2 738	.	4,9	7,6	7,5	3,8	2,8	.
Len—włókno									
Belgia . . .	20	13	29	0,2	0,1	0,2	11,0	7,7	7,5
Estonia . . .	42	20	28	0,2	0,1	0,1	4,0	3,2	3,1
Francja . . .	.	18	39	.	0,1	0,3	.	6,2	6,5
Jugosławia . . .	.	11	13	.	0,1	0,1	.	9,0	8,5
Litwa . . .	55	59	84	0,2	0,2	0,3	4,4	3,6	3,4
Łotwa . . .	70	46	67	0,3	0,2	0,2	4,3	3,3	2,8
Polska . . .	82	104	133	0,4	0,3	0,4	5,1	3,0	2,8
Z.S.R.R. . .	1 295	2 303	2 149	5,1	5,4	5,3	4,0	2,3	2,5
Konopie—nasienie									
Czechosłow. . .	.	8	7	.	0,04	0,04	.	4,7	5,1
Polska . . .	33	32	34	0,2	0,2	0,2	5,5	5,5	5,8
Rumunia . . .	.	47	50	.	0,2	0,2	.	4,2	4,6
Węgry . . .	11	8	.	0,05	0,03	.	4,5	3,1	.
Z.S.R.R. . .	687	733	614	3,9	2,7	.	5,7	3,4	.
Konopie—włókno									
Jugosławia . . .	.	32	53	.	0,3	0,5	.	9,0	9,8
Korea . . .	19	29	.	0,1	0,2	.	4,0	6,8	.
Polska . . .	33	32	34	0,2	0,1	0,1	6,2	3,6	3,6
Rumunia . . .	.	47	50	.	0,3	0,3	.	5,3	5,8
Włochy . . .	81	60	75	0,8	0,6	0,9	10,3	10,0	11,6
Z.S.R.R. . .	687	733	614	3,3	1,7	.	4,8	2,2	.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 82.

(dok. str. 82)

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH
ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (dok.)
Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Bawełna—włókno									
Argentyna . . .	2	213	411	0,01	0,5	0,5	2,9	2,4	1,3
Brazylia . . .	359	1 274	2 600	0,9	2,2	3,9	2,5	1,7	1,5
Chiny . . .		2 325	3 454	4,8	5,3	8,5		2,3	2,5
Egipt . . .	705	671	721	3,1	3,2	4,2	4,5	4,8	5,9
Indie Bryt. . .	9 102	9 738	10 206	7,8	8,9	11,4	0,9	0,9	1,1
Meksyk . . .	99	158	305	0,4	0,5	0,8	4,4	2,9	2,5
Peru . . .	66	138	180	0,3	0,6	0,8		4,6	4,5
Stany Zj. Am. .	13 821	12 803	12 163	28,3	27,5	26,9	2,0	2,1	2,2
Uganda . . .	23	452	602	0,04	0,5	0,6	2,1		
Z.S.R.R. . .	635	2 051	2 033	2,0	4,2	7,7	3,1	2,1	3,5
Juta									
Indie Bryt. . .	1 199	921	1 030	15,3	13,2	15,9	12,7	14,3	15,4

U w a g a. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

TABL. 21. PRODUKCJA WEŁNY, JEDWABIU NATURALNEGO, CUKRU
TRZCINOWEGO I BURACZANEGO ORAZ WINA W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętne roczne

Kraje	Produkcja w tys. ton			Kraje	Produkcja w tys. ton		
	1909- -1913	1931- -1935	1936		1909- -1913	1931- -1935	1936
Wełna				Cukier trzcinowy w wartości cukru białego (dok.)			
Australia . . .	322,7	460,1	449,1	Japonia i For- moza . . .	226,1	925,4	1 110,0
Stany Zj. Am. .	142,3	205,8	203,5	Brazylia . . .	260,2	1 083,7	1 000,0
Argentyna . . .	150,7	169,7	170,1	Wyspy Hawaj. .	480,1	877,9	909,0
Nowa Zelandia .	81,6	132,9	133,8	Portoriko . . .	306,6	791,6	808,0
Zw. Płd.-Afr. .	71,5	127,1	129,3	Australia . . .	187,6	590,2	742,5
Z.S.R.R. . .	145,0	72,7	90,7	Cukier buraczany w wartości cukru białego			
Urugwaj . . .	60,4	49,0	56,2	Z.S.R.R. . .	1 291,3	1 356,5	2 000,0
Anglia . . .	61,7	52,3	49,0	Niemcy . . .	2 033,2	1 343,5	1 602,3
Indie Bryt. . .	29,5	45,0		Stany Zj. Am. .	584,5	1 179,3	1 191,1
Polska . . .		4,2	4,8	Francja . . .	681,9	898,5	796,0
Jedwab naturalny				Czechosłow. . .		559,8	634,7
Japonia . . .	14,1	43,3	45,1	Anglia . . .	2,2	426,5	539,3
Chiny . . .	9,0	5,4	4,4	Polska . . .	634,8	386,3	457,4
Włochy . . .	3,6	3,0		Wino w tysiącach <i>hl</i>			
Korea . . .	0,1	1,6	1,9	Francja . . .	50 226,0	62 975,4	40 500,0
Cukier trzcinowy w wartości cukru białego				Włochy . . .	46 017,0	38 757,4	33 650,0
Indie Bryt. . .	1 441,9	2 996,0	4 090,0	Hiszpania . . .	14 863,0	19 148,0	
Kuba . . .	1 954,0	2 314,4	2 825,0	Alger . . .	7 904,0	18 344,2	11 257,0
Indie Hol. . .	1 305,4	1 134,2	1 300,0	Rumunia . . .	1 417,0	8 647,8	6 707,0
Filipiny . . .	344,5	1 085,1	1 200,0	Portugalia . . .	4 142,0	7 991,0	3 709,0

a Szacunek na podstawie wywozu.

U w a g a. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

TABL. 22. POWIERZCHNIA LASÓW W 1937 R.

Województwa	Ogółem ^a		Niepań- stwowe	Państwowe	
	w tys. ha	w odsetkach powierzchni ogólnej	I. I 1937	I. X 1936	I. X 1937
			w tys. ha		
Polska	8 493,6	21,9	5 298,0	3 195,6	3 338,6 ^b
w tym lasy zagospoda- rowane	6 277,3	×	3 081,7	3 195,6	3 338,6
Warszawskie	330,4	11,2	205,2	125,2	129,6
Łódzkie	279,2	14,7	201,3	77,9	77,9
Kieleckie	538,7	21,1	287,0	251,7	251,8
Lubelskie	517,2	16,6	418,8	98,4	102,6
Białostockie	792,0	24,4	258,3	533,7	532,4
Wileńskie	615,9	21,2	352,3	263,6	257,5
Nowogródzkie	526,9	22,9	328,9	198,0	221,6
Poleskie	1 106,6	30,2	764,7	341,9	450,9
Wołyńskie	855,3	23,9	496,3	359,0	366,6
Poznańskie	520,5	19,6	256,5	264,0	264,6
Pomorskie	434,8	26,5	103,0	331,8	332,8
Śląskie	139,9	33,2	109,2	30,7	30,7
Krakowskie	363,0	20,9	331,0	32,0	32,0
Lwowskie	660,5	23,3	632,9	27,6	27,5
Stanisławowskie	572,7	33,9	312,6	260,1	260,1
Tarnopolskie	240,0	14,5	240,0	0,0	0,0

^a Lasy niepaństwowe według stanu w dniu I. I 1937; lasy państwowe według stanu w dniu I. X 1936. Łącznie z powierzchnią nieleśną, zaliczoną w tabl. 4 na str. 67 do odpowiednich użytków (rolne, grunty pod zabudowaniami, drogi itp.). ^b Zwiększenia powierzchni częściowo wskutek przejścia z lasów niepaństwowych do państwowych.

Źródło tabl. 22, 24—27: Dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 23. POWIERZCHNIA I EKSPLOATACJA LASÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Powierzchnia lasów			Wyrąb roczny grubizny		
	Lata	W ty- siącach ha	W % ogólnej po- wierzch- ni	Lata	Ogółem	w tym drewno użytko- we
						w tysiącach m³
Z.S.R.R.	1933	949 906	44,7	1935	205 700	113 900
Kanada	1928	298 221	32,8	1930	86 563	59 261
Stany Zjedn. Am.	1930	200 677	26,1	1930		61 474
Finlandia	1921—24	25 264	73,5	1935	38 600	.
Szwecja	1923—29	23 181	56,5	1932	34 000	21 900
Japonia	1930	23 023	60,2	1930	64 507	13 269
Niemcy	1935	12 948	27,5	1934—35	49 900	33 700
Francja	1934	10 559	19,2	1932	25 400	7 000
Polska	1936	8 536	22,0	1936	17 000	.
Jugosławia	1935	7 642	30,6	1936	16 000	6 500
Norwegia	1919—32	7 629	24,7	1920—26	9 000	6 328
Rumunia	1929	7 134	24,2	1933	16 568	7 142
Włochy	1935	5 808	18,7	1934—35	8 746	3 041
Czechosłowacja	1930	4 643	33,0	1929—30	18 216	11 587
Bułgaria	1933	2 971	28,8	1933	2 472	659
Szwajcaria	1935	1 004	24,3	1934	3 000	1 400

Źródło: *Annuaire International de Statistique Forestière 1933/35*
Rzym 1936.

TABL. 24. ZMIANY POWIERZCHNI LASÓW^a

Lata Województwa	Przybyło			Ubyło			
	ogół- tem	wskutek gruntów użytko- wanych rolniczo	nieużytk- ków	ogół- tem	z parce- lacją	z likwi- dacją serwi- tutów	ze scali- niem ^b
w tysiącach ha							
Lasy państwowe ^c							
1925—1930 ^d	37,5	.	.	28,8	26,8	1,3	0,7
1931—1936 ^d	6,8	.	.	24,7	3,0	9,4	12,3
Lasy niepaństwowe							
1919—1924	11,2	8,5	2,7	78,9	39,3	21,4	18,2
1925—1930	73,4	49,7	23,7	535,1	197,3	249,7	88,1
1931—1936	65,2	38,6	26,6	195,7	67,6	53,0	75,1
1919—1936	149,8	96,8	53,0	809,7	304,2	324,1	181,4
Warszawskie	21,7	11,2	10,5	26,3	13,2	6,8	6,3
Łódzkie	16,5	7,5	9,0	40,6	8,6	27,4	4,6
Kieleckie	19,5	12,0	7,5	39,9	14,0	20,9	5,0
Lubelskie	23,5	12,7	10,8	78,8	21,3	47,2	10,3
Białostockie	5,3	2,9	2,4	31,7	6,7	16,7	8,3
Wileńskie	1,2	1,2	0,0	89,9	51,3	20,6	18,0
Nowogródzkie	9,3	8,5	0,8	89,1	36,5	34,7	17,9
Poleskie	4,7	3,1	1,6	230,2	72,8	110,9	46,5
Wołyńskie	7,3	6,3	1,0	126,0	59,2	38,9	27,9
Poznańskie	10,0	8,4	1,6	19,6	0,9	—	18,7
Pomorskie	11,1	9,3	1,8	1,1	0,8	—	0,3
Śląskie	0,0	0,0	0,0	0,2	—	—	0,2
Krakowskie	1,8	0,9	0,9	2,4	0,8	—	1,6
Lwowskie	10,0	7,2	2,8	10,2	4,3	—	5,9
Stanisławowskie	2,3	1,3	1,0	4,6	2,3	—	2,3
Tarnopolskie	5,6	4,3	1,3	19,1	11,5	—	7,6

^a Nie uwzględniono zmian wynikających z przejścia lasów niepaństwowych na własność Państwa i odwrotnie. ^b Dla lasów niepaństwowych ponadto ubytek w związku z innymi przyczynami, jak np. przejście gruntów leśnych na inny rodzaj użytkowania w obrębie gospodarstwa. ^c Bez lasów będących pod zarządem Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych, a należących do innych instytucji (Min. Spraw Wojskowych, Min. Spraw Wewn., banków państwowych itp.). ^d Od 1927 rok obrachunkowy od 1.X do 30.IX następnego roku.

TABL. 25. LASY PAŃSTWOWE^a WEDŁUG RODZAJÓW DRZEWOSTANÓW
Stan w dn. 1.X 1937

Drzewostany	W tys. ha	%
Ogółem powierzchnia leśna	2 564,9	100,0
Drzewostany iglaste	2 054,0	80,1
sosna	1 668,7	65,1
świerk	304,0	11,9
jodła	80,7	3,1
inne	0,6	0,0
Drzewostany liściaste	510,9	19,9
dąb	114,2	4,4
inne	396,7	15,5

^a Ob. uwagę c do tabl. 24.

TABL. 26. EKSPLOATACJA LASÓW PAŃSTWOWYCH*

Wyszczególnienie	1929- -1930	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
Powierzchnia wyrabana w tys. ha	28,5	24,2	22,0	23,2	25,7	25,2	24,9	23,1
Wyrab roczny grubizny ^b w mil. m ³	7,8	6,4	7,0	6,4	7,4	7,8	8,0	8,6
Sprzedana masa grubizny, drobnicy i karpiny w mil. m ³	8,6	8,3	7,8	8,0	8,2	9,2	9,7	9,8
Powierzchnia zalesiona w tys. ha	47,1	69,7	42,0	35,8	33,4	32,8	35,8	33,8

a Lata eksploatacyjne od I.X do 30.IX następnego roku. b Drewno użytkowe i opałowe.

Uwaga. Wydatki i dochody lasów państwowych ob. dział XXIII, tabl. 22, str. 370.

TABL. 27. ROZMIARY UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W LASACH PAŃSTWOWYCH*

Wyszczególnienie	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	Wyszczególnienie	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
	w mil. m ³				w mil. m ³		
Wyrab roczny	9,0	9,2	9,9	Drewno opałowe	3,3	3,2	3,2
Drewno użytkowe	4,5	4,7	5,4	Drobnica	1,0	1,1	1,2
z drzew iglastych	4,1	4,3	4,8	Karpina	0,2	0,2	0,1
z drzew liściastych	0,4	0,4	0,6				

a Lata eksploatacyjne od I.X do 30.IX następnego roku.

TABL. 28. ZBIORY OWOCÓW*

Zbiory Plony	Jabłonie	Grusze	Śliwy	Wiśnie	Czerśnie
1934					
Zbiory w tys. q	1 910	380	180	130	80
Plon w kg z jednego drzewa:					
zdolnego do owocowania	20	14	6	11	12
owocującego	37	31	16	15	17
1935					
Zbiory w tys. q	2 150	420	390	100	80
Plon w kg z jednego drzewa:					
zdolnego do owocowania	25	17	15	9	12
owocującego	40	34	21	14	19
1936					
Zbiory w tys. q	2 130	640	240	270	170
Plon w kg z jednego drzewa:					
zdolnego do owocowania	22	23	9	19	22
owocującego	39	38	20	24	28

a Szacunek na podstawie: danych o powierzchni sadów i ogrodów w 1931, informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego, informacji Związku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych i innych źródeł.

TABL. 29. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Rodzaje zwierząt gospodarskich	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	
									Ogółem	w tym wiew
	w tysiącach sztuk									
Konie	4 047	4 103	4 124	3 940	3 773	3 764	3 760	3 824	3 890	3 707
poniżej 1 roku	280	284	283	192	138	165	213	251	298	291
od 1 do 3 lat	288	289	313	326	277	204	178	234	292	287
od 3 do 4 lat	290	264	274	256	266	248	164	145	182	177
4-letnie i starsze	3 189	3 266	3 254	3 166	3 092	3 147	3 205	3 194	3 120	2 952
Bydło rogate	9 057	9 399	9 786	9 461	8 985	9 258	9 759	10 200	10 572	10 231
poniżej 1 roku	1 414	1 500	1 579	1 259	1 154	1 408	1 613	1 646	1 667	1 628
woły i buhaje roczne i starsze	444	495	466	427	342	342	405	445	466	458
jałowizna roczna i starsza	1 230	1 213	1 190	1 202	1 059	1 056	1 188	1 336	1 386	1 353
krowy	5 969	6 191	6 551	6 573	6 430	6 452	6 553	6 773	7 053	6 792
Trzoda chlewna	4 829	6 047	7 321	5 844	5 753	7 091	6 723	7 060	7 696	7 424
poniżej 6 miesięcy	2 300	3 155	3 754	2 783	2 981	3 767	3 474	3 600	4 105	3 949
6-miesięczna i starsza . .	2 529	2 892	3 567	3 061	2 772	3 324	3 249	3 460	3 591	3 475
Owce	2 492	2 599	2 488	2 557	2 554	2 802	3 024	3 188	3 162	3 162
poniżej 1 roku	1 018	1 086	1 032	1 103	1 095	1 251	1 352	1 424	1 413	1 413
roczne i starsze	1 474	1 513	1 456	1 454	1 459	1 551	1 672	1 764	1 749	1 749
Kozy	227	237	248	278	321	355	383	406	406	329

TABL. 30. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W 1937 R.

Miasta. Wieś Wielkość gospodarstw Województwa	Ko- nie	Bydło rogate		Trzoda chlewna	Cwce	Kozy	Ko- nie	Bydło roga- te	Trzoda chlewna	Owce
		ogó- łem	w tym krowy							
		w tysiącach sztuk								
Polska	3 890	10572	7 053	7 696	3 188	406	15,2	41,3	30,1	12,5
Miasta	183	341	261	272	26	77	×	×	×	×
Wieś	3 707	10231	6 792	7 424	3 162	329	14,9	41,2	29,9	12,7
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	3 310	9 495	6 375	6 989	2 727	327	.	.	.	.
50 ha i więcej	397	736	417	435	435	2	.	.	.	.
Warszawskie	326	866	584	710	72	9	14,8	39,4	32,3	3,3
Łódzkie	206	605	414	474	59	31	15,2	44,6	34,9	4,3
Kieleckie	263	808	546	461	67	22	15,6	47,7	27,2	4,0
Lubelskie	372	884	627	900	102	2	17,2	41,0	41,7	4,7
Białostockie	301	664	432	523	380	1	15,6	34,4	27,1	19,7
Wileńskie	206	495	344	400	588	2	11,9	28,5	23,1	33,8
Nowogródzkie	190	487	323	379	414	1	13,7	35,1	27,3	29,8
Poleskie	182	635	367	403	480	1	9,7	33,9	21,5	25,6
Wołyńskie	388	852	520	650	238	3	17,7	39,0	29,7	10,9
Poznańskie	259	754	469	902	154	99	13,9	40,4	48,3	8,3
Pomorskie	143	377	251	442	150	20	14,0	36,9	43,2	14,7
Śląskie	29	124	88	81	7	50	12,8	55,5	36,3	3,0
Krakowskie	146	755	516	258	81	34	12,8	66,3	22,6	7,1
Lwowskie	338	1 008	701	354	109	17	17,9	53,4	18,7	5,8
Stanisławowskie	128	435	285	189	173	22	13,6	45,9	20,0	18,3
Tarnopolskie	230	482	325	298	88	15	18,9	39,7	24,5	7,2

a Dla województw obliczono, uwzględniając liczbę zwierząt gospodarskich na wsi,

TABL. 31. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Rok	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
		w tysiącach sztuk				na 100 ha ziemi użytkowa- nej rolniczo przypada sztuk			
Anglia . . .	1937	1 096	8 638	4 444	25 515	5,6	44,1	22,7	130,3
Argentyna . . .	1934	9 858 ^a	30 868	3 769 ^a	39 330	5,6 ^a	17,5	2,1 ^a	22,3
Australia . . .	1936	1 764 ^b	13 912 ^b	1 294	112 173 ^c	11,9 ^b	93,9 ^b	8,7	756,9 ^c
Brazylia . . .	1935	6 132	40 864	24 774	13 049				
Czechosłow. . .	1937	704 ^d	4 930	3 611	642	8,4 ^d	59,0	43,2	7,8
Dania . . .	1936	536	3 079 ^e	3 083 ^e	175 ^e	17,4	100,0 ^e	100,1 ^e	5,7 ^e
Francja . . .	1937	2 742	15 755	7 117	9 994	7,9	45,2	20,4	28,7
Hiszpania . . .	1934	568	4 215	5 411	19 093				
Holandia . . .	1937	300	2 627	1 406	608	12,8	112,0	59,9	25,9
Irlandia . . .	1936	424	4 014	1 017	3 062	9,0	85,5	21,7	65,2
Jugosławia . . .	1936	1 216	4 074	3 126	9 568	8,5	28,6	21,9	67,2
Kanada . . .	1937	2 883	8 841	3 963	3 340				
Niemcy . . .	1936	3 407	20 065	26 007	5 364 ^e	11,8	69,8	90,4	18,7 ^e
Nowa Zelandia . . .	1937	278	4 389	802	31 306	3,6	57,5	10,5	410,1
Polska . . .	1937	3 890	10 572	7 696	3 188	15,2	41,3	30,1	12,5
Rumunia . . .	1935	2 167	4 327	2 970	11 838	11,9	23,7	16,2	64,7
Stany Zj. Am. . .	1937	11 163	65 930	44 418	52 918				
Szwecja . . .	1935	611	2 919	1 293	444	12,6	60,1	26,6	9,1
Węgry . . .	1937	798	1 750	2 624	1 484	10,6	23,2	34,8	19,7
Włochy . . .	1937	796	7 289	2 814	9 095	3,7	33,9	13,1	42,2
Z.S.R.R. . .	1936	16 600	56 500	30 400	73 300				

a 1930. b 1935. c 1937. d 1936. e 1933.

TABL. 32. HODOWLE ZARODOWE

Liczba zarodowego bydła, trzody chlewnej i owiec zapisanych do ksiąg rodowodowych w 1936/37 oraz liczba obór i chlewni, uznanych za zarodowe na 1936/37^a

Polska Izby rolnicze	Bydło rogate			Trzoda chlewna			Owce	
	Liczba							
	obór ^b	buha- jów	krów	chlewni ^b	knu- rów	macior	try- ków	owiec
Polska	.	1 569	24 946	.	468	3 295	877	12 323
Warszawska . . .	16	182	4 250	2	24	166	128	820
Łódzka	11	89	1 420	.	12	55	28	223
Kielecka	16	116	2 506	.	23	100	7	358
Lubelska	19	121	2 029	.	19	130	50	614
Białostocka . . .	.	46	471	.	10	27	30	208
Wileńska	1	77	672	.	37	212	157	1 550
Poleska	.	33	392	.	.	.	51	124
Wołyńska	.	47	301	4	20	168	10	200
Wielkopolska . . .	64	261	4 046	18	49	422	26	2 075
Pomorska	30	254	4 496	.	72	315	364	5 208
Śląska ^c	—	—	—	—	—	—	—	—
Krakowska	17	122	1 674	11	125	514	26	943
Lwowska	.	221	2 689	.	77	1 186	.	.

a W myśl ustawy z 5. III 1934 o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec. b Kropka oznacza, że na danym terenie uznawanie obór i chlewni za zarodowe nie zostało jeszcze przeprowadzone. c Województwo nie było objęte ustawą.

TABL. 33. SZACUNEK PRODUKCJI MLEKA W 1934 R.

Wyszczególnienie	Pol-ska	Województwa			
		cen-tralne	wscho-dnie	zacho-dnie	połu-dniowe
Ogólna produkcja w mil. l	8 978	3 299	1 455	1 604	2 620
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	8 174	3 047	1 369	1 252	2 505
50 ha i więcej	804	252	86	352	115
Produkcja przeciętna na jeden ha użyt-ków rolnych w l	351	343	200	391	480

TABL. 34. MLECZNOŚĆ KRÓW

Lata Rasy Województwa	Ogółem			Gospodarstwa					
	Krowy pod kon-trolą	Wy-daj-ność l szt. w kg mle-kaa	% tłu-szczu w mle-ku	poniżej 50 ha			50 ha i więcej		
				Krowy pod kon-trolą	Wy-daj-ność l szt. w kg mlekaa	% tłu-szczu w mle-ku	Krowy pod kon-trolą	Wy-daj-ność l szt. w kg mlekaa	% tłu-szczu w mle-ku
1930/31	114 141	3 022	3.40	29 843	2 433	3.56	84 298	3 219	3.36
1931/32	88 505	2 967	3.38	16 681	2 494	3.54	71 824	3 076	3.33
1932/33	71 681	3 041	3.36	11 396	2 548	3.54	60 285	3 134	3.34
1933/34	68 659	3 171	3.35	11 077	2 584	3.53	57 582	3 284	3.33
1934/35	78 954	3 156	3.38	13 812	2 586	3.57	65 142	3 277	3.34
1935/36	84 964	3 172	3.40	18 146	2 567	3.59	66 818	3 337	3.36
1936/37 ^b	94 819	3 183	3.42	19 274	2 586	3.59	75 545	3 336	3.39
Nizinna	53 612	3 497	3.35	6 274	4 056	3.41	47 338	3 555	3.34
Czerwona polska	11 402	2 355	3.86	4 457	2 273	3.90	6 945	2 407	3.83
Simentalska	2 389	2 834	3.96	1 169	2 829	3.98	1 220	2 838	3.94
Inne i bezrasowe	8 358	2 226	3.66	4 224	2 084	3.71	4 134	2 371	3.60
Centralne ^c	38 853	3 241	3.36	6 083	2 621	3.48	32 770	3 356	3.35
Wschodnie ^d	14 534	2 263	3.69	4 937	2 095	3.82	9 597	2 350	3.63
Zachodnie	29 232	3 652	3.32	3 541	3 271	3.29	25 691	3 705	3.32
Południowe	12 200	2 974	3.65	4 713	2 538	3.87	7 487	3 248	3.54

a Kg mleka odpowiada mniej więcej 0,97 l. b W podziale na rasy uwzględ-niono tylko krowy pozostające pod kont. olą przez cały rok. c Bez woj. bia-łostockiego. d łącznie z woj. białostockim.

Źródło: Polskie Tow. Zootechniczne. Sprawozdanie z działalności Kółek Kontroli Obór za 1936/37.

TABL. 35. ROZWÓJ JEDWABNICTWA

Wyszczególnienie	1924-1928 ^a	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba hodowców	159	362	400	408	520	744	850	896	1 002	1 271
Waga jajeczek użyt-ych do hodowli w hg	19 ^b	15	21	26	46	50	49	60	63	100
Prod. oprzędów w kg	1 260 ^b	843	1 490	2 068	3 414	3 155	3 839	4 509	5 993	8 501

a Przeciętne roczne. b 1926—1928.

Źródło: Dane Ministerstwa Sprawiedliwości (więzienia), Centralnej Do-swiadczałnej Stacji Jedwabniczej w Milanówku, Związku Hodowców Jedwabników w Polsce i Krajowego Gospodarskiego Towarzystwa „Siłskij Hospodar” w Lwowie.

TABL. 36. RYBOŁÓWSTWO MORSKIE

A. Rybacy i sprzęt rybacki

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937	Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba rybaków	1631	1687	1730	1780	1822	Przeciętny roczny połow jednego rybaka:					
Liczba łodzi: motorowych	173	189	206	217	209	w q	85,6	86,0	98,9	131,0	76,9
niemotorowych	713	733	603	817	744	w tys. zł	2,8	2,4	2,0	2,2	2,8
Sieci w tys. szt.	32,6	31,4	33,0	35,0	35,6						

B. Połowy

Gatunki ryb	1933	1934	1935	1936	1937	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach kwintali					wartość w tysiącach zł				
Ogółem	139,6	145,0	171,1	233,2	140,1	4589,4	3991,8	3431,7	3986,0	5127,3
Połowy przybrzeżne:										
Słedzie	5,5	6,5	8,0	10,4	8,4	139,3	215,5	195,0	230,6	264,0
Płastugi	8,7	8,4	8,4	8,5	11,2	338,6	335,3	318,2	282,5	410,0
Łososie	1,0	0,7	0,7	0,7	0,3	337,5	278,6	290,5	274,3	175,4
Pomuchle	2,6	5,4	5,1	9,3	17,3	79,8	116,8	108,4	201,6	276,5
Szprotki	55,5	74,4	104,1	150,8	29,1	496,9	901,8	935,0	1150,3	560,6
Węgorze	1,2	1,4	1,1	1,6	1,5	236,9	269,0	238,3	361,5	312,1
Inne	1,7	1,7	1,3	1,4	2,7	106,9	124,8	104,8	95,3	183,0
Połowy dalekomorskie:										
Słedzie	63,4	46,5	42,4	50,5	68,7	2853,5	1750,0	1241,5	1389,9	2897,9
Inne	—	—	—	—	0,9	—	—	—	—	47,8

TABL. 37. POŁOWY MORSKIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1934	1935							
		Ogółem	w tym						
			po-much-le	wat-łusze sre-brzyste	iner-lany	śle-dzie	ma-krele	pła-stugi	wę-gorze
w tysiącach ton									
Anglia . . .	947,8	1 011,5	309,8	112,1	33,8	290,4	11,6	29,9	.
Dania . . .	89,1	86,8	21,1	1,7	0,1	16,0	4,3	19,3	4,1
Francja . . .	.	.	55,6	.	7,4	42,9	23,7	6,8	.
Holandia . . .	218,9	196,5	4,0	5,6	2,2	73,3	4,9	8,3	.
Islandia . . .	313,2	268,1	182,1	6,1	5,5	61,1	.	1,0	.
Kanada . . .	.	.	69,8	16,7	.	93,5	7,3	.	.
Niemcy . . .	401,1	478,0	87,3	2,7	42,2	192,1	.	2,7	2,2
Norwegia . . .	770,1	1 003,9	232,0	19,1	55,8	626,8	6,1	3,5	.
Polska . . .	14,5	17,1	0,5	.	.	5,0	.	0,9	0,2
Stany Zj. Am. .	141,3	169,4	40,0	71,3	.	.	18,5	.	.
Szwecja . . .	100,5	106,9	11,6	4,8	0,3	60,3	3,6	1,4	2,0
wartość w tysiącach złotych									
Anglia . . .	416 150	411 708	103 908	65 755	4 340	51 304	2 885	37 582	.
Dania . . .	45 324	46 119	5 335	1 074	27	4 306	1 138	18 310	6 613
Francja . . .	311 926	266 138	24 033	.	20 573	15 140	14 923	7 620	.
Holandia . . .	62 447	55 459	2 423	3 051	459	21 362	1 568	4 178	.
Islandia . . .	33 554	24 498	18 627	1 303	990	3 507	.	945	.
Kanada . . .	182 766	181 628	14 550	5 961	.	9 591	1 630	.	.
Niemcy . . .	149 853	178 642	28 498	13 664	12 600	73 087	.	2 258	6 019
Norwegia . . .	90 483	101 784	31 707	2 552	5 372	35 099	1 834	2 950	.
Polska . . .	3 992	3 432	108	.	.	1 437	.	318	238
Stany Zj. Am. .	43 866	47 727	11 109	20 553	.	.	3 843	.	.
Szwecja . . .	35 070	38 738	3 306	2 561	65	12 179	1 227	1 818	4 140

TABL. 2. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZEMYSŁU W 1935 R. (dok.)

Głęzie i ważniejsze rodzaje przemysłu	Polska	Kategorie świadectw przemysłowych			Województwa			
		I-V	VI-VII	VIII	centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Drzewny	18 690	752	2 615	15 323	7 029	2 066	6 066	3 529
eksploatacja lasu	1 519	102	856	561	488	614	10	407
tartaki	2 380	461	988	931	742	337	483	811
fabr. dykt i fornirow	32	31	1	—	19	10	2	1
„ mebli i stolarstwo	9 663	90	471	9 102	3 697	754	3 483	1 721
bednarstwo	574	8	19	547	275	42	197	60
kolodziejstwo i stelmasstwo	2 505	—	—	2 505	752	133	1 422	198
koszykarstwo	270	5	37	228	58	10	150	52
Spożywczy	58 747	1467	8 538	48 742	26 325	6 948	14 084	11 390
młyny	13 596	825	5 094	7 677	6 060	2 976	2 013	2 547
piekarnie	14 603	41	460	14 102	6 808	1 495	4 276	2 024
wytwórnice cukiernicze	1 764	88	214	1 462	883	134	384	383
mleczarstwo	8 426	7	186	8 233	3 219	845	793	3 566
rzeźnictwo i wędliniarstwo	14 054	57	187	13 810	6 993	754	4 732	1 575
cukrownie	62	62	—	—	32	4	23	3
gorzelnie, browary i słodownie	1 564	144	1 394	26	404	91	679	390
Odzieżowy	52 166	100	1 264	50 802	28 119	6 917	10 058	7 072
krawiectwo	23 967	25	515	23 427	12 984	3 350	4 453	3 180
bielizniarstwo	1 646	10	158	1 478	1 159	77	165	245
kapelusznictwo i czapnictwo	4 085	4	115	3 966	2 229	714	533	609
kuśnierstwo	1 896	4	61	1 831	1 005	228	129	534
obuwnictwo (szewstwo)	19 163	8	292	18 863	9 835	2 423	4 607	2 298
Poligraficzny	4 703	198	451	4 054	2 166	577	1 059	901
drukarnie i litografie	1 831	171	383	1 277	946	165	372	348
introligatornie	678	13	52	613	325	83	135	135
fotografia i film	2 116	14	16	2 086	860	327	536	393
Budowlany	7 909	352	1 235	6 322	3 209	318	2 825	1 557
przedsiębiorstwa budowlane	2 142	305	982	855	785	38	999	320
murarstwo	1 461	—	—	1 461	706	66	397	292
ciesielstwo	874	—	—	874	507	49	170	148
szklarstwo i dekarstwo	1 309	—	27	1 282	408	113	521	267
zduństwo	489	1	19	469	152	11	251	75
malarstwo pokojowe	514	11	63	440	279	13	117	105
instalacje urządzeń wodociągowych i gazowych	473	24	79	370	147	9	150	167
instalacje urządzeń elektryczn.	566	11	65	490	189	19	191	167
Wyroby z różnych materiałów	4 046	135	212	3 699	1 697	310	1 287	752
tapicerstwo	662	—	3	659	305	60	192	105
lakiernictwo i malarstwo	1 352	—	—	1 352	289	60	772	231
Elektrownie, kotłownie i wodociągi	584	76	95	413	222	126	120	116
Świadczenia	19 887	47	384	19 456	8 735	1 810	5 494	3 848
fryzjerstwo	11 761	7	204	11 550	5 780	1 167	2 900	1 934
pralnie i farbiarnie	1 470	31	60	1 379	918	173	246	135
przewóz	5 553	2	82	5 469	1 741	433	1 937	1 442
Hodowla i rybołówstwo	1 524	15	197	1 312	327	251	822	124

TABL. 3. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW
HANDLOWYCH WEDŁUG KATEGORII

Lata Województwa	Ogółem	Kategorie świadectw przemysłowych				
		I	II	III	IV	V ^a
Polska 1932	427 871	764	29 475	203 200	187 709	6 723
1933	405 930	703	23 274	151 664	224 950	5 339
1934	403 504	553	19 863	118 838	259 309	4 941
1935	415 351	576	19 227	100 923	290 381	4 244
1937	456 615 ^b	759	22 329	98 353	330 421	4 330
Centralne 1932	195 973	408	12 551	89 972	89 956	3 086
1937	210 162 ^b	477	10 616	45 318	152 213	1 437
M. st. Warszawa	32 370 ^b	330	4 021	10 301	17 568	94
Warszawskie	38 300 ^b	1	831	8 045	29 199	179
Łódzkie	45 601	111	3 219	10 067	31 792	412
Kieleckie	39 745	16	1 054	6 871	31 257	547
Lubelskie	32 985	14	750	5 770	26 363	89
Białostockie	21 161	5	741	4 264	16 034	117
Wschodnie 1932	52 119	28	2 800	28 023	20 949	319
1937	60 600 ^b	28	2 034	11 509	46 687	301
Wileńskie	14 464 ^b	16	744	3 263	10 401	36
Nowogródzkie	10 799	2	254	1 865	8 665	13
Poleskie	11 033 ^b	—	318	2 063	8 571	52
Wołyńskie	24 304 ^b	10	718	4 318	19 050	200
Zachodnie 1932	73 497	195	9 143	38 865	23 521	1 773
1937	76 727 ^b	150	5 637	23 511	45 731	1 424
Poznańskie	34 979 ^b	55	2 210	9 878	21 958	751
Pomorskie	19 400 ^b	36	1 291	5 376	12 252	298
Śląskie	22 348	59	2 136	8 257	11 521	375
Południowe 1932	106 282	133	4 981	46 340	53 283	1 545
1937	109 126 ^b	104	4 042	18 015	85 790	1 168
Krakowskie	35 152 ^b	50	1 764	7 122	25 818	391
Lwowskie	38 932	42	1 518	6 123	30 925	324
Stanisławowskie	17 214	8	407	2 724	13 762	313
Tarnopolskie	17 828	4	353	2 046	15 285	140

^a Handel rozwojny i obnośny, ponadto specjalny handel jarmarczny.
^b Różnica między ogólną liczbą zakładów a liczbą podaną w podziale na kategorie przypada na żeglugę — statki. W 1932 — 1935 statki włączono do kategorii V.

Uwaga. W tablicy nie uwzględniono świadectw przemysłowych wykupionych dla zajęć przemysłowych.

TABL. 4. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ W 1937 R.

Kategorie Branże	Polska	Kategorie świadectw przemysł.			Województwa ^a			
		I III	III	IV IV	central- ne	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnio- we
Ogółem	462044 ^b	23088	98353	334751	197566	61 263	92918	110297
Zakłady I i II kategorii	23 088	23088	x	x	10 643	2 062	6 237	4 146
„ III „	98 353	x	98353	x	42 427	11 509	26402	18 015
„ IV i V ^c „	334751	x	x	334751	142223	46 989	58581	86 958
Zajęcia przemysłowe	5 429	x	x	x	2 190	663	1 405	1 171
Żegluga—statki	423	x	x	x	83	40	293	7
Zakłady handlowe	456192	23088	98353	334751	195293	60 560	91220	109119
Handel towarowy	401250	19023	82855	299372	175113	53 778	76502	95 857
Skup towarów	29 443	1 114	3 578	24 751	11 827	6 534	4 294	6 788
zboże	7 308	210	990	6 108	3 459	1 622	469	1 758
owoce	2 201	3	70	2 128	1 154	524	160	363
zwierzęta żywe	6 696	214	665	5 817	2 716	975	1 696	1 309
inne artykuły	13 238	687	1 853	10 698	4 498	3 413	1 969	3 358
Sprzedaż towarów	371807	17909	79277	274621	163286	47 244	72208	89 069
Surowce rolne i artykuły dla potrzeb rolnictwa	7 378	825	1 777	4 776	2 471	858	2 140	1 909
syndykaty i spółdzielnie rolniczo-handlowe oraz sklepy z artykułami rolniczymi	1 372	272	743	357	373	165	550	284
zboże	1 541	159	432	950	422	293	195	631
zwierzęta żywe	758	55	51	652	133	64	194	367
inne artykuły	3 707	339	551	2 817	1 543	336	1 201	627
Artykuły żywnościowe	230549	5 031	40344	185174	98 079	31 403	44870	56 197
mąka, kasza, ryż	1 470	179	505	786	576	188	306	400
wymiana zboża na mąkę i chleb	2 065	8	322	1 735	419	1	1 464	181
pieczywo	5 295	23	924	4 348	2 206	608	1 444	1 037
nabiał	5 029	97	1 024	3 908	1 722	212	2 026	1 069
mięso	34 730	468	8 443	25 819	15 799	3 901	8 467	6 563
ryby, śledzie	2 433	106	279	2 048	1 364	290	414	365
owoce, warzywa	8 683	133	563	7 987	4 160	1 266	2 084	1 173
słodycze	13 306	155	1 156	11 995	6 815	1 488	2 505	2 498
piwo	1 719	161	1 041	517	448	189	550	532
napoje alkoholowe	4 319	235	2 732	1 352	2 036	759	852	672
wyroby tytoniowe	5 524	493	325	4 706	1 661	676	802	2 385
różne artykuły żywno- ściowe	131419	2 347	18989	110083	56 383	17 444	21109	36 483
artykuły żywnościowe i nieżywnościowe	14 557	626	4 041	9 890	4 490	4 381	2 847	2 839
Artykuły odzieżowe	71 518	5 496	16747	49 275	33 947	8 400	12335	16 836
tkaniny	25 807	2 951	6 325	16 531	10 994	3 176	4 623	7 014
odzież, futra	8 136	673	2 252	5 211	3 942	866	1 304	2 024
bielizna, trykotaże, ga- lanteria	20 166	637	3 604	15 925	11 185	2 060	3 368	3 553
kapelusze, czapki	1 604	46	295	1 263	494	145	609	356
obuwie	5 277	221	1 371	3 685	2 606	581	1 157	933
skóry, wyroby ze skóry	9 700	561	2 653	6 486	4 068	1 527	1 237	2 868
inne artykuły	828	407	247	174	658	45	37	88

^a Według podziału administracyjnego obowiązującego od dnia 1.IV 1938.
^b W podziale według kategorii nie uwzględniono zajęć przemysłowych i żegluga-
statków. ^c Ob. uwagę ^a na str. 93.

TABL. 4. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ W 1937 R. (dok.)

Kategorie Branże	Polska	Kategorie świadectw przemysł.				Województwa ^a			
		I	II	III	IV V	central- ne	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnio- we
Mebłe, sprzęty, naczynia meble	8 482	587	2 124	5 771	3 676	884	1 694	2 228	
sprzęty domowe	2 758	253	1 095	1 410	954	170	661	973	
szkło, ceramika	2 930	104	487	2 339	1 301	315	542	772	
inne artykuły	1 925	177	410	1 338	1 053	314	274	284	
Artykuły chemiczne	869	53	132	684	368	85	217	199	
apteki	11 675	1 540	6 137	3 998	5 904	1 440	2 384	1 947	
składy apteczne	2 137	355	1 705	77	879	327	437	494	
mydlarnie, farby, lakiery	3 090	377	1 758	955	1 211	600	872	407	
przetwory naftowe	3 544	158	1 043	2 343	2 562	210	350	422	
inne artykuły	2 140	276	1 420	444	782	218	613	527	
Papier i wyroby z papieru	764	374	211	179	470	85	112	97	
Książki, czasopisma	4 336	387	1 194	2 755	2 086	363	1 052	835	
i dzieła sztuki	3 426	94	954	2 378	1 502	500	712	712	
księgarnie	1 856	55	753	1 048	896	212	404	344	
czasopisma	1 237	19	102	1 116	443	271	263	260	
inne	333	20	99	214	163	17	45	108	
Żelazo, metale, wyroby	12 745	2 056	5 136	5 553	5 795	1 392	2 748	2 810	
środki komunikacji	1 083	202	485	396	342	79	564	98	
maszyny	860	271	370	219	317	134	203	208	
przybory i instrumenty	1 155	286	619	250	545	82	311	217	
wyroby zegarmistrzow- skie i jubilerskie	1 796	125	725	946	719	167	484	426	
wyroby elektrotechnicz- ne	1 613	398	883	332	768	118	446	281	
inne wyroby	6 238	774	2 054	3 410	3 104	812	740	1 582	
Materiały budowlane									
i opałowe	15 896	1 277	3 535	11 084	7 928	1 326	2 562	4 080	
materiały budowlane	5 659	719	2 112	2 828	2 556	685	861	1 557	
węgiel	7 532	222	718	6 592	4 550	226	1 337	1 419	
inne artykuły	2 705	336	705	1 664	822	415	364	1 104	
Artykuły różne i bliżej nie określone	5 802	616	1 329	3 857	1 898	678	1 711	1 515	
Zakłady gastronomicz- ne i wynajem pomie- szczeń	39 485	1 691	11 890	25 904	12 894	4 783	10 829	10 979	
Handel pieniężny i ubez- pieczenia	1 798	448	228	1 122	691	149	690	268	
Biura wszelkie ^b	1 667	488	571	608	721	171	465	310	
Wypożyczalnie	4 433	75	147	4 211	2 464	494	1 121	354	
Transport, komunikacja, ekspedycja	2 429	727	1 140	562	1 066	329	665	369	
Przedsiębiorstwa rozryw- kowe	1 345	298	289	758	548	181	386	230	
Lecznictwo i higiena	866	109	364	393	455	98	129	184	
Inne i bliżej nie określo- ne	2 919	229	869	1 821	1 341	577	433	568	
Zajęcia przemysłowe	5 429	x	x	x	2 190	663	1 405	1 171	
Żegluga—statki	423	x	x	x	83	40	293	7	

a Ob. uwagę a na str. 94. b Biura pośrednictwa handlowego, komisowe, agenturowe, informacyjne, porad, podań, tłumaczeń, patentowe, techniczne, pośrednictwa pracy itp., bez biur podróży.

TABL. 5. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ I FORMY PRAWNEJ W 1937 R.

Kategorie Województwa Branże	Ogół- tem	Spółki				Spół- dziel- nie	Zakła- dy jedno- osobo- we	Zakła- dy o in- nej i niewła- dowej formie praw- nej
		ak- cyj- ne	z ogr. odp.	ko- man- dyto- we	fir- mo- we			
Polska	462 044	2 729	4 010	182	12370	12 014	428 057	2 682
Zakłady I kategorii	759	344	148	16	100	4	132	15
„ II „	22 329	1 446	2 028	113	4 542	154	13 663	383
„ III „	98 353	649	1 397	49	4 363	5 427	85 581	887
„ IV „	330 421	213	384	3	3 301	6 427	318 703	1 390
„ V a i b „	4 318	—	1	—	37	1	4 273	6
Handel jarmarczny	12	1	1	—	1	—	9	—
Zajęcia przemysłowe	5 429	x	x	x	x	x	5 429	x
Żegluga—statki	423	76	51	1	26	1	267	1
M. st. Warszawa	33 303	690	1 256	48	1 987	219	28 911	192
Centralne ^b	179 149	619	906	46	3 964	3 119	169 897	590
Wschodnie	61 263	142	183	10	2 383	1 705	56 517	323
Poznańskie i pomorskie	55 174	476	695	46	840	1 138	51 768	211
Śląskie	22 858	265	451	24	525	383	21 080	130
Południowe	110 297	537	519	8	2 671	5 450	99 884	1 226
Zakłady handlowe	456 192	2 653	3 959	181	12 344	12 013	422 361	2 681
Handel towarowy	401 250	2 042	2 933	150	10 455	10 795	373 231	1 644
Skup towarów	29 443	15	164	7	1 494	238	27 484	41
Sprzedaż towarów	371 807	2 027	2 769	143	8 961	10 557	345 747	1 603
Surowce rolne i artykuły dla potrzeb rolnictwa	7 378	68	180	21	377	744	5 955	33
Artykuły żywnościowe	230 549	413	785	39	2 928	9 294	215 828	1 262
Artykuły odzieżowe	71 518	515	276	24	2 368	174	68 118	43
Mebel, sprzęty, naczynia	8 482	36	90	2	296	21	8 033	4
Artykuły chemiczne	11 675	318	309	15	647	34	10 267	85
Papier i wyroby z papieru	4 336	37	101	4	189	28	3 949	26
Książki, czasopisma i dzieła sztuki	3 426	54	103	1	88	61	3 057	62
Żelazo, metale, wyroby	12 745	364	499	19	761	41	11 033	28
Materiały budowlane i opałowe	15 896	147	316	11	1 060	70	14 274	18
Artykuły różne i bliżej nie określone	5 802	75	110	7	247	90	5 233	40
Zakłady gastronomiczne i wynajem pomieszczeń	39 485	93	210	13	835	180	37 560	594
Handel pieniężny i ubez- pieczenia	1 798	285	36	3	47	861	493	73
Biura wszelkie ^c	1 667	45	147	3	137	26	1 282	27
Wypożyczalnie	4 433	15	69	1	106	34	4 182	26
Transport, komunikacja, ekspedycja	2 429	134	292	5	331	39	1 585	43
Przedsiębiorstwa rozryw- kowe	1 345	5	78	1	104	12	1 035	110
Lecznictwo i higiena	866	4	44	5	120	7	626	60
Inne i bliżej nie określone	2 919	30	150	—	209	59	2 367	104
Zajęcia przemysłowe	5 429	x	x	x	x	x	5 429	x
Żegluga—statki	423	76	51	1	26	1	267	1

a Handel rozwojny (Va) i obnośny (Vb). b Bez m. st. Warszawy.

c Ob. uwagę b na str. 95.

TABL. 6. RZEMIOSŁO W 1936 R.

Liczba kart rzemieślniczych wystawionych przez Izby Rzemieślnicze

Rodzaje rzemiosła	Polska	Województwa				Rodzaje rzemiosła	Polska
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe		
Ogółem	354 449	184 678	46 613	60 528	62 630	Inne razem . . .	39 563
Szewstwo	55 686	31 602	6 687	7 672	9 725	w tym:	
Krawiectwo	54 439	30 091	8 259	7 355	8 734	Kuśnierstwo . . .	3 612
Rzeźnictwo i we-						Cukiernictwo . . .	3 486
dliniarstwo	45 378	21 870	4 942	8 578	9 988	Czapnictwo . . .	3 379
Kowalstwo	29 857	13 660	5 698	5 285	5 214	Szklarstwo	2 663
Stolarstwo	27 934	14 212	3 756	5 032	4 934	Fotografowanie . .	2 576
Piekarstwo	17 644	8 042	1 945	4 766	2 891	Kapelusznictwo . .	2 459
Fryzjerstwo	14 660	6 883	1 437	3 407	2 933	Zduństwo	1 915
Malarstwo	12 639	7 792	1 759	1 759	1 329	Garbarstwo	1 765
Ślusarstwo	10 246	4 646	1 282	2 490	1 828	Tapicerstwo . . .	1 710
Ciesielstwo	8 632	6 033	1 080	801	718	Bednarstwo	1 599
Kołodziejstwo	7 803	3 668	513	2 611	1 011	Introligatorstwo . .	1 435
Cholewkarstwo	7 724	5 893	1 053	279	499	Jubilerstwo i złotn.	1 233
Malarstwo	6 893	3 191	818	1 590	1 294	Tokarstwo w drze-	
Blacharstwo	6 168	2 678	740	830	1 920	wie i metalu . . .	1 229
Rymarstwo	4 771	2 413	641	1 181	536	Powroźnictwo . . .	893
Zegarmistrzostwo . . .	4 412	2 033	553	745	1 081	Garncarstwo	887
Inne	39 563	19 971	5 450	6 147	7 995	Dekarstwo	874

TABL. 7. UPADŁOŚCI OGŁOSZONE

Rodzaje przedsiębiorstw Województwa	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	288	516	771	549	310	268	153	139	120
w tym: spółki akcyjne . . .	15	14	40	31	19	24	14	18	8
spółki z ogr.odp.	36	33	109	65	42	55	39	40	36
spółdzielnie	7	18	50	66	42	39	24	14	10
Przedsiębiorstwa:									
przemysłowe	109	133	248	195	128	133	86	67	56
handlowe*	174	372	493	312	155	117	50	52	48
handel pieniężny	5	3	19	35	25	16	8	8	4
inne	—	8	11	7	2	2	9	12	12
Centralne	176	302	432	336	187	145	82	84	85
w tym m.st. Warszawa . . .	—	—	232	160	69	59	40	43	41
Wschodnie	1	4	13	13	12	6	11	4	2
Poznańskie i pomorskie . . .	73	119	157	89	57	52	22	18	19
Śląskie	9	18	40	36	14	13	11	13	4
Południowe	29	73	129	75	40	52	27	20	10

a Bez handlu pieniężnego.

TABL. 8. UPADŁOŚCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Polska	288	516	771	549	310	268	153	139	122
Anglia z Walią	4 167	3 929	4 403	4 645	4 110	3 623	3 523	3 249	3 137
Austria	583	581	816	1 093	956	703	539	521	473
Czechosłowacja	518	650	1 053	1 442	1 583	1 255	1 072	779	670
Francja	6 121	6 502	7 387	8 992	9 349	10 396	10 502	8 093	5 794
Japonia	3 265	3 844	4 277	4 545	3 585				
Niemcy	8 120	10 001	13 736	8 534	3 881	2 747	2 936	2 580	2 251
Stany Zjedn. Am.	23 842	22 909	28 285	31 882	19 859	11 724	11 510	9 185	9 017
Szwajcaria	622	621	639	904	862	981	947	967	614
Włochy	10 946	11 546	12 759	12 922	10 064	8 370	6 985	5 287	3 209

B. Spółki akcyjne

TABL. 9. KRAJOWE^a SPÓŁKI AKCYJNE I UDZIAŁ W NICH KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH

Lata	Grupy działalności gospodarczej	Ogółem spółki czynne			W tym spółki posiadające kapitały zagraniczne			Kapitały zagraniczne w odsetkach kapitałów własnych	
		Liczba spółek	Kapitały własne ^b		Liczba spółek	Kapitały własne ^b		spółek akcyjnych ogółem	spółek z udziałem zagranicznym
			razem	w tym kapitał zakładowy		razem	w tym zagraniczne		
Ogółem	1933	1 130	4 070,1	3 378,8	466	2 897,4	1 848,6	45,4	63,4
	1934	1 123	3 926,1	3 360,1	481	2 903,7	1 849,6	47,1	63,7
	1935	1 118	3 880,1	3 346,0	446	2 557,3	1 714,5	44,2	67,0
	1936	1 110	3 910,7	3 339,1	427	2 447,0	1 503,3	38,4	61,4
Górnictwo ^c i hutnictwo		38	968,9	812,1	22	721,4	467,7	48,3	64,8
Górnictwo naftowe		25	244,3	213,0	17	237,5	207,7	85,0	87,9
Przemysł:									
mineralny		63	99,3	93,1	19	53,7	23,8	24,0	44,2
metalowy		129	250,7	221,5	49	152,2	68,4	27,3	44,9
w tym elektrotechn.		28	66,3	63,1	18	59,1	38,1	57,5	64,8
chemiczny		105	288,2	238,7	58	238,1	171,4	59,5	72,0
włókienniczy		135	538,5	492,6	44	243,5	127,7	23,7	52,4
papierniczy		25	93,7	76,7	11	63,4	20,8	22,2	32,8
drzewny		56	45,7	39,9	31	24,3	19,5	42,7	80,2
spożywczy		150	401,0	313,3	40	139,1	33,6	8,4	24,2
w tym cukrownie		55	234,6	174,5	16	83,0	11,3	4,8	13,5
poligraficzny		32	42,1	32,4	4	2,5	2,0	4,8	80,8
budowlany		47	29,6	21,8	14	13,6	9,2	31,1	67,6
Elektrownie i wodociągi		22	228,7	210,4	18	220,2	195,0	85,3	88,8
Handel towarowy		112	66,5	58,4	41	21,7	12,9	19,4	59,4
Handel pieniężny		38	241,8	198,1	15	109,4	42,6	17,6	38,9
Ubezpieczenia		16	26,5	21,3	12	24,0	18,4	69,4	76,7
Transport, komunikacja, ekspedycja		55	259,0	230,1	20	160,7	68,6	26,5	42,7
Pozostałe grupy		62	86,2	65,7	12	21,7	14,0	16,2	64,5

a Spółki, których zarząd znajduje się w Polsce. b Kapitały: zakładowy i rezerwy (bez amortyzacyjnych). c Bez naftowego.

Uwaga. Zagraniczne spółki akcyjne działające w Polsce ob. tabl. 14 i 15 na str. 103 i 104.

Źródło: Informacje o kapitałach zagranicznych według danych Instytutu Badań Koniunktur Gospodarczych i Cen.

TABL. 10. RUCH KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

Na podstawie rejestru handlowego

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Spółki nowozałożone:									
liczba spółek	80	72	33	37	18	21	26	22	17
kapitał w mil. zł	112,0	59,1	19,0	48,3	31,3	8,1	15,6	45,9	11,0
Powiększenia kapitału:									
liczba spółek	172	128	48	35	23	19	33	23	25
kapitał w mil. zł	216,1	185,9	54,7	93,6	16,5	14,8	58,2	28,6	111,0
Zmniejszenia kapitału:									
liczba spółek	5	3	14	12	23	19	15	27	20
kapitał w mil. zł	6,7	7,4	26,6	38,2	48,7	39,7	80,9	41,9	60,0

a Uwzględniono tylko powiększenia drogą subskrypcji.

TABL. II. BILANSE KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

Dane za 1936 zawarte w tabl. II—15 dotyczą spółek, które do dn. I.IV 1938 nadesłały lub ogłosiły swe sprawozdania rachunkowe za 1936

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględ- nionych w opra- cowaniu	Kasa i banki	Towa- ry i su- rowce	Dłuż- nicy	Rucho- mości i nie- rucho- mości	Inne akty- wa	Straty	
							nie po- kryte z lat ubieg- łych	z roku spra- wo- zdaw- czego
							w milionach złotych	
Ogółem . . . 1928	909	279,1	1 174,6	2 938,4	4 281,0	342,5	55,4	44,7
1929	964	293,0	1 403,4	3 380,6	5 259,9	417,3	31,0	105,7
1930	1 066	308,0	1 319,4	3 269,1	5 567,3	469,9	64,0	176,9
1931	1 015	244,3	1 016,6	2 605,9	5 723,0	497,5	102,9	202,9
1932	978	207,6	812,4	2 241,8	5 420,5	419,9	177,2	194,0
1933	1 032	193,0	721,5	1 963,7	5 542,9	569,4	251,9	91,8
1934	1 080	249,6	720,5	2 149,0	5 684,0	580,5	327,2	149,9
1935	1 058	237,7	734,4	2 381,8	5 995,1	585,3	497,4	112,2
1936	1 050	272,0	824,5	2 300,3	6 122,2	555,7	452,3	78,1
Rolnictwo i ho- dowla	12	1,2	1,9	10,6	15,5	1,8	3,1	0,2
Górnictwo ^a i hut- nictwo	36	47,4	158,2	201,8	1 621,6	96,9	165,2	24,7
Górnictwo nafto- we	24	8,4	40,1	80,6	407,2	22,9	17,3	8,3
Przemysł: mineralny	59	4,5	15,0	22,6	189,1	11,7	30,0	2,7
metalowy	121	13,8	106,1	148,7	425,6	26,6	34,6	3,9
w tym elektro- techniczny	25	4,5	27,1	48,8	73,3	9,4	8,4	0,5
chemiczny	101	38,1	93,8	112,2	425,4	32,5	7,0	3,7
włókienniczy	130	18,9	192,0	201,7	874,3	42,0	104,7	7,9
papierniczy	25	6,1	19,4	19,8	187,1	5,2	1,8	0,4
skórzany	14	0,2	11,3	3,7	19,3	0,4	0,7	0,1
drzewny	46	1,1	11,4	21,2	83,3	6,2	8,8	1,2
spożywczy	142	18,0	103,9	129,7	617,7	67,5	14,1	5,4
w tym cukrow- nie	53	9,0	72,0	61,2	405,0	50,8	3,9	1,7
odzieżowy i ga- lanteryjny	6	0,1	2,0	2,6	4,2	0,7	2,4	0,0
poligraficzny	32	5,0	8,2	10,8	59,4	5,0	2,1	0,4
budowlany	45	1,7	4,8	15,3	32,1	5,6	5,4	1,0
Elektrownie i wo- dociagi	22	13,5	14,9	29,8	453,4	12,8	1,6	0,2
Handel towarowy	104	3,9	28,6	59,0	47,1	7,4	13,7	1,9
Handel pieniężny	37	65,3	0,4	130,6	79,0	160,9	15,6	6,8
Ubezpieczenia	16	6,0	—	51,2	23,2	24,9	1,3	3,7
Zakłady gastrono- miczne i wynajem pomieszczeń	7	0,1	0,9	0,6	29,7	0,4	0,5	0,1
Transport, komu- nikacja, eksped- ycja	54	18,2	11,6	41,4	512,6	19,8	20,5	5,3
Inne	17	0,5	0,0	6,4	15,4	4,5	1,9	0,2

^a Bez naftowego.

(dok. str. 100)

TABL. II. BILANSE KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH (dok.)

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilan- sowa	Kapi- tał zakła- dowy	Rezer- wy	Kapi- tał amor- tyza- cyjny	Wle- rzy- ciele	Inne pasy- wa	Zyski	
							pozo- stałe z lat ubieg- łych	z roku spraw- ow- zda- czego
w milionach złotych								
Ogółem . . . 1928	9 115,7	2 448,5	849,1	889,2	4 555,2	148,1	17,4	208,2
1929	10 890,9	2 963,3	826,5	1 117,2	5 540,7	237,7	20,7	184,0
1930	11 174,6	3 094,0	776,3	1 381,2	5 586,0	184,4	21,8	130,3
1931	10 393,1	3 099,5	740,3	1 531,2	4 793,4	138,4	20,1	70,2
1932	9 473,4	2 974,4	734,8	1 555,5	4 028,9	114,8	12,9	52,1
1933	9 334,2	3 023,5	665,9	1 725,3	3 660,0	183,6	10,0	65,9
1934	9 860,7	3 093,9	542,4	1 965,4	3 791,4	367,5	12,1	88,0
1935	10 543,9	3 253,2	523,4	2 230,7	4 143,6	298,7	14,5	79,8
1936	10 605,1	3 267,3	557,4	2 424,5	3 910,6	319,8	14,6	110,5
Rolnictwo i ho- dowla	34,3	8,7	1,6	1,7	21,3	0,7	0,0	0,5
Górnictwo ^a i hut- nictwo	2 315,8	803,8	156,0	681,1	642,0	27,8	0,0	5,1
Górnictwo nafto- we	584,8	212,7	31,3	148,0	141,0	49,8	1,2	0,5
Przemysł:								
mineralny . . .	275,6	91,0	6,2	61,0	105,0	9,5	0,3	2,5
metalowy . . .	759,3	214,6	29,2	178,9	298,3	25,2	1,0	12,1
w tym elektro- techniczny . . .	172,0	60,8	3,2	24,8	72,4	5,8	0,3	4,7
chemiczny . . .	712,7	234,6	49,5	183,0	197,2	28,6	3,4	16,4
włókienniczy . .	1 441,5	472,1	45,4	418,5	446,3	42,4	1,9	14,9
papierniczy . .	239,8	76,7	17,0	102,8	33,0	3,4	0,2	6,7
skórzany	35,7	12,5	1,2	5,2	15,9	0,4	0,1	0,4
drzewny	133,2	32,6	5,7	16,6	71,2	4,4	0,9	1,6
spożywczy . . .	956,3	305,5	87,7	305,1	205,0	36,8	1,1	15,1
w tym cukrow- nie	603,6	170,0	60,1	237,0	106,6	20,0	0,7	9,2
odzieżowy i ga- lanteryjny . . .	12,0	6,0	0,5	2,2	2,6	0,4	0,0	0,3
poligraficzny . .	90,9	32,4	9,7	24,6	19,8	2,2	0,1	2,1
budowlany . . .	65,9	21,0	7,5	6,5	27,4	2,8	0,0	0,7
Elektrownie i wo- dociągi	526,2	210,4	18,3	128,0	132,4	28,9	0,3	7,5
Handel towarowy .	161,6	55,6	8,0	10,8	81,1	2,5	0,3	3,3
Handel pieniężny .	1 458,6	196,1	43,7	7,1	1 181,1	22,4	1,8	6,4
Ubezpieczenia . .	110,3	21,3	5,2	1,9	74,9	6,0	0,5	0,5
Zakłady gastro- nomiczne i wynajem pomieszczeń . . .	32,3	15,7	1,7	7,0	7,3	0,1	—	0,5
Transport, komu- nikacja, ekspe- dycja	629,4	229,6	28,9	132,3	199,2	25,3	1,5	12,6
Inne	28,9	14,4	3,1	2,2	8,6	0,2	0,0	0,4

^a Bez naftowego.

TABL. 12. ZYSKI I STRATY KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

Lata Grupy działalności gospodarczej	Ogólna nadwyż- ka zys- ków (+) lub strat(-) w milio- nach złotych	Spółki, które wykazały					
		zyski				straty	
		liczba spółek ^a	sumy w milio- nach złotych	w tym przyzna- no dywidendy		liczba spółek	sumy w milio- nach złotych
liczba spółek	sumy w milio- nach złotych						
Ogółem . . . 1928	+ 163,5	691	208,2	420	118,1	218	44,7
1929	+ 79,1	618	184,8	346	105,7	346	105,7
1930	— 46,0	517	130,9	253	77,9	549	176,9
1931	— 132,7	350	70,2	139	43,1	665	202,9
1932	— 141,9	329	52,1	127	32,6	649	194,0
1933	— 25,9	467	65,9	157	37,1	565	91,8
1934	— 61,9	518	88,0	187	41,8	562	149,9
1935	— 32,4	544	79,8	207	40,3	514	112,2
1936	+ 32,8	645	110,9	254	50,4	405	78,1
Rolnictwo i ho- dowla	+ 0,1	8	0,3	3	0,1	4	0,2
Górnictwo ^b i hut- nictwo	— 19,6	11	5,1	4	4,0	25	24,7
Górnictwo naftowe	— 7,5	7	0,8	1	0,5	17	8,3
Przemysł:							
mineralny . . .	— 0,1	35	2,6	11	1,0	24	2,7
metalowy . . .	+ 8,2	85	12,1	28	3,4	36	3,9
w tym elektro- techniczny . . .	+ 4,2	20	4,7	6	1,0	5	0,5
chemiczny . . .	+ 12,7	78	16,4	35	6,1	23	3,7
włókienniczy . . .	+ 7,0	77	14,9	25	3,9	53	7,9
papierniczy . . .	+ 6,3	19	6,7	11	3,3	6	0,4
skórzany	+ 0,3	12	0,4	3	0,1	2	0,1
drzewny	+ 0,6	23	1,8	10	0,7	23	1,2
spożywczy . . .	+ 9,7	82	15,1	47	8,2	60	5,4
w tym cukrow- nie	+ 7,5	38	9,2	30	5,6	15	1,7
odzieżowy i ga- lanteryjny . . .	+ 0,3	5	0,3	2	0,1	1	0,0
poligraficzny . . .	+ 1,7	18	2,1	9	0,9	14	0,4
budowlany . . .	— 0,3	27	0,7	8	0,2	18	1,0
Elektrownie i wo- dociagi	+ 7,7	16	7,9	9	7,0	6	0,2
Handel towarowy	+ 1,4	68	3,3	25	1,1	36	1,9
Handel pieniężny	— 0,4	26	6,4	8	1,9	11	6,8
Ubezpieczenia	— 3,2	8	0,5	1	0,1	8	3,7
Zakłady gastrono- miczne i wynajem pomieszczeń . . .	+ 0,4	3	0,5	2	0,1	4	0,1
Transport, komu- nikacja, ekspe- dycja	+ 7,3	29	12,6	10	7,4	25	5,3
Inne	+ 0,2	8	0,4	2	0,3	9	0,2

^a Łącznie ze spółkami, które nie wykazały ani zysków ani strat; w 1936 spółek tych było 36. ^b Bez naftowego.

TABL. 13. PODZIAŁ CZYSTEGO ZYSKU KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględ- nionych w opra- cowaniu	Ogól- ny zysk do po- działu ^a	w tym przeznaczono na				
			kapitały rezer- wowe	dywi- dendy	graty- fikacje i tantie- my	pokry- cie strat	przenie- sienie na rok na- stępny
			w milionach złotych				
Ogółem . . . 1931	309	79,0	20,0	43,1	4,5	1,6	9,0
. . . 1932	287	59,4	13,5	32,6	2,8	0,6	9,0
. . . 1933	392	74,2	13,3	37,1	3,4	5,6	7,0
. . . 1934	501	93,4	18,2	41,8	3,7	6,1	12,7
. . . 1935	504	90,4	26,8	40,3	2,9	4,1	14,2
. . . 1936	609	123,6	41,2	50,4	4,1	4,8	21,0
Rolnictwo i ho- dowla	8	0,3	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Górnictwo ^b i hut- nictwo	9	5,1	0,8	4,0	0,1	0,0	0,2
Górnictwo nafto- we	7	2,0	0,1	0,5	—	0,0	1,4
Przemysł:							
mineralny . . .	33	2,9	0,9	1,0	0,1	0,2	0,7
metalowy . . .	78	13,1	5,6	3,4	0,4	1,9	1,1
w tym elektro- techniczny . .	20	5,0	1,7	1,0	0,1	1,4	0,2
chemiczny . . .	74	19,7	6,9	6,1	0,8	0,8	4,6
włókienniczy . .	71	16,3	7,1	3,9	0,5	0,7	4,0
papierniczy . .	19	6,8	3,0	3,3	0,2	0,0	0,3
skórzany	11	0,5	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1
drzewny	21	2,1	0,5	0,7	0,0	0,4	0,5
spożywczy . . .	80	16,2	4,9	8,2	0,8	0,0	2,1
w tym cukrow- nie	37	9,9	2,2	5,6	0,8	—	1,2
odzieżowy i ga- lanteryjny . . .	5	0,3	0,2	0,1	—	0,0	0,0
poligraficzny . .	17	2,1	0,9	0,9	0,0	0,1	0,1
budowlany . . .	27	0,7	0,4	0,2	0,0	0,1	0,0
Elektrownie i wo- dociągi	14	8,2	0,8	7,0	0,1	0,0	0,3
Handel towarowy .	66	3,6	1,2	1,1	0,2	0,4	0,7
Handel pieniężny .	26	8,1	3,2	1,9	0,4	0,0	2,3
Ubezpieczenia . .	7	0,6	0,3	0,1	0,0	0,0	0,2
Zakłady gastro- nomiczne i wynajem pomieszczeń . . .	3	0,5	0,1	0,1	0,3	—	0,0
Transport, komu- nikacja, ekspe- dycja	27	14,1	4,0	7,4	0,1	0,1	2,3
Inne	61	0,4	0,0	0,3	—	0,0	0,1

^a łącznie z przeznaczoną do podziału częścią zysku z lat ubiegłych. ^b Bez naftowego.

TABL. 14. ZAGRANICZNE^a SPÓŁKI AKCYJNE DZIAŁAJĄCE W POLSCE

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek czyn- nych	Fundusze przeznaczone na dzia- łalność w Polsce				
		Ogółem	Kapitał zakła- dowy	Kapitały rezer- wowe	Kredyty ^b otrzymane od centrali zagraniczn.	
						w milionach złotych
Ogółem	1933	46	322,9	157,0	49,9	116,0
	1934	46	311,6	155,5	37,1	119,0
	1935	46	301,2	154,7	38,0	108,5
	1936	43	281,1	141,6	36,0	103,5
Górnictwo ^a i hutnictwo . .	7	103,4	52,1	21,6	—	29,7
Górnictwo naftowe	1	0,6	0,6	—	—	—
Przemysł	15	124,4	57,6	14,2	—	52,6
w tym:						
metalowy	4	12,9	9,8	1,3	—	1,8
chemiczny	5	8,4	7,7	0,0	—	0,7
włókienniczy	5	100,0	38,0	12,9	—	49,1
Handel towarowy	4	16,3	1,3	0,1	—	14,9
Handel pieniężny	4	8,7	8,6	0,1	—	—
Ubezpieczenia	6	6,6	6,6	—	—	—
Transport, komunikacja, ekspedycja	6	21,1	14,8	0,0	—	6,3

^a Spółki, których zarząd znajduje się za granicą. ^b Gotówkowe i towarowe.

^c Bez naftowego.

TABL. 15. BILANSE ZAGRANICZNYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH
DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględ- nionych w opra- cowaniu	Kasa i banki	Towa- ry i surow- ce	Dłuż- nicy	Rucho- mości i nie- rucho- mości	Inne akty- wa	Straty	
							nie po- kryte z lat ubie- głych	z roku spra- woz- daw- czego
							w milionach złotych	
Ogółem . . . 1928	34	15,5	114,3	255,0	343,5	12,1	11,0	3,2
1929	50	16,7	138,3	453,3	464,2	71,2	22,2	8,7
1930	53	15,4	124,8	450,5	522,6	88,5	23,6	20,6
1931	45	18,5	73,0	257,5	419,5	33,5	27,5	26,3
1932	43	19,7	74,7	276,5	399,1	35,7	17,3	17,4
1933	42	16,9	73,6	215,2	429,2	32,2	24,1	10,3
1934	43	25,4	53,1	245,6	454,4	30,0	26,7	17,8
1935	44	26,7	61,8	357,2	328,0	28,9	37,5	10,2
1936	43	27,3	80,3	329,4	329,2	41,1	35,7	5,0
Górnictwo ^a i hut- nictwo	7	2,0	13,8	15,2	173,9	5,6	26,6	1,2
Górnictwo naftowe	1	0,0	0,0	0,4	0,4	0,1	0,7	0,0
Przemysł:								
mineralny	1	0,4	1,8	0,4	4,0	0,2	—	—
metalowy	4	0,7	5,6	4,2	29,1	0,2	1,5	0,1
chemiczny	5	1,0	2,9	3,6	17,3	1,5	0,9	0,0
włókienniczy	5	4,3	48,3	33,0	74,3	7,0	5,5	0,3
Handel towarowy	4	0,7	7,0	13,1	0,5	0,1	0,1	0,1
Handel pieniężny	4	9,3	—	111,6	0,5	3,5	—	0,5
Ubezpieczenia	6	4,0	—	16,5	14,9	22,6	—	1,5
Transport, komuni- kacja, ekspedycja	6	4,9	0,9	131,4	14,3	0,3	0,4	1,3

^a Bez naftowego.

TABL. 15. BILANSE ZAGRANICZNYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH
DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE (dok.)
B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilan- sowa	Kapitał zakła- dowy	Rezer- wy	Kapitał amor- tyza- cyjny	Wie- rzy- ciele	Inne pasy- wa	Zyski	
							pozo- stałe z lat ubie- głych	z roka spraw- owa- ndaw- czego
w milionach złotych								
Ogółem . . . 1928	754,6	172,1	60,5	76,1	412,1	10,2	2,3	21,3
1929	174,6	232,6	112,8	168,3	591,5	45,9	0,5	23,0
1930	246,0	266,3	114,7	192,3	590,8	71,2	1,5	9,5
1931	855,8	156,7	52,1	176,5	410,7	53,6	0,5	5,7
1932	840,4	159,7	36,6	170,6	419,6	48,2	0,5	5,2
1933	801,5	147,7	49,9	244,3	312,8	41,9	0,5	4,4
1934	853,0	141,4	37,1	128,9	519,2	23,4	0,5	2,5
1935	850,3	141,1	38,0	137,9	501,3	27,9	0,5	3,6
1936	848,0	141,6	36,0	146,5	491,6	27,4	0,6	4,3
Górnictwo ^a i hut- nictwo . . .	238,3	52,1	21,6	78,9	72,8	12,5	—	0,4
Górnictwo naftowe	1,6	0,6	—	—	0,3	0,1	0,6	—
Przemysł:								
mineralny . . .	6,8	2,1	0,0	2,7	1,1	0,1	—	0,0
metalowy . . .	41,4	9,8	1,3	19,5	8,4	2,1	—	0,5
chemiczny . . .	27,2	7,7	0,0	7,4	9,7	1,9	—	0,5
włókienniczy . .	172,7	38,0	12,9	36,6	80,4	2,8	—	2,0
Handel towarowy	21,6	1,3	0,1	0,2	19,9	0,1	—	0,0
Handel pieniężny	125,4	8,6	0,1	0,0	111,5	5,1	—	0,1
Ubezpieczenia	59,5	6,6	—	1,0	49,1	2,6	—	0,2
Transport, komuni- kacja, ekspedycja	153,5	14,8	0,0	0,2	138,4	0,1	0,0	—

^a Bez naftowego.

TABL. 16. EMISJE KAPITAŁÓW AKCYJNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Wa- luta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	
		w milionach jednostek waluty danego kraju										w mil. zł
Polska	zł	328	245	219	74	142	48	23	74	75	122	122
Anglia ^a	£	363	254	236	89	113	133	150	183	217	171	4467
Czechosłowacja . .	kc	646	610	397	445	272	216	148	296	244	268	49
Dania	kr.	8	27	4	5	—	5	6	2	20	50	58
Francja	fr.	6496	8323	4373	2048	1356	963	984	907	560	1236	265
Holandia	flor.	303	252	20	7	0	1	17	2	3	.	9
Japonia	jen	872	897	595	583	441	987	1565	1294	.	.	.
Łotwa	łat	13	30	12	9	5	4	7	29	15	51	53
Niemcy	RM	1339	979	555	635	150	92	143	156	398	332	706
Stany Zjedn. Am. .	\$	3070	6089	1545	311	20	120	35	69	367	403	2129
Szwajcaria	fr.	282	508	29	24	12	6	8	4	1	16	19
Szwecja	kr.	288	262	245	304	142	92	103	134	139	169	220
Włochy	lira	5397	7280	6164	4332	3647	3345	3549	3098	2962	5565	1549

^a Akcje i obligacje. ^b 1936.

Uwaga. Wobec odmiennej struktury rynków pieniężnych oraz różnych metod opracowania dane dla poszczególnych krajów nie są całkowicie porównywalne.
Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936*,
Genewa 1937.

TABL. 17. KRAJOWE SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
Stan w dn. 31.XII 1936

Grupy działalności gospodarczej	Liczba		Kapitał zakładowy w tysiącach złotych		
	spółek	współ- ników	ogół- tem	przeciętnie na: jedną spółkę jednego wspóln.	
Spółki uwzględnione w opracowaniu	3 594 ^a	17 110	317 487	88	18
Rolnictwo i hodowla	14	90	20 123	1 437	258
w tym gospodarstwa rolne	7	56	19 163	2 738	342
Górnictwo (naftowe i inne)	82	543	32 256	421	64
w tym naftowe	79	529	32 216	408	61
Przemysł:					
mineralny	165	828	13 054	79	15
w tym: cegielnie	66	273	5 250	80	19
fabr. luster i szlifiernie szkła	8	23	2 924	366	127
metalowy	367	1 176	20 247	55	17
w tym: fabryki wyrob. masowych	72	251	4 441	62	18
fabryki maszyn	29	138	2 490	86	18
przemysł elektrotechniczny	72	211	4 189	58	20
chemiczny	272	1 096	61 738	227	56
w tym: impregnacja drzewa	3	16	5 160	1 720	323
fabryki wyrobów farmaceu- tycznych i kosmetycznych	86	337	3 902	45	12
rafinerie nafty i gazolinie	10	33	2 350	235	71
włókienniczy	93	370	3 564	38	10
w tym: przemysł powroźniczy	5	16	638	123	40
fabryki nici	5	15	554	111	37
farbiarnie	12	39	368	31	9
przędzalnie	7	20	248	36	12
papierniczy	46	126	2 809	61	22
skórzany	55	238	2 592	47	11
w tym garbarnie	30	94	1 987	66	21
drzewny	173	550	15 560	90	28
w tym tartaki	92	309	12 787	139	41
spożywczy	288	2 532	26 610	92	11
w tym: cukrownie	6	921	11 532	1 922	13
młyny	95	426	4 372	46	10
odzieżowy	61	196	1 117	18	6
poligraficzny	111	873	11 058	100	13
w tym drukarnie	84	778	10 259	122	13
budowlany	150	427	4 990	33	12
w tym budownictwo naziemne	82	227	2 670	33	12
Elektrownie	24	125	2 596	108	21
Handel towarowy	1 136	4 393	53 697	47	12
skup towarów	60	219	1 050	16	5
sprzedaż towarów	1 076	4 174	52 647	49	13
w tym: żelazo, metale, wyroby	232	723	21 366	92	29
materiały budowlane i opał.	156	461	8 614	55	19
artykuły żywnościowe	195	922	5 925	30	6
Zakłady gastronomiczne i wynajem pomieszczeń	92	644	3 117	33	5
Biura wszelkie ^b	86	588	5 561	65	9
Wydawnictwa	61	530	2 007	33	4
Wypożyczalnie	32	203	1 360	42	7
Transport, komunikacja, ekspedycja	160	676	26 885	166	40
Przedsiębiorstwa rozrywkowe	53	155	704	13	5
Lecznictwo i higiena	34	378	1 624	48	4
Różne	39	373	4 218	108	12

^a Według obliczeń szacunkowych w końcu 1936 było w Polsce około 4 600 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. ^b Ob. uwagę ^b na str. 95.

C. Spółdzielczość

TABL. 18. SPÓŁDZIELNIE ZWIĄZKOWE I CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI
Stan w dn. 31.XII

Lata Związki rewizyjne Województwa	Spółdzielnie								
	ogó- łem	spo- żyw- ców	rolni- czo- spo- żywcze	rolni- czo- han- dlowe	mle- czar- skie	kredytowe		mie- szka- nio- we	poza- stałe typy
						ra- zem	w tym rol- nicze		
Liczba spółdzielni									
Ogółem . . . 1928	10212	1 185	2 022	339	1 430	4 586	.	167	42
1933	11669	1 253	2 580	378	1 275	5 490	3 602	189	50
1935	11402	1 391	2 586	352	1 216	5 243	3 535	216	39
1936	12004	1 552	2 659	392	1 323	5 423	3 649	235	42
Związki: polskie	7 199	1 412	416	217	1 084	3 624	2 806	235	211
żydowskie	765	—	—	8	—	728	—	—	25
ukr. i ruski	3 272	135	2 243	—	135	659	510	—	100
niemieckie	768	5	—	167	104	412	333	—	80
M. st. Warszawa	272	23	—	1	—	77	—	133	36
Warszawskie . .	723	137	—	22	201	342	206	4	17
Łódzkie	485	99	—	21	60	293	150	8	4
Kieleckie	655	193	2	9	80	360	231	2	9
Lubelskie	874	328	41	18	142	320	220	7	18
Białostockie . .	433	97	—	14	51	258	163	2	11
Wileńskie	335	86	1	11	48	173	108	3	13
Nowogrodzkie . .	290	87	—	8	29	160	111	—	6
Poleskie	267	74	13	13	28	137	90	—	2
Wołyńskie	741	69	245	14	84	312	243	3	14
Poznańskie	816	41	—	157	90	429	226	25	74
Pomorskie	447	32	—	61	87	214	143	20	33
Śląskie	306	38	—	4	4	224	135	7	29
Krakowskie	735	50	55	16	84	507	407	11	12
Lwowskie	2 039	99	868	12	179	783	572	10	88
Stanisławowskie . .	1 123	51	592	8	65	377	283	—	30
Tarnopolskie . . .	1 463	48	842	3	91	457	361	—	22
Członkowie spółdzielni w tysiącach									
Ogółem . . . 1928	2 475	519	252	98	211	1 320	.	12	63
1933	2 629	355	292	60	306	1 553	750	15	48
1935	2 668	311	319	61	438	1 479	762	22	38
1936	2 804	333	326	64	543	1 471	774	22	45
Związki: polskie	2 005	316	77	53	371	1 144	681	22	22
żydowskie	144	—	—	1	—	142	—	—	1
ukr. i ruski	598	16	249	—	166	148	72	—	19
niemieckie	57	1	—	10	6	37	21	—	3
M. st. Warszawa	76	17	—	0	—	49	—	8	2
Warszawskie . . .	150	24	—	4	44	75	42	0	3
Łódzkie	128	36	—	3	23	65	29	1	0
Kieleckie	169	48	1	2	29	85	50	0	4
Lubelskie	192	53	3	5	61	68	50	0	2
Białostockie . . .	117	23	—	7	24	62	41	0	1
Wileńskie	87	12	0	2	15	57	38	0	1
Nowogrodzkie . . .	74	14	—	3	11	46	32	—	0
Poleskie	58	7	1	2	12	35	24	—	1
Wołyńskie	150	7	37	2	32	69	50	0	3
Poznańskie	150	21	—	12	6	103	12	4	4
Pomorskie	57	3	—	6	5	39	12	2	2
Śląskie	76	27	—	1	0	45	16	2	1
Krakowskie	274	12	19	13	49	179	110	1	1
Lwowskie	489	15	92	1	95	268	143	4	14
Stanisławowskie . .	262	8	83	0	66	101	59	—	4
Tarnopolskie . . .	295	6	90	1	71	125	66	—	2

TABL. 19. SPÓŁDZIELNIE ZWIĄZKOWE I ICH DZIAŁALNOŚĆ WEDŁUG ZWIĄZKÓW REWIZYJNYCH

Wyszczególnienie	1928	1933	1935	Ogółem	1936 Związki rewizyjne			
					pol- skie	ży- dow- skie	ukr. i rus.	nie- miec- kie
Liczba spółdzielni:								
ogółem (31.XII)	10 212	11 669	11 402	12 004	7 199	765	3 272	768
uwzględn. w opracowaniu	9 057	10 770	11 077	11 496	6 860	660	3 220	756
w tym: ze stratami	.	.	3 762	2 730	1 590	275	717	148
z zyskiem	.	.	7 070	8 554	5 120	377	2 479	578
Działalność gospodarcza								
Obrót towarowy								
Towary sprzedane w mil. zł	822,9	472,0	451,2	496,3	362,0	6,6	57,4	70,3
w tym spółdzielnie:								
spożywców	223,1	142,6	131,7	142,7	137,2	—	5,3	0,2
rolniczo-spożywcze	71,0	50,9	54,6	60,0	21,6	—	38,4	—
rolniczo-handlowe	336,0	121,4	124,3	134,1	93,0	0,2	—	40,9
mleczarskie	122,4	78,8	87,3	108,6	78,9	—	8,6	21,1
Działalność bankowa								
Pożyczki gotówkowe udzielone:								
liczba pożyczek w tys.	1 615	1 179	649	676	422	216	36	2
suma w mil. zł	1310,4	645,0	364,1	547,4	230,6	277,1	7,8	31,9
Wkłady na książeczki:								
wpłaty w mil. zł	526,8	401,1	295,9	320,9	127,1	151,6	6,8	35,4
wypłaty w mil. zł	449,8	414,9	296,0	322,3	126,3	153,5	6,3	36,2
Kredytobiorcy w tys. (31.XII)		1 009	939	975	780	85	96	14
Wkładczy w tys. (31.XII)	267	529	549	597	432	51	70	44
Mleczarstwo								
Zgłoszone krowy w tys. (31.XII)	405	624	687	772	610	—	73	89
Dostawa mleka w mil. l	451,5	661,2	810,3	1045,4	771,6	—	79,5	194,3
Wypłacono za mleko w mil. zł	101,3	62,6	70,6	89,5	66,0	—	6,4	17,1
Główne pozycje bilansów w mil. zł. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	56,2	50,5	51,3	56,1	32,5	9,0	2,3	12,3
Pożyczki gotówkowe	431,6	501,1	485,5	486,0	327,5	53,6	11,0	93,9
Dłużnicy za towary i inni	118,9	102,6	85,8	88,7	72,8	1,4	3,3	11,2
Towary i surowce	60,8	30,6	27,4	31,3	24,8	0,4	4,1	2,0
Ruchomości i nieruchomości	175,6	289,9	373,6	372,3	341,2	4,1	13,8	13,2
Suma bilansowa	929,8	1070,5	1122,3	1126,0	870,8	74,8	38,1	142,3
Stan bierny								
Udziały członków	87,7	125,3	117,5	114,1	88,2	8,9	5,9	11,1
Fundusz zasob. i inne fundusze	66,1	109,7	109,8	115,0	80,8	7,2	11,4	15,6
Wkłady na książeczki oszczędn.	212,5	258,6	245,7	240,9	144,7	32,4	6,6	57,2
Wierzyciele	473,7	442,3	468,1	462,4	398,9	13,8	6,9	42,8
Główne pozycje rachunków strat i zysków w mil. zł								
Straty								
Koszty prowadzenia	101,6	80,0	77,1	79,0	54,2	10,7	5,5	8,6
Procenty i prowizje zapłacone	32,5	36,5	35,0	30,7	22,4	3,5	0,3	4,5
Umorzenia	5,2	8,1	7,3	7,3	5,6	0,3	0,6	0,8
Straty na dłużnikach	.	5,5	7,7	6,3	5,4	0,5	0,1	0,3
Zysk	17,5	8,9	10,3	12,5	9,9	0,8	0,9	0,9
Ogółem	166,3	154,5	148,1	156,3	115,3	16,7	8,8	15,5
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane	56,8	50,7	53,1	51,2	34,1	9,6	0,6	6,9
Zysk brutto na towarach	74,1	34,5	48,5	58,9	41,6	5,0	5,9	6,4
Straty	3,5	16,7	14,1	12,7	11,6	0,4	0,3	0,4

α Działalność spółdzielni mleczarskich bez oddziałów mleczarskich przy spółdzielniach rolniczo-spożywczych.

TABL. 20. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH WEDŁUG TYPÓW SPÓŁDZIELNI W 1936 R.

Wyszczególnienie	Spółdzielnie							
	spo- żyw- ców	rol- niczo- spo- żyw- cze	rol- niczo- han- dlowe	mle- czar- skie	kredytowe		miesz- kaniowe i mieszk- owo-bu- dowlane	pozo- stałe typy
					ra- zem	w tym rol- nicze		
Liczba spółdzielni: ogółem (31.XII) . . .	1 552	2 659	392	1 323	5 423	3 649	235	420
uwzględnionych w opracowaniu . . .	1 459	2 609	375	1 269	5 186	3 561	213	385
w tym: ze stratami z zyskiem . . .	192 1 254	607 1 990	108 253	337 895	1 293 3 803	763 2 729	46 132	147 227
Główne pozycje bilansów w mil. zł. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspo- zycji . . .	3,6	1,0	1,7	4,0	40,9	10,9	3,3	1,6
Pożyczki gotówkowe . .	x	x	x	x	486,0	140,9	x	x
Dłużnicy za towary i inni . . .	12,5	4,2	32,6	5,6	x	x	23,3	10,5
Towary i surowce . . .	11,3	4,7	6,8	1,3	x	x	x	7,2
Ruchomości i nieru- chomości . . .	12,7	8,6	9,2	33,1	33,6	6,2	257,1	18,0
Suma bilansowa . . .	41,6	21,0	62,7	48,0	616,4	169,9	292,5	43,8
Spółdzielnie:								
polskie . . .	39,8	8,2	47,2	34,2	416,7	131,9	292,5	32,2
żydowskie . . .	—	—	0,3	—	70,9	—	—	3,6
ukraińskie i ruskie .	1,7	12,8	—	4,1	15,3	4,1	—	4,2
niemieckie . . .	0,1	—	15,2	9,7	113,5	33,9	—	3,8
Stan bierny								
Udziały członków . . .	5,8	2,4	4,6	9,0	78,4	19,2	6,3	7,6
Fundusz zasobowy i inne fundusze . . .	14,4	8,2	5,0	7,9	59,6	19,7	12,6	7,3
Wkłady oszczędn. . .	2,9	—	—	—	237,9	57,0	x	0,1
Wkłady budowlane i mieszkaniowe . . .	x	x	x	x	x	x	64,2	x
Wierzyciele . . .	13,1	5,9	46,5	14,1	175,2	62,5	188,8	18,8
Główne pozycje rachunków strat i zysków w mil. zł								
Straty								
Koszty prowadzenia w tym: . . .	11,1	4,4	6,8	15,2	20,9	4,0	3,2	17,4
wydatki osobowe . .	6,0	2,2	3,0	5,1	12,2	1,8	0,9	2,9
podatki . . .	0,8	0,4	0,8	0,6	0,6	0,1	0,1	1,1
opłaty do związków .	0,3	0,5	0,2	0,6	1,6	0,7	0,1	1,0
Procenty i prowizje zapłacone . . .	0,0	0,2	1,4	0,3	24,1	7,5	4,3	0,4
Umorzenia . . .	0,6	0,4	0,4	2,2	1,3	0,3	1,5	0,9
Straty na dłużnikach . .	0,2	0,1	0,5	0,0	5,4	0,5	—	0,1
Zysk . . .	2,9	0,8	0,6	0,7	5,3	1,6	1,2	1,0
Ogółem . . .	15,6	6,0	10,7	19,9	61,3	14,6	19,7	23,1
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane . . .	—	—	0,0	—	45,9	12,0	5,3	—
Zysk brutto na towa- rach . . .	13,7	5,1	7,1	18,8	x	x	x	14,2
Straty . . .	0,4	0,3	1,9	0,6	8,1	0,8	0,9	0,5

TABL. 21. CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH WEDŁUG ZAWODÓW

Lata Związki rewizyjne Typy spółdzielni	Ogółem	Rolnicy	Robotnicy	Rzemieślnicy	Kupcy i przemysłowcy	Urzednicy i wolne zawody	Inni i niewiadomi
	w tysiącach						
Ogółem1928	2 475	1 462	297	306		226	184
1933	2 629	1 781	189	107	169	232	151
1934	2 565	1 785	169	87	155	214	155
1935	2 668	1 848	183	86	149	241	161
1936	2 804	2 009	193	92	133	232	145
Związki rewizyjne:							
polskie	2 005	1 422	177	51	40	208	107
żydowskie	144	7	2	30	85	3	17
ukraiński i ruski	598	538	13	7	4	18	18
niemieckie	57	42	1	4	4	3	3
Typy spółdzielni:							
spożywców	333	127	103	1	0	67	35
rolniczo-spożywcze	326	292	12	3	3	8	8
rolniczo-handlowe	64	54	1	1	1	2	5
mleczarskie	543	524	12	1	0	1	5
kredytowe	1 471	993	58	85	128	128	79
w tym rolnicze	774	693	19	15	9	22	16
mieszkaniowe ^a	22	0	5	0	1	12	4
inne spółdzielnie	45	19	2	1	0	14	9

a Razem z mieszkaniowo-budowlanymi.

TABL. 22. ZWIĄZKOWE SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW^a W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1934 R.

Kraje	Liczba spółdzielni	Członkowie		Obroty w ciągu 1934 w milionach zł	Kraje	Liczba spółdzielni	Członkowie		Obroty w ciągu 1934 w milionach zł
		w tys.	na 1 000 miesz.				w tys.	na 1 000 miesz.	
		stan w dn. 31.XII 1934					stan w dn. 31.XII 1934		
Anglia ^b	1 046	7 045	155	5 418,5	Norwegia	502	130	45	161,6
Niemcy	1 134	3 212	49	1 363,2	Finlandia	110	258	69	144,0
Francja	1 145	1 595	38	919,0	Austria	91	264	39	113,0
Włochy	3 465	775	18	548,3	Węgry	1 527	595	67	98,9
Szwecja	748	551	88	519,3	St. Zj. Am.	1 209	454	4	60,7 ^c
Szwajcaria	594	403	97	496,3	Hiszpania	348	85	3	54,4
Czechosł.	769	818	54	364,5	Estonia	180	35	31	34,0
Dania	1 894	392	106	356,0	Jugosławia	106	88	6	29,3
Belgia	90	468	57	208,6	Łotwa	204	27	14	27,9
Holandia	261	255	30	197,9	Bułgaria	58	64	11	23,1
Polska	3 842	619	19	178,1	Kanada	122	16	1	18,4
w tym roln.-spożywcze	2 532	307	9	49,1	Australia	15	35	5	13,0
					Rumunia	373	74	4	10,2

a W niektórych krajach spółdzielnie spożywców podane są łącznie ze spółdzielniami rolniczo-spożywczymi. b Bez Irlandii Północnej. c 1932.

Źródło: *Annuaire International des Organisations Coopératives*, Genewa 1936.

TABL. 23. RUCH SPÓŁDZIELCZY WEDŁUG CZĘŚCI ŚWIATA

Części świata	Ogółem	W odsetkach	Spółdzielnie				różne
			spożywców	mleczkarniowe	rolnicze	wytwórcze	
Liczba członków w tysiącach							
Ogółem bez Z.S.R.R.	69 496	100,0	18 984	15 101	30 131	5 091	
w odsetkach	100,0	x	27,3	21,7	43,4	7,3	
Europa bez Z.S.R.R.	41 239	59,3	18 388	2 597	16 585	3 565	
Azja bez Z.S.R.R.	10 345	14,9	35	3	9 108	1 158	
Ameryka	17 135	24,6	388	12 341	3 997	365	
Afryka	313	0,5	24	45	241	3	
Oceania	464	0,7	149	115	200	—	

Źródło: *Revue Internationale du Travail*, nr 6, Genewa 1934.

TABL. 24. OBROTY CENTRAL HANDLOWYCH SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH

Wyszczególnienie	Ogółem	Spożywców		Rolniczo-spożywcze	Rolniczo-handlowe		Mleczarskie	Zbyty
		razem	w tym „Społ. tem”		razem	w tym „Centrala Rolników”		
w tysiącach złotych								
Liczba central	16	2	1	2	5	1	6	1
Przychód towarów								
1935	218 086	77 207	71 819	11 236	84 665	33 465	44 637	341
1936	250 279	83 870	78 448	20 831	84 846	41 109	59 921	811
1937	316 942	95 404	90 740	41 086	100 975	37 102	78 211	1 266
w tym:								
własna produkcja	8 632	7 609	7 609	703	162	—	158	—
nabyte od członk.	92 923	812	—	17 074	16 548	—	57 832	657
Sprzedaż towarów								
1935	227 634	78 520	72 772	13 350	88 074	34 406	47 339	351
1936	257 890	85 554	79 659	21 493	87 342	41 614	62 734	767
1937	323 953	97 086	92 050	43 053	101 970	37 341	80 457	1 387
w tym:								
spółdzielniom	148 956	64 873	63 668	37 320	45 011	23 660	1 752	—
we własn. sklep.	23 555	3 325	—	1 505	2 820	—	15 905	—
wywóz za granicę	45 336	1 444	1 444	4 228	16 683	13 681	22 226	755

TABL. 25. KREDYTY UDZIELONE PRZEZ CENTRALNĄ KASĘ SPÓŁEK ROLNICZYCH

Stan w dn. 31.XII

Kredytobiorcy	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych									
Ogółem	55135	52384	82042	66782	59612	57369	59027	58143	59516	67594
Kasy Stefczyka	41026	46824	66887	54535	48670	48356	49084	48624	51567	56961
Inne spółdz. kred.	1 063	1 144	886	651	784	800	1 065	1 066	1 172	1 465
Spółdz. rol.-handl.	6 427	7 158	6 970	5 813	5 161	4 123	4 358	3 971	2 647	3 652
Centrale spółdz. rol.-handlow.	4 953	5 492	5 391	4 544	4 034	3 108	3 338	3 126	1 822	847
Spółdz. mleczarskie	359	375	400	276	208	135	244	216	198	235
Inne spółdz. centr. i różni członk.	1 307	1 391	1 508	963	755	847	938	1 140	2 110	4 434

Uwaga. Bilanse zbiorowe central kredytowych spółdzielni związkowych ob. dział XI, tabl. 22, str. 209—210.

TABL. 26. SPÓŁDZIELNIE NIEZWIĄZKOWE W 1936 R.

Wyszczególnienie	Spółdzielnie							
	ogółem	spożywców	rolniczo-spożywcze i roln.-handl.	mleczarskie	kredytowe		mieszkalniowe	pozostałe typy
					razem	w tym rolnicze		
Liczba spółdzielni								
Spółdzielnie uwzględnione w opracowaniu	1 514 ^a	238	318	155	440	105	106	260
Członkowie w tys. w dn. 31.XII								
Ogółem	154	20	24	17	73	8	5	15
Główne pozycje bilansów w tys. zł. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	1 686	104	152	72	619	19	237	502
Pożyczki gotówkowe	7 779	4	82	1	7 577	480	58	57
Dłużnicy za towary i inni	11 726	445	3 181	151	2 936	95	1 283	3 730
Towary i surowce	3 039	536	734	19	22	1	6	1 722
Suma bilansowa	53 676	1 838	9 730	1 260	16 760	724	14 157	9 931
Stan bierny								
Udziały członków	6 967	319	627	318	2 902	133	1 002	1 799
Fundusz zasobowy i inne fundusze	3 608	379	441	104	788	74	917	979
Wkłady i rachunki bieżące	5 609	58	87	—	5 368	172	4	92
Wierzyciele	26 648	785	7 707	445	5 704	262	6 276	5 731
Główne pozycje rachunków strat i zysków w tys. zł								
Straty								
Koszty prowadzenia	7 478	422	736	283	842	22	383	4 812
Procenty i prowizje zapłacone	948	15	133	10	372	20	164	254
Umorzenia	813	14	418	43	55	0	90	193
Zysk	703	73	147	12	127	8	37	307
Ogółem	15 517	781	3 856	452	3 132	97	1 031	6 265
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane	1 524	13	65	3	975	33	43	425
Zysk brutto na towarach	3 050	466	803	301	11	2	16	1 453
Straty	5 207	145	2 542	98	1 566	57	421	435

^a Ogółem w rejestrze Rady Spółdzielczej znajdowało się w końcu 1936—7 471 spółdzielni niezwiązanych, w likwidacji 878, nie przejawiających działalności 5 227, czynnych 1 366.

DZIAŁ VII. GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

TABL. 1. ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁU NA PODSTAWIE LICZBY ZATRUDNIANYCH ROBOTNIKÓW W ZAKŁADACH I—VII KATEGORII W 1936 R.

Gałęzie i ważniejsze rodzaje przemysłu	Ogółem w liczbach bezwzględnych	Województwa					
		centralne	w tym Warszawa	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
		w odsetkach					
Górnictwo, przemysł i roboty publiczne	847 464	52,8	9,2	4,7	10,3	15,1	17,1
Górnictwo	87 776	24,2	10,0	—	0,7	52,7	22,4
Kopalnie węgla kamienn.	68 381	25,4	—	—	—	65,3	9,3
Kopalnie ropy i gazu	9 337	—	—	—	—	—	100,0
Kopalnie soli oraz saliny	2 690	2,0	—	—	22,9	—	75,1
Mineralny	68 694	45,9	2,3	12,4	13,4	8,6	19,7
Cegielnie	24 154	43,4	0,2	2,6	22,6	10,1	21,3
Cementownie	3 325	44,7	—	3,4	2,7	12,3	36,9
Wapienniki	3 697	52,4	—	—	16,9	4,3	26,4
Huty szkła	12 021	66,9	3,3	9,5	8,4	2,0	13,2
Kamieniołomy	10 791	15,1	—	55,9	2,8	5,8	20,4
Metalowy	126 438	60,9	15,4	0,3	7,2	24,5	7,1
Huty żelaza	28 311	40,6	—	—	—	59,2	0,2
Odlewnie żelaza	9 260	65,6	2,0	0,7	20,4	8,5	4,8
Huty, walcownie i odlewnie innych metali	6 664	40,4	18,7	—	0,5	58,2	0,9
Fabr. wyrob. masowych	20 720	67,1	20,9	0,3	5,6	13,2	13,8
Fabryki narzędzi	3 715	58,4	12,6	—	7,0	13,4	21,2
Fabr. konstrukc. i urządz.	7 102	36,6	21,1	—	2,8	48,7	11,9
Fabryki silników, pomp	2 965	92,4	32,6	—	2,6	3,5	1,5
Fabr. masz. i apar. roln.	2 955	49,1	—	5,0	27,1	0,2	18,6
Fabr. środków przewoz.	14 962	71,4	22,5	—	18,1	0,4	10,1
Fabr. wyrob. precyzyjn.	13 975	96,4	26,4	0,1	1,7	1,1	0,7
Elektrotechniczny	13 116	62,8	42,9	4,0	11,4	12,8	9,0
Chemiczny	48 933	51,1	12,6	2,9	8,6	17,4	20,0
Gazownie	2 345	22,0	9,7	1,0	43,3	11,5	22,2
Rafinerie nafty i gazolin.	3 315	—	—	—	—	6,8	93,2
Fabr. przęd. sztucz. jedw.	6 909	100,0	—	—	—	—	—
Fabr. materiał. wybuch.	2 728	77,7	—	—	0,5	21,1	0,7
Fabr. nawozów sztucz.	3 802	0,5	—	—	8,2	47,8	43,5
Fabr. wyrob. gumowych	7 636	61,6	16,4	5,7	11,0	1,8	20,1
Fabr. przetw. tłuszczow.	3 410	50,1	24,8	9,0	16,7	14,1	10,1
Włókienniczy	156 160	89,6	3,1	0,3	0,6	4,9	4,6
Zakłady wielooddziałowe	73 270	92,2	1,7	—	0,0	5,1	2,7
Przedziałnie	24 531	94,1	0,0	—	0,7	2,8	2,4
Tkalnie	28 036	84,4	0,8	0,1	0,7	5,5	9,3
Fabr. wyrobów dzianych	8 518	95,7	15,4	0,7	0,9	1,0	1,7
Farbiarnie	8 198	94,3	3,2	—	—	3,1	2,6
Papierniczy	15 439	53,2	13,2	7,4	9,3	14,8	15,3
Papiernie	5 507	55,1	2,0	11,4	7,2	18,2	8,1
Fabr. wyrobów z papieru	5 932	50,3	31,2	1,0	12,7	9,3	26,7
Skórzany	9 542	51,5	19,6	6,0	6,1	10,7	25,7
Garbarnie	6 641	55,0	16,6	6,3	6,8	8,3	23,6
Wyprawa futer	917	33,1	22,7	13,4	—	16,9	36,6
Drzewny	57 249	35,6	3,5	15,8	13,7	4,3	30,6
Tartaki	35 222	29,8	0,2	16,1	11,3	2,1	40,7
Fabryki mebli giętych	3 614	77,0	0,5	0,6	0,1	12,3	10,0
Fabryki dykt i fornirow	6 401	41,1	1,3	48,0	7,8	—	3,1
Stolarstwo	2 510	30,4	15,2	1,3	23,4	25,0	19,9

U w a g a. Tablica obejmuje oprócz robotników zatrudnionych w przemyśle (w zakładach I—VII kategorii), ponadto robotników zatrudnionych w górnictwie, w elektrowniach, w wodociągach oraz na robotach publicznych.

TABL. 1. ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁU NA PODSTAWIE LICZBY ZATRUDNIONYCH ROBOTNIKÓW W ZAKŁADACH I—VII KATEGORII W 1936 R. (dok.)

Gałęzie i ważniejsze rodzaje przemysłu	Ogółem w liczbach bezwzględnych	Województwa					
		centralne	w tym Warszawa	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
		w odsetkach					
Spożywczy	85 590	41,6	9,7	8,8	24,1	4,4	21,1
Młyny	23 524	41,1	0,6	19,7	13,9	1,5	23,8
Piekarnie	4 843	55,6	30,1	7,3	10,5	4,3	22,3
Wytwory cukiernicze	9 250	42,5	32,0	2,9	19,6	9,1	25,9
Cukrownie	16 128	48,1	—	4,0	39,3	2,2	6,4
Gorzelnie i rektyfikacje	2 915	30,3	0,2	6,4	39,6	1,9	21,8
Browary i słodownie	4 750	35,2	7,4	4,0	16,2	13,7	30,9
Bekoniarnie	1 900	11,9	—	0,9	43,6	7,4	36,2
Fabryki konserw	2 352	43,0	29,5	16,7	26,2	3,7	10,4
Fabryki wyrobów tytoni	7 177	40,9	16,9	2,9	28,0	5,6	22,6
Odzieżowy	17 339	52,0	34,9	1,9	17,8	5,3	23,0
Krawiectwo	5 194	48,7	35,8	3,1	19,9	5,2	23,1
Bielizniarstwo	1 370	66,1	47,6	1,1	7,2	10,8	14,8
Obuwnictwo mechan.	2 808	12,6	10,2	0,6	44,2	4,3	38,3
Obuwnictwo ręczne	1 473	67,4	37,5	7,0	7,6	4,8	13,2
Zabawkarski	333	92,2	8,7	0,9	0,9	6,0	—
Poligraficzny	12 866	51,0	38,7	2,9	19,2	7,2	19,7
Drukarnie	10 714	50,6	36,4	2,8	22,0	6,3	16,3
Budowlany	37 384	45,7	27,5	0,9	18,6	17,7	17,1
Elektrownie i wodociągi	7 747	43,9	15,0	2,8	16,0	14,9	22,4
Roboty publiczne	102 858	38,7	3,7	8,7	16,6	7,6	28,4

TABL. 2. MASZyny WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ, ZAINSTALOWANE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH I—VII KATEGORII^a
Stan w dn. 31.XII 1936

Gałęzie przemysłu	Turbiny parowe	Maszyny parowe	Lokomobile stałe i ruchome	Turbiny wodne i koła wodne	Silniki spalino-we	Silniki elektryczne
Liczba maszyn						
Ogółem	229	4 449	2 248	4 121	3 690	84 185
Mineralny	15	305	297	10	279	3 251
Metalowy	39	294	80	46	226	26 003
Elektrotechniczny	3	5	1	2	19	4 081
Chemiczny	53	409	56	12	228	12 314
Włókienniczy	45	427	101	17	99	16 026
Papierniczy	19	71	24	37	14	3 286
Skórzany	—	80	88	3	20	1 619
Drzewny	6	624	1 007	95	92	3 112
Spożywczy	49	2 231	594	3 899	2 691	10 102
Poligraficzny	—	3	—	—	22	4 391
Moc zainstalowana w 1000 KM						
Ogółem	552,3	457,2	113,4	96,2	157,9	1 072,5
Mineralny	40	29	16	0,4	8,6	80
Metalowy	119	107	5,7	16	30	372
Elektrotechniczny	1,5	1,7	0,0	0,0	1,1	17
Chemiczny	189	34	4,0	3,9	8,2	190
Włókienniczy	64	104	4,8	0,4	3,1	157
Papierniczy	62	17	2,3	6,4	1,3	71
Skórzany	—	6,2	3,6	0,0	0,9	13
Drzewny	0,8	51	52	3,1	2,0	27
Spożywczy	76	107	25	66	102	136
Poligraficzny	—	0,3	—	—	0,7	9,5

^a Objętych statystyką produkcji. Ob. uwagę ^a do tabl. 13 na str. 119.

TABL. 3. MOC ZAINSTALOWANYCH MASZYN WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ W PRZEMYSŁE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Okolo 1906 r.			Okolo 1926 r.			Okolo 1930 r.		
	Ogółem	w tym		Ogółem	w tym		Ogółem	w tym	
		parowe	wodne		parowe	wodne		parowe	wodne
w milionach KM									
Polska ^a	.	.	.	2,4	.	.	3,5 ^b	.	.
Anglia	8,3	7,3	0,2	13,3	12,2	0,1	17,8	16,5	0,3
Finlandia	0,13	0,06	0,07	0,51	0,28	0,22	0,74	0,36	0,38
Francja	2,9	2,0	0,7	9,8	6,7	2,5	12,9	8,6	3,1
Japonia	0,3	0,2	0,0	2,9	1,7	1,1	5,1	2,1	3,0
Kanada	1,4 ^c	0,8 ^c	0,6 ^c	5,3	1,0	4,2	7,4	1,2	6,1
Stany Zj. Am.	19,0	15,3	3,6	55,4	42,2	11,4	64,2	49,1	13,2
Szwajcaria	0,7 ^c	0,1 ^o	0,5 ^c	.	.	.	1,8	0,1	1,6
Szwecja	0,7	0,2	0,3	2,0	0,6	1,4	2,5	0,7	1,7
Włochy	1,6	0,5	1,0	5,6	1,5	3,6	.	.	.

^a Bez zainstalowanej mocy w prądnicach. ^b 1936. ^c Okolo 1910.

Źródło: *Statistique Générale de la France. Statistique des Forces Motrices en 1931*, str. 257, Paryż 1936.

TABL. 4. ZUŻYCIĘ PALIWA I PRĄDU ELEKTRYCZNEGO NA PRODUKCJĘ W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH I—VII KATEGORII^a W 1936 R.

Przemysły	Węgiel kamienny i brunatny	Koks	Drzewo	Ropa naftowa	Gaz	Inne materiały	Prąd elektryczny	
							zakupiony	własnej produkcji
							1000 ton	1000 kWh
Ogółem	6 311,2	1 036,5	1 032,7	169,9	496 381	259,1	525 117	1 176 108
Mineralny	1 593	22	191	0,2	14 616	17	38 629	81 245
Metalowy	1 640	760	27	9,4	46 645	33	149 500	301 196
Elektrotechn.	39	2,9	0,4	0,0	305	18	18 622	579
Chemiczny	815	152	95	146	428 209	86	147 583	437 565
Włókienniczy	924	5,3	48	10	1 190	39	81 222	127 898
Papierniczy	390	0,4	68	—	104	0,8	35 454	159 303
Skórzany	70	4,2	27	0,0	69	12	5 552	3 492
Drzewny	20	0,5	344	1,3	22	4,2	4 934	11 695
Spożywczy	818	88	232	3,0	4 799	49	37 561	52 091
Poligraficzny	2,2	1,2	0,3	0,0	422	0,1	6 060	1 044

^a Objętych statystyką produkcji. Ob. uwagę ^a do tabl. 13 na str. 119.

TABL. 5. SZACUNEK ZAPASÓW WĘGLA KAMIENNEGO I BRUNATNEGO ORAZ RUD ŻELAZA W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Ważniejsze kraje	Mi-liardy ton	Ważniejsze kraje	Mi-liardy ton	Ważniejsze kraje	Mi-liardy ton
Węgla ^a		Węgla (dok.)		Rudy żelaza (dok.)	
Zapasy światowe	5 341	Australia	146	Z.S.R.R.	7,5
Stany Zjedn. Am.	2 736	Czechosłowacja	25	w tym część europ.	2,1
Kanada	666	Francja	17	Brazylia	7,0
Z.S.R.R.	600	Belgia	11	Anglia	6,0
w tym część europ.	64	Rudy żelaza		Nowa Funlandia	4,0
Chiny	217	Zapasy światowe	57,8	Indie Brytyjskie	3,3
Anglia	190			Kuba	3,2
Niemcy	181	Stany Zjedn. Am.	10,5	Szwecja	2,2
Polska	158	Francja	8,2	Niemcy	1,3
				Hiszpania	1,1

^a Do głębokości 2 000 m.

Źródło: *Hübners Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 6. ZASOBY SIŁ WODNYCH

Wyszczególnienie	Polska	w tym dorzecza				
		Wisły	Dniestru	Dunaju	Niemna	Dniepru
		w tysiącach KM				
Zasoby ogółem	3 650	2 055	760	286	223	145
w tym I kategorii ^a	1 318	485	523	230	80	—
Moc zainstalowana w 1937 r.	128	73	17	4	14	7
% wyzyskania	3,5	3,6	2,2	1,3	6,3	4,7

^a Odcinki rzek o spadku 0,5‰ i więcej oraz zasób mocy 200 KM i więcej na 1 km biezący rzeki.

TABL. 7. ZAKŁADY WODNE^a W 1937 R.

Moc zakładów	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba zakładów wodnych					
Ogółem	6 736	2 465	1 230	484	2 557
Zakłady o mocy do 100 KM	6 635	2 440	1 217	457	2 521
„ „ 100—1000 KM	97	25	12	24	36
„ „ „ ponad 1000 KM	4	—	1	3	—
Moc zainstalowana w 1000 KM					
Ogółem	127,8	35,1	21,0	36,6	35,1
W zakładach o mocy do 100 KM	86,2	31,6	17,0	9,0	28,6
„ „ 100—1000 KM	18,9	3,5	2,0	6,9	6,5
„ „ „ ponad 1000 KM	22,7	—	2,0	20,7	—

^a Ponadto 5 zakładów (Rożnów, Porąbka, Czychów, Myczkowce, Soliny) o mocy 150 tys. KM, znajdujących się w budowie lub w stadium przygotowania.

Źródło tabl. 6 i 7: Dane Biura Dróg Wodnych Ministerstwa Komunikacji.

TABL. 8. SZACUNEK SIŁ WODNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Ogółem	w tym wyzyskane		Kraje	Ogółem	w tym wyzyskane	
		1926	1935			1926	1935
	w milionach KM				w milionach KM		
Światowe siły wodne	472,0	33,0	55,0	Francja	5,4	2,0	4,3
w tym:				Szwecja	5,0	1,4	1,8
Stany Zjedn. Am.	42,0	11,7	16,1	Hiszpania	4,0	1,0	1,4
Brazylia	25,0	0,5	0,7	Polska	3,7	0,1	0,1
Kanada	18,0	4,6	7,5	Jugosławia	3,0	0,2	0,3
Norwegia	9,5	1,9	2,4	Szwajcaria	2,5	1,9	2,4
Japonia	8,6	1,8	4,2	Niemcy		1,1	2,8
Z.S.R.R. (cz. eur.)	8,4	0,3	1,0	Austria	1,7	0,3	0,9
Meksyk	6,0	0,3	0,5	Czechosłowacja	1,0	0,2	0,2
Włochy		2,3	5,8	Anglia	0,9	0,3	0,4

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1936.

TABL. 9. ELEKTROWNIE I PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937 ^a
Wszystkie zakłady wytwarzające energię elektryczną									
Liczba zakładów	1 645	1 690	2 012	2 017	2 617	2 561	2 839	2 792	2 792
Moc zainstalowana w 1000kW	1 020	1 285	1 459	1 491	1 518	1 536	1 551	1 580	1 620
Produkcja w mil. kWh	2 618	3 048	2 598	2 257	2 396	2 622	2 817	3 082	3 628
% wyzyskania	29	27	20	17	18	19	21	22	26
Wszystkie zakłady o mocy zainstalowanej powyżej 100 kW i zakłady użyteczności publicznej o mocy zainstalowanej poniżej 100 kW									
Liczba zakładów	832	872	953	956	1 008	1 008	1 021	1 018	1 018
użyteczności publicznej	337	362	371	377	398	399	378	378	378
zaliczone do użyteczności publicznej ^b	225	231	350	346	346	344	369	372	372
użyteczności prywatnej	270	279	232	233	264	265	274	268	268
Moc zainstalowana w 1000kW	1 005	1 274	1 440	1 472	1 493	1 512	1 525	1 555	1 596
Woj. centralne	371	411	487	523	529	544	553	572	602
„ wschodnie	13	15	21	21	23	23	24	24	28
„ poznańskie i pomorskie	76	126	142	141	145	145	146	156	164
„ śląskie	411	547	579	574	584	582	579	578	577
„ południowe	134	175	211	213	212	218	223	225	225
zakłady użyteczności publ. zaliczone do użyteczności publicznej ^b	375	441	617	639	647	647	649	662	702
użyteczności prywatnej	189	274	498	499	484	489	500	504	504
Produkcja w mil. kWh ^c	441	559	325	334	362	376	376	389	390
Woj. centralne	2 579	3 008	2 574	2 237	2 368	2 596	2 784	3 049	3 600
„ wschodnie	755	854	880	829	892	992	1 078	1 197	1 411
„ poznańskie i pomorskie	16	19	25	23	24	27	31	35	40
„ śląskie	133	162	142	136	138	150	155	170	201
„ południowe	1 390	1 670	1 195	934	994	1 092	1 162	1 254	1 484
zakłady użyteczności publ. zaliczone do użyteczności publicznej ^b	285	303	332	315	320	335	358	393	464
użyteczności prywatnej	941	957	1 150	979	1 020	1 097	1 137	1 227	1 451
Produkcja w mil. kWh ^c	501	825	1 018	909	902	961	1 019	1 087	1 282
użyteczności prywatnej	1 137	1 226	406	349	446	538	628	735	867

a Dane szacowane przez Biuro Elektryfikacji Ministerstwa Przemysłu i Handlu. b Przemysłowe zbywające energię okolicznościowo, kolejowe i wojskowe. c W zakładach o wiadomej wytwórczości.

TABL. 10. PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928 1932 1935 1936				Kraje	1928 1932 1935 1936					
	w miliardach kWh					w miliardach kWh					
Stany Zj. Am.	{ A	105,0	101,0	123,0	140,0	Szwecja	{ A	4,4	4,9	6,9	7,5
	{ B	87,9	83,2	99,4	113,5	Szwajcaria	{ A	5,2	4,8	5,7	6,1
Niemcy	{ A	27,9	23,5	36,7	42,5	Belgia	{ A	3,7	3,9	4,5	4,9
	{ B	14,4	13,4	20,3	23,7	Czechosłow.	{ A	2,7	2,7	2,9	3,1
Z.S.R.R.	{ A	5,0	13,5	25,9	32,7	Australia	{ A	2,2	2,5	3,2	3,5
Anglia ^a	{ A	14,5	17,0	23,2	26,3	Polska	{ A	2,6	2,3	2,8	3,1
Kanada	{ B	16,3	16,1	23,3	25,4	Austria	{ A	2,4	2,3	2,6	2,6
Japonia	{ B	12,0	16,0	22,3	24,3	Holandia	{ B	1,4	2,0	2,2	2,3
Francja	{ A	13,0	13,6	15,8	15,9	Rumunia	{ A	0,5	0,7		
Włochy	{ A	8,9	10,2	13,1	13,6		{ B	0,2	0,3	0,4	0,5

a Bez Irlandii Północnej.

Uwaga. A—produkcja energii elektrycznej ogółem; B—produkcja energii elektrycznej na sprzedaż.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37*, Genewa 1937.

TABL. 11. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA

Wyszczególnienie	1913	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Kopalnie węgla kamiennego										
Liczba zakładów ^{a,b}	90	96	98	89	85	82	77	73	68	64
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^b	123,4	117,2	134,2	108,5	87,8	76,7	75,1	71,1	71,5	79,5
Produkcja węgla kamiennego w tys. ton	40972	40616	46236	38265	28835	27356	29233	28545	29748	36218
Zagłębia: śląskie	32182	30448	34444	28747	21501	19941	21961	21132	22092	27402
dąbrowskie	6 819	7 635	8 948	7 194	5 500	5 594	5 388	5 433	5 663	6 475
krakowskie	1 971	2 533	2 844	2 324	1 834	1 821	1 884	1 980	1 993	2 341
Kopalnie ropy naftowej										
Liczba zakładów ^{a,b}	444	642	655	685	723	723	785	816	835	812
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^b	8,6	11,4	11,0	9,2	8,6	8,6	8,9	9,2	9,6	10,3
Produkcja ropy naftowej w tys. ton	1114	743	675	631	557	551	529	515	511	501
Okręgi górnicze:										
Drohobycz	1004	624	556	486	421	422	399	380	350	337
Jasło	67	76	74	98	96	96	95	99	108	118
Stanisławów	43	43	45	47	40	33	35	36	53	46
Kopalnie soli kamiennej i warzelnie										
Liczba zakładów ^{a,b}	12	15	15	14	13	13	13	13	13	12
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^b	.	3,6	3,6	3,1	2,9	2,8	2,8	2,7	2,6	2,7
Prod. soli w tys. ton	.	548	570	561	492	450	506	515	552	590
kamiennej	.	266	265	299	245	223	245	245	245	259
warzonej	.	131	142	141	142	116	127	123	133	140
zawartej w solance i przerob. w fabr. sody	.	151	163	121	105	111	134	147	174	191
Kopalnie soli potasowych										
Liczba zakładów ^{a,b}	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^b	.	1,3	1,2	1,1	1,1	1,3	1,4	1,5	1,7	2,0
Produkcja soli potasowych w tys. ton	14	342	359	261	299	299	302	384	434	521
Kopalnie rud żelaza										
Liczba zakładów ^{a,b}	37	25	23	13	5	8	15	15	22	21
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^b	4,4	6,1	5,7	1,0	0,9	1,3	2,1	2,6	4,8	7,0
Produkcja rud żelaza w tys. ton	493	699	660	285	77	161	247	332	468	678
Kopalnie rud cynku i ołowiu										
Liczba zakładów ^{a,b}	18	13	10	4	3	4	5	4	4	2
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^b	13,3	6,9	6,5	2,2	0,9	1,4	1,3	1,3	1,3	1,9
Produkcja koncentratów rud w tys. ton:										
cynku	502	321	374	210	73	125	161	138	143	191
ołowiu	57	17	17	9,8	5,5	8,0	8,4	6,1	5,9	8,9

a Czynnych. b Stan w dniu 31.XII.

(dok. str. 118)

TABL. II. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA (dok.)

Wyszczególnienie	1913	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Huty żelaza										
Liczba zakładów ^{ab}		28	25	25	25	25	24	24	24	24
Robotn. zatrudnieni ^b	48000	53800	48000	35600	27000	28800	31900	33400	37400	45100
Produkcja w tys. ton:										
surówki	1 055	684	704	347	199	306	382	394	584	721
stali	1 677	1 438	1 377	1 037	564	833	856	946	1 145	1 401
wytworów gorąco walcowanych	1 244	1 048	962	753	404	592	619	674	826	1 040
rur bez szwu i spawanych (z półwytworów i z blachy)		112	124	63	34	46	54	60	61	56
Huty cynku i ołowiu										
Liczba zakładów ^{ab}	31	19	16	13	12	10	10	10	9	8
Robotnicy zatrudnieni ^b	12900	11900	6 600	4 600	4 800	4 800	4 300	4 600	5 000	5 000
Produkcja w tys. ton:										
cynku	192	162	169	131	85	83	93	85	93	107
ołowiu	45	37	37	32	12	12	10	19	15	18

a Czynných. b łącznie z zakładami związanymi organizacyjnie z hutami.
Stan w dniu 31.XII.

TABL. 12. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE I—VII KATEGORII^a WEDŁUG LICZBY ROBOTNIKÓW W 1935 R.

Gałęzie przemysłu	Ogólna liczba zakładów	Zakłady zatrudniające							
		do 4	5-9	10-14	15-49	50-199	200-499	500-999	ponad 1000
		robotników							
Ogółem	22 789	6 151	6 134	2 885	4 844	1 997	505	172	101
Mineralny	1 733	71	299	224	718	339	64	12	0
Metalowy	1 564	116	422	243	457	203	73	24	26
Elektrotechniczny	192	10	46	28	57	31	16	3	1
Chemiczny	957	169	250	133	242	101	45	10	7
Włókienniczy	2 291	164	690	359	577	356	89	29	27
Papierniczy	288	9	75	54	75	55	15	4	1
Skórzany	416	46	123	82	96	66	3	—	—
Drzewny	2 388	181	828	440	656	229	42	10	2
Spożywczy	9 360	4 959	2 317	783	1 036	161	25	58	21
Odzieżowy	1 342	308	598	206	177	42	8	3	—
Zabawkarski	22	—	7	10	2	3	—	—	—
Poligraficzny	649	58	240	117	166	60	8	—	—
Budowlany	1 587	60	239	206	585	351	117	19	10

a Objęte statystyką produkcji. Ob. uwagę a do tabl. 13 na str. 119.

TABL. 13. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII) W 1936 R.^a

PRODOKCJ (BZ) ZARADKOWY W KRAJACH

Lata Ważniejsze rodzaje przemysłu	Liczba zakła- dów czy- nych	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robo- tniko- dni w tys.	Wpłaty brutto pracownikom najemnym	
		fizyczni prze- ciężni	umy- słowi w dniu 31.XII		fizy- cznym	umyślo- wym
	w ciągu roku				w ciągu roku	
1930 ^b	12 712	494 467	.	.	882 165	278 378
1931 ^b	12 337	421 084	.	.	727 871	257 397
1932 ^b	10 031	359 706	34 143	91 425	571 576	215 378
1933 ^b	9 639	377 738	35 574	100 727	535 840	192 164
1934 ^b	9 858	428 017	37 994	114 056	600 891	182 939
1935 ^b	9 952	454 475	40 528	127 404	637 314	188 817
1936 ^b	10 087	498 397	43 549	133 600	705 429	202 338
1934 ^c	22 460	543 890	50 923	146 749	741 390	228 013
1935	22 789	593 741	52 799	161 179	805 592	236 034
1936	22 993	649 083	58 030	173 689	886 272	252 933
Przemysł mineralny						
Ogółem 1935	1 733	60 885	2 589	17 104	57 894	9 506
1936	1 777	68 694	2 908	18 999	68 233	9 982
Cegielnie	977	24 154	782	6 585	21 731	2 175
Kaflarnie i garncarstwo . .	138	2 392	80	675	2 205	180
Betoniarnie	115	1 525	68	424	1 872	192
Cementownie	11	3 325	244	984	5 771	1 516
Wapienniki	74	3 697	181	1 087	3 773	820
Fabryki gipsu	9	174	18	46	127	49
Huty szkła	64	12 021	505	3 399	12 052	1 627
Fabryki porcelany	8	2 275	143	671	2 465	404
„ fajansu	10	1 925	113	544	2 150	409
„ kamionki	5	556	26	166	585	125
„ wyrobów szamoto- wych, dynasowych i ogniotrwałych	30	2 554	176	709	2 616	819
„ luster i szlifiernie szkła .	27	288	48	78	403	104
Kamieniołomy	137	10 791	310	2 814	9 277	959
Przemysł metalowy						
Ogółem 1935	1 564	113 469	12 947	31 136	220 700	66 481
1936	1 598	126 438	14 934	35 025	252 135	73 608
Huty żelaza	17	28 311	2 789	7 986	77 757	16 507
Odlewnie żelaza	85	9 260	761	2 357	12 818	3 025
Huty, walcownie i odlewnie innych metali	43	6 664	706	2 009	16 684	4 497
w tym:						
huty i walcownie cynku . .	7	3 172	274	988	9 166	1 867
walcownie miedzi, alumi- nium, ołowiu	9	3 087	365	903	6 722	2 399
Fabr. części maszyn, aparatów	109	4 819	630	1 343	7 665	2 468
Fabr. wyrobów masowych .	411	20 720	1 671	5 605	25 369	6 973
w tym fabr. drutu, gwoździ, nitów	52	5 013	476	1 380	7 571	2 576

^a Statystyka produkcji nie obejmuje niektórych nielicznych rodzajów przemysłu. ^b Liczby dotyczą przemysłów, które w 1930—1936 mogą być porównane. ^c Dane za 1934 nie obejmują wytwórni wyrobów tytoniowych oraz zakładów uprawy tytoniu objętych zestawieniem w latach późniejszych.

TABL. 13. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII) W 1936 R.^a (c. d.)

Lata Ważniejsze rodzaje przemysłu	Liczba zakła- dów czyn- nych	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robo- tniko- dni w tys.	Wyплаты brutto pracownikom najemnym	
		fizyczni prze- ciężnie	umy- słowi w dniu 31.XII		fizy- cznym	umysłó- wym
w ciągu roku		w ciągu roku				
Przemysł chemiczny (dok.)						
Fabr.przetworów tłuszczowych	163	3 410	962	921	4 912	3 762
w tym: olejarnie	51	1 008	154	245	1 462	620
fabr. mydła	59	1 428	614	410	2 132	2 530
„ świec	22	149	27	40	128	43
„ mydła i świec	9	260	78	73	300	155
„ wyrobów farmaceutycz- nych	56	1 503	579	437	1 919	2 472
„ wyrobów kosmetycznych	59	951	387	270	1 089	1 549
„ wyrobów farmaceutycz- nych i kosmetycznych	19	711	178	207	785	796
Przemysł włókienniczy						
Ogółem 1935	2 291	142 878	7 589	36 900	185 528	40 416
1936	2 293	156 160	8 070	38 909	199 986	42 906
Zakłady wielooddziałowe . .	124	73 270	3 470	18 339	100 983	22 166
Przedziałnie	134	24 531	1 108	5 775	26 936	6 713
Tkalnie	978	28 036	1 433	6 908	34 552	5 656
Fabryki wyrobów dzianych .	395	8 518	612	2 273	11 224	1 996
Farbiarnie	160	8 198	590	2 032	10 661	3 080
Fabr. waty	44	1 003	76	291	983	254
„ i nawijalnie nici . . .	33	1 216	73	333	1 578	394
„ koronek i firanek . . .	49	1 445	104	408	1 783	391
„ dywanów, kilimów i go- belinów	95	1 895	144	450	1 720	489
Szmuklerstwo i pasmanteria	76	2 540	153	633	3 179	539
Fabryki powrozów	29	1 341	80	364	1 652	330
„ stożków i kapeluszy .	8	2 026	127	575	2 600	567
Szarparnie	26	408	22	105	500	44
Skrećalnie	29	610	22	151	608	56
Snowalnie i krochmalnie . .	20	186	9	42	211	16
Fabryki wojłoków	42	352	12	95	292	69
Przemysł papierniczy						
Ogółem 1935	288	14 525	1 239	4 062	19 871	6 452
1936	284	15 439	1 239	4 336	21 405	6 382
Papiernie	55	9 507	702	2 778	15 259	4 171
Fabr. wyrobów z papieru . .	229	5 932	537	1 558	6 146	2 211
Fabr. tapet	5	441	82	120	583	540
„ gilz i bibulek papiero- sowych	42	1 610	150	427	2 160	702
„ innych wyrobów z pa- pieru	182	3 881	305	1 011	3 403	969
Przemysł skórzaný						
Ogółem 1935	416	8 756	692	2 357	12 418	2 721
1936	449	9 542	754	2 531	13 009	2 766
Garbarnie	296	6 641	497	1 791	9 509	1 978
Fabryki pasów	15	358	44	85	390	147
Fabryki rymarskie i siodlarskie	24	544	33	153	868	94

a Ob. uwagę a na str. 119.

TABL. 13. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII) W 1936 R.^a (c. d.)

Lata Ważniejsze rodzaje przemysłu	Liczba zakła- dów czyn- nych	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robo- tniko dni w tys. w ciągu roku	Wpłaty brutto pracownikom najemnym	
		fizyczni prze- ciężnie	umy- słowi w dniu 31.XII		fizy- cznym w tys. złotych	umysł- wym w tys. złotych
Przemysł skórzany (dok.)						
Szczeciniarnie	17	221	9	33	89	6,5
Fabryki galanterii skórzanej	19	205	16	51	176	33
Wyprawa futer	42	917	91	255	1 353	319
Fabryki szczotek i pędzli	26	565	62	147	578	182
Wykończalnie skór	6	25	—	4,1	22	—
Przędzalnie włosów	4	66	2	12	24	6,7
Przemysł drzewny						
Ogółem 1935	2 388	52 902	3 332	14 067	40 399	8 181
1936	2 380	57 249	3 427	15 246	44 214	8 260
Tartaki	1 470	35 222	2 384	9 036	24 010	5 212
Fabryki mebli giętych	31	3 614	144	1 020	3 026	427
„ dykt i fornirow	35	6 401	335	1 836	5 163	1 158
„ mebli zwykłych	244	3 589	147	1 018	3 884	315
Koszykarstwo i wikliniarstwo	53	659	16	192	394	20,1
Bednarstwo	28	693	26	183	544	112
Stolarstwo	233	2 510	101	717	3 023	215
Fabryki wełny drzewnej	6	35	3	21	45	4
„ wyrobów korkowych	13	576	56	169	591	209
„ skrzyń	38	772	30	210	597	57
„ parkietu i posadzki	16	269	15	73	220	39
Przemysł spożywczy						
Ogółem 1935	9 360	81 405	9 932	22 210	89 694	35 623
1936	9 276	85 590	10 456	22 443	89 666	36 536
Młyny	5 908	23 524	2 084	4 992	14 882	4 503
w tym I—V kategorii	816	10 681	1 776	2 851	9 723	4 137
Piekarnie	470	4 843	252	1 363	6 997	625
Fabryki makaronu	16	277	48	73	203	105
Przemysł cukierniczy	280	9 250	925	2 545	8 974	3 161
Piekarnie cukiernicze	79	1 217	78	355	1 562	282
Fabryki czekolady i cukier- ków	161	7 272	753	1 989	6 851	2 674
Inne wytwórnie cukiernicze	40	761	94	201	561	205
Zakłady przetworów ziemnia- czanych ^b	75	1 149	178	302	902	486
Cukrownie ^b	61	16 128	1 272	5 045	17 436	9 568
Drożdżownie	16	725	195	224	1 055	1 209
Gorzelnie rolnicze ^b	1 328	2 294	1 314	682	1 162	1 943
Gorzelnie przemysłowe, rekty- fikacje spirytusu	47	621	182	182	731	665
Fabryki wódek gatunkowych	82	902	372	256	886	1 073
Fabryki win i miodosytnie	99	345	81	78	230	198
Browary i słodownie	166	4 750	921	1 282	6 082	3 893

a Ob. uwagę a na str. 119. b Rok gospodarczy 1935/36.

(dok. str. 123)

TABL. 13. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII) W 1936 R.^a (dok.)

Lata Ważniejsze rodzaje przemysłu	Liczba zakła- dów czyn- nych	Zatrudnieni pracownicy najemni		Prze- praco- wane robo- tniko- dni w tys.	Wpłaty brutto pracownikom najemnym	
		fizyczni prze- ciętnie	umy- słowi w dniu 31.XII		fizy- cznym w tys.	umysło- wym w tys. złotych
Przemysł spożywczy (dok.)						
Fabryki cykorii, surogatów kawy i palarnie kawy	26	1 003	309	285	1 214	1 246
Suszarnie cykorii	11	58	3	18	72	5
Przemysł przetwórczy mięsny w tym bekoniarnie	234	4 447	615	1 282	6 077	2 183
Mleczarnie	27	1 900	261	547	2 814	1 191
Wedzarnie ryb	190	1 918	469	639	1 632	1 288
Suszarnie owoców	31	540	24	145	416	65
Fabryki konserw	15	129	23	30	102	155
" octu i musztardy	94	2 352	240	596	2 219	653
Wytwórnie napojów bezalko- holowych	32	280	66	85	339	163
Wytwórnie tytoniu	59	509	71	140	605	164
Zakłady uprawy tytoniu	14	7 177	426	1 571	15 361	1 937
	11	1 912	184	503	1 439	554
Przemysł odzieżowy						
Ogółem 1935	1 342	16 605	1 133	4 611	17 798	2 894
	1936	1 460	17 339	1 397	4 622	18 383
Krawiectwo	556	5 194	389	1 414	5 732	921
Bielizniarstwo	145	1 370	96	363	1 175	268
Krawaciarstwo	9	75	14	21	83	9,0
Kapelusznictwo	89	662	51	181	580	67
Czapkarstwo	20	94	11	25	69	14
Pralnie i farbiarnie	71	1 743	148	459	1 690	283
Wyrób galanterii	119	2 932	165	784	2 409	641
Rękawicznictwo skórzane	8	44	3	9,4	53	3,9
Kuśnierstwo	75	736	122	199	1 070	302
Obuwnictwo mechaniczne	39	2 808	320	727	4 074	972
" ręczne	301	1 473	54	389	1 301	77
Czyszczenie puchu i pierza	15	111	9	27	80	8,2
Przemysł zabawkarski						
Ogółem 1935	22	286	24	74	187	18
	1936	23	333	24	87	226
Przemysł poligraficzny						
Ogółem 1935	649	12 781	1 375	3 791	25 066	5 495
	1936	663	12 866	1 624	3 730	25 517
Drukarnie	506	10 714	1 405	3 132	22 799	5 800
Litografia	30	644	66	179	957	312
Cynkografia	18	163	18	47	363	22
Introligatorynie	77	1 154	73	320	1 072	156
Przemysł budowlany						
Ogółem 1935	1 587	31 370	2 059	8 450	42 108	8 025
	1936	1 655	37 384	2 205	9 985	51 544
Budownictwo naziemne	1 121	24 569	1 060	6 492	33 998	3 344
" ziemne	217	8 466	439	2 227	10 685	2 375
Instalacje	206	3 326	666	977	5 222	2 483

a Ob. uwagę a na str. 119.

TABL. 14. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII)

Artykuły	Ilość					Wartość w mil. zł	
	Jednostka	1929	1934	1936	1937	1936	1937
Przemysł mineralny							
Cegła zwykła	mil. szt.	1 592	1 258	1 615	.	56	.
Klinkier budowlany*	mil. szt.	.	1,3	4,4	.	0,6	.
Klinkier drogowy*	mil. szt.	.	17	21	.	2,5	.
Kafle zwykłe	mil. szt.	9,8	15	24	.	7,9	.
Dachówka zwykła	mil. szt.	65	35	41	.	2,6	.
Cegła, płytki i kształtki szamotowe*	tys. t	82	73	94	122	8,8	12
Cegła, płytki i kształtki dy-nasowe*	tys. t	.	14	19	29	2,9	4,4
Cement portlandzki*	tys. t	1 008	721	1 052	1 285	34	43
Wapno	tys. t	896	531	691	.	13	.
Porcelana*	tys. t	4,4	3,3	4,2	5,0	8,9	11
Fajans*	tys. t	11	10	11	16	6,8	10
Wyroby kamionkowe	tys. t	9,4	11	17	.	4,8	.
Szkoła taflowe*	tys. t	26	24	27	28	9,2	11
Naczynia szklane*	tys. t	101	36	54	74	19	27
w tym butelki monopol.*	tys. t	.	23	38	50	12	16
Szkoła oświetleniowe*	tys. t	.	2,0	2,4	2,1	2,7	2,7
Szkoła stołowo-galanteryjne*	tys. t	.	11	10	10	8,8	9,3
Przemysł metalowy							
Surówka*	tys. t	706	382	586	724	68	.
Stal*	tys. t	1 377	856	1 149	1 450	.	.
Żeliwo*	tys. t	195	118	156	.	70	.
w tym żeliwo kowalne*	tys. t	.	1,2	3,2	.	4,3	.
Żelazo gorąco walcowane*	tys. t	962	614	826	1 043	.	.
Rury bez szwu i spawane (z półwytworu)*	tys. t	124	53	52	81	30	58
Wyroby żelazne walcowane i ciągnięte na zimno*	tys. t	.	73	104	.	53	.
w tym drut*	tys. t	.	53	73	.	38	.
Odlewy z metali	tys. t	.	3,3	4,2	.	13	.
Wyroby walcowane i ciągnięte z metali nieżelazn.*	tys. t	.	26	35	39	.	.
w tym z miedzi*	tys. t	.	5,6	5,5	4,9	.	.
w tym: drut*	tys. t	.	3,7	3,4	2,5	.	.
blacha*	tys. t	.	1,2	1,1	1,0	2,9	2,9
z mosiądzu*	tys. t	.	5,8	8,2	11	18	24
w tym blacha*	tys. t	.	3,4	2,4	4,1	4,5	9,6
z cynku*	tys. t	23	13	18	18	11	12
w tym blacha*	tys. t	23	13	18	18	11	12
Blacha żelazna cynkow.	tys. t	43	20	29	24	18	17
Gwoździe druc. żelazne*	tys. t	27	27	32	34	15	15
Śruby i nity żelazne	tys. t	25	13	15	.	19	.
Naczynia blaszane emalio-wane i cynkowane*	tys. t	.	8,9	13	16	23	24
Łózka metalowe	tys. szt.	145	43	55	45	2,2	1,8
Mosty*	t	.	514	4844	.	2,9	.

a Statystyka produkcji nie obejmuje niektórych nielicznych rodzajów przemysłu.

Uwaga. W produkcji artykułów oznaczonych gwiazdką nie odgrywają roli lub też odgrywają rolę bardzo nieznaczna zakłady VIII kategorii oraz produkcja chałupnicza. Pozycje te obejmują więc całą lub prawie całą produkcję danego wyrobu. (c. d. str. 125)

TABL. 14. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII)^a (c. d.)

Artykuły	Ilość					Wartość w mil. zł	
	Jednostka	1929	1934	1936	1937	1936	1937
Przemysł metalowy (dok.)							
Kotły parowe*	t	.	1 538	1 517	.	3,3	.
Silniki spalinowe (oprócz samolotowych, samochodowych i motocyklowych)	{ t KM	1 044 12 231	179 4 449	136 2 362	.	1,0	.
Pompy*	t	815	390	587	.	2,3	.
Obrabiarki do drzewa i metali*	t	.	783	1 014	.	4,7	.
Maszyny i aparaty rolnicze w tym: pługi konne	t	40 047	2 992	15 424	.	11	.
brony konne	szt.	51 037	10 371	29 895	.	1,0	.
młocarnie	szt.	99 130	3 059	19 416	.	0,5	.
wialnie, młynki	szt.	15 396	1 075	6 116	.	1,6	.
Maszyny włókiennicze*	szt.	23 775	1 570	5 877	.	0,5	.
Parowozy normalnotor.*	t	.	2 385	1 799	.	5,4	.
Wagony kolejowe normalnotorowe:	szt.	165	32	14	24	6,0	10
motorowe*	szt.	—	8	9	1	2,3	0,4
towarowe*	szt.	3 468	423	424	295	5,2	4,8
Ramy rowerowe	szt.	.	57 683	144 429	.	2,2	.
Wagi pomostowe przenośne	szt.	29 647	4 474	7 102	.	0,3	.
Fortepiany i pianina*	szt.	2 472	321	489	549	0,4	0,8
Przemysł elektrotechniczny							
Maszyny elektryczne	{ szt. t	11 730 1 627	10 321 759	16 559 1 064	1 781 1 799	6,4	11
Akumulatory i części	t	.	1 336	1 744	1 799	4,7	5,7
Ogniwa i części*	t	.	1 592	2 213	1 872	6,4	4,7
Liczniki energii elektr.	t	.	106	148	211	2,5	3,1
Rury izolacyjne i części*	t	.	1 115	850	963	1,1	1,1
Przyrządy elektryczne domowego użytku	t	.	144	289	426	2,1	2,6
Zarówki elektryczne*	tys. szt.	5 544	6 292	10 702	11 641	10	11
Aparaty telefoniczne i centrali*	t	.	60	92	72	3,8	2,3
Przewodniki gołe*	t	.	2 209	4 004	6 771	5,7	15
Przewodniki izolowane nie obojętne*	t	.	1 152	1 962	3 075	8,6	13
Przewodniki obojętne*	t	.	2 716	6 137	7 613	15	24
Odbiorniki radiowe:							
detektorowe	tys. szt.	13	40	55	31	1,6	0,9
lampowe*	tys. szt.	.	39	140	145	29	27
Przemysł chemiczny							
Gaz świetlny*	mil. m ³	246	144	152	163	34	35
Koks*	tys. t	2123	1509	1798	2328	40	59
Benzol oczyszczony*	tys. t	14	14	16	22	7,6	9,5
Terpentina oczyszczona	tys. t	1,8	2,0	3,2	.	2,0	.
Barwniki	tys. t	0,9	2,0	2,1	1,8	19	19
Przędza jedwabiu sztucz.*	tys. t	2,7	4,4	5,3	6,2	51	62
Siarczany amonowy*	tys. t	54	59	61	64	7,9	7,9
Azotany amonowy*	tys. t	5,6	3,2	3,0	2,9	2,3	2,7
Saletra wapniowa*	tys. t	0,05	35	42	57	9,6	15
Saletra sodowa*	tys. t	0,7	6,4	4,2	7,3	1,5	2,5
Saletrzak*	tys. t	—	11	12	19	2,7	4,4

^a Ob. uwagę a na str. 124.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 124.

TABL. 14. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII)^a (c.d.)

Artykuły	Ilość					Wartość w mil. zł	
	Jed-nostka	1929	1934	1936	1937	1936	1937
Przemysł chemiczny (dok.)							
Azotniak*	tys. t	163	33	29	68	6,6	17
Nitrofos*	tys. t	15	2,9	4,8	2,1	1,1	0,5
Superfosfat mineralny*	tys. t	304	94	106	163	10	16
Kwas siarkowy w przeli-czeniu na 50° Bé*	tys. t	373	223	216	289	7,6	11
Soda amoniakalna*	tys. t	100	92	106	89	21	18
Soda żrąca*	tys. t	17	19	21	22	9,5	10
Soda krystaliczna	tys. t	11	9,4	9,2	9,2	1,1	1,1
Szczepionki, surowice, za-strzyki	tys. t	0,05	0,07	0,1	.	5,7	.
Oleje roślinne	tys. t	.	50	30	.	35	.
Mydła zwykłe i techniczne ^b	tys. t	37	44	54	.	60	.
Mydła toaletowe ^b	tys. t	2,2	2,1	2,4	.	7,9	.
Biel cynkowa	tys. t	6,9	8,5	11	13	6,0	8,1
Ultramaryna*	tys. t	1,2	1,6	1,7	1,9	2,8	4,3
Lakiery	tys. t	2,1	1,8	2,2	.	6,9	.
Pasty do obuwia	tys. t	2,0	2,7	3,3	.	9,8	.
Ekstrakty garbarskie	tys. t	3,0	3,9	4,6	5,3	3,7	3,9
Przemysł włókienniczy							
Przędza*	tys. q	1 292	1 164	1 344	.	511	.
w tym:							
bawełn. cienkoprzędna*	tys. q	505	552	596	616	234	265
odpawkowa bawełniana	tys. q	164	143	183	.	37	.
wełniana *	tys. q	298	264	330	.	190	.
w tym czesankowa*	tys. q	110	97	102	.	115	.
lniana*	tys. q	17	44	57	.	24	.
jutowa	tys. q	295	143	155	137	19	17
Tkaniny	tys. q	912	729	922	.	695	.
w tym:							
bawełniane i odpawkowo bawełniane	tys. q	444	331	497	.	330	.
wełniane i półwełniane	tys. q	191	145	216	.	245	.
jedwabne i półjedwabne naturalne i sztuczne	tys. q	14	18	28	.	67	.
lniane	tys. q	13	33	43	.	31	.
jutowe i worki jutowe	tys. q	249	120	132	114	19	21
Wyroby dziane	tys. kg	1 163	1 855	1 680	.	15	.
Bielizna trykotażowa	tys. kg	1 088	1 098	1 138	.	15	.
Pończochy i skarpetki	tys. tuz.	2 569	2 221	2 245	.	30	.
Rekawiczki	tys. tuz.	.	286	135	.	2,3	.
Art. pasmant. i szmukler.	tys. kg	771	802	905	.	14	.
Stożki do kapeluszy*	tys. szt.	4 690	3 817	7 396	6 576	9,5	9,9
Dywany, kilimy, gobeliny i chodniki	tys. kg	1 372	1 085	1 271	.	8,1	.
Artykuły powroźnicze	tys. kg	3 029	2 756	3 192	.	10	.
Koronki i firanki	tys. kg	436	461	619	.	12	.
Nici	tys. kg	540	739	924	1 066	13	16
Wata	tys. kg	1 721	1 388	1 920	.	3,7	.
Watolina	tys. m	1 298	1 525	2 039	.	3,7	.

a Ob. uwagę a na str. 124. b Produkcja w zakładach I — VIII kategorii.

c Bez przędzy jedwabiu sztucznego. Przędza jedwabiu sztucznego ob. przemysł chemiczny na str. 125.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 124.

(dok. str. 127)

TABL. 14. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH (BEZ ZAKŁADÓW VIII KATEGORII)^a(dok.)

Artykuły	Ilość					Wartość w mil. zł	
	Jednostka	1929	1934	1936	1937	1936	1937
Przemysł papierniczy							
Miazga drzewna*	tys. t	45	51	66	69	11,0	12,0
Celuloza siarczynowa*	tys. t	.	55	65	70	20,0	22,0
Celuloza sodowa*	tys. t	.	17	21	24	6,0	6,4
Tektura*	tys. t	37	33	38	40	14,4	17,0
w tym surowa* (do wyrobu papy dachowej)	tys. t	.	8,2	12	12	4,0	5,0
Papier*	tys. t	128	136	172	203	96,0	115,5
w tym: gazetowy*	tys. t	21	29	30	35	10,3	11,7
pakowy*	tys. t	48	50	57	69	25,0	32,0
drukowy*	tys. t	22	18	26	32	11,3	14,8
piśmienny*	tys. t	.	21	25	28	18,0	19,4
bibułka*	tys. t	.	3,4	4	5	11,0	13,0
Tapety*	tys. rol	4 216	3 275	3 168	.	2,1	.
Gilzy papierosowe	mil. szt.	.	5 163	9 156	.	15,2	.
Przemysł skórzany							
Skóry podeszwowe*	t	11 563	15 790	19 727	19 957	70,6	78,2
Krupony pasowe	t	159	362	450	508	2,9	3,7
Blanki pasekowi i rymar.	t	389	499	418	467	2,5	3,5
Faledry i juchty	t	948	1 090	877	925	5,4	6,6
Bukaty	tys. m ²	490	610	939	988	11,6	14,1
Skóry cielece*	tys. m ²	727	1 026	1 160	.	18,2	.
Skóry końskie	tys. m ²	248	336	375 ^b	.	3,4	.
Lakiery	tys. m ³	22	108	40	.	0,6	.
Skóry baranie*	tys. szt.	524	726	736	.	3,1	.
Szczecina	t	214	241	284	.	2,8	.
Przemysł obuwniczy mechaniczny							
Obuwie skórzane	tys. par	1 735	2 289	2 059	2 318	21,7	23,1
Obuwie gumowe*	tys. par	6 687	5 195	3 629	3 385	7,6	8,0
Śniegowce*	tys. par	1 741	2 660	1 979	2 283	8,4	11
Kalosze*	tys. par	2 136	1 796	2 537	2 614	7,0	7,8
Przemysł drzewny							
Bale	tys. m ³	696	1 054	1 095	.	50,8	.
Deski	tys. m ³	2 663	2 411	2 439	.	11,4	.
Kantówka	tys. m ³	346	339	359	.	17,4	.
Fryzy	tys. m ³	52	36	62	.	7,2	.
Łaty	tys. m ³	.	46	47	.	2,5	.
Dykty*	tys. m ²	96	113	157	181	32,5	41,3
Forniry*	tys. m ²	5 151	4 624	5 989	.	3,1	.
Wełna drzewna*	t	7 972	4 826	6 898	.	0,6	.
Meble gięte*	tys. szt.	2 508	1 303	1 779	.	9,6	.
w tym krzesła*	tys. szt.	2 240	1 144	1 543	1 727	7,2	8,4
Deszczułki i tafle posadzk.	tys. m ³	.	820	1 142	.	5,8	.
Ćwieki drewn. do obuwia	t	.	720	946	899	1,0	1,0
Przemysł spożywczy							
Piwo*	tys. hl	2 786	1 172	1 179	1 317 ^c	57,7	.
Mączka ziemniaczana*	tys. q	260 ^d	232 ^e	281 ^f	.	7,8	.
Syrop ziemniaczany*	tys. q	137 ^d	118 ^e	127 ^f	125	4,9	4,3
Konserwy	tys. q	164	241	477	.	52,1	.
Wina owocowe	tys. hl	34	5,8	9,4	.	1,8	.
Miody do picia	tys. hl	13	6,6	8,5	.	1,2	.

a Ob. uwagę a na str. 124. b Bez towaru hamburskiego. c Dane orientacyjne Związku Browarów i Słodowni w R. P. d—f Rok gospodarczy: d—1929/30; e—1934/35; f—1935/36.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 124.

TABL. 15. PRODUKCJA PRZETWORÓW NAFTOWYCH I GAZOLIN

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Przetwory naftowe										
Liczba rafinerii czynnych ^a	26	30	30	30	29	35	29	26	25	2
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^a	4,7	4,5	3,8	3,8	3,9	3,4	3,2	3,2	3,2	3,3
Ropa przerobiona w tys. t	723	656	633	609	545	567	528	509	489	49
Przetwory w tys. t	664	595	581	560	502	521	485	469	450	45
w tym: benzyna	97	102	122	103	91	91	85	86	88	9
nafta	217	188	173	175	160	174	172	147	146	14
olej gazowy i opałowy	126	122	106	116	105	101	82	97	99	10
oleje smarowe	108	99	90	85	74	80	86	72	53	4
smary stałe i wazelina	3,0	2,7	3,3	2,5	3,1	3,1	2,7	3,3	4,4	4,3
parafina	40	36	33	32	28	29	28	25	25	2
asfalt	20	20	18	22	19	22	23	19	23	2
koks	10	12	11	8,9	7,7	6,7	5,0	5,5	5,2	4,3
Gazolina										
Liczba fabryk czynnych ^a	19	20	20	22	24	26	26	26	25	2
Robotnicy zatrudnieni w tys. ^a	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Wydobycie gazu ziemnego w milionach m ³	459	467	489	474	437	462	469	486	483	53
Gaz ziemny przerobiony na gazolinę w milionach m ³	259	277	286	278	250	281	281	272	263	26
Otrzymana gazolina w tys. t	32	35	39	41	39	42	41	40	38	3

^a Stan w dniu 31.XII.

TABL. 16. PRODUKCJA CUKRU

Wyszczególnienie	1913-1914	1928-1929	1932-1933	1936-1937	1937/38				
					Polska	Województwa			
						centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba cukrowni czynnych	86	71	64	60	61	30	4	23	4
Przerobiono buroków w tys. q	44688	43903	23651	25732	32 269	11 751	1 456	16 405	2 65
Produkcja w tys. q:									
rafinada	1 367	824	336	242	270	115	—	43	11
kryształ	583	4 118	2 417	3 625	4 449	1 762	223	2 197	26
cukier żółty (surowy)	4 182	1 963	1 119	290	376	7	0,4	367	1,4
Ogółem w wartości cukru surowego	6 348	7 454	4 178	4 574	5 614	2 091	248	2 854	42
Ogółem w wartości cukru białego	5 714	6 709	3 760	4 121	5 059	1 884	224	2 571	38

TABL. 17. PRODUKCJA SPIRYTUSU ORAZ ZUŻYCIĘ SUROWCÓW

Wyszczególnienie	1909- -1910	1928- -1929	1932- -1933	1935- -1936	Pol- ska	1936/37			
						Województwa			
						cen- tral- ne	wscho- dnie	za- cho- dnie	po- łu- dnio- we

Liczba czynnych gorzelni									
Ogółem	2 466	1 424	1 372	1 369	1 396	312	74	649	361
w tym:									
gorzelnie rolnicze	2 433	1 392	1 349	1 343	1 377	305	74	642	356
„ melasowe	.	9	4	7	6	4	—	—	2

Produkcja spirytusu w tysiącach l 100°									
Ogółem	259 554	72 850	26 901	72 149	77 782	23 613	3 266	35 874	15 029
w tym:									
gorzelnie rolnicze	253 563	67 177	25 703	62 994	68 051	16 813	3 266	35 836	12 136
„ melasowe	.	4 203	841	8 938	9 643	6 771	—	—	2 872

Zużycie surowców podstawowych w tysiącach q									
Ziemniaki	.	5 812	2 264	4 653	6 121	1 455	296	3 202	1 168
Melasa	.	330	139	361	364	238	—	26	100

TABL. 18. PRZEMIAŁ ZBOŻA W MŁYNACH I—VII KATEGORII

Województwa	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w tonach						
Pszenica							
Polska	951 425	1102 618	1038 389	1038 150	1140179	1327794	1267893
Centralne	404 254	460 719	440 192	401 497	446 790	530 034	490 438
Wschodnie	85 397	110 536	100 052	150 380	180 054	210 883	234 164
Zachodnie	212 926	208 768	210 759	195 988	206 859	251 079	187 382
Południowe	248 848	322 595	287 386	290 285	306 476	335 798	355 909
Żyto							
Polska	1973 106	2071 146	1914 849	2159 129	2271254	2391204	2514 891
Centralne	852 953	904 745	847 430	940 781	1013533	1099504	1130 910
Wschodnie	231 358	275 814	241 626	276 073	304 280	321 969	356 312
Zachodnie	609 067	589 293	553 653	649 650	671 455	691 381	703 523
Południowe	279 728	301 294	272 140	292 625	281 986	278 350	324 146
Jęczmień							
Polska	182 017	195 789	224 778	253 444	243 213	240 051	223 510
Centralne	70 909	64 901	69 174	80 145	77 675	82 367	75 105
Wschodnie	44 463	54 392	61 567	74 470	74 717	72 907	73 283
Zachodnie	16 886	25 133	25 809	27 159	23 517	21 531	18 799
Południowe	49 759	51 363	68 228	71 670	67 304	63 246	56 323

TABL. 19. PRODUKCJA CYGAR, PAPIEROSÓW I TYTONIU

Wyszczególnienie	1928- 1929 ^a	1932- 1933 ^a	1935- 1936 ^a	1936- 1937 ^a	1937/38 ^a				
					Polska	Województwa			
						cen- tral- ne	wscho- dnie	za- cho- dnie	po- łu- dnie- wa
Liczba zakładów czynnych ^b	18	16	14	14	14	5	1	5	1
Liczba robotników zatrudnionych ^b	12 063	8 425	7 291	7 109	7 007	2 870	207	2347	1 583
Zużycie surowca:									
zagranicznego w t	19 369	11 642	8 796	8 209	8 007	10994	384	3057	4 785
krajowego w t	2 047	5 233	8 483	10 166	11 217				
Produkcja:									
cygar i cygare- tek w mil. szt.	74	39	30	27	29	—	—	29	—
papierosów „ „	10 324	8 010	5 881	6 627	7 699	3 049	406	2323	1 521
tytoniu w t . .	13 997	10 309	12 252	12 760	12 583	8 799	176	804	2 404
tabaki w t . .	—	342	273	262	253	—	—	253	—

^a Lata budżetowe. ^b Stan w dniu 31.XII.

TABL. 20. PRODUKCJA ZAPALEK

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba zakładów czynnych ^a	10	10	6	5	4	4	4	4	4
Liczba robotników zatrudnionych ^a	2 324	2 685	2 185	1 010	777	778	592 ^b	796	810
Produkcja w milio- nach sztuk . .	34767	28306	34156	25965	17 524	14 617	15 901	15 862	15 014

^a Stan w dniu 31.XII. ^b Jeden z zakładów był w grudniu częściowo nieczynny.TABL. 21. WRZECIONA I KROSNA W PRZĘDZALNIACH I TKALNIACH
Stan w dn. 31.XII

Działy produkcji	Wrzeciona w oddziałach przędzalniczych			Krosna w oddziałach tkackich		
	1929	1935	1936	1929	1935	1936
	w tysiącach					
Ogółem	2 698,2	2 736,6	2 750,1	70,3	66,6	66,1
Bawełniane	1 834,0	1 870,4	1 903,5	47,6	47,1	46,6
Wełniane	813,3	798,7	778,1	17,7	13,6	13,7
Lniane	18,1	36,5	37,5	0,6	1,7	1,8
Jutowy	29,4	26,6	26,7	1,8	1,7	1,7
Konopny	3,4	4,4	4,3	0,1	0,1	0,1

TABL. 22. WRZECIONA W PRZEMYSŁE BAWELNIANYM W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Stan w dn. 31.VII

Kraje	1913 ^a	1928	1935	1936	Kraje	1913 ^a	1928	1935	1936
	w tysiącach					w tysiącach			
Ogółem	143 449	165 103	153 778	151 745	Brazylia	1 200	2 610	2 709	2 712
w tym:					Hiszpania	2 000	1 897	2 070	2 070
Anglia	55 652	57 136	42 688	41 391	Belgia	1 492	2 070	2 090	2 009
St. Zj. Am.	31 505	35 542	30 110	28 157	Polska	1 322	1 834 ^b	1 870	1 904
Japonia	2 300	6 272	9 944	10 867	Szwajcaria	1 398	1 525	1 265	1 241
Niemcy	11 186	11 153	10 109	10 109	Holandia	479	1 111	1 219	1 220
Francja	7 400	9 770	10 157	9 932	Kanada	855	1 154	1 155	1 110
Z.S.R.R.	7 668	7 311	9 800	9 800	Meksyk	700	840	862	862
Indie Bryt.	6 084	8 703	9 613	9 705	Austria	4 909	1 014	760	773
Włochy	4 600	5 189	5 483	5 483	Szwecja	534	619	589	592
Chiny	1 009	3 504	4 810	5 010	Portugalia	480	503	459	466
Czechosłow.		3 663	3 618	3 562	Węgry		168	289	304

^a Stan w dniu 31.VIII. ^b 1929.Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1937.

TABL. 23. WSKAŹNIKI PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wskaźnik produkcji światowej:													
z Z.S.R.R.	87	89	95	100	107	94	84	74	83	91	102	117	
bez Z.S.R.R.	89	90	96	100	106	91	79	67	75	81	90	101	108
Europa bez Z.S.R.R.	85	83	97	100	104	95	84	73	79	88	95	103	113
Ameryka Pn.	93	97	95	100	107	87	73	58	69	72	82	95	100
Anglia			101	100	106	98	89	88	94	105	112	123	132
Belgia		87	94	100	101	90	82	70	73	74	83	88	95
Czechosłowacja	82	80	93	100	104	93	84	66	63	69	73	84	101
Dania			92	100	108	117	108	98	114	126	135	141	145
Estonia			91	100	101	99	91	79	82	97	107	121	139
Finlandia		81	92	100	98	89	78	81	94	114	122	130	141
Francja	85	99	87	100	110	110	98	76	84	78	74	78	81
Grecja	89	85	94	100	102	105	109	103	112	127	143	142	152
Hiszpania				100	112	111	104	99	95	96	97		
Holandia	77	79	88	100	103	94	81	64	71	72	68	74	93
Japonia			92	100	111	106	102	109	126	143	158	168	
Kanada	76	85	90	100	108	92	77	63	65	79	88	97	108
Niemcy	80	81	101	100	101	87	68	54	62	81	95	108	119
Norwegia	71	88	90	100	111	112	87	103	104	109	120	129	142
Polska	73	71	88	100	100	82	69	54	56	63	66	72	85
Rumunia	69	80	91	100	107	104	109	95	110	133	131	139	140
Stany Zj. Am.	94	97	95	100	107	86	73	58	68	72	81	94	99
Szwecja ^a				100	100	100	95	88	93	112	125	135	149
Węgry			98	100	102	96	89	79	86	100	113	131	140
Włochy				100	109	109	100	85	73	81	87	100	96
Z.S.R.R.	49	70	80	100	126	165	203	231	250	300	369	481	

^a 1929 = 100.

TABL. 24. PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH

Artykuły	Jednostka	1913	1928	1929	1932	1933	1934	1935	1936
Węgiel kamienny	mil. t	1 216	1 251	1 333	961	1 008	1 105	1 140	1 200
Węgiel brunatny	mil. t	127	213	227	164	166	177	188	200
Koks ^a	mil. t	108	129	146	79	90	107	117	130
Ropa naftowa	mil. t	54	184	206	181	197	208	226	240
Sól	mil. t	19	27	30	27	28	29	31	33
Rudy antymonu ^b	tys. t	.	31	30	19	21	23	33	.
Rudy chromu	tys. t	.	.	635	306	412	619	.	.
Rudy cyny ^b	tys. t	136	181	195	101	89	124	139	180
Rudy cynku	tys. t	1 139	1 595	1 713	942	1 194	1 406	1 524	.
Rudy manganu	tys. t	.	.	3 658	1 270	1 788	3 048	4 064	.
Rudy miedzi	tys. t	990	1 718	1 940	917	1 046	1 286	1 493	.
Rudy ołowiu	tys. t	1 229	1 637	1 719	1 197	1 189	1 322	1 385	.
Rudy molibdenu ^b	t	.	1 775	2 061	1 294	3 043	5 001	6 563	.
Rudy tungstenu ^b	t	.	6 283	9 338	4 028	6 840	10 388	13 300	.
Rudy wanadu ^b	t	.	486	1 291	629	55	113	411	.
Rudy żelaza	mil. t	.	176	203	76	91	119	140	175
Piryty	tys. t	7	7 240	7 990	5 530	6 380	6 870	7 750	.
Bauksyt	tys. t	.	.	1 951	1 026	1 098	1 331	1 768	.
Azbest	tys. t	.	362	413	203	271	298	367	500
Surówka	mil. t	79	89	99	40	49	63	74	92
Stal	mil. t	77	110	121	51	68	82	99	124
Aluminium	tys. t	64	240	273	153	142	170	260	360
Cyna	tys. t	133	184	192	105	97	119	140	179
Cynk	tys. t	976	1 401	1 450	781	987	1 173	1 332	1 460
Kadm	t	.	1 414	1 940	1 022	1 889	2 343	2 890	3 200
Magnezyt surowy	tys. t	.	973	1 060	697	890	1 159	.	.
Miedź	tys. t	1 030	1 707	1 905	933	1 038	1 315	1 527	1 680
Nikiel	tys. t	31	52	58	22	46	72	75	80
Ołów	tys. t	1 194	1 762	1 822	1 171	1 173	1 327	1 382	1 450
Rteć	t	4 026	5 139	5 610	2 830	2 048	2 552	3 405	.
Siarka	tys. t	959	2 445	2 841	1 394	1 981	1 990	2 200	2 600
Srebro	t	7 058	8 053	8 256	5 214	5 275	5 934	6 795	7 400
Złoto	t	694	600	608	743	786	844	933	1 050
Diamenty	tys. kar.	7 000	7 810	7 430	6 000	4 060	4 900	6 190	.
Cement	tys. t	.	72 160	75 870	49 280	48 200	57 800	62 750	74 000
Samochody	tys. szt.	.	5 239	6 310	1 979	2 681	3 721	5 114	5 809
Związki azotowe w przelicz. na azot	tys. t	.	1 724	2 113	1 585	1 677	1 792	2 070	2 370
Siarczan amonu	tys. t	1 361	4 410	5 005	3 950	4 015	4 052	4 544	.
Azotniak	tys. t	190	1 170	1 340	850	960	1 060	1 350	.
Superfosfaty wapniowe	tys. t	12 255	14 800	15 620	10 390	12 020	12 940	13 360	.
Fosforyty naturalne	tys. t	7 194	10 230	10 680	7 550	8 740	10 410	11 730	.
Żużle Thomasa	tys. t	4 501	5 510	6 020	2 790	3 380	4 000	4 210	.
Sole potasowe w przelicz. na K ₂ O	tys. t	1 343	2 280	2 470	1 370	1 690	2 190	2 540	2 642
Jedwab sztuczny	tys. t	16	163	198	238	302	351	421	461
Celuloza i miazga drzewna	tys. t	8 485	15 388	17 325	14 512	16 282	18 179	19 375	21 036
Papier i tektura	tys. t	11 420	21 500	23 530	18 820	20 750	22 500	24 000	27 950

a Koks w koksośniach. b Zawartość metalu w rudach.

TABL. 25. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1913	1928	1935	1936	Kraje	1913	1928	1935	1936
Węgiel kamienny w milionach ton					Sól w tysiącach ton				
Prod. światowa	1 216	1 251	1 140	1 240	Prod. światowa	19 300	27 400	31 200	.
w tym:					w tym:				
Stany Zj. Am.	517	523	381	440	Stany Zj. Am.	4 369	7 325	7 191	8 009
Anglia	292	241	226	232	Z.S.R.R.	1 998	2 453	4 362	.
Niemcy	154	164	143	158	Niemcy	2 782	2 909	2 639	2 952
Z.S.R.R.	30	36	109	124	Anglia	2 284	1 978	2 747	2 881
Francja	44	51	46	45	Francja	1 281	2 115	1 953	1 832
Japonia	21	34	38	41	Indie Bryt.	1 497	1 540	1 980	1 764
Polska	41	41	29	30	Włochy	644	903	1 155	1 271
Belgia	23	28	27	28	Hiszpania	610	983	.	.
Indie Bryt.	16	22	21	21	Japonia	640	638	570	.
Australia	13	12	11	16	Polska	.	548	515	552
Zw. Pld.-Afr.	8	13	14	15	Kanada	91	272	325	356
Holandia	2	11	12	13	Rumunia	335	343	325	301
Czechosłow.	14	15	11	12	Mandżuria	.	252	.	.
Kanada	13	12	9	10	Indochiny	175	161	207	192
Hiszpania	4	6	7	.	Indie Holend.	248	280	103	107
Węgiel brunatny w milionach ton					Rudy żelaza w milionach ton				
Prod. światowa	127	213	188	204	Prod. światowa	.	175,8	140,2	172,8
w tym:					w tym:				
Niemcy	87	166	147	161	Stany Zj. Am.	63,0	64,4	31,6	49,4
Czechosłow.	23	20	15	16	Francja	43,1	49,2	32,0	33,2
Węgry	5,5	6,5	6,7	7,1	Z.S.R.R.	10,3	6,1	26,8	27,9
Jugosławia	2,8	4,7	4,0	4,0	Anglia	16,3	11,4	11,1	12,9
Kanada	0,2	3,5	3,2	3,5	Szwecja	7,5	4,7	7,9	11,2
Austria	2,6	3,3	3,0	2,9	Niemcy	7,3	6,5	6,0	7,6
Polska	0,2	0,1	0,0	0,0	Luksemburg	7,3	7,0	4,1	4,9
Ropa naftowa w milionach ton					Hiszpania	10,8	5,8	2,6	2,0
Prod. światowa	54	184	226	246	Indie Bryt.	0,4	2,1	2,4	2,5
w tym:					Australia	0,2	0,7	1,9	1,9
Stany Zj. Am.	34	124	135	149	Alger	1,3	2,0	1,7	1,9
Z.S.R.R.	9	12	25	27	Malaje Bryt.	.	0,7	1,4	1,7
Wenezuela	.	15	22	23	Mandżuria	.	0,7	1,5	.
Rumunia	1,8	4,3	8,4	8,7	Chiny	0,4	1,3	.	.
Iran	0,2	5,8	7,6	8,3	Czechosłow.	1,8	1,9	0,7	1,1
Indie Holend.	1,5	4,3	6,1	6,4	Austria	2,0	1,9	0,8	1,0
Meksyk	3,8	7,6	6,0	6,1	Włochy	0,6	0,6	0,6	0,8
Kolumbia	.	2,8	2,5	2,6	Polska	0,5	0,7	0,3	0,5
Peru	0,3	1,6	2,3	2,3	Surówka w milionach ton				
Argentyna	0,0	1,3	2,0	2,2	Prod. światowa	78,8	88,7	74,2	91,5
Trinidad	0,1	1,1	1,6	1,9	w tym:				
Indie Bryt.	1,1	1,2	1,3	1,3	Stany Zj. Am.	31,5	38,7	21,7	31,5
Borneo	.	0,8	0,7	0,7	Niemcy	12,3	13,7	12,8	15,3
Polska	1,1	0,7	0,5	0,5	Z.S.R.R.	4,2	3,4	12,5	14,4
Niemcy	0,1	0,1	0,4	0,4	Anglia	10,4	6,7	6,5	7,8
Japonia	0,3	0,3	0,3	0,4	Francja	8,9	10,1	5,8	6,2
Egipt	0,0	0,3	0,2	0,2	Belgia	2,5	3,9	3,0	3,2

TABL. 25. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1935	1936	Kraje	1913	1928	1935	1936
Surówka w milionach ton (dok.)					Aluminium w tysiącach ton				
Japonia . . .	0,2	1,1	2,0	2,1	Prod. światowa	64	240	260	360
Luksemburg . .	2,7	2,8	1,9	2,0	w tym:				
Indie Bryt. . .	0,2	1,1	1,5	1,6	Stany Zj. Am.	21	96	54	102
Czechosłow. .	1,1	1,6	0,8	1,1	Niemcy . . .	1	32	71	95
Włochy . . .	0,4	0,6	0,7	0,8	Z.S.R.R. . . .			25	30
Kanada . . .	1,0	1,1	0,7	0,8	Kanada . . .	6	25	21	27
Szwecja . . .	0,7	0,4	0,6	0,6	Francja . . .	15	26	22	27
Polska . . .	1,0	0,7	0,4	0,6	Anglia . . .	8	10	15	20
Hiszpania . . .	0,4	0,6	0,4	.	Włochy . . .	1	4	15	16
					Szwajcaria . .	10	20	12	16
					Norwegia . . .	2	25	15	15
					Hiszpania . . .			1	1
Stal w milionach ton					Cyna w tysiącach ton				
Prod. światowa	76,6	110,0	99,3	124,3	Prod. światowa	133	184	140	179
w tym:					w tym:				
Stany Zj. Am.	31,8	52,4	34,6	48,5	Malaje Bryt. .	67	102	62	86
Niemcy . . .	14,3	16,4	16,1	18,8	Anglia . . .	24	50	30	35
Z.S.R.R. . . .	4,2	4,3	12,6	16,2	Holandia . . .			16	21
Anglia . . .	7,8	8,7	10,0	12,0	Indie Holend. .	16	14	11	13
Francja . . .	7,0	9,5	6,3	6,7	Chiny . . .	8	8	10	11
Japonia . . .	0,2	2,0	4,7	5,2	Belgia . . .		1	5	6
Belgia . . .	2,5	3,9	3,0	3,2	Australia . . .	5	3	3	3
Luksemburg . .	1,3	2,6	1,8	2,0	Niemcy . . .	12	5	2	2
Włochy . . .	0,9	2,0	2,1	2,0	Japonia . . .		1	2	2
Czechosłow. .	1,2	2,0	1,2	1,6					
Polska . . .	1,7	1,4	0,9	1,1	Cynk w tysiącach ton				
Kanada . . .	1,1	1,3	1,0	1,1	Prod. światowa	976	1 401	1 332	1 460
Szwecja . . .	0,8	0,6	0,9	1,0	w tym:				
Indie Bryt. . .	0,1	0,4	0,9	0,9	Stany Zj. Am.	315	547	382	447
Hiszpania . . .	0,2	0,8	0,6	.	Belgia . . .	204	206	182	202
					Kanada . . .	3	74	135	139
Wyroby walcowane z żelaza					Niemcy . . .	111	98	124	136
i stal w milionach ton					Polska . . .	192	162	85	93
Stany Zj. Am.	25,2	38,3	24,3	34,3	Australia . . .	4	51	69	72
Niemcy . . .	15,3	12,1	11,7	13,5	Anglia . . .	26	56	64	66
Z.S.R.R. . . .	4,0	3,4	9,3	12,3	Z.S.R.R. . . .		2	46	66
Anglia . . .	7,0	7,6	7,4	8,8	Francja . . .	64	93	47	54
Francja . . .	3,6	6,5	4,5	4,8	Norwegia . . .	9	6 ^a	45	45
Japonia . . .	0,3	1,7	4,1	.	Japonia . . .	6	19	34	36
Belgia . . .	2,2	3,2	2,4	2,5	Meksyk . . .		11	32	31
Włochy . . .	1,0	1,8	1,9	1,7	Włochy . . .		11	28	27
Luksemburg . .	0,7	1,7	1,3	.	Holandia . . .	24	27	14	15
Czechosłow. .	0,6	.	0,9	.	Miedź w tysiącach ton				
Kanada . . .	1,0	1,0	0,8	0,9	Prod. światowa	1 030	1 707	1 527	1 680
Polska . . .	1,2	1,0	0,7	0,8	w tym:				
Szwecja . . .	0,4	0,4	0,6	0,7	Stany Zj. Am.	604	911	379	600
Austria . . .	.	0,5	0,3	0,3	Chile	20	275	259	245

a 1929.

(c. d. str. 135)

TABL. 25. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1935	1936	Kraje	1913	1928	1935	1936
Miedź w tysiącach ton (dok.)					Rtęć w tonach (dok.)				
Kanada . . .	19	57	176	173	Meksyk . . .	166	87	216	183
Rodezja Płn. . .	1	6	146	145	Czechosłow. . .		72	69	70
Kongo Belg. . .	7	113	108	95	Japonia . . .			5	
Z.S.R.R. . .	34	19	63	83	Siarka w tysiącach ton				
Belgia . . .	1	10	82		Prod. światowa	959	2 445	2 200	2 600
Japonia . . .	67	68	71	79	w tym:				
Niemcy . . .	42	49	56	59	Stany Zj. Am.	499	2 014	1 659	2 048
Jugosławia . . .	6	15	39	39	Włochy . . .	385	328	329	350
Meksyk . . .	44	46	41	32	Japonia . . .	59	70	165	175
Peru . . .	28	52	29	33	Chile . . .	7	16	20	
Anglia . . .	52	20	13	9	Indie Holend.		0	10	10
Hiszpania . . .	31	28	11	9	Hiszpania . . .	7	16		
Nikiel w tysiącach ton					Formoza . . .	2	1		
Prod. światowa	31,0	52,1	75,1	90,0	Srebro w tonach				
w tym:					Prod. światowa	7 058	8 053	6 795	7 400
Kanada . . .	22,5	43,9	62,8	77,0	w tym:				
Nowa Kaledonia . . .	2,6	5,9	6,3	7,5	Meksyk . . .	2 199	3 376	2 351	2 409
Z.S.R.R. . .			1,8	2,0	Stany Zj. Am.	2 078	1 800	1 510	1 872
Indie Bryt. . .		0,7	1,5	1,3	Peru . . .	299	679	532	582
Norwegia . . .	0,7	0,5	1,2	1,3	Kanada . . .	991	682	517	567
Grecja . . .		0,6	1,1	1,2	Boliwia . . .	86	175	221	318
Stany Zj. Am.	0,2	0,5	0,1	0,1	Japonia . . .	146	160	256	299
Ołów w tysiącach ton					Niemcy . . .	192	162	195	204
Prod. światowa	1 194	1 762	1 382	1 450	Indie Bryt. . .	389	230	182	186
w tym:					Korea . . .	0,5	2	39	47
Stany Zj. Am.	420	709	294	357	Zw. Płd.-Afr.	29	32	32	34
Meksyk . . .	56	216	179	210	Szwecja . . .	2	2	26	29
Australia . . .	116	158	221	199	Hiszpania . . .	132	79	45	28
Kanada . . .	17	137	149	165	Indie Holend.	15	63	22	21
Niemcy . . .	147	87	122	145	Francja . . .	16	23	18	
Indie Bryt. . .	7	80	73	74	Włochy . . .	13	24	13	
Belgia . . .	51	63	67	57	Polska . . .		7	1	2
Z.S.R.R. . .		2	37	51	Złoto w tonach				
Hiszpania . . .	199	131	71	47	Prod. światowa	694	600	933	1 050
Włochy . . .	22	21	43	37	w tym:				
Tunis . . .		18	25	21	Zw. Płd.-Afr.	274	322	335	353
Polska . . .	45	37	19	15	Z.S.R.R. ^a . . .	40	24	160	200
Francja . . .	29	23	15	7	Kanada . . .	25	59	102	116
Jugosławia . . .	9	10	8	6	Stany Zj. Am.	134	67	101	116
Argentyna . . .	1	8	4		Australia . . .	69	14	29	36
Rtęć w tonach					Rodezja Płd. . .	22	18	23	25
Prod. światowa	4 026	5 139	3 405		Meksyk . . .	29	22	21	24
w tym:					Japonia . . .	6	10	18	21
Włochy . . .	1 004	1 988	972	1 472	Filipiny . . .	1	3	14	19
Hiszpania . . .	1 246	2 195	1 226		Korea . . .	5	5	15	16
Stany Zj. Am.	688	616	604	571	Rio de Oro . . .		5	11	13
Z.S.R.R. . .		102	300	300	Kongo Belg. . .	1	4	12	13

a Szacunek.

TABL. 25. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1935	1936	Kraje	1913	1928	1935	1936
Złoto w tonach (dok.)					Kwas siarkowy w przeliczeniu na 66° Bé w tysiącach ton (dok.)				
Kolumbia . .	4	4	10	12	Japonia . . .	.	.	1 707	1 876
Indie Bryt. . .	18	12	10	10	Niemcy . . .	.	1 555	1 574	1 765
Nowa Gwinea . .	.	2	8	10	Z.S.R.R. . . .	.	188	995	1 251
Chile . . .	1	1	8	8	Anglia	.	974	951	1 060
Nowa Zelandia . .	11	4	5	5	Włochy	.	704	823	980
Szwecja	0	1	6	5	Kanada	.	87	202	219
Rumunia	.	2	4	4	Szwecja	.	121	152	.
Brazylia	3	3	4	3	Polska	.	171	114	137
Afr. Zach. Fr. . .	.	0	4	3	Hiszpania . . .	.	144	.	.
Francja	3	2	3	3					
Cement w tysiącach ton					Siarczan amonu w tysiącach ton				
Prod. światowa . .	.	72 160	62 750	74 000	Prod. światowa . .	1 361	4 410	.	.
w tym:					w tym:				
Stany Zj. Am. . .	15 857	30 445	13 262	19 400	Z.S.R.R.	.	13	2 418	.
Niemcy	6 868	7 713	8 802	11 530	Japonia	8	232	612	1 270 ^d
Anglia	2 923 ^a	4 400	5 900	6 700	Niemcy	549	2 235	890	946
Z.S.R.R. . . .	1 907	1 903	4 465	5 845	Stany Zj. Am. . .	177	630	419	544
Japonia	742 ^b	3 841	5 565	5 456	Anglia	439	573	455	.
Francja	1 930	4 240	3 926	.	Korea	.	2	452	.
Włochy	.	3 077	4 196	3 859	Holandia	7	30	269	245
Belgia	.	3 046	2 200	2 350	Francja	75	204	298	231
Hiszpania	512	1 542	.	1 050	Belgia	49	136	246	200
Czechosłow. . .	.	809	980	1 050	Polska	12	37	61	61
Polska	.	1 098	843	1 052					
Indie Bryt. . . .	.	568	892	980	Azotniak w tysiącach ton				
Szwecja	390	468	740	795	Prod. światowa . .	190	1 170	1 350	.
Kanada	1 375	1 759	554	784	w tym:				
Dania	495	779	757	.	Niemcy	49	430	605	678
Szwajcaria . . .	481	630	510	.	Japonia	7	72	193	203
Argentyna . . .	.	233	.	.	Włochy	15	55	.	40
					Belgia	.	2 ^c	75	.
Samochody w tysiącach sztuk					Francja	12	55	35	.
Prod. światowa . .	.	5 239	5 114	5 809	Polska	.	155	32	29
w tym:									
Stany Zj. Am. . .	485	4 359	3 947	4 454	Saeletra wapniowa w tysiącach ton				
Anglia	34	217	417	481	Norwegia	73	173	356	365
Niemcy	.	105	245	298	Francja	.	25	116	116
Francja	45	224	166	203	Włochy	.	4	93	59
Kanada	18	242	173	162	Polska	.	.	41	42
Z.S.R.R. . . .	.	1	97	137	Czechosłow. . .	.	.	.	.
Włochy	.	55	48	48					
Czechosłow. . .	.	13	8	11	Saeletra sodowa w tysiącach ton				
Austria	.	10	2	3	Chile ^e	2 772	3 165	1 220	1 300
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 66° Bé w tysiącach ton					Stany Zj. Am. . .	.	469 ^e	.	.
Stany Zj. Am. . .	1	4 746 ^a	3 665	4 315	Francja	.	2 ^c	146	102
					Norwegia	.	38	28	11
					Polska	.	.	3,0	4,2

a 1907. b 1914. c 1929. d łącznie z Koreą. e Saeletra sodowa naturalna.

TABL. 25. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	1913	1928	1935	1936	Kraje	1913	1928	1935	1936
Superfosfaty wapniowe w tysiącach ton					Jedwab sztuczny w tysiącach ton (dok.)				
Prod. światowa	12255	14 800	13 360	.	Stany Zj. Am.	0,7	44,1	116,8	125,9
w tym:					Anglia	5,2	22,9	50,8	51,2
Stany Zj. Am.	3 201 ^a	4 071	2 680	3 095	Niemcy	3,5	22,2	46,4	50,8
Japonia	514 ^b	926	1 332	1 450	Włochy	0,2	26,0	39,0	38,0
Włochy	972	1 151	1 050	1 366	Francja	2,9	13,6	24,0	19,3
Z.S.R.R.	.	149	1 168	1 256	Holandia	.	6,8	9,4	9,5
Francja	1 979	2 265	1 084	.	Belgia	2,9	6,8	6,2	6,5
Hiszpania	463	895	1 065	.	Kanada	.	1,6	6,0	6,2
Australia	521 ^c	885	823	.	Z.S.R.R.	.	0,2	5,6	5,6
Niemcy	1 845	792	711	.	Polska	.	2,4	5,1	5,3
Polska	196	274	71	113	Celuloza i miążga drzewna w tysiącach ton				
Fosforyty naturalne w tysiącach ton					Prod. światowa	8 485	15 388	19 375	21 036
Prod. światowa	7 194	10 230	11 730	.	w tym:				
w tym:					Stany Zj. Am.	2 657	4 092	4 469	5 184
Z.S.R.R.	25	104	3 306	.	Kanada	763	3 193	3 510	4 127
Stany Zj. Am.	3 161	3 580	3 267	.	Szwecja	1 186	1 900	2 978	3 185
Tunis	2 170	2 789	1 494	1 488	Niemcy	1 484	1 986	2 153	2 367
Maroko Franc.	.	1 268	1 152	1 335	Finlandia	299	896	1 728	1 976
Oceania	545	833	954	.	Norwegia	668	882	860	950
Alger	461	876	604	531	Japonia	76	584	748	785
Polska	.	20	13	.	Austria	550	311	335	335
Żużle Thomasa w tysiącach ton					Z.S.R.R.	211	170	591	.
Prod. światowa	4 501	5 510	4 210	.	Polska	.	97	124	152
w tym:					Papier i tektura w tysiącach ton				
Niemcy	1 778	1 969	1 748	2 277	Prod. światowa	11 420	21 500	24 000	27 950
Francja	730	1 594	940	.	w tym:				
Belgia	655	956	675	673	Stany Zj. Am.	4 780 ^b	10 106 ^d	9 111	10 260
Luksemburg	250	598	396	469	Niemcy	1 981 ^e	2 547	2 772	3 149
Anglia	404	222	276	302	Kanada	550	2 585	2 977	.
Czechosłow.	.	155	125	.	Szwecja	333	600	864	895
Polska	164	3	.	.	Z.S.R.R.	350	296	747	842
Sole potasowe w przeliczeniu na K ₂ O w tysiącach ton					Japonia	105 ^b	523	780	828
Prod. światowa	1 343	2 280	2 540	2 642	Finlandia	227	358	553	653
w tym:					Włochy	260	324	497	427
Niemcy	1 268	1 691	1 599	1 615	Norwegia	194 ^f	376	405	411
Francja	58	447	370	365	Holandia	234	418	434	448
Stany Zj. Am.	.	54	175	224	Austria	258	286	246	231
Hiszpania	.	24	121	.	Belgia	169	181	195	225
Polska	2	58	73	84	Polska	65	156	177	210
Jedwab sztuczny w tysiącach ton					Spirytus w tysiącach hl				
Prod. światowa	16,2	163,2	420,9	460,5	Francja	2 954	2 153	5 827	5 075
w tym:					Niemcy	3 753	2 806	3 755	3 718
Japonia	.	7,6	99,2	130,0	Stany Zj. Am.	3 659	3 197	3 414	3 707
					Anglia	1 308	897	1 455	1 606
					Czechosłow.	.	595	1 024	828

^a Łącznie z Kanadą. ^b 1914. ^c Australia i Oceania. ^d 1929. ^e 1912. ^f Przeciętą 1911—1913.

(dok. str. 138)

TABL. 25. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH (dół)

Kraje	1913	1928	1935	1936	Kraje	1913	1928	1935	1936
Spirytus w tysiącach hl (dok.)					Cygara i cygaretki w milionach sztuk (dok.)				
Polska . . .	2 595 ^a	729	630	778	Szwecja . . .	179	180	207	217
Włochy . . .	349	459	386	.	Polska . . .	.	74	30	27
Szwecja . . .	227	193	381	381	Papierosy w miliardach sztuk				
Węgry . . .	.	407	308	376	Stany Zj. Am.	15,6	105,9	134,6	153,2
Cygara i cygaretki w milionach sztuk					Niemcy . . .	12,4	32,6	37,8	39,6
Niemcy . . .	8 000 ^b	7 008	8 054	8 448	Polska . . .	.	10,3	5,9	6,6
Stany Zj. Am.	8 531	6 877	4 943	.	Austria . . .	2,0	4,7	4,4	.
Holandia . . .	1 091	1 346 ^c	1 429	1 460	Holandia . . .	2,1	3,2 ^c	4,0	4,0
					Szwecja . . .	0,4	1,4	1,9	1,9

a 1910—1911. b Szacunek. c 1929.

Źródła: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37*, Genewa 1937, *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1937, *The Mineral Industry of the British Empire and Foreign Countries*, Londyn 1937.

TABL. 26. STATKI HANDLOWE NOWOZBUDOWANE^a W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje budowy	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w tysiącach ton rejestrowych brutto										
Wszystkie statki										
Ogółem . . .	2 674	2 759	2 889	1 617	726	489	967	1 302	2 118	2 691
w tym:										
Anglia ^b . . .	1 446	1 523	1 478	502	188	133	460	499	856	921
Japonia . . .	104	164	151	84	54	74	152	146	295	451
Niemcy . . .	376	249	246	104	81	42	74	226	380	436
Stany Zj. Am.	91	126	247	206	144	11	25	33	112	239
Holandia . . .	167	187	153	120	26	36	47	57	94	184
Szwecja . . .	107	107	132	113	43	61	50	106	154	161
Dania . . .	139	111	137	126	22	34	62	122	98	131
Norwegia . . .	10	40	54	18	11	10	19	26	33	42
Francja . . .	81	82	101	103	89	34	16	43	39	27
w tym statki motorowe										
Ogółem . . .	1 162	1 247	1 583	920	268	338	564	813	1 202	1 512
w tym:										
Anglia ^b . . .	428	464	759	228	2	48	189	250	408	388
Japonia . . .	59	134	124	77	31	65	125	110	139	214
Niemcy . . .	177	93	117	80	79	40	45	126	255	332
Stany Zj. Am.	28	36	72	48	2	2	6	1	6	61
Holandia . . .	85	131	128	114	26	36	43	46	87	133
Szwecja . . .	104	104	119	108	37	61	48	104	151	159
Dania . . .	134	94	120	117	16	21	54	114	80	119
Norwegia . . .	4	16	18	7	11	3	6	14	10	12
Francja . . .	55	63	20	26	3	20	1	16	23	19

a O pojemności powyżej 100 ton rejestrowych brutto. b Z Irlandią.

Uwaga. Światowa flota handlowa morska, ob. dział X, tabl. 20, str. 187.

TABL. 27. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH^a

A. Budynki i kubatura

Rodzaje budynków	Liczba budynków				Kubatura budynków			
	rozpoczętych		zakończonych		rozpoczętych		zakończonych	
	Lata	Województwa	nowe	nad-budo- wy i dobu- dowy	nowe	nad-budo- wy i dobu- dowy	nowe	nad-budo- wy i dobu- dowy
w tysiącach m ³								
Wszystkie miasta ^b								
Budynki mieszkalne								
1933	12 361	1 032	9 038	852	7 374	378	5 157	315
1934	11 528	935	10 018	756	7 318	377	6 064	286
1935	12 620	1 203	10 549	855	9 769	513	6 974	329
1936	15 073	1 389	9 792	939	13 802	635	7 818	429
Centralne	6 788	753	3 900	490	6 852	382	3 119	256
Wschodnie	1 540	154	1 104	97	578	29	377	26
Zachodnie	2 755	207	2 152	153	3 208	108	2 291	72
Południowe	3 990	275	2 636	199	3 164	116	2 031	75
Budynki niemieszkalne								
1933	2 310	257	1 731	223	1 077	130	917	93
1934	2 797	240	2 071	210	1 283	115	1 099	120
1935	2 743	301	2 016	183	1 574	186	997	87
1936	3 693	327	2 081	225	1 835	191	896	178
Centralne	1 611	139	947	106	755	76	442	99
Wschodnie	557	49	255	28	183	23	93	7
Zachodnie	674	77	467	59	642	70	163	27
Południowe	851	62	412	32	255	22	198	45
Miasta ponad 20 000 mieszkańców								
Budynki mieszkalne								
1933	6 873	595	4 390	468	5 221	249	3 368	217
1934	6 303	542	5 261	429	5 329	284	4 219	203
1935	7 263	690	5 964	517	7 584	375	5 149	238
1936	8 616	816	6 155	604	11 194	478	6 390	343
Centralne	4 314	490	2 469	329	5 977	314	2 677	214
Wschodnie	681	77	669	63	327	18	246	20
Zachodnie	1 965	131	1 664	98	2 717	83	2 006	51
Południowe	1 656	118	1 353	114	2 173	63	1 461	58
1937	6 522	804	6 320	585	8 124	450	7 983	309
Centralne	3 533	524	2 909	340	4 479	316	3 534	186
Wschodnie	680	99	454	55	332	31	203	22
Zachodnie	1 274	99	1 516	101	1 697	67	2 369	60
Południowe	1 035	82	1 441	89	1 616	36	1 877	41
Budynki niemieszkalne								
1933	791	142	516	140	672	96	575	74
1934	791	120	440	113	747	82	678	81
1935	1 006	150	682	80	944	124	569	47
1936	1 280	172	717	139	1 200	149	521	163
Centralne	698	94	372	77	526	68	274	94
Wschodnie	208	17	84	10	80	8	49	5
Zachodnie	270	39	198	32	477	57	69	22
Południowe	104	22	63	20	117	16	129	42
1937	1 063	169	623	96	925	142	492	112
Centralne	588	94	333	50	586	85	269	53
Wschodnie	152	9	49	5	28	1	14	1
Zachodnie	242	36	187	23	197	33	168	41
Południowe	81	30	54	18	114	23	41	17

a—c Ob. uwagi a—c na str. 141.

(c. d. str. 140)

TABL. 27. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH^a (c. d.)
B. Budynki mieszkalne rozpoczęte według liczby mieszkań

Rodzaje budynków Lata Województwa	Liczba budynków								
	Ogółem	o liczbie mieszkań							
		1	2	3	4	5-8	9-12	13-20	21 i więcej
Wszystkie miasta ^b									
Nowe budynki									
1933	12361	6 423	3 572	875	692	545	143	68	43
1934	11528	6 160	3 122	846	627	493	154	71	55
1935	12620	6 286	3 411	833	751	747	274	177	141
1936	15073	6 782	4 072	1 077	1 058	1 141	482	303	158
Centralne	6 788	3 106	1 647	416	498	531	255	206	129
Wschodnie	1 540	1 043	370	54	51	16	4	1	1
Zachodnie	2 755	606	1 121	275	314	286	82	53	18
Południowe	3 990	2 027	934	332	195	308	141	43	10
Nadbudowy i dobudowy									
1933	1 032	674	227	54	32	29	5	5	6
1934	935	608	180	57	36	37	5	5	7
1935	1 203	736	251	83	46	62	14	7	4
1936	1 389	806	283	97	81	90	21	8	3
Centralne	753	378	157	66	57	73	16	5	1
Wschodnie	154	138	12	2	1	1	—	—	—
Zachodnie	207	102	68	11	13	8	2	1	2
Południowe	275	188	46	18	10	8	3	2	—
Miasta ponad 20 000 mieszkańców ^c									
Nowe budynki									
1933	6 873	3 016	2 105	591	518	421	133	56	33
1934	6 303	2 688	1 843	620	481	406	144	69	52
1935	7 263	2 807	2 118	565	581	630	249	175	138
1936	8 616	2 694	2 440	741	844	984	462	297	154
Centralne	4 314	1 563	1 032	294	396	453	246	202	128
Wschodnie	681	416	173	30	42	15	3	1	1
Zachodnie	1 965	291	810	201	262	254	78	51	18
Południowe	1 656	424	425	216	144	262	135	43	7
1937	6 522	2 185	1 744	549	590	692	348	259	155
Centralne	3 533	1 270	904	256	274	363	167	167	132
Wschodnie	680	426	157	45	35	13	1	3	—
Zachodnie	1 274	209	467	138	184	156	66	40	14
Południowe	1 035	280	216	110	97	160	114	49	9
Nadbudowy i dobudowy									
1933	595	351	142	39	25	26	4	4	4
1934	542	290	126	47	30	33	4	5	7
1935	690	359	164	63	32	50	12	6	4
1936	816	366	195	81	67	78	18	8	3
Centralne	490	191	109	55	49	65	15	5	1
Wschodnie	77	64	10	1	1	1	—	—	—
Zachodnie	131	45	53	9	11	8	2	1	2
Południowe	118	66	23	16	6	4	1	2	—
1937	804	392	193	80	54	63	14	5	3
Centralne	524	223	135	55	41	49	13	5	3
Wschodnie	99	84	7	5	1	2	—	—	—
Zachodnie	99	37	30	14	8	9	1	—	—
Południowe	82	48	21	6	4	3	—	—	—

a—c Ob. uwagi a—c na str. 141.

• (dok. str. 141)

TABL. 27. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH^a (dok.)

C. Mieszkania i izby w budynkach mieszkalnych

Rodzaje budynków Lata Województwa		Liczba mieszkań							Liczba izb
		Ogółem	o liczbie izb						
			1	2	3	4	5	6 i więcej	
Wszystkie miasta ^b									
Budynki rozpoczęte									
1933		28 290	3 907	9 977	7 475	4 431	1 478	1 022	78 170
1934		26 871	3 729	9 835	6 937	4 179	1 295	896	73 423
1935		36 196	5 561	13 355	9 448	5 395	1 633	804	95 957
1936		47 667	6 652	16 611	13 479	7 500	2 288	1 137	129 490
Centralne		25 233	3 871	9 392	6 906	3 579	961	524	65 977
Wschodnie		2 506	200	639	722	636	194	115	7 935
Zachodnie		9 555	1 038	2 756	2 649	1 870	849	393	28 861
Południowe		10 373	1 543	3 824	3 202	1 415	284	105	26 717
Budynki zakończone									
1933		20 609	2 960	7 524	5 525	3 091	916	593	55 514
1934		22 989	3 379	8 079	6 087	3 581	1 108	755	62 646
1935		25 900	3 442	9 817	6 997	3 654	1 249	741	70 073
1936		28 982	4 664	10 266	7 427	4 489	1 397	739	77 488
Centralne		13 144	2 745	4 757	3 230	1 686	489	237	32 722
Wschodnie		1 770	131	419	551	451	131	87	5 649
Zachodnie		7 021	748	2 248	1 705	1 409	583	328	21 112
Południowe		7 047	1 040	2 842	1 941	943	194	87	18 005
Miasta ponad 20 000 mieszkańców ^c									
Budynki rozpoczęte									
1933		18 462	2 386	6 125	5 020	3 106	1 072	753	52 442
1934		18 333	2 538	6 399	4 824	2 973	930	669	50 808
1935		26 814	4 161	9 475	7 177	4 151	1 268	582	71 533
1936		36 263	4 882	11 910	10 602	6 023	1 938	908	100 489
Centralne		20 635	3 047	7 242	5 884	3 132	869	461	55 103
Wschodnie		1 277	88	288	386	347	108	60	4 151
Zachodnie		7 817	873	2 241	2 103	1 486	766	348	23 791
Południowe		6 534	874	2 139	2 229	1 058	195	39	17 444
1937		28 930	4 810	10 712	7 753	4 119	1 061	475	74 445
Centralne		17 527	3 442	7 202	4 277	1 928	454	224	42 187
Wschodnie		1 273	58	284	397	352	137	45	4 201
Zachodnie		5 294	589	1 598	1 567	1 030	347	163	15 408
Południowe		4 836	721	1 628	1 512	809	123	43	12 649
Budynki zakończone									
1933		12 483	1 727	4 273	3 477	1 987	625	394	34 395
1934		14 912	2 278	4 835	4 029	2 482	742	546	41 260
1935		17 969	2 241	6 592	4 958	2 700	917	561	49 449
1936		22 615	3 597	7 615	5 901	3 717	1 185	600	61 481
Centralne		10 628	2 239	3 529	2 728	1 487	440	205	26 998
Wschodnie		1 157	66	273	369	305	85	59	3 743
Zachodnie		5 960	625	1 914	1 395	1 208	524	294	18 076
Południowe		4 870	667	1 899	1 409	717	136	42	12 664
1937		26 181	4 007	8 889	6 771	4 378	1 422	714	71 500
Centralne		13 190	2 453	5 007	3 155	1 823	474	278	33 447
Wschodnie		859	59	207	248	237	83	25	2 737
Zachodnie		6 462	739	1 733	1 548	1 370	707	365	20 326
Południowe		5 670	756	1 942	1 820	948	158	46	14 990

^a Bez budynków wojskowych i górniczych oraz niektórych przemysłowych i użyteczności publicznej, a w 1937 ponadto bez wszystkich budynków państwowych. ^b Z 591 miast objętych statystyką ruchu budowlanego uwzględniono: w 1933 — 570, w 1934 — 582, w 1935 i 1936 — 589; braki dotyczą przeważnie małych miast. Miasta poniżej 20 000 mieszkańców w woj. śląskim (12 miast) nie są objęte statystyką ruchu budowlanego. ^c Z ogólnej liczby 71 miast brak danych za 1933 dla m. Siemianowice Śląskie.

TABL. 28. MIESZKANIA I IZBY W BUDYNKACH, NA KTÓRYCH BUDOWE UDZIELIŁ PÓŻYCZEK BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Mieszkania i izby	1929-1937	1933	1934	1935	1936	1937
Mieszkania	95 926	10 311	19 386	15 692	13 499	11 607
1-izbowe	21 182	1 782	3 886	2 778	2 348	2 374
2 „	23 844	2 764	5 155	3 786	3 290	2 496
3 „	24 983	2 885	4 862	4 478	3 893	3 200
4 „	18 014	1 952	3 745	3 127	2 882	2 546
5 „	5 698	628	1 116	1 084	808	738
6 i więcej izbowe	2 205	300	622	439	278	250
Izby	258 567	28 819	53 374	44 586	37 942	32 367

Uwaga. Kredyty budowlane B. G. K. ob. dział XI, tabl. 32, str. 215.

TABL. 29. DZIAŁALNOŚĆ TOWARZYSTWA OSIEDLI ROBOTNICZYCH

Lata Kredytobiorcy	Udzielone kredyty budowlane ^a		Mieszkania i izby wybudowane przy pomocy kredytów				
	Sumy w tys. zł	%	Liczba mieszkań			Liczba izb	
			ogółem	o liczbie izb			
				1	2	3	
1934—1937	31 228	100	7 243	718	5 821	704	14 472
Tow. Osiedli Robotniczych ^b	10 897	35	2 181	358	1 593	230	4 234
Samorząd terytorialny	7 700	25	2 054	321	1 723	10	3 797
Organizacje społeczne	6 441	21	1 600	—	1 498	102	3 302
Państwowy Fundusz Drogowy	1 340	4	374	39	139	196	905
Zakłady przemysłowe	4 850	15	1 034	—	868	166	2 234
1934	3 411	×	904	130	624	150	1 828
1935	9 297	×	2 139	410	1 549	180	4 048
1936	8 416	×	1 873	123	1 464	286	3 909
1937	10 104	100	2 327	55	2 184	88	4 687
Tow. Osiedli Robotniczych ^b	2 380	24	601	16	585	—	1 186
Samorząd terytorialny	2 278	23	502	—	492	10	1 014
Organizacje społeczne	2 846	28	618	—	590	28	1 264
Państwowy Fundusz Drogowy	250	2	78	39	39	—	117
Zakłady przemysłowe	2 350	23	528	—	478	50	1 106

^a Kredyty T. O. R. mieszczą się częściowo w kredytach budowlanych B. G. K. (ob. dział XI, tabl. 32, str. 215). Dotyczy to także mieszkań i izb wybudowanych przy pomocy kredytów T. O. R. (ob. tabl. 28). ^b We własnym zakresie.

TABL. 30. NOWE NARZĘDZIA MIERNICZE ZGŁOSZONE DO LEGALIZACJI

Rodzaje narzędzi mierniczych	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach									
Przymiary	18,4	16,1	19,8	14,2	14,7	12,5	12,7	16,7	17,9	19,2
Pojemniki zwyczajne	93,0	91,8	81,0	61,6	51,2	54,0	62,4	60,8	72,7	69,4
Odważniki	929,5	803,6	642,6	512,9	501,6	578,9	795,9	763,0	965,3	980,2
Wagi	115,4	90,3	65,8	50,9	33,5	35,5	47,0	56,9	80,9	92,1
Wodomierze	2,3	9,1	9,3	9,8	11,0	11,4	16,6	17,5	15,8	12,6
Gazomierze	14,4	23,4	16,7	16,2	10,3	10,2	12,7	9,3	12,9	16,2
Liczniki energii elektr.	6,1	15,9	22,9	31,3	39,0	33,4	46,1	47,7	59,0	77,1
Ograniczniki mocy i prądu	—	—	—	—	—	9,1	26,6	24,5	23,4	20,2
Inne narzędzia	18,5	29,1	20,0	16,6	7,4	14,7	12,4	8,9	11,9	12,1

TABL. 31. PATENTY NA WYNALEZKI, WZORY UŻYTKOWE I ZNAKI TOWAROWE WEDŁUG KRAJÓW ZGŁASZAJĄCYCH W POLSCE

Kraje zgłaszające	Patenty na wynalazki			Wzory użytkowe			Znaki towarowe		
	1924-1937	1936	1937	1924-1937	1936	1937	1924-1937	1936	1937
Zgłoszone	42 612	3 583	3 832	11 292	1 428	1 543	25 745	2 063	2 074
Udzielone	26 440	1 791	1 734	7 177	908	948	28 613	1 402	861
Polska	5 590	428	468	6 582	858	902	12 443	968	582
Zagranica	20 850	1 363	1 266	595	50	46	16 170	434	279
w tym: Anglia	1 412	120	90	16	1	—	1 112	52	23
Austria	1 309	74	70	122	12	13	2 711	36	18
Belgia	434	16	21	4	—	—	114	—	—
Czechosłow.	1 282	68	86	95	8	4	1 297	15	8
Francja	2 004	116	93	31	5	1	1 753	59	26
Holandia	682	87	56	2	—	1	124	8	9
Niemcy	8 953	548	498	190	7	8	6 000	152	113
Stany Zj. Am.	1 574	88	85	17	—	—	1 272	33	32
Szwajcaria	1 111	98	108	14	—	2	532	27	10
Szwecja	726	41	45	2	—	—	213	8	5
Włochy	572	26	21	2	—	—	133	1	5

TABL. 32. PATENTY NA WYNALEZKI UDZIELONE W POLSCE

Wyszczególnienie	1924-1937	1936	1937	Wyszczególnienie	1924-1937	1936	1937
Ogółem	26440	1 791	1 734	Przemysły (dok.):			
Rolnictwo	665	38	12	Poligraficzny	510	37	41
Górnictwo	604	14	7	Drzewny	207	12	15
Hutnictwo	838	64	39	Spożywczy	1 273	70	62
Przemysły:				Odzieżowo-galanteryjny	630	58	49
Metalowy	2 071	126	128	Budownictwo	1 690	89	117
Maszynowy	3 641	185	272	Urząd. domowe	697	62	48
Elektrotechniczny	2 332	219	144	Instrumenty, przybory, przyrządy precyzyjne	1 411	85	117
Chemiczny i ceramiczny	5 268	365	300	Komunikacja i transport	2 269	183	155
Włókienniczy	1 424	122	171	Inne	493	31	39
Papierniczy	417	31	18				

TABL. 33. PATENTY NA WYNALEZKI I WZORY UŻYTKOWE W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1936 R.

Kraje	Zgłoszone	Udzielone	Kraje	Zgłoszone	Udzielone
Polska	5 011	2 699	Japonia	63 143	20 506
Anglia ^a	35 867	17 819	Kanada	11 928	7 985
Austria	8 008	3 800	Niemcy	112 784	52 050
Belgia	6 166	6 098	Norwegia	2 420	1 406
Czechosłowacja	8 062	3 650	Rumunia	1 189	1 099
Dania	2 960	1 436	Stany Zj. Am.	62 740	40 215
Finlandia	1 299	432	Szwajcaria	7 879	6 822
Francja	17 698	16 700	Szwecja	5 935	3 008
Holandia	4 684	2 615	Węgry	4 615	2 009
			Włochy	9 089	11 870

^a Bez Irlandii Północnej.

DZIAŁ VIII. HANDEL WEWNĘTRZNY, SPOŻYCIE

TABL. I. ROZMIESZCZENIE HANDLŲ

Województwa	Ludność czynna zawodowo w handlu i ubezpieczeniach 9.XII 1931					Zakłady handl. na 1000 mieszk. 1936 ^a
	Razem	w % ogółu mieszk.	Samo- dzielni	Najemni		
				umysto- wi	fizyczni	
Polska	813 246	2,55	548 048	85 614	179 584	14,5
M. st. Warszawa	106 142	9,06	49 450	21 361	35 331	28,4
Warszawskie	52 628	2,08	39 263	3 622	9 743	15,2
Łódzkie	85 832	3,26	58 678	7 608	19 546	17,5
Kieleckie	66 821	2,28	52 628	4 014	10 179	13,5
Lubelskie	52 957	2,15	44 167	2 638	6 152	13,4
Białostockie	28 987	1,76	22 856	1 734	4 397	13,0
Wileńskie	25 897	2,03	18 053	2 588	5 256	11,5
Nowogródzkie	12 541	1,19	10 785	665	1 091	10,3
Poleskie	14 820	1,31	12 523	863	1 434	9,8
Wołyńskie	35 682	1,71	30 151	2 043	3 488	11,6
Poznańskie	67 984	3,23	34 908	11 647	21 429	16,3
Pomorskie	27 297	2,53	15 217	3 440	8 640	18,3
Śląskie	37 521	2,90	19 251	5 402	12 868	17,7
Krakowskie	60 483	2,63	37 925	7 349	15 209	15,5
Lwowskie	83 096	2,66	57 836	7 959	17 301	12,6
Stanisławowskie	26 071	1,76	20 808	1 448	3 815	11,7
Tarnopolskie	28 487	1,78	23 549	1 233	3 705	11,2

^a Na podstawie świadectw przem. wykupionych dla zakładów handlowych.

TABL. 2. PRODUKCJA, PRZYWÓZ, WYWÓZ I SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W 1937 R.

Artykuły	Jedno- stka	Pro- dukcja	Przy- wóz	Wy- wóz	Pozostaje na spożycie ^a		
					ogółem	na 1 mieszk.	ilość
						jedno- stka	
Węgiel kamienny	tys. t	36 218	87	11 003	25 302	kg	736
Surówka	t	724 000	9 556	13 539	720 017	kg	21
Stal	t	1 450 939			1 450 939	kg	42
Ołów surowy	t	17 587	600	120	18 067	g	526
Cynk surowy	t	87 695	136	69 402	18 429	g	536
Cement	t	1 284 076	389	13 516	1270 949	kg	37
Szkoło taflowe	t	27 648	959	12	28 595	g	832
Biel cynkowa	t	12 632	45	8 093	4 584	g	133
Ekstrakty garbarskie	t	5 315	15 375	—	20 690	g	602
Skóry podeszwowe i krupony pasowe	t	20 465	216	3	20 678	g	601
Przędza bawełniana	t	80 950	1 427	238	82 139	g	2 389
Przędza wełniana ^b	t	32 968	804	1 162	32 610	g	949
Przędza jedw. sztucz.	t	6 224	191	201	6 214	g	181
Celuloza	t	93 452	22 894	2 481	113 865	kg	33
Miazga drzewna	t	69 287	524	—	69 811	kg	2,1
Papier gazetowy	t	35 362	983	896	35 449	kg	1,0
Papier pakowy	t	68 782	1 642	3 090	67 334	kg	2,0
Benzyna i gazonina	t	130 500	20	40 785	89 735	kg	2,6
Nafta	t	144 300	3	8 572	135 731	kg	3,9
Zapałki	mil.szt.	15 014	679	1,0	15 692	szt.	456
Cukier	t	505 865	28	52 164	453 729	kg	13,2
Sól jadalna	kg	262 872	384	13 132	250 124	kg	7,3
Piwo	hl	1 317 000	284	391	1 317 243	l	3,8
Drożdże	t	7 401	1	58	7 344	g	214
Tytoń	t	19 426	0,3	—	19 426	g	565
Mydło ^b	kg	50 100	51	2	50 149	g	1 474

^a Bez uwzględnienia zapasów. ^b 1936.

TABL. 3. ZBYT WĘGLA KAMIENNEGO WEWNĄTRZ KRAJU

Województwa Kategorie odbiorców		1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w milionach ton										
Zbyt w kraju ^a	A	26,7	31,5	22,7	18,3	18,1	18,5	19,7	21,2	24,8
	B	19,4	22,1	15,3	12,3	12,3	12,7	13,9	15,6	18,4
Centralne	B	.	.	5,5	4,7	4,7	4,7	5,4	6,1	7,0
w tym m. st. Warszawa	B	.	.	.	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,2
Wschodnie	B	.	.	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4
Poznańskie i pomorskie	B	.	.	2,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,9	2,1
Śląskie	B	.	.	5,4	4,0	4,2	4,7	4,9	5,4	6,7
Południowe	B	.	.	2,1	1,7	1,6	1,5	1,7	2,0	2,2
Zużycie na cele techniczne kopalń i na deputaty		3,2	4,4	3,7	3,1	2,9	2,8	2,8	2,6	2,8
Sprzedaż w kraju		23,5	27,1	19,0	15,2	15,2	15,7	16,9	18,6	22,0
1. Przemysł		13,3	14,4	9,7	7,6	7,8	8,4	8,8	10,2	12,0
2. Żegluga		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Pośrednicy		2,7	3,4	2,3	1,9	1,9	2,0	2,3	2,2	2,6
4. Opał domowy		2,5	3,1	2,3	1,9	1,8	1,5	1,8	2,3	2,7
5. Koleje		4,1	5,0	3,7	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0	3,6
6. Inne instyt. państwowe		0,3	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
7. Instytucje miejskie		0,6	0,7	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6
w odsetkach ogólnej sprzedaży w kraju										
Ogółem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:										
1. Przemysł		54,5	51,7	51,1	49,9	51,2	53,1	52,0	54,6	54,5
4. Opał domowy		10,7	11,3	12,0	12,4	12,0	9,3	10,9	12,3	12,3
5. Koleje		17,5	18,6	19,2	19,3	19,1	19,3	17,8	16,1	16,2

a A — ogółem; B — bez zużycia na cele techniczne kopalń i deputaty oraz bez sprzedaży kolejom i żegludze.

TABL. 4. SPRZEDAŻ ŻELAZA WALCOWANEGO

Województwa Kategorie odbiorców		1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w tysiącach ton										
Sprzedaż w kraju	A	691	487	258	157	184	234	252	360	531
	B	515	387	192	99	118	165	208	252	412
Centralne	B	226	173	85	52	63	85	115	130	206
Wschodnie	B	17	12	6	5	6	9	11	17	24
Poznańskie i pomorskie	B	67	45	40	7	4	14	17	21	47
Śląskie	B	117	86	29	15	25	26	27	34	61
Południowe	B	88	71	32	20	20	31	38	50	74
Handel		233	168	75	47	68	94	116	143	227
Przemysł		282	219	117	52	50	71	92	109	186
w tym własne zużycie hut		16,7	5,8	1,9	0,7	0,9	1,8	3,2	3,6	8,3
Państwo		174	97	66	57	65	68	42	106	116
Samorządy		2,3	3,4	0,4	0,8	0,5	0,6	1,9	2,3	2,1
w odsetkach										
Ogółem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Handel		33,9	34,5	29,1	29,9	37,6	41,0	46,6	39,7	42,8
Przemysł		40,6	44,9	45,3	33,7	27,7	30,3	36,5	30,3	34,9
w tym własne zużycie hut		2,5	1,2	0,7	0,4	0,5	0,8	1,3	1,0	1,6
Państwo		25,2	19,9	25,3	36,3	34,6	28,6	16,2	29,4	21,9
Samorządy		0,3	0,7	0,3	0,1	0,1	0,1	0,7	0,6	0,4

a A — sprzedaż ogółem; B — sprzedaż dla handlu i przemysłu.

TABL. 5. SPRZEDAŻ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

Województwa	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Tytonie i wyroby tytoniowe w milionach złotych (Wyroby Polskiego Monopolu Tytoniowego)									
Polska	647	705	636	553	486	478	468	479	499
Centralne	253	267	249	218	192	183	179	186	192
Wschodnie	60	63	55	47	41	39	40	42	44
Zachodnie	149	168	151	133	119	126	122	117	121
Południowe	185	207	181	155	134	130	127	134	142
Spirytus 100° w tys. hl (Wyroby Państwowego Monopolu Spirytusowego)									
Polska	596	613	396	335	431	485	529	578	665
w tym spirytus konsumcyjny	475	481	277	228	251	261	306	346	389
Centralne	233	238	148	122	133	138	164	183	201
Wschodnie	73	72	33	26	28	29	35	44	56
Zachodnie	73	83	56	49	56	57	67	71	78
Południowe	96	88	40	31	34	37	40	48	58
Piwo w tysiącach hl									
Polska	2 419	2 620	1 906	1 410	1 027	1 117	1 065	1 114	1 317
Centralne	596	631	500	376	276	294	301	308	363
Wschodnie	116	129	78	71	62	57	56	64	79
Zachodnie	691	783	597	434	337	363	337	322	367
Południowe	1 016	1 077	731	529	352	403	371	420	508
Sól jadalna w tysiącach ton (Wyroby Państwowego Monopolu Solnego)									
Polska	285	302	290	281	276	280	272	285	289
Centralne	122	128	124	119	123	123	120	125	125
Wschodnie	48	53	51	45	46	50	48	53	55
Zachodnie	36	37	39	40	39	37	37	39	39
Południowe	79	84	76	77	68	70	67	68	70
Sól bydlęca i przemysłowa w tysiącach ton (Wyroby Państwowego Monopolu Solnego)									
Polska	51	53	53	54	65	69	72	83	90
Centralne	18	21	22	22	29	30	31	36	40
Wschodnie	1,2	1,6	2,2	2,7	4,9	4,8	5,0	5,6	6,9
Zachodnie	19	21	19	18	18	21	20	23	23
Południowe	13	9	10	11	13	13	16	18	20
Cukier w tysiącach ton w wartości cukru białego									
Polska	351	361	323	294	283	297	301	357	385
Centralne	167	171	159	145	139	142	148	177	186
Wschodnie	31	31	26	24	23	25	26	33	37
Zachodnie	77	79	68	63	62	65	62	71	86
Południowe	76	80	70	62	59	65	65	76	76
Drożdże piekarskie w tonach									
Polska	8 815	8 767	7 965	6 996	7 436	7 540	7 527	7 403	
Centralne	3 601	3 664	3 193	2 862	3 131	3 177	3 160	3 047	
Wschodnie	886	885	839	689	757	783	801	795	
Zachodnie	1 658	1 392	1 413	1 171	1 167	1 224	1 199	1 162	
Południowe	2 670	2 826	2 520	2 274	2 381	2 356	2 367	2 399	

TABL. 6. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

Na jednego mieszkańca

Artykuły Województwa	Jedno- stka	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Papier gazetowy . . .	kg	.	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0
Papier pakowy . . .	kg	.	1,2	1,3	1,3	1,5	1,6	1,6	2,0
Nafta	kg	4,4	3,5	3,0	3,3	3,5	3,6	3,7	3,9
Gaz świetlny . . .	m ³	7,9	5,5	4,8	4,4	4,3	4,3	4,4	4,7
Zapałki	sztuk	368	1 031	827	560	466	492	486	456
Mięso ogółem . . .	kg	18,5	19,5	19,3	18,3	18,6	19,2	20,2	21,6
w tym:									
wołowe	kg	6,1	5,8	6,5	6,0	4,8	5,0	5,4	6,1
cielęce	kg	1,4	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6	1,8	1,9
wieprzowe . . .	kg	10,6	11,9	10,9	10,5	12,0	12,3	12,7	13,3
baranie	kg	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Cukier ^a	kg	11,9	10,1	9,1	8,6	8,9	9,0	10,5	11,2
Centralne	kg	13,9	11,9	10,7	10,1	10,2	10,5	12,4	12,9
Wschodnie	kg	5,9	4,6	4,3	4,0	4,3	4,4	5,5	6,1
Zachodnie	kg	18,2	15,2	13,8	13,5	13,9	13,1	14,8	17,8
Południowe	kg	9,8	8,2	7,1	6,8	7,4	7,3	8,4	8,4
Sól jadalna	kg	9,9	9,2	8,7	8,4	8,4	8,1	8,4	8,4
Centralne	kg	10,0	9,4	8,8	9,0	8,8	8,5	8,7	8,7
Wschodnie	kg	10,2	9,4	8,0	8,0	8,6	8,2	8,9	9,1
Zachodnie	kg	8,5	8,6	8,8	8,4	7,9	7,8	8,1	8,1
Południowe	kg	10,2	9,0	8,9	7,8	7,9	7,5	7,6	7,7
Ryż	kg	.	1,3	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0	1,5
Piwo	l	8,4	5,9	4,3	3,1	3,4	3,2	3,3	3,8
Centralne	l	4,8	3,7	2,8	2,0	2,1	2,1	2,2	2,5
Wschodnie	l	2,4	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	1,1	1,3
Zachodnie	l	17,8	13,2	9,5	7,3	7,8	7,1	6,7	7,6
Południowe	l	12,8	8,6	6,1	4,0	4,6	4,2	4,7	5,6
Spirytus konsumcyj- ny 100°	l	1,6	0,9	0,7	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1
Centralne	l	1,9	1,1	0,9	1,0	1,0	1,2	1,3	1,4
Wschodnie	l	1,4	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,9
Zachodnie	l	1,9	1,2	1,1	1,2	1,2	1,4	1,5	1,6
Południowe	l	1,1	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6
Drożdże	kg	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Centralne	kg	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wschodnie	kg	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Zachodnie	kg	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Południowe	kg	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Tytoń	zł	23	21	17	15	14	14	14	15
Centralne	zł	21	16	16	14	13	13	13	13
Wschodnie	zł	12	11	8	7	7	7	7	7
Zachodnie	zł	39	35	29	26	27	26	25	25
Południowe	zł	25	22	18	15	15	14	15	16
Mydło	kg	1,2	1,2	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	.

^a W wartości cukru białego.

TABL. 7. SPOŻYCIE WODY, GAZU I ELEKTRYCZNOŚCI W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH

Miasta Lata	Woda wodo- ciągowa na jednego miesz- kańca w m ³	Gaz			Elektryczność		
		ogó- łem	w tym na oświe- tlenie ulic	na jed- nego miesz- kańca w m ³ a	ogó- łem	w tym na oświe- tlenie ulic	na jed- nego miesz- kańca w kWha
Warszawa . 1928	32,6	53 687	4 496	46,1	86 784	2 825	36,0
1935	25,5	46 151	4 216	34,4	107 239	2 643	40,0
1936	26,0	48 687	5 454	35,2	120 665	3 752	44,2
Łódź . . . 1928	—	7 188	1 285	10,0	79 159	839	27,4
1935	—	7 675	1 890	9,5	97 423	3 403	28,6
1936	—	7 912	1 934	9,4	107 634	3 749	27,7
Lwów . . . 1928	40,1	8 953	2 104	28,6	24 718	108	40,8
1935	24,2	12 615	2 980	30,4	30 655	781	32,2
1936	25,4	12 870	3 250	30,4	34 113	829	34,6
Poznań . . 1928	26,1	22 232	6 238	66,1	17 624	123	30,8
1935	25,9	19 274	6 070	51,4	25 802	951	39,8
1936	25,4	18 745	6 251	48,1	27 300	1 011	39,7
Kraków . . 1928	51,8	8 659	1 565	34,8	22 920	1 127	57,1
1935	37,5	9 246	1 911	31,5	29 487	2 047	56,9
1936	36,8	9 662	2 022	32,1	32 012	2 034	59,7
Wilno . . . 1928	5,5	506	—	2,7	4 108	558	16,8
1935	7,1	357	—	1,7	6 678	1 076	15,4
1936	7,3	333	—	1,6	7 772	1 211	16,9
Katowice . 1928	24,1	3 255	840	19,8	12 501	354	77,1
1935	33,3	3 493	621	22,1	37 744	538	81,2
1936	33,2	3 298	605	20,6	43 260	576	92,7

a Bez oświetlenia ulic.

TABL. 8. OBROTY GIEŁDOWE PŁODAMI ROLNYMI

Ziemieplody	1936/37										
	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	Ogó- łem	War- sza- wa	Lu- blin	Po- znań	Byd- goszcz	Kra- ków	Lwów	Inne gieł- dy
	w tysiącach ton										
Pszenica .	339	365	381	434	25	75	86	60	23	108	57
Żyto .	1 392	1 312	825	880	169	50	251	159	27	95	129
Jęczmień .	211	375	477	456	77	50	83	119	14	55	58
Owies .	148	224	285	256	70	20	29	34	18	28	57
Maka .	585	626	780	915	168	140	84	63	47	116	297
Otreby .	287	281	431	421	36	74	108	58	11	61	73

Uwaga. Lata gospodarcze od I.VIII do 31.VII.

TABL. 9. OBRÓT ZWIERZĘTAMI RZEŻNYMI NA 32 WAŻNIEJSZYCH TARGOWISKACH

Rodzaje zwierząt	Spęd na targowiska			Doprowadzono do miejscowych rzeźni					
				ogółem			w tym z targowisk		
	1935	1936	1937	1935	1936	1937	1935	1936	1937
	w tysiącach sztuk								
Bydło rogate . .	595,8	637,2	722,4	952,2	1 044,8	1 139,5	482,9	543,6	610,5
w tym cielęta . .	312,5	327,8	380,0	621,9	674,9	729,2	296,4	326,5	373,7
Trzoda chlewna . .	687,7	739,5	845,4	1 180,0	1 241,4	1 372,5	484,2	532,2	584,5
Owce i kozy . .	28,3	32,6	47,4	99,4	105,5	127,3	20,9	24,6	39,0

TABL. 10. UBÓJ ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

Rodzaje zwierząt	1934	1935	1936	1937	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach sztuk				w tysiącach ton żywej wagi			
Bydło rогate . . .	3 185	3 354	3 596	3 933	391	409	444	484
w tym cieleńta	2 077	2 183	2 339	2 488	86	90	97	103
Trzoda chlewna	4 455	4 707	5 004	5 563	548	579	622	668
Owce i kozy . . .	606	671	733	705	19	21	23	23
Konie	6	8	11	10	2	2	4	3

TABL. 11. SPOŻYCIE MIĘSA

Rodzaje mięsa	Pro- dukcja	Nad- wyżka wywozu nad przy- wozem	Pozo- stałość na spożycie	Spożycie na jednego mieszkańca				
				1928- -1932 ^a	1933- -1937	1935	1936	1937
	1937				w tys. q			
w tys. q				w kg				
Ogółem	8018,6	619,8	7398,8	18,7	19,6	19,2	20,2	21,6
Wołowe	2082,7	0,3	2082,4	5,9	5,5	5,0	5,4	6,1
Cielece	643,2	6,3	636,9	1,5	1,7	1,6	1,8	1,9
Wieprzowe	5175,2	594,6	4580,6	11,0	12,1	12,3	12,7	13,3
Baranie	101,4	6,1	95,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Końskie	16,1	12,5	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Przeciętne roczne.TABL. 12. SPOŻYCIE MIĘSA W WIELKICH MIASTACH^a

Na jednego mieszkańca

Miasta	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w kg					
Warszawa	45,9	47,4	49,7	45,0	45,7	46,7
Łódź	34,3	40,4	41,7	37,9	37,7	38,4
Łwów		46,0	47,3	43,6	41,7	43,5
Poznań	65,9	63,8	58,2	59,0	55,7	55,2
Kraków	67,5	62,7	55,6	52,7	58,6	59,6
Wilno	33,9	37,1	35,6	29,4	29,4	32,9
Częstochowa . . .	42,4	40,2	37,9	36,1	36,0	35,7

^a Bez spożycia wędlin dowożonych do miast z prowincji.

TABL. 13. PRZECIĘTNE ROCZNE SPOŻYCIE ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
W BUDŻETACH RODZIN ROBOTNICZYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH
W kg na jednostkę konsumcyjną

Artykuły żywnościowe	Pol- ska 1929	Au- stria 1933	Belgia 1928- 1929	Buł- garia 1927- 1928	Cze- cho- słow- acja 1929- 1930	Fin- lan- dia 1928	Niem- cy 1927- 1928	Nor- wegia 1927- 1928	Szwec- cja 1933	Wło- chy (Saler- no) 1929
Chleb pszenny	19,3	22,7	201,7	218,5	103,9	38,3	20,2	19,4	5,5	177,0
Chleb żytni	159,8	79,2	1,2							
Ciasta, suchary i wyroby cukiern.	0,4	1,4	3,5	20,0	18,3	6,2	6,0	4,1	5,8	58,0
Maka	29,3	27,4	7,4							
Kasze	10,6	10,0	4,5	30,3	13,3	10,6	10,5	9,2	6,4	8,3
Mięso wołowe	16,9	8,2	22,2							
Mięso wieprzowe	8,0	21,5	8,3	2,5	1,4	1,5	1,3	5,0	3,3	0,1
Mięso baranie	0,4	0,2	.							
Mięso cielęce	0,6	3,9	2,9	1,0	1,6	3,7	4,1	3,3	7,5	1,1
Szynka i słonina	10,6	.	9,2							
Wędliny i kielb.	7,9	9,9	4,9	4,4	4,3	4,8	8,8	1,9	13,7	12,3
Inne przetwory mięsne	2,4	11,4	4,1							
Ryby	4,6	2,3	9,2	4,0	.	15,4	6,6	46,7	17,1	.
Margaryna	0,4	2,6	5,0	.	4,3	4,4	9,7	23,9	11,4	.
Sadło i inne tłuszcze	2,6	15,8	5,7	5,7	13,5	1,1	4,5	0,7	0,9	6,1
Oleje roślinne	0,3	1,6	.	4,0	.	.	2,1	.	.	8,4
Mleko pełne	83,5	175,4	154,1	27,5	198,4	307,1	152,7	157,2	241,1	28,8
Mleko odtłuszc.										
Mleko skonden- sowane i spro- szkowane	.	.	.	5,2	.	.	0,2	11,6	.	.
Śmietana i śmie- tanka	1,8	1,1	.	.	.	.	0,2	5,6	4,5	.
Masło	2,4	4,6	18,1	0,5	4,7	14,1	5,9	2,6	11,4	0,2
Ser	1,8	3,1	5,5	6,4	.	1,1	4,8	8,1	5,1	3,7
Jaja	3,2	12,1	11,3	4,1	9,7	3,4	8,7	7,8	12,9	7,7
Groch i fasola (suszone)	4,6	2,5	3,2	11,9	2,1	1,5	2,7	2,2	1,8	.
Ziemniaki	202,5	52,2	227,2	19,7	114,4	110,3	153,6	88,5	108,6	.
Kapusta	23,3	.	11,0	.	.	.	15,7	7,7	2,0	.
Inne jarzyny	24,3	46,4	22,1	49,9	.	.	15,7	.	4,1	55,1
Cebula i okopowe oprócz ziemniak.	3,3	.	9,9	12,8	.	.	7,5	4,8	7,0	.
Owoce świeże	6,5	51,5	13,9	19,9	.	.	27,4	16,3	31,5	7,3
Owoce i jarzyny w konserwach	2,7	.	4,7	4,9	.	.	3,9	3,0	5,0	12,4
Konfitury	0,7	0,7	3,7	0,7	1,6	.	0,7	0,7	.	.
Cukier	19,8	25,2	15,2	9,6	34,2	28,7	16,6	23,7	37,5	5,1
Miód i soki	0,1	.	.	0,2	.	0,1	0,3	3,1	1,5	.
Słodycze	1,0	1,0	6,1	1,4	.	.	1,3	1,0	1,5	.
Kawa	0,3	6,1	6,9	0,3	1,0	5,9	1,3	5,9	5,6	0,1
Surogaty kawy	1,4									
Herbata	0,2	0,1	.	0,1	.	0,0	0,1	0,1	0,1	.
Kakao	0,1	0,3	.	.	.	0,0	0,5	.	0,4	.
Przyprawy	5,5	3,2	9,7	5,5	5,2	.	7,1	.	3,4	.

Uwaga. Ilości spożywanych artykułów wykazywane przez badania budżetowe zależą nie tylko od poziomu zamożności i zwyczajów konsumpcyjnych w poszczególnych krajach, ale także od tego, jakie grupy ludności robotniczej były reprezentowane w badaniach, które często pod tym względem bardzo różnią się od siebie.

Źródło: *Annuaire des Statistiques du Travail 1935/36*, Genewa 1936.

TABL. 14. SPOŻYCIE^a NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W WAŻNIEJSZYCH KRAJACH

Przeciętne roczne na jednego mieszkańca

Kraje	1929- -1931	1932- -1934	Kraje	1929- -1931	1932- -1934	Kraje	1929- -1931	1932- -1934
Pszenica kg			Cukier kg			Wino l (dok.)		
Francja	210	247	Dania	49,9	50,4	Austria	21,0	15,8
Hiszpania	177	195	Anglia	46,4	49,3	Belgia	4,9	3,4
Belgia	195	193	St. Zj. Am.	49,2	45,1	Anglia	1,4	1,3
Dania	184	190	Szwecja	40,8	45,0	Norwegia	1,6	1,2
Włochy	199	186	Holandia	39,2	36,1	Dania	1,6	1,1
Węgry	165	184	Belgia	27,4	28,0	Holandia	1,7	1,0
Anglia	158	158	Austria	32,1	25,7	Polska	0,1	0,0
Szwecja	112	136	Francja	26,6	24,0	Piwo l		
Holandia	130	135	Niemcy	26,7	19,1	Belgia	210,5	182,1
Jugosławia	153	132	Czechosłow.	31,5	18,1	Anglia	68,7	71,9
Czechosłow.	120	121	Hiszpania	13,4	11,0	Szwajcaria	64,8	60,5
Rumunia	158	122	Polska	10,9	8,9	Dania	58,2	53,5
Litwa	98	104	Włochy	10,1	7,1	Niemcy	54,8	42,1
Niemcy	77	81	Z.S.R.R.	8,0	6,4	Szwecja	47,1	41,7
Polska	50	48	Kawa kg			Austria	71,2	38,5
Żyto kg			Dania	7,8	7,1	Francja	34,6	33,2
Litwa	231	244	Szwecja	7,5	6,9	Holandia	26,9	19,4
Polska	159	159	Norwegia	6,0	5,6	Norwegia	17,3	14,6
Dania	145	134	Belgia	5,9	5,5	Polska	7,4	3,6
Z.S.R.R.	136	132	Holandia	4,7	4,9	Węgry	5,2	1,9
Czechosłow.	116	129	Francja	4,3	4,5	Spirytus czysty 100°l		
Niemcy	113	128	Finlandia	4,9	4,2	Francja	2,75	2,54
Austria	92	98	Niemcy	2,4	2,1	Dania	2,10	2,10
Belgia	75	87	Włochy	1,1	0,9	Belgia	1,50	1,12
Węgry	68	78	Anglia	0,4	0,4	Holandia	1,25	1,07
Szwecja	72	75	Polska	0,3	0,2	Szwajcaria	1,09	1,05 ^b
Holandia	71	73	Herbata kg			Norwegia	1,11	1,00
Francja	20	21	Anglia	4,49	4,39	Polska	1,23	0,77
St. Zj. Am.	8	6	Irlandia	3,70	3,52	Niemcy	0,94	0,69
Włochy	4	4	Holandia	1,71	1,61	Anglia	0,70	0,57
Ziemniaki kg			Dania	0,16	0,16	Włochy	0,45	0,36 ^b
Polska	814	768	Niemcy	0,09	0,07	Tytoń kg		
Niemcy	680	705	Szwecja	0,07	0,06	Holandia	3,3	3,5
Belgia	429	463	Norwegia	0,06	0,06	Belgia	3,2	3,1
Austria	411	386	Polska	0,07	0,05	St. Zj. Am.	2,8	2,6
Francja	375	383	Francja	0,04	0,04	Dania	2,0	2,0
Dania	275	365	Finlandia	0,04	0,03	Niemcy	2,0	1,7
Holandia	355	349	Belgia	0,03	0,03	Anglia	1,5	1,5
Norwegia	289	327	Wino l			Szwecja	1,4	1,4
Szwecja	280	325	Francja	166,9	176,4	Francja	1,3	1,3
Finlandia	243	305	Włochy	89,8	84,3	Norwegia	1,0	1,1
Węgry	207	205	Hiszpania	74,7	76,1	Holandia	1,0	0,8
Hiszpania	194	200	Szwajcaria	43,8	41,9	Włochy	0,7	0,6
Anglia	113	125	Węgry	35,2	28,7	Polska	0,7	0,5
Jugosławia	103	109						
Rumunia	120	95						
Argentyna	85	67						
Australia	58	51						

^a Za spożycie przyjęto produkcję więcej przywóz z zagranicy, mniej wywóz zagranicę. Nie uwzględniono ruchu zapasów. ^b 1930—1932.

TABL. 15. DOMY SKŁADOWE^a

A. Obroty towarowe

Miasta Towary	Stan w dniu 31.XII		Obroty w 1937		Stan w dniu 31.XII 1937
	1935	1936	przyjęto	wydano	
w tonach					
Ogółem	20 734	39 741	242 598	251 611	30 720
Warszawa	8 273	27 548	156 780	168 911	15 417
Łódź	3 382	2 277	19 726	19 474	2 529
Gdynia	9 079	9 916	66 092	63 226	12 782
Wytwory pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i artykuły spożywcze	8 654	17 175	104 671	110 662	11 184
w tym: strączkowe	277	2 577	13 062	14 313	1 326
mąki, kasze, krochmale	3 211	9 884	34 838	41 763	2 956
nasiona	481	691	7 041	7 164	589
owoce, jagody—jadalne	3 018	747	22 036	21 056	1 727
jaja, nabiał	56	690	10 444	11 020	114
Przetwory chemiczne i farmaceut.	3 256	6 945	6 996	12 446	1 495
Skóry, futra, wyroby skórzan	278	226	2 355	2 151	430
Surowce i wyroby włókiennicze	6 505	8 870	48 872	46 365	11 377
w tym bawełna	5 172	7 681	41 205	38 837	10 049
Kauczuk i wyroby kauczukowe	33	79	207	158	128
Drewno, wyroby drzewne i kosz.	38	121	1 351	1 299	173
Papier i wyroby z niego	252	702	1 906	930	1 678
Wyroby kamieniarskie, ceramicz- ne, szklane	194	337	63 226	63 230	333
Metale nieszlach. i wyroby z nich	346	426	2 885	2 949	362
Maszyny, aparaty, sprzęt elektr.	370	429	674	631	472
Inne	808	4 431	9 455	10 790	3 096

B. Obroty warrantowe

Miasta Towary	Obroty kredytami warrantowymi				Stan w dniu 31.XII 1937	
	1936		1937		Liczba war- ran- tów	Kre- dyty udzie- lone w tys. zł
	udzie- lono	spła- cono	udzie- lono	spła- cono		
w tysiącach złotych						
Ogółem	5 715	6 513	1 990	1 666	67	719
Warszawa	35	37	498	317	36	186
Łódź	4 332	5 072	1 053	996	22	346
Gdynia	1 348	1 404	439	353	9	187
Wytwory pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i artykuły spożywcze	1 409	1 552	547	477	36	174
w tym: mąki, kasze, krochmale	871	958	—	—	—	—
jaja, nabiał	234	273	157	157	—	—
Przetwory chemiczne i farmaceut.	229	251	44	27	1	17
Skóry, futra, wyroby skórzan	36	40	225	197	3	28
Surowce i wyroby włókiennicze	4 023	4 653	1 169	960	26	494
Kauczuk i wyroby kauczukowe	12	12	3	3	—	—
Drewno, wyroby drzewne i kosz.	—	5	2	2	—	—
Maszyny, aparaty, sprzęt elektr.	6	—	—	—	1	6

^a Przedsiębiorstwa, które otrzymały koncesję na otwarcie i prowadzenie domu składowego; przedsiębiorstw takich jest w Polsce 9.

TABL. 16. TARGI MAŁE I WIELKIE W 1937 R.

Województwa	Miejscowości targowe				Na jedną miejscowość targową przypadła przeciętnie	
	ogółem	w których odbywają się			km ²	tys. mieszk.
		tylko targi małe	tylko targi wielkie	targi małe i wielkie		
Polska	1 315	427	293	595	296	24
Centralne	530	180	108	242	260	25
Wschodnie	249	92	77	80	500	22
Zachodnie	277	36	71	170	170	16
Południowe	259	119	37	103	306	33

TABL. 17. WYSTAWY I TARGI GOSPODARCZE^a

Wystawy i targi	Liczba wystaw								Liczba wy- staw- ców	Liczba zwie- dzają- cych
	1935	1936	1937							
			Pol- ska	Województwa						
				cen- tral- ne	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnio- we			
1937										
O charakterze ogólnym	7	8	11	1	2	5	3	5 180	726 380	
Płodów rolnych	6	5	5	2	—	2	1	509	85 960 ^b	
Hodowlane	2	5	2	1	—	1	—	290	22 000	
Przetworów pro- duktów hodowla- nych	8	2	2	1	1	—	—	128	1 380	
Przemysłowe i rze- mieśnicze	8	10	8	3	1	4	—	497	147 294	
Inne	7	5	4	2	—	1	1	441	82 076	

^a Łącznie z Międzynarodowymi Targami w Poznaniu i we Lwowie. ^b Brak danych dla „Targu-Pokazu pszenic czerwonych i jęczmienia browarnego” we Lwowie.

TABL. 18. WYSTAWCY NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W POLSCE

Wystawcy	Międzynarodowe Targi w Poznaniu					Targi Wschodnie we Lwowie				
	1928	1932	1934	1936	1937	1928	1932	1934	1936	1937
Ogółem	1620	315	893	2 003	2 062	1602	1047	901	1 030	1 158
Krajowi	1 161 ^a	219 ^a	703	1 589	1 354	1 132 ^a	908 ^a	778	848	895
z województw:										
centralnych	362	—	235	473	614	245	118	100	136	164
wschodnich	—	—	27	189	39	—	—	18	16	22
zachodnich	656 ^a	126 ^a	377	723	541	116 ^a	44 ^a	51	129	157
południowych	143	18	64	204	160	771	746	609	567	552
Z W. M. Gdańska	—	—	8	20	26	—	—	3	6	9
Zagraniczni	459	96	182	394	682	470	139	120	176	254

^a Łącznie z wystawcami z W. M. Gdańska.

DZIAŁ IX. HANDEL ZAGRANICZNY

Dane dla Polski odnoszą się do polskiego obszaru celnego (Rzeczpospolita Polska i W. M. Gdańsk) i dotyczą handlu specjalnego. Handel specjalny obejmuje towary przywiezione z zagranicy i dopuszczone do wewnętrznego obrotu oraz towary wywiezione za granicę, a wyprodukowane lub uszlachetnione na polskim obszarze celnym. Handel specjalny nie obejmuje tranzytu, towarów na składach wolnocłowych i obrotu czasowego.

TABL. 1. BILANS HANDLOWY POLSKI^a

Wyszczególnienie	1927 ^b	1928 ^b	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych										
Przywóz	2 892	3 362	3 111	2 246	1 468	862	827	799	861	1 003	1 254
Wywóz	2 515	2 508	2 813	2 433	1 879	1 084	960	975	925	1 026	1 195
Saldo	— 377	— 854	— 298	+ 187	+ 411	+ 222	+ 133	+ 176	+ 64	+ 23	— 59

a Bez złota i srebra oraz monet. b Bez obrotu uszlachetniającego.

TABL. 2. WSKAŹNIKI WARTOŚCI I ILOŚCI OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO ORAZ CEN ARTYKUŁÓW EKSPORTOWANYCH
Rok 1929 = 100

Części świata	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wskaźniki wartości obrotów								
Ogółem	100,0	57,9	39,2	35,2	33,9	34,7	37,7	46,4
Europa z Z.S.R.R. . .	100,0	63,8	41,9	37,5	35,6	35,0	37,2	45,6
Ameryka Północna . .	100,0	47,6	31,6	26,0	25,1	28,0	32,0	40,6
Ameryka Środk. i Płd. .	100,0	49,7	32,8	30,9	31,1	33,2	36,5	46,5
Afryka	100,0	64,3	52,8	50,1	47,0	50,5	56,9	66,5
Azja bez Z.S.R.R. . .	100,0	54,4	38,3	35,7	36,0	37,0	39,8	48,9
Oceania	100,0	41,8	36,3	37,1	35,1	38,3	44,7	52,3
Wskaźniki cen w złocie								
Ogółem	100,0	67,8	52,9	47,0	45,0	42,0	43,5	47,5
Wskaźniki ilości obrotów								
Ogółem	100,0	85,3	73,9	74,9	77,2	82,1	85,9	97,6

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1938.

TABL. 3. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW
W złotych na jednego mieszkańca

Kraje	1928	1935	1936	1937	Kraje	1928	1935	1936	1937
Belgia	1 891	750	848	1 128	Czechosłow.	733	205	220	277
Dania	2 171	780	872	994	Estonia	552	194	217	277
Holandia	2 178	687	710	911	Stany Zj. Am.	676	175	194	259
Kanada	2 333	669	796	902	Węgry	370	148	163	185
Szwajcaria	2 033	849	821	892	Włochy	433	132	102	156
Szwecja	1 285	597	663	880	Japonia	277	109	119	148
Anglia	1 708	625	688	813	Rumunia	183	77	85	101
Niemcy	877	269	286	358	Polska	193	53	59	71
Francja	901	305	315	334	Z.S.R.R.	53	17	17	18

Źródła: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1937; *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1938.

TABL. 4. HANDEL ŚWIATOWY

Części świata Ważniejsze kraje	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w miliardach złotych								
Przywóz									
Ogółem	317,3	259,2	185,4	124,6	111,1	106,8	109,1	116,2 ^a	143,8 ^a
Europa	177,1	151,8	114,1	75,8	67,2	64,1	62,6	65,2 ^a	80,4 ^a
Anglia	48,2	41,5	32,0	20,3	18,5	18,2	18,2	20,6	24,8
Niemcy	28,6	22,1	14,3	9,9	8,9	9,3	8,8	9,0	11,6
Francja	20,3	18,3	14,7	10,4	9,9	8,1	7,3	8,0	8,9
Belgia	8,8	7,7	5,9	4,0	3,7	3,4	3,3	3,8	4,9
Holandia	9,9	8,7	6,8	4,7	4,3	3,7	3,4	3,4	4,5
Włochy	10,2	8,1	5,4	3,8	3,5	3,5	3,4	2,3	3,8
Szwecja	4,3	4,0	3,2	1,9	1,7	1,8	2,0	2,2	2,8
Szwajcaria	4,6	4,3	3,8	3,0	2,7	2,4	2,2	1,9	2,2
Czechosłowacja	5,3	4,1	3,1	2,0	1,5	1,4	1,5	1,6	2,0
Dania	4,1	4,0	3,1	1,8	1,6	1,6	1,5	1,7	1,9
Norwegia	2,5	2,5	1,9	1,1	1,0	1,0	1,1	1,2	1,7
Z.S.R.R.	4,0	4,9	5,1	3,2	1,6	1,1	1,1	1,4	1,3
Polska	3,1	2,2	1,5	0,9	0,8	0,8	0,9	1,0	1,3
Finlandia	1,6	1,2	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	1,0
Węgry	1,7	1,3	0,8	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7
Rumunia	1,6	1,2	0,8	0,6	0,6	0,7	0,5	0,5	0,7
Jugosławia	1,2	1,1	0,8	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6
Portugalia	1,0	1,0	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Ameryka Północna	50,6	37,2	24,3	15,4	12,7	11,6	13,7	16,2	20,3
Stany Zjedn. Am.	38,7	27,8	18,6	11,8	10,0	8,7	10,7	12,8	15,9
Kanada	11,6	9,0	5,4	3,4	2,5	2,8	2,9	3,4	4,3
Ameryka Środkowa i Płd.	24,1	18,5	10,9	6,7	6,8	6,6	7,2	7,8	10,2
Argentyna	7,3	5,5	3,1	1,9	2,0	1,7	1,8	1,8	2,5
Brazylia	3,8	2,3	1,2	0,9	1,2	1,1	1,2	1,3	1,8
Meksyk	1,6	1,5	0,8	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,9
Afryka	15,1	13,2	9,9	7,2	6,8	6,7	7,0	7,7	9,1
Związek Płd.-Afr.	3,7	2,9	2,3	1,5	1,5	1,8	2,0	2,3	2,8
Alger	2,0	2,0	1,7	1,4	1,4	1,2	1,0	1,0	1,0
Egipt	2,4	2,0	1,3	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0
Azja	41,7	32,3	23,5	17,0	15,3	15,2	15,7	16,0	19,8
Japonia	8,9	6,6	5,3	3,5	3,4	3,5	3,7	4,1	5,7
Indie Brytyjskie	8,1	6,0	4,1	3,1	2,5	2,5	2,6	2,4	2,9
Malaje Brytyjskie	4,4	3,6	2,2	1,4	1,2	1,5	1,4	1,6	2,1
Oceania	8,7	6,2	2,7	2,5	2,3	2,6	2,9	3,3	4,0
Australia	6,3	4,1	1,6	1,7	1,6	1,8	2,0	2,3	2,6
Wywóz									
Ogółem	294,4	236,1	168,5	115,0	104,4	101,0	103,0	111,3 ^a	136,3 ^a
Europa	143,8	124,0	90,6	58,7	53,1	50,2	49,5	51,0 ^a	62,2 ^a
Anglia	31,6	24,8	15,8	11,4	10,9	10,6	11,0	11,5	13,6
Niemcy	28,6	25,6	20,4	12,2	10,3	8,7	9,1	10,1	12,5
Francja	17,5	15,0	10,6	6,9	6,5	6,2	5,4	4,9	5,0
Belgia	7,9	6,5	5,7	3,7	3,5	3,4	3,0	3,5	4,5
Holandia	7,1	6,2	4,7	3,0	2,6	2,6	2,4	2,5	3,3
Włochy	7,1	5,7	4,7	3,1	2,8	2,4	2,3	2,0	2,9
Szwecja	4,3	3,7	2,5	1,6	1,6	1,8	1,7	2,0	2,7
Czechosłowacja	5,4	4,6	3,5	1,9	1,5	1,6	1,6	1,7	2,2
Dania	3,9	3,6	2,8	1,8	1,5	1,4	1,4	1,6	1,8
Z.S.R.R.	4,2	4,8	3,7	2,6	2,3	1,9	1,7	1,4	1,7
Szwajcaria	3,6	3,0	2,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6
Rumunia	1,5	1,5	1,2	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	1,2
Polska	2,8	2,4	1,9	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,2

^a Bez Hiszpanii.

TABL. 4. HANDEL ŚWIATOWY (dok.)

Części świata Ważniejsze kraje	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w miliardach złotych								
Wywóz (dok.)									
Europa (dok.)									
Finlandia	1,4	1,2	0,9	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	1,1
Norwegia	1,8	1,6	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	1,1
Węgry	1,6	1,4	0,9	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8
Jugosławia	1,2	1,1	0,8	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Portugalia	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Ameryka Północna	57,3	42,3	27,1	18,7	15,4	15,4	16,4	18,3	23,5
Stany Zjedn. Am.	46,0	33,7	21,2	14,1	11,4	11,1	11,8	12,7	17,3
Kanada	10,9	8,1	5,6	4,3	3,8	4,1	4,4	5,4	5,9
Ameryka Środkowa i Płd.	28,2	20,2	15,2	10,5	9,4	10,0	10,3	11,3	14,1
Argentyna	8,1	4,6	3,8	2,9	2,5	2,5	2,6	2,8	4,0
Brazylia	4,1	2,8	2,1	1,6	1,6	1,5	1,4	1,7	1,6
Meksyk	2,5	1,9	1,5	0,9	0,7	0,9	1,1	1,1	1,3
Afryka	13,2	10,9	8,4	7,8	7,5	6,6	7,3	8,5	9,7
Związek Płd.-Afr.	4,0	3,5	3,0	2,9	2,7	2,1	2,6	2,9	3,2
Alger	1,4	1,5	1,2	1,3	1,3	0,9	0,9	1,1	1,2
Egipt	2,3	1,4	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0
Azja	44,0	32,9	23,0	15,8	15,2	15,6	16,0	18,1	22,1
Japonia	8,6	6,3	4,9	3,2	3,3	3,4	3,7	4,0	4,7
Indie Brytyjskie	10,5	6,1	5,0	3,2	3,2	3,0	3,1	3,6	4,2
Malaje Brytyjskie	4,6	3,3	1,9	1,2	1,3	1,7	1,7	1,9	2,7
Oceania	7,9	5,8	4,2	3,5	3,8	3,2	3,5	4,1	4,7
Australia	5,3	3,7	2,7	2,4	2,7	2,1	2,4	2,7	3,1

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1938.

TABL. 5. PROCENTOWY UDZIAŁ CZĘŚCI ŚWIATA I WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW W OBROTACH HANDLU ŚWIATOWEGO

Części świata Ważniejsze kraje	1929	1932	1936	1937	Części świata Ważniejsze kraje	1929	1932	1936	1937
Ogółem	100,0	100,0	100,0 ^a	100,0 ^a	Ameryka Płn.	17,6	14,2	15,2	15,6
Europa	52,5	56,1	51,1 ^a	50,9 ^a	Stany Zj. Am.	13,8	10,8	11,2	11,9
Anglia	13,0	13,2	14,1	13,7	Kanada	3,7	3,3	3,9	3,6
Niemcy	9,4	9,2	8,4	8,6	Ameryka Środ- kowa i Płd.	8,6	7,2	8,4	8,7
Francja	6,2	7,2	5,7	5,0	Argentyna	2,5	2,2	2,0	2,3
Belgia	2,7	3,2	3,2	3,4	Brazylia	1,3	1,0	1,3	1,3
Holandia	2,8	3,2	2,6	2,8	Meksyk	0,7	0,6	0,8	0,8
Włochy	2,8	2,9	1,9	2,4	Afryka	4,6	6,3	7,1	6,7
Szwecja	1,4	1,4	1,9	2,0	Zw. Płd.-Afr.	1,3	1,8	2,3	2,1
Czechosłow.	1,7	1,6	1,5	1,5	Alger	0,6	1,1	0,9	0,8
Szwajcaria	1,3	1,8	1,5	1,3	Egipt	0,8	0,7	0,7	0,7
Dania	1,3	1,5	1,4	1,3	Azja	14,0	13,7	15,0	15,0
Z.S.R.R.	1,4	2,5	1,2	1,1	Japonia	2,9	2,8	3,6	3,7
Norwegia	0,7	0,8	0,9	1,0	Indie Bryt.	3,0	2,6	2,6	2,5
Polska	1,0	0,8	0,9	0,9	Malaje Bryt.	1,5	1,0	1,5	1,7
Finlandia	0,5	0,5	0,7	0,8	Oceania	2,7	2,5	3,2	3,1
Rumunia	0,5	0,6	0,6	0,7	Australia	1,9	1,7	2,2	2,0
Węgry	0,5	0,4	0,6	0,6					
Jugosławia	0,4	0,4	0,4	0,5					
Portugalia	0,2	0,3	0,3	0,3					

^a Bez HiszpaniiŹródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1938.

TABL. 6. HANDEL POLSKI Z POSZCZEGÓLNYMI KRAJAMI

Części świata Ważniejsze kraje	1928		1936		1937		1928		1937	
	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz	Przy- wóz	Wy- wóz
	w milionach złotych						%			
Ogółem	3362.2	2508.0	1003.4	1026.2	1254.3	1195.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Europa	2591.0	2434.5	651.0	868.9	802.0	955.9	77.1	97.3	63.9	80.0
Anglia	313.5	226.7	141.6	221.6	149.2	219.2	9.3	9.0	11.9	18.3
Austria	221.0	311.4	44.9	58.8	57.8	58.7	6.6	12.4	4.6	4.9
Belgia	66.6	57.4	43.4	84.3	56.3	69.0	2.0	2.3	4.5	5.8
Bułgaria	6.8	2.2	9.0	5.5	15.5	8.0	0.2	0.1	1.2	0.7
Czechosłowacja	213.4	295.6	35.6	49.2	44.0	51.9	6.3	11.8	3.5	4.3
Dania	53.2	76.4	8.2	26.3	16.9	15.3	1.6	3.1	1.3	1.3
Estonia	2.3	6.2	1.8	2.3	2.5	2.4	0.1	0.3	0.2	0.2
Finlandia	2.5	25.4	1.6	17.3	2.8	20.4	0.1	1.0	0.2	1.7
Francja	249.1	43.0	43.4	43.7	40.7	49.2	7.4	1.7	3.2	4.1
Grecja	2.6	1.9	5.5	6.6	10.9	4.5	0.1	0.1	0.9	0.4
Hiszpania	3.3	4.6	8.8	7.2	4.8	6.8	0.1	0.2	0.4	0.6
Holandia	139.3	78.0	37.3	46.0	57.7	61.2	4.1	3.1	4.6	5.1
Jugosławia	10.7	25.4	8.8	8.0	5.4	6.1	0.3	1.0	0.4	0.5
Łotwa	17.9	59.8	1.1	4.3	1.0	4.4	0.5	2.4	0.1	0.4
Niemcy	903.1	858.8	142.9	145.3	182.2	173.0	26.9	34.3	14.5	14.5
Norwegia	16.4	21.2	14.7	21.5	19.3	22.1	0.5	0.9	1.5	1.8
Portugalia	2.1	0.2	3.2	3.9	3.7	4.8	0.1	0.0	0.3	0.4
Rumunia	38.3	54.4	4.9	3.5	8.6	10.6	1.1	2.2	0.7	0.9
Szwajcaria	89.3	17.3	22.8	10.9	17.1	21.5	2.6	0.7	1.4	1.8
Szwecja	69.9	109.7	29.1	59.6	37.3	75.2	2.1	4.4	3.0	6.3
Turcja	2.4	2.4	3.6	2.1	10.7	1.7	0.1	0.1	0.8	0.1
Węgry	44.1	43.4	5.1	5.8	8.1	7.1	1.3	1.7	0.6	0.6
Włochy	83.0	48.7	16.7	22.0	32.0	54.2	2.5	2.0	2.6	4.5
Z.S.R.R.	39.1	38.6	16.2	9.0	14.5	4.4	1.2	1.5	1.2	0.4
Azja	123.2	33.8	73.1	31.6	91.2	51.2	3.6	1.3	7.3	4.3
Chiny ^a	3.0	9.0	2.9	3.7	3.3	6.8	0.1	0.4	0.3	0.6
Indie Bryt.	109.2	1.8	36.4	6.7	44.5	9.2	3.3	0.1	3.6	0.8
Indie Hol.	7.8	7.2	13.3	1.4	18.9	2.8	0.2	0.3	1.5	0.2
Japonia	0.6	10.8	2.4	5.9	3.5	9.5	0.0	0.4	0.3	0.8
Malaje Bryt.	0.0	0.0	4.5	0.5	8.4	1.2	0.0	0.0	0.7	0.1
Mandżuria ^a	0.0	0.0	0.6	1.3	0.4	2.5	0.0	0.0	0.0	0.2
Palestyna	0.4	0.9	6.1	6.8	6.3	9.5	0.0	0.0	0.5	0.8
Persja	0.4	2.2	1.0	2.2	0.7	5.5	0.0	0.1	0.1	0.5
Syria	0.0	0.3	1.8	1.8	0.2	2.1	0.0	0.0	0.0	0.2
Afryka	30.0	8.0	48.9	19.0	71.7	26.8	0.9	0.2	5.7	2.2
Egipt	14.3	3.0	17.4	6.0	18.1	9.1	0.4	0.1	1.4	0.8
Kongo Belg.	0.0	0.0	4.5	0.0	8.6	2.3	0.0	0.0	0.7	0.2
Zw. Płd.-Afr.	2.6	2.8	9.3	6.6	11.0	6.5	0.1	0.1	0.9	0.6
Ameryka	594.3	31.6	182.7	94.9	242.4	143.1	17.7	1.2	19.3	11.9
Argentyna	42.5	5.9	27.7	14.8	34.7	20.8	1.3	0.3	2.8	1.7
Brazylia	21.4	3.4	14.2	5.1	19.1	8.8	0.7	0.1	1.5	0.7
Chile	41.6	0.9	2.4	0.1	9.7	0.0	1.2	0.0	0.8	0.0
Kanada	9.4	0.5	2.2	1.4	6.3	1.0	0.3	0.0	0.5	0.1
Kolumbia	0.3	0.1	6.3	1.1	7.7	3.6	0.0	0.0	0.6	0.3
Meksyk	4.6	0.4	1.3	0.9	3.6	2.5	0.2	0.0	0.3	0.2
Peru	0.3	0.1	2.3	0.1	2.7	0.4	0.0	0.0	0.2	0.0
Stany Zj. Am.	466.6	19.0	119.3	67.3	149.1	100.9	13.9	0.8	11.9	8.4
Urugwaj	0.8	0.4	2.0	1.1	1.7	2.0	0.0	0.0	0.1	0.2
Oceania	23.7	0.1	47.7	0.5	46.9	0.7	0.7	0.0	3.8	0.1
Australia	22.8	0.1	38.2	0.4	38.1	0.5	0.7	0.0	3.1	0.1
N. Zelandia	0.8	0.0	9.5	0.1	8.8	0.2	0.0	0.0	0.7	0.0

^a W 1928 Chiny łącznie z Mandżurią.

TABL. 7. UDZIAŁ PROCENTOWY POLSKI W HANDLU ZAGRANICZNYM
NIEKTÓRYCH KRAJÓW^a

Kraje	Przywóz z Polski						Wywóz do Polski					
	1928	1932	1933	1934	1935	1936	1928	1932	1933	1934	1935	1936
Anglia	0,5	0,9	1,0	1,1	1,0	1,2	0,7	0,5	0,7	0,8	0,9	1,1
Austria	9,3	7,7	6,3	6,3	6,3	5,9	5,5	3,6	3,9	3,7	4,0	4,3
Belgia	0,8	1,2	1,3	1,8	1,8	2,2	0,5	0,6	0,8	0,8	1,0	1,2
Czechosłowacja	6,6	4,6	3,1	3,7	3,7	2,8	4,0	2,5	2,8	2,0	3,3	2,1
Dania	1,6	2,4	2,0	2,2	2,0	1,8	1,2	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
Estonia	4,8	3,9	3,1	3,2	1,8	2,0	0,7	1,2	1,5	0,8	0,8	1,4
Finlandia	1,2	2,8	3,4	2,8	2,5	2,7	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
Francja	0,4	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	1,6	0,9	0,9	0,8	0,9
Holandia	1,0	1,2	1,3	1,3	1,3	1,6	1,1	0,8	1,0	1,1	1,2	1,5
Jugosławia	2,7	1,9	1,7	1,9	1,7	1,3	1,4	1,9	1,2	1,3	1,7	1,4
Litwa	8,7	2,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,8	0,2
Łotwa	7,9	6,0	2,2	4,0	2,4	1,6	3,2	1,2	0,9	0,4	0,5	0,5
Niemcy	2,6	1,8	1,8	1,7	1,8	1,8	4,1	1,6	1,7	1,3	1,5	1,8
Norwegia	1,4	2,5	2,6	1,8	2,2	2,3	0,6	0,4	0,8	0,8	1,0	1,3
Rumunia	4,8	4,6	3,2	3,2	1,9	0,6	7,1	1,5	1,7	1,5	1,0	0,7
Stany Zjedn. Am.	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5	0,5	0,3	0,4	0,9	0,9	1,1	0,8
Szwajcaria	0,8	1,2	1,0	1,0	1,3	1,2	2,3	1,5	1,6	1,5	1,7	1,6
Szwecja	1,7	3,6	3,5	3,0	3,1	3,3	1,3	0,7	0,9	0,9	1,1	1,3
Węgry	4,1	2,0	1,3	1,0	0,9	1,1	3,3	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8
Włochy	0,6	1,0	0,8	1,2	1,5	1,3	0,9	1,4	1,2	1,4	1,5	1,3
Z.S.R.R.	1,0	0,8	3,7	2,2	1,1	0,6	1,8	0,8	1,0	0,9	0,9	1,1

^a Dane dotyczą wartości według statystyk odnośnych krajów.Źródło: *Statistiques du Commerce International 1936*, Genewa 1937.TABL. 8. WZAJEMNY UDZIAŁ PROCENTOWY NIEKTÓRYCH KRAJÓW
W ICH HANDLU ZAGRANICZNYM W 1936 R.

Kraje	Przy- wóz z kra- jów	Wy- wóz do kra- jów	Kraje	Przy- wóz z kra- jów	Wy- wóz do kra- jów	Kraje	Przy- wóz z kra- jów	Wy- wóz do kra- jów
	wymienio- nych po le- wej stronie			wymienio- nych po le- wej stronie			wymienio- nych po le- wej stronie	
Polska			Anglia			Anglia (dok.)		
Ogółem . . .	100,0	100,0	Ogółem . . .	100,0	100,0	Z.S.R.R. . .	2,2	2,6
Anglia . . .	14,1	21,6	Stany Zj.Am. . .	11,0	7,3	Szwecja . . .	2,4	2,3
Niemcy . . .	14,2	14,2	Australia . . .	7,2	6,6	Egipt	1,6	1,6
Stany Zj.Am. . .	11,9	6,6	Kanada	8,8	4,8	Finlandia . .	2,1	0,9
Belgia	4,3	8,2	Indie Bryt. . .	6,1	6,9	Norwegia . .	1,1	1,5
Austria . . .	4,5	5,7	Zw. Pld.-Afr. .	1,7	7,6	Polska	1,2	1,3
Szwecja . . .	2,9	5,8	Niemcy	3,9	5,1	Brazylia . . .	1,2	1,0
Francja . . .	4,3	4,3	N. Zelandia . .	5,1	3,5	Chiny	0,9	1,2
Czechosłow. .	3,5	4,8	Argentyna . . .	5,3	3,1	Nigeria . . .	0,8	1,3
Holandia . .	3,7	4,5	Francja	3,0	5,1	Japonia . . .	1,2	0,8
Indie Bryt. .	3,7	0,7	Irlandia	2,4	5,2	Hiszpania . .	1,3	0,6
Argentyna . .	2,7	1,5	Dania	3,9	3,1	Cejlon	1,2	0,7
Włochy . . .	1,7	2,1	Holandia . . .	3,0	2,9	Szwajcaria . .	0,7	1,0
Inne kraje . .	28,5	20,0	Belgia	2,2	2,8	Inne kraje . .	18,5	19,2

(dok. str. 159)

TABL. 8. WZAJEMNY UDZIAŁ PROCENTOWY NIEKTÓRYCH KRAJÓW
W ICH HANDLU ZAGRANICZNYM W 1936 R. (dok.)

Kraje	Przy- wóz z kra- jów	Wy- wóz do kra- jów	Kraje	Przy- wóz z kra- jów	Wy- wóz do kra- jów	Kraje	Przy- wóz z kra- jów	Wy- wóz do kra- jów
	wymienio- nych po le- wej stronie			wymienio- nych po le- wej stronie			wymienio- nych po le- wej stronie	
Francja			Japonia (dok.)			Stany Zj. Am. (dok.)		
Ogółem . . .	100,0	100,0	Indie Holend. . .	4,1	4,8	Belgia . . .	2,4	2,4
Alger . . .	11,2	17,4	Anglia . . .	2,6	5,5	Holandia . . .	2,1	2,2
Anglia . . .	7,1	12,4	Niemcy . . .	4,2	1,3	Włochy . . .	1,7	2,4
Belgia . . .	6,5	12,0	Egipt . . .	1,7	1,5	Indie Bryt. . .	2,9	1,1
Stany Zj. Am. . .	10,0	5,7	Filipiny . . .	1,3	1,9	Inne kraje . . .	25,8	26,0
Niemcy . . .	7,0	4,3	Kanada . . .	2,6	0,5			
Szwajcaria . . .	2,3	6,3	Inne kraje . . .	18,5	25,9	Włochy		
Indochiny . . .	4,1	3,0	Niemcy			Ogółem . . .	100,0	100,0
Tunis . . .	2,1	3,9	Ogółem . . .	100,0	100,0	Niemcy . . .	26,4	19,5
Fr. Afr. Zach. . .	3,7	2,3	Anglia . . .	6,2	8,5	Stany Zj. Am. . .	14,9	10,0
Holandia . . .	2,3	3,0	Holandia . . .	4,0	8,3	Erytrea . . .	0,5	19,1
Maroko . . .	2,3	2,5	Włochy . . .	4,9	5,0	Szwajcaria . . .	3,9	6,2
Argentyna . . .	2,0	2,5	Szwecja . . .	4,6	4,8	Austria . . .	6,2	3,5
Hiszpania . . .	1,9	1,9	Stany Zj. Am. . .	5,5	3,6	Libia . . .	0,9	6,1
Indie Bryt. . .	3,1	0,4	Belgia . . .	3,3	4,5	Argentyna . . .	3,0	2,9
Australia . . .	2,4	0,3	Francja . . .	2,3	5,4	Węgry . . .	3,7	2,1
Z.S.R.R. . .	1,8	0,8	Dania . . .	3,6	3,8	Francja . . .	2,1	3,6
Szwecja . . .	1,3	1,3	Szwajcaria . . .	2,5	4,8	Somali Włos. . .	0,9	3,9
Brazylia . . .	1,5	0,8	Indie Bryt. . .	3,4	2,6	Rumunia . . .	3,7	0,4
Egipt . . .	1,2	0,8	Brazylia . . .	3,1	2,8	Anglia . . .	0,9	2,8
Polska . . .	0,8	0,9	Czechosłow. . .	2,7	2,9	Brazylia . . .	2,3	1,1
Inne kraje . . .	25,4	17,5	Chiny . . .	2,8	2,8	Egipt . . .	1,4	1,7
Holandia			Argentyna . . .	2,8	2,1	Z.S.R.R. . .	2,6	0,2
Ogółem . . .	100,0	100,0	Z.S.R.R. . .	2,2	2,6	Polska . . .	1,3	1,3
Niemcy . . .	23,3	15,6	Turcja . . .	2,8	1,7	Inne kraje . . .	25,3	15,6
Anglia . . .	9,2	22,2	Rumunia . . .	2,2	2,2	Z.S.R.R.		
Belgia . . .	11,7	11,5	Austria . . .	1,8	2,3	Ogółem . . .	100,0	100,0
Indie Holend. . .	7,8	5,8	Norwegia . . .	2,1	1,9	Anglia . . .	15,1	26,6
Stany Zj. Am. . .	7,1	6,0	Węgry . . .	2,2	1,7	Niemcy . . .	22,8	8,6
Francja . . .	4,1	7,3	Hiszpania . . .	2,3	1,5	Stany Zj. Am. . .	15,5	9,6
Argentyna . . .	6,6	1,4	Polska . . .	1,8	1,5	Iran . . .	6,7	4,7
Szwecja . . .	1,6	3,1	Inne kraje . . .	30,9	22,7	Francja . . .	3,1	7,6
Z.S.R.R. . .	2,2	2,3	Stany Zj. Am.			Belgia . . .	3,5	6,5
Szwajcaria . . .	1,1	2,4	Ogółem . . .	100,0	100,0	Holandia . . .	5,4	4,0
Czechosłow. . .	1,8	1,4	Kanada . . .	15,5	15,7	Japonia . . .	4,6	2,0
Polska . . .	1,6	1,5	Anglia . . .	8,3	17,9	Mongolia . . .	2,4	3,7
Kanada . . .	1,9	0,7	Japonia . . .	7,1	8,3	Chiny . . .	2,8	2,7
Inne kraje . . .	20,0	18,8	Francja . . .	2,7	5,3	Czechosłow. . .	3,2	0,8
Japonia			Kuba . . .	5,2	2,7	Włochy . . .	0,4	3,1
Ogółem . . .	100,0	100,0	Niemcy . . .	3,3	4,1	Szwecja . . .	1,3	1,6
Stany Zj. Am. . .	30,7	22,0	Malaje Bryt. . .	6,9	0,2	Afganistan . . .	1,6	1,2
Indie Bryt. . .	13,5	9,6	Filipiny . . .	4,1	2,4	Turcja . . .	1,3	1,4
Kwantung . . .	1,2	12,9	Brazylia . . .	4,2	2,0	Dania . . .	0,6	1,5
Mandżuria . . .	7,5	5,6	Meksyk . . .	2,0	3,1	Litwa . . .	1,0	1,0
Chiny . . .	5,5	5,9	Chiny . . .	3,1	1,9	Polska . . .	0,6	1,1
Australia . . .	6,6	2,6	Argentyna . . .	2,7	2,3	Inne kraje . . .	8,1	12,3

Źródło: *Statistiques du Commerce International 1936*, Genewa 1937.

TABL. 9. HANDEL POLSKI Z WYODRĘBNIENIEM OBROTÓW DROGĄ LĄDOWĄ I DROGĄ MORSKĄ

Lata	Ogół- tem	Droga lądowa	Droga morską			Ogół- tem	Droga lądowa	Droga morską		
			razem	przez Gdynię	przez Gdańsk			razem	przez Gdynię	przez Gdańsk
Waga w tysiącach ton i w odsetkach						Wartość w milionach złotych i w odsetkach				
Przywóz i wywóz — razem										
1930	22 493 100,0	11 155 49,6	11 338 50,4	3 275 14,6	8 063 35,8	4 679 100,0	3 359 71,8	1 320 28,2	231 4,9	1 089 23,3
1931	21 634 100,0	8 453 39,1	13 181 60,9	5 080 23,5	8 101 37,4	3 347 100,0	2 222 66,4	1 125 33,6	389 11,6	736 22,0
1932	15 291 100,0	4 930 32,2	10 361 67,8	4 894 32,0	5 467 35,8	1 946 100,0	1 125 57,8	821 42,2	351 18,0	470 24,2
1933	15 342 100,0	4 702 30,6	10 640 69,4	5 687 37,1	4 953 32,3	1 787 100,0	842 47,1	945 52,9	536 30,0	409 22,9
1934	17 120 100,0	4 762 27,8	12 358 72,2	6 724 39,3	5 634 32,9	1 774 100,0	698 39,3	1 076 60,7	654 36,9	422 23,8
1935	16 015 100,0	4 274 26,7	11 741 73,3	7 119 44,4	4 622 28,9	1 786 100,0	669 37,4	1 117 62,6	762 42,7	355 19,9
1936	16 030 100,0	3 661 22,8	12 369 77,2	7 420 46,3	4 949 30,9	2 029 100,0	704 34,7	1 325 65,3	948 46,7	377 18,6
1937	18 682 100,0	4 133 22,1	14 549 77,9	8 626 46,2	5 923 31,7	2 449 100,0	836 34,2	1 613 65,8	1 197 48,8	416 17,0
Przywóz										
1930	3 571 100,0	2 496 69,9	1 075 30,1	343 9,6	732 20,5	2 246 100,0	1 687 75,1	559 24,9	84 3,7	475 21,2
1931	2 931 100,0	1 976 67,4	955 32,6	507 17,3	448 15,3	1 468 100,0	1 099 74,9	369 25,1	106 7,2	263 17,9
1932	1 787 100,0	1 095 61,3	692 38,7	347 19,4	345 19,3	862 100,0	550 63,8	312 36,2	134 15,5	178 20,7
1933	2 356 100,0	1 295 55,0	1 061 45,0	699 29,6	362 15,4	827 100,0	406 49,1	421 50,9	297 35,9	124 15,0
1934	2 555 100,0	1 402 54,9	1 153 45,1	776 30,4	377 14,7	799 100,0	320 40,0	479 60,0	385 48,2	94 11,8
1935	2 573 100,0	1 311 50,9	1 262 49,1	866 33,7	396 15,4	861 100,0	333 38,7	528 61,3	451 52,3	77 9,0
1936	3 066 100,0	1 380 45,0	1 686 55,0	1 160 37,8	526 17,2	1 003 100,0	354 35,3	649 64,7	578 57,6	71 7,1
1937	3 685 100,0	1 410 38,3	2 275 61,7	1 475 40,0	800 21,7	1 254 100,0	433 34,5	821 65,5	721 57,5	100 8,0
Wywóz										
1930	18 922 100,0	8 659 45,8	10 263 54,2	2 932 15,5	7 331 38,7	2 433 100,0	1 672 68,7	761 31,3	147 6,0	614 25,3
1931	18 703 100,0	6 477 34,6	12 226 65,4	4 573 24,5	7 653 40,9	1 879 100,0	1 123 59,8	756 40,2	283 15,1	473 25,1
1932	13 504 100,0	3 835 28,4	9 669 71,6	4 547 33,7	5 122 37,9	1 084 100,0	575 53,0	509 47,0	217 20,0	292 27,0
1933	12 986 100,0	3 407 26,2	9 579 73,8	4 988 38,4	4 591 35,4	960 100,0	436 45,5	524 54,5	239 24,9	285 29,6
1934	14 565 100,0	3 360 23,1	11 205 76,9	5 948 40,8	5 257 36,1	975 100,0	378 38,8	597 61,2	269 27,6	328 33,6
1935	13 442 100,0	2 963 22,0	10 479 78,0	6 253 46,5	4 226 31,5	925 100,0	336 36,3	589 63,7	311 33,6	278 30,1
1936	12 964 100,0	2 281 17,6	10 683 82,4	6 260 48,3	4 423 34,1	1 026 100,0	350 34,1	676 65,9	370 36,1	306 29,8
1937	14 997 100,0	2 723 18,2	12 274 81,8	7 151 47,7	5 123 34,1	1 195 100,0	403 33,8	792 66,2	476 39,8	316 26,4

TABL. 10. HANDEL POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW
Z WYODRĘBNIENIEM HANDLU PRZESZ PORTY GDYNIĘ I GDAŃSK

Grupy towarów	1936				1937			
	Przywóz		Wywóz		Przywóz		Wywóz	
	w tys. ton	w mil. zł	w tys. ton	w mil. zł	w tys. ton	w mil. zł	w tys. ton	w mil. zł
Ogółem	3 066	1 003	12964	1 026	3 685	1 254	14988	1 195
w tym: przez Gdynię . . .	1 181	578	6 259	370	1 475	721	7 181	476
przez Gdańsk	826	71	4 423	306	800	100	8 123	316
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego . . .	296	169	1 632	404	338	206	859	387
w tym: przez Gdynię . . .	197	94	221	153	203	114	200	182
przez Gdańsk	63	33	1 081	151	86	41	399	92
Zwierzęta żywe ^a	3	0,4	1 551	40	4	1	1 553	49
w tym: przez Gdynię . . .	0,1	0,1	1	0,3	0,0	0,0	0,3	0,2
przez Gdańsk	—	—	2	1	1	0,0	1	0,4
Wytwory pochodzenia mineralnego	1 741	38	9 029	172	2 050	61	11 751	233
w tym: przez Gdynię . . .	185	8	8 503	84	224	15	8 420	109
przez Gdańsk	396	10	2 378	44	625	19	3 615	71
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	222	64	186	29	256	67	220	35
w tym: przez Gdynię . . .	167	19	37	10	202	21	59	11
przez Gdańsk	37	9	94	10	37	10	108	13
Skóry, futra, wyroby skórzane	29	85	4	18	28	97	9	32
w tym: przez Gdynię . . .	25	55	1	8	24	66	2	13
przez Gdańsk	0,1	1	1	2	0,1	2	2	5
Surowce włókiennicze i wyroby z nich	146	313	43	72	146	348	41	89
w tym: przez Gdynię . . .	131	260	10	30	130	283	10	45
przez Gdańsk	0,5	1	2	3	1	3	2	7
Kauczuk, jego surogaty; wyroby z tych materiałów	6	16	0,1	1	8	23	0,3	2
w tym: przez Gdynię . . .	5	11	0,1	0,3	6	16	0,2	1
przez Gdańsk	1	2	0,0	0,1	2	4	0,0	0,1
Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie	10	5	1 679	165	19	6	1 696	202
w tym: przez Gdynię . . .	1	1	303	38	1	1	235	35
przez Gdańsk	3	1	850	87	4	2	972	116
Papier i wyroby z niego	40	19	19	8	56	26	14	8
w tym: przez Gdynię . . .	23	5	12	4	29	8	9	4
przez Gdańsk	8	1	4	1	9	1	3	2
Metale nieszlachetne i wyroby z nich	535	129	357	97	729	203	391	138
w tym: przez Gdynię . . .	419	72	171	38	645	141	214	69
przez Gdańsk	15	8	12	5	34	12	21	8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	18	90	3	7	23	118	4	8
w tym: przez Gdynię . . .	6	34	0,5	1	5	32	1	2
przez Gdańsk	0,3	1	1	1	0,4	2	0,4	1
Środki transportowe	6	32	4	3	10	43	1	1
w tym: przez Gdynię . . .	2	13	0,0	0,3	4	16	0,0	0,1
przez Gdańsk	0,3	1	0,0	0	0,5	2	0,0	0,0

^a W tysiącach sztuk. Wagi zwierząt żywych nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. II. HANDEL POLSKI WEDŁUG STOPNIA OBROBIENIA TOWARÓW

Grupy towarów Stopień obrobienia towarów ^a	1934	1935	1936	1937	1934	1935	1936	1937
	Przywóz				Wywóz			
	w milionach złotych							
Ogółem	799	861	1003	1254	975	925	1 026	1 191
w tym towar zbiorowy ^b	—	—	—	—	1	1	0	—
artykuły w stanie surowym	422	427	498	595	439	419	463	500
artykuły w stanie prostej obróbki	154	162	205	294	423	390	426	500
artykuły w stanie daleko posuniętej obróbki	223	272	300	365	112	115	137	190
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	162	166	169	206	313	322	404	387
w stanie surowym	134	137	135	164	191	189	214	170
w stanie prostej obróbki	17	17	22	27	101	109	144	130
w stanie daleko posuniętej obróbki	11	12	12	15	21	24	46	87
Zwierzęta żywe	1	1	0	1	28	27	40	45
Wytwory pochodzenia mineralnego	33	35	38	61	210	176	172	233
w stanie surowym	28	29	32	51	160	134	132	180
w stanie prostej obróbki	5	6	6	10	49	40	38	40
w stanie daleko posuniętej obróbki	0	0	0	0	1	2	2	3
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	52	52	64	67	27	31	29	30
w stanie surowym	3	3	7	8	5	7	7	5
w stanie prostej obróbki	12	13	17	17	14	16	12	13
w stanie daleko posuniętej obróbki	37	36	40	42	8	8	10	9
Skóry, futra, wyroby skórzane	70	70	85	97	14	17	18	20
w stanie surowym	53	54	67	81	10	14	14	14
w stanie prostej obróbki	15	14	17	14	3	2	3	4
w stanie daleko posuniętej obróbki	2	2	1	2	1	1	1	1
Surowce włókiennicze i wyroby z nich	257	253	313	348	54	62	72	80
w stanie surowym	192	193	245	268	9	21	30	31
w stanie prostej obróbki	36	33	40	46	14	13	14	15
w stanie daleko posuniętej obróbki	29	27	28	34	31	28	28	41
Kauczuk, jego surogaty; wyroby z tych materiałów	14	13	16	23	3	1	1	2
w stanie surowym	8	7	10	16	0	0	0	0
w stanie daleko posuniętej obróbki	6	6	6	7	3	1	1	2
Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie	5	5	5	6	180	158	165	200
w stanie surowym	1	1	1	2	35	28	26	30
w stanie prostej obróbki	3	3	3	3	132	115	123	150
w stanie daleko posuniętej obróbki	1	1	1	1	13	15	16	19
Papier i wyroby z niego	19	21	19	26	5	7	8	9
w stanie surowym	2	2	1	2	0	0	0	0
w stanie prostej obróbki	3	3	4	9	1	1	1	1
w stanie daleko posuniętej obróbki	14	16	14	15	4	6	7	8
Metale nieszlachetne i wyroby z nich	84	106	129	203	116	103	97	138
w stanie prostej obróbki	61	71	95	165	109	94	91	130
w stanie daleko posuniętej obróbki	23	35	34	38	7	9	6	8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektro-techniczny ^c	56	70	90	118	9	6	7	8
Środki transportowe ^c	12	27	32	43	5	4	3	1

^a Podział według stopnia obrobienia na podstawie klasyfikacji międzynarodowej ustalonej przez Komitet Rzeczoznawców Statystycznych przy Lidze Narodów. ^b „Towar zbiorowy” nie jest klasyfikowany według stopnia obrobienia. ^c Zaliczone do artykułów w stanie daleko posuniętej obróbki.

TABL. 12. HANDEL PÓLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Towary	1928	1932	1936	1937	1928	1932	1936	1937		
	w tysiącach ton				w milionach złotych			%	wska- znika	
Przywóz										
Ogółem	5 165	1 787	3 066	3 685	3 362	862	1 003	1 254	100,0	37,3
Bawełna i odpadki	76	51	74	78	326	86	127	142	11,4	43,7
Maszyzny i aparaty; sprzęt elektrotechn.	82	9	18	23	391	64	90	118	9,4	30,2
Wełna i odpadki	17	18	27	23	181	66	103	107	8,5	59,9
Żelastwo	531	123	451	643	75	8	37	87	6,9	115,1
Przetwory chemiczne i farmac.; farby	687	118	222	256	217	71	64	67	5,4	31,1
Skóry surowe	22	16	25	24	74	18	40	47	3,8	63,8
Srodki transportowe	19	2	6	10	124	15	32	43	3,4	34,3
Skóry futrzane	3	3	3	3	65	28	33	37	3,0	57,5
Owoce, jagody, jadalne	32	33	61	60	36	23	33	35	2,8	97,4
Rudy, żużle, popioły	835	229	552	856	85	12	18	34	2,7	39,7
Przędza, niedoprzęd	7	3	3	3	157	41	28	31	2,5	20,0
Tytoń i wyroby tyt.	10	9	6	8	36	33	23	31	2,5	86,3
Szmaty	23	16	24	24	36	8	23	29	2,3	81,5
Miedź, blacha miedz.	11	5	15	18	32	6	16	29	2,3	90,9
Papier i wyroby	71	31	40	56	67	24	19	26	2,1	39,5
Wyroby włók., odzież	6	2	2	3	151	44	22	25	2,0	16,6
Słędzie świeże, solone	71	45	52	60	45	19	19	23	1,8	50,6
Kawa, herbata, kakao	15	15	15	14	71	32	19	23	1,8	32,2
Tłuszcze i oleje ro- ślinne i zwierzęce	53	46	27	26	93	36	19	21	1,7	23,1
Inne towary	2 594	1 013	1 443	1 497	1 100	228	238	299	23,7	27,0
Wywóz										
Ogółem	20 424	13 504	12 964	14 997	2 508	1 084	1 026	1 195	100,0	47,7
Drewno i wyroby	4 888	1 043	1 676	1 693	589	119	163	199	16,7	33,8
Węgiel	12 863	10 223	8 362	11 003	363	210	130	185	15,5	51,0
Szynki, poledwice wie- przowe w opakowa- niu hermetycznym	.	.	11	19	.	.	33	60	5,0	.
Bekony	1	54	19	21	2	72	39	46	3,8	2340,3
Wyroby włók., odzież	9	6	8	8	70	41	27	40	3,4	57,0
Jęczmień	111	146	377	192	46	25	46	40	3,3	86,3
Cynk i pył cynkowy	133	78	65	75	144	36	26	39	3,2	26,9
Jaja	55	37	24	26	145	57	28	34	2,8	23,4
Trzoda chlewna ^b	1 279	193	197	230	208	23	26	29	2,4	14,1
Żelazo i stal	32	54	142	117	10	15	24	28	2,3	265,5
Mięso świeże, mrożo- ne, solone	29	5	13	16	69	6	17	23	2,0	33,9
Len i odpadki	16	7	22	18	17	4	23	20	1,7	120,0
Masło	11	1	11	8	66	4	21	19	1,6	28,5
Przędza, niedoprzęd	3	5	2	2	46	36	14	19	1,6	40,1
Skóry surowe	7	12	3	6	22	13	8	18	1,5	80,3
Blacha żelaz., stalowa	36	19	50	51	22	9	13	16	1,3	74,0
Zyto	7	219	277	74	3	35	34	16	1,3	425,2
Rury żelazne i stalowe	58	21	27	37	35	14	8	14	1,2	40,5
Nasiona	31	27	31	16	48	28	24	14	1,1	28,8
Szyny kolejowe	26	42	27	54	8	10	7	13	1,1	171,8
Koks	163	197	357	368	7	8	11	12	1,0	181,4
Nawozy	63	89	120	112	8	9	12	11	0,9	145,9
Cukier	186	185	62	52	102	34	7	9	0,7	8,3
Inne towary	1 696	1 034	1 278	1 029	478	276	285	291	24,6	61,1

^a Przywóz względnie wywóz danego towaru w 1928 = 100.
^b W tysiącach sztuk. Wagi zwierząt żywych nie wlicza się do sum ogólnych.

TABL. 13. PRZYWÓZ DO POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW
Z WYODRĘBNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA

Towary Ważniejsze kraje pochodzenia	1932	1935	1936	1937	Towary Ważniejsze kraje pochodzenia	1932	1935	1936	1937
	w milionach złotych					w milionach złotych			
Bawełna i odpadki	86,2	114,5	127,0	142,4	Owoce, jagody, —				
Stany Zjedn.Am.	73,3	84,5	82,4	69,7	jadalne	23,4	38,9	33,0	35,5
Egipt	8,4	15,3	17,3	17,5	Włochy	9,0	10,0	4,1	12,3
Indie Brytyjskie	2,0	8,4	11,0	14,5	Palestyna	0,3	3,4	5,5	5,3
Brazylia	0,0	0,9	4,9	12,4	Hiszpania	2,2	8,3	6,4	3,8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotech- niczny	63,6	69,8	90,4	118,1	Grecja	0,9	1,6	1,9	2,2
Niemcy	27,9	26,4	34,5	56,4	Rudy, żużle, po- pióły	12,4	15,8	18,1	33,9
Anglia	7,0	12,4	22,3	16,2	Z.S.R.R.	1,1	2,6	1,6	6,6
Stany Zjedn.Am.	2,7	3,2	4,5	9,8	Szwecja	1,2	2,3	4,9	5,0
Szwecja	7,3	5,4	7,9	7,5	Niemcy	7,4	6,0	4,0	2,5
Austria	3,5	6,9	6,0	7,4	Meksyk	—	—	0,1	2,2
Szwajcaria	3,0	4,9	4,3	4,6	Anglia	0,1	0,2	0,2	2,2
Włna i odpadki	65,5	73,0	103,1	107,0	Przedział, niedoprzed	40,8	21,6	27,7	31,4
Australia	13,3	18,6	36,8	36,8	Anglia	6,3	6,6	9,4	11,1
Anglia	12,9	14,6	19,8	20,7	Austria	2,7	1,1	4,7	4,8
Belgia	8,9	9,4	10,4	13,5	Niemcy	5,9	3,6	3,8	3,8
Argentyna	7,5	6,6	7,3	10,7	Francja	11,6	3,8	3,7	3,1
Nowa Zelandia	0,4	4,1	9,2	8,4	Tytoń i wyroby ty- toniowe	33,0	20,6	23,2	30,9
Austria	3,9	4,9	4,6	5,8	Bułgaria	9,0	3,0	5,9	11,7
Zw. Płd.-Afr.	1,5	4,5	5,4	4,7	Grecja	6,4	1,8	2,4	5,4
Francja	10,6	7,5	7,2	4,2	Turcja	0,5	0,4	0,9	5,3
Żelastwo	7,6	26,3	37,1	86,5	Włochy	3,3	4,1	5,1	5,1
Stany Zjedn.Am.	0,0	2,9	1,5	30,6	Szmaty	7,8	13,8	23,0	29,0
Holandia	0,9	2,7	5,5	18,6	Anglia	0,5	4,2	7,7	9,5
Anglia	0,8	3,1	3,4	8,2	Holandia	0,2	1,2	3,7	4,8
Belgia	1,7	4,3	11,5	8,1	Belgia	0,7	1,0	2,9	4,3
Dania	1,9	2,1	1,9	6,6	Miedź, blacha mie- dziana	6,0	11,5	16,1	28,8
Przetwory chemicz- ne i farmaceu- tyczne; farby	70,5	52,0	63,9	67,3	Chile	0,7	1,0	2,3	9,6
Niemcy	29,6	14,4	19,7	21,0	Belgia	0,3	1,2	2,6	6,7
Argentyna	7,2	5,2	7,4	6,0	Stany Zjedn.Am.	0,4	7,7	8,2	5,8
Anglia	2,3	5,1	4,7	5,3	Kanada	0,0	0,2	1,7	5,3
Belgia	4,1	1,6	3,3	5,3	Papier i wyroby	24,3	21,0	19,1	26,4
Francja	7,6	5,2	5,2	5,3	Niemcy	12,9	9,6	8,1	9,2
Szwajcaria	5,3	6,4	6,2	4,9	Czechosłowacja	2,5	1,4	1,6	6,0
Skóry surowe	17,6	33,1	39,7	47,2	Szwecja	2,4	3,5	3,5	5,2
Argentyna	1,3	3,4	12,0	15,6	Wyroby włókienni- cze, odzież	43,5	20,7	21,5	24,9
Kolumbia	1,8	4,1	5,9	7,1	Anglia	3,7	4,9	5,3	6,7
Holandia	2,1	4,0	5,5	6,7	Czechosłowacja	5,6	4,9	5,4	5,6
Zw. Płd.-Afr.	0,1	0,9	3,2	5,7	Austria	5,6	3,5	4,2	5,0
Belgia	0,5	1,1	2,3	3,8	Śledzie świeże, so- lone	19,4	16,0	19,4	23,0
Środki transporto- we	15,2	27,3	32,0	42,6	Anglia	14,8	12,1	14,9	16,0
Niemcy	2,0	2,4	10,4	16,0	Norwegia	1,4	1,6	2,9	3,1
Stany Zjedn.Am.	1,0	2,4	3,0	9,2	Kawa, herbata, ka- kao	31,8	19,1	19,3	22,8
Anglia	2,0	12,3	10,0	8,3	Złote Wybrzeże	—	3,4	3,7	5,4
Skóry futrzane	28,1	25,0	32,6	37,1	Brazylia	9,6	4,7	5,2	4,1
Indie Brytyjskie	—	0,2	1,7	6,1	Cejlon	2,4	2,4	2,7	3,6
Anglia	2,8	6,9	7,0	4,6	Tłuszcze i oleje ro- ślinne i zwierzęce	35,9	15,4	19,3	21,4
Stany Zjedn.Am.	1,8	3,7	3,2	3,7	Norwegia	1,5	3,4	5,4	7,5
Norwegia	0,0	0,8	1,2	3,4	Holandia	12,8	4,5	6,0	4,9
Bułgaria	0,9	0,9	2,4	3,3					

TABL. 14. WYWÓZ Z POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW
Z WYODRĘBNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZENIA

Towary	1932	1935	1936	1937	Towary	1932	1935	1936	1937
Ważniejsze kraje przeznaczenia	w milionach złotych				Ważniejsze kraje przeznaczenia	w milionach złotych			
Drewno i wyroby	118,6	155,4	162,8	199,1	Mięso świeże, mro-				
Anglia	35,4	62,1	72,8	89,2	żone, solone	5,8	7,5	17,4	23,5
Niemcy	12,8	26,9	30,6	36,0	Niemcy	0,9	3,0	9,9	18,9
Holandia	15,9	15,4	14,3	20,8	Len i odpadki . . .	4,4	15,0	23,4	20,1
Belgia	12,7	8,9	11,0	8,6	Czechosłowacja	2,4	8,5	11,7	11,3
Argentyna	1,0	4,3	3,1	5,4	Francja	0,0	0,5	3,7	2,6
Palestyna	0,8	7,0	3,4	5,0	Masło	3,9	10,2	20,6	18,9
Węgiel	210,0	131,1	129,9	185,0	Anglia	0,4	8,3	17,7	11,8
Szwecja	47,7	32,1	34,0	44,2	Niemcy	1,3	1,5	1,7	5,6
Włochy	14,9	19,7	16,2	31,0	Przędza, niedo-				
Francja	21,1	16,3	21,2	28,0	przed	36,0	14,3	13,9	18,6
Austria	36,8	20,5	16,2	16,0	Holandia	0,2	2,7	3,2	3,5
Belgia	2,4	3,8	5,8	9,4	Czechosłowacja	0,7	1,0	1,0	3,2
Norwegia	14,9	5,6	5,4	5,9	Kolumbia	0,0	0,1	0,2	2,0
Dania	25,8	6,2	4,2	5,4	Anglia	0,8	0,8	0,9	1,9
Szynki, poledwice					Skóry surowe . . .	12,7	7,1	7,6	18,0
wieprzowe w opa-		10,0	32,8	59,6	Holandia	1,5	1,8	2,9	7,9
kow. hermetyczn.		4,8	25,7	50,3	Czechosłowacja	4,0	1,9	1,9	3,3
Stany Zjedn. Am.		2,9	3,0	3,8	Blacha żelazna, sta-				
Anglia		0,0	1,5	3,6	lowa	9,0	10,7	13,0	16,1
Hiszpania		0,0	1,5	3,6	Niemcy	3,0	7,3	6,2	5,6
Bekony	72,2	39,0	39,0	45,6	Z.S.R.R.	5,4	0,2	4,0	2,7
Anglia	72,2	39,0	38,8	45,6	Żyto	34,8	43,6	33,6	15,8
Wyroby włókien-					Niemcy	12,4	19,8	4,9	5,3
nicze, odzież	40,9	26,6	26,7	40,1	Norwegia	0,6	1,9	1,7	3,0
Belgia	0,8	0,3	0,3	4,7	Dania	7,0	4,5	9,4	2,5
Egipt	0,1	0,4	1,7	4,0	Rury żelazne i sta-				
Stany Zjedn. Am.	0,7	1,4	1,6	3,9	lowe	14,0	16,7	8,0	14,1
Anglia	4,7	5,7	3,7	3,0	Indie Brytyjskie	1,9	0,6	1,6	3,1
Zw. Pld.-Afr.	1,3	1,8	4,0	2,9	Szwecja	0,4	0,7	1,2	2,4
Chiny ^a	1,1	1,8	1,9	2,1	Argentyna	3,3	1,7	1,0	1,4
Jęczmień	25,3	33,3	45,7	39,9	Holandia	0,9	0,7	0,5	1,3
Belgia	16,9	22,6	30,5	28,4	Nasiona	27,6	18,3	24,0	13,7
Niemcy	3,2	0,8	0,5	2,9	Stany Zjedn. Am.	1,4	2,1	4,2	3,9
Cynk i pył cynkowy	36,2	23,0	25,6	38,8	Niemcy	11,0	2,6	2,8	2,3
Niemcy	19,8	8,8	10,9	12,2	Holandia	2,4	1,6	2,5	1,7
Czechosłowacja	1,6	3,1	3,9	5,4	Austria	1,3	2,8	2,4	1,6
Anglia	3,2	0,5	1,3	4,7	Szyny kolejowe . .	10,5	10,1	7,0	13,4
Austria	1,6	2,1	1,9	2,8	Persja	—	—	—	3,6
Szwecja	1,8	2,5	2,2	2,8	Brazylia	—	2,2	2,1	2,8
Węgry	0,4	1,1	1,3	2,7	Bulgaria	3,5	—	0,9	2,0
Jaja	56,6	26,8	27,7	33,9	Koks	8,3	9,4	10,9	12,2
Anglia	14,9	13,7	16,2	16,6	Szwecja	0,6	4,2	6,0	6,4
Włochy	7,9	0,4	0,7	5,5	Austria	3,4	2,1	2,2	2,4
Niemcy	7,0	0,0	2,4	3,8	Nawozy	8,7	12,7	11,7	11,1
Szwajcaria	3,4	1,2	1,2	3,3	Czechosłowacja	2,0	3,3	2,9	2,6
Trzoda chlewna	22,8	16,0	26,1	29,3	Niemcy	1,8	2,9	1,9	2,2
Austria	17,6	12,4	15,5	15,5	Szwecja	1,4	1,4	2,0	2,1
Niemcy	2,3	1,8	9,3	10,7	Holandia	0,8	0,9	1,0	1,4
Żelazo i stal	14,8	18,9	23,9	27,8	Cukier	34,2	12,4	7,4	8,5
Niemcy	2,0	6,9	10,1	5,1	Finlandia	1,4	3,4	1,2	3,6
Holandia	—	0,9	1,8	3,7	Anglia	11,3	1,7	2,4	2,5
Argentyna	0,0	1,2	2,9	2,9					
Bulgaria	0,3	0,1	0,9	2,2					

^a W 1932 Chiny łącznie z Mandżurią.

TABL. 15. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI Z WYODRĘBNIENIEM
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1935 1936 1937			Przywóz Wywóz Ważniejsze towary	1935 1936 1937		
	w milionach zł				w milionach zł		
Anglia				Australia			
Przywóz	116,7	141,6	149,2	Przywóz	19,7	38,2	38,1
Wełna i odpadki	14,6	19,8	20,7	Wełna i odpadki	18,6	36,8	36,8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . .	12,4	22,3	16,2	Skóry futrzane	0,9	1,1	0,9
Śledzie świeże, solone . .	12,1	14,9	16,0	Wywóz	0,5	0,4	0,5
Przędza, niedoprzęd . . .	6,6	9,4	11,1	Austria			
Szmaty	4,2	7,7	9,5	Przywóz	41,1	44,9	57,8
Środki transportowe . . .	12,3	10,0	8,3	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn. . .	6,9	6,0	7,4
Żelastwo	3,1	3,4	8,2	Wełna i odpadki	4,9	4,6	5,8
Wyroby włókiennicze, odzież	4,9	5,3	6,7	Wyroby włókiennicze, odzież	3,5	4,2	5,0
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . .	5,1	4,7	5,3	Przędza, niedoprzęd . . .	1,1	4,7	4,8
Skóry futrzane	6,9	7,0	4,6	Bawełna i odpadki	0,0	0,9	4,5
Skóry wyprawione	3,3	4,2	3,3	Narzędzia	2,1	2,8	3,1
Nikiel, blacha niklowa . .	1,5	2,4	3,3	Skóry wyprawione	2,4	1,9	2,5
Bawełna i odpadki	1,0	1,7	3,3	Szmaty	0,9	1,1	1,9
Rudy, żuźle, popioły . . .	0,2	0,2	2,2	Aluminium	1,1	1,2	1,9
Wywóz	181,4	221,6	219,2	Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . .	1,6	1,5	1,9
Drewno i wyroby	62,1	72,8	89,2	Żelazo i stal	1,6	1,4	1,6
Mięso	46,4	46,2	51,0	Wywóz	59,4	58,8	58,7
W tym bekony	39,0	38,8	45,6	Węgiel	20,5	16,2	16,0
Jaja	13,7	16,2	16,6	Trzoda chlewna	12,4	15,5	15,5
Masło	8,3	17,7	11,8	Cynk i pył cynkowy	2,1	1,9	2,8
Cynk i pył cynkowy	0,5	1,3	4,7	Szmaty	0,3	0,8	2,7
Szynki, polędwice				Pierze i puch	1,9	2,1	2,7
wieprzowe w opako- waniu hermetycznym . . .	2,9	3,0	3,8	Koks	2,1	2,2	2,4
Smalec	4,4	6,7	3,4	Nasiona	2,8	2,4	1,6
Konserwy mięsne	0,5	1,8	3,1	Jaja	1,5	1,6	1,4
Wyroby włókiennicze, odzież	5,7	3,7	3,0	Konie	0,1	0,3	1,2
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . .	1,6	2,5	2,5	Przędza, niedoprzęd . . .	1,7	1,9	1,2
Cukier	1,7	2,4	2,5	Belgia			
Mąka pszenna i żytnia . .	4,9	10,8	2,2	Przywóz	25,9	43,4	56,3
Przędza, niedoprzęd	0,8	0,9	1,9	Wełna i odpadki	9,4	10,4	13,5
Jęczmień	3,5	5,5	1,8	Żelastwo	4,3	11,5	8,1
Len i odpadki	0,3	1,2	1,5	Miedź, blacha mie- dziana	1,2	2,6	6,7
Argentyna				Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . .	1,6	3,3	5,3
Przywóz	16,0	27,7	34,7	Szmaty	1,0	2,9	4,3
Skóry surowe	3,4	12,0	15,6	Skóry surowe	1,1	2,3	3,8
Wełna i odpadki	6,6	7,3	10,7	Przędza, niedoprzęd . . .	0,7	1,2	2,0
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby . . .	5,2	7,4	6,0	Wywóz	57,1	84,3	69,0
Wywóz	12,4	14,8	20,8	Jęczmień	22,6	30,5	28,4
Drewno i wyroby	4,3	3,1	5,4	Węgiel	3,8	5,8	9,4
Węgiel	1,3	3,6	3,9	Drewno i wyroby	6,9	11,0	8,6
Żelazo i stal	1,2	2,9	2,9	Wyroby włókiennicze, odzież	0,3	0,3	4,7
Blacha żelazna, stalo- wa	0,1	0,5	1,5	Surowiec żelaza	1,1	0,6	2,1
Rury żelazne, stalowe . . .	1,7	1,0	1,4	Groch, fasola	1,1	2,6	1,8
				Owies	3,5	4,6	1,4
				Skóry futrzane	0,4	0,7	1,2
				Len i odpadki	1,9	2,0	1,2

TABL. 15. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI Z WYODRĘBNIENIEM
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW (c. d.)

Przywóz Wywóz	1935	1936	1937	Przywóz Wywóz	1935	1936	1937
Ważniejsze towary	w milionach zł			Ważniejsze towary	w milionach zł		
Brazylia				Dania (dok.)			
Przywóz	14,9	14,2	19,1	Cynk, blacha cynkowa	0,3	0,3	0,6
Bawełna i odpadki	0,9	4,9	12,4	Trzewia, pęcherze	0,9	0,5	0,5
Kawa, herbata, kakao	4,7	5,2	4,1	Makuchy	2,1	1,3	0,5
Skóry surowe	8,6	3,2	1,5	Egipt			
Wywóz	4,8	5,1	8,8	Przywóz	15,3	17,4	18,1
Szyny kolejowe	2,2	2,1	2,8	Bawełna i odpadki	15,3	17,3	17,5
Papier i wyroby	0,0	0,0	1,2	Wywóz	5,2	6,0	9,1
Słód	0,0	1,0	0,8	Wyroby włókiennicze,			
Przetwory chemiczne				odzież	0,4	1,7	4,0
i farmaceut.; farby	0,2	0,3	0,7	Drewno i wyroby	1,5	1,7	1,6
Czechosłowacja				Węgiel	1,0	0,6	1,4
Przywóz	35,2	35,6	44,0	Zelazo i stal	0,7	0,7	0,9
Papier i wyroby	1,4	1,6	6,0	Francja			
Wyroby włókiennicze,				Przywóz	41,8	43,5	40,7
odzież	4,9	5,4	5,6	Przetwory chemiczne			
Maszyny i aparaty,				i farmaceut.; farby	5,2	5,2	5,3
sprzęt elektrotechn.	2,7	2,6	2,9	Maszyny i aparaty,			
Przetwory chemiczne				sprzęt elektrotechn.	2,0	2,8	4,3
i farmaceut.; farby	2,1	2,2	2,4	Wełna i odpadki	7,5	7,2	4,2
Koks	1,6	1,8	2,2	Przędza, niedoprzęd	3,8	3,7	3,1
Środki transportowe	0,4	1,2	2,2	Zelastwo	3,8	5,0	2,3
Gliny	1,7	1,8	2,2	Szkła i instrumenty			
Przędza, niedoprzęd	1,6	1,6	1,9	optyczne	0,1	0,1	1,9
Biżuteria nieprawdzi-				Skóry futrzane	1,6	1,5	1,8
wa	1,5	1,5	1,8	Środki transportowe	1,5	1,5	1,7
Wełna i odpadki	0,6	0,7	1,2	Wyroby włókiennicze,			
Skóry surowe	1,4	1,7	1,2	odzież	1,9	1,6	1,6
Wywóz	52,9	49,1	51,9	Szmaty	1,5	1,4	1,6
Len i odpadki	8,5	11,7	11,3	Skóry surowe	2,1	1,5	1,5
Gazolina, benzyna	4,9	6,3	5,4	Wywóz	32,6	43,6	49,2
Cynk i pył cynkowy	3,1	3,9	5,4	Węgiel	16,3	21,2	28,0
Drewno i wyroby	3,1	2,3	4,1	Len i odpadki	0,5	3,7	2,6
Skóry surowe	1,9	1,9	3,3	Szmaty	1,0	1,6	2,5
Przędza, niedoprzęd	1,0	1,0	3,2	Drewno i wyroby	2,9	2,2	2,3
Nawozy	3,3	2,9	2,6	Wyroby włókiennicze,			
Jaja	1,9	2,2	1,9	odzież	0,7	0,3	1,6
Węgiel	5,5	0,9	1,3	Ziemniaki	0,5	1,0	1,5
Łubin	0,7	0,5	1,3	Mięso	1,7	1,7	1,4
Ryż	2,0	1,5	1,0	Holandia			
Dania				Przywóz	28,3	37,3	57,7
Przywóz	10,2	8,2	16,9	Zelastwo	2,7	5,5	18,6
Zelastwo	2,1	1,9	6,6	Skóry surowe	4,0	5,5	6,7
Makuchy	0,8	0,5	3,4	Tłuszcze i oleje ro-			
Tłuszcze i oleje ro-				ślinne i zwierzęce	4,5	6,0	4,9
ślinne i zwierzęce	2,4	2,3	2,4	Szmaty	1,2	3,7	4,8
Maszyny i aparaty,				Maszyny i aparaty,			
sprzęt elektrotechn.	0,8	0,3	1,0	sprzęt elektrotechn.	2,4	2,8	4,4
Wywóz	27,6	26,3	15,3	Cyna technicznie czy-			
Węgiel	6,2	4,2	5,4	sta	1,2	3,0	3,0
Zyto	4,5	9,4	2,5	Śledzie świeże, solone	1,1	0,8	2,4
Drewno i wyroby	1,3	1,2	1,3	Przetwory chemiczne			
Pierze i puch	0,1	0,5	1,0	i farmaceut.; farby	2,3	2,2	2,3

TABL. 15. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI Z WYODRĘBNIENIEM
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW (c. d.)

Przywóz Wywóz	1935	1936	1937	Przywóz Wywóz	1935	1936	1937
Ważniejsze towary	w milionach zł			Ważniejsze towary	w milionach zł		
Holandia (dok.)				Niemcy (dok.)			
Wywóz	35,4	46,0	61,2	Narzędzia	2,2	2,8	3,6
Drewno i wyroby	15,4	14,3	20,8	Wyroby włókiennicze,			
Skóry surowe	1,8	2,9	7,9	odzież	1,7	2,1	2,7
Węgiel	1,5	2,7	4,8	Rudy, żużle, popioły	6,0	4,0	2,5
Żelazo i stal	0,9	1,8	3,7	Wywóz	139,9	145,3	173,0
Przędza, niedoprod	2,7	3,2	3,5	Drewno i wyroby	26,9	30,6	36,0
Jęczmień	1,2	5,2	2,3	Mięso	3,2	10,7	20,0
Wyroby włókiennicze,				Cynk i pył cynkowy	8,8	10,9	12,2
odzież	0,1	0,2	2,0	Trzoda chlewna	1,8	9,3	10,7
Szyny kolejowe	2,7	0,0	1,8	Benzol	5,6	5,4	6,8
Nasiona	1,6	2,5	1,7	Masło	1,5	1,7	5,6
Nawozy	0,9	1,0	1,4	Spirytus	3,3	3,2	5,6
Rury żelazne, stalowe	0,7	0,5	1,3	Blacha żelazna, sta-			
				lowa	7,3	6,2	5,6
Indie Brytyjskie				Żyto	19,8	4,9	5,3
Przywóz	31,9	36,4	44,5	Gesi	1,3	4,1	5,2
Bawełna i odpadki	8,4	11,0	14,5	Żelazo i stal	6,9	10,1	5,1
Ryż	8,3	9,6	10,6	Buraki cukrowe	3,4	4,2	4,9
Juta	6,7	7,5	6,7	Jaja	0,0	2,4	3,8
Skóry futrzane	0,2	1,7	6,1	Jęczmień	0,8	0,5	2,9
Nasiona, ziarna, owo-				Groch, fasola	2,4	2,0	2,9
ce,—oleiste; kopra	1,1	1,3	1,5	Nasiona	2,6	2,8	2,3
Kawa, herbata, kakao	1,6	1,5	1,4	Maszyny i aparaty,			
Kauczuk surowy, myty	2,6	1,4	1,1	sprzęt elektrotechn.	1,3	1,9	2,3
Wywóz	5,9	6,7	9,2	Bydło rogate	0,9	1,3	2,2
Rury żelazne, stalowe	0,6	1,6	3,1	Nawozy	2,9	1,9	2,2
Drewno i wyroby	1,7	1,6	1,6	Szyny kolejowe	3,1	3,4	1,7
Wyroby włókiennicze,				Norwegia			
odzież	1,4	1,7	1,3	Przywóz	9,3	14,7	19,3
Cynk i pył cynkowy	0,8	0,5	1,0	Tłuszcze i oleje ro-			
				ślinne i zwierzęce	3,4	5,4	7,5
Indie Holenderskie				Skóry futrzane	0,8	1,2	3,4
Przywóz	15,3	13,3	18,9	Śledzie świeże, solone	1,6	2,9	3,1
Kauczuk surowy, myty	1,3	3,4	7,0	Rudy, żużle, popioły	0,6	1,1	1,5
Nasiona, ziarna, owo-				Wywóz	18,8	21,5	22,1
ce,—oleiste; kopra	7,4	2,7	3,6	Węgiel	5,6	5,4	5,9
Cyna technicznie czy-				Mąka pszenna i żytnia	5,5	6,8	3,4
sta	1,8	3,4	3,2	Żyto	1,9	1,7	3,0
Kawa, herbata, kakao	1,9	1,7	1,9	Żelazo i stal	0,5	1,0	1,5
Tytoń i wyroby	0,7	0,4	1,2	Rury żelazne, stalowe	0,2	0,3	1,0
Wywóz	0,5	1,4	2,8	Groch, fasola	0,9	0,9	0,9
Przetwory chemiczne				Koks	0,1	0,9	0,9
i farmaceut.; farby	0,0	0,7	0,8	Rumunia			
Wyroby włókiennicze,				Przywóz	5,3	4,9	8,6
odzież	0,0	0,0	0,5	Nasiona, ziarna, owo-			
Rury żelazne, stalowe	0,1	0,3	0,3	ce,—oleiste; kopra	1,4	1,1	2,0
				Rudy, żużle, popioły	0,5	0,5	1,8
Niemcy				Skóry futrzane	1,2	1,4	1,7
Przywóz	123,9	142,9	145,3	Owoce, jagody,—ja-			
Maszyny i aparaty,				dalne	1,8	1,2	1,5
sprzęt elektrotechn.	28,4	34,5	56,4	Wywóz	7,9	3,5	10,6
Przetwory chemiczne				Żelazo i stal	0,1	0,1	1,8
i farmaceut.; farby	14,4	19,7	21,0	Cynk i pył cynkowy	0,4	0,6	1,7
Środki transportowe	2,4	10,4	16,0	Skóry surowe	0,1	—	1,3
Papier i wyroby	9,6	8,1	9,2	Koks	0,5	0,4	0,7
Żelazo i stal	5,8	7,1	5,6	Rury żelazne, stalowe	1,2	0,4	0,7
Przędza, niedoprod	3,6	3,8	3,8	Surowiec żelaza	0,0	—	0,7

TABL. 15. HANDEL POLSKI Z NIEKTÓRYMI KRAJAMI Z WYODRĘBNIENIEM
WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW (dok.)

Przywóz Wyróz				Przywóz Wyróz			
Ważniejsze towary				Ważniejsze towary			
w milionach zł				w milionach zł			
Stany Zjedn. Am.				Szwecja			
Przywóz	123,1	119,3	149,1	Przywóz	19,8	29,1	37,3
Bawełna i odpadki	84,5	82,4	69,7	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn.	5,4	7,9	7,5
Żelastwo	2,9	1,5	30,6	Papier i wyroby	3,5	3,5	5,2
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn.	3,2	4,5	9,8	Rudy, żużle, popioły	2,3	4,9	5,0
Srodki transportowe	2,4	3,0	9,2	Surowiec żelaza	0,3	1,3	2,7
Miedź, blacha mie- dziana	7,7	8,2	5,8	Szmaty	1,2	2,3	2,6
Skóry futrzane	3,7	3,2	3,7	Kostki i półkostki bru- kowe	0,0	0,3	1,9
Szmaty	1,0	1,2	2,6	Tłuszcze i oleje ro- ślinne i zwierzęce	1,1	1,2	1,2
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby	2,0	3,1	2,2	Wyróz	49,5	59,6	75,2
Tytoń i wyroby	2,0	2,0	1,6	Węgiel	32,1	34,0	44,2
Owoce, jagody,—ja- dalne	5,7	2,4	1,6	Koks	4,2	6,0	6,4
Skóry wyprawione	1,1	1,3	1,5	Drewno i wyroby	2,7	3,1	3,0
Wyróz	43,3	67,3	100,9	Cynk i pył cynkowy	2,5	2,2	2,8
Szynki, polędwice wieprzowe w opako- waniu hermetyczn.	4,8	25,7	50,3	Rury żelazne, stalowe	0,7	1,2	2,4
Ślód	5,8	5,3	6,9	Nawozy	1,4	2,0	2,1
Wyroby włókiennicze, odzież	1,4	1,6	3,9	Blacha żelazna, stało- wa	0,0	0,1	1,2
Nasiona	2,1	4,2	3,9	Przędza, niedoprzęd	0,1	1,5	1,2
Konserwy mięsne	0,2	1,4	3,9	Włochy			
Pierze i puch	0,6	2,5	3,5	Przywóz	25,9	16,7	32,0
Skóry futrzane	3,9	3,3	3,5	Owoce, jagody,—ja- dalne	10,0	4,1	12,3
Drewno i wyroby	2,5	2,9	3,0	Tytoń i wyroby	4,1	5,1	5,1
Mięso	0,0	0,2	2,1	Jedwab sztuczny	0,0	0,0	3,3
Chmiel	0,1	2,3	1,7	Srodki transportowe	2,5	2,4	2,0
Szwajcaria				Rudy, żużle, popioły	0,1	0,4	1,9
Przywóz	23,7	22,8	17,1	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn.	1,6	0,9	1,9
Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby	6,4	6,2	4,9	Przędza, niedoprzęd	1,7	0,3	1,6
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechn.	4,9	4,3	4,6	Wyróz	29,8	22,0	54,2
Zegary i ich części	3,6	3,5	3,3	Węgiel	19,7	16,2	31,0
Soki, sosy, wyciągi mięsne i warzywne, maki warzywne	1,3	0,6	1,4	Jaja	0,4	0,7	5,5
Wyroby włókiennicze, odzież	1,6	1,6	1,3	Parafina	0,0	0,1	3,1
Wyróz	13,0	10,9	21,5	Bydło rogate	0,2	0,0	2,2
Jaja	1,2	1,2	3,3	Krochmal i mąka zie- mniaczane	0,1	0,5	1,4
Węgiel	1,2	1,6	2,7	Groch, fasola	1,8	1,0	1,1
Jęczmień	0,1	0,0	2,3	Koks	1,6	0,5	0,9
Trzoda chlewna	—	0,3	2,2	Z. S. R. R.			
Drewno i wyroby	2,6	1,1	2,0	Przywóz	14,9	16,2	14,5
Płatki i krajanka ziem- niaczane	0,3	0,7	1,5	Rudy, żużle, popioły	2,6	1,6	6,6
				Przetwory chemiczne i farmaceut.; farby	0,6	2,6	3,1
				Skóry futrzane	3,9	6,6	1,5
				Bawełna i odpadki	0,2	0,1	1,0
				Żelastwo	0,3	1,2	0,9
				Wyróz	11,1	9,0	4,4
				Blacha żelazna, sta- łowa	0,2	4,0	2,7
				Żelazo i stal	3,9	1,4	0,5

TABL. 16. HANDEL POLSKI WYTWORAMI ROLNICZYMI I WYROBAMI PRZEMYSŁU ROLNEGO STREFY UMIARKOWANEJ^a

Grupy towarów Towary	1928- -1929	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1928- -1929	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
	w tysiącach ton				w milionach złotych			
Przywóz								
Produkty rolne ^b	366	120	113	134	550	158	180	253
w % ogólnego przywozu	7,0	4,6	4,2	3,8	17,0	19,1	19,8	21,6
Produkcja roślinna	210	47	47	55	169	37	38	58
w tym tytoń surowy	14	7	7	8	48	15	17	35
Produkcja zwierzęca ^b	84	64	60	69	337	118	140	192
Zwierzęta żywe ^c	139	6	5	2	3	1	1	0
Produkty zwierzęce	84	64	60	69	334	117	139	192
w tym: wełna	15	17	21	26	138	49	71	101
skóry surowe	16	29	23	27	51	34	32	47
futra surowe	3	3	3	3	36	20	24	30
Produkty przemysłu rolnego	72	9	6	10	44	3	2	3
Wywóz								
Produkty rolne ^b	1 164	1 518	1 543	1 296	1 040	367	425	502
w % ogólnego wywozu	5,8	10,8	12,0	8,9	40,0	39,1	43,7	44,0
Produkcja roślinna	589	1 160	1 041	876	276	179	165	180
w tym: zboża	283	958	767	630	104	119	84	101
len	19	12	18	22	21	12	19	24
strączkowe	128	39	85	63	70	11	22	17
Produkcja zwierzęca ^b	116	70	100	115	583	146	212	270
Zwierzęta żywe ^c	2 766	1 768	1 520	1 494	219	28	36	42
w tym trzoda chlewna ^c	1 095	156	183	197	191	17	23	26
Produkty zwierzęce	116	70	100	115	364	118	176	228
w tym: mięso i przetwory								
mięsne	33	32	47	60	94	61	88	129
jaja	50	19	27	22	131	20	32	27
masło	12	4	9	10	72	6	18	19
Produkty przemysłu rolnego	459	288	402	305	181	42	48	52
w tym: maki	4	96	245	161	2	11	24	23
słód	0	16	21	33	0	6	5	12
cukier	233	112	78	50	118	13	9	7

^a W tablicy podano lata gospodarcze od I.VIII do 31.VII. ^b Bez wagi zwierząt żywych. ^c W tysiącach sztuk.

TABL. 17. WYWÓZ DREWNA Z POLSKI

Grupy towarów	1934	1935	1936	1937	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach ton				w milionach zł			
Ogółem	1 983	1 731	1 676	1 693	177	155	163	199
Drewno w stanie surowym	832	708	486	493	35	28	26	32
w tym: kłody, dłużyce	371	258	275	207	20	13	18	18
papierówka	352	336	123	136	11	11	5	8
kopalniaki	45	52	30	98	2	2	1	4
Drewno w stanie prostej obróbki	1 130	999	1 164	1 170	131	114	123	152
w tym: bale, deski, łaty, opoly	906	775	953	890	95	77	88	97
forniry, dykty	43	56	54	70	18	22	22	30
podkłady kolejowe, slipry	157	135	123	169	14	10	9	17
fryzy dębowe	20	28	29	36	3	4	4	7
Drewno w stanie daleko posuniętej obróbki	21	24	26	30	11	13	14	15
w tym: meble gięte, ich części	3	5	5	6	6	7	7	8
wyroby bednarskie	13	13	13	15	2	2	2	3
deszczułki, tafle posadzkowe	3	5	4	5	2	2	1	1

TABL. 18. WYWÓZ ŚWIATOWY WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW

Ważniejsze towary	1929	1934	1935	1929	1934	1935
	w tysiącach ton			w milionach złotych		
Ogółem	.	.	.	288 690	96 272	99 349
Zwierzęta żywe	.	.	.	2 717	607	721
Pszenica	19 137	13 927	13 925	7 278	1 889	1 970
Zyto	1 303	1 051	1 010	420	103	1 02
Jęczmień	3 911	2 770	2 528	1 170	337	284
Kukurydza	7 649	8 273	9 430	2 219	844	821
Ryż	6 663	7 530	7 372	3 597	1 290	1 450
Mąka pszenna	3 758	2 714	2 611	2 151	542	522
Pomarańcze i mandarynki	1 319	1 570	1 535	778	454	473
Kukier	12 954	8 526	8 688	6 409	1 799	1 761
Kawa surowa	1 418	1 487	1 594	4 989	1 686	1 435
Herbata	438	391	385	2 170	970	919
Kakao surowe, odpadki i ma- sa kakaowa	532	605	691	930	295	333
Mięso wołowe	824	637	659	1 344	375	443
Bekony	445	394	358	1 903	800	729
Ryby, kraby i mięczaki	1 871	1 395	1 360	1 931	687	659
Masło	518	597	613	3 586	1 041	1 234
Sery	345	276	268	1 297	452	441
Jaja	503	341	332	1 594	436	422
Wino gronowe	18 868 ^a	17 622 ^a	17 899 ^a	1 799	854	772
Jedwab naturalny	56	41	45	4 930	607	782
Wełna	1 004	904	1 013	6 157	2 459	1 985
Bawełna i odpadki	3 333	2 999	3 072	12 521	4 100	4 305
Tyłoń surowy i odpadki	632	486	507	3 056	1 229	1 411
Soja	2 751	2 697	1 906	979	281	226
Siemie lniane	2 042	1 779	2 047	1 325	394	435
Makuchy	4 408	3 807	3 567	1 515	375	373
Drzewo iglaste, tarte	34 984 ^b	26 267 ^b	25 547 ^b	3 889	1 414	1 260
Celuloza i miazga drzewna	5 220	6 095	6 307	1 996	955	983
Kauczuk	1 142	1 308	1 118	3 660	1 422	1 269
Węgiel kamienny	155 000	111 000	112 000	5 987	2 383	2 335
Koks	18 153	13 517	13 868	1 005	371	384
Ropa naftowa	31 038	33 645	38 611	2 132	1 447	1 507
Benzyna	12 336	10 738	11 060	4 332	1 290	1 313
Nafta	5 986	4 120	3 943	1 401	343	330
Olej gazowy, pędny, opałowy	14 250	19 813	19 292	1 062	852	797
Olej smarowy, mineralny	2 153	1 851	1 939	1 236	488	516
Rudy żelaza	50 268	33 429	40 342	1 072	406	478
Miedź	1 283	1 160	1 302	4 071	955	1 128
Cyna	166	109	140	1 431	612	759
Jedwab sztuczny	61	89	91	886	511	443
Przędza wełniana	95	61	58	1 696	536	471
Przędza bawełniana	267	224	210	2 588	921	883
Worki jutowe	609	480	505	960	266	277
Skóry wyprawione	154	96	102	2 372	620	661
Papier gazetowy	3 801	3 451	3 739	2 376	787	829
Rury żelazne	1 761	991	1 102	1 354	511	484
Maszyny włókiennicze	.	.	.	1 191	440	452
Samochody i części	.	.	.	6 871	1 872	2 162
Inne towary	.	.	.	156 357	51 964	54 620

^a W tys. hl. ^b W tys. m³.

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1937.

TABL. 19. PRZYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW DO WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW IMPORTUJĄCYCH

Kraje	1925	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w tysiącach ton											
Bawełna											
Japonia . . .	617	774	557	626	557	643	712	736	799	726	893
Anglia . . .	864	656	658	668	520	480	556	628	560	564	697
Francja . . .	340	356	345	368	389	247	245	366	232	229	331
Niemcy . . .	407	529	411	426	395	345	397	445	350	347	281
Belgia . . .	94	115	110	95	100	100	66	101	86	97	110
Włochy . . .	237	209	232	244	205	170	190	220	187	149	101
Hiszpania . .	87	98	76	79	100	96	107	98	104	101	.
Czechosłow. .	145	160	121	119	109	92	79	69	76	76	91
Polska . . .	51	74	71	60	56	54	50	58	66	66	71
Jedwab naturalny											
Stany Zj. Am. .	28,9	33,0	33,8	39,0	32,8	37,2	32,4	29,3	25,6	30,7	27,4
Francja . . .	6,0	5,4	7,9	5,4	4,8	3,6	2,1	3,0	3,1	3,8	2,6
Japonia . . .	.	.	2,1	2,1	2,3	2,9	2,5	2,6	2,6	2,3	2,5
Anglia . . .	0,5	0,7	0,9	0,8	0,9	1,1	1,2	1,4	1,6	1,9	2,0
Niemcy . . .	2,1	2,7	2,5	2,5	1,7	1,2	0,7	0,5	1,0	1,1	1,3
Kanada . . .	.	0,4	0,5	0,7	0,8	1,0	1,3	1,1	1,2	1,5	1,0
Wełna surowa i prana											
Anglia . . .	330	216	200	219	224	265	272	273	240	274	295
Francja . . .	201	252	230	310	249	204	255	242	198	227	209
Stany Zj. Am. .	153	115	107	125	73	71	24	79	49	91	115
Belgia . . .	46	66	65	76	72	62	67	96	75	107	112
Niemcy . . .	134	191	171	169	157	147	143	158	143	124	103
Japonia . . .	.	47	52	49	52	86	93	108	82	110	98
Z.S.R.R. . . .	18	32	36	39	33	31	25	28	25	32	27
Polska . . .	11	16	14	16	15	16	13	17	15	19	23
Czechosłow. .	13	17	17	19	18	18	14	14	15	17	20
Węgiel kamienny											
Francja . . .	18298	18983	17511	23670	24767	23088	17864	17952	16695	17892	18637
Kanada . . .	14799	16937	15599	16487	17013	11897	10831	10121	11730	10920	11858
Włochy . . .	9 636	12917	12044	13217	12208	10370	7 756	8 790	11518	13263	8 617
Szwecja . . .	3 663	4 867	4 068	4 994	4 778	4 535	4 529	4 674	5 265	5 254	5 616
Holandia . . .	8 246	8 822	8 760	9 618	9 113	8 501	6 513	5 791	6 181	5 515	5 381
Japonia . . .	1 768	2 703	3 134	3 588	2 979	3 077	3 181	4 113	4 748	4 748	4 941
Niemcy . . .	7 608	5 334	7 408	7 903	6 933	5 772	4 204	4 156	4 862	4 270	4 289
Dania . . .	3 120	3 631	3 214	4 011	3 697	3 661	3 602	3 684	3 801	3 890	4 108
Belgia . . .	8 807	9 286	8 924	11385	10359	9 529	6 734	5 233	4 483	3 777	3 862
Ropa naftowa											
Indie Zach. . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Holenderskie .	.	4 264	9 609	12331	16047	13329	13040	13954	15431	17289	18790
Francja . . .	.	5	14	23	452	519	1 035	2 740	4 322	5 622	6 009
Kanada . . .	2 177	3 044	3 644	4 237	4 024	4 045	3 618	3 795	4 271	4 604	4 997
Stany Zj. Am. .	8 368	8 119	11088	10972	8 636	6 568	6 213	4 437	4 972	4 496	4 590
Japonia . . .	.	647	1 513	1 669	1 695	1 804	2 261	2 437	2 958	3 653	.
Anglia . . .	2 244	2 642	1 980	1 981	1 833	1 400	1 498	1 595	1 918	1 963	2 080
Niemcy . . .	.	40	53	98	333	241	270	281	277	515	579
Rudy żelaza i piryty											
Niemcy . . .	11540	17409	13794	18123	13890	7 071	4 102	5 421	9 252	15080	19512
Belgia . . .	9 050	12678	13727	14125	12915	10675	9 482	9 836	10261	10583	10891
Anglia . . .	4 452	5 247	4 511	6 120	4 204	2 153	2 129	3 051	4 770	4 933	6 367
Japonia . . .	1 104	938	1 842	2 259	2 261	1 727	1 634	1 779	2 312	3 646	4 023
Stany Zj. Am. .	2 226	2 663	2 492	3 190	2 820	1 489	592	875	1 450	1 516	2 268
Kanada . . .	941	1 349	2 258	2 221	1 509	821	61	209	887	1 370	1 195
Francja . . .	1 242	1 047	989	2 064	1 012	782	890	1 015	1 380	866	917
Czechosłow. .	826	725	1 242	2 079	1 475	1 311	379	389	520	791	823
Polska . . .	294	710	557	631	369	351	115	199	209	304	413

TABL. 19. PRZYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW DO WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW IMPORTUJĄCYCH (dok.)

Kraje	1925	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w tysiącach ton											
Surowka											
Japonia . . .	318	473	709	792	515	495	650	801	779	1 139	.
Belgia . . .	325	381	551	674	399	301	210	216	215	204	280
Anglia . . .	269	589	95	124	295	288	137	95	128	86	251
Stany Zj. Am. .	449	135	143	150	139	86	133	161	116	133	168
Szwecja . . .	51	48	79	90	88	59	39	46	81	100	167
Szwajcaria . .	.	121	175	174	150	133	108	152	156	98	112
Niemcy . . .	202	284	305	175	170	117	63	75	91	97	112
Francja . . .	32	39	40	40	171	88	67	92	66	59	68
Miedź											
Anglia . . .	146	132	146	167	143	128	155	140	260	290	275
Niemcy . . .	211	231	227	262	170	151	175	155	229	216	195
Stany Zj. Am. .	217	245	283	367	293	207	150	106	165	214	167
Belgia . . .	24	37	75	96	95	92	39	48	115	153	134
Francja . . .	111	82	126	165	134	118	107	105	115	124	133
Włochy . . .	66	66	79	56	52	53	53	61	63	90	83
Szwecja . . .	.	16	20	26	27	33	20	29	33	36	42
Czechosłow. .	16	18	23	22	22	19	16	15	20	25	31
Polska . . .	2	5	9	9	7	5	5	8	11	12	15
Kauczuk											
Stany Zj. Am. .	403	405	411	556	464	484	408	405	483	487	510
Malaje Bryt. .	162	186	152	174	138	127	99	130	220	183	179
Anglia . . .	89	61	4	131	122	87	47	75	162	130	.
Niemcy . . .	36	43	42	59	51	45	50	58	72	74	83
Francja . . .	46	49	52	64	82	54	41	63	54	59	67
Japonia . . .	13	21	26	38	33	44	58	68	72	59	65
Kanada . . .	.	27	31	45	29	26	24	20	32	31	33

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1937.

TABL. 20. WYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW Z WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW EKSPORTUJĄCYCH

Kraje	1925	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w tysiącach ton											
Bawełna											
Stany Zj. Am. .	1 989	2 221	2 077	1 806	1 584	1 663	2 179	2 052	1 428	1 467	1 349
Indie Bryt. . .	757	487	636	713	738	578	291	474	621	570	723
Egipt . . .	289	332	334	343	266	332	301	353	385	384	350
Brazylia . . .	31	12	10	49	30	21	1	12	127	139	200
Peru . . .	40	57	47	46	55	47	47	55	68	78	80
Chiny . . .	48	87	67	66	58	58	49	58	39	56	60
Argentyna . .	18	16	18	24	28	25	28	21	27	36	49
Sudan Anglo- Egipt . . .	8	29	24	31	28	9	39	25	33	38	48
Niemcy . . .	40	82	75	84	87	77	67	55	51	41	7
Jedwab naturalny											
Japonia . . .	26,3	31,1	32,9	34,5	28,2	33,4	32,8	29,0	30,4	33,2	30,2
Chiny . . .	10,2	9,7	10,9	11,5	9,2	8,2	4,7	4,7	3,3	4,6	3,8
Włochy . . .	6,4	5,2	5,7	6,0	6,5	5,7	3,2	3,5	1,9	2,1	2,5
Korea . . .	.	0,9	2,0	2,0	2,2	2,7	2,3	2,5	2,6	2,2	2,5
Francja . . .	.	.	.	.	.	.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Wełna surowa i prana											
Australia . .	241	347	335	357	337	369	377	419	367	387	372
Nowa Zeland. .	93	100	103	107	90	96	108	130	116	100	143
Argentyna . .	113	157	126	129	135	141	131	159	111	136	140
Zw. Płd.-Afr. .	95	118	115	130	125	107	169	123	86	118	97
Urugwaj . . .	41	68	54	51	78	66	43	52	24	50	46

TABL. 20. WYWÓZ NIEKTÓRYCH SUROWCÓW Z WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW EKSPORTUJĄCYCH (dok.)

Kraje	1925	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w tysiącach ton											
Węgiel kamienny											
Anglia . . .	51633	51970	50852	61231	55752	43434	39521	39693	40294	39334	35085
Niemcy . . .	22473	26878	23895	26769	24383	23123	18312	18444	21937	26774	28507
Stany Zj. Am.	18725	19357	21006	22295	19499	14329	10265	10179	12129	11507	12556
Polska . . .	8 031	11095	12863	13934	12465	13818	10223	9 098	9 880	8 906	8 302
Belgia . . .	2 469	2 968	4 213	3 790	3 962	5 467	3 490	3 588	3 811	4 282	4 725
Holandia . .	2 224	2 958	6 068	5 595	5 718	5 827	4 454	3 491	3 419	3 041	3 370
Z.S.R.R. . .	.	.	.	1 338	1 043	1 675	1 795	1 818	2 167	2 182	1 802
Ropa naftowa											
Wenezuela .	2 720	8 420	14715	19220	20458	17280	16192	16718	18780	20446	20446
Stany Zj. Am.	1 775	2 203	2 636	3 669	3 295	3 549	3 807	5 085	5 717	7 149	6 935
Irak . . .	.	.	.	.	.	.	0	0	1 605	3 587	3 884
Kolumbia . .	.	1 875	2 488	2 577	2 656	2 376	2 211	1 695	2 351	2 279	2 356
Peru . . .	618	738	775	1 020	1 026	809	616	991	1 351	1 427	1 505
Indie Zach.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Holenderskie	.	.	.	516	1 589	1 014	1 086	1 203	1 223	885	1 272
Meksyk . . .	7 409	3 705	2 641	2 152	1 769	1 427	1 356	1 542	1 641	1 187	.
Iran . . .	1 370	1 525	1 616	1 664	1 578	832	1 335	1 565	710	534	.
Z.S.R.R. . .	63	115	172	310	294	382	526	526	459	207	160
Rudy żelaza i piryty											
Francja . . .	9 227	14667	17054	16407	15080	12407	10079	10989	12650	16680	18260
Szwecja . . .	8 800	10716	5 093	10980	9 387	4 496	2 301	3 279	6 905	7 747	11251
Hiszpania . .	3 618	4 758	5 421	7 404	3 724	1 873	2 634	3 120	3 599	3 701	3 300
Alger . . .	1 656	2 382	2 011	2 141	1 630	920	490	915	1 419	1 460	2 174
Norwegia . .	425	380	546	1 448	632	348	869	1 096	1 395	1 456	1 796
Malaje Bryt.	272	431	675	823	791	703	703	777	1 107	1 429	1 638
Chile . . .	.	1 508	1 525	1 816	1 721	712	199	510	953	845	1 350
Chiny . . .	.	502	925	980	849	594	560	593	858	1 316	1 303
Surówka											
Indie Bryt.	425	400	435	558	511	324	252	378	404	480	618
Niemcy . . .	192	320	255	388	202	178	70	109	159	225	241
Holandia . .	96	150	216	179	210	223	212	239	223	196	239
Korea . . .	.	.	.	140	112	96	208	161	164	177	.
Francja . . .	709	836	635	563	527	423	198	172	156	141	150
Anglia . . .	475	276	403	463	276	193	123	110	125	147	101
Szwecja . . .	74	87	74	73	49	41	32	67	73	68	83
Belgia . . .	95	135	99	121	115	70	36	38	43	42	63
Miedź											
Chile . . .	172	226	272	309	196	212	121	156	240	260	239
Stany Zj. Am.	439	418	431	415	269	184	130	113	277	272	223
Kanada . . .	.	31	48	78	67	17	97	70	102	151	149
Kongo Belg.	94	87	106	127	147	124	60	94	132	150	124
Rodezja Płn.	.	.	.	6	5	5	74	105	132	140	114
Belgia . . .	12	12	33	36	72	70	60	64	61	109	79
Meksyk . . .	49	40	45	66	56	43	19	28	46	39	.
Jugosławia .	8	13	15	19	25	23	26	36	36	38	38
Kauczuk											
Malaje Bryt.	322	377	415	599	565	528	490	583	693	604	534
Indie Holend.	242	301	289	308	294	311	244	340	390	294	324
Ceylon . . .	46	57	58	82	78	63	50	65	81	55	51
Stany Zj. Am.	15	28	33	38	.	.	26	.	28	32	25
Indie Bryt.	.	12	11	12	11	9	4	5	11	13	13
Brazylia . .	24	26	19	20	14	13	6	9	11	12	13

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1937.

TABL. 21. HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG STOPNIA
OBROBIENIA I PRZEZNACZENIA UŻYTKOWEGO TOWARÓW W 1936 R.
Według klasyfikacji międzynarodowej ustalonej przez Komitet Rzeczoznawców
Statystycznych przy Lidze Narodów

Kraje Przywóz Wywóz	Według stopnia obrobienia towarów			Według przeznaczenia użytkowego towarów				
	w stanie suro- wym	w stanie pro- stej obrób- ki	w stanie daleko posu- niętej obrób- ki	arty- kuły dla pro- dukcji	oleje i tłu- szcze	pali- wo, ener- gia elek- trycz- na	maszy- ny, urzą- dzenia inwe- stycyj- ne	arty- kuły dla bezpo- śred- niej kon- sumcji
w milionach jednostek waluty danego kraju								
Polska (zł)								
przywóz . . .	498,7	205,0	299,7	689,3	32,8	7,5	120,5	153,3
wywóz . . .	463,1	426,1	136,8	595,4	13,0	167,0	16,7	233,9
Anglia (£)								
przywóz . . .	309,31	257,85	132,86	347,50	25,35	33,95	18,82	274,40
wywóz . . .	52,57	92,04	279,00	177,11	5,09	40,73	73,86	126,82
Australia (£)								
przywóz . . .	14,60	17,97	71,36	46,13	1,60	8,39	18,00	29,81
wywóz . . .	87,05	30,93	9,09	94,65	0,83	0,33	0,85	30,41
Belgia (fr.)								
przywóz . . .	10866,5	5411,4	4821,3	14754,7	594,6	1504,9	1256,4	2988,6
wywóz . . .	4334,8	8267,0	7225,2	14734,4	140,7	1480,7	1191,4	2279,8
Czechosłowacja (kč)								
przywóz . . .	3930,6	1887,7	2064,4	5154,1	567,7	447,3	693,0	1020,6
wywóz . . .	1346,2	1793,4	4844,6	4366,7	12,0	439,5	880,8	2285,2
Dania (kor.)								
przywóz . . .	449,2	527,2	465,8	830,9	120,6	206,3	108,1	176,3
wywóz . . .	307,8	830,0	188,7	213,6	69,4	1,0	117,1	925,4
Francia (fr.)								
przywóz . . .	14327,2	5475,6	5572,8	12594,8	1795,8	4000,3	1255,0	5729,7
wywóz . . .	2825,5	3585,9	7893,7	7843,0	298,7	328,9	1437,7	4396,8
Irlandia (£)								
przywóz . . .	11,24	7,72	17,71	17,71	0,44	3,85	4,99	9,68
wywóz . . .	9,55	4,68	4,74	7,93	0,17	0,03	0,75	10,09
Kanada (\$)								
przywóz . . .	223,2	109,8	280,7	262,8	14,1	89,5	74,9	172,4
wywóz . . .	374,3	381,2	254,1	801,8	5,4	8,2	25,4	168,8
Litwa (lit)								
przywóz . . .	37,8	38,9	77,4	88,2	1,7	15,0	19,2	30,0
wywóz . . .	90,5	96,6	3,4	97,9	10,3	—	6,5	75,8
Norwegia (kor.)								
przywóz . . .	224,3	263,5	429,8	432,3	47,5	101,0	173,6	163,2
wywóz . . .	177,4	337,5	159,6	463,7	51,2	0,5	28,5	130,6
Stany Zj. Am. (\$)								
przywóz . . .	1039,3	740,2	617,9	1745,2	136,7	57,0	33,7	424,8
wywóz . . .	783,2	576,0	1049,2	1090,9	22,2	328,6	513,3	453,4
Szwecja (kor.)								
przywóz . . .	512,5	459,0	659,5	787,9	69,1	234,5	148,8	390,7
wywóz . . .	241,7	738,1	534,1	1101,5	10,1	5,9	232,7	163,7

a 1935.

Źródło: *Statistiques du Commerce International 1936*, Genewa 1937.

DZIAŁ X. KOMUNIKACJA

Wydatki i dochody przedsiębiorstw Polskie Koleje Państwowe oraz Polska Poczta, Telegraf i Telefon ob. dział XXIII, tabl. 23 i 24, str. 371.

TABL. I. SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Linie kolejowe, drogi o twardej nawierzchni, instytucje ze służbą pocztową

Województwa	Linie kolejowe ^a			Drogi o twardej nawierzchni			Liczba instytucji pocztowych		
	ogó- łem	na 100 km ²	na 10 000 mieszk.	ogó- łem	na 100 km ²	na 10 000 mieszk.	ogó- łem	na 100 km ²	na 10 000 mieszk.
	stan 31.XII 1937			stan I.IV 1937			stan 31.III 1938		
	w km								
Polska	20118	5,2	5,8	60788	15,6	17,6	4 911	1,3	1,4
Warszawskie	1 548 ^b	5,2 ^b	3,9 ^b	5 811	19,6	14,5	379 ^b	1,3 ^b	0,9 ^b
Łódzkie	909	4,8	3,2	3 992	21,0	14,0	223	1,2	0,8
Kieleckie	1 254	4,9	4,0	4 502	17,6	14,2	320	1,3	1,0
Lubelskie	1 236	4,0	4,6	3 611	11,6	13,6	307	1,0	1,2
Białostockie	1 377	4,2	7,7	3 380	10,4	19,0	214	0,7	1,2
Wileńskie	1 097	3,8	7,9	1 905	6,6	13,6	204	0,7	1,3
Nowogródzkie	713	3,1	6,2	2 134	9,3	18,5	155	0,7	1,3
Poleskie	1 063	2,9	8,6	1 037	2,8	8,4	128	0,3	1,0
Wołyńskie	1 211	3,4	5,3	1 397	3,9	6,1	226	0,6	1,0
Poznańskie	2 684	10,1	11,7	8 874	33,4	38,8	684	2,6	3,0
Pomorskie	1 887	11,4	16,1	5 094	31,0	43,5	472	2,9	4,0
Śląskie	781	18,5	5,6	2 327 ^c	55,2 ^c	16,6 ^c	253	6,0	1,8
Krakowskie	1 138	6,5	4,6	5 087	29,3	20,6	517	3,0	2,1
Lwowskie	1 534	5,4	4,6	5 263	18,5	15,7	445	1,6	1,3
Stanisławowskie . . .	755	4,5	4,8	3 148	18,6	19,8	176	1,0	1,1
Tarnopolskie	931	5,6	5,4	3 226	19,5	18,8	208	1,3	1,2

^a Normalno - i wąskotorowe (bez dojazdowych, samorządowych i prywatnych). ^b Łącznie z m. st. Warszawą. ^c Stan w dniu I.IV 1936.

TABL. 2. LINIE KOLEJOWE WYBUDOWANE

A. Według roku otwarcia ruchu

Lata	Długość linii		
	normalno-torowych		wąskotorowych
	ogółem	w tym 2-torowa	
w km			
1918—1937	1 742,7	63,0	360,7
1918—1919	—	—	—
1920—1923	285,5	—	179,1
1924—1927	343,1	12,9	132,1
1928	105,5	15,5	2,3
1929	2,7	—	39,9
1930	271,6	16,2	2,7
1931	25,1	—	0,5
1932	105,6	3,0	—
1933	177,0	8,2	—
1934	224,0	—	—
1935	15,6	—	—
1936	131,6	7,2	—
1937	55,4	—	4,1

B. Według ważniejszych odcinków linii normalnotorowych

Odcinki	Długość linii w km	Rok otwarcia ruchu
Kutno—Strzałków	111	1921
Kutno—Płock	46	1922
Puck—Hel	44	1922
Kutno—Zgierz	57	1923
Nasielsk—Sierpc	88	1924
Kalety—Podzamcze . . .	115	1926
Łuck—Stojanów	85	1928
Czersk—Bak—Kościerzyna	43	1928
Herby—N. Karsznica— —Zduńska Wola	103	1930
Maksymilianowo—Bak . .	83	1930
Kościerzyna—Gdynia . . .	64	1930
Woropajewo—Druja . . .	89	1932
Karsznica—Inowrocław . .	155	1933
Warszawa—Radom	103	1934
Kraków—Miechów	51	1934
Sierpc—Toruń	79	1936
Sierpc—Brodnica	55	1937

^a Liczono jednokrotnie.

Uwaga. Dane nie obejmują bocznic i torów stacyjnych.

TABL. 3. STAN I PRACA KOLEI

Wyszczególnienie	1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937
A. Polskie Koleje Państwowe^a							
Normalnotorowe							
Personel w tys. ^b	214,4	181,6	172,4	171,1	173,5	174,5	185,3
w tym: drogowy	63,6	46,0	43,1	42,7	52,9	47,4	55,7
stacyjny	37,1	33,6	35,1	34,0	33,8	31,0	30,7
parowozowy	20,2	16,3	18,1	14,4	13,6	13,1	13,0
konduktorski	16,6	14,1	12,8	12,0	11,7	11,4	11,1
warsztatowy	37,4	34,0	32,9	31,2	30,8	29,8	31,3
Długość ekspl. linii w km ^b	17 208	17 634	17 760	17 835	17 895	17 961	18 102
Tabor kolejowy^c							
Parowozy	5 244	5 407	5 414	5 412	5 356	5 351	5 293
Wagony osobowe	10 060	12 166	12 102	12 028	12 019	11 992	10 489
" towarowe i gospod.	141 862	154 892	154 515	153 720	153 517	152 570	153 394
Przebieg							
Parowozy w mil. parowozo-km	157	119	118	120	121	123	137
Wagony w mil. osio-km:							
osobowe	1 731	1 494	1 471	1 487	1 508	1 547	1 687
towarowe	5 767	3 686	3 667	4 118	4 121	4 234	4 951
w tym próżne		1 565	1 519	1 691	1 667	1 685	1 917
Pociągi w mil. pociągo-km:							
w ruchu osobowym	62	64	65	64	64	64	69
" towarowym	58	34	36	39	40	42	48
" gospod. i roboczym		1,0	0,7	1,1	1,0	1,2	1,3
Przewóz							
Pasażerowie w mil. osób			138	146	144	173	211
Pasażero-km w mil.			4 754	5 275	5 526	5 941	6 948
Towary i bagaże w mil. ton	81,1	48,9	49,0	55,1	56,4	58,1	73,1
" w mil. tono-km	21 968	14 950	15 565	17 930	17 502	17 933	22 077
Wąskotorowe							
Personel w tys. ^b			3,2	3,3	3,2	3,2	3,5
Długość ekspl. linii w km ^b	2 287	2 382	2 382	2 228	2 190	2 220	2 143
Tabor kolejowy^c							
Parowozy		348	336	336	326	320	290
Wagony osobowe		358	358	359	332	328	313
" towarowe i gospod.		8 412	8 273	8 273	8 067	7 624	7 491
Przebieg							
Parowozy w mil. parowozo-km	4,4	2,8	2,9	2,8	2,8	2,9	2,9
Wagony w mil. osio-km:							
osobowe	27,0	22,0	23,3	22,7	23,6	25,0	24,7
towarowe	85,7	32,8	30,7	37,8	38,1	47,9	56,2
Pociągi w mil. pociągo-km		2,4	2,6	2,6	2,6	2,7	2,8
Przewóz							
Pasażerowie w mil. osób	1,6	0,7	0,7	0,9	1,0	1,0	1,1
Pasażero-km w mil.	34,4	17,3	17,2	21,0	22,3	23,7	24,8
Towary w mil. ton	5,1	1,7	1,7	2,2	2,3	2,7	3,4
" " tono-km	98,9	32,3	30,7	41,6	42,4	54,2	66,9
B. Koleje dojazdowe samorządowe i prywatne							
Długość ekspl. linii w km ^b	1 158	1 520	1 490	1 522	1 386	1 404	1 384
Tabor kolejowy^c							
Parowozy			153	150	146	148	135
Wagony osobowe ^d			604	567	577	564	549
Wagony towarowe i gospod. ^d			3 250	3 173	3 134	3 128	3 057
Przewóz							
Pasażerowie w mil. osób	40,7	51,9	45,2	47,9	49,5	51,1	54,2
Towary w mil. ton	1,66	1,11	1,01	1,13	1,13	1,19	1,37

^a Łącznie z Francusko-Polską Koleją i kolejami prywatnymi w zarządzie P.K.P.

^b Przeciętne. ^c Stan w końcu roku. ^d Dane obejmują również elektryczne wozy silnikowe.

TABL. 4. PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA KOLEJACH

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	1937			
				Ogółem	Klasa		
					I	II	III
Koleje normalnotorowe							
Pasażerowie w tysiącach							
Ogółem	145 880	144 206	172 742	211 184	43	12 977	198 164
w pociągach:							
osobowych	144 169	142 645	170 998	208 991	27	12 639	196 325
pośpiesznych	1 711	1 561	1 744	2 193	16	338	1 839
za biletami:							
jednorazow. bez zniżek	27 525	18 404	45 941	48 744	11	1 279	47 454
zniżkowymi jednoraz.	51 224	57 489	26 721	29 589	30	1 928	27 631
w tym za podmiejskimi ^a	27 508	31 419	—	—	—	—	—
wycieczkowymi	—	—	2 045	2 812	0	38	2 774
okresowymi	67 131	68 313	98 035	130 039	2	9 732	120 305
Pasażero-km w milionach							
Ogółem	5 275	5 530	5 941	6 948	13	536	6 399
w pociągach:							
osobowych	4 902	5 188	5 599	6 565	8	455	6 102
pośpiesznych	373	342	342	383	5	81	297
za biletami:							
jednorazow. bez zniżek	1 857	1 659	2 197	2 323	3	142	2 178
zniżkowymi jednoraz.	2 340	2 728	2 070	2 178	10	242	1 926
w tym za podmiejskimi ^a	536	653	—	—	—	—	—
wycieczkowymi	—	—	31	269	0	3	266
okresowymi	1 078	1 143	1 643	2 178	0	149	2 029
Koleje wąskotorowe							
Pasażerowie w tys.	874	951	973	1 110	—	31	1 079
Pasażero-km w mil.	21 029	22 335	23 716	24 819	—	877	23 942

^a Taryfa podmiejska została skasowana 1.1.1936.

TABL. 5. PRZEWÓZY TURYSTÓW NA P.K.P.

Wycieczki krajowe

Wyszczególnienie	Liczba pociągów lub zjazdów			Liczba turystów		
	1935	1936	1937	1935	1936	1937
				w tysiącach		
Pociągi popularne	591	1 058	1 188	413 ^a	646 ^a	728 ^a
Zjazdy masowe	11	42	48	67 ^b	133 ^b	118 ^b
Zjazdy organizacji naukowych, społecznych itd.	50	426	424	23 ^b	107 ^b	179 ^b
Bilety weekendowe	x	x	x	.	714 ^a	1 114 ^a
Bilety narciarskie i turystyczne na 1 000 i 2 500 km	x	x	x	.	31 ^a	49 ^a

^a Sprzedane bilety. ^b Karty uczestnictwa.

TABL. 6. PRZEWÓZ TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH

Lata Rodzaje przewozów Towary	Ogół- tem	Nadanie		Przyjęcie z zagranicy		Tran- zyt		
		we- wnętrz- ne ^a	za granicę		razem		w tym z por- tów ^b	
			razem	w tym do por- tów ^b				
w tysiącach ton								
Ogółem	1928	80 727	52 052	20 237	9 223	2 581	1 037	5 857
	1929	85 862	54 918	21 452	10 108	3 488	1 792	6 004
	1930	69 514	43 788	17 936	10 014	2 209	1 050	5 581
	1931	63 767	37 641	18 520	12 601	2 018	1 056	5 588
	1932	48 716	30 878	13 186	9 745	1 126	616	3 526
	1933	48 825	30 491	13 150	10 061	1 417	865	3 767
	1934	54 897	34 843	14 278	11 339	1 450	1 007	4 326
	1935	56 203	36 740	12 695	10 180	1 599	1 151	5 169
	1936	57 851	39 456	12 671	10 795	1 867	1 512	3 857
	1937	72 827	49 557	14 438	12 077	2 705	2 104	6 127
Handlowe zwyczajne		60 934	38 020	14 382	12 043	2 700	2 102	5 832
Zboże i strączkowe		1 227	966	196	158	22	15	43
Ziemniaki		608	442	45	21	1	1	120
Buraki		1 699	1 696	3	—	0	0	—
Siano, słoma i pasza zielona		158	144	0	0	1	0	13
Mąka i kasze		720	690	27	25	1	1	2
Cukier		326	302	22	20	0	0	2
Zwierzęta żywe		189	148	38	1	0	0	3
Drewno i wyroby w tym wyroby z drewna		6 801	4 586	1 606	1 203	11	3	598
Węgiel i koks		26 395	13 234	11 248	9 910	59	2	1 854
Ruda, żużle i szlaka		2 660	988	17	1	805	659	850
Ropa naftowa i prze- twory		846	699	112	43	2	2	33
Sól		413	384	17	6	0	0	12
Wapień i wapno ga- szone		663	590	35	0	0	—	38
Kamienie wszelkie		3 331	2 795	8	4	109	87	419
Wyroby ceramiczne		1 520	1 458	5	0	7	0	50
Cement i wapno hy- drauliczne		1 328	1 256	15	15	0	0	57
Żelazo i stal		2 767	1 609	208	138	678	638	272
Wyroby z żelaza i stali		696	413	108	78	17	9	158
Chemikalia		463	410	23	20	12	9	18
Nawozy sztuczne		1 503	750	143	119	204	204	406
Inne towary		6 621	4 460	506	281	771	492	884
Handlowe pośpieszne		774	418	56	34	5	2	295
Gospodarcze kolejowe		9 971	9 971	×	×	×	×	×
w tym węgiel		3 942	3 942	×	×	×	×	×
Wojskowe		1 148	1 148	×	×	×	×	×

^a Łącznie z W. M. Gdańskiem. ^b Porty Gdynia i Gdańsk (stacje portowe).

TABL. 7. PRZEWOZY NIEKTÓRYCH TOWARÓW NA KOLEJACH
NORMALNOTOROWYCH

Przewozy handlowe zwyczajne

Ważniejsze towary	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w tysiącach ton								
Nadanie wewnętrzne								
Ogółem	42 472	28 426	23 238	23 083	26 276	28 184	31 225	38 028
Zboże i strączkowe	1 217	1 028	823	875	957	855	770	922
Buraki	2 472	1 584	1 295	1 092	1 416	1 311	1 378	1 666
Mąka i kasze	712	584	558	574	587	587	622	690
Cukier	403	326	241	242	251	253	288	302
Drewno i wyroby	5 176	3 279	2 678	2 893	3 366	3 356	3 936	4 586
w tym wyroby z drewna		196	124	103	120	130	128	162
Węgiel i koks	14 342	11 128	8 961	8 873	8 760	9 777	11 256	13 234
Ruda, żużle i szlaka	773	304	167	270	357	391	579	909
Ropa naftowa i przetwory	891	771	682	664	647	645	670	699
Sól	470	448	342	313	355	355	364	384
Kamienie wszelkie	2 448	1 149	730	944	1 614	2 543	1 946	2 795
Wyroby ceramiczne	2 111	849	553	313	829	929	1 211	1 458
Cement i wapno hydrauliczne	918	497	344	383	723	729	931	1 256
Żelazo i stal	1 829	981	633	835	909	1 044	1 249	1 602
Wyroby z żelaza i stali	561	307	183	192	228	241	288	413
Chemikalia	401	253	230	255	279	287	344	410
Nawozy sztuczne	768	376	313	337	372	468	609	750
Nadanie za granicę								
Ogółem	20 209	18 466	13 145	13 113	14 243	12 664	12 627	14 382
Zboże i strączkowe	179	316	322	467	706	629	746	195
Cukier	172	147	59	50	31	33	7	22
Drewno i wyroby	4 076	1 549	1 117	1 663	1 826	1 526	1 545	1 606
w tym wyroby z drewna		243	145	138	208	162	187	239
Węgiel i koks	11 981	14 405	10 327	9 620	10 383	9 151	8 861	11 248
Ropa naftowa i przetwory	265	213	213	220	197	164	155	112
Żelazo i stal	145	320	94	214	169	182	231	209
Wyroby z żelaza i stali	129	120	83	87	122	106	75	106
Chemikalia	56	33	32	29	30	16	23	23
Nawozy sztuczne	79	157	133	115	104	152	141	143
Przyjęcie z zagranicy								
Ogółem	2 550	2 005	1 117	1 412	1 447	1 596	1 864	2 700
Zboże i strączkowe	154	47	28	53	6	4	4	22
Węgiel i koks	110	105	25	20	25	23	26	59
Ruda, żużle i szlaka	384	437	192	307	340	412	496	805
Kamienie wszelkie	65	17	16	31	24	22	44	109
Żelazo i stal	366	396	153	342	344	424	531	678
Wyroby z żelaza i stali	34	31	8	6	7	7	9	17
Chemikalia	21	19	10	9	11	13	10	12
Nawozy sztuczne	387	148	76	95	119	87	159	204
Tranzyt								
Ogółem	5 608	5 271	3 264	3 486	4 054	4 880	3 611	5 832
Zboże i strączkowe	275	110	95	53	36	30	25	43
Drewno i wyroby	524	594	301	340	422	447	582	598
w tym wyroby z drewna		117	47	50	43	47	47	51
Węgiel i koks	2 247	1 606	1 555	1 582	1 637	1 767	782	1 854
Ruda, żużle i szlaka	405	899	133	167	138	328	340	850
Kamienie wszelkie	327	139	148	192	272	459	216	419
Żelazo i stal	148	391	56	102	154	189	187	272
Wyroby z żelaza i stali	88	221	62	94	109	116	119	158
Nawozy sztuczne	260	263	153	220	293	471	300	406

TABL. 8. OPŁATY PRZEWOZOWE WEWNĘTRZNE ZA NIEKTÓRE TOWARY NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH

Za 100 kg towaru przewożonego na przeciętną odległość^a

Towary	km ^b	Opłata w groszach według taryfy			Towary	km ^b	Opłata w groszach według taryfy		
		31.XII		15.III			31.XII		15.III
		1929	1932	1938			1929	1932	1938
Zboże	207	220	245	172	Drewno:				
Maka zbożowa	252	263	283	198	nieobrobione	159	65	65	42
Ziemniaki świeże	167	105	105	68	kopalniane	348	105	105	84
Warzywa świeże	259	331	265	114	celulozowe	440	119	119	95
Owoce krajowe					obrobione	256	146	146	118
świeże	409	598	551	234	Rudy żelaza	92	43	34	24
Bydło rogате	295	409	409	262	Żelazo surowe	62	71	64	43
Trzoda chlewna	247	360	360	233	Rury stalowe	243	449	449	324
Mięso	285	431	467	323	Żelazo sztabowe	208	253	253	183
Sól kuchenna	300	251	251	176	Węgiel kamienny	276	162	162	111
Piasek, żwir, glina	89	56	56	42	Nafta	385	497	497	197
Wapno palone	183	76	76	68	Nawozy potasowe	623	141	141	117
Cegła zwyczajna	116	67	67	47	Nawozy azotowe	334	132	119	80
Dachówka	207	78	78	75	Skóry surowe	265	306	374	258
Cement	243	159	159	140	Papier rotacyjny	278	269	269	262

^a Przeliczoną na podstawie przeciętnych odległości przewozu za 1929—1937.^b Przeciętne odległości.TABL. 9. WYPADKI^a NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH

Wyszczególnienie	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	1 651	1 248	1 330	1 193	1 180	1 293	1 375	1 330	1 523
Zderzenia	155	116	110	80	69	79	73	69	99
Wykolejenia	174	143	149	112	79	89	108	106	113
Wypadki na przejazdach	186	175	232	204	237	241	261	243	312
Inne	1 136	814	839	797	795	884	933	912	999
Na 1 mil. pociągo-km zderzeń i wykolejeń	2,72	2,17	2,22	1,94	1,47	1,63	1,74	1,65	1,79
Zabici ^b	442	364	377	322	315	300	391	422	497
podróżni	26	27	54	28	36	40	43	41	37
pracownicy kolei	136	92	102	58	54	53	76	90	125
inni	280	245	221	236	225	207	272	291	335
Ranni	1 163	759	865	873	729	890	804	656	765
podróżni	286	181	292	360	251	296	149	168	150
pracownicy kolei	585	328	330	284	201	252	322	285	394
inni	292	250	243	229	277	342	333	203	221
Na 10 mil. pasażero-km podróżnych: zabitych ^b	0,04	0,04	0,10	0,06	0,08	0,07	0,08	0,07	0,05
rannych	0,40	0,27	0,53	0,76	0,52	0,56	0,27	0,28	0,22
Na 1 mil. pociągo-km pracowników kolejowych: zabitych ^b		0,77	0,87	0,59	0,54	0,54	0,70	0,87	1,06
rannych		2,75	2,83	2,87	2,00	2,55	3,10	2,77	3,34

^a Oprócz samobójstw. ^b Łącznie ze zmarłymi wskutek odniesionych ran w ciągu pierwszej doby po wypadku.

TABL. 10. TRANZYT KOLEJOWY PRZEZ OBSZAR POLSKI ŁĄCZĄCY
Z W. M. GDAŃSKIEM

A. Według towarów i kierunków

Rodzaje przesyłek handlowych Rodzaje tranzytu	1928	1935	1936						1937
			Ogółem	Węgiel i koks	Drewno i wyroby z drewn.	Rudy wszelkie	Nawozy sztuczne	Inne towary	
w tysiącach ton									
Przesyłki zwyczajne	5 608	4 880	3 611	783	582	340	300	1606	5 833
Tranzyt niem. uprzywilej. ^a	4 261	3 909	2 520	769	267	—	233	1251	3 878
Przez Pomorze	1 355	1 334	1 982	587	224	—	211	960	3 878
Innymi drogami	2 906	2 575	538	182	43	—	22	291	—
Tranzyt zwykły	1 347	971	1 091	14	315	340	67	355	1 956
Przez porty ^b	200	652	794	5	167	331	67	224	1 478
Innymi drogami	1 147	319	297	9	148	9	—	131	578
Przesyłki pośpieszne	249	289	246	—	—	—	—	246	295

^a Przewozy między Prusami Wschodnimi a innymi dzielnicami Niemiec^b Gdynia i Gdańsk.

B. Przesyłki handlowe zwyczajne według krajów

Miejsce wejścia towarów na obszar Polski	Ogółem		Towary przekazane do								
			portów		stacji granicznych Polski z						
					Niemcami		Łot- wą	Z. S. R. R.	Ru- mu- nią	Cze- cho- słow- acji	
	Gdy- ni	Gdań- ska	bez Prus Wsch.	z Prus Wsch.							
	1936	1937									
w tysiącach ton											
Ogółem	1936	3611,4	×	17,6	293,7	675,9	2055,6	0,0	50,0	28,1	490,0
	1937	×	5831,9	49,0	541,3	772,1	3345,1	0,0	14,8	42,7	1066,3
Porty		482,5	844,4	—	—	4,0	26,0	—	0,0	8,8	805,0
Gdynia		80,2	181,0	×	—	0,1	0,0	—	0,0	3,0	177,0
Gdańsk		402,3	663,4	—	×	3,9	26,0	—	0,0	5,8	627,0
Stacje gran. Polski z:											
Niemcami (bez											
Prus Wschodnich)		2069,7	3354,0	1,1	13,1	×	3318,2	0,0	0,9	20,7	—
Prusami Wsch. . .		484,5	559,7	0,0	1,4	558,3	×	—	0,0	0,0	—
Łotwa		0,5	1,3	—	—	—	—	×	—	0,0	1,3
Z. S. R. R.		38,8	230,2	—	0,0	1,0	—	—	×	—	229,2
Rumunia		352,4	360,4	2,8	117,7	208,3	0,8	—	—	×	30,8
Czechosłowacja .		183,0	481,9	45,1	409,1	0,5	0,1	0,0	13,9	13,2	×

TABL. 11. ROZWÓJ ŚWIATOWEJ SIECI KOLEJOWEJ

Części świata	1840	1860	1880	1890	1900	1910	1920	1935
	w tysiącach kilometrów							
Ogółem	8	107	373	617	809	1 036	1 214	1 346
Europa z Z. S. R. R.	3	52	169	224	288	332	386	436
Ameryka Półn. i Półd.	5	54	175	332	411	537	612	634
Afryka	—	0	5	9	21	37	65	72
Azja bez Z. S. R. R.	—	1	16	33	63	96	112	151
Australia i Oceanія	—	0	8	19	26	34	49	53

TABL. 12. KOLEJE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

A. Długość eksploatacyjna linii i tabor kolejowy w 1936 r.

Kraje	Długość eksploatacyjna linii			Tabor		
	Ogółem		w tym objętych danymi o taborze i przewozach w tys. km	paro- wozy	wagony	
	w tys.	na 1 000			oso- bowe	towaro- we
	km	km ³ w km				
w tysiącach						
Polska	20.2	52	18.0	5.4	12.0	152.6
Anglia	33.8	140	30.7	18.9	42.7	618.9
Belgia	10.3	337	5.0	3.8	7.1	110.2
Czechosłowacja	13.9	100	13.5	4.2	9.7	93.5
Francja	64.6	117	42.5	19.0	33.0	465.0
Holandia	3.6	109	3.4	1.1	2.3	27.6
Jugosławia	10.2	41	9.4	1.4	3.5	56.5
Niemcy	68.7	146	54.4	20.7	64.0	578.3
Rumunia	11.9	41	11.2	3.6	3.7	56.9
Stany Zjedn. Am.	415.3	44	381.2	45.1	24.6	1 790.0
Szwajcaria	6.0	146	3.0	1.0	3.6	15.9
Węgry	8.7	93	7.8	1.8	3.8	40.0
Włochy	23.2	75	16.9	5.9	7.5	126.3
Z S.R.R. ^a	83.5	4				

a 1934.

B. Przewóz pasażerów i towarów

Kraje	1928	1932	1934	1935	1936	1928	1932	1934	1935	1936
Przewóz pasażerów										
w milionach osób					w miliardach pasażero-km					
Polska	.	.	146	144	173	.	.	5.3	5.5	5.9
Anglia	1272.3	1154.6	1206.7	1238.5	1263.9	31.5	28.3	31.8	32.7	33.3
Belgia	234.4	189.8	175.0	193.7	200.6	6.3	5.2	4.9	5.4	5.9
Czechosłowacja	313.6	243.4	224.2	226.4	240.9	8.9	7.0	6.6	6.3	6.8
Francja	751.4	709.5	628.9	590.9	662.6	26.9	25.5	23.4	22.5	27.7
Holandia	102.1	91.0	85.0	79.7	76.1	3.5	3.1	3.1	2.9	2.9
Jugosławia	43.9	35.0	30.1	38.2	44.4	2.1	1.8	1.6	2.2	2.4
Niemcy	2009.4	1351.8	1359.6	1488.7	1610.5	47.6	30.8	34.8	39.5	43.5
Rumunia	39.4	24.4	30.5	35.0	39.1	3.0	1.9	2.5	2.8	3.1
Stany Zjedn. Am.	790.3	478.8	449.8	445.9	490.1	51.0	27.3	29.0	29.7	36.1
Szwajcaria	119.8	116.9	114.3	109.9	106.9	2.8	2.8	2.8	2.7	2.6
Węgry	87.4	58.0	58.3	60.4	65.2	2.6	1.8	1.9	1.9	2.0
Włochy	112.2	104.7	108.8	131.1	.	8.0	6.1	6.7	9.0	.
Z.S.R.R.	280.8	967.1	945.2	.	.	23.6	83.7	71.4	.	.
Przewóz towarów										
w milionach ton					w miliardach tono-km					
Polska	81.1	48.9	55.1	56.4	58.1	22.0	15.0	17.9	17.5	17.9
Anglia	402.1	331.5	356.0	357.0	371.3	28.1	23.8	25.9	26.8	27.8
Belgia	92.7	76.2	57.5	76.0	.	.	.	4.6	5.3	.
Czechosłowacja	103.0	61.7	59.9	64.5	68.5	12.0	7.2	7.1	7.9	8.6
Francja	323.3	257.3	238.6	220.8	230.2	44.3	35.0	32.8	31.3	30.1
Holandia	.	18.3	17.4	14.1	13.9	.	.	.	.	.
Jugosławia	20.2	14.9	15.4	16.4	16.9	3.5	2.7	3.1	3.2	3.3
Niemcy	481.0	307.6	365.6	408.0	452.4	73.2	44.4	57.0	63.5	70.7
Rumunia	21.9	20.6	23.5	24.0	25.7	4.3	4.3	5.1	5.1	5.5
Stany Zjedn. Am.	.	1180.6	1381.3	1437.1	.	696.7	378.1	434.4	453.3	545.2
Szwajcaria	18.9	15.5	15.1	14.3	12.7	2.1	1.6	1.7	1.7	1.4
Węgry	35.0	20.1	18.7	18.5	20.5	3.1	2.3	2.4	2.3	2.6
Włochy	63.5	42.4	42.3	46.1	.	12.1	9.5	8.6	10.0	.
Z.S.R.R.	188.5	267.9	317.1	.	.	90.1	169.3	205.7	259.0	.

TABL. 13. DROGI O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Województwa	Drogi				Drogi	
	ogółem	pań- stwowe	woje- wódzkie i powia- towe	gminne	wybu- dowane	przebu- dowane
Stan w dn. I.IV 1937					w latach 1924-1937	
w kilometrach						
Polska	60 788 ^a	14 703	34 216	11 869	16 171	2 059
Warszawskie	5 811	1 329	3 184	1 298	2 224	709
Łódzkie	3 992	763	2 351	878	1 890	236
Kieleckie	4 502	938	2 504	1 060	2 348	178
Lubelskie	3 611	1 116	1 777	718	2 316	185
Białostockie	3 380	1 357	1 537	486	752	—
Wileńskie	1 905	726	538	641	1 590	—
Nowogródzkie	2 134	789	478	867	1 475	—
Poleskie	1 037	703	244	90	210	47
Wołyńskie	1 397	774	448	175	838	31
Poznańskie	8 874	1 179	5 108	2 587	803	233
Pomorskie	5 094	970	3 430	694	266	209
Śląskie ^b	2 327	380	1 157	790	—	—
Krakowskie	5 087	1 065	3 556	466	409	140
Lwowskie	5 263	1 198	3 621	444	412	51
Stanisławowskie	3 148	634	2 368	146	189	17
Tarnopolskie	3 226	782	1 915	529	449	30

^a Z nawierzchnią słuczną — 42 104, brukową — 16 338, ulepszoną — 2 346 km. ^b Stan w dniu I.IV 1936.

TABL. 14. WYDATKI NA BUDOWĘ, PRZEBUDOWĘ I UTRZYMANIE DRÓG^a

Lata Źródła kredytu	Wydatki na drogi						
	ogółem	państwowe			samorządowe		
		razem	budowa i przebudowa	utrzymanie	razem	budowa i przebudowa	utrzymanie
	w milionach złotych						
1927/28	106	45	9	36	61	23	38
1928/29	165	62	18	44	103	54	49
1929/30	152	56	11	45	96	47	49
1930/31	119	42	8	34	77	35	42
1931/32	82	29	10	19	53	22	31
1932/33	66	30	21	9	36	13	23
1933/34	86	46	30	16	40	17	23
1934/35	134	81	50	31	53	26	27
1935/36	158	109	72	37	49	22	27
1936/37	136	84	61	23	52	23	29
Ogółem 1927/28—1936/37	1 204	584	280	294	620	282	338
Budżet Państwa	281	240	87	153	41	32	9
Państw. Fundusz Drogowy ^b	254	246	173	73	8	6	2
Fundusz Pracy i Fundusz Bezrobocia	81	52	25	27	29	22	7
Budżet powiatowych i wojewódzkich związków samorządowych	526	30	2	28	496	190	306
Świadczenia w naturze	55	13	1	12	42	29	13
Różne	7	3	2	1	4	3	1

^a Drogi z twardą nawierzchnią i gruntowe. Bez województwa śląskiego.
^b Od 1931/32.

TABL. 17. KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA

Wyszczególnienie	Ogółem							w tym PWP		
	1928	1929	1932	1934	1935	1936	1937	1935	1936	1937
Liczba linii autobus.	2 041	1 607	1193	868	847	799	921	32	35	38
„ przedsię- biorstw	1 717	2 009	1399	620	262 ^a	247	261	1	1	1
„ autobusów	2 121	3 224	2170	1383	1247	1 238	1 436	115	118	120
Długość dróg ^b w ty- siącach km	20,3	25,7	22,2	20,4	19,2	22,6	25,9	3,0	3,1	3,2
Przeciętnie na dobe autobuso-km w tys.	286	431	236	151	150	140	179	11,8	12,7	13,5
Pasażerowie w tys.	41600 ^c	56900 ^c	.	.	.	23506	28813	1660	2403	3001
Pasażero-km w mil.	673 ^c	1 082 ^c	.	.	.	500	634	47	56	70
Średnia opłata za 1 osobo-km w gro- szach	10,0	12,1	9,0	8,0	7,7	7,5	7,1	7,4	7,1	7,0

a Zmniejszenie nastąpiło częściowo na skutek akcji scaleniowej przedsię-
biorstw. b Po których kursowały autobusy. c Liczby przybliżone.

TABL. 18. SAMOCHODY I MOTOCYKLE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Samochody						Motocykle			
	1929	1932	1936	1937			1929	1932	1936	1937
	Ogółem			w tym		na	w tysiącach			
	w tysiącach			cięża- rowe		10 000 miesz- kańców				
Anglia	1 309	1 374	2 043	2 242	476	476	731	600	506	488
Francja	1 089	1 689	2 065	2 167	480	517	302	488	.	.
Niemcy	577	650	1 232	1 447	322	214	608	819	1184	1307
Włochy	189	294	397	411	106	95	66	96	149	159
Belgia	120	175	197	202	74	242	39	58	64	65
Hiszpania	157	175	194	.	.	79 ^a	12	14	.	.
Szwecja	127	149	159	168	45	268	55	52	44	45
Holandia	84	125	139	141	48	164	30	33	44	45
Dania	89	120	131	135	38	362	21	24	27	28
Czechosłowacja	47	92	125	108	25	71	26	.	56	60
Szwajcaria	63	82	89	93	20	222	42	31	29	29
Irlandia	40	51	54	58	10	197	8	6	4	4
Austria	29	32	43	46	16	69	44	38	57	57
Portugalia	25	32	39	44	11	60	3	4	4	4
Finlandia	33	33	33	36	13	93	5	5	5	5
Polska	30	29	26	29	6	8	5	8	8	8
Rumunia	31	34	23	24	4	12	2	3	3	3
Stany Zj. Am.	24 493	25 814	26 221	28 221	4 003	2 197	119	100	.	.
Kanada	1 062	1 197	1 163	1 234	193	1 092	8	9	11	11
Australia	517	523	632	690	179	1 006	88	72	77	77
Zw. Pld.-Afr.	126	156	242	282	34	294	34	32	31	31
Nowa Zelandia	151	189	191	215	46	1 357	36	32	24	24
Japonia	74	97	133	147	53	20	18	25	.	.
Brazylia	.	160	140	144	48	34	3	2	2	2

a 1936.

TABL. 19. POLSKA I GDAŃSKA FLOTA HANDLOWA

A. Rzeczna

Stan w dn. I.I

Rodzaje statków	Liczba statków i łodzi				Zdolność przewozowa w tysiącach ton			
	Polska		Gdańsk		Polska		Gdańsk	
	1936	1937	1936	1937	1936	1937	1936	1937
Ogółem	2 014	2 455	490	490	128.0	145.3	59.9	59.6
Parowe	120	122	82	81	5.3	5.8	3.9	3.8
Motorowe	28	32	17	19	0.6	0.8	1.3	1.8
Bez napędu mechanicznego ^a	1 866	2 301	391	390	122.1	138.7	54.7	54.0

B. Morska^bLiczba statków i pojemność ogólna^c
Stan w dn. I.IPodział statków według pojemności
Stan w dn. I.I 1938

Lata	Polska		Gdańsk	
	Liczba statków	tys. BRT	Liczba statków	tys. BRT
1930	25	41	46	151
1931	31	65	53	204
1932	33	68	51	213
1933	39	66	53	260
1934	56	65	52	274
1935	57	65	52	276
1936	63	80	27 ^d	13 ^d
1937	58	95	23	11
1938	59	95	24	9

Napęd	Polska	Gdańsk
	Pojemność BRT	Liczba statków
Statki ogółem	94	43
parowe	50	38
motorowe	44	5
Pojemność BRT:		
do 100	35	19
powyżej 100	59	24
101—500	27	18
501—1 000	5	3
1 001—2 000	15	3
2 001—3 000	6	—
powyżej 3 000	6	—

^a Barki otwarte i zakryte, kryty, galary, łodzie przewozowe i statki nie służące do przewozów. ^b Statki o napędzie mechanicznym. ^c Statki o pojemności pow. 100 BRT. ^d Zmniejszenie spowodowane zostało skreśleniem z rejestru statków należących do „Baltisch-Amerikanische-Petroleum-Import-Gesellschaft”.

TABL. 20. ŚWIATOWA FLOTA HANDLOWA MORSKA

Stan w dn. I.VII

Ważniejsze kraje	1914			1928		1936		1937			
	Ogółem	parowe	żaglowe	Ogółem	Ogółem	parowe	motorowe	żaglowe			
w tysiącach ton rejestrowych brutto											
Ogółem	49 090 45 404	3 686	66 954	65 064	66 286	51 523	13 749	1 014			
Anglia ^a	19 257 18 892	365	19 875	17 285	17 544						
Stany Zjedn. Am. ^b	5 368 4 330	1 038	14 538	12 475	12 430	11 142	739	549			
Japonia ^c	1 708 1 708		4 140	4 216	4 475	3 362	1 113				
Norwegia	2 505 1 958	547	2 967	4 054	4 348	1 911	2 436	1			
Niemcy	5 459 5 135	324	3 777	3 718	3 937	3 051	877	9			
Włochy	1 668 1 430	238	3 429	3 098	3 213	2 521	653	39			
Francja	2 319 1 922	397	3 345	3 002	2 870	2 519	325	26			
Holandia	1 497 1 472	25	2 816	2 511	2 634	1 607	1 023	4			
Szwecja	1 118 1 015	103	1 448	1 515	1 502	896	598	8			
Kanada ^b			1 286	1 356	1 337						
Z.S.R.R. ^d			377	1 218	1 258	924	330	4			
Dania	820 770	50	1 067	1 136	1 118	573	545	0			

^a Z Irlandią. ^b Wraz ze statkami na wielkich jeziorach. ^c Bez żaglowych. ^d Bez statków na morzu Kaspickim.

Uwaga. Statki nowozbudowane ob. dział VII, tabl. 26, str. 138.

TABL. 21. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W POLSCE
A. Długość dróg

Drogi	Ogółem	Żeglowne							Spławne
		razem	maksymalna nośność statków w ton.						
			do 50	51-100	101-200	201-400	401-600	powyżej 600	
Ogółem	14 603	6 250	1 628	1 309	2 052	496	733	32	8 353
Rzeki z dopływami	13 716	5 363	1 610	1 276	1 540	351	554	32	8 353
Wisła	5 338	2 515	794	148	1 070	77	394	32	2 823
w tym dopływy	4 398	1 575	794	148	556	77	—	—	2 823
Warta	582	426	192	—	—	100	134	—	156
Niemen	3 153	605	116	245	160	84	—	—	2 540
Dźwina	582	199	—	116	83	—	—	—	383
Prypeć	2 831	1 257	409	505	227	90	26	—	1 574
Prut	214	—	—	—	—	—	—	—	214
Dniestr	1 016	361	99	262	—	—	—	—	658
Inne drogi	887	887	18	33	512	145	179	—	X
Rzeki skanalizowane	504	504	—	—	300	50	154	—	X
Jeziora	115	115	18	—	30	67	—	—	X
Kanały	268	268	—	33	182	28	25	—	X

B. Przewóz pasażerów i towarów

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Liczba pasażerów w tysiącach	—	510	447	502	574	597
Towary ogółem* w tys. ton	496	479	520	671	713	725
Wyladowano: za granicą	114	112	67	27	25	52
w Gdyni i Gdańsku	209	167	239	347	389	348
w kraju	173	200	214	297	299	328
Niektóre towary: zboże	72	175	213	245	225	283
mąka zbożowa	24	37	42	85	140	113
cukier	170	67	64	82	106	88
węgiel	61	45	49	80	61	63
ryż	6	5	10	10	18	28
Zwierzęta żywe w tys. szt.	94	80	49	75	42	46
Spław i przewóz drzewa w tys. m ³	—	—	—	746	636	627
Wyladowano: za granicą	—	—	—	102	48	40
w Gdańsku	—	—	—	108	136	196
w kraju	—	—	—	538	452	441

a Bez zwierząt żywych i spławionego drzewa.

TABL. 22. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W NIEKTÓRYCH KRAJACH
A. Długość dróg

Kraje	Rzeki żeglowne	Kanały
	w tys. km	
Z.S.R.R.	110,0	2,7
Stany Zj. Am.	49,6	2,8
Niemcy	10,0	2,3
Francja	6,8	5,3
Polska	5,4	0,9
Holandia	1,6	3,6
Austria	0,8	0,0
Czechosłow.	0,6	—

Kraje	1928	1932	1933	1934	1935
	w milionach ton				
Niemcy	107,7	73,5	78,0	94,2	101,4
Z.S.R.R.	18,3	46,9	44,7	52,7	64,7
Francja	48,4	50,9	50,0	50,8	—
Holandia	47,3	30,1	32,5	37,6	37,0
Finlandia	4,2	2,4	3,0	3,6	3,8
Czechosłow.	4,2	3,0	2,3	2,5	2,5
Austria	2,4	1,6	1,4	1,5	1,4
Polska	—	0,5	0,5	0,7	0,7

**TABL. 23. PRZEWÓZ PASAŻERÓW I TOWARÓW NA STATKACH
POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW ŻEGLUGOWYCH MORSKICH**

Pasażerowie Towary	1937							
	1932	1933	1935	1936	Ogół- tem	wy- wóz ^a	przy- wóz ^a	prze- wóz ^b
Pasażerowie w tys. ^c	.	.	52,5	46,4	45,4	25,4	9,6	10,4
w tym emigranci . . .	.	.	21,6	21,0	18,7	15,9	0,0	2,8
Towary w tys. ton . . .	1094,8	861,3	1200,0	1427,7	1966,1	1346,6	522,6	96,9
w % obrotów portów w Gdyni i Gdańsku ^d	9,4	7,2	9,2	10,3	11,5	10,4	16,2	x
Zboże i wytwory . . .	.	.	32,6	68,9	41,5	34,6	0,0	6,9
Bekony i szynki . . .	42,6	30,9	17,3	20,4	23,8	23,8	—	—
Cukier . . .	12,2	14,1	6,1	5,7	7,9	5,4	0,0	2,5
Węgiel . . .	738,0	524,5	687,1	624,3	886,2	844,6	—	41,6
Drewno . . .	79,5	51,5	30,9	43,8	114,5	97,9	0,5	16,1
Żelazo . . .	.	.	0,0	51,8	101,4	97,6	2,3	1,5
Ruda i złom . . .	21,8	7,8	106,0	128,0	171,2	0,2	171,0	0,0
Fosforyty i tomasyna . . .	16,4	6,0	11,9	38,5	57,0	—	57,0	—
Wełna . . .	.	.	7,5	14,8	12,2	0,1	12,1	0,0
Bawełna . . .	.	.	0,2	16,2	34,9	0,0	33,6	1,3
Inne towary . . .	.	.	300,4	415,3	515,5	242,4	246,1	27,0

^a Przez porty Gdynię i Gdańsk. ^b Między obcymi portami. ^c Bez ruchu przybrzeżnego, razem z wycieczkami zagranicznymi. ^d Nie uwzględniono przewozów między obcymi portami.

TABL. 24. RUCH STATKÓW HANDLOWYCH W NIEKTÓRYCH PORTACH
Tonaż statków przy wejściu

A. Porty światowe

Porty	1913	1928	1932	1936	1937
	w mil. ton rej. netto				
Nowy Jork . . .	15,4	23,5	26,8	26,8	.
London . . .	13,7	21,3	20,1	22,4	22,6
Rotterdam . . .	13,0	20,9	14,9	20,6	23,4
Antwerpia . . .	12,0	20,1	16,7	19,5	21,4
Hamburg . . .	15,3	21,5	18,1	19,2	19,7
Liverpool . . .	12,1	13,9	13,0	14,3	14,5
Neapol . . .	9,3	9,6	10,5	11,6	13,3
Marsylia . . .	8,6	11,6	13,4	13,6	13,0
Southampton . . .	6,7	10,6	9,2	10,9	11,9
Szanghaj . . .	9,7	17,3	17,0	16,1	11,2
Genoa . . .	7,2	10,0	9,7	9,9	11,0
Havre . . .	3,9	6,5	8,5	9,2	9,4
Kopenhaga . . .	7,3	4,1	4,4	5,5	5,7
Gdynia . . .	—	1,0	2,8	4,9	5,6

B. Porty bałtyckie

Porty	1913	1928	1932	1936	1937
	w tys. ton rej. netto				
Gdynia . . .	—	985	2832	4920	5638
Gdańsk W. . .	.	.	.	.	.
Miasto . . .	925	4043	2750	3295	4026
Sztokholm . . .	1735	4381	2533	3356	3475
Szczecin . . .	2344	2297	1753	3546	3446
Helsinki . . .	1472	1981	1444	2220	2409
Rostok . . .	1553	1848	1413	1551	1828
Królewiec . . .	646	615	674	1856	1361
Ryga . . .	2070	1332	786	913	1243
Tallin . . .	907	753	808	1073	1078
Lubeka . . .	1003	838	578	1211	1114
Kłajpeda . . .	310	477	520	789	845
Leningrad . . .	.	.	889	366	.
Libawa . . .	1071	388	224	281	298

TABL. 25. WSKAŹNIKI FRACHTÓW MORSKICH
28 głównych szlaków morskich prowadzących z Anglii i do Anglii
Rok 1928=100

Kierunek	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem . . .	101	111	100	98	80	81	76	74	75	75	99	151
Europa . . .	102	107	100	115	86	80	80	80	82	86	104	169
Ameryka Płn. . .	102	114	100	98	81	82	78	71	71	74	96	127
Ameryka Płd. . .	112	113	100	103	85	82	74	72	73	74	105	157
Indie . . .	96	111	100	102	89	86	83	82	84	85	99	152
Daleki Wschód . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
i Ocean Spokojny . . .	100	109	100	91	69	79	76	74	75	72	98	155
Australia . . .	96	112	100	82	72	77	69	64	66	64	96	147

Źródło: *The Economist*, Londyn 1938.

TABL. 26. PORTY GDYNIA I GDAŃSK

Wyszczególnienie	Gdynia			Gdańsk		
	1928	1936	1937	1913	1936	1937
Urządzenia portowe. Stan w dn. 31.XII						
Ogólna powierzchnia portu w ha . . .		897 ^a	897 ^a			
w tym powierzchnia wodną w ha . . .	120 ^a	224 ^a	224 ^a	176 ^b	211 ^b	211 ^b
Największa głębokość portu w m . . .	10	12	12	9.5	10	10
Długość nabrzeży ogólna w km . . .	1,2	12,5	12,5		30,8	31,0
w eksploatacji w km . . .		12,5	12,5		21,1	21,2
w tym głębokość 8 m i więcej w km . . .		10,6	10,6		1,7	
Tory kolejowe w km . . .	49	172	184		339	339
Powierzchnia placów skład. w tys. m ² . . .		35	35			
Magazyny portowe — liczba . . .	2	48	51			245
powierzchnia w tys. m ² . . .	5,2	213,3	224,5		299	291,8
Śpichrze zbożowe — pojemność w tys. t . . .	—	—	10,0		115,0	115,8
Zasobniki do olejów mineral. w tys. hl . . .	—	24,6	24,6		100,1 ^c	100,1 ^c
Zasobniki do melasy w tys. t . . .	—	15,5	15,5			
Urządzenia przeładunkowe mechan. . .	6	71	76	21	91	97
Nośność dźwigów w tonach . . .	34,4	273,7	288,7			
Ruch statków						
Weszło statków . . .	1 108	4 911	5 766	2 983	5 404	5 935
Pojemność w tys. NRT . . .	984,9	4 919,8	5 638,3	981,9 ^d	3 294,6	4 025,7
Bandery: polska . . .	100,6	798,6	815,5	—	239,1	263,2
angielska . . .	60,6	431,8	465,1	82,2	235,5	263,2
duńska . . .	101,8	466,5	446,5	59,3	551,4	541,7
finlandzka . . .	7,0	223,0	400,9	—	205,1	355,7
grecka . . .	—	212,9	237,3	—	82,5	111,1
lotewska . . .	107,1	55,8	251,6	—	53,8	126,0
niemiecka . . .	146,8	408,7	546,3	530,6	780,8	821,1
norweska . . .	66,8	339,3	380,1	133,3	282,1	272,0
Stanów Zjedn. Am. . .	—	358,5	311,4	0,9	—	7,0
szwedzka . . .	230,1	961,9	941,3	108,9	546,2	712,0
inna . . .	164,1	660,8	842,3	66,7	318,1	543,1
Przeciętna poj. statku w NRT . . .	889	1 002	978	339	610	676
Ruch pasażerów bez ruchu przybrzeżnego						
Przyjechało osób . . .	3 216	15 682	13 180		235	410
Wyjechało osób . . .	20 066	25 640	32 083		144	410
Ruch pasażerów w ruchu przybrzeżnym						
Przywieziono pasażerów . . .	1 002 951	2 317 291				
Obrót towarowy morski w tys. ton ^e						
Weszło . . .	193	1 336	1 718	1 234	953	1 510
w tym: złom żelazny . . .	11	447	678	6	7	31
fosforyty i żużle Thomasa . . .	105	166	210		54	31
wełna i odpadki . . .	—	26	21		0	0
bawełna i odpadki . . .	—	94	96	1	0	0
rud i piryty . . .	3	152	198	211	612	1 000
ryż . . .	57	50	47	14	5	6
śledzie solone . . .	—	34	38	41	24	60
Wyszło . . .	1 765	6 408	7 288	878	4 675	5 600
w tym: węgiel i koks . . .	1 756	5 543	6 407		2 343	3 724
drewno i wyroby . . .	2	313	251	212	975	1 100
zboże . . .	—	1	0	323	727	2 000
cukier . . .	—	62	46	227	0	1
bekony i przetwory mięsne . . .	—	36	49		4	1
nawozy sztuczne . . .	—	28	58		79	1
produkty destylacji ropy naft. . .	—	0	—		29	1

^a Bez redy. Powierzchnia redy 517 ha. ^b Powierzchnia portu morskiego. ^c Pojemność w tys. ton. ^d Dane przeciętne wejścia i wyjścia z 1912. ^e Łączna z tranzytem i obrotem wolnośkladowym (waga brutto).

TABL. 27. POLSKIE LINIE LOTNICZE „LOT”

Wyszczególnienie	Wszystkie loty			Loty według rozkładu			
	1929	1936	1937	Ra- zem	Odcinki		
					w gra- nicach Polski	prze- kracza- jące granice Polski	poza grani- cami Polski
					1937		
Liczba samolotów komunika- cyjnych w regularnej obsłu- dze linii ^a	20	13 ^b	16	16	x	x	x
w tym wielosilnikowe	—	13	16	16	x	x	x
Długość szlaków lotniczych w km ^c	2 870	4 275	5 696	5 696	1 849	830	3 017
Liczba linii ^a	7	6	6	6	2	4	—
Liczba odcinków	13	14	17	17	6	3	8
Liczba lotów wykonanych . . .	6 584	7 409	8 963	6 014	3 228	942	1 844
Przebyta droga w tys. km . . .	1 422	1 655	2 189	1 870	963	272	635
Liczba przewiezionych pasa- żerów	16 428	33 204	37 497	33 308	18 094	3 927	11 287
Pasażero-km w tys.	3 841	8 812	10 654	10 267	5 475	1 100	3 692
Przewiezione ładunki w tonach:							
towary i bagaże w tonach . .	318	544	705	677	317	125	235
poczta i gazety w tonach . .	53	122	227	222	126	29	67
Obciążenie samolotów w tys. tono-km	.	.	.	1 042	543	122	377
w % maksymalnego obciążenia	.	.	.	46,4	51,8	37,3	43,3

a Stan w dniu 31.XII. b W 1936 skasowano samoloty o przestarzałym typie. c Odległości loksodromiczne (najkrótsze).

TABL. 28. TOWARZYSTWO AIR-FRANCE^a

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	1937
Liczba wykonanych lotów	278	272	294	281
Liczba przewiezionych pasażerów	300	463	651	704
Przewiezione towary i bagaże w tonach	22,7	37,9	27,9	29,5
Przewieziona poczta w tonach	0,6	0,8	0,5	0,9

a Przeloty pomiędzy Warszawą i Pragą Czeską.

TABL. 29. LOTNICTWO NA LINIACH PASAŻERSKICH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Przebyta droga w tys. km					Pasażero-km w tys.				
	1929	1934	1935	1936	1937	1929	1934	1935	1936	1937
Polska	1 422	1 715	1 661	1 655	2 189	3 841	5 285	5 842	8 812	10 654
Anglia	1 876	3 970	6 780	7 756	.	11 499	36 046	49 598	.	.
Austria	678	555	554	623	.	1 845	1 573	2 785	4 269	.
Belgia	570	1 116	1 258	1 515	1 854	778	3 912	6 344	8 674	10 666
Francja	9 364	10 029	9 688	9 576	10 505	.	24 703	32 659	41 921	48 215
Niemcy	9 762	13 613	14 944	16 534	17 455	22 946	51 329	62 101	85 604	102 701
St. Zj. Am.	36 017	65 911	89 126	102 640	106 463	.	302 330	505 183	700 874	767 020
Włochy	3 009	4 403	4 807	7 009	.	8 506	18 810	.	.	.

Źródło: Recueil de Statistique de l'Institut International du Commerce, Bruksela 1938.

TABL. 30. POCZTA, TELEFON, TELEGRAF

Wyszczególnienie	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Personel w tysiącach								
P.P.T.T. ogółem ^{a,b}	34,8	35,8	34,5	34,4	33,8	36,4	39,5	40,1
Urzednicy	18,3	19,0	18,4	18,2	17,6	18,3	19,7	20,7
Niżsi funkcjonariusze	16,5	16,8	16,1	16,2	16,2	18,1	19,8	19,4
w tym listonosze wiejscy				2,4	2,4	2,4	3,5	5,8
P.A.S.T. ogółem ^b	2,0	2,2	1,9	1,6	1,6	1,4	1,3	1,5
Poczta								
Liczba instytucji ^b	3 770	4 066	4 064	4 021	4 171	4 253	4 658	4 915
" skrzynek pocztowych ^b	16354	17160	16876	17298	18159	19415	22455	35 060
Przesyłki listowe w mil. szt.	934	847	691	677	741	735	885	908
obróć krajowy	760	700	577	580	647	652	784	809
z Polski za granicę	73	64	49	40	37	35	44	36
z zagranicy do Polski	101	83	65	57	57	48	57	63
Czasopisma w mil. szt.	162	172	181	183	155	186	188	261
w tym obrót krajowy	147	162	173	173	144	175	176	248
Listy wartościowe w mil. szt.	4,7	3,1	2,5	2,3	2,0	1,8	1,8	0,9
w tym obrót krajowy	2,1	1,9	1,6	1,5	1,5	1,3	1,3	0,7
Paczki w mil. szt.	12,2	12,2	10,2	10,2	10,0	12,1	13,0	14,1
w tym obrót krajowy	10,9	10,9	9,5	9,8	9,7	11,6	12,7	13,8
Przesyłki za pobraniem ^c :								
nadesłane w tys. szt.	3 671	3 800	3 156	2 670	2 653	3 238	3 440	3 840
wykupione w tys. szt.	3 213	3 342	2 861	2 312	2 393	3 086	3 085	3 514
Przekazy wpłacone ^d w tys. szt.	16039	15312	13316	12514	13006	15475	17306	19 476
w tym obrót krajowy	16020	15168	13185	12347	12824	15300	17235	19 462
Przekazy wpłacone w mil. zł	1 867	1 534	1 142	936	900	1 149	1 393	1 650
w tym obrót krajowy	1 863	1 513	1 125	919	884	1 134	1 386	1 648
Zlecenia pocztowe wykupione:								
w tys. szt.	3 524	2 389	1 545	869	1 068	1 364	2 015	2 564
w mil. zł	549	320	193	108	118	178	223	292
Zlecenia inkasowe wykupione:								
w tys. szt.	.	.	.	.	130	418	645	992
w mil. zł	.	.	.	.	2	8	8	13
Weksle zainkasowane w tys. szt.	.	1 800	1 180	833	970	1 554	1 973	2 523
" " w mil. zł	.	255	154	104	112	176	221	279
Telefon								
Liczba sieci miejskich ^b	2 397	2 759	2 862	2 886	2 589	2 585	2 659	2 708
długość drutów w tys. km	674,3	837,9	849,6	863,6	905,9	900,9	976,8	1011,5
Obwody międzymiastowe ^b								
długość drutów w tys. km	263,9	354,8	321,0	325,3	444,1	470,3	484,3	560,8
Liczba central ^b	2 466	2 913	3 018	3 307	3 396	3 431	3 483	404,9
Aparaty w tys. ^b	162	194	184	189	207	230	245	272
Liczba rozmównic publicznych ^b	3 767	4 408	4 422	4 618	4 586	4 680	4 862	5 179
Abonenci w tys. ^b	126	145	137	138	157	174	186	206
w tym na sieciach automat.	.	.	.	71	93	117	130	144
Rozmowy w milionach:								
miejscowe	518	537	506	511	503	493	504	533
międzydzielcowe	24	26	19	20	22	24	25	26
międzynarodowe	2	2	2	1	1	1	1	2
Telegraf								
Liczba stacji telegraficznych ^{b,c}	4 214	4 972	4 898	4 795	4 770	4 818	4 875	5 339
Długość przewodów w tys. km ^b	82,0	75,4	74,3	74,8	71,8	78,5	75,8	90,5
Telegramy ^f nadane w mil. szt.	7,4	4,8	3,6	3,1	3,1	3,7	3,6	3,3
w obrocie krajowym	5,6	3,5	2,8	2,2	2,3	2,8	2,7	2,9
" zagranicznym	1,8	1,3	1,0	0,9	0,8	0,9	0,9	0,4

a Administracyjny i wykonawczy. b Stan w dniu 31.XII (31.III 1938 dla 1937). c W obrocie krajowym. d Pocztowe i telegraficzne. e Urzędy i kolejowe stacje telegraficzne. f Oprócz wolnych od opłaty.

TABL. 31. PRZESYŁKI LISTOWE^a
W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928	1936		
		Ogółem	w tym zagraniczne	na jedno mieszkańca
		w milionach		
Anglia	6 565	7 958 ^b	506 ^b	169
Niemcy	7 770	6 433	301	96
Francja	6 288	6 168	437	147
Japonia	4 901	5 126	339	73
Włochy	2 220	2 628	159	61
Belgia	1 207	1 413	138	170
Kanada	1 400	1 375	.	125
Z.S.R.R.	804	1 282	18	7
Brazylia	981	1 241	175	29
Indie Bryt.	1 429	1 186	73	3
Holandia	971	1 086	110	128
Australia	.	994	79	147
Chiny	753	941	117	2
Polska	934	885	101	26
Argentyna	.	825	79	66
Austria	954	770	175	115
Szwajcaria	645	717	128	172
Czechosłow.	966	715	69	47
Szwecja	455	590	50	94
Hiszpania	676	505	70	20
Węgry	333	468	45	52
Rumunia	423	375	34	19
Jugosławia	404	334	44	22

TABL. 32. TELEGRAMY^a
W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928	1936		
		Ogółem	w tym zagraniczne	na 1000 mieszkańców
		w milionach		
Z.S.R.R.	28,0	80,2 ^{bc}	0,7 ^{bc}	466 ^{bc}
Anglia	67,1	67,5	18,3	1 433
Japonia	67,5	59,2	2,5	842
Francja	.	.	.	.
z Algerem	47,2	35,3	7,0	718
Włochy	35,2	26,4	2,8	613
Niemcy	41,2	20,6	8,6	306
Indie Bryt.	20,0	17,7	2,1	48
Australia	18,1	15,5	.	2 288
Hiszpania	13,8	13,5 ^d	2,4 ^d	562 ^d
Argentyna	.	10,3	1,5	827
Zw.Płd.-Afr.	6,6	7,1	0,9	747
Belgia	10,5	5,9	2,6	705
Grecja	4,7	5,2	0,6	760
Holandia	8,1	4,7	3,5	553
Szwecja	5,5	4,5	1,9	719
Czechosłow.	7,9	4,4	1,3	290
Chiny	.	4,4 ^d	1,1 ^d	9 ^d
Rumunia	8,0	3,9	0,6	204
Norwegia	5,7	3,9	1,5	1 346
Polska	7,4	3,6	0,9	106
Jugosławia	5,3	3,5	0,3	233
Szwajcaria	5,0	2,7	2,2	647
Dania	3,4	2,6	1,6	691

^a Bez listów tranzytowych. ^b Z listami tranzytowymi.

^a Bez telegramów tranzytowych. ^b Bez pozaeuropejskich. ^c 1935. ^d 1934.

TABL. 33. TELEFONY W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Aparaty			Rozmowy					
	1928	1936		1928	1936				
		ogółem	na 1 000 mieszkańców		ogółem	miejscowe	między-miasto-we	między-narodo-we	na jednego mieszkańca
Niemcy	2 950	3 431	51	2 429	2 562	2 278	280	4,2	38
Anglia	1 755	2 797	59	1 376	2 013	1 917	95	1,3	43
Francja	966	1 482	35	738	940	694	243	3,1	22
Japonia	734	1 197	17	2 900 ^a	4 750 ^a	4 458	292	.	68
Z.S.R.R.	300	861 ^b	5 ^b	.	.	.	33 ^b	0,2 ^b	.
Szwecja	466	672	107	732	984	932	51	0,8	157
Australia	475	563	83	405	514	478	36	0,0	76
Szwajcaria	247	412	99	195	277	182	90	4,5	66
Dania	331	409	110	504	665	572	92	0,8	179
Holandia	258	382	45	.	.	.	39	2,1	.
Belgia	224	362	43	191	294	254	38	2,4	35
Argentyna	.	349	28	.	1 312	1 298	13	0,5	105
Hiszpania	.	329 ^b	13 ^b	.	702 ^b	680 ^b	22 ^b	0,2 ^b	28 ^b
Austria	139	280	42	531	.	.	5	1,3	.
Polska	162	245	7	544	530	504	25	1,0	16
Czechosłow.	147	208	14	231	252	234	16	1,8	17
Łotwa	.	72	37	.	109	102	7	0,1	57

^a Bez rozmów międzynarodowych. ^b 1935.

DZIAŁ XI. PIENIĄDZ I KREDYT
TABL. I. SIEĆ INSTYTUCJI KREDYTOWYCH
Stan w dn. 31.XII

Instytucje	1937									Zagran. i W. M. Gdańsk
	1928	1936	Pol- ska	Województwa					połu- dnio- we	
				m. st. War- szawa	cen- tral- na ^a	wscho- dnie	za- cho- dnie			
Bank Polski	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
oddziały	52	50	50	1	17	6	15	11	—	—
Banki państwowe	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—
oddziały	32	31	32	2	7	6	8	9	—	—
Banki komunalne	4	3	3	1	—	—	2	—	—	—
Bank Akceptacyjny	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Banki prywatne:										
krajowe ^b	55	33	33	10	5	2	11	5	x	x
oddziały	162	81	81	12	15	4	23	23	—	—
zagraniczne	6	4	4	x	x	x	x	x	—	—
oddziały	14	11	11	1	—	—	8	—	—	—
Domy bankowe	31	28	29	9	8	3	3	6	—	—
Kantory wymiany ^c	63	46	44	16	9	6	5	8	—	—
oddziały	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—
Bank Polska Kasa Op.	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
oddziały	—	23	21	—	—	—	—	—	—	—
P.K.O.	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
oddziały	3	9	8	2	1	1	2	2	—	—
zbiornice pocztowe	3363	3757	4 038 ^d	48	1288	616	983	1 103	—	—
Kasy oszczędności:										
komunalne	314	362	357	2	92	38	131	94	—	—
oddziały ^e	—	76	102	3	29	4	58	8	—	—
niekomunalne	2	2	2	—	—	—	—	2	—	—
Gmin.kasypoż.-oszcz. ^f	700	905	—	—	790	115	—	—	—	—
Centrale kredytowe:										
spółdzielni związk. ^g	6	10	10	3	—	1	1	4	—	—
spółdzielnie	5	9	9	2	—	1	1	4	—	—
oddziały	1	2	2	—	1	—	1	—	—	—
Centr. Kasa Sp.Roln.	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
oddziały	6	6	7	1	1	2	1	2	—	—
Spółdzielni. kredytowe ^h	4586	5433	5 514	86	1589	742	883	2 214	—	—
Kasy bezprocent. poż.:										
chrześcijańskie ⁱ	—	—	357	22	158	39	43	95	—	—
żydowskie ^k	527	799	826	29	386	190	10	211	—	—
Zakłady zastawnicze ^l	30	24	23	2	2	1	3	15	—	—
oddziały	4	6	6	3	1	—	—	1	—	—
Tow. kredytowe	17	19	19	3	11	1	2	2	—	—
ziemskie	3	3	3	1	—	—	1	1	—	—
miejskie	13	15	15	1	11	1	1	1	—	—
Tow. Kredytowe										
Przemysłu Polskiego	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—

^a Bez m. st. Warszawy. ^b W tym 4 banki hipoteczne. ^c W 1936 i 1937 łącznie z kantorami wymiany komunalnych kas oszczędności. ^d Stan w dniu 31.III 1938. ^e Bez kantorów wymiany i zakładów zastawniczych. ^f Podział terytorialny podano dla 1936. ^g Bez banków. ^h Zrzeszone w związkach rewizyjnych. ⁱ Centrale: Polska Centralna Kasa Kredytu Bezprocentowego, Zjednoczenie Chrześcijańskich Kas Bezprocentowego Kredytu, Pomorski Związek Polskich Kas Pożyczek Bezprocentowych. ^k Centrala: American Joint Distribution Com. ^l łącznie z zakładami zastawniczymi komunalnych kas oszczędności.

Uwaga. Tablica obejmuje Instytucje, których zarządy lub oddziały (agencje) znajdują się w Polsce. Przy nazwie instytucji lub grup instytucji podano liczbę central (zarządów). Jeżeli instytucja posiada oddział główny, włączono go do liczby oddziałów. Oddziały podano łącznie z agencjami, subagencjami, ekspozyturami, wpłatniami, zbiornicami i biurami pomocniczymi.

TABL. 2. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKU POLSKIEGO

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych									
Bilanse. Stan w dn. 31.XII										
Stan czynny										
Złoto	621	701	562	600	502	476	503	444	393	435
Pieniądze zagraniczne i dewizy	714	526	413	213	137	88	28	27	30	36
Polskie monety srebrne i bilon	1	0	12	37	41	49	36	22	41	33
Portfel wekslowy	641	704	672	670	586	688	654	689	681	661
Bilety skarbowe zdyskontowane	—	—	—	—	—	48	48	68	67	23
Pożyczki zabezpieczone zastawami	91	77	86	126	114	79	55	109	107	24
Papiery procentowe własne	4	6	9	12	14	13	12	53	136	130
Papiery funduszu zapasowego	71	77	87	93	92	93	91	88	89	89
Dług Skarbu Państwa	25	25	—	20	90	90	90	90	90	80
Udziały	6	15	23	23	24	27	27	28	29	30
Inne aktywa	89	125	105	154	127	113	122	200	151	217
Suma bilansowa	2 263	2 256	1 969	1 948	1 727	1 764	1 666	1 818	1 814	1 758
Stan bierny										
Kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150	150	150	100	100
Fundusz zapasowy	100	110	114	114	114	114	114	114	89	89
Obieg biletów bankowych	295	340	328	218	1 003	1 004	981	1 007	1 034	1 059
Natychmiast płatne zobowiązania	524	468	210	213	220	262	241	210	292	360
w tym:										
r-ki żyrowe kas państwowych	268	269	27	6	12	15	29	1	1	35
pozostałe r-ki żyrowe	183	177	182	190	196	224	188	187	236	259
Inne pasywa	158	140	134	229	228	222	168	325	290	142
Czysty zysk do podziału	36	48	33	24	12	12	12	12	9	8
na dywidendę	12	12	12	12	12	12	12	12	9	8
na superdywidendę	9	13	8	5	—	—	—	—	—	—
dla Skarbu Państwa	15	23	13	7	0	—	0	—	0	0
Rachunki strat i zysków										
Straty										
Koszty handlowe	30	32	36	34	34	30	28	26	25	27
Odpisy i rezerwy ^a	3	2	1	19	16	11	4	5	10	5
Czysty zysk	36	48	33	24	12	12	12	12	9	8
Ogółem	81	98	71	78	62	53	44	43	47	40
Zyski										
Odsetki pobrane	77	95	69	55	54	41	34	34	39	36
w tym od dyskonta	44	60	46	46	43	34	29	28	26	26
Dochód z papierów funduszu zapasowego	—	—	—	6	7	5	5	5	5	—
Prowizje i inne dochody	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2
Różnice kursowe	—	—	—	15	—	5	2	1	1	1
Pokrycie statutowe w %	63,13	61,89	55,29	48,09	45,02	40,79	44,87	39,78	32,07	32,97

a W 1928—1930 i 1932 odpisy, w 1931, 1933—1937 odpisy i rezerwy.

TABL. 3. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKÓW BILETOWYCH
NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Stan w końcu roku

Kraje	Lata	Wa- luta	Aktywa						Pasywa		
			Złoto	Pie- niądze i na- leżno- ści za- gra- niczne	Wek- sle	Po- życz- ki za- sta- wo- we	Dług Skar- bu Pań- stwa	Pa- piery war- to- ścio- we	Obieg bile- tów ban- ko- wych	Na- tych miao- płat- nych zobow- wiąza- nia	
w milionach jednostek waluty danego kraju											
Polska . . .	1928	zł	621	714	641	91	25	75	1 295	524	
	1936	zł	393	30	681	107	90	225	1 034	292	
	1937	zł	435	36	661	24	80	219	1 059	360	
Anglia . . .	1928	£	154	—	26	—	11	330	388	120	
	1936	£	314	—	18	—	11	345	467	202	
	1937	£	326	—	9	—	11	345	505	169	
Austria . . .	1928	szyl.	169	629	208	0	116	4	1 067	56	
	1936	szyl.	243	99	208	1	620	0	944	204	
	1937	szyl.	243	161	188	1	612	0	944	253	
Belgia . . .	1928	fr.	4 517	6 245	—	212	1 789	187	11 512	1 155	
	1936	fr.	18 640	6 948	—	338	786	358	22 702	4 442	
	1937	fr.	17 623	6 481	—	161	761	361	21 542	3 904	
Czechosłow. . .	1928	kč	1 157	2 510	119	71	4 098	293	8 466	830	
	1936	kč	2 592	439	1 194	1 086	2 022	59	6 478	410	
	1937	kč	2 626	479	1 147	1 284	2 010	203	6 902	292	
Francja . . .	1928	fr.	31 977	32 726	5 667	2 223	9 130	113	63 916	19 232	
	1936	fr.	60 359	1 460	9 845	5 557	26 538	113	89 342	15 744	
	1937	fr.	58 933	911	10 718	4 456	40 689	113	93 837	22 787	
Gdańsk W.M. . .	1928	guld.	0	18 ^a	22	1	—	—	39	4	
	1936	guld.	30	0 ^a	18	0	—	—	32	8	
	1937	guld.	28	3 ^a	17	0	—	—	36	12	
Holandia . . .	1928	flor.	435	220	93	126	—	—	854	4	
	1936	flor.	720	2	23	320	—	—	792	310	
	1937	flor.	1 366	5	23	195	—	—	868	755	
Niemcy . . .	1928	RM	2 729	155 ^a	2 678	176	—	92	4 930	816	
	1936	RM	66	6 ^a	5 510	74	—	524	4 980	1 012	
	1937	RM	71	6 ^a	6 131	60	—	392	5 493	1 059	
Rumunia . . .	1929	leu	9 185	6 792 ^a	8 839	878	3 797	809	21 144	9 371	
	1936	leu	15 568	—	6 262	213	3 624	540	25 663	10 300	
	1937	leu	16 458	—	5 842	151	5 607	1 037	29 391	11 143	
Stany Zj.Am. . .	1928	\$	2 584	—	1 056	10	—	228	1 838	2 440	
	1936	\$	8 852 ^b	—	8	25	—	2 430	4 279	7 076	
	1937	\$	9 120 ^b	—	16	18	—	2 564	4 283	7 535	
Szwajcaria . . .	1928	fr.	533	299	218	83	—	5	953	196	
	1936	fr.	2 709	58	38	47	—	16	1 482	1 363	
	1937	fr.	2 679	513	18	35	—	31	1 531	1 716	
Włochy . . .	1928	lira	5 052	6 019	3 720	1 762	—	1 080	17 295	2 541	
	1936	lira	3 959	63	1 267	1 599	3 000	1 533	16 525	1 432	

^a Zaliczone do pokrycia. ^b Certyfikaty złote.

Uwaga. Dane za 1928 dla niektórych banków nie są całkowicie porównywalne z danymi za 1936 i 1937 z powodu zmian w układach bilansów.

TABL. 4. ZAPASY ŻŁOTA BANKÓW BILETOWYCH

Stan w dn. 31.XII

	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1928	1937
	w milionach złotych									%	
Ogółem	89 310	98 492	101 523	106 657	107 290	115 643	118 558	121 490	122 845 ^a	100,0	100,0
Polska	621	562	600	502	476	503	444	393	435	0,7	0,4
Anglia ^b	6 650	6 436	5 259	5 233	8 317	8 361	8 709	13 630	14 191	7,5	11,5
Argentyna	4 216	3 664	2 246	2 211	2 122	2 122	2 335	2 639	2 469	4,7	2,0
Austria	214	267	241	187	241	241	241	241	241	0,2	0,2
Belgia	1 123	1 703	3 156	3 218	3 387	3 102	3 084	3 325	3 147	1,3	2,6
Czechosł.	303	410	437	455	455	588	588	481	481	0,3	0,4
Francja	11 116	18 711	23 917	29 033	26 876	28 686	23 159	15 769	13 514	12,5	11,0
Hiszpania	4 404	4 199	3 869	3 887	3 887	3 904	3 878	3 788 ^c		4,9	
Holandia	1 560	1 524	3 182	3 699	3 307	3 013	2 309	2 576	4 894	1,8	4,0
Japonia	4 823	3 673	2 086	1 890	1 890	2 068	2 237	2 434	1 373	5,4	1,1
Niemcy	5 937	4 849	2 237	1 863	972	321	330	143	152	6,6	0,1
Rumunia	437	490	517	508	526	553	579	597	633	0,5	0,5
St. Zj. Am.	33 392	37 662	36 111	36 058	35 763	43 367	53 306	59 270	67 177	37,4	54,7
Szwajcaria	918	1 230	4 038	4 252	3 441	3 280	2 389	3 450	3 414	1,0	2,8
Szwecja	562	579	490	490	882	838	972	1 266	1 284	0,6	1,0
Włochy	2 371	2 487	2 639	2 737	3 325	2 728	1 417	1 096	1 096	2,7	0,9
Z.S.R.R.	820	2 220	2 924	3 111 ^e	3 708	3 913	4 421 ^d	2 006		0,9	
Inne	9 843	7 826	7 574	7 323	7 715	8 055	8 160	8 386	8 344	11,0	6,8

^a Bez Hiszpanii i Z. S. R. R. ^b Z Irlandią. ^c Stan w dniu 30.VI. ^d Stan w dniu 30. IX.

Uwaga. Produkcja złota ob. dział VII, tabl. 24 i 25, str. 132, 135 i 136.

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique* nr 4, Genewa 1938.

TABL. 5. OBIEG PIENIĘŻNY

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych									
Ogółem	1 539	1 600	1 569	1 459	1 325	1 346	1 365	1 411	1 462	1 497
Bilety Banku Polskiego	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004	981	1 007	1 034	1 059
Bilety zdawkowe	99	64	3	1	—	—	—	—	—	—
Bilon	145	196	238	240	322	342	384	404	428	438
	w odsetkach									
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bilety Banku Polskiego	84,2	83,8	84,6	83,5	75,7	74,6	71,9	71,4	70,7	70,8
Bilety zdawkowe	6,4	4,0	0,2	0,1	—	—	—	—	—	—
Bilon	9,4	12,2	15,2	16,4	24,3	25,4	28,1	28,6	29,3	29,2

TABL. 6. OBROTY NA RACHUNKACH ŻYROWYCH BANKU POLSKIEGO

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w miliardach złotych									
Wpłaty	30,3	32,6	31,0	27,0	21,6	21,5	21,3	21,3	20,5	23,0
Wypłaty	30,2	32,6	31,2	26,9	21,5	21,5	21,2	21,4	20,5	23,0
Obrót ogólny	60,5	65,2	62,2	53,9	43,1	43,0	42,5	42,7	41,0	46,0
w tym bezgotówkowy	47,3	50,8	48,8	42,4	33,9	34,5	33,9	34,6	32,8	37,1
Obrót bezgotówkowy w odsetkach obrotu ogólnego	78,2	77,9	78,5	78,7	78,7	80,2	79,8	81,0	80,0	80,7

TABL. 7. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH

Izby rozrachunkowe	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Przedstawione dowody w tysiącach										
Ogółem	640	1 530	1 393	1 029	905	729	718	664	662	655
Warszawa	381	867	688	413	333	301	311	319	346	343
Łódź	—	60	41	30	41	25	32	35	58	74
Poznań	135	314	328	250	212	158	142	124	81	66
Katowice	—	39	52	65	57	55	58	58	62	69
Kraków	—	—	61	152	173	120	110	73	60	55
Lwów	124	250	223	119	89	70	65	55	55	45
Sumy obrotów w milionach złotych										
Ogółem	5 019	7 267	8 741	7 743	6 418	7 483	8 267	9 362	9 820	10 914
Warszawa	4 273	5 681	6 748	5 859	4 877	5 925	6 748	7 720	8 037	8 687
Łódź	—	197	150	133	90	70	81	122	163	285
Poznań	587	702	908	806	690	637	563	565	559	654
Katowice	—	393	516	430	338	462	492	552	604	805
Kraków	—	—	164	259	215	187	183	176	174	186
Lwów	159	294	255	256	208	202	200	227	283	266
Sumy skompensowane w odsetkach ogółu obrotów										
Ogółem	51,0	57,2	58,8	58,5	60,1	60,1	63,9	68,4	68,5	66,6
Warszawa	49,7	58,7	61,3	61,0	62,1	62,0	66,1	71,4	71,7	70,1
Łódź	—	25,9	27,7	23,7	24,2	22,7	24,2	24,3	31,9	36,0
Poznań	64,5	64,7	60,8	60,8	64,5	63,4	64,0	65,0	61,0	57,5
Katowice	—	43,4	44,6	40,0	37,3	45,4	51,1	52,5	54,3	56,0
Kraków	—	—	33,4	42,4	50,2	48,8	48,2	46,5	49,4	50,8
Lwów	35,8	50,0	47,8	57,6	59,0	51,8	51,5	52,8	55,5	50,1

a W tym Izba Rozrachunkowa w Gdyni czynna od I.X; w Izbie tej przedstawiono 3 tys. dowodów na sumę 31 mil. zł.

TABL. 8. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Wa- luta	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
		w miliardach jednostek waluty danego kraju								
		w mi- liardach zł								
Polska	zł	5,0	8,7	7,7	6,4	7,5	8,3	9,4	9,8	10,9
Anglia	£	44,2	43,6	36,2	32,1	32,1	35,5	37,6	40,6	42,7
Belgia ^a	fr.	443,2	454,0	373,4	292,9	251,7	268,2	300,0	324,4	372,7
Czechosłowacja	kč	110,8	81,9	81,2	92,1	56,0	51,7	55,9	85,7	118,3
Francja	fr.	414,6	556,0	460,5	332,4	378,5	324,1	339,3	290,9	342,1
Holandia	flor.	41,2	37,0	28,9	16,7	17,3	17,3	18,5	18,8	22,2
Japonia	jen	68,8	51,6	46,2	52,9	67,0	64,4	63,9	69,9	85,3
Niemcy	RM	121,0	119,3	85,8	55,3	52,2	58,2	58,8	61,7	71,0
Stany Zj. Am.	\$	806,4	662,0	481,4	322,4	304,8	331,9	374,2	428,6	432,9
Szwajcaria	fr.	14,7	12,6	10,2	5,2	4,8	4,0	3,3	3,1	3,7
Włochy	lira	780,5	664,4	607,9	479,4	455,7	516,6	504,3	487,6	595,4

a Wyłącznie sumy skompensowane.

TABL. 9. OBRÓT CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Konta w tys. (31.XII)	57,3	62,4	65,1	64,8	67,1	72,3	74,8	76,5	78,0	74,9
Wpłaty w mil. zł	10667	12013	11915	11312	10896	12644	13635	13728	14046	16366
Wyплаты w mil. zł	10606	11995	11948	11312	10895	12615	13609	13759	14017	16361
Obrót ogólny w mil. zł	21273	24008	23863	22624	21791	25259	27244	27487	28063	32746
w tym bezgotówkowy	13009	14665	14939	14642	14731	18455	20220	21012	21269	24763
Obrót bezgotówkowy w odsetkach obrotu ogóln.	61	61	63	65	68	73	74	76	76	76

TABL. 10. STOPA PROCENTOWA OD DYSKONTA I OD WKŁADÓW

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	przeciętne roczne									
Odsetki najwyższe ustawowe	12,0	12,7	11,7	11,0	10,8	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Dyskonto w Banku Polskim	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0	5,0	5,0	5,0 ^a
Dyskonto w bankach akcyjnych:										
minimum			7,8	7,9	9,0	6,3	5,0	4,9	5,0	5,0
maksimum	12,0	12,7	11,7	11,0	10,8	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
przeciętne		12,2	11,5	10,9	10,7	9,4	9,0	8,7	8,6	8,7
Wkłady na książeczki oszczędnościowe:										
w P. K. O.	6,0	7,0	7,0	7,0	6,3	4,9	4,0	4,0	4,0	3,8
w bankach państw.	6,0	7,0	7,1	7,0	6,3	5,0	4,0	4,0	4,0	3,8

^a Od dnia 18.XII 1937 — 4,5%.

TABL. 11. STOPY DYSKONTOWE BANKÓW BILETOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1913	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	
	przeciętne roczne									maks.	min.
Polska		8,0	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0	5,0	5,0	5,0	4,5
Anglia	4,8	4,5	3,4	3,9	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Belgia	5,9	4,3	3,0	2,5	3,5	2,9	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Czechosłowacja	6,0	5,0	4,5	4,8	5,2	3,6	3,5	3,5	3,0	3,0	3,0
Francja	4,0	3,5	2,7	2,1	2,5	2,5	2,7	3,5	3,7	3,8	3,0
Gdańsk W.M.	5,9	5,8	5,0	5,6	4,5	3,4	3,3	5,1	5,0	4,0	4,0
Holandia	4,5	4,5	3,2	2,5	2,7	3,0	2,5	4,0	2,8	2,0	2,0
Niemcy	5,9	7,0	4,9	6,9	5,2	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Rumunia	6,0	6,0	9,0	8,3	7,2	6,3	5,9	4,5	4,5	4,5	4,5
Stany Zj. Am.	3,5	4,5	3,0	2,1	2,8	2,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,0
Włochy	5,5	6,0	5,9	5,9	5,6	3,9	3,1	4,2	4,7	4,5	4,5

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 4, Genewa 1938.

TABL. 12. OPROCENTOWANIE RZECZYWISTE OBLIGACJI PAŃSTWOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH WEDŁUG KURSÓW NA GIEŁDACH WEWNĘTRZNYCH

Kraje	Charakter i liczba obligacji	1928	1932	1934	1935	1936	1937
		przec. roczne—w odsetkach					
Polska	6% Poż. dolarowa 1919/20	7,01	10,87	8,43	7,55	8,40	
Anglia	2½% Konsole	4,47	3,76	3,08	2,91	2,95	3,31
Belgia	3% Renta państwowa	4,58	4,51	4,08	3,90	3,72	3,33
Czechosłow.	Obligacje państwowe	5,72	6,50	5,82	5,21	4,45	4,48
Francja	3% Renta wieczysta	4,46	3,84	4,14	3,88	4,32	4,27
Holandia	2½-3% Renta wieczysta	3,88	3,89	3,35	3,43	3,32	3,13
Japonia	Obligacje państwowe (8)	5,16	5,59	4,52	4,50	4,08	3,94
Jugosławia	7% Pożyczka z r. 1921		13,26	9,99	8,85	8,46	7,75
Kanada	Pożyczka prow. Ontario	4,43	5,21	4,11	3,88	3,59	3,52
Niemcy	4½% (6%) Oblig.państw.	7,08	9,67	6,61	4,83 ^a	4,77	4,59
Rumunia	Obligacje państwowe (6)	7,95	16,32	12,25	10,75	11,13	8,80
Stany Zj. Am.	Obligacje skarbowe (10)	3,33	3,66	3,10	2,70	2,47	2,57
Szwajcaria	Obligacje państw. i kol.(12)	4,73	3,80	4,16	4,64	4,43	3,41
Szwecja	3% Oblig.państw. z r.1888	4,59	4,32	3,47	3,19	3,12	3,04
Węgry	5% Poż. przymus. z r.1924		22,51 ^b	12,22	9,75	7,55	6,42
Włochy	3½% Renta państwowa	4,84	4,77	4,09	4,75	4,68	4,75

^a IV—XII 1935. ^b IV—XII 1932.

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 5, Genewa 1938.

TABL. 13. WKŁADY W INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH

Stan w dn. 31.XII

Instytucje Rodzaje wkładów	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych								
Ogółem	2686	3009	2654	2693	2732	3004	3042	3243 ^a	3882 ^a
Bank Polski	451	446	196	208	239	217	188	237	294
Rachunki żyrowe	451	446	196	208	239	217	188	237	294
w tym kas państwowych	268	269	6	12	15	29	1	1	35
Bank Gospodarstwa Krajowego	325	255	238	261	236	314	287	378	540
Wkłady terminowe	136	116	98	97	67	92	84	115	175
„ a vista	162	107	88	106	101	145	133	190	276
„ na książecz. oszczędn.	19	24	46	53	55	63	58	50	54
Różne salda kredytowe	8	8	6	5	13	14	12	23	35
Państwowy Bank Rolny	50	68	60	60	95	110	108	130	178
Wkłady terminowe	23	25	32	32	58	64	59	71	100
„ a vista	22	41	27	27	35	43	46	57	74
„ na książecz. oszczędn.	5	2	1	1	2	3	3	2	4
Banki komunalne	30	30	28	29	31	40	39	45	59
Wkłady terminowe	14	19	12	11	12	16	16	16	21
„ a vista	10	6	8	9	10	8	10	12	7
„ na książecz. wkładowe	—	—	0	0	0	1	1	3	5
Salda kredytowe r-ków bież.	6	5	8	9	9	15	12	14	26
Banki prywatne i większe domy bankowe	866	959	609	512	447	455	463	465	556
Wkłady terminowe	303	364	215	182	125	126	114	100	118
„ a vista	253	246	144	121	120	128	129	131	143
„ na książecz. wkładowe i asygnaty kasowe	104	123	81	76	68	81	96	87	108
Salda kredytowe r-ków bież.	206	226	169	133	134	120	124	147	187
Oddziały banków zagranicznych	75	78	55	52	54	48	48	63	62
Wkłady terminowe	11	24	8	9	6	10	11	12	18
„ a vista	14	9	12	12	8	11	8	10	9
„ na książecz. wkładowe i asygnaty kasowe	6	7	4	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe r-ków bież.	44	38	31	31	40	27	29	41	35
Bank Polska Kasa Opieki	—	—	2	3	8	21	37	30	30
Wkłady terminowe	—	—	0	0	1	3	3	8	6
„ a vista	—	—	—	—	6	14	32	19	20
„ na książecz. oszczędn.	—	—	2	3	—	—	—	—	—
Salda kredytowe r-ków bież.	—	—	0	0	1	4	2	3	4
Pocztowa Kasa Oszczędności	315	384	510	623	714	858	881	896	1038
Wkłady na książecz. oszczędn. czekowe	122	173	332	445	507	624	679	664	782
„	193	211	178	176	207	234	202	232	256
Komunalne kasy oszczędności ^b	359	442	603	628	615	665	711	720	830
Wkłady na książecz. oszczędn.	325	397	558	583	571	612	651	640	735
„ na r-kach bież., czekow. i żyrowych	34	45	45	45	44	53	60	80	95
Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe	2	4	7	7	7	8	8	8	9
Spółdzielnie kredytowe ^c	210	339	342	307	282	263	266	263 ^a	281 ^a
Centralna Kasa Spółek Rolnicz.	3	4	4	3	4	5	6	8	11
Wkłady na książecz. oszczędn.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Salda kredytowe r-ków bież.	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Lokaty Kas Stefczyka	—	—	—	—	1	2	3	5	8

^a Wkłady w spółdzielniach kredytowych według biuletynów Rady Spółdzielczej. ^b Łącznie z dwiema niekomunalnymi. ^c Zrzeszone w związkach rewizyjnych.

TABL. 14. KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE INSTYTUCJI KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH

Stan w dn. 31.XII

Instytucje Rodzaje kredytów	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych								
Ogółem ^a	3223	3802	3181	2723	2716	2711	2820	2755 ^b	2783 ^b
Bank Polski	732	781	796	700	815	757	866	855	708
Dyskonto weksli	641	704	670	586	688	654	689	681	661
biletoów skarbowych	—	—	—	—	48	48	68	67	23
Pożyczki zastawowe	91	77	126	114	79	55	109	107	24
Bank Gospodarstwa Krajowego	282	327	325	284	269	262	265	261	336
Dyskonto weksli	177	185	169	135	129	98	97	105	168
w tym w redyskoncie	39	72	99	79	60	16	35	12	1
Otwarty kredyt	65	80	126	125	117	132	139	122	117
Pożyczki terminowe	40	62	30	24	23	32	35	34	51
Państwowy Bank Rolny	190	245	250	214	241	265	248	239	242
Dyskonto weksli	46	71	109	120	152	176	156	157	154
w tym w redyskoncie	5	29	88	107	130	151	144	150	134
Otwarty kredyt	21	34	25	18	18	16	29	29	45
Pożyczki terminowe	123	140	116	76	71	73	63	53	43
Banki komunalne	45	57	59	47	54	44	39	28	22
Dyskonto weksli	20	18	15	14	14	12	11	9	9
w tym w redyskoncie	5	6	8	5	6	1	3	1	0
Otwarty kredyt	14	22	19	8	7	6	6	4	3
Pożyczki terminowe	11	17	25	25	33	26	22	15	10
Banki pryw. i większe domy bank.	1482	1672	1085	861	779	697	710	685	710
Dyskonto weksli	824	877	530	432	395	349	351	357	385
w tym w redyskoncie	320	329	259	195	175	137	138	148	145
Otwarty kredyt	635	771	533	409	367	327	334	299	285
Pożyczki terminowe	23	24	22	20	17	21	25	29	40
Oddziały banków zagranicznych	183	215	120	93	86	97	96	98	80
Dyskonto weksli	66	56	23	13	12	16	13	19	15
w tym w redyskoncie	20	19	2	1	0	0	1	—	0
Otwarty kredyt	116	152	97	80	74	81	83	78	64
Pożyczki terminowe	1	7	—	—	—	—	0	1	1
Bank Polska Kasa Opieki	—	—	0	0	0	0	1	1	2
Pożyczki wekslowe	—	—	—	—	—	—	1	1	0
Otwarty kredyt	—	—	0	0	0	0	0	0	1
Pożyczki zastawowe	—	—	—	—	—	—	0	0	1
Pocztowa Kasa Oszczędności	33	35	19	19	23	31	34	38	49
Pożyczki wekslowe	20	23	12	12	14	19	20	22	32
Pożyczki zastawowe	13	12	7	7	9	12	14	16	17
Komunalne kasy oszczędności ^c	291	391	470	416	373	445	434	414	424
Pożyczki wekslowe	214	290	343	312	278	266	244	210	227
w tym weksle w redyskoncie	27	46	59	49	50	38	30	26	19
Otwarty kredyt	57	70	75	65	—	89	84	70	53
Pożyczki na skrypty dłużne	11	13	14	11	95	60	73	96	104
Pożyczki zastawowe	9	18	38	28	—	30	33	38	40
Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe	14	22	24	23	22	22	24	26	27
Spółdzielnie kredytowe ^d	432	591	605	547	501	474	485	486 ^b	501 ^b
w tym weksle w redyskoncie	66	55	80	67	47	56	43	50	34
Centralna Kasa Spółek Rolniczych	56	63	70	63	61	41	24	16	22
Dyskonto weksli ^e	43	47	54	48	49	33	18	10	12
w tym w redyskoncie	35	41	47	41	40	25	12	5	7
Otwarty kredyt	3	4	4	4	3	2	2	3	3
Pożyczki terminowe ^f	10	12	12	11	9	6	4	3	7

a Z potrąceniem redyskonta. b Kredyty spółdzielni kredytowych według biuletynów Rady Spółdzielczej. c Łącznie z dwiema niekomunalnymi. Za okres 1928—1933 dane niekompletne. d Zrzeszone w związkach rewizyjnych. e Łącznie z należnościami w dochodzeniu sądowym. f Łącznie z pożyczkami banku.

TABL. 15. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych								
Bilanse. Stan w dn. 31.XII									
Stan czynny									
Kasa i sumy do dyspozycji	53	38	46	47	44	54	41	65	71
Waluty zagraniczne	3	4	7	4	1	1	0	0	0
Papiery procentowe	29	25	38	29	22	10	16	35	43
Papiery procentowe własnej emisji	94	75	41	52	49	43	34	48	42
Udziały i akcje	46	47	31	33	34	37	39	37	38
Weksle zdyskontowane	176	183	163	131	126	96	96	104	122
Weksle protestowane	1	2	6	4	3	2	1	1	0
Akcepty Banku Akceptacyjnego . .	—	—	—	—	—	11	20	26	25
Pożyczki terminowe	40	62	30	24	23	32	35	34	51
Należności z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	20	24	36	36
Rachunki bieżące	65	80	126	125	117	132	133	122	117
Banki loro	2	1	2	1	0	0	0	4	5
Banki nostro	42	33	10	7	6	4	6	18	11
Pożyczki długoterminowe	80	69	116	119	117	126	136	121	133
Pożyczki w listach zast. i oblig.	584	663	792	838	823	807	793	924	906
Pożyczki długoterminowe zlecone przez Skarb Państwa ^a	386	413	643	618	651	625	699	767	687
Inne aktywa	64	83	103	101	114	178	181	179	220
Suma bilansowa	1665	1778	2154	2133	2130	2178	2254	2521	2556
Stan bierny									
Kapitały własne	195	201	214	219	221	197	199	196	199
kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150	150	150	150
rezerwy	45	51	64	69	71	47	49	46	49
Fundusz oddłużenia	—	—	—	—	—	25	45	8	—
Wkłady	317	247	232	256	223	300	275	355	505
terminowe	136	116	98	97	67	92	84	115	173
a vista	162	107	88	106	101	145	133	190	276
na książeczki oszczędnościowe	19	24	46	53	55	63	58	50	54
Różne salda kredytowe	8	8	6	5	13	14	12	23	35
Redyskonto weksli	39	72	99	79	60	16	35	12	1
Dyskonto akcept. Banku Akcept.	—	—	—	—	—	11	15	15	—
Banki loro	18	65	23	25	28	33	30	38	52
Banki nostro	23	15	35	16	20	1	26	24	1
Listy zastawne i oblig. w obiegu	584	663	792	838	823	807	793	924	906
listy zastawne	101	142	255	292	289	285	280	368	381
obligacje	483	521	537	546	534	522	513	556	525
Lokaty Skarbu Państwa ^a	388	417	507	484	532	489	540	441	375
Rachunki specjalne ^a	—	—	142	135	119	136	159	326	312
Inne pasywa	86	77	97	73	88	146	122	156	167
Zysk	7	13	7	3	3	3	3	3	3
Rachunki strat i zysków									
Straty									
Odsetki wypłacone	31	37	49	34	27	19	20	19	25
Koszty handlowe	19	15	15	13	13	13	13	13	14
Czysty zysk	7	13	7	3	3	3	3	3	3
Ogółem	65	74	83	64	53	44	47	50	60
Zyski									
Odsetki pobrane	57	69	74	54	42	33	38	39	48
w tym od dyskonta	16	20	21	18	14	11	11	10	14
Prowizje pobrane	4	3	2	4	3	4	4	4	6

^a W dziale operacyj ze Skarbem Państwa.

TABL. 16. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW PAŃSTWOWEGO
 BANKU ROLNEGO

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych								
Bilanse. Stan w dn. 31.XII									
Stan czynny									
Kasa i sumy do dyspozycji	11	8	7	7	7	5	5	8	14
Papiery procentowe	6	8	20	21	19	11	8	38	42
Papiery procentowe własnej emisji	43	78	96	87	39	37	18	14	9
Udziały i akcje	1	2	8	8	9	11	11	12	12
Weksle zdyskontowane	46	70	104	116	148	174	155	156	155
Weksle protestowane	0	1	5	4	4	2	1	1	0
Akcepty Banku Akceptacyjnego	—	—	—	—	1	20	37	34	34
Pożyczki terminowe	89	95	98	68	63	67	57	48	38
Pożyczki towarowe	34	45	18	8	8	6	6	5	5
Należności z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	3	28	39	56	65
Rachunki bieżące	21	34	25	18	18	16	29	29	45
Banki nostro	20	24	12	5	6	6	6	7	6
Dłużnicy za nabyte grunty	3	5	13	15	17	33	30	39	40
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach	155	261	338	335	283	284	245	228	215
Majątki własne w parcelacji	10	20	26	27	44	37	26	16	12
Inne aktywa	84	93	147	101	134	158	173	183	226
Dłużnicy z funduszków administrowanych ^a	167	253	373	389	450	702	608	623	629
Suma bilansowa	523	744	917	820	803	895	846	874	917
Stan bierny									
Kapitały własne	140	148	166	170	170	137	138	138	119
kapitał zakładowy	130	130	130	130	130	100	100	100	100
rezerywy	10	18	36	40	40	37	38	38	19
Fundusz oddłużenia	—	—	—	—	—	93	41	51	57
Wkłady	50	68	60	60	95	110	108	130	178
terminowe	23	25	32	32	58	64	59	71	100
a vista	22	41	27	27	35	43	46	57	74
na książeczki oszczędnościowe	5	2	1	1	2	3	3	2	4
Redyskonto weksli	5	29	88	107	130	151	144	150	134
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	—	—	—	—	1	19	36	34	33
Banki nostro	11	42	45	14	10	8	11	12	14
Listy zastawne i oblig. w obiegu	155	261	338	334	282	283	243	227	213
listy zastawne	134	182	228	223	171	172	158	156	153
obligacje melioracyjne	21	79	110	111	111	111	85	71	60
Lokaty Skarbu Państwa	50	50	88	48	46	2	12	18	32
Inne pasywa	100	132	128	86	69	92	113	114	136
Zysk	12	14	4	1	0	0	0	0	1
Fundusze administrowane ^a	201	302	426	479	549	834	674	695	710
Rachunki strat i zysków									
Straty									
Koszty handlowe	14	17	15	12	12	9	9	9	10
Czysty zysk	12	14	4	1	0	0	0	0	1
Ogółem	27	34	26	17	16	11	11	13	14
Zyski									
Odsetki i prowizje pobrane	20	28	24	15	14	9	9	12	12
Zysk na nawozach sztucznych i przetwórstwie rolniczym	1	1	0	0	1	1	1	0	1
Zysk na parcelacji majątków	5	4	0	1	—	—	0	0	0
^a Pozycja pozabilansowa.									

TABL. 17. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKÓW KOMUNALNYCH^a

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937 ^b
	w milionach złotych								
Bilanse. Stan w dn. 31.XII ^b									
Stan czynny									
Kasa i sumy do dyspozycji	4	4	5	5	7	5	4	5	5
Papiery wartościowe, udziały i akcje	5	7	10	8	9	10	15	18	19
Weksle zdyskontowane	20	18	15	13	13	11	10	8	8
w tym komunalne	17	16	12	11	10	10	9	7	7
Weksle protestowane	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Pożyczki terminowe	28	32	44	53	61	67	69	62	58
w tym komunalne	22	31	43	50	56	62	65	59	55
do 5 lat	11	17	25	25	33	26	22	15	10
ponad 5 lat	17	15	19	28	28	41	47	47	48
Należności z tytułu układów konwersyjnych	—	—	—	—	—	0	0	0	1
Rachunki bieżące	14	22	19	8	7	6	6	4	3
Banki	5	4	4	4	4	4	4	3	14
Pożyczki długoterm. hipoteczne	29	28	23	25	21	19	18	18	17
Pożyczki obligacyjne	13	16	27	29	29	28	28	27	33
w tym komunalne	12	16	27	29	28	28	28	27	33
Nieruchomości	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Inne aktywa	3	3	4	5	5	7	9	6	5
Suma bilansowa	123	137	154	154	160	161	167	155	167
Stan bierny									
Kapitały własne	11	12	15	15	16	21	22	21	23
kapitał zakładowy	8	8	9	9	9	10	10	10	10
rezerwy	3	4	6	6	7	11	12	11	13
Fundusze specjalne powierzone do administracji i lokaty Skarbu Państwa	19	36	42	44	50	46	49	39	30
Wkłady	24	25	20	20	22	25	27	31	33
terminowe	14	19	12	11	12	16	16	16	21
a vista	10	6	8	9	10	8	10	12	7
na książeczki wkładowe	—	—	0	0	0	1	1	3	5
Salda kredytowe r-ków bieżących	6	5	8	9	9	15	12	14	26
Redyskonto	5	6	8	5	6	1	3	1	0
Banki	3	2	1	1	0	0	0	0	1
Obligacje w obiegu	23	26	36	37	36	36	37	33	39
Inne pasywa	31	23	23	22	20	15	16	14	14
Zysk	1	2	1	1	1	2	1	2	1
Rachunki strat i zysków									
Straty									
Procenty i prowizje wypłacone	3	5	5	4	3	3	3	2	2
Koszty handlowe	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Zysk	1	2	1	1	1	2	1	2	1
Ogółem	6	9	8	8	6	9	7	11	6
Zyski									
Procenty i prowizje pobrane	5	8	7	7	5	6	5	5	4

^a Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy. ^b Dla Wojewódzkiego Banku Pożyczkowego w 1928—1936 bilans netto z dnia 31.III każdego następnego roku (rok bilansowy od I.IV do 31.III roku następnego), w 1937 bilans brutto z dnia 31.XII. ^c Suma z 1937 nie jest całkowicie porównywalna z sumami za lata poprzednie wskutek zmian w rachunkowości Polskiego Banku Komunalnego.

TABL. 18. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKÓW PRYWATNYCH^a

A. Zestawienie bilansów i rachunków strat i zysków

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936 ^b
	w milionach złotych								
Liczba uwzględnionych: banków	58	57	57	54	44	44	39	37	36
domów bankowych	5	5	5	5	7	7	8	9	9
Bilanse. Stan w dn. 31.XII									
Stan czynny									
Kasa i sumy do dyspozycji	104	103	92	72	61	56	60	69	67
Waluty zagraniczne	29	28	29	14	12	7	5	1	3
Papiery wartościowe	58	63	63	52	47	45	51	64	52
Udziały i akcje	39	42	38	33	29	28	27	25	23
Weksle zdyskontowane	882	917	835	512	394	354	320	315	333
Weksle protestowane	8	16	20	40	51	54	45	48	42
Pożyczki terminowe	24	30	27	22	20	17	21	25	30
Należności z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	3	27	43	42
Rachunki bieżące	751	924	909	631	490	441	408	417	378
Banki loro	27	27	50	27	29	25	18	20	17
Banki nostro	82	91	87	66	60	60	43	41	49
Pożyczki długoterm. hipoteczne	87	127	134	136	130	101	95	87	102
Dłużnicy z tyt. kredytów rem- bursowych i akceptacyjnych	—	—	34	47	36	29	22	27	10
Strata	4	17	4	10	14	13	39	20	—
Suma bilansowa	2303	2593	2504	1856	1540	1403	1406	1448	1515
Stan bierny									
Kapitały własne	274	308	319	304	267	265	251	238	231
kapitał zakładowy	226	235	250	238	206	206	195	188	184
kapitał zapasowy i rezerwy	48	73	69	66	61	59	56	50	47
Wkłady	691	773	821	464	400	327	356	358	340
terminowe	314	388	405	223	181	131	136	125	112
a vista	267	255	235	156	133	128	139	137	141
na książeczki wkładowe i asy- naty kasowe	110	130	181	85	76	68	81	98	87
Salda kredytowe r-ków bieżących	250	264	271	200	164	174	147	153	188
Redyskonto weksli	341	348	307	262	196	176	137	140	148
Dyskonto akcept. Banku Akcept.	—	—	—	—	—	10	32	45	25
Zastaw walorów	16	10	8	18	16	15	12	14	8
Banki loro	105	135	141	89	64	53	51	42	48
Banki nostro	405	480	370	249	206	192	172	169	134
Listy zastawne i oblig. w obiegu	86	127	134	136	130	101	94	103	102
Zysk	24	26	21	5	3	3	5	7	—
Rachunki strat i zysków									
Straty									
Odsetki wypłacone	102	136	114	92	61	45	40	40	—
w tym od wkładów i r-ków bież.	—	—	64	48	30	22	22	22	—
Prowizje wypłacone	15	8	7	6	3	2	2	2	—
Koszty handlowe	85	92	83	71	54	46	39	38	—
Podatki	17	19	17	15	7	5	5	5	—
Zysk	24	26	21	5	3	3	5	7	—
Ogółem	257	302	265	220	158	141	150	116	—
Zyski									
Odsetki pobrane	156	202	183	145	97	67	65	64	—
w tym: od dyskonta	—	—	86	64	40	30	27	26	—
od r-ków bież. i pożycz. term.	—	—	78	65	46	29	30	28	—
Prowizje pobrane	63	55	46	36	23	18	16	16	—
Strata	4	17	4	10	14	13	39	20	—

^a Krajowe banki akcyjne (prywatne), oddziały banków zagranicznych w Polsce, banki towarzystw kredytowych i domy bankowe. ^b Bilanse brutto. (dok. str. 206)

TABL. 18. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKÓW PRYWATNYCH^a (dok.)

B. Zestawienie szczegółowe bilansów

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1936 ^b				1937 ^b			
	Ogółem	8 najw. banków	Inne banki	Domy bankowe	Ogółem	8 najw. banków	Inne banki	Domy bankowe
	w milionach złotych							
Liczba uwzględnionych:								
banków	29	8	21	×	29	8	21	×
domów bankowych . .	28	×	×	28	29	×	×	28
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	68	43	20	5	86	54	27	5
Waluty zagraniczne . . .	2	1	1	0	2	1	1	0
Papiery wartościowe ^c . . .	41	22	8	11	49	24	16	9
Udziały i akcje	21	16	2	3	21	16	2	3
Weksle zdyskontowane . . .	332	239	72	21	382	281	73	28
Weksle protestowane . . .	31	25	6	0	19	13	6	0
Pożyczki terminowe . . .	30	13	15	2	41	21	17	3
Należności z tytułu układów konwersyjnych	31	16	14	1	35	19	15	1
Rachunki bieżące	370	211	131	28	349	205	114	30
Banki loro	10	3	6	1	11	5	5	1
Banki nostro	44	15	26	3	54	18	33	3
Poż. długoterm. hipoteczne	20	20	0	—	21	21	0	—
Dłużnicy z tyt. kredytów rem-bursowych i akceptacyjnych	10	9	1	0	11	10	1	0
Suma bilansowa	1 331	887	354	90	1 391	941	354	96
Stan bierny								
Kapitały własne	198	120	59	19	200	121	59	20
kapitał zakładowy	161	95	49	17	162	95	49	18
kapitał zapasowy i rezerwy	37	25	10	2	38	26	10	2
Wkłady	337	229	81	27	396	268	97	31
terminowe	110	55	41	14	136	67	52	17
a vista	140	88	39	13	152	94	44	14
na książeczki wkładowe i asygnaty kasowe . . .	87	86	1	—	108	107	1	—
Salda kredytowe r-ków bież.	189	107	70	12	221	136	72	13
Redyskonto weksli	145	118	20	7	145	118	17	10
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	17	7	9	1	17	7	9	1
Zastaw walorów	6	4	0	2	3	2	0	1
Banki loro	42	27	11	4	52	33	15	4
Banki nostro	109	46	56	7	73	24	43	6
Listy zastawne i obligacje w obiegu	19	19	0	—	21	21	0	—

^a Krajowe banki akcyjne (prywatne), oddziały banków zagranicznych w Polsce, banki towarzystw kredytowych i domy bankowe. ^b Bilanse brutto. ^c Łącznie z papierami wartościowymi ustawowego kapitału zapasowego.

TABL. 19. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych								
Bilanse. Stan w dn. 31.XII									
Stan czynny									
Kasa i sumy do dyspozycji	71	62	91	129	157	156	154	160	168
Lokaty w bankach państwowych	24	25	24	27	40	54	55	41	17
Gotówka w urzędach pocztowych	8 ^a	50	50	47	45	35	28	30	38
Skarb Państwa za waloryzację	30	35	32	28	25	22	19	17	14
Skup weksli	—	13	4	3	5	8	11	14	24
Pożyczki wekslowe	20	10	8	9	9	11	9	8	8
Pożyczki na zastaw papierów wartościowych	13	12	7	7	9	12	14	16	17
Papiery wartościowe własne i funduszu zapasowego	179	249	361	424	480	615	655	703	902
Dłużnicy	5	5	14	10	13	7	7	4	5
Nieruchomości	26	30	36	39	42	42	42	45	48
Inne aktywa	13	14	13	23	17	16	22	31	32
Suma bilansowa	389	505	640	746	842	978	1016	1069	1273
Stan bierny									
Wkłady czekowe	193	211	178	178	207	234	202	232	256
Wkłady na książeczki oszczędn. w tym wkłady zwaloryzowane	122	173	332	445	507	624	679	664	782
Przekazy nie zrealizowane	27	32	31	29	26	23	20	17	15
Różni za obligacje waloryzacyjne i inni wierzyciele	34	33	41	24	16	15	12	12	16
Fundusz zapasowy	5	2	8	10	14	9	11	35	81
Inne pasywa	3	6	13	18	21	25	29	33	37
Czysty zysk	28	75	61	66	71	65	77	87	95
	4	5	7	5	6	6	6	6	6
Rachunki strat i zysków									
Straty									
Odsetki wypłacone	6	9	18	22	21	21	25	25	28
od wkładów na książeczki oszczędnościowe	5	8	17	21	21	20	24	24	25
od wkładów czekowych	1	1	1	1	0	1	1	1	3
Oplaty na rzecz Ministerstwa Poczty i Telegrafów	3	4	3	3	4	5	7	6	7
Wydatki administracyjne	11	12	13	13	13	15	15	16	17
Czysty zysk	4	5	7	5	6	6	6	6	6
Ogółem	25	31	44	46	47	52	58	57	64
Zyski									
Odsetki pobrane	17	23	34	35	36	40	46	44	50
od papierów wart. własnych	14	19	30	31	33	35	41	39	47
od pożyczek udzielonych i skupu weksli	3	3	2	2	1	2	2	2	2
od lokat w bankach	—	1	2	2	2	3	3	3	1
Dochody z obrotu czekowego	5	5	5	5	6	7	8	8	9
Prowizje pobrane	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dochody z nieruchomości	2	2	2	2	2	2	2	2	2

^a Suma z 1928 nie jest porównywalna z sumami za lata następne wskutek zmian w rachunkowości.

TABL. 20. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI^a

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych			
Liczba kas: czynnych	365	365	364	364
uwzględnionych w opracowaniu	362	362	361	361
Bilanse. Stan w dn. 31.XII				
Stan czynny				
Kasa i sumy do dyspozycji	48	48	57	91
Waluty obce	2	1	0	0
Papiery wartościowe	75	109	102	130
Weksle zdyskontowane	41	36	36	40
Pożyczki wekslowe	148	142	130	133
Weksle protestowane	77	65	44	34
Pożyczki terminowe na zastaw	30	34	38	40
Pożyczki na skrypty dłużne	60	74	96	104
Rachunki bieżące otwartego kredytu	89	83	70	53
Pożyczki hipoteczne	164	171	163	158
Banki i komunalne kasy oszczęd. loro	2	3	2	3
Banki i komunalne kasy oszczęd. nostro	25	21	15	32
Należności z tytułu układów konwersyjnych	15	55	85	98
Nieruchomości	39	45	50	55
Strata	3	8	9	.
Suma bilansowa	855	933	1 181	1 068
Stan bierny				
Kapitały własne	81	85	84	87
kapitał zakładowy	19	18	19	22
fundusz zasobowy	47	52	52	52
inne fundusze	15	15	13	13
Wkłady na książeczki oszczędnościowe ^c	606	664	650	731
osób fizycznych i prawnoprywatnych	519	570	561	637
instytucji państwowych, samorządowych i in- nych prawnopublicznych	87	94	89	94
Salda kredytowe rachunków bieżących (czeko- wych, przekazowych i otwartego kredytu)	52	60	80	94
Redyskonto weksli	38	30	26	19
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	6	19	23	23
Kredyty udzielone kasom	47	44	40	39
Banki i komunalne kasy oszczęd. loro	2	3	4	6
Banki i komunalne kasy oszczęd. nostro	1	1	1	2
Zysk	4	3	3	.
Rachunki strat i zysków				
Straty				
Odsetki wypłacone i dopisane	37	39	39	.
Koszty administracyjne	19	20	21	.
Zysk	4	3	3	.
Ogółem	73	84	89	.
Zyski				
Odsetki pobrane i dopisane	58	58	60	.
Strata	3	8	9	.

a Łącznie z dwiema niekomunalnymi. b Bilanse brutto. c Różnice między danymi tablicy niniejszej a danymi tabl. 26 na str. 212, wynikają: 1. z nieuwzględnienia w tablicy niniejszej wkładów w kasach będących w likwidacji, 2. z odmiennych sposobów i terminów księgowania odsetków.

TABL. 21. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW ZWIĄZKOWYCH SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w milionach złotych							
Liczba spółdzielni:								
należących do związków	4 586	5 025	5 440	5 437	5 490	5 154	5 243	5 243
uwzględn. w opracowaniu	4 112	4 704	5 057	5 082	5 111	5 039	5 098	5 186
Bilanse. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa	16	20	15	13	12	10	11	10
Centrale i inne instyt. finans.	21	28	23	27	26	25	27	31
Papiery wartościowe	12	10	13	12	13	15	22	23
Udziały własne		6	8	8	8	7	3	3
Pożyczki	432	591	605	547	501	474	485	486
w tym w r-ku bieżącym	76	106	115	109	98	89	77	63
Strata	1	1	8	13	9	7	9	8
Suma bilansowa	549	704	737	680	629	597	619	616
Stan bierny								
Udziały członków	60	81	101	98	90	82	83	78
Fundusz zasobowy	18	24	34	36	36	37	50	42
Fundusze specjalne	12	12	18	22	20	18	8	18
Wkłady na książeczki oszczędn.	210	303	317	283	255	244	243	238
Rachunki bieżące		36	26	24	27	19	23	25
Zadłużenie	202	211	206	190	171	166	176	175
Zysk	7	9	6	4	4	4	5	5
Rachunki strat i zysków								
Straty								
Odsetki i prowizje wypłacone	27	41	42	36	28	26	27	24
Straty na dłużnikach		1	5	7	4	4	7	5
Koszty administracyjne	28	38	35	30	24	22	22	21
Zysk	7	9	6	4	4	4	5	5
Ogółem	64	92	94	82	68	61	66	61
Zyski								
Odsetki i prowizje pobrane	57	80	78	62	50	46	48	46
Strata	1	1	8	13	9	7	9	8

Uwaga. Spółdzielnie kredytowe ob. dział VI, tabl. 18—21, 25 i 26, str. 106—111.

TABL. 22. CENTRALE KREDYTOWE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH

A. Główne pozycje bilansów central kredytowych^a spółdzielni związkowych
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1936		1937 ^b			
	Ogółem	Bank „Spo-tem”	Centrale			nie-mieckie
			żydow-skie	ukra-ńskie		
			w tysiącach złotych			
Liczba central	9	9	1	3	3	2
Stan czynny						
Kasa i sumy do dyspozycji	1 511	2 478	199	415	288	1 576
Pożyczki ^c	32 337	33 597	2 651	898	3 605	26 443
Należn. z tyt. układów konwers.	1 704	2 750	—	—	2 211	539
Suma bilansowa	47 531	53 515	5 177	2 222	8 166	37 950
Stan bierny						
Kapitał zakładowy	7 095	7 161	614	267	854	5 426
Rezerwy ^d	2 605	2 775	87	57	975	1 656
Wkłady	18 545	20 338	3 167	766	3 523	12 882
Redyskonto weksli	3 267	3 316	425	27	1 167	1 697

^a Bez Centralnej Kasy Spółek Rolniczych i Banku Związku Spółek Zarobkowych. ^b Bilanse brutto. ^c Dyskonto, protesty, pożyczki terminowe i rachunki bieżące. ^d Bez funduszu amortyzacyjnego.

(dok. str. 210)

TABL. 22. CENTRALE KREDYTOWE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH (dok.)
 B. Bilanse Centralnej Kasy Spółek Rolniczych
 Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych							
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozyc. ^a	583	1 045	631	417	591	550	658	770
Banki nostro ^a	236	92	46	460	164	2 361	5 720	4 056
Papiery wartościowe ^b	300	129	132	194	362	1 250	1 360	1 352
Weksle zdyskontowane	41 857	50 267	44 783	44 850	29 302	14 538	8 211	10 613
Weksle protestowane ^c	906	3 086	3 539	3 788	3 791	2 980	2 182	1 430
Pożyczki terminowe	9 766	12 227	11 125	9 560	6 075	4 267	1 025	895
Pożyczki budowlane wiejskie	—	—	—	—	—	—	1 988	6 467
Należności z tytułu układów konwersyjnych	—	—	—	—	17 768	34 391	43 563	45 563
Rachunki bieżące	3 532	4 287	3 704	2 959	2 092	1 967	2 547	2 627
Nieruchomości	1 869	1 786	1 762	1 935	1 899	2 165	2 183	2 100
Inne aktywa	882	1 292	1 156	1 097	243	351	394	1 152
Suma bilansowa^d	59 931	74 211	66 878	65 260	62 287	64 820	69 831	77 044
Stan bierny								
Kapitały własne	3 705	6 721	6 935	6 485	6 512	6 572	6 501	6 684
wkłady państwowe	363	363	363	363	363	363	363	363
udziały członków	2 588	4 359	4 232	4 106	4 049	4 008	3 993	3 958
rezerwy	754	1 999	2 340	2 016	2 100	2 201	2 145	2 322
Wkłady	430	812	899	1 827	2 721	4 172	6 681	9 330
na książeczki oszczędn.	430	812	899	912	999	1 039	1 432	1 363
lokaty Kas Stefczyka	—	—	—	915	1 722	3 133	5 249	8 023
Rachunki bieżące	2 263	3 503	2 516	2 056	2 525	2 199	1 411	1 908
Redyskonto weksli	34 601	46 582	40 969	40 547	25 004	11 827	5 400	6 873
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	—	—	—	—	16 979	32 835	43 700	43 309
Lokaty skarbowe i kredyty specjalne	17 337	14 925	14 098	12 846	8 037	6 110	4 089	7 868
Inne pasywa	1 460	1 657	1 458	1 496	502	978	1 915	830
Zysk	135	11	3	3	7	127	134	173
Akcepty Banku Akcept.^e	—	—	—	—	17 279	33 477	44 977	46 326

^a Pozostałości na r-kach banków państwowych figurują w pozycji „Banki nostro”. ^b Łącznie z papierami wartościowymi ustawowego kapitału zapasowego. ^c Łącznie z należnościami w dochodzeniu sądowym. ^d Bez pozycji „Akcepty Banku Akceptacyjnego”. ^e Pozycja pozabilansowa.

C. Niektóre pozycje bilansowe Banku Związku Spółek Zarobkowych
 Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych							
Stan czynny								
Weksle zdyskontowane	108 370	81 019	67 971	60 002	51 555	48 385	34 694	45 784
w tym spółdzielni	31 593	32 579	29 495	26 529	22 886	19 860	3 552	3 151
Rachunki bieżące	55 276	52 307	51 653	46 440	39 957	46 263	40 140	28 893
w tym spółdzielni	10 504	15 064	14 084	16 230	11 259	13 924	8 812	4 508
Stan bierny								
Wkłady	108 527	73 501	53 465	43 177	45 002	45 882	46 867	55 823
w tym spółdzielni	1 006	1 074	1 000	444	547	715	1 120	1 653
Rachunki bieżące	20 311	12 587	9 445	8 584	9 446	12 245	15 374	22 271
w tym spółdzielni	2 776	3 009	3 041	3 002	2 970	4 201	3 827	3 526
Redyskonto weksli	44 866	52 852	49 957	47 602	41 803	37 012	21 637	24 948
w tym spółdzielni	26 118	27 977	26 232	23 305	20 134	17 461	2 506	1 281

^a Bilans brutto.

TABL. 23. BILANSE GMINNYCH KAS POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWYCH
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w tysiącach złotych							
Liczba kas: czynnych . . .	824	870	879	882	890	891	901	905
uwzgl. w oprac.	778	838	854	857	866	876	887	897
Stan czynny								
Kasa	786	1 118	713	333	350	278	382	463
Pożyczki	21 634	25 705	24 205	22 473	22 155	22 332	24 327	25 633
Nieruchomości i ruchom.	50	82	96	130	138	140	146	132
Lokaty	40	60	59	93	137	248	400	530
Towary	352	307	194	139	68	30	32	36
Inne aktywa	182	282	302	339	500	710	806	934
Strata	12	17	75	194	284	114	92	124
Suma bilansowa	23 056	27 571	25 644	23 701	23 632	23 852	26 185	27 852
Stan bierny								
Kapitał zakładowy	3 460	4 339	5 035	5 472	5 731	5 915	6 261	6 725
Kapitał zasobowy	313	556	974	1 253	1 377	1 490	1 754	2 138
Wkłady	3 926	5 990	7 280	7 487	7 466	7 619	8 018	8 472
Długi	13 892	14 681	10 653	8 106	7 753	7 365	8 264	8 499
Inne pasywa	783	883	886	860	797	793	1 009	1 047
Zysk	682	1 122	816	523	508	670	879	971

TABL. 24. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW KANTORÓW WYMIANY

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach złotych						
Liczba kantorów uwzgl. w oprac.	48	48	48	48	40	40	37
Bilanse. Stan w dn. 31.XII							
Stan czynny							
Kasa i sumy do dyspozycji	703	678	810	734	738	752	578
Waluty zagraniczne	417	551	840	622	593	106	70
Papiery wartościowe własne	829	1 073	711	1 100	920	1 543	1 131
Banki	134	131	154	258	333	254	225
Rachunki zlecniodawców	264	425	555	466	425	365	175
Ruchomości	87	126	127	109	160	161	153
Loteria państwowa	351	383	481	243	962	1 264	1 585
Rachunek właściciela	104	57	63	91	340	624	109
Inne aktywa	110	699	571	588	451	553	169
Suma bilansowa	3 999	4 123	4 312	4 211	4 922	5 622	4 195
Stan bierny							
Kapitał zakładowy	2 196	2 212	2 179	2 162	1 799	1 993	1 660
Rachunek właściciela	1 204	717	918	902	1 297	1 388	609
Banki	82	147	330	358	382	426	171
Rachunki zlecniodawców	180	544	402	339	292	203	164
Loteria państwowa	241	287	334	303	1 071	1 204	1 543
Inne pasywa	96	216	149	147	81	408	48
Rachunki strat i zysków							
Straty							
Prowizja wypłacona	25	110	104	78	106	128	.
Koszty handlowe	871	928	864	924	1 557	1 580	755
Podatki	118	117	99	131	177	212	124
Zysk	379	372	471	455	584	675	598
Ogółem	1 627	1 742	1 647	1 663	2 492	2 854	1 551
Zyski							
Prowizja pobrana	375	427	533	544	1 440	1 688	816 ^a
Różnice kursowe	872	995	969	874	906	1 045	
Strata	182	172	84	83	14	5	

a Różnice kursowe i przewyżka prowizji pobranej.

TABL. 25. ZAKŁADY ZASTAWNICZE (LOMBARDY)

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Zakłady czynne ^a ogółem . . .	30	29	29	30	30	29	29	26	24
miejskie	4	4	4	4	4	4	4	4	4
komunalnych kas oszczędn. . .	10	10	10	12	13	13	13	13	11
instytucji dobroczynnych . . .	3	3	3	3	3	3	3	3	3
spółdzielni kredytowych . . .	2	2	2	2	2	2	1	1	1
akcyjne	3	3	3	3	3	2	3	2	2
inne	8	7	7	6	5	5	5	3	3
Fundusze obrotowe w mil. zł ^a . .	23,3	31,7	36,1	38,2	35,1	29,1	28,5	27,3	25,7
kapitały własne ^b	11,5	14,1	15,5	14,5	14,2	13,2	12,4	12,5	12,4
kapitały pożyczone	11,8	17,6	20,6	23,7	20,9	15,9	16,1	14,8	14,3
Pożyczki udzielone w ciągu roku:									
liczba pożyczek w tys.	438,7	465,6	517,0	512,2	521,4	569,3	563,7	591,4	635,7
sumy w milionach zł	43,6	52,9	50,7	41,6	33,7	32,1	30,0	30,3	32,5
Stan bilansowy pożyczek ^a : . . .									
liczba pożyczek w tys.	207,4	246,4	288,0	325,3	348,4	375,2	373,1	392,9	401,4
sumy w milionach zł	22,7	28,9	32,3	31,0	27,0	24,4	22,3	22,5	22,3

^a Stan w końcu roku bilansowego. ^b Łącznie z dotacjami instytucji państwowych.

TABL. 26. WKŁADY NA KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE W KASACH OSZCZĘDNOŚCI

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wkłady w milionach złotych										
Ogółem	447	570	789	891	1 027	1 077	1 236	1 331	1 304	1 517
Na i mieszkańca w zł	14,5	18,2	24,9	27,7	31,5	32,6	37,0	39,3	38,1	43,9
Na i książeczkę w zł	411	416	449	454	463	441	433	395	339	329
P.K.O.	122	173	254	332	445	506	624	679	664	782
Komunalne kasy oszczędności	296	362	491	522	544	541	581	617	607	700
miejskie	210	256	342	355	372	357	385	410	396	456
powiatowe	86	106	149	167	172	179	191	203	207	240
związków międzykomunalnych	—	—	—	—	—	4	4	3	3	3
wojewódzka	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1
Woj. centralne	45	44	70	86	95	104	124	141	156	194
„ wachodnie	2	3	7	8	8	8	9	11	12	15
„ zachodnie	113	129	175	188	194	208	228	245	242	271
„ południowe	136	186	239	240	247	221	220	220	197	220
Inne kasy ^a	29	35	44	37	38	30	31	35	33	35

Książeczki oszczędnościowe w tysiącach

Ogółem	1 088	1 370	1 757	1 960	2 217	2 443	2 857	3 367	3 850	4 611
P.K.O.	298	434	606	761	953	1 155	1 479	1 892	2 287	2 920
Komunalne kasy oszczędności	666	811	1 028	1 079	1 146	1 178	1 272	1 378	1 470	1 598
Inne kasy ^a	124	125	123	120	118	110	106	97	93	93

^a Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyśle.

TABL. 27. OBROTY NA KSIĄŻECZKACH OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W P.K.O.

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wpłaty w milionach zł . .	167	209	315	425	503	551	680	822	804	917
Wypłaty w milionach zł . .	130	164	236	344	388	487	559	764	817	796
Przewyżka wpłat lub wypłat (—) w milionach zł	37	45	79	81	115	64	121	58	—	13
Przewyżka wpłat lub wypłat (—) na 1 mieszkańca w zł	1,20	1,46	2,52	2,53	3,56	1,96	3,63	1,73	—0,38	3,52

TABL. 28. OBROTY NA KSIĄŻECZKACH OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W K.K.O.^a

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937
Wpłaty w milionach zł . .	523	549	590	655	744
Wypłaty w milionach zł . .	539	508	560	666	649
Przewyżka wpłat lub wypłat (—) w milionach zł . . .	— 16	41	30	— 11	95
Przewyżka wpłat lub wypłat (—) na 1 mieszkańca w zł . .	— 0,49	1,25	0,90	— 0,33	2,75

a łącznie z dwiema niekomunalnymi.

TABL. 29. WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Stan w dn. 31.XII

Kraje	Walu- ta	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	
		w milionach jednostek waluty danego kraju								w milio- nach zł
Polska . . .	zł	447	891	1 027	1 077	1 236	1 331	1 304	1 517	1 517
Anglia ^a . . .	£	409	432	460	498	537	588	645	694	18 325
Austria . . .	szyl.	1 524	1 805	1 828	1 806	1 938	2 048	2 106	2 195	2 185
Belgia . . .	fr.	4 170	9 115	9 813	9 964	10 452	10 584	11 456	12 490	2 241
Czechosłow. .	kč	16 891	21 626	21 819	20 639	20 614	21 325	21 258	21 748	4 034
Dania ^b . . .	kor.	2 041	2 192	2 185	2 203	2 208	2 202	2 180	2 186 ^c	2 574 ^c
Francja . . .	fr.	27 047	50 861	57 283	58 859	60 736	62 808	59 030	60 247	10 808
Holandia . .	flor.	695	888	958	995	1 024	1 024	1 041	.	3 011 ^d
Japonia . . .	jen	2 984	4 252	4 381	4 623	4 831	5 157	5 195	5 803	8 928
Niemcy . . .	RM	7 205	10 123	10 195	11 953	12 814	13 819	14 615	16 050	34 113
Stany Zj. Am. ^e	\$	10 386	11 581	11 798	11 696	11 787	11 956	12 123	12 312	65 007
Szwajcaria .	fr.	1 702	2 386	2 628	2 618	2 752	2 736	2 718	2 883	3 519
Włochy . . .	lira	24 082	29 884	32 761	36 143	37 414	36 253	39 368	42 145	11 700

a Stan w dniu 20.XI. b Stan w dniu 31.III następnego roku. c Stan w dniu 28.II następnego roku. d 1936. e Stan w dniu 30.VI.

TABL. 30. ZOBOWIĄZANIA I WIERZYTELNOŚCI ZAGRANICZNE POLSKICH INSTYTUCJI KREDYTU KRÓTKOTERMINOWEGO^a

A. Zobowiązania

Stan w dn. 31.XII

Siedziba wierzycieli	1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937			
							Ogółem	Płatne na- tym- miast	Płatne za wypowie- dzeniem	
									do 3 mies.	ponad 3 mies.
w milionach złotych										
Ogółem . . .	535	292.2	247.6	259.4	276.3	218.5	187.7	94.8	30.1	62.8
Anglia . . .	110	56.1	55.7	56.3	54.8	34.5	36.0	4.2	21.0	10.8
Austria . . .	67	31.4	19.3	12.2	7.1	5.7	3.7	2.0	1.6	0.1
Belgia . . .	11	10.3	11.5	14.3	8.4	9.1	1.2	1.0	0.1	0.1
Czechosłow. . .	11	1.5	1.4	3.4	3.7	3.4	2.7	1.8	0.2	0.2
Francja . . .	90	56.3	51.4	53.0	75.3	37.9	37.4	17.5	0.1	19.8
Gdańsk W.M. . .	19	8.1	12.1	21.0	20.5	13.5	15.2	13.0	1.3	0.9
Holandia . . .	46	19.1	10.5	10.5	11.0	15.0	5.6	4.8	0.8	0.0
Niemcy . . .	86	71.9	58.4	57.9	45.1	45.3	44.1	35.0	3.4	5.2
Stany Zj. Am. . .	61	11.6	4.6	4.7	3.8	3.0	3.7	2.3	0.6	0.8
Szwajcaria . . .	19	12.7	11.1	10.1	10.6	10.0	10.4	2.9	0.6	6.9
Szwecja . . .	3	5.3	3.9	4.4	3.0	0.9	2.5	0.5	0.0	2.0
Włochy . . .	8	3.4	2.7	0.8	18.0	29.0	14.4	1.0	0.1	13.3
Z.S.R.R. . .	4	4.5	1.2	1.8	0.6	1.8	0.7	0.7	—	—
Inne kraje . . .			3.8	9.0	14.4	9.4	10.1	8.1	0.3	1.7

B. Wierzytelności

Stan w dn. 31.XII

Siedziba dłużników	1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937			
							Ogółem	Płatne na- tym- miast	Płatne za wypowie- dzeniem	
									do 3 mies.	ponad 3 mies.
w milionach złotych										
Ogółem . . .	200	126,9	94,2	87,1	89,7	79,4	75,9	56,2	9,3	10,4
Anglia . . .	39	7,3	6,9	9,4	15,8	25,6	17,1	15,7	1,3	0,1
Austria . . .	7	3,2	2,3	2,1	2,5	2,0	1,7	1,4	—	0,3
Belgia . . .	1	0,5	1,2	0,4	0,4	0,6	0,6	0,4	0,2	0,0
Czechosłow. . .	3	2,5	1,4	1,4	0,9	1,8	1,3	0,6	0,1	0,6
Francja . . .	3	11,9	10,0	9,3	17,2	3,7	3,4	3,0	—	0,4
Gdańsk W.M. . .	17	8,9	16,0	13,6	17,6	8,1	11,8	1,3	5,2	5,3
Holandia . . .	14	4,3	3,4	2,2	2,1	0,5	0,8	0,8	0,0	0,0
Niemcy . . .	20	28,3	19,4	17,4	15,6	17,7	18,1	17,1	0,1	0,9
Stany Zj. Am. . .	72	26,2	11,1	7,3	9,5	10,5	11,3	9,9	0,1	1,3
Szwajcaria . . .	7	4,9	5,2	3,8	3,0	1,2	1,5	1,5	—	0,0
Szwecja . . .	1	0,3	0,7	0,1	0,2	0,6	0,5	0,5	—	0,0
Włochy . . .	1	0,4	0,8	0,6	0,1	0,2	0,5	0,5	0,0	—
Z.S.R.R. . .	15	28,2	11,2	16,5	0,7	0,3	0,3	0,0	0,3	—
Inne kraje . . .			4,6	3,0	4,1	6,6	7,0	3,5	2,0	1,5

^a Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, banki komunalne, banki prywatne, domy bankowe i ważniejsze spółdzielnie kredytowe.

TABL. 31. KREDYTY ZBOŻOWE

Województwa	Kredyt rejestrowy				Kredyt zaliczkowy			
	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38
Liczba kredytobiorców								
Polska . . .	1 847	2 434	2 335	2 617	18 435	48 957	48 888	58 643
Centralne . .	953	1 058	1 081	1 085	9 990	23 159	24 731	27 716
Wschodnie . .	178	242	202	249	2 707	8 335	8 447	10 094
Zachodnie . .	561	801	773	1 070	1 665	5 565	2 772	3 412
Południowe .	155	333	279	213	4 073	11 898	12 938	17 421
Sumy w milionach złotych								
Polska . . .	20,0	23,0	24,8	31,1	2,8	7,3	7,0	10,6
Centralne . .	8,9	8,7	9,5	10,8	1,5	7,3	7,0	10,6
Wschodnie . .	1,1	1,4	1,6	2,1	0,3	3,1	3,2	4,8
Zachodnie . .	8,3	10,0	10,8	14,4	0,5	1,1	1,1	1,8
Południowe .	1,7	2,9	2,9	3,8	0,5	1,4	0,8	1,4
						1,7	1,9	2,6

Uwaga. Lata gospodarcze. Kredyty zbożowe rozprowadzały: Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Centralna Kasa Spółek Rolniczych, Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Kwilecki, Potocki i S-ka, Wileński Prywatny Bank Handlowy i Landesgenossenschaftsbank. Redyskonto weksli rolniczych w Banku Polskim z tytułu kredytów na rejestrowy zastaw zbóż i tzw. kredytów zaliczkowych wynosiło według stanów w dniu 31.XII: 1934 — 20,7, 1935 — 26,0, 1936 — 25,4, 1937 — 32,2 mil. zł. Dane o liczbie korzystających z kredytu zaliczkowego częściowo oparte są na szacunku.

Źródło: Dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 32. KREDYTY BUDOWLANE BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO*

Wyszczególnienie	1924— —1937	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba pożyczek								
Ogółem	37 346	795	1 370	4 406	6 850	4 758	3 144	3 709
z funduszy państw.	35 976	764	1 331	4 391	6 798	4 710	3 122	3 683
z funduszy własnych	1 370	31	39	15	52	48	22	26
Kredytobiorcy								
Institucje państwowe	16	—	—	—	4	11	—	—
Związki samorządowe	568	18	32	8	18	8	5	15
Spółdzielnie	2 333	269	170	75	174	163	73	53
Institucje społeczne	709	48	23	35	52	29	26	23
Osoby prywatne	33 720	460	1 145	4 288	6 602	4 547	3 040	3 618
Sumy pożyczek w milionach złotych ^b								
Ogółem	714,4 ^c	55,8	29,4	29,1	46,8	43,6	34,4	24,2
z funduszy państw.	656,3	53,1	26,8	28,1	38,9	42,9	34,3	23,9
z funduszy własnych	58,1	2,7	2,6	1,0	7,9	0,7	0,1	0,3
Kredytobiorcy								
Institucje państwowe	11,9	—	—	—	7,4	2,0	—	—
Związki samorządowe	58,9	1,4	1,0	0,4	0,3	0,9	0,6	0,5
Spółdzielnie	244,8	25,7	15,1	7,2	4,7	4,5	2,8	0,6
Institucje społeczne	96,4	22,4	7,3	3,6	1,4	1,3	2,2	0,6
Osoby prywatne	302,4	6,3	6,0	17,9	33,0	34,9	28,8	22,5

a Bez kredytów Państwowego Funduszu Budowlanego na akcję terenową i budownictwo wiejskie oraz bez kredytów z Funduszu Pracy na akcję T. O. R.
^b Stan bilansowy pożyczek budowlanych był następujący: 31.XII 1934 — 567,4 mil. zł, 31.XII 1935 — 600,9 mil. zł, 31.XII 1936 — 623,5 mil. zł, 31.XII 1937 — 613,1 mil. zł, w tym pożyczki skonwertowane na emisyjne i emisyjne w gotówce: 31.XII 1934 — 293,9 mil. zł, 31.XII 1935 — 323,4 mil. zł, 31.XII 1936 — 361,6 mil. zł, 31.XII 1937 — 387,2 mil. zł. ^c W tym skonwertowano na emisyjne i emisyjne w gotówce 430,0 mil. zł.

Uwaga. Mieszkania i izby w budynkach, na których budowę udzielił pożyczek Bank Gospodarstwa Krajowego ob. dział VII, tabl. 28, str. 142; kredyty budowlane T. O. R., które mieszczą się częściowo w kredytach B. G. K., ob. dział VII, tabl. 29, str. 142.

TABL. 33. EMISJA LISTÓW ZASTAWNYCH I OBLIGACJI

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w milionach złotych										
Stan listów zastawnych i obligacji emitowanych w dn. 31.XII										
Ogółem	1550,8	1836,8	2070,8	2226,1	2268,6	2044,4	1977,2	1971,8	2014,1	1973,5
Tow. kredytowe:										
ziemskie	453,4	475,2	503,4	546,8	559,1	444,8	410,8	455,6	386,7	379,0
miejskie	202,0	229,8	287,7	333,7	333,4	326,6	320,7	315,5	311,2	312,0
Tow. Kredytowe Przemysłu Polsk.	61,3	68,2	67,7	56,5	47,9	41,8	36,2	34,8	32,9	31,1
Banki:										
hipot. prywatne	86,2	127,0	133,9	135,8	131,8	102,2	95,8	104,4	103,0	101,0
w tym Wileński										
Bank Ziemski	53,9	94,9	103,1	103,5	100,4	78,6	74,0	83,3	82,3	79,0
komunalne	9,5	12,9	20,3	23,0	24,6	24,1	24,0	25,0	24,1	30,1
państwowe	738,4	923,7	1057,8	1130,3	1171,8	1104,9	1089,7	1036,5	1156,2	1119,5
listy zastawne	235,4	324,0	415,6	483,3	515,3	460,0	456,8	437,9	524,4	535,2
obligacje	503,0	599,7	642,2	647,0	656,5	644,9	632,9	598,6	631,8	584,7
Emisja listów zastawnych i obligacji w ciągu roku										
Ogółem	489,9	289,9	281,7	195,7	85,9	2,7	19,2	65,0	155,0	74,9
Tow. kredytowe:										
ziemskie	52,5	36,6	36,7	26,4	2,9	0,3	3,3	49,7	0,5	15,3
miejskie	68,0	32,6	63,7	52,1	10,9	1,0	—	0,2	0,4	6,5
Tow. Kredytowe Przemysłu Polsk.	21,7	7,9	0,5	0,7	—	—	—	—	—	—
Banki:										
hipot. prywatne	29,4	7,6	12,8	8,7	—	—	—	12,6	2,7	2,6
w tym Wileński										
Bank Ziemski	17,3	6,9	12,8	7,0	—	—	—	12,6	2,7	0,4
komunalne	1,5	3,3	8,2	3,6	2,7	—	0,2	1,4	0,4	6,4
państwowe	316,8	201,9	159,8	104,2	69,4	1,4	15,7	1,1	151,0	43,2
listy zastawne	128,4	93,8	100,2	80,0	49,8	1,4	2,3	1,1	95,6	29,8
obligacje	188,4	108,1	59,6	24,2	19,6	—	13,4	—	55,4	13,9

TABL. 34. LOKATY DŁUGOTERMINOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie									1936		
	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	Ogółem	w tym		
									papier warto- ściowe	po- życzki hipo- teczne ^a	nie- ru- cho- mości
w milionach złotych											
Ogółem	448	567	745	807	830	933	1 024	1 105	549	169	356
w tym papiery wartościowe	165	218	306	329	340	412	518	549	549	x	x
Ubezpieczenia społeczne	314	404	554	601	631	724	803	875	457	146	272
Inne ubezpieczenia	134	163	191	206	199	209	221	230	92	23	84
zakłady publiczne	43	47	52	53	58	60	67	72	42	8	16
„ prywatne	91	116	139	153	141	149	154	158	50	15	68
krajowe	63	76	86	89	81	81	82	86	24	10	41
zagraniczne	28	40	53	64	60	68	72	72	26	5	27

a Oraz pożyczki pod zastaw hipotek.

TABL. 35. AKCJA ODDŁUŻENIOWA W ROLNICTWIE

A. Konwersja krótkoterminowych długów rolniczych w instytucjach kredytowych
Układy konwersyjne zatwierdzone przez Komitet Konwersyjny przy Banku Akceptacyjnym

Stan w dn. 31.XII

Lata. Instytucje wierzycielskie	Liczba układów	Sumy w mil. zł	Instytucje wierzycielskie	Liczba układów	Sumy w mil. zł
Ogółem . . 1934	89 050	140,0	Komunalne kasy oszczędności . .	67 461	82,5
1935	272 977	285,9	Centralna Kasa Spółek Roln. .	166 163	62,6
1936	389 869	401,6	Centrale finansowe	15 445	20,3
1937	413 588	449,3	Spółdzielnie kredytowe	71 624	82,5
Banki państwowe	75 743	110,6	Centrale gospodar- cze	2 104	10,9
B. G. K. . . .	3 897	39,0			
P. B. R. . . .	71 876	71,6			
Banki prywatne, domy bankowe i niekomunalne kasy oszczędności	15 048	79,9			

B. Uporządkowanie długów rolniczych

Sprawy załatwione przez Urzędy Rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich

Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa	Ogółem		Powiatowe urzędy rozjemcze ^a		Wojewódzkie urzędy rozjemcze ^b	
	Liczba spraw	Sumy w mil. zł	Liczba spraw	Sumy w mil. zł	Liczba spraw	Sumy w mil. zł
Polska . . 1934 ^c	470 836	191,3	462 160	151,2	8 676	40,1
1935	625 958	305,6	612 779	242,5	13 179	63,1
1936	725 206	414,7	707 860	320,4	17 346	94,3
1937	799 984	510,0	780 177	381,6	19 807	128,4
Centralne	251 009	189,5	244 092	153,5	6 917	36,0
Wschodnie	63 113	44,3	60 949	32,4	2 164	11,9
Zachodnie	75 391	139,1	71 577	97,6	3 814	41,5
Południowe . . .	410 471	137,1	403 559	98,1	6 912	39,0

^a Dla spraw mniejszej własności rolnej. ^b Dla spraw większej własności rolnej. ^c Stan w dniu 28.X.

TABL. 36. WSKAŹNIK OBIEGU WEKSLOWEGO I PROTESTY WEKSLI

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wskaźnik obiegu wekslowego ^a (rok 1928 = 100)			76,7	47,5	33,6	31,7	31,7	34,8	45,0
Weksle zaprotestowane w tys. sztuk ^b	5545	5526	5115	3584	1950	1495	1486	1581	1736
Suma weksli zaprotestowanych w milionach złotych ^b	1255	1366	1328	838	408	280	231	215	213
Woj. centralne	769	777	753	466	223	151	126	123	126
w tym m. st. Warszawa	316	317	293	166	94	69	55	57	54
„ wschodnie	117	133	131	74	38	25	18	16	18
„ zachodnie	187	237	245	154	77	56	45	41	37
„ południowe	182	219	199	144	70	48	42	35	32
Stosunek sumy weksli zaprotestowa- nych do sumy weksli płat. w % ^a	9,5	11,7	12,9	12,3	9,0	6,9	5,8	5,0	4,5

^a Obliczenia szacunkowe Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.
^b W ciągu roku.

TABL. 37. PARYTETY I KURSY WALUT ORAZ WAŻNIEJSZE DATY DOTYCZĄCE WALUT NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Waluta	1928 ^a		1938 ^b		Ważniejsze daty dotyczące walut w latach 1929—1936 ^c		
		Parytet	Kurs	Parytet	Kurs	Oficjalne zawieszenie waluty złotej (gold standard)	Wprowadzenie kontroli dewiz	Deprecjacja lub dewaluacja w stosunku do parytetu złota
Anglia . . .	1 £ . . .	43,38	43,27	43,38	26,35	21. I X 31	—	I X 31
Argentyna . .	1 peso . .	8,60	8,54	8,60	1,37	17. XII 29	13. X 31	XI 29
Belgia . . .	100 belg (500 fr.) .	123,95	123,92	89,24 ^d	89,75	30. III 35	18. III 35 ^m	III 35
Brazylia . . .	100 milreis .	106,64	106,08	106,64	30,91	—	18. V 31	XII 29
Bułgaria . . .	100 lew . .	6,44	6,42	6,44	6,60	—	15. X 31	—
Czechosłow. .	100 Kč . . .	180,62	26,42	22,01 ^g	18,52	—	2. X 31	{ II 34
Dania . . .	100 koron .	238,89	237,76	238,89	117,80	29. I X 31	18. XI 31	{ X 36
Egipt . . .	1 £ egipski .	44,06	44,23	44,06	27,02	21. I X 31	—	{ I X 31
Estonia . . .	100 koron .	238,89	238,90	238,89	144,55	28. VI 33	18. XI 31	{ VI 33
Finlandia . . .	100 marek .	22,45	22,46	22,45	11,67	12. X 31	—	{ X 31
Francja . . .	100 fr. fr. .	34,93	34,88	34,93 ^h	16,34	—	—	{ I X 36
Gdańsk W.M. .	100 guld. . .	173,52	173,06	100,00 ⁱ	100,00	—	12. VI 35	{ VI 37
Grecja . . .	100 drachm .	11,57	11,50	11,57	4,83	26. IV 32	28. I X 31	{ V 35
Holandia . . .	100 floren. .	358,31	358,08	358,31	293,80	27. I X 36	—	{ IV 32
Indie Bryt. . .	100 rupii . .	325,36	325,36	325,36	199,55	21. I X 31	—	{ I X 36
Japonia . . .	1 jen . . .	4,44	4,09	4,44	1,32	13. XII 31	1. VII 32	{ I X 31
Jugosławia . .	100 dinarów .	172,00	15,69	15,70	12,15	—	7. X 31	{ VII 32
Kanada . . .	1 \$. . .	8,91	8,90	8,91	5,28	19. X 31	—	{ I X 31
Litwa . . .	100 litów . .	89,14	89,14	89,14	89,05	—	1. X 35	—
Łotwa . . .	100 latów . .	172,00	172,04	172,00	104,50	28. I X 36	8. X 31	{ I X 36
Niemcy . . .	100 RM . . .	212,35	212,17	212,35	212,54	—	13. VII 31	—
Norwegia . . .	100 koron . .	238,89	238,00	238,89	132,40	29. I X 31	—	{ I X 31
Portugalia . .	100 escudo .	963,23	39,31	39,44	23,95	31. XII 31	21. X 22 ⁿ	{ X 31
Rumunia . . .	100 lei . . .	172,00	5,39	5,33	3,96	—	17. V 32	{ VII 35
Szwajcaria . .	100 fr. szw. .	172,00	171,85	172,00 ⁱ	121,75	—	—	{ XI 36
Szwecja . . .	100 koron . .	238,89	238,47	238,89	135,85	29. I X 31	—	{ I X 31
Stany Zj. Am. .	1 \$. . .	8,91	8,90	8,91 ^k	5,30	20. IV 33	6. III 33 ^o	{ IV 33
Turcja . . .	1 £ turecki . .	39,19	4,40	39,19	4,24	(1915)	26. II 30	{ (1915)
Urugwaj . . .	1 peso . . .	9,22	9,15	9,22	3,47	XII 29	7. I X 31	{ IV 29
Węgry . . .	100 pengő . .	155,91	155,39	155,91	105,80	—	17. VII 31	—
Włochy . . .	100 lir . . .	46,92	46,70	46,92 ^l	27,96	—	26. V 34	{ III 34

a W końcu roku. b W końcu marca. c Według *Aperçu de la Situation Monétaire, Société des Nations*, Genewa 1938. d—f Nowy parytet: d od 31. III 36; e od 17. II 1934; f od 2. V 1935. g—l Parytet tymczasowy: g od 9. X 1936 17,89—19,10; h od 30. VI 1937 około 20,26; i od 27. IX 1936 112,56—127,38; k od 31. I 1934 5,26; l od 7. X 1936 27,7. m—o Zniesienie kontroli dewiz: m 26. IV 1935; n 18. X 1937; o 12. XI 1934.

Uwaga. Parytet złotego w 1928—1937 nie uległ zmianie (z 1 kg czystego złota wybijają się 5924,44 zł). W dniu 26. IV 1936 wprowadzono w Polsce kontrolę dewiz.

TABL. 38. KURSY WALUT NA GIEŁDZIE W WARSZAWIE^a

Waluta	Pary- tet	Przeciętne kursy roczne								
		1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
		w złotych								
1 dolar St. Zj. Am.	8,91 ^b	8,90	8,90	8,92	8,92	7,20	5,31	5,30	5,30	5,28
1 funt szterlin- gów	43,38	43,39	43,31	40,48	31,29	29,61	26,80	25,99	26,34	26,13
100 belg (500 franków)	123,95 ^c	124,12	123,98	124,38	124,19	124,42	123,82	97,92	89,63	89,24
100 franków francuskich . .	34,93	34,97	34,94	34,99	35,03	35,01	34,92	34,98	32,43	21,39
100 franków szwajcarskich	172,00	171,72	171,93	173,17	173,19	172,59	172,10	172,28	160,16	121,26
100 florenów holenderskich	358,31	358,52	357,93	359,21	359,67	359,44	358,21	358,91	341,88	291,03
100 guldenów gdańskich . . .	173,52 ^d	173,52	173,18	173,57	173,95	173,77	172,78	148,64	100,00	100,00
100 koron czechosłow. . .	26,42 ^e	26,42	26,40	26,43	26,40	26,48	22,58	22,05	21,22	18,45
100 koron duńskich	238,89	238,22	237,61	223,95	168,20	133,66	119,76	116,07	117,62	116,68
100 koron szwedzkich . . .	238,89	238,73	238,59	227,70	164,93	154,85	138,29	134,03	135,84	134,75
100 lir włoskich	46,92	46,88	46,66	46,56	45,77	46,53	45,59	43,88	31,48	27,85
100 marek niemieckich . .	212,35	212,44	211,94	211,05	211,84	211,88	209,42	213,20	213,12	212,38

^a Dla walut nie notowanych w danym roku na giełdzie w Warszawie podano odmiennym drukiem kursy arbitrażowe na Nowy Jork lub Zurych. ^b—^e Dawny parytet; ^b od 31.I 1934 — 5,26; ^c od 31.III 1936 — 89,24; ^d od 2.V 1935 — 100,00; ^e od 17.II 1934 — 22,01.

TABL. 39. WSKAŹNIKI KURSÓW AKCJI PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Rok 1928 = 100
Przeciętne roczne

Kraje	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Polska ^a	39	95	100	66	47	27	19	20	19	22	25	30
Anglia	81	87	100	98	79	61	59	73	88	98	113	106
Belgia	.	.	100	92	63	46	35	34	28	35	43	57
Czechosłowacja . .	56	70	100	101	82	65	52	57	61	66	89	112
Dania	94	101	100	106	100	90	79	88	102	104	112	113
Francja	55	66	100	127	107	73	60	57	45	46	42	55
Hiszpania ^b	.	.	.	.	100	84	65	56	58	63	.	.
Holandia	.	.	100	103	72	54	35	39	41	40	46	69
Japonia ^c	.	.	.	.	75	76	104	177	223	182	206	252
Kanada	54	71	100	143	92	53	34	51	67	78	107	111
Niemcy	74	108	100	89	71	54	36	46	53	62	69	77
Norwegia ^d	.	.	100	78	62	54	68	73	84	109	126	.
Stany Zjedn. Am. . .	65	76	100	123	91	56	30	43	53	59	83	85
Szwajcaria	68	81	100	95	87	67	50	61	63	67	77	101
Szwecja	73	86	100	91	77	47	34	38	49	52	76	89
Węgry	53	100	100	81	62	49	46	42	39	52	69	86
Włochy	105	84	100	100	86	60	45	52	61	68	73	89

^a Wskaźnik Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen. ^b 1930 = 100. ^c Styczeń 1930 = 100. ^d 1929 = 100.

TABL. 40. KURSY PAPIERÓW PROCENTOWYCH

Wyszczególnienie	Waluta nominalna	Oprocentowanie nominalne	Przeciętne kursy roczne						
			1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937
			w odsetkach wartości nominalnej						
Pożyczki państwowe na Giełdzie w Warszawie									
Prem.Poż. Inwest. 1935	zł w zł.	3	—	—	—	—	—	65,5	67,2
Prem.dolarowa 1931	\$ ^a	4	—	108,1	114,4	119,0	118,6	110,5	92,7
Konwersyjna 1924	zł	5	67,0	38,6	46,2	63,1	67,0	53,7	59,0
Konwers. kolej. 1926	zł	5	61,2	32,5	41,0	58,1	60,3	52,2	56,4
Dolarowa 1919/20	\$	6	85,6	55,2	55,9	71,2	79,4	71,5	56,4
Stabilizacyjna 1927	\$ ^c	7	92,5	52,7	52,9	65,9	66,2	60,0	54,6
Wewn.Poż.Państw. 1937	zł	4½	—	—	—	—	—	—	56,5
Listy zastawne na Giełdzie w Warszawie									
Tow. Kred. Ziemsk. w Warszawie	zł	4½	53,1	37,9	40,8	50,6	48,4	45,8	53,9
Tow. Kred. m. st. Warszawy	zł	4½	54,1	45,0	49,2	62,6	66,8	53,1	56,8
Tow. Kred. m.Łodzi	zł	5(8) ^a	75,0	58,1	43,3	57,2	57,7	54,0	59,7
	zł	5(8) ^a	68,6	56,4	40,3	50,7	51,3	48,0	53,8
Bank Gosp. Krajow.	zł w zł. f	8	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0
Państw. Bank Rolny	zł w zł. f	8	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0

Listy zastawne na Giełdzie w Poznaniu

Konwers. Poznańsk. Ziemstwa Kredytow. Dolarowe Pozn. Ziemstwa Kredytowego	zł	4	53,3	28,2	35,6	43,0	41,6	38,0	45,6
	\$ (zł) ^g 4½(8) ^e		95,5	60,1	37,3	46,6	42,3	40,8	52,2

a Według parytetu 1 dolar = 8,914 zł. b Przeciętna z 1 półrocza. c Transzja dolarowa według parytetu 1 dolar = 5,183 fr. szwajc. d Przeciętna z II półrocza. e Oprocentowanie obniżono ustawą z dn. 29.XII 1932. W nawiasach oprocentowanie dawne. f Według parytetu z 1924. g Od 15.I 1936 — 4½% złotych listy zastawne Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego.

TABL. 41. KURSY POLSKICH POŻYCZEK NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Pożyczki	Giełda	Oprocentowanie nominalne	Przeciętne kursy roczne						
			1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937
			w odsetkach wartości nominalnej						
Stabilizacyjna 1927	Londyn	7	91,4	69,7	77,8	89,8	93,5	79,1	65,0
	Londyn ^a	7	50,1	53,1	55,5	56,0	52,1	×	×
	Zurych	7	91,5	51,3	53,3	67,6	66,2	50,8	—
	N.Jork	7	89,7	51,0	66,0	110,3	111,1	84,4	69,7
	N.Jork ^a	7	51,9	65,6	66,1	53,9	×	×	×
Dolarowa 1925	N.Jork	8	100,0	55,7	66,9	83,2	91,2	69,8	52,8
Dolarowa 1919/20	N.Jork	6	83,9	53,5	58,1	71,0	78,8	64,4	55,6
M. st. Warszawy 1928	N.Jork	7	87,5	38,0	42,7	62,9	70,1	54,8	49,1
Woj. śląskiego 1928	N.Jork	7	87,6	38,6	44,9	64,4	71,4	55,8	49,5

a Kurs obliczony po uwzględnieniu spadku kursów walut.

TABL. 42. KURSY POŻYCZEK NIEKTÓRYCH KRAJÓW NA GIEŁDZIE W NOWYM JORKU

Kraje	Rok		Oprocentowanie nominalne	Przeciętne kursy roczne						
	za- ciąg- nięcia	spłaty		1928	1932	1933	1934	1935	1936	1937
				w odsetkach wartości nominalnej						
Polska	1927	1947	7	89,7	51,0	66,0	110,3	111,1	84,4	69,7
<i>Polska</i> ^a	1927	1947	7			51,9	65,6	66,1	53,9	×
Anglia	1917	1937	5½	105,1	101,7	111,2	117,1	111,8	106,4	—
Austria	1931	1957	7	—	43,3	54,2	69,4	92,2	95,5	102,5
Belgia	1924	1955	6	100,5	90,3	93,5	100,0	103,9	105,6	107,4
Czechosłow.	1922	1951	8	109,7	92,7	91,6	97,7	102,4	100,1	104,1
Finlandia	1923	1945	6	97,7	55,8	70,4	98,1	106,0	107,0	107,0
Francja	1924	1949	7	107,6	114,6	135,1	179,3	179,0	166,6	117,6
<i>Francja</i> ^a	1924	1949	7			107,1	107,3	106,4	99,0	×
Jugosławia	1922	1962	8	99,1	33,5	20,3	26,0	29,7	25,6	29,4
Niemcy	1930	1965	5½	—	42,0	47,4	39,2	28,4	26,0	26,1
	1924	1949	7	106,9	63,5	70,8	56,6	38,1	33,5	31,6
Stany Zj. Am.	1926	1956	3½	105,3	99,5	103,4	105,1	109,2	111,5	110,2
Węgry	1924	1944	7½	101,9	38,8	37,2	38,8	38,2	44,5	55,4
Włochy	1925	1951	7	98,2	91,3	97,3	96,4	74,0	76,4	84,2

^a Kurs obliczony po uwzględnieniu spadku kursów walut.

TABL. 43. OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Giełdy ogółem										
Liczba transakcji w tys.	87	69	56	53	50	46	52	50	51	54
Obroty w milionach zł	917	584	747	1 007	685	596	510	662	531	508
Giełda w Warszawie										
Liczba transakcji w tys.	64	49	41	43	42	39	43	42	45	47
Obroty w milionach zł	876	550	713	986	672	586	495	642	517	496
Waluty	725	455	604	892	587	508	392	555	415	387
w tym dewizy	710	438	562	741	571	507	392	555	415	387
Papiery wartościowe	151	95	109	94	85	78	103	87	102	109
akcje	65	26	20	15	9	7	11	11	18	14
papiery procentowe	86	69	89	79	76	71	92	76	84	95
Giełdy prowincjonalne										
Liczba transakcji w tys.	23	20	15	10	8	7	9	8	6	7
Obroty w milionach zł	41	34	34	21	13	10	15	20	14	12
Kraków	4	3	2	1	1	1	1	1	1	0
Lwów	4	4	3	1	0	0	0	8	5	2
Łódź	6	10	14	5	3	3	7	6	2	2
Poznań	26	15	13	13	8	6	7	5	6	8
Wilno	1	2	2	1	1	0	0	0	0	0
Waluty	7	11	15	5	3	2	4	12	6	2
w tym dewizy	1	2	3	0	—	—	0	8	5	2
Papiery wartościowe	34	23	19	16	10	8	11	8	8	10
akcje	9	6	4	2	1	0	1	0	0	0
papiery procentowe	25	17	15	14	9	8	10	8	8	10

TABL. 44. BILANS PŁATNICZY

Ze względu na specjalny charakter opracowań bilansu płatniczego z zestawień statystycznych bilansu należy korzystać po zaznajomieniu się z uwagami metodologicznymi, zawierającymi sformułowanie pojęcia bilansu, oraz ze szczegółowego opisu metod szacunku poszczególnych elementów bilansu, które zawarte są w specjalnej publikacji (Statystyka Polski, seria C, zesz. 51).

Dane tymczasowe za 1936 opracowane zostały przez Instytut Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen.

A. Zestawienie ogólne (saldo obrotów płatniczych)

Wyszczególnienie	1935		1936	
	w milionach złotych			
Obrót bieżący i kapitałowy (łącznie z nie wydzielonymi pozycjami bilansu płatniczego)	—	38,6	.	.
Obrót bieżący	+	51,1	+	35,4
Obrót kapitałowy	—	112,9	—	62,1
Nie wydzielone pozycje bilansu płatniczego ^a	+	23,2	.	.
Złoto, dewizy, waluty ^b	+	38,6	.	.

^a Wraz z saldem będącym rezultatem błędów i opuszczeń. ^b Wyrównanie salda obrotu bieżącego i kapitałowego (łącznie z nie wydzielonymi pozycjami bilansu płatniczego) przez dodatkowy transfer (odpływ złota, dewiz i walut).

B. Obrót bieżący

Wyszczególnienie	1935			1936		
	Przychód	Rozchód	Saldo	Przychód	Rozchód	Saldo
w milionach złotych						
Ogółem	1220,2	1169,1	+ 51,1	1223,1	1187,7	+ 35,4
I. Obroty towarowe ^a	873,0	816,0	+ 57,0	880,7	855,6	+ 25,1
II. Usługi	339,4	200,1	+139,3	336,5	201,2	+135,3
Emigracja	168,5	64,0	+104,5	168,6	58,9	+109,7
Turystyka	34,0	48,6	— 14,6	35,7	50,0	— 14,3
Usługi komunikacyjne	106,8	37,6	+ 69,2	100,9	41,3	+ 59,6
kolejowe	76,8	24,0	+ 52,8	63,7	24,3	+ 39,4
pocztowe	1,9	1,8	+ 0,1	1,5	1,1	+ 0,4
morskie	28,1	11,8	+ 16,3	35,7	15,9	+ 19,8
Usługi ubezpieczeniowe	3,7	5,5	— 1,8	3,7	3,9	— 0,2
Usługi różne	26,4	44,4	— 18,0	27,6	47,1	— 19,5
III. Odsetki, prowizje, dywidendy, zyski, tantiemy itd.	7,8	153,0	—145,2	5,9	130,9	—125,0
Odsetki od długów Państwa	—	49,3	— 49,3	—	30,1	— 30,1
Odsetki od długów samorządu	—	9,1	— 9,1	—	10,1	— 10,1
Dywidendy i zyski od udziałów w kapitałach banków i przedsiębiorstw oraz tantiemy	0,4	14,4	— 14,0	0,9	20,2	— 19,3
Odsetki od kredytów emisyjnych banków i przedsiębiorstw	—	21,5	— 21,5	—	20,4	— 20,4
Odsetki i prowizje od kredytów bankowych	4,5	12,6	— 8,1	2,2	13,8	— 11,6
Odsetki i prowizje od kredytów przedsiębiorstw prywatnych	2,9	35,4	— 32,5	2,7	24,0	— 21,3
w tym gotówkowych	0,3	31,3	— 31,0	0,2	21,7	— 21,5
Odsetki i prowizje od kredytów przedsiębiorstw państwowych	0,0	5,5	— 5,5	0,0	5,6	— 5,6
Zyski i odsetki oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych	0,0	5,2	— 5,2	0,1	6,7	— 6,6

^a Bez złota, po potrąceniu obrotów kompensacyjnych (clearingowych).

^b W listach zastawnych i obligacjach.

(dok. str. 223)

TABL. 44. BILANS PŁATNICZY (dok.)

C. Obrót kapitałowy

Wyszczególnienie	1935			1936		
	Przy- chód	Roz- chód	Saldo	Przy- chód	Roz- chód	Saldo
	w milionach złotych					
Ogółem	.	.	-112,9	.	.	-62,7 ^a
I. Kredyty otrzymane przez Polskę i lokaty dokonane w Polsce	.	.	-104,3	.	.	-97,6 ^a
A. Długoterminowe	105,0	151,4	- 46,4	128,6	216,8	-88,2
Długi Państwa	—	23,5	- 23,5	—	14,4	-14,4
Długi samorządu	0,0	3,1	- 3,1	—	3,1	- 3,1
Udział zagranicy w powiększeniach kapitałów banków i przedsiębiorstw krajowych	68,5	—	+ 68,5	18,8	—	+18,8
Obroty akcjami i udziałami przedsiębiorstw krajowych	19,5	43,4	- 23,9	3,8	109,0	-105,2
Kredyty emisyjne ^a banków i przedsiębiorstw krajowych	0,8	8,4	- 7,6	80,0	12,4	+67,6
Obroty kraj. papierami procent. ^b	—	46,5	- 46,5	0,5	64,3	-63,8
Kapitały i kredyty oddz. przedsięb. zagr. (rozrachunki z centr.)	16,2	26,5	- 10,3	25,5	13,6	+11,9
B. Krótkoterminowe	.	.	- 57,9	.	.	- 9,4 ^a
Kredyty banków	.	.	+ 16,8	.	.	-55,5
Kredyty przedsięb. prywatnych gotówkowe	126,0	203,3	- 77,3	120,3	110,6	+ 9,7
towarowe	.	.	- 16,0	.	.	.
Kredyty przedsiębiorstw państw.	58,0	32,5	+ 25,5	54,5	24,3	+30,2
Kredyty oddziałów przedsięb. zagranicznych (poza centrala)	10,8	17,7	- 6,9	17,9	11,7	+ 6,2
II. Kredyty udzielone przez Polskę i lokaty dokonane za granicą	.	.	- 8,6	.	.	+34,9 ^a
A. Długoterminowe	21,9	5,5	+ 16,4	30,7	3,5	+27,2
Udział w powiększeniach kapitałów przedsięb. zagranicznych	18,6	1,6	+ 17,0	25,1	1,7	+23,4
Obroty akcjami i udziałami przedsiębiorstw zagranicznych	.	.	.	.	.	.
Obroty zagr. papierami procent. ^b	3,3	3,9	- 0,6	5,6	1,8	+ 3,8
B. Krótkoterminowe	.	.	- 13,0	.	.	+ 7,7 ^a
Kredyty banków	.	.	- 17,3	.	.	+ 5,2
Kredyty przedsięb. prywatnych gotówkowe	13,8	18,1	- 4,3	5,9	3,3	+ 2,6
towarowe	.	.	+ 8,4	.	.	.
Kredyty przedsiębiorstw państw.	1,2	1,9	- 0,7	.	.	.
Kredyty oddziałów przedsięb. zagr. (udzielone centrali)	1,8	1,0	+ 0,8	0,0	0,1	- 0,1
Kredyty oddziałów przedsięb. zagr. (udzielone poza centrala)	0,1	—	+ 0,1	0,0	0,0	0,0
C. Zamrożone należności towarowe	.	.	- 12,0	.	.	.

^a Bez kredytów towarowych. ^b Obligacje i listy zastawne.

TABL. 45. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI ZAGRANICZNE^a

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1935	1936
	w milionach złotych	
Zobowiązania	7 351,4	6 515,8
I. Kredyty otrzymane przez Polskę i lokaty dokonane w Polsce	7 289,5	6 399,8
A. Długoterminowe	5 606,3	4 993,7
Zadłużenie Państwa	3 026,1	2 658,5
Zadłużenie samorządu terytorialnego	182,8	118,6
Udział zagranicy w kapitałach zakładowych banków i przedsiębiorstw krajowych	1 747,8	1 565,3
Kredyty emisyjne (w obligacjach i listach zastawnych) banków i przedsiębiorstw	369,9	405,1
Kapitały i kredyty oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych (rozrachunki z centralą)	279,7	246,2
B. Krótkoterminowe	1 683,2	1 406,1
Kredyty banków	272,7	217,2
Kredyty przedsiębiorstw prywatnych	1 247,5	998,7
w tym gotówkowe	1 153,8	905,6
Kredyty przedsiębiorstw państwowych	113,8	147,9
Kredyty oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych (otrzymane poza centralą)	49,2	42,3
II. Inne zobowiązania	61,9	116,1
Należności	419,6	438,5
I. Kredyty udzielone przez Polskę i lokaty dokonane za granicą	250,1	211,0
A. Długoterminowe	76,5	50,5
Należności Państwa	42,5	26,1
Udział przedsiębiorstw polskich w kapitałach zakładowych przedsiębiorstw zagranicznych	34,0	24,4
B. Krótkoterminowe	173,6	160,5
Kredyty banków	80,5	75,3
Kredyty przedsiębiorstw prywatnych	84,2	75,4
w tym gotówkowe	23,9	15,1
Kredyty przedsiębiorstw państwowych	5,1	8,5
Kredyty oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych (udzielone centrali)	3,7	0,9
Kredyty oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych (udzielone poza centralą)	0,1	0,4
II. Inne należności	169,5	227,5

^a Ob. uwagi pod tytułem tabl. 44 na str. 222. ^b Kredyty towarowe według stanu w dniu 31.XII 1935.

TABL. 46. BILANSE PŁATNICZE NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Lata P—przychód R—rozchód S—saldo	Ogółem	Towary, usługi i korzyści majątkowe				Kredyty			Złoto	Rezultat błędów i opuszczeń	
		Razem	Towary	Usługi	Korzyści majątkowe	Razem	Długoterminowe	Krótkoterminowe			
Czechosłowacja w milionach koron											
1935	P	10561	8 950	7 418	1 266	266	1 023	596	427	522	66
	R	10561	8 772	6 738	1 290	744	1 259	659	600	530	—
	S	x	+ 178	+ 680	— 24	— 478	— 236	— 63	— 173	— 8	+ 66
1936	P	11699	9 660	8 008	1 465	187	1 106	414	692	116	817
	R	11699	10 219	7 909	1 577	733	1 461	949	512	19	—
	S	x	— 559	+ 99	— 112	— 546	— 355	— 535	+ 180	+ 97	+ 817
Francja w milionach franków											
1935	P	.	17 085	10 685	2 350	4 050	.	.	.	27 426	.
	R	.	17 830	16 630	750	450	.	.	.	12 502	.
	S	x	— 745	— 5945	+ 1600	+ 3600	.	.	.	+ 14924	.
1936 ^a	P	.	12 041	7 151	1 590	3 300	.	.	.	22 235	.
I—IX	R	.	14 388	13 403	500	485	.	.	.	6 512	.
	S	x	— 2347	— 6252	+ 1090	+ 2815	.	.	.	+ 15723	.
1936 ^a	P	.	5 827	3 162	1 025	1 640	.	.	.	7 000	.
X—XII	R	.	6 531	6 086	240	205	.	.	.	—	.
	S	x	— 704	— 2924	+ 785	+ 1435	.	.	.	+ 7 000	.
Holandia w milionach florenów											
1935	P	2 267	1 074	711	184	179	445	.	.	748	—
	R	2 267	1 104	979	51	74	587	.	.	504	72
	S	x	— 30	— 268	+ 133	+ 105	— 142	.	.	+ 244	— 72
1936	P	2 586	1 239	796	218	225	878	.	.	456	13
	R	2 586	1 227	1 072	53	102	843	.	.	516	—
	S	x	+ 12	— 276	+ 165	+ 123	+ 35	.	.	— 60	+ 13
Niemcy w milionach marek											
1934	P	7 201	5 269	4 256	888	125	1 427	—	1 427	505	—
	R	7 201	5 863	4 554	559	750	1 000	200	800	258	80
	S	x	— 594	— 298	+ 329	— 625	+ 427	— 200	+ 627	+ 247	— 80
1935	P	6 293	5 386	4 347	939	100	870	67	803	37	—
	R	6 293	5 486	4 233	603	650	610	100	510	142	55
	S	x	— 100	+ 114	+ 336	— 550	+ 260	— 33	+ 293	— 105	— 55
Stany Zjednoczone Ameryki w milionach dolarów											
1935	P	6 780	3 326	2 427	378	521	3 097	1 991	1 106	2	355
	R	6 780	3 478	2 626	681	171	1 561	1 530	31	1 741	—
	S	x	— 152	— 199	— 303	+ 350	+ 1536	+ 461	+ 1075	— 1 739	+ 355
1936	P	7 785	3 544	2 548	427	569	3 936	3 475	461	114	191
	R	7 785	3 874	2 811	825	238	2 767	2 720	47	1 144	—
	S	x	— 330	— 263	— 398	+ 331	+ 1169	+ 755	+ 414	— 1 030	+ 191
Szwecja w milionach koron											
1935	P	2 188	1 788	1 312	355	121	238	159	79	137	25
	R	2 188	1 727	1 495	198	34	261	137	124	200	—
	S	x	+ 61	— 183	+ 157	+ 87	— 23	+ 22	— 45	— 63	+ 25
1936	P	2 503	2 033	1 529	393	111	351	274	77	1	118
	R	2 503	1 907	1 651	224	32	387	251	136	209	—
	S	x	+ 126	— 122	+ 169	+ 79	— 36	+ 23	— 59	— 208	+ 118

^a Okres I—IX we frankach złotych; okres X—XII we frankach obiegowych po dewaluacji.

Zródło: *Balances des paiements 1936, Société des Nations, Genewa 1937.*

DZIAŁ XII. CENY

Ceny ziemi ob. dział V, tabl. 10, str. 71

TABL. I. WSKAŹNIKI CEN

Przeciętne. Rok 1928=100

Grupy artykułów	1929	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III
Ceny hurtowe								
Ogółem	96	66	59	56	53	54	59	57
Żywność i używki	94	63	57	52	49	51	58	55
w tym: art. rolne krajowe	93	59	52	47	44	45	54	50
ziemiopłody	75	50	41	36	34	38	53	48
zwierzęta rzeźne	105	44	43	37	35	39	44	38
nabiał	98	55	47	41	41	40	48	51
mięso i słonina	107	51	50	44	41	44	48	46
cukier, spirytus, piwo	102	103	90	89	79	72	71	71
art. kolonialne	104	79	71	68	70	74	73	71
tytoń	104	106	100	100	97	97	97	97
Surowce przemysłowe	97	62	58	58	54	56	63	59
w tym: paliwo mineralne	111	111	94	91	83	78	78	81
żłom i ruda żelazna	112	72	66	61	59	62	82	68
surowce włókiennicze	88	36	38	38	37	40	41	34
drewno surowe	93	38	39	44	44	52	68	66
skóry surowe	72	28	34	35	30	39	43	32
Półfabrykaty przemysłowe	97	65	60	57	55	55	59	58
w tym: oleje mineralne	108	105	95	94	86	83	80	80
żelazo	101	92	85	82	78	71	75	80
inne metale	111	52	50	45	45	51	58	42
materiały budowl.miner.	98	76	59	45	48	46	48	48
drewno obrobione	97	47	39	41	40	44	55	53
nawozy sztuczne	107	80	78	74	70	69	69	69
chemikalia	101	86	79	77	73	68	71	68
przędza	92	50	49	47	46	50	53	46
skóry wyprawione	91	51	45	45	42	46	51	48
papier	99	83	73	68	63	56	56	58
Wyroby gotowe	101	74	65	63	61	60	61	60
w tym: dla produkcji rolnej	104	90	85	80	73	65	64	68
dla prod. przemysłowej	105	92	87	84	81	75	75	77
tkaniny	100	70	60	59	57	56	58	57
odzież i obuwanie	100	63	52	48	47	48	49	43
mydło	102	77	69	64	65	72	73	71
Art. przemysłowe ogółem	99	67	61	59	57	57	61	59
Surowce i półfabr. przemysł.	97	64	59	57	55	56	61	58
w tym skartelizowane	108	103	92	88	82	75	77	78
Art. przemysłowe nabywane								
przez rolników	101	81	73	70	66	65	66	68
Ceny płacone producentom za ziemiopłody								
Ogółem	76	48	40	34	33	35	52	49
Koszty utrzymania rodzin robotniczych w Warszawie								
Ogółem	100	75	67	63	60	58	62	61
żywność	97	65	58	52	50	48	54	52
opał i oświetlenie	116	114	98	90	83	73	73	72
komorne	109	113	109	107	105	98	97	98
odzież i obuwanie	101	68	60	58	57	58	61	61
pozostałe	109	106	100	96	92	92	92	91

TABL. 1. WSKAŹNIKI CEN (dok.)

Przeciętne. Rok 1928=100

Grupy artykułów	1929	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III
Koszty utrzymania rodzin pracowników umysłowych w Warszawie								
Ogółem	103	77	70	66	64	61	63	63
żywność	101	62	56	51	50	48	52	52
opał i oświetlenie	108	107	92	87	81	72	71	70
mieszkanie	103	90	84	81	79	73	73	73
odzież i obuwie	102	71	61	57	56	56	57	58
pozostałe	106	94	90	87	84	82	82	82
Ceny detaliczne w Warszawie ^a								
Towary	102	71	63	58	57	55	58	58
w tym: pochodz. roślin. kraj.	94	63	56	48	49	46	53	51
pochodz. zwierzęcego	105	55	49	45	44	43	47	47
kolonialne	100	87	79	75	74	76	79	79
przemysłowe	104	83	72	68	65	64	65	65
Usługi i świadczenia	105	89	84	81	79	75	74	74
w tym: komorne ^b	105	111	111	111	110	94	94	94
	100	75	67	63	60	59	58	57
Koszty żywności w miastach								
Wszystkie miasta	97	62	56	51	48	47	53	51
miasta ponad 100 tys. mieszk.	99	63	57	51	49	48	53	51
„ od 25 do 100 tys. mieszk.	96	62	56	51	48	46	53	51
„ poniżej 25 tys. mieszk.	96	62	56	50	48	47	52	51

^a Wskaźniki obliczone według norm przyjętych w schemacie budżetu rodzin pracowników umysłowych. ^b A—w domach podlegających ustawie o ochronie lokatorów; B—w domach nie podlegających ustawie o ochronie lokatorów.

TABL. 2. WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W ZŁOCIE NA RYNKACH ŚWIATOWYCH

Przeciętne. Rok 1928=100

Wyszczególnienie	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III
Ogółem	119	109	102	100	96	74	54	42	40	38	38	42	50	43
Artykuły rolne	119	104	102	100	92	70	50	39	36	35	35	39	45	38
Surow. i półfabr. przemysłowe	119	126	103	100	107	90	67	55	52	49	49	51	68	61
Zboże	116	106	104	100	93	70	46	41	34	32	34	40	51	49
Użytki	107	105	108	100	87	63	50	41	37	34	34	37	40	33
Mięso	114	110	93	100	108	97	70	49	51	53	51	53	56	57
Przetwory														
zwierzęce	114	100	98	100	98	82	63	45	36	31	36	38	40	36
Owoce, nasiona														
oleiste	116	101	101	100	97	78	51	43	36	30	35	40	44	37
Żelazo i stal	108	103	97	100	103	91	70	51	55	56	56	57	91	87
Inne metale	117	113	103	100	104	76	53	43	44	42	46	44	54	43
Węgiel	114	155	108	100	114	104	92	71	65	60	60	65	87	81
Przetw. naftowe	134	132	103	100	105	91	57	55	46	39	38	39	48	42
Surowce														
włókiennicze	119	94	95	100	90	61	42	32	32	31	32	34	35	25
Skóry	75	65	78	100	70	52	39	24	25	22	23	27	35	25
Kauczuk	321	219	170	100	94	54	28	17	21	37	34	45	55	38
Drewno	99	100	100	100	100	91	72	50	51	49	44	50	68	59

Uwaga. Wskaźniki obliczone na podstawie cen towarów, które uczestniczą w międzynarodowym obrocie.

Źródła: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1937; *Wirtschaft und Statistik*, Berlin 1938.

TABL. 3. WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Na podstawie cen w walucie nominalnej

Przeciętne. Rok 1928=100

Kraje Grupy artykułów	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III
Polska	100	96	86	75	66	59	56	53	54	59	57
art. rolne krajowe	100	93	78	68	59	52	47	44	45	54	54
art. przemysłowe	100	99	90	77	67	61	59	57	57	61	59
Anglia	100	97	85	74	72	72	74	75	80	92	80
żywność	100	95	83	73	73	68	70	71	75	84	80
art. przemysłowe	100	98	86	75	72	74	77	78	83	97	81
Czechosłowacja	100	94	84	76	70	68	70	73	73	77	75
żywność	100	92	81	76	68	70	73	78	76	77	76
surowce i wyroby przemysłowe	100	96	88	76	70	67	67	68	71	79	70
Estonia	100	97	84	75	69	70	70	69	75	83	82
żywność	100	97	82	77	71	73	67	65	74	79	80
surowce i wyroby przemysłowe	100	101	95	83	74	74	76	76	79	89	80
Francja	100	97	86	78	66	62	58	52	64	90	90
art. rolne i żywność	100	99	90	93	83	72	67	56	73	96	100
art. przemysłowe	100	96	83	67	55	55	52	50	57	86	86
Holandia	100	98	88	75	63	62	62	60	62	75	72
żywność	100	97	82	68	59	60	64	63	64	73	70
art. przemysłowe	100	96	80	59	44	42	40	41	47	65	65
Japonia	100	95	78	66	70	80	79	83	87	104	100
żywność	100	96	83	69	73	80	79	86	91	96	96
art. włókiennicze	100	98	70	57	65	78	81	84	84	100	100
Litwa	100	96	81	70	57	48	45	39	41	49	49
Łotwa	100	93	79	66	66	65	65	68	71	88	88
żywność	100	93	78	67	73	71	69	73	75	83	83
surowce przemysł. wyroby gotowe przemysłowe	100	95	84	65	52	53	55	55	63	80	80
przemysłowe	100	102	97	84	82	77	75	73	74	80	80
Niemcy	100	98	89	79	69	67	70	73	74	76	76
art. rolne	100	97	84	77	68	65	71	76	78	78	78
surowce i półfabry- katy przemysłowe	100	98	90	77	66	68	68	68	70	72	72
wyroby gotowe prze- mysłowe	100	99	95	86	74	71	73	75	76	79	79
Norwegia	100	95	87	78	78	78	79	81	85	95	95
art. rolne	100	99	94	80	75	73	75	81	86	96	96
art. przemysłowe	100	95	92	83	84	85	86	86	92	100	100
Stany Zjedn. Am.	100	99	89	76	67	68	77	83	84	90	90
żywność	100	99	90	74	60	60	70	83	81	88	88
surowce	100	98	85	66	56	57	69	78	81	88	88
półfabrykaty	100	99	87	73	63	69	77	78	80	88	88
wyroby gotowe	100	99	92	80	73	74	82	86	86	91	91
Szwecja	100	95	82	75	74	72	77	78	81	88	88
surowce	100	94	81	74	76	74	76	79	81	88	88
półfabrykaty	100	94	85	77	71	70	75	80	83	88	88
wyroby gotowe	100	95	83	74	74	73	78	77	80	88	88
Włochy	100	95	85	75	70	63	62	68	76	85	85
surowce	100	95	83	71	67	58	57	66	76	85	85
półfabrykaty	100	98	89	77	69	67	67	75	90	91	91
wyroby gotowe	100	94	85	73	71	65	63	68	73	81	81

TABL. 4. WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA I KOSZTÓW ŻYWNOŚCI
W NIEKTÓRYCH KRAJACHNa podstawie cen w walucie nominalnej
Przeciętne. Rok 1928=100

Kraje	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III	
											no- min.	w złocie
Wskaźniki kosztów utrzymania												
Polska	100	100	92	83	75	67	63	60	58	62	61	61
Anglia	100	99	95	89	87	84	85	86	89	93	93	56
Czechosłowacja	100	100	100	95	94	93	91	94	95	96	99	69
Estonia	100	104	93	89	84	79	78	79	88	93	99	61
Francja	100	107	112	110	101	100	99	93	98	119	133 ^a	65 ^a
Holandia	100	99	95	89	83	82	83	80	78	81	82	66
Japonia	100	98	84	74	74	79	81	82	86	95	.	.
Litwa	100	98	87	82	69	60	56	49	50	55	.	.
Łotwa ^b	.	.	100	91	79	76	72	73	73	79	81	49
Niemcy	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82	83	83
Norwegia	100	96	93	88	86	85	86	87	90	97	99	55
Stany Zjedn. Am.	100	100	96	87	78	75	79	82	84	88	86	51
Szwecja	100	99	96	92	91	90	90	91	92	94	96	54
Włochy	100	102	98	89	85	81	77	78	84	92	100	59
Wskaźniki kosztów żywności												
Polska	100	97	84	74	65	58	52	50	48	54	52	52
Anglia	100	98	92	83	80	76	78	80	83	89	87	53
Czechosłowacja	100	97	93	85	80	78	75	78	80	79	79	56
Estonia	100	105	86	75	67	64	63	65	74	80	86	52
Francja	100	108	113	113	102	100	99	90	97	119	135 ^a	66 ^a
Holandia	100	98	90	82	72	72	74	71	72	77	77	63
Japonia	100	100	86	75	78	80	81	84	91	96	.	.
Litwa	100	99	79	70	57	48	46	38	40	47	.	.
Łotwa ^b	.	.	100	89	75	74	69	70	69	75	69	42
Niemcy	100	102	95	86	89	74	77	79	80	80	80	80
Norwegia	100	94	90	83	80	78	79	82	86	94	98	54
Stany Zjedn. Am.	100	102	95	78	66	64	71	78	79	82	76	45
Szwecja	100	97	91	84	81	79	79	83	86	90	92	52
Włochy	100	102	97	84	79	75	71	74	79	87	90	56

^a Pierwszy kwartał 1938. ^b 1930=100.

TABL. 5. CENY HURTOWE ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH

Artykuły Sposób notowania cen	Jed- nostka	1928	1932	1936	1937	1938 III
przeciętne ceny w złotych						
Drewno i wyroby z drewna						
Kłody tartaczne sosnowe, loco wagon stacja załadowania	1m ³	60.6	20.3	25.5	34.5	34.1
Deski stolarskie, loco tartak	1m ³	150.0 ^a	68.0	63.7	79.1	76.4
Deski podłogowe „	1m ³	134.1 ^a	57.8	56.1	71.5	68.8
Drzewo opałowe, loco skład	1 t	43.6	44.0	35.0	37.3	39.0
Posadzka dębowa, l. w. fabryka . . .	10m ²	118.3	67.6	53.0	71.3	67.5
Artykuły włókiennicze						
Bawełna amerykańska, l. Łódź	10 kg	44.0	17.2	17.7	16.6	13.3
Wełna australijska, „merino” l. Bielsko	10 kg	210.3	66.9	77.0	89.9	75.5
Juta surowa, c. i f. port	100 kg	146.8	50.3	45.8	50.6	44.7
Konopie czesane I gat., l. w. Lwów . .	100 kg	266.1	142.7	147.5	145.2	185.0
Len „wołożyński slaniec” fob Ryga . .	100 kg	361.7 ^a	108.1	144.9	171.1	154.0
Przedza bawełniana 1/16, l. Łódź . . .	10 kg	65.0	31.3	34.2	36.3	33.7
Przedza wełniana 2/40 A, l. Łódź . . .	10 kg	284.0	118.8	128.1	138.0	121.5
Przedza jedwabiu sztucz. l. fabryka . .	10 kg	241.7	121.4	123.2	123.2	123.2

TABL. 3. WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Na podstawie cen w walucie nominalnej

Przeciętne. Rok 1928=100

Kraje Grupy artykułów	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III
Polska	100	96	86	75	66	59	56	53	54	59	57
art. rolne krajowe	100	93	78	68	59	52	47	44	45	54	50
art. przemysłowe	100	99	90	77	67	61	59	57	57	61	58
Anglia	100	97	85	74	72	72	74	75	80	92	88
żywność	100	95	83	73	73	68	70	71	75	84	82
art. przemysłowe	100	98	86	75	72	74	77	78	83	97	91
Czechosłowacja	100	94	84	76	70	68	70	73	73	77	75
żywność	100	92	81	76	68	70	73	78	76	77	76
surowce i wyroby przemysłowe	100	96	88	76	70	67	67	68	71	79	76
Estonia	100	97	84	75	69	70	70	69	75	83	81
żywność	100	97	82	77	71	73	67	65	74	79	80
surowce i wyroby przemysłowe	100	101	95	83	74	74	76	76	79	89	85
Francja	100	97	86	78	66	62	58	52	64	90	98
art. rolne i żywność	100	99	90	93	83	72	67	56	73	96	108
art. przemysłowe	100	96	83	67	55	55	52	50	57	86	93
Holandia	100	98	88	75	63	62	62	60	62	75	72
żywność	100	97	82	68	59	60	64	63	64	73	78
art. przemysłowe	100	96	80	59	44	42	40	41	47	65	58
Japonia	100	95	78	66	70	80	79	83	87	104	.
żywność	100	96	83	69	73	80	79	86	91	96	.
art. włókiennicze	100	98	70	57	65	78	81	84	84	100	.
Litwa	100	96	81	70	57	48	45	39	41	48	45
Łotwa	100	93	79	66	66	65	65	68	71	88	85
żywność	100	93	78	67	73	71	69	73	75	83	81
surowce przemysł. wyroby gotowe przemysłowe	100	95	84	65	52	53	55	55	63	.	.
przemysłowe	100	102	97	84	82	77	75	73	74	.	.
Niemcy	100	98	89	79	69	67	70	73	74	76	76
art. rolne	100	97	84	77	68	65	71	76	78	78	70
surowce i półfabry- katy przemysłowe	100	98	90	77	68	66	68	68	70	72	70
wyroby gotowe prze- mysłowe	100	99	95	86	74	71	73	75	76	79	78
Norwegia	100	95	87	78	78	78	79	81	85	99	99
art. rolne	100	99	94	80	75	73	75	81	86	99	100
art. przemysłowe	100	95	92	83	84	85	86	86	92	108	107
Stany Zjedn. Am.	100	99	89	76	67	68	77	83	84	89	82
żywność	100	99	90	74	60	60	70	83	81	85	79
surowce	100	98	85	66	56	57	69	78	81	86	74
półfabrykaty	100	99	87	73	63	69	77	78	80	90	81
wyroby gotowe	100	99	92	80	73	74	82	86	86	91	81
Szwecja	100	95	82	75	74	72	77	78	81	93	89
surowce	100	94	81	74	78	74	76	79	81	92	85
półfabrykaty	100	94	85	77	71	70	75	80	83	97	87
wyroby gotowe	100	95	83	74	74	73	78	77	80	90	85
Włochy	100	95	85	75	70	63	62	68	76	89	84
surowce	100	95	83	71	67	58	57	66	76	90	85
półfabrykaty	100	98	89	77	69	67	67	75	90	101	95
wyroby gotowe	100	94	85	73	71	65	63	68	73	84	81

TABL. 4. WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA I KOSZTÓW ŻYWNOŚCI
W NIEKTÓRYCH KRAJACHNa podstawie cen w walucie nominalnej
Przeciętne. Rok 1928=100

Kraje	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 III	
											no- min.	w złocie
Wskaźniki kosztów utrzymania												
Polska	100	100	92	83	75	67	63	60	58	62	61	61
Anglia	100	99	95	89	87	84	85	86	89	93	93	56
Czechosłowacja	100	100	100	95	94	93	91	94	95	96	99	69
Estonia	100	104	93	89	84	79	78	79	88	93	99	61
Francja	100	107	112	110	101	100	99	93	98	119	133 ^a	65 ^a
Holandia	100	99	95	89	83	82	83	80	78	81	82	66
Japonia	100	98	84	74	74	79	81	82	86	95	.	.
Litwa	100	98	87	82	69	60	56	49	50	55	.	.
Łotwa ^b	.	.	100	91	79	76	72	73	73	79	81	49
Niemcy	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82	83	83
Norwegia	100	96	93	88	86	85	86	87	90	97	99	55
Stany Zjedn. Am.	100	100	96	87	78	75	79	82	84	88	86	51
Szwecja	100	99	96	92	91	90	90	91	92	94	96	54
Włochy	100	102	98	89	85	81	77	78	84	92	100	59
Wskaźniki kosztów żywności												
Polska	100	97	84	74	65	58	52	50	48	54	52	52
Anglia	100	98	92	83	80	76	78	80	83	89	87	53
Czechosłowacja	100	97	93	85	80	78	75	78	80	79	79	56
Estonia	100	105	86	75	67	64	63	65	74	80	86	52
Francja	100	108	113	113	102	100	99	90	97	119	135 ^a	66 ^a
Holandia	100	98	90	82	72	72	74	71	72	77	77	63
Japonia	100	100	86	75	78	80	81	84	91	96	.	.
Litwa	100	99	79	70	57	48	46	38	40	47	.	.
Łotwa ^b	.	.	100	89	75	74	69	70	69	75	69	42
Niemcy	100	102	95	86	89	74	77	79	80	80	80	80
Norwegia	100	94	90	83	80	78	79	82	86	94	98	54
Stany Zjedn. Am.	100	102	95	78	66	64	71	78	79	82	76	45
Szwecja	100	97	91	84	81	79	79	83	86	90	92	52
Włochy	100	102	97	84	79	75	71	74	79	87	90	56

a Pierwszy kwartał 1938. b 1930=100.

TABL. 5. CENY HURTOWE ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH

Artykuły Sposób notowania cen	Jed- nostka	1928	1932	1936	1937	1938 III
		przeciętne ceny w złotych				
Drewno i wyroby z drewna						
Kłody tartaczne sosnowe, loco wagon stacja załadowania	1 m ³	60,6	20,3	25,5	34,5	34,1
Deski stolarskie, loco tartak	1 m ³	150,0 ^a	68,0	63,7	79,1	76,4
Deski podłogowe „ „ „ „ „ „	1 m ³	134,1 ^a	57,8	56,1	71,5	68,8
Drzewo opałowe, loco skład	1 t	43,6	44,0	35,0	37,3	39,0
Posadzka dębowa, l. w. fabryka	10 m ²	118,3	67,6	53,0	71,3	67,5
Artykuły włókiennicze						
Bawełna amerykańska, l. Łódź	10 kg	44,0	17,2	17,7	16,6	13,3
Wełna australijska, „merino” l. Bielsko	10 kg	210,3	66,9	77,0	89,9	75,5
Juta surowa, c. i f. port	100 kg	146,8	50,3	45,8	50,6	44,7
Konopie czesane I gat., l. w. Lwów	100 kg	266,1	142,7	147,5	145,2	185,0
Len „wołyński sianiec” fob Ryga	100 kg	361,7 ^a	108,1	144,9	171,1	154,9
Przędza bawełniana 1/16, l. Łódź	10 kg	65,0	31,3	34,2	36,3	33,7
Przędza wełniana 2/40 A, l. Łódź	10 kg	284,0	118,8	128,1	138,0	121,5
Przędza jedwabiu sztucz., l. fabryka	10 kg	241,7	131,4	93,3	93,3	93,3
Madapolam, loco skład	10 m	16,0	13,2	9,1	9,0	8,7

Uwaga. Ob. uwagi na str. 230.

TABL. 5. CENY HURTOWE ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH (dok.)

Artykuły Sposób notowania cen	Jed- nostka	1928	1932	1936	1937	1938 II
		przeciętne ceny w złotych				
Artykuły włókiennicze (dok.)						
Surówka, loco skład	10 m	10,4	6,7	5,5	5,6	5,4
Płótno lniane bielone, l. fabryka	10 m	44,0	38,5	35,0	35,0	35,0
Kamgarn, loco Bielsko	1 m	41,3	27,3 ^a	24,2	25,1	24,0
Szwiot, loco Bielsko	1 m	22,5	15,8 ^a	14,5	16,8	16,0
Worki jutowe, loco fabryka	100 kg	299,6	231,4	166,0	166,0	166,0
Paliwo mineralne						
Węgiel:						
dabr. gruby kl. IIa, l.w.kopalnia	1 t	33,3 ^b	34,7	21,2	21,2	21,2
górnosił.gruby kl.Ia, l.w.kopalnia	1 t	35,4 ^b	36,9	22,6	22,6	22,6
Koks gruby, fr. w. fabryka	1 t	43,6 ^b	39,0	32,5	32,5	32,5
Ropa naftowa, l. st. nadawcza	1 t	175,9	155,3	137,0	144,1	164,5
Artykuły metalowe						
Złom żelazny kraj., fr. w.st.wysył.	1 t	91,7	57,2	45,0	45,0	45,0
Ruda żelazna 47% Fe, l. kopal.	1 t	27,5	35,3	21,6	22,8	22,6
Surówka odlewnicza, l.w. huta	1 t	210,0	183,9	119,5	140,7	161,8
Żelazo sztabowe, p. w.st.Chebzie	1 t	350,0	320,0	232,0	245,0	258,0
Cynk surowy, loco wagon huta	1 t	1096,4	683,2	570,1	618,7	380,0
Ołów hutniczy, loco wagon huta	1 t	918,2	549,5	672,9	705,8	580,0
Miedź elektrolityczna, l. Warszawa	100 kg	333,0	131,0	131,0	171,3	129,0
Blacha cynkowa, loco wagon huta	1 t	1438,0	999,4	773,3	775,4	500,0
Garnki emaliowane, l. w. fabryka	100 szt.	80,6	93,3	74,0 ^c	72,2 ^c	70,0 ^c
Pług konny, loco fabryka	1 szt.	27,0	20,3	14,6	15,8	17,0
Brona, loco fabryka	1 szt.	53,9	48,1	33,1	34,7	36,2
Młocarnia, loco fabryka	1 szt.	330,0	324,2	248,3	235,0	235,0
Kosy styryjskie, loco fabryka	10 szt.	50,0	51,2	36,0	34,8	35,2
Piła taśmowa, loco fabryka	1 szt.	2265,0	2194,7	1618,8	1618,8	1575,0
Silnik elektryczny 30KM, l.fabryka	1 szt.	3600,0	2930,0	2450,0	2554,2	2575,0
Maszyna do pisania, „Underw.14”	1 szt.	1260,0	1299,6	1163,7	1223,9	1223,9
Skóry						
Skóry surowe bydlęce, l. Toruń	10 kg	31,5	9,7	12,8	14,2	10,1
Skóry surowe cielęce, l. Toruń	10 szt.	153,9	43,4	69,5	70,4	56,0
Skóry surowe końskie, l. Toruń	1 szt.	51,9	11,3	18,1	21,7	18,0
Krupony podszew. l gat., l.fabryka	10 kg	121,1 ^a	65,4	47,6	62,9	58,0
Juchty, loco fabryka	10 kg	109,8 ^a	59,6	52,2	61,7	55,5
Chromy, loco fabryka	1 m ²	30,5 ^a	17,7	18,5	20,8	20,0
Materiały budowlane mineralne						
Cegła, loco cegielnia	1000 szt.	84,2 ^a	45,9	37,0	38,6	39,6
Wapno, loco stacja wysyłająca	1 t	32,7	27,0	18,5	19,3	19,6
Cement, parytet st. Łazy	1 t	66,7	72,0	27,0	29,2	29,0
Szkoło okienne, franco huta	10 m ²	38,7	41,2	21,0	21,0	21,0
Oleje mineralne						
Nafta rafinowana, l.Drohobycz	100 kg	45,9	46,9	30,8	30,8	30,8
Benzyna, l. Drohobycz	100 kg	74,6	72,2	66,0	60,6	60,6
Olej maszynowy, l.Drohobycz	100 kg	39,1	52,1	47,5	47,5	47,5
Nawozy sztuczne						
Azotniak 21% N, fr. st. odbiorcza	1 t	388,0	324,2	257,2	257,3	264,0
Sól potasowa 20% K ₂ O, l.w.st.załad.	1 t	78,7	106,0 ^d	76,3	74,2	72,5
Superfosfat 16% P ₂ O ₅ , fr.st.Warsz.	1 t	134,2	92,2	102,9 ^d	103,1 ^d	104,3 ^d
Różne						
Soda amoniakalna, fr. fabryka	100 kg	26,2	23,8	20,7	20,7	20,7
Terpentyna medyczna, l.st. wysył.	10 kg	19,1 ^a	13,8	10,1	11,7	9,5
Papier rotacyjny, fr. w. Warszawa	100 kg	67,7 ^e	56,6	39,0	39,0	39,0
Mydło, l. w. fabryka	100 kg	175,0	134,0	119,7	129,0	126,0

a Cena obliczona na podstawie relacji cen zbliżonych gatunków. b Cena brutto. c Loco wagon Warszawa. d Franco stacja odbiorcza. e Loco fabryka. Uwaga. Objaśnienie skrótów: l.—loco, p.—parytet, fr.—franco, l. w. st. załad.—loco wagon stacja załadowania, fr. w.—franco wagon, l.st.—loco stacja fr. w. st. wysył.—franco wagon stacja wysyłająca, p. w. st.—parytet wagon stacja

TABL. 6. CENY HURTOWE ŻYWNOSCI

Artykuły	Jednostka	1928	1929	1932	1934	1935	1936	1937	1938 III
		przeciętne ceny w złotych							
Pszenica ^a	100 kg	47,4	42,8	24,6	17,8	16,1	21,6	28,7	24,5
Zyto ^a	100 kg	40,9	28,4	20,7	15,4	13,3	15,1	23,1	17,8
Jęczmień browarn. ^a	100 kg	40,3	31,5	21,1	18,9	18,3	19,8	24,4	.
Owies ^a	100 kg	37,1	27,1	17,9	14,3	14,7	15,1	21,4	18,2
Mąka pszen. 65% ^a	100 kg	68,6	63,8	38,9	27,1	24,7	32,6	42,1	36,3
Mąka żytnia 65% ^a	100 kg	57,7 ^b	41,4 ^b	31,5	21,0	19,5	23,9 ^c	31,9	26,7
Kasza jęczmienna ^d	100 kg	62,8	48,3	35,3	25,5	26,1	26,3	34,2	29,0
Cukier kryształ ^e	100 kg	134,8	141,4	141,8	130,9 ^f	118,9 ^f	96,0 ^f	96,0 ^f	96,0 ^f
Sól biała	100 kg	31,3	31,5	32,4	32,5	32,8	29,1	29,1	29,1
Wół żywej wagi ^d	100 kg	139,3	137,8	72,2	66,7	59,7	63,7	73,0	70,0
Wieprz żywej wagi ^d	100 kg	212,3	239,3	108,8	79,1	77,1	89,7	101,5	88,0
Mięso wołowe ^d	100 kg	247,4	278,4	115,9	117,3	107,8	107,5	105,8	112,0
Mleko ^d	100 l	41,7	40,1	22,4	15,7	16,0	15,7	19,6	20,0
Masło ^d	10 kg	68,8	63,7	35,6	28,0	27,4	27,6	31,2	36,7
Jaja świeże ^d	1 skrz. ^g	255,0	289,4	140,2	103,3	104,9	97,0	122,0	79,2
Ryż ^d	100 kg	80,0	82,4	66,0	49,3	50,8	50,6	53,8	58,0
Herbata ^d	10 kg	154,0	156,9	129,6	125,8	132,5	151,8	150,0	141,0
Kawa naturalna ^d	10 kg	61,8	65,1	42,8	34,2	38,1	47,1	49,6	41,0
Pieprz ^d	10 kg	95,5	98,5	47,3	46,6	51,7	52,2	46,5	33,0
Słedzie solone	1 beczka	115,0 ^h	102,0 ^h	81,9 ^h	80,1 ^h	88,2 ⁱ	80,5 ⁱ	73,5 ⁱ	72,0 ⁱ

^a Giełda poznańska. ^b 70%. ^c 50%. ^d Loco Warszawa. ^e Parytet Poznań. ^f Loco stacja odbiorcza. ^g 1 440 sztuk. ^h Bez cła, loco Gdańsk. ⁱ Wraz z cłem, loco Gdynia.

TABL. 7. CENY MIEJSCOWE PŁACONE PRODUCENTOM ROLNYM

Artykuły	Jedno- stka	Lata gospodarcze ^a				Lata kalendarzowe				1938 III
		1927- -1928	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1928	1935	1936	1937	
		przeciętne ceny w złotych								
Pszenica . . .	100 kg	51,65	16,77	16,98	24,91	50,67	16,11	19,32	27,59	26,10
Zyto . . .	100 kg	42,50	13,34	11,81	19,33	41,61	12,33	13,48	22,11	19,91
Jęczmień na kasze . . .	100 kg	39,66	13,71	12,27	19,07	38,96	12,94	13,88	20,77	18,21
Owies . . .	100 kg	38,52	13,06	12,52	17,63	38,45	12,95	13,20	20,09	19,02
Gryka . . .	100 kg	40,76	15,54	13,60	20,02	41,24	14,93	14,45	21,89	17,83
Groch . . .	100 kg	51,74	21,37	18,86	21,64	52,08	20,58	19,08	23,40	22,80
Ziemniaki jadalne . . .	100 kg	9,34	3,24	3,15	4,12	9,69	3,31	3,13	4,43	3,82
Ziemniaki fabryczne . . .	100 kg	7,30	2,62	2,61	3,41	7,58	2,70	2,62	3,68	3,17
Siano koni- czyzny . . .	100 kg	11,34	6,21	5,79	6,36	15,03	6,18	5,67	8,08	10,18
Siano łakowe . . .	100 kg	8,74	4,90	4,55	5,04	11,60	4,88	4,45	6,51	8,23
Słoma . . .	100 kg	5,33	3,00	2,62	3,07	6,56	2,84	2,62	4,20	6,08
Wieprz żywej wagi . . .	1 kg	2,04	0,57	0,77	0,83	1,92	0,65	0,76	0,88	0,80
Mleko . . .	1 l	0,30	0,14	0,14	0,14	0,31	0,14	0,14	0,15	0,16
Jaja . . .	10 szt.	1,58	0,54	0,57	0,61	1,58	0,57	0,57	0,63	0,53
Koń roboczy . . .	1 szt.	419	163	189	232	409	171	205	234	248
Krowa dojna . . .	1 szt.	478	146	158	173	456	148	165	164	163

^a Od I.VIII do 31.VII następnego roku.

TABL. 8. CENY GIEŁDOWE ZBÓŻ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Giełdy	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
przeciętne ceny w złotych za 100 kg													
Pszenica													
Warszawa	34,4	54,3	52,6	45,3	35,8	27,6	27,4	29,5	19,9	17,9	22,8	30,2	27,3
Poznań	40,4	50,4	47,4	42,8	33,5	24,9	24,6	27,2	17,8	16,1	21,6	28,7	24,5
Lwów	38,3	51,1	.	45,3	34,0	24,7	26,2	27,2	18,3	17,5	20,4	27,8	24,5
Berlin	39,9	56,0	49,7	48,2	54,6	52,8	48,7	39,7	.	.	.	.	.
Hamburg	.	.	.	.	34,8	24,6	21,5	18,5	18,2	19,7	22,3	30,6	.
Praga	38,1	63,5	57,3	48,5	44,3	41,4	41,7	41,8	36,8 ^a	39,4 ^a	38,0 ^a	32,7 ^a	33,1 ^a
Paryż	38,0	57,4	56,3	52,8	52,1	60,5	51,7	38,7	42,4	27,6	34,0	.	.
Liverpool	36,0	52,7	48,5	45,0	35,7	22,6	20,1	17,3	15,0	16,4	20,9	27,3	23,0
Winnipeg	.	.	.	.	30,1	17,3	15,1	13,9	13,9	15,8	17,9	25,4	25,7
Chicago	29,6	45,5	43,3	40,5	31,9	22,1	17,5	19,3	19,2	20,2	.	.	.
Nowy Jork	31,8	50,5	47,9	44,1	34,1	25,7	21,2	22,5	20,2	20,4	23,5	26,0	20,7
Buenos-Aires	32,7	43,7	40,7	36,8	29,9	14,9	14,9	12,1	11,0	12,7	18,4	21,1	16,9
Żyto													
Warszawa	23,8	43,7	42,6	29,6	19,4	23,9	21,9	17,2	14,8	13,2	15,2	24,2	19,5
Poznań	33,1	42,5	40,9	28,4	19,1	23,3	20,7	16,3	15,4	13,3	15,1	23,1	7,8
Berlin	33,0	52,8	50,7	40,8	34,5	38,7	37,8	32,0	.	.	.	.	.
Hamburg	.	.	.	.	26,2	16,9	16,3	11,8	11,4	10,8	13,5	25,2	24,4
Praga	31,8	60,2	55,7	38,6	26,0	36,0	33,0	22,9	27,1 ^a	30,3 ^a	29,2 ^a	25,2 ^a	25,7 ^a
Paryż	.	48,6	46,9	40,2	28,1	30,7	31,2	23,9	.	.	.	.	.
Chicago	22,4	37,4	39,9	36,4	23,3	13,7	13,0	15,5	.	.	.	.	15,5
Nowy Jork	.	41,8	44,1	40,0	24,2	16,4	17,7	15,2	13,2	12,4	15,2	23,2	17,3
Jęczmień													
Warszawa	27,7	41,4	43,2	31,7	25,5	25,1	21,0	16,2	18,5	18,3	19,2	25,2	19,8
Poznań	29,1	39,5	40,3	31,5	25,0	25,4	21,1	15,9	18,9	18,3	19,8	24,4	.
Berlin	.	51,1	52,2	44,1	41,2	40,4	37,9	37,3	.	.	.	.	.
Praga	30,5	50,7	55,4	42,3	36,1	37,4	26,2	24,2	26,3 ^a	31,3 ^a	29,0 ^a	25,2 ^a	25,8 ^a
Paryż	.	45,5	48,2	42,7	28,5	31,4	30,9	26,4	.	.	.	.	.
Owies													
Warszawa	26,4	38,3	42,2	29,5	20,6	25,1	20,9	15,1	14,1	15,2	15,6	22,9	20,9
Poznań	33,1	35,5	37,1	27,1	18,4	23,2	17,9	13,1	14,3	14,7	15,1	21,4	18,2
Berlin	33,9	64,2	48,0	39,0	32,5	33,1	31,3	28,2	.	.	.	.	.
Praga	29,2	46,1	48,8	38,5	27,5	33,7	24,9	19,0	22,9 ^a	27,3 ^a	26,3 ^a	23,4 ^a	24,0 ^a
Paryż	33,7	39,0	42,5	39,0	25,6	30,2	35,2	21,5	17,3	16,5	28,3	26,3	20,4
Liverpool	28,3	40,5	46,3	39,2	26,7	23,2	21,9	17,5	17,7	.	.	.	.
Chicago	24,3	33,4	38,9	29,9	24,8	17,4	12,9	14,3	16,8	15,6	14,0	16,0	12,1
Buenos-Aires	20,8	27,8	33,6	27,1	15,0	11,4	12,1	9,2	8,3	10,2	.	10,0	10,3
Ryż													
Londyn	34,9	62,5	58,9	56,3	47,2	31,3	25,8	19,2	17,6	20,0	20,5	24,1	20,4
Nowy Jork	.	73,7	76,5	86,0	88,1	73,3	68,7	48,0	43,4	50,0	51,5	46,4	39,4
Bombaj	36,4	54,3	48,5	46,2	40,0	23,6	22,0	19,6	13,0	16,3	17,1	.	.

a Ceny z powodu zmiany gatunku lub zmiany sposobu notowania nieporównywalne z cenami nie oznaczonymi uwagą a.

Uwaga. Ceny odnoszą się do następujących gatunków: pszenica w Hamburgu — Manitoba nr 1 (c.i.f.), w Chicago — Hardwinter nr 2, w Nowym Jorku — czerwona jaro-ozima; żyto w Hamburgu la Plata (c.i.f.), w Nowym Jorku nr 2; owies w Liverpoolu — Canada Mixed Feed, w Chicago — biały nr 2. Pozostałe ceny — przeciętne typowych gatunków.

TABL. 9. CENY HURTOWE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NA RYNKACH ŚWIATOWYCH

Artykuły Gatunek	Miejsce notowania	1913	1928	1935	1936	1937	1938 III
		przeciętne ceny w zł za 100 kg					
Pszenica czerwona, jaro-ozima	Nowy Jork	32	48	20	24	26	21
Maka pszenna twarda ozima, fob	Nowy Jork			31	34	35	29
Ziemniaki krajowe	London	17	30	14	18	18	
	Amsterdam	13	27	16	12	10	
Mięso wołowe żady mrożone (argentyńskie)	London	224	288	136	137	152	154
Mięso wieprzowe gat. I	Kopenhaga		339	186	182	186	216
krajowe	London	284	379	181	191	203	220
Bekony duńskie	London		391	226	241	242	265
Masło nowozelandzkie	London		725	233	261	286	303
duńskie	London	517	799	287	308	327	317
Jaja ^a gat. I	Kopenhaga		29	10	10	11	7
Kawa Santos superior dobra	London	246	455	94	100	119	70
Herbata indyjska Peko dobra	London	330	516	244	282	330	302
Cukier Br. W.J. kryształ	London	69	114	48	46		
surowy 88°	Czechosłow.	38	44	11	11	10	
Jedwab ^b „Japan”	London	76	103	20	22	24	20
włoski	London	85	106	21	27	26	21
Jedwab sztuczny ^b 120 drs	Krefeld	27	25	11	10	10	
„ gat. I biel 150 drs	Mediolan	26	14	9	7	6	6
Wełna Buenos-Aires na termin	Havre	335	636	181	212	255	190
„ nie prana Merino ¹ / ₆₀	London	430	873	268	333	360	267
Bawełna egipska Sakellaridis F.G.F.	Liverpool	392	747	206	240	237	203
Bawełna middling upland loco	Nowy Jork	252	394	139	141	134	104
Przędza bawełniana ¹ / ₃₂	Manchester			244	258	309	251
Juta krajowa gat. I na termin	London	130	140	47	47	53	48
Skóry surowe bydłce naj- lepsze, ciężkie	London	301	384	128	142	168	118
Krupony wyprawione podeszw.	Boston			402	417	483	
Surówka ^c fonte de moul. III, franco stacja wyładowania	Bruksela	139	146	69	77	139	109
Surówka Cleveland III, fob	Middlesbrough	126	140	87	94	118	141
Żelazo sztabowe ^c okrągłe i czworogranne 3—5 ¹ / ₂ c., franco st. odb.	Middlesbrough	347	331	210	237	278	297
Żelazo sztabowe, fob	Antwerpia	219	243	136	137	226	214
Blacha ^c mocna ¹ / ₄ cal., fob	Antwerpia	245	270	172	178	280	271
Aluminium wirgińskie 98-99%	Nowy Jork		477	241	233	238	239
Miedź elektrolityczna	London	313	296	91	111	155	114
krajowa elektrolityczna	Nowy Jork	306	291	99	109	153	112
Ołów krajowy surowy	London	86	96	36	45	60	42
„ loco	Nowy Jork	86	124	48	55	70	53
Cynk G.O.B.	London	98	108	36	39	57	37
Cyna Straits, loco	Nowy Jork	883	991	588	541	634	481
Węgiel kamienny „Northum- berland” nie przesiewany, fob	Newcastle	23	26	17	20	26	25
Węgiel kamien. górnośląski, fob	Gdynia/Gdańsk		27	16	16	21	21
Ropa naftowa ^d pensylwańska, loco szyb	Nowy Jork	14	17	6	7	8	7
Kauczuk Standard plant.	Amsterdam	1504	430	143	193	227	
Miazga drzewna mechaniczna sucha gat. I, fob	Göteborg			9	11	19	15
Papier rotacyjny, loco fabryka	Kanada	33	56	17	20	21	

^a Za 100 szt. ^b Za 1 kg. ^c Za 1 t. ^d Za 100 l.

Źródła: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1937;
Wirtschaft und Statistik, Berlin 1938.

TABL. 10. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY
W NIEKTÓRYCH MIASTACH

Artykuły Jednostki	Lata Miesiące	War- szawa	Łódź	Wil- no	Po- znań	Gdy- nia	Kato- wice	Kra- ków	Lwów
		przeciętne ceny w złotych							
Chleb żytni pyłowy za 1 kg	1928	0,62	0,61	0,65	0,62	.	0,63	0,62	0,61
	1936	0,30	0,27	0,28	0,28	0,30	0,29	0,30	0,28
	1937	0,35	0,34	0,34	0,34	0,37	0,36	0,36	0,33
	III 1938	0,32	0,32	0,32	0,30	0,34	0,34	0,34	0,31
Mąka pszenna za 1 kg	1928	0,98	0,87	1,07	0,91	.	0,96	0,92	0,94
	1936	0,47	0,45	0,40	0,41	0,48	0,42	0,45	0,36
	1937	0,54	0,50	0,51	0,53	0,53	0,50	0,48	0,45
	III 1938	0,50	0,48	0,50	0,50	0,50	0,50	0,42	0,41
Ziemniaki za 1 kg	1928	0,19	0,20	0,19	0,16	.	0,15	0,17	0,16
	1936	0,09	0,07	0,06	0,07	0,08	0,08	0,09	0,06
	1937	0,11	0,11	0,06	0,08	0,09	0,10	0,10	0,08
	III 1938	0,10	0,09	0,05	0,06	0,08	0,09	0,08	0,06
Mieso wołowe za 1 kg	1928	3,19	2,84	2,61	3,27	.	3,14	2,73	2,55
	1936	1,42	1,20	0,92	1,50	1,33	1,43	1,21	0,90
	1937	1,47	1,15	0,94	1,60	1,41	1,47	1,20	0,84
	III 1938	1,43	1,11	0,98	1,40	1,40	1,38	1,16	0,75
Mieso wieprzowe za 1 kg	1928	3,17	2,63	3,30	2,93	.	2,98	2,97	3,13
	1936	1,37	1,38	1,19	1,34	1,62	1,49	1,36	1,30
	1937	1,51	1,52	1,35	1,60	1,67	1,62	1,63	1,35
	III 1938	1,38	1,60	1,25	1,20	1,60	1,40	1,40	1,30
Świnina za 1 kg	1928	3,47	3,47	4,20	3,17	.	3,47	3,56	3,38
	1936	1,44	1,69	1,37	1,62	1,67	1,53	1,64	1,60
	1937	1,66	1,73	1,79	1,78	1,88	1,86	1,75	1,73
	III 1938	1,61	1,80	1,78	1,50	1,80	1,60	1,80	1,60
Mleko za 1 l	1928	0,53	0,46	0,42	0,40	.	0,48	0,46	0,44
	1936	0,25	0,21	0,17	0,19	0,23	0,25	0,20	0,15
	1937	0,28	0,26	0,19	0,21	0,24	0,26	0,20	0,20
	III 1938	0,27	0,29	0,18	0,22	0,24	0,28	0,22	0,21
Masło za 1 kg	1928	7,62	7,04	6,79	7,55	.	7,83	6,36	6,89
	1936	3,07	3,38	2,88	3,15	3,34	3,19	3,00	2,83
	1937	3,62	3,81	3,40	3,50	3,63	3,62	3,36	3,38
	III 1938	4,24	4,20	3,90	4,00	4,00	4,20	3,90	3,90
Jaja za 1 szt.	1928	0,21	0,23	0,20	0,21	.	0,21	0,20	0,18
	1936	0,08	0,09	0,07	0,08	0,09	0,08	0,08	0,07
	1937	0,09	0,10	0,10	0,09	0,10	0,09	0,09	0,08
	III 1938	0,07	0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,06
Cukier za 1 kg	1928	1,56	1,49	1,58	1,42	.	1,51	1,57	1,58
	1936	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	1937	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	III 1938	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Węgiel za 10 kg	1928	0,69	0,68	0,57	0,65	.	0,36	0,49	0,67
	1936	0,48	0,49	0,34	0,41	0,45	0,26	0,33	0,45
	1937	0,48	0,48	0,33	0,44	0,45	0,28	0,32	0,45
	III 1938	0,48	0,48	0,32	0,44	0,45	0,28	0,34	0,48
Nafta za 1 l	1928	0,58	0,58	0,58	0,58	.	0,68	0,70	0,54
	1936	0,38	0,38	0,35	0,40	0,42	0,39	0,35	0,34
	1937	0,38	0,37	0,35	0,40	0,42	0,38	0,35	0,34
	III 1938	0,38	0,37	0,35	0,40	0,42	0,38	0,35	0,34
Elektryczność za 10 kWh	1928	9,05	7,67	10,30	6,75	.	3,93	7,00	7,10
	1936	5,63	6,20	7,75	5,78	6,70	3,53	6,10	6,30
	1937	5,30	6,20	7,13	5,72	6,10	3,53	6,00	6,30
	III 1938	5,30	6,20	7,00	5,72	6,00	3,53	6,00	6,30

a Obliczono przy przeciętnym spożyciu miesięcznym 10 kWh.

(dok. str. 235)

TABL. 10. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W NIEKTÓRYCH MIASTACH (dok.)

Artykuły Jednostki	Lata Miesiąc	War- szawa	Łódź	Wil- no	Po- znań	Gdy- nia	Kato- wice	Kra- ków	Lwów
		przeciętne ceny w złotych							
Gaz za 10 m ³	1928	4,58	3,56	7,50	2,94	.	3,50	3,90	3,50
	1936	3,20	3,00	5,00	2,68	3,50	3,67	4,20	3,60
	1937	3,20	3,00	5,00	2,63	3,50	3,60	4,20	3,20
	III 1938	3,20	3,00	5,00	2,63	3,50	3,60	4,20	3,00

a Obliczono przy przeciętnym spożyciu miesięcznym 20 m³.

TABL. 11. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W NIEKTÓRYCH KRAJACH W GRUDNIU 1937 R.

Artykuły	Jedno- stka	War- szawa	An- glia ^a	Berlin	Haga	Paryż	Praga	Wiedeń	Rzym
		przeciętne ceny w złotych							
Chleb żytni . . .	1 kg	0,34	.	0,70	0,75	.	0,45	0,63	.
Chleb pszenny . .	1 kg	0,70	0,58	.	0,66	0,47	0,48	.	0,47
Mąka pszenna . .	1 kg	0,52	0,45	1,08	0,65	.	0,52	0,68	0,56
Ryż	1 kg	0,78	.	1,11	0,62	0,80	0,59	0,60	0,56
Ziemniaki	1 kg	0,10	0,22	0,17	0,16	0,20	0,11	0,12	0,19
Mleko	1 l	0,29	0,68	0,51	0,38	0,35	0,31	0,45	0,43
Jaja	1 szt.	0,13	0,25	0,26	0,19	0,24	0,16	0,16	0,18
Masło	1 kg	3,85	4,18	6,65	5,28	5,68	3,52	4,58	5,14
Mięso wołowe . .	1 kg	1,45	2,69	3,61	3,90	3,77	2,69	2,79	3,89
Mięso wieprzowe .	1 kg	1,45	.	3,40	3,52	2,96	2,41	3,38	.
Świnina	1 kg	1,80	.	4,51	2,70	2,33	2,04	2,59	2,98
Cukier	1 kg	1,00	0,61	1,57	1,50	0,88	1,11	1,25	1,69
Węgiel	10 kg	0,48	.	0,84	.	1,01	0,54	1,10	1,53
Gaz	1 m ³	0,30	.	.	.	0,22	0,28	0,21	0,19
Elektryczność . .	1 kWh	0,44	.	.	.	0,32	0,50	0,70	0,54
Nafta	1 l	0,38	.	.	.	0,48	0,33	0,32	.

a Przeciętne ceny dla 509 miast.

Uwaga, Gatunki artykułów w różnych miastach nie zawsze są identyczne.

TABL. 12. PORÓWNIANIE KOSZTÓW ŻYWNOŚCI W MIASTACH
Wskaźniki. Koszty żywności w Warszawie = 100

Miasta						Miasta					
1914	1928	1932	1936	1937		1914	1928	1932	1936	1937	
Woj. centralne						Woj. zachodnie					
Miasta ponad 100 tys. m.	97	96	95	97	97	Miasta ponad 100 tys. m.	115	91	94	97	97
Częstochowa	94	84	88	88	91	Bydgoszcz	119	89	92	96	97
Lublin . . .	86	85	88	86	87	Gdynia . . .	.	.	.	103	101
Łódź	94	93	90	95	97	Katowice . .	118	95	98	99	100
Sosnowiec . .	98	91	89	91	93	Poznań . . .	110	90	91	95	96
Warszawa . .	100	100	100	100	100	Miasta od 25 do 100 tys. m.	105	92	91	95	96
Miasta od 25 do 100 tys. m.	87	84	86	86	87	Miasta poniżej 25 tys. m.	.	86	86	91	90
Miasta poniżej 25 tys. m.	.	82	82	84	85	Woj. południowe					
Woj. wschodnie						Miasta ponad 100 tys. m.	127	90	95	93	91
Miasta ponad 100 tys. m.	84	92	92	88	90	Kraków . . .	123	90	99	97	96
Wilno	84	92	92	88	90	Lwów	130	89	92	90	88
Miasta od 25 do 100 tys. m.	87	81	83	81	85	Miasta od 25 do 100 tys. m.	106	84	87	85	87
Miasta poniżej 25 tys. m.	.	82	81	80	82	Miasta poniżej 25 tys. m.	.	81	84	83	84

Uwaga. Obliczenia według norm typowego budżetu rodziny robotniczej.

TABL. 13. CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH^a WYRAŻONE W KILOGRAMACH ŻYTA, W KILOGRAMACH WIEPRZA I W LITRACH MLEKA

Artykuły	1914 lub 1913	Lata gospodarcze ^b							1937	1938
		1927- -1928	1928- -1929	1929- -1930	1931- -1932	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	III	
		przeciętne ceny								
w kilogramach żyta ^c										
Plug, 1 szt.	134	100	130	220	191	264	270	150	127	146
Superfosfat ^d , 100 kg	57	31	41	68	43	73	81	50	43	49
Garnek emal., 10 szt.	61	51	64	118	127	167	182	109	92	100
Kamasze, 1 para	78	99	127	220	150	184	205	126	106	125
Madapolam, 10 m	61	53	67	108	75	100	111	73	61	70
Nici nr 50, 10 szpul.	17	20	25	42	33	46	52	32	27	31
Cukier, 10 kg	46	36	47	83	72	95	92	52	44	50
Sól, 10 kg	6	8	10	17	16	27	29	17	14	16
Wódka, 1 l	11	14	18	30	29	34	35	21	18	21
Tytoń, 1 kg	115	141	190	375	335	566	640	391	330	379
Mydło, 10 kg	51	52	64	107	79	91	112	72	66	72
Węgiel, 100 kg	23	15	23	40	35	43	43	25	21	24
Nafta, 10 l	13	13	18	32	27	33	33	20	17	19
100 złotych ^e	343	235	296	494	441	750	847	517	437	502
w kilogramach wieprza żywej wagi ^c										
Plug, 1 szt.	23,0	20,8	22,1	21,2	47,6	61,7	41,5	34,9	33,3	36,8
Superfosfat ^d , 100 kg	9,7	6,5	7,0	6,6	10,8	17,2	12,5	11,6	11,3	12,3
Garnek emal., 10 szt.	10,5	10,6	10,9	11,4	31,6	39,1	27,9	25,3	24,1	25,0
Kamasze, 1 para	13,4	20,7	21,6	21,2	37,3	43,1	31,5	29,2	27,9	31,1
Madapolam, 10 m	10,5	11,1	11,4	10,4	18,7	23,5	17,0	16,9	16,1	17,5
Nici nr 50, 10 szpul.	2,9	4,2	4,3	4,0	8,4	10,7	7,9	7,3	7,0	7,6
Cukier, 10 kg	7,8	7,4	7,9	8,0	17,9	22,3	14,1	12,0	11,5	12,5
Sól, 10 kg	1,0	1,7	1,7	1,7	4,0	6,3	4,4	3,9	3,7	4,0
Wódka, 1 l	1,8	2,9	3,0	2,9	7,2	8,1	5,3	4,9	4,7	5,1
Tytoń, 1 kg	19,7	29,4	32,2	36,2	83,5	132,5	98,1	91,0	86,8	94,4
Mydło, 10 kg	8,7	10,9	10,9	10,3	19,7	21,4	17,1	16,8	17,2	17,9
Węgiel, 100 kg	3,9	3,1	3,9	3,9	8,8	10,2	6,6	5,8	5,5	6,0
Nafta, 10 l	2,2	2,6	3,1	3,1	6,7	7,7	5,1	4,6	4,4	4,8
100 złotych ^e	58,8	49,0	50,3	47,6	109,9	175,4	129,9	120,5	114,9	125,0
w litrach mleka ^c										
Plug, 1 szt.	.	141	133	149	206	251	228	207	193	181
Superfosfat ^d , 100 kg	.	44	42	46	47	70	69	69	65	61
Garnek emal., 10 szt.	.	72	66	80	137	159	154	150	140	125
Kamasze, 1 para	.	141	130	148	162	176	173	173	162	155
Madapolam, 10 m	.	75	69	73	81	96	93	100	93	88
Nici nr 50, 10 szpul.	.	28	26	28	36	44	44	44	41	38
Cukier, 10 kg	.	50	48	56	78	91	77	71	67	63
Sól, 10 kg	.	12	10	12	17	26	24	23	21	20
Wódka, 1 l	.	20	18	21	31	33	29	29	27	26
Tytoń, 1 kg	.	200	194	253	362	540	540	540	504	472
Mydło, 10 kg	.	74	66	72	85	87	94	99	100	89
Węgiel, 100 kg	.	21	23	27	38	41	36	34	32	30
Nafta, 10 l	.	18	19	22	29	31	28	27	25	24
100 złotych ^e	.	333	303	333	476	714	714	714	667	625

^a Według notowań w Warszawie. ^b Od I.VIII do 31.VII następnego roku. ^c Według cen płaconych producentom przeciętnie w Polsce. ^d 16%. ^e Ilość żyta, wieprza lub mleka oddawana przez rolników za 100 zł.

DZIAŁ XIII. PRACA

W tabl. 8—15, 19—21, 26, 34—38 statystyka w przemyśle przetwórczym objęte są zakłady zatrudniające normalnie 20 i więcej robotników. Dane tabl. 8—10, 12—15, 37 i 38 dotyczą zespołu zakładów nieco zmienionego w porównaniu z zespołem, którego dotyczyły dane analogicznych tablic w wydaniach Małego Rocznika za lata poprzednie.

TABL. I. PRACOWNICY NAJEMNI ZATRUDNIENI I BEZROBOTNI
Na podstawie spisu ludności z dn. 9.XII 1931

Województwa	Ogółem	Rolnictwo	razem	Inne zawody							w tym bezrobotne
				w tym							
				górnictwo i przemysł	handel i ubezpieczenia	kommunikacja i transport	służba publiczna	szkolnictwo i oświata	lecznictwo i higiena	służba domowa	
				w tysiącach							
Robotnicy ^b											
Polska	4217,0	1411,6	2805,4	1675,3	179,6	222,4	117,7	24,5	63,3	415,4	603,4
%	100,0	33,5	66,5	39,7	4,3	5,3	2,8	0,6	1,5	9,8	x
M.st. Warszawa	296,1	0,6	295,5	148,3	35,3	20,8	10,0	4,9	11,4	57,9	64,7
Warszawskie	356,5	164,5	192,0	119,5	9,8	15,8	6,8	1,6	4,6	24,4	48,5
Łódzkie	523,0	138,7	384,3	289,5	19,6	15,3	8,9	2,4	6,2	37,3	98,4
Kieleckie	387,9	102,8	285,1	208,7	10,2	15,8	7,4	1,5	3,8	30,9	72,7
Lubelskie	221,7	113,7	108,0	59,1	6,2	8,9	4,7	1,2	2,3	18,2	20,1
Białostockie	139,7	49,2	90,5	48,8	4,4	8,2	6,8	0,9	1,8	12,6	17,5
Wileńskie	116,3	44,3	72,0	27,4	5,2	5,7	10,7	1,0	2,0	15,6	11,5
Nowogrodzkie	59,9	27,4	32,5	12,0	1,1	2,4	5,6	0,3	0,6	7,5	3,6
Poleskie	53,0	19,0	34,0	14,2	1,4	3,7	4,4	0,3	0,7	5,6	5,1
Wołyńskie	104,0	40,8	63,2	28,0	3,5	6,0	7,7	0,8	1,3	11,3	7,8
Poznańskie	465,7	206,0	259,7	136,4	21,4	30,9	8,1	2,3	7,4	37,5	70,7
Pomorskie	215,1	96,2	118,9	57,8	8,6	17,9	5,6	0,8	2,8	15,8	27,9
Śląskie	323,0	20,9	302,1	231,2	12,9	20,4	6,8	1,4	3,9	21,9	72,1
Krakowskie	328,8	96,8	232,0	131,8	15,2	19,7	6,9	2,0	6,1	44,3	41,9
Lwowskie	329,7	123,8	205,9	96,2	17,3	19,4	8,3	2,2	5,9	48,5	28,3
Stanisławow.	147,9	72,9	75,0	41,2	3,8	7,5	3,6	0,5	1,4	14,2	8,6
Tarnopolskie	148,7	94,0	54,7	25,2	3,7	4,0	5,4	0,4	1,1	11,9	4,0
Pracownicy umysłowi											
Polska	664,5	17,3	647,2	106,2	85,6	67,1	169,1	129,2	32,9	x	78,0
%	100,0	2,6	97,4	16,0	12,9	10,1	25,4	19,4	5,0	x	x
M.st. Warszawa	102,4	0,4	102,0	18,4	21,4	8,3	21,4	15,0	6,1	x	16,4
Warszawskie	42,1	2,3	39,8	5,8	3,6	4,3	11,1	9,4	2,0	x	4,6
Łódzkie	53,2	1,1	52,1	12,6	7,6	3,4	11,6	10,8	3,2	x	7,9
Kieleckie	46,0	1,0	45,0	11,2	4,0	4,7	10,4	9,9	2,1	x	5,6
Lubelskie	30,5	1,2	29,3	2,6	2,6	2,8	8,6	8,6	1,2	x	2,8
Białostockie	22,5	0,5	22,0	2,0	1,7	2,3	6,4	5,6	1,1	x	2,3
Wileńskie	23,1	0,6	22,5	1,6	2,6	3,0	6,3	5,3	1,4	x	2,9
Nowogrodzkie	10,5	0,5	10,0	0,6	0,7	1,0	3,2	2,9	0,5	x	1,0
Poleskie	12,4	0,4	12,0	0,9	0,9	1,3	4,1	2,9	0,5	x	1,3
Wołyńskie	22,1	0,7	21,4	1,8	2,0	1,9	7,9	4,9	0,9	x	2,1
Poznańskie	70,2	3,6	66,6	9,1	11,7	8,9	16,9	10,4	3,4	x	8,6
Pomorskie	30,0	1,4	28,6	3,4	3,4	4,3	7,5	4,9	1,4	x	2,6
Śląskie	50,4	0,4	50,0	17,1	5,4	5,8	9,9	7,1	2,4	x	5,2
Krakowskie	52,0	0,6	51,4	8,0	7,4	5,7	14,6	10,4	2,5	x	5,1
Lwowskie	62,4	1,2	61,2	7,8	8,0	6,3	17,5	12,7	2,9	x	6,9
Stanisławow.	18,2	0,5	17,7	2,2	1,4	2,0	5,6	4,2	0,7	x	1,7
Tarnopolskie	16,5	0,9	15,6	1,1	1,2	1,1	6,1	4,2	0,6	x	1,0

a Włączeni do poszczególnych działów zawodowych według ostatniego miejsca zatrudnienia. b Łącznie z chałupnikami.

TABL. 2. PRACOWNICY NAJEMNI W ROLNICTWIE ZAMIESZKALI NA WSI
Na podstawie spisu ludności z dn. 9.XII 1931

Województwa	Ogółem	Robotnicy							Pracownicy umysłowi
		razem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	robotnicy rolni zamieszkali			bezpodania rodzaju pracy ^a	w tym bezrobotni	
				w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	w mieszkaniach własnych			
w tysiącach									
Polska	1 367,7	1353,2	20,5	358,2	382,1	245,7	346,7	116,6	14,5
Warszawskie	162,4	160,3	2,7	58,5	37,9	19,2	42,0	16,5	2,1
Łódzkie	136,2	135,2	1,6	33,0	35,8	32,4	32,4	14,6	1,0
Kieleckie	101,1	100,2	1,4	23,3	28,4	16,4	30,7	12,1	0,9
Lubelskie	112,0	110,9	2,0	31,7	33,8	15,9	27,5	5,8	1,1
Białostockie	46,8	46,4	0,6	10,1	15,9	6,9	12,9	3,3	0,4
Wileńskie	43,8	43,3	0,4	7,9	20,2	7,1	7,7	3,0	0,5
Nowogrodzkie	27,2	26,8	0,5	6,3	13,4	3,0	3,6	1,0	0,4
Poleskie	18,6	18,3	0,2	2,9	7,5	3,3	4,4	1,1	0,3
Wołyńskie	40,1	39,4	0,4	5,4	18,2	5,3	10,1	2,5	0,7
Poznańskie	200,7	197,7	5,8	107,0	29,8	33,5	21,6	21,5	3,0
Pomorskie	93,5	92,3	1,9	38,3	15,5	19,6	17,0	14,1	1,2
Śląskie	19,6	19,3	0,3	5,2	8,4	3,1	2,3	1,9	0,3
Krakowskie	92,6	92,1	0,5	7,3	46,7	13,1	24,5	7,0	0,9
Lwowskie	117,6	116,7	1,0	10,2	40,9	23,0	41,6	6,5	0,9
Stanisławowskie	67,9	67,5	0,3	3,2	17,2	17,0	29,8	3,2	0,4
Tarnopolskie	87,6	86,8	0,9	7,9	12,5	26,9	38,6	2,5	0,6

a Zamieszkali w mieszkaniach własnych.

TABL. 3. BEZROBOTNI^a POZA ROLNICTWEM
Na podstawie spisu ludności z dn. 9.XII 1931

Województwa	Bezrobotni					Bezrobotni wraz z osobami na ich utrzymaniu				
	ogółem	górnictwo i przemysł	handel i ubezpieczenia	komunikacja i transport	pozostałe działy	ogółem	górnictwo i przemysł	handel i ubezpieczenia	komunikacja i transport	pozostałe działy
w tysiącach										
Robotnicy										
Polska	603,4	517,9	28,2	22,3	35,0	1339,6	1168,4	53,3	51,5	66,4
M.st. Warszawa	64,7	51,0	6,1	2,6	5,0	130,3	104,9	11,4	5,8	8,2
Centralne ^b	257,2	230,5	6,1	8,5	12,1	588,0	528,5	12,9	21,0	25,6
Wschodnie	28,0	21,9	1,6	1,8	2,7	64,9	52,2	3,3	4,2	5,2
Pozn. i pomor.	98,6	79,4	6,8	4,5	7,9	227,8	190,1	11,2	10,8	15,7
Śląskie	72,1	65,2	2,2	2,0	2,7	148,9	137,8	3,5	3,6	4,0
Południowe	82,8	69,9	5,4	2,9	4,6	179,7	154,9	11,0	6,1	7,7
Pracownicy umysłowi										
Polska	78,0	18,4	14,3	3,2	42,1	135,3	36,2	26,0	5,6	67,5
M.st. Warszawa	16,4	3,3	3,5	0,6	9,0	26,0	5,6	6,4	0,9	13,1
Centralne ^b	23,2	6,6	3,6	1,0	12,0	43,9	13,8	7,1	1,9	21,1
Wschodnie	7,3	1,4	1,0	0,5	4,4	14,1	3,1	2,1	0,9	8,0
Pozn. i pomor.	11,2	2,0	2,7	0,4	6,1	17,8	3,6	4,4	0,7	9,1
Śląskie	5,2	2,0	0,9	0,2	2,1	8,8	3,8	1,3	0,4	3,3
Południowe	14,7	3,1	2,6	0,5	8,5	24,7	6,3	4,7	0,8	12,9

a Zaliczeni do poszczególnych działów zawodowych według ostatniego
miejsca zatrudnienia. b Bez m. st. Warszawy

TABL. 4. PRACOWNICY NAJEMNI^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Na podstawie spisu ludności z dn. 9.XII 1931

Płeć Główne działy zawodu	Ogółem w tys.	Odsetek pracowników liczących lat								
		14 i mniej	15- -17	18- -21	22- -24	25- -31	32- -41	42- -51	52- -61	62 i więcej
Robotnicy	4162,5	2,7	7,5	16,6	11,0	21,1	17,5	11,5	7,4	4,5
Mężczyźni . . .	2803,4	2,3	6,4	14,6	10,3	22,6	19,1	12,3	7,8	4,5
Kobiety	1359,1	3,6	9,8	20,8	12,4	18,2	14,3	9,9	6,5	4,3
Rolnictwo ^b	1467,9	6,1	10,7	17,6	9,7	18,4	14,1	10,0	7,5	5,7
Mężczyźni . . .	953,3	5,7	10,0	16,6	9,4	19,9	14,6	10,0	7,7	5,9
Kobiety	514,6	6,8	12,2	19,7	10,2	15,4	13,1	9,9	7,2	5,3
Górnictwo i prze- mysł	1620,8	0,6	5,4	16,6	11,4	23,2	18,7	12,4	7,6	4,0
Mężczyźni . . .	1295,8	0,5	5,1	16,2	11,0	24,1	19,2	12,4	7,6	3,8
Kobiety	325,0	1,0	6,6	18,3	12,7	19,5	17,1	12,5	7,6	4,6
Zakłady: I—III kat. . . .	515,4	0,2	1,6	9,9	9,6	25,9	24,5	16,4	8,8	3,0
Mężczyźni . .	412,6	0,1	1,5	8,9	8,7	26,6	25,0	16,7	9,2	3,2
Kobiety . . .	102,8	0,3	2,1	13,8	13,5	23,4	22,5	14,9	7,0	2,4
IV—VII kat. . .	327,1	0,3	5,0	17,2	11,3	24,5	19,3	12,2	7,0	3,1
Mężczyźni . .	262,6	0,3	4,8	15,6	10,0	24,8	20,1	13,0	7,8	3,5
Kobiety . . .	64,5	0,5	5,6	23,7	16,9	23,2	16,0	9,1	3,7	1,2
VIII i niewiad. kategorii	778,3	1,0	8,1	20,9	12,6	20,8	14,7	9,9	7,0	4,9
Mężczyźni . . .	620,6	0,8	7,6	21,3	13,1	22,2	14,9	9,3	6,4	4,3
Kobiety	157,7	1,6	10,0	19,1	10,6	15,4	14,0	12,3	9,5	7,3
Handel i ubezpie- czenia	179,6	0,7	7,1	17,3	11,4	21,0	16,7	11,3	8,2	6,2
Mężczyźni . . .	113,9	0,7	6,8	14,7	9,8	21,6	18,4	12,3	9,0	6,8
Kobiety	65,7	0,8	7,6	22,0	14,5	20,1	13,6	9,4	6,8	5,0
Komunikacja i transport . . .	222,4	0,2	0,5	3,8	5,0	24,2	31,1	23,0	10,3	1,8
Służba domowa Pracownicy . . .	415,4	2,5	10,7	25,0	14,7	20,1	12,6	7,0	4,3	2,9
umysłowi	664,5	0,1	1,1	7,3	10,3	27,9	27,6	15,4	7,3	2,9
Mężczyźni . .	465,9	0,1	0,6	5,4	7,9	26,2	29,5	17,7	8,7	3,5
Kobiety . . .	198,6	0,2	1,5	11,7	16,0	31,8	23,2	9,9	4,0	1,5

^a Bez chałupników. łącznie z bezrobotnymi. ^b łącznie z leśnictwem, ogrodnictwem i rybactwem.

TABL. 5. PRACOWNICY UMYŚLOWI UBEZPIECZENI W Z.U.P.U.
W WARSZAWIE^a WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Wykształcenie				1933		
	1930	1931	1932	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach					
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Początkowe	16,5	16,2	15,6	14,7	16,6	10,5
Srednie ogólne nie ukończone	21,0	20,6	20,3	19,5	16,7	25,8
„ ukończone	7,9	8,1	8,1	8,7	6,7	13,1
„ bez bliższego określenia	2,4	2,5	2,5	2,3	2,1	2,8
Zawodowe o poziomie niższym	9,9	10,0	9,9	9,8	9,3	10,9
środkim	21,5	21,9	22,1	22,4	23,0	21,0
Wyższe nie „ukończone	5,3	5,2	5,3	5,8	6,6	4,1
„ ukończone	10,7	11,3	12,3	13,1	15,0	9,0
Nie znane	4,8	4,2	3,9	3,7	4,0	2,8

^a Województwa: centralne oraz wileńskie, nowogródzkie i poleskie.
Źródło: T. Czajkowski *Struktura zatrudnienia pracowników umysłowych*, Warszawa 1936 (Wydawnictwo Instytutu Spraw Społecznych).

TABL. 6. ZATRUDNIENI PRACOWNICY NAJEMNI POZA ROLNICTWEM WEDŁUG RÓŻNYCH ZESPOŁÓW STATYSTYCZNYCH

Charakter zatrudnienia Województwa	W grudniu 1931				Przeciętnie w 1936			
	Za- trud- nieni według spisu ludności	Ubezpie- czeni na wypadek		Staty- styka za- trud- nienia w prze- myśle ^a	Ubezpie- czeni na wypadek		Statystyka	
		cho- robę	bra- ku pracy		cho- robę	bra- ku pracy	pro- duk- cji prze- my- słow- wej ^b	za- trud- nienia w prze- my- śle ^c
w tysiącach								
Robotnicy	2 202,0	.	730,3	550,9	1 662,5	918,4	744,6	668,1
Centralne	1 033,5	759,1	373,4	270,4	786,0	471,4	408,5	359,7
Wschodnie	173,7	98,3	23,2	14,8	112,4	52,7	30,8	25,5
Pozn. i pomor. . . .	280,0	.	79,0	50,4	203,2	102,1	69,8	62,7
Śląskie	230,0	.	150,0	126,7	198,6	139,5	120,1	120,1
Południowe	484,8	.	104,7	88,6	362,3	152,7	115,4	100,1
Pracownicy umy- słowi	569,2	248,8 ^e	.	.	293,3	292,4	58,0 ^d	.
Centralne	250,6	112,6	.	.	135,1	134,0	32,5	.
Wschodnie	58,6	18,6	.	.	27,8	25,4	2,1	.
Pozn. i pomor. . . .	84,0	45,3	.	.	46,0	49,5	7,7	.
Śląskie	44,8	32,6	.	.	27,8	29,4	7,5	.
Południowe	131,2	39,7	.	.	56,6	54,1	8,2	.

^a Zakłady przemysłowe zatrudniające normalnie 20 i więcej robotników, łącznie z górnictwem, hutnictwem, elektrowniami i wodociągami. ^b Zakłady przemysłowe I—VII kategorii, łącznie z górnictwem i hutnictwem, elektrowniami i wodociągami. ^c Ubezpieczeni w ubezpieczeniu pracowników umysłowych (emerytalnym i na wypadek braku pracy). ^d Bez pracowników w górnictwie, w elektrowniach i wodociągach.

TABL. 7. WSKAŹNIKI STANU ZATRUDNIENIA W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Rok 1929 = 100

Kraje	1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937								1937			
	Przeciętne roczne								Stan w końcu kwart.			
Zatrud. światowe ^a	92	83	75	78	84	88	93	100	97	102	104	98
A. Pracownicy najemni ubezpieczeni w ubezpieczalniach społecznych												
Polska	96	88	78	74	77	78	83	91	83	96	99	88
Anglia	96	92	92	95	99	102	107	113	111	114	115	112
Belgia	97	87	78	81	78	80	85	89	88	91	90	85
Czechosłowacja	98	92	83	75	75	77	82	90	80	97	96	88
Holandia	98	91	79	78	77	73	72	78	75	81	81	75
Łotwa	105	98	83	88	95	101	107	116	110	117	120	121
Niemcy	93	81	71	74	86	91	98	104	99	108	109	103
Węgry	94	89	82	82	87	91	98	104	100	105	108	99
B. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle												
Polska	87	74	64	64	69	73	78	88	81	90	94	85
Dania ^b	.	100	92	102	114	123	129	133	130	138	137	129
Estonia	96	88	83	84	98	110	126	144	144	149	146	139
Francja ^c	100	96	86	84	82	76	75	79	79	79	78	83
Japonia	90	82	82	90	100	110	116	128	123	129	133	129
Stany Zjedn. Am. . . .	87	74	63	69	79	82	88	95	97	97	98	85
Szwecja ^d	.	.	89	97	103	109	117	112	112	119	121	117
Włochy	97	89	79	79	83	94	95	105	101	105	111	101

^a Bez Z. S. R. R. ^b 1931 = 100. ^c 1930 = 100. ^d 1926—1930 = 100.

TABL. 8. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE

Lata Województwa Miesiące	Ogółem		Górnictwo		Hutnictwo		Przemysł przetwórczy			Elektrownie i wodociągi
	w tysiącach	wskaźnik 1928 = 100	razem	w tym węglowe	razem	w tym żelazne	razem	w tym		
								włókienniczy	metalowy	
w tysiącach										
1928	849,8	100,0	139,0	112,7	63,6	50,7	640,5	174,8	148,7	6,7
1929	858,7	101,0	150,8	125,0	64,5	52,1	635,7	163,3	149,1	7,7
1930	748,7	88,1	148,6	118,4	55,3	44,3	537,0	132,4	126,5	7,8
1931	639,5	75,2	132,1	108,9	46,8	38,2	453,6	121,7	106,9	7,0
1932	549,4	64,7	111,6	93,4	34,1	28,9	396,8	110,8	95,4	6,9
1933	547,2	64,4	93,9	76,0	33,3	28,6	412,9	117,5	96,1	7,1
1934	593,4	69,8	92,4	73,5	35,9	31,0	457,8	129,0	101,2	7,3
1935	624,9	73,5	89,2	69,3	37,9	33,4	490,2	135,3	108,7	7,6
1936	668,1	78,6	90,2	68,3	40,1	35,7	530,1	142,7	117,5	7,7
1937	755,2	88,9	101,2	75,0	47,1	42,0	598,4	150,1	141,7	8,5
M.st. Warszawa	77,7	106,1	—	—	—	—	76,5	4,4	30,6	1,2
Warszawskie	42,3	117,2	0,1	—	—	—	41,7	4,3	12,8	0,5
Łódzkie	137,3	89,2	—	—	—	—	136,6	103,5	6,7	0,7
Kieleckie	117,3	83,9	24,8	18,2	16,5	16,5	75,0	16,2	29,6	1,0
Lubelskie	13,9	98,6	—	—	—	—	13,8	—	4,1	0,1
Białostockie	17,5	123,2	—	—	—	—	17,3	8,9	2,0	0,2
Wileńskie	5,8	103,6	—	—	—	—	5,6	0,1	0,6	0,2
Nowogrodzkie	3,8	146,2	—	—	—	—	3,8	0,1	0,5	—
Poleskie	5,8	148,7	—	—	—	—	5,7	—	0,8	0,1
Wołyńskie	13,1	207,9	—	—	—	—	13,0	—	0,4	0,1
Poznańskie	55,0	79,0	0,6	—	—	—	53,7	1,1	15,9	0,7
Pomorskie	17,0	70,8	0,0	—	—	—	16,4	—	4,9	0,6
Śląskie	136,7	71,5	54,6	50,1	30,4	25,5	50,5	7,8	13,3	1,2
Krakowskie	57,3	85,0	10,2	6,7	0,2	0,0	45,8	5,1	11,1	1,1
Lwowskie	34,9	96,9	7,6	—	—	—	26,5	1,2	6,0	0,8
Stanisławowskie	15,9	96,4	3,3	—	—	—	12,6	0,4	2,3	0,0
Tarnopolskie	3,9	156,0	—	—	—	—	3,9	0,0	0,1	0,0
1928 31.III	804,8	94,7	137,7	112,1	60,7	47,9	600,2	172,3	144,1	6,2
30.VI	857,4	100,9	138,7	111,4	63,5	50,4	648,4	168,1	149,0	6,8
30.IX	880,0	103,6	138,6	112,0	66,0	52,8	668,5	178,8	153,6	6,9
31.XII	869,8	102,4	142,5	117,0	66,6	53,8	653,6	179,1	151,8	7,1
1932 31.III	539,6	63,5	119,2	100,0	35,6	29,7	378,0	112,3	95,3	6,8
30.VI	549,3	64,6	108,7	90,6	32,6	27,3	401,0	109,3	95,6	7,0
30.IX	562,0	66,1	105,9	88,3	33,0	28,4	416,2	122,2	97,0	6,9
31.XII	493,4	58,1	106,1	87,8	31,5	27,0	349,1	93,1	93,3	6,7
1936 31.III	624,9	73,5	88,2	67,5	37,9	33,7	491,5	141,1	109,9	7,3
30.VI	673,0	79,2	88,7	66,9	40,0	35,7	536,4	142,3	116,4	7,9
30.IX	711,6	83,7	90,8	68,0	41,6	37,1	571,2	152,1	124,5	8,0
31.XII	652,6	76,8	94,9	71,5	42,0	37,4	507,9	137,0	123,5	7,8
1937 31.III	695,6	81,8	96,1	72,1	44,4	39,5	547,2	151,2	130,8	7,9
30.VI	770,3	90,6	101,2	74,5	46,6	41,3	613,7	150,0	140,3	8,8
30.IX	808,5	95,1	104,8	76,9	49,4	44,1	645,2	155,6	151,6	9,1
31.XII	733,1	86,3	107,0	79,5	50,2	45,1	567,2	145,8	151,9	8,7
1938 31.III	777,1	91,4	106,3	79,2	52,4	47,1	609,9	154,2	156,4	8,5

TABL. 9. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W POSZCZEGÓLNYCH GAŁĘZIACH WIELKIEGO I ŚREDNIEGO PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO

Lata Województwa	Ogółem	Mi- ne- ral- ny	Me- ta- lo- wy	Elek- tro- tech- nicz.	Che- mi- czny	Włó- kien- ni- czy	Pa- pier- ni- czy	Skó- rza- ny	Drze- wny	Spo- żyw- czy	O- dzie- żo- wy	Bu- do- wla- ny	Pol- gra- fi- czny
w tysiącach													
Polska 1928	640,5	64,9	148,7	6,1	38,8	174,8	13,7	5,7	56,6	63,0	16,1	40,7	11,4
1932	396,8	31,6	95,4	4,0	31,6	110,8	11,7	4,5	27,6	49,0	10,3	11,2	9,1
1936	530,1	57,2	117,5	11,2	38,8	142,7	14,0	6,3	44,7	55,1	13,6	18,5	10,5
1937	598,4	65,1	141,7	14,6	44,7	150,1	15,4	6,5	51,7	59,6	14,0	23,6	11,4
M. st. War- szawa	76,5	1,0	30,6	6,8	5,3	4,4	1,5	1,5	1,3	7,9	3,3	8,2	4,7
Warszawskie	41,7	8,7	12,8	1,5	3,8	4,3	2,6	0,3	1,3	5,8	0,3	0,2	0,1
Łódzkie	136,6	4,4	6,7	0,7	7,8	103,5	1,0	0,2	3,8	3,6	2,3	1,7	0,9
Kieleckie	75,0	11,8	29,6	0,5	6,0	16,2	3,1	0,5	2,8	2,1	1,0	1,2	0,2
Lubelskie	13,8	2,9	4,1	—	0,2	—	—	0,2	2,2	4,0	0,1	0,1	0,0
Białostockie	17,3	1,8	2,0	—	0,6	5,9	0,0	0,2	5,5	1,1	—	0,0	0,0
Wileńskie	5,6	0,3	0,6	0,6	0,2	0,1	0,9	0,4	1,3	0,7	0,1	0,3	0,1
Nowogród.	3,8	0,8	0,5	—	0,1	0,1	0,2	—	1,3	0,2	0,6	—	—
Poleskie	5,7	0,1	0,8	—	0,5	—	—	—	4,0	0,1	—	0,2	—
Wołyńskie	13,0	7,0	0,4	—	0,0	—	0,2	—	3,2	2,2	—	0,0	0,0
Poznańskie	53,7	7,0	15,9	1,2	2,9	1,1	1,2	0,4	4,7	13,5	1,8	2,1	1,9
Pomorskie	16,4	1,6	4,9	0,5	0,8	—	0,2	0,0	2,2	3,4	0,8	1,6	0,4
Śląskie	50,5	5,7	13,3	1,6	7,7	7,8	2,2	0,8	2,1	2,9	0,4	5,2	0,8
Krakowskie	45,8	7,8	11,1	0,9	4,9	5,1	1,8	1,3	3,0	4,7	2,3	1,7	1,2
Lwowskie	26,5	3,1	6,0	0,3	3,4	1,2	0,3	0,3	4,7	4,3	1,0	1,0	0,8
Stanisławow.	12,6	0,7	2,3	—	0,4	0,4	0,0	0,4	7,5	0,8	0,0	0,1	0,0
Tarnopolskie	3,9	0,4	0,1	—	0,1	0,0	0,2	—	0,8	2,3	—	—	0,0
Centralne													
1928	374,3	33,1	84,3	—	18,4	155,6	7,3	3,3	17,6	27,5	6,7	14,8	5,7
1932	239,0	14,1	54,9	—	15,3	100,7	6,3	2,2	9,4	20,4	5,6	5,5	4,8
1936	321,2	26,5	69,6	7,2	20,8	128,0	7,3	2,8	14,9	22,1	7,3	9,1	8,5
1937	360,9	30,6	85,8	9,5	23,7	134,3	8,2	2,9	16,9	24,5	7,0	11,4	6,1
Wschodnie													
1928	18,2	2,5	4,1	—	0,5	0,2	1,1	0,1	6,1	2,9	—	0,5	0,2
1932	15,3	4,0	3,1	—	0,4	0,1	0,7	0,2	4,3	1,9	0,2	0,2	0,2
1936	25,3	7,6	2,7	0,5	0,4	0,1	1,1	0,4	8,1	3,2	0,7	0,4	0,1
1937	28,1	8,2	2,3	0,6	0,8	0,2	1,3	0,4	9,8	3,2	0,7	0,5	0,2
Pozn. i pom.													
1928	91,9	10,8	28,9	—	3,7	0,4	1,4	0,5	11,3	18,5	6,5	7,3	2,9
1932	51,3	4,7	17,6	—	2,1	0,5	1,0	0,3	4,0	14,2	2,7	2,3	1,1
1936	60,8	7,6	17,9	1,3	2,9	0,8	1,2	0,4	5,4	15,4	2,2	3,6	2,1
1937	70,1	8,6	20,8	1,7	3,7	1,1	1,4	0,4	6,9	16,9	2,6	3,7	2,4
Śląskie													
1928	61,7	6,3	14,1	—	7,6	10,7	1,8	0,6	4,7	2,4	0,5	12,3	0,2
1932	31,9	2,6	8,2	—	6,1	5,2	1,7	0,5	1,9	2,6	0,3	2,1	0,2
1936	44,2	5,2	10,8	1,3	6,6	7,5	2,2	0,9	2,0	2,8	0,4	3,7	0,4
1937	50,5	5,7	13,3	1,6	7,7	7,8	2,2	0,8	2,1	2,9	0,4	5,2	0,4
Południowe													
1928	94,4	12,2	23,4	—	8,6	7,9	2,1	1,2	16,9	11,7	2,4	5,8	2,1
1932	59,3	6,2	15,6	—	7,7	4,3	2,0	1,3	8,0	9,9	1,5	1,1	1,1
1936	78,6	10,3	16,5	0,9	8,1	6,3	2,2	1,8	14,3	11,6	3,0	1,7	1,1
1937	88,8	12,0	19,5	1,2	8,8	6,7	2,3	2,0	16,0	12,1	3,3	2,8	1,1

TABL. 10. UDZIAŁ MĘŻCZYZN, KOBIET I MŁODOCIANYCH WŚRÓD ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE

Przemysły	Na 100 zatrudnionych w końcu stycznia przypada											
	mężczyzn				kobiet				młodocianych			
	1931	1936	1937	1938	1931	1936	1937	1938	1931	1936	1937	1938
Ogółem ^a	73,5	72,2	72,5	73,0	22,4	25,2	24,9	23,5	4,1	2,6	2,6	3,5
Górnictwo ^a	95,9	97,5	97,6	97,7	3,9	2,5	2,3	2,2	0,2	0,0	0,1	0,1
w tym węglowe	96,4	97,6	97,6	97,7	3,4	2,4	2,3	2,2	0,2	0,0	0,1	0,1
Hutnictwo	90,9	94,8	92,9	92,7	6,2	3,2	4,4	3,9	2,9	2,0	2,7	3,4
w tym żelazne	92,6	95,4	93,3	92,9	4,3	2,4	3,8	3,4	3,1	2,2	2,9	3,7
Przem. przetw.	65,2	66,3	66,9	67,3	29,5	30,7	30,1	28,6	5,3	3,0	3,0	4,1
Mineralny	74,0	78,9	77,6	77,0	17,1	17,0	17,6	17,4	8,9	4,1	4,8	5,6
Metalowy	84,0	86,0	85,5	83,7	8,2	9,2	9,2	8,7	7,8	4,8	5,3	7,6
Elektrotechn.	58,3	57,6	58,5	59,6	31,4	38,2	36,5	32,1	10,3	4,2	5,0	8,3
Chemiczny	69,0	67,8	69,8	69,3	28,3	29,5	29,1	29,4	2,7	2,7	1,1	1,3
Włókienniczy	43,6	45,1	45,0	45,2	53,4	53,2	53,6	53,4	3,0	1,7	1,4	1,4
Papierniczy	57,0	60,3	60,0	60,2	37,8	37,4	37,2	35,3	5,2	2,3	2,8	4,5
Skórzany	79,3	82,2	80,9	80,9	17,4	16,1	15,1	16,3	3,3	1,7	4,0	2,8
Drzewny	82,1	84,2	85,2	84,5	11,8	13,2	12,4	12,9	6,1	2,6	2,4	2,6
Spożywczy	61,7	60,0	62,0	60,8	36,0	38,4	36,6	37,2	2,3	1,6	1,4	2,0
Odzieżowy	29,3	33,1	35,8	35,6	63,0	64,2	60,9	60,4	7,7	2,7	3,3	4,0
Budowlany	92,6	96,3	96,6	97,0	2,6	1,2	1,5	1,3	4,8	2,5	1,9	1,7
Poligraficzny	56,6	61,6	61,4	59,0	31,7	30,4	32,3	33,5	11,7	8,0	6,3	7,5

^a Bez kopalń ropy naftowej i soli.

TABL. 11. ROBOTNICZY ZATRUDNIENI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM WEDŁUG WIEKU W STYCZNIU 1934 R.

Wyszczególnienie	Liczba objętych badaniem	Odsetek robotników liczących lat						Wiek średni ^a
		19 i mniej	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i więcej	
Ogółem	311 373	7,0	36,5	28,1	16,3	8,6	3,5	32,0
według płci								
Mężczyźni	197 393	6,8	32,0	29,8	17,2	9,8	4,4	33,3
Kobiety	113 980	7,4	45,0	24,9	14,6	6,2	1,9	29,4
według wielkości zakładów								
Zakłady zatrudn.: do 49 robotników ^a	43 379	10,0	38,4	26,1	14,2	7,7	3,6	30,5
50—199	84 682	8,4	38,6	26,7	15,0	7,8	3,5	31,0
200 i więcej	183 312	5,8	35,4	29,1	17,2	9,0	3,5	32,7
według przemysłów								
Mineralny	19 969	12,5	41,2	25,5	12,1	6,0	2,7	29,1
Metalowy	38 848	12,8	38,0	26,1	13,5	7,1	2,5	29,8
Elektrotechniczny	6 366	14,0	45,9	23,3	10,4	5,1	1,3	27,7
Chemiczny	28 924	3,8	37,1	33,5	15,7	7,4	2,5	32,3
Włókienniczy	113 732	4,3	33,0	27,2	19,5	11,3	4,7	34,5
Papierniczy	10 920	5,6	38,5	27,8	16,1	8,6	3,4	34,7
Skórzany	4 185	4,3	31,7	30,4	19,2	10,0	4,4	33,9
Drzewny	31 411	9,4	42,0	27,9	12,9	5,7	2,1	29,7
Spożywczy	36 000	4,5	31,9	32,4	18,3	8,6	4,3	33,6
Odzieżowy	9 517	10,2	54,4	23,2	8,2	2,9	1,1	27,0
Budowlany	3 703	4,7	29,3	35,7	18,0	9,9	2,4	33,8
Poligraficzny	7 798	12,7	45,0	21,4	13,0	5,5	2,4	28,1
według województw								
Centralne	199 509	6,1	35,0	27,6	17,5	9,7	4,1	32,9
Wschodnie	9 622	10,5	44,7	25,4	12,0	5,7	1,7	28,9
Zachodnie	56 633	9,8	37,6	28,8	13,8	7,1	2,9	30,8
Południowe	45 609	7,3	40,5	29,4	14,6	6,1	2,1	30,6

^a Wiek, który połowa robotników już przekroczyła, a którego połowa jeszcze nie osiągnęła.

TABL. 12. ROBOTNICZY W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM
WEDŁUG DNI PRACY W TYGODNIU

Czas pracy w tygodniu	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w tysiącach										
Ogółem	599	598	505	430	372	376	425	455	489	556
1—3 dni	7	15	25	26	41	36	35	33	36	35
4—5 „	65	75	79	80	92	90	90	92	96	100
Pełny tydzień	527	508	401	324	239	250	300	330	357	421
w odsetkach										
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1—3 dni	1,2	2,5	4,9	6,0	11,0	9,7	8,3	7,3	7,4	6,5
4—5 „	10,9	12,5	15,6	18,7	24,7	23,9	21,2	20,2	19,6	18,1
Pełny tydzień	87,9	85,0	79,5	75,3	64,3	66,4	70,5	72,5	73,0	75,6

U w a g a do tabl. 12—15. Tablice dotyczą robotników zatrudnionych przy produkcji, tj. bez dozorców, woźniców, urlopowanych, chorych itp.

TABL. 13. ODSETEK ROBOTNIKÓW CZĘŚCIOWO ZATRUDNIONYCH
W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	12,1	15,0	20,5	24,7	35,7	33,6	29,5	27,5	27,0	24,4
Mineralny	6,3	6,5	11,3	11,8	25,1	24,8	22,1	22,5	22,5	21,7
Metalowy	5,4	7,9	15,2	16,8	21,0	19,3	15,0	13,8	12,6	12,0
Elektrotechniczny . .	5,6	9,1	20,6	25,0	34,1	30,6	21,7	18,7	16,0	14,4
Chemiczny	3,7	4,0	7,8	15,0	25,3	26,1	19,8	17,0	17,6	13,7
Włókienniczy	26,8	38,5	45,7	40,9	51,5	44,0	46,5	44,5	44,9	41,7
Papierniczy	5,2	5,9	8,4	19,1	34,9	32,0	25,2	22,9	17,5	18,5
Skórzany	7,4	10,7	14,9	25,8	30,3	28,5	26,8	26,0	25,2	26,4
Drzewny	9,4	9,4	16,0	19,5	29,8	31,1	27,0	25,2	24,6	25,1
Spożywczy	6,2	3,4	6,4	18,1	38,3	43,4	38,2	36,5	35,4	27,5
Odzieżowy	7,7	10,4	28,4	16,9	36,6	31,5	33,6	27,2	29,3	31,6
Budowlany	7,5	3,4	4,2	4,7	24,0	26,6	25,4	21,0	22,0	21,8
Poligraficzny	2,5	3,8	4,2	6,5	13,4	14,5	12,7	10,6	11,4	10,6

a Pracujący 5 i mniej dni w tygodniu w stosunku do ogółu zatrudnionych.

TABL. 14. PRZECIĘTNA LICZBA GODZIN PRACY W TYGODNIU^a
PRZYPADAJĄCA NA JEDNEGO ROBOTNIKA ZATRUDNIONEGO
W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	45,4	44,8	43,9	43,3	41,4	41,5	42,2	42,6	42,7	43,3
Mineralny	46,8	46,6	45,8	44,9	42,9	43,1	44,0	44,0	43,9	44,2
Metalowy	45,5	45,1	44,1	43,4	43,0	43,1	44,1	44,3	44,6	45,0
Elektrotechniczny . .	45,9	45,0	43,0	43,7	39,9	40,9	43,7	44,3	44,3	45,0
Chemiczny	48,8	48,5	48,3	47,0	44,1	44,0	44,9	45,1	45,1	46,1
Włókienniczy	43,5	41,0	39,7	40,7	38,7	39,7	39,7	40,1	39,9	40,5
Papierniczy	46,1	45,9	45,5	44,1	42,1	42,6	44,2	44,5	45,4	45,4
Skórzany	44,7	44,8	44,3	42,6	42,2	42,3	43,2	43,5	43,5	43,1
Drzewny	45,3	45,2	44,4	43,3	41,5	41,7	42,8	43,2	43,5	43,5
Spożywczy	47,0	47,0	46,4	44,5	40,8	38,5	39,6	40,1	40,3	42,0
Odzieżowy	46,2	44,9	43,3	43,9	40,5	41,1	41,3	42,7	42,5	42,4
Budowlany	46,3	46,5	46,2	45,3	42,4	41,9	42,5	43,1	43,0	42,8
Poligraficzny	45,7	45,5	45,3	44,1	43,0	43,0	44,1	44,9	44,6	45,0

a Na tydzień normalny (bez dni świątecznych).

TABL. 15. PRZEPRACOWANE ROBOTNIKO-GODZINY W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach									
Ogółem ^a	1799,4	1816,7	1501,9	1266,7	993,9	987,2	1115,3	1185,3	1291,7	1488,0
Górnictwo ^a	287,7	322,1	262,3	236,0	167,7	145,2	146,8	139,1	143,1	178,3
Węglowe	256,8	292,7	239,5	223,6	163,6	139,7	139,9	130,9	131,4	159,5
Rud żelaza	13,9	12,8	8,6	5,0	1,5	2,4	3,3	4,9	8,2	14,0
" cynku										
i ołowiu	17,0	16,6	14,2	7,4	2,6	3,1	3,6	3,3	3,5	4,8
Hutnictwo	153,6	152,9	125,3	95,7	60,0	66,1	74,9	80,0	88,2	109,1
Żelazne	121,6	121,9	97,3	75,1	48,1	55,5	63,6	69,9	77,9	97,0
Cynkowe i ołow.	32,0	31,0	28,0	20,6	11,9	10,6	11,3	10,1	10,3	12,1
Przemysł przetw.	1358,1	1341,7	1114,3	935,0	766,2	775,9	893,6	966,2	1060,4	1200,6
Mineralny	144,3	148,5	113,7	87,8	66,6	73,5	93,0	104,3	120,5	136,5
Metalowy	319,9	318,0	264,8	215,2	179,0	179,1	203,8	220,2	245,4	294,7
Elektrotechn.	13,1	15,1	11,6	9,4	7,8	8,9	14,2	19,3	22,9	30,2
Chemiczny	83,7	86,2	83,8	75,5	63,6	62,1	69,3	74,3	79,9	91,8
Włókienniczy	347,3	318,7	249,3	236,9	204,0	210,9	236,0	251,3	264,5	277,9
Papierniczy	27,8	27,8	27,4	24,5	22,7	22,4	25,2	26,5	29,3	31,7
Skórzany	12,1	10,8	10,2	9,0	9,2	9,8	11,1	12,3	12,8	12,8
Drzewny	120,7	117,2	99,2	73,2	56,3	64,3	76,3	83,8	93,6	107,7
Spożywczy	135,7	142,9	132,5	112,3	93,9	81,7	88,0	93,1	101,7	112,6
Odzieżowy	35,4	37,4	31,9	26,7	20,4	22,8	27,6	26,5	27,1	28,5
Budowlany	92,6	92,4	64,1	41,2	23,5	21,1	28,3	32,4	39,8	51,5
Poligraficzny	25,5	26,7	25,8	23,3	19,2	19,3	20,8	22,2	22,9	24,7

a Bez kopalń ropy naftowej i soli.

TABL. 16. WSKAŹNIKI WYDAJNOŚCI PRACY W NIEKTÓRYCH GAŁĘZIACH PRZEMYŚLU^a

Rok 1928 = 100

Przemysły	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Górnictwo węglowe	100	99	108	112	124	132	138	143
Hutnictwo żelazne	93	109	115	95	111	110	114	130
Przemysł przetwórczy:								
Mineralny	101	110	117	122	125	131	131	131
Włókienniczy	104	109	106	114	119	131	143	149
Papierniczy	110	116	118	114	122	126	129	142
Drzewny	103	117	111	112	123	124	121	121
Spożywczy	109	113	112	109	122	116	119	117

a Zakłady I—VII kategorii.

Źródło: L. Landau *Zmiany wydajności pracy w przemyśle w latach 1928—1936*, Statystyka Pracy, 1938.

TABL. 17. WYDAJNOŚĆ PRACY
W KOPALNIACH WĘGLA
KAMIENNEGO

Lata	Wydobycie węgla na 1 robotniko- dniówkę w t		
	Cała załoga	Załoga na dole	Górnicy
1913	1.14	1.71	5.58
1923	0.58	0.91	4.11
1924	0.69	1.09	4.70
1925	0.94	1.47	6.04
1926	1.12	1.72	6.90
1927	1.19	1.81	7.41
1928	1.27	1.91	6.99
1929	1.26	1.87	7.06
1930	1.25	1.89	6.93
1931	1.37	2.06	7.51
1932	1.41	2.18	8.05
1933	1.59	2.46	8.97
1934	1.70	2.61	9.34
1935	1.77	2.74	9.70
1936	1.84	2.80	9.98
1937	1.82	2.72	9.75

TABL. 18. WYDAJNOŚĆ PRACY W
KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO
W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1936 R.

Kraje Zagłębia	Wydobycie węgla na 1 robotniko- dniówkę w t	
	Cała załoga	Załoga na dole
Polska	1.8	2.8
Górny Śląsk	2.0	3.0
Dąbrowskie	1.4	2.4
Krakowskie	1.4	2.4
Anglia	1.2	1.2
Belgia	0.8	1.2
Czechosłowacja ^a	1.5	1.5
Francja	0.9	1.3
Holandia ^a	1.8	2.8
Niemcy	1.5	2.0
Zagłębie, Ruhry	1.7	2.2
Górny Śląsk	1.9	2.8
Dolny Śląsk	1.0	1.3

^a Grudzień 1936.

TABL. 19. OBRÓT ROBOTNIKÓW
W HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM
I ŚREDNIM PRZEMYSŁE
PRZETWÓRCZYM

Przemysły	Przyjęci			Zwolnieni		
	na 100 zatrudnionych w ciągu roku					
	1935	1936	1937	1935	1936	1937
Hutnictwo	41	41	38	37	30	23
Żelazne	27	31	32	22	19	16
Cynkowe i ołowiane	144	120	91	148	113	80
Przemysł przetw.	85	84	77	78	79	71
Mineralny	125	123	113	118	113	113
Metalowy	67	64	49	54	47	33
Elektrotechn.			70			53
Chemiczny	36	35	45	31	27	35
Włókienn.	47	44	42	43	44	35
Papiern.	42	40	40	41	32	31
Skórzany	73	72	53	64	68	57
Drzewny	108	108	98	97	101	96
Spożywczy	166	164	151	160	167	151
Odzieżowy	91	113	90	101	105	99
Budowlany	260	257	238	249	274	250
Poligraf.	56	60	54	50	58	49

TABL. 20. URLOPY^a ROBOTNIKÓW
ZATRUDNIONYCH W WIELKIM
I ŚREDNIM PRZEMYSŁE

Przemysły	Dni urlopowe na 1 zatrudnionego				
	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	6.3	5.9	6.5	6.8	6.8
Górnictwo ^b	9.8	9.3	12.2	12.6	10.8
w tym węglowe	10.0	9.4	12.5	13.1	11.5
Hutnictwo	9.1	8.6	11.6	11.5	10.7
w tym żelazne	9.5	9.1	11.5	11.2	10.6
Przemysł przetw.	5.2	5.0	5.0	5.5	5.7
w tym: mineralny	1.5	1.5	1.8	2.0	2.2
metalowy	5.3	5.0	5.5	6.7	5.7
elektrotechn.					
chemiczny	7.9	8.7	9.9	9.0	9.2
włókienn.	5.7	5.7	5.7	6.9	7.3
spożywczy	6.2	6.0	5.3	5.6	5.1

^a Wykorzystane płatne urlopy wy-
poczynkowe. ^b Bez kopalń ropy na-
ftowej i soli.

TABL. 21. KOSZTY URLOPÓW ROBOTNIKÓW ZATRUDNIONYCH
W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE

Przemysły	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w milionach złotych							
Ogółem ^a	30,3	25,4	18,6	16,6	16,3	19,3	21,4
Górnictwo ^a	10,3	10,0	7,0	5,6	4,8	6,0	6,0
w tym węglowe	9,8	9,7	7,0	5,5	4,7	5,9	5,8
Hutnictwo	4,4	3,8	2,6	2,4	2,3	3,6	3,8
w tym żelazne	3,7	3,3	2,3	2,1	2,1	3,1	3,3
Przemysł przetwórczy	15,6	11,6	9,0	8,6	9,2	9,7	11,6
w tym: mineralny	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
metalowy i elektrot.	2,9	2,0	1,5	1,4	1,5	1,8	2,3
chemiczny	2,6	1,8	1,5	1,4	1,6	1,7	1,8
włókienniczy	4,0	3,5	2,8	2,9	3,2	3,3	4,2
spożywczy	2,7	2,0	1,5	1,3	1,3	1,1	1,2
w odsetkach ogólnych sum wypłat robotniczych							
Ogółem ^a	2,1	2,3	2,4	2,3	2,1	2,4	2,5
Górnictwo ^a	3,1	3,3	3,5	3,5	3,1	4,2	4,1
w tym węglowe	3,2	3,4	3,6	3,5	3,2	4,2	4,2
Hutnictwo	2,7	3,0	3,6	3,0	2,6	3,7	3,6
w tym żelazne	2,9	3,3	3,9	3,1	2,7	3,7	3,6
Przemysł przetwórczy	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9
w tym: mineralny	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7
metalowy i elektrot.	1,7	1,7	1,8	1,8	1,7	1,8	1,9
chemiczny	2,5	2,5	2,6	2,6	2,9	3,0	3,0
włókienniczy	1,8	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	2,3
spożywczy	2,0	2,0	2,0	2,1	2,0	1,8	1,9

^a Bez kopalń ropy naftowej i soli.TABL. 22. DZIAŁALNOŚĆ PUBLICZNYCH BIUR POŚREDNICTWA PRACY^a

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w tysiącach										
Zarejestrowani poszukujący pracy. Stan w końcu okresu										
Marzec	167,0	170,4	289,5	372,5	360,0	279,8	388,3	506,2	475,5	521,8
Czerwiec	116,7	105,1	205,0	274,9	264,1	224,6	306,4	364,9	314,0	293,0
Wrzesień	79,9	81,8	170,5	246,4	150,4	202,1	289,2	254,7	266,0	251,4
Grudzień	126,4	185,3	299,8	312,5	220,2	342,6	413,7	402,8	466,0	470,0
według płci										
Meżczyźni	97,0	140,6	237,0	249,9	183,6	282,2	344,1	342,4	395,6	400,6
Kobiety	29,4	44,7	62,8	62,6	36,6	60,4	69,6	60,4	70,4	69,4
według województw										
M. st. Warszawa	6,8	13,8	17,8	16,4	16,0	26,0	33,6	27,1	29,0	29,4
Warszawskie	9,7	11,4	20,2	18,1	8,9	20,7	24,7	27,8	32,8	35,0
Łódzkie	23,2	47,0	70,4	57,5	36,7	41,0	58,3	59,0	73,5	72,5
Kieleckie	17,9	30,0	38,4	41,5	29,1	29,9	45,7	51,3	51,2	51,1
Lubelskie	3,3	3,0	4,8	6,9	3,2	6,2	9,1	7,1	8,1	9,7
Białostockie	3,4	4,1	7,5	8,4	3,3	10,0	14,2	11,1	14,8	15,2
Wileńskie	3,8	3,5	3,4	4,2	2,0	6,4	8,3	7,7	9,2	8,9
Nowogródzkie	0,4	0,6	0,9	1,3	0,5	2,7	3,0	2,4	3,2	2,6
Poleskie	0,7	1,1	2,6	3,2	1,2	3,6	3,0	3,5	4,3	4,9
Wołyńskie	0,8	1,9	2,3	3,4	1,0	2,5	2,8	2,4	3,8	4,0
Poznańskie	9,3	17,0	23,0	29,5	19,4	43,8	45,5	47,0	62,2	64,7
Pomorskie	5,9	8,9	14,1	12,0	6,2	13,8	13,6	12,0	21,6	30,1
Śląskie	23,0	17,0	52,1	72,9	75,5	89,6	106,4	101,9	94,8	83,0

^a Do I.IV 1934 Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy, od I.IV 1934 Biura Pośrednictwa Pracy Funduszu Bezrobocia, od I.IV 1935 Wojewódzkie Biura Funduszu Pracy i ich ekspozytury.

TABL. 22. DZIAŁALNOŚĆ PUBLICZNYCH BIUR POŚREDNICTWA PRACY^a (dok.)

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach									
według województw (dok.)										
Krakowskie	7,8	10,2	19,4	13,6	7,5	28,0	22,8	22,9	32,0	29,9
Lwowskie	9,2	13,2	17,9	17,1	8,3	14,8	18,4	16,3	21,9	23,8
Stanisławowskie	1,0	1,9	4,3	5,6	1,0	2,9	2,9	2,5	2,5	4,8
Tarnopolskie	0,2	0,7	0,7	0,9	0,4	0,7	1,4	0,8	1,1	1,4
według charakteru i zawodu pracowników										
Górnicy	7,4	2,3	7,9	13,8	21,1	30,1	28,4	27,6	26,0	17,8
Hutnicy	1,3	1,0	4,1	5,7	7,2	8,4	7,6	6,3	5,2	4,0
Metalowcy	6,7	11,2	22,4	29,5	27,3	35,2	30,6	26,7	26,7	21,5
Włókniarze	10,3	25,9	38,4	39,1	21,1	22,9	22,9	24,1	25,0	24,4
Budowlani	12,3	22,3	31,8	35,2	23,1	34,0	26,9	25,5	32,8	35,2
Niewykwalifikowani	65,4	93,5	150,3	109,9	35,5	113,6	214,7	222,7	273,4	205,3
Inni robotnicy	11,5	14,8	22,2	35,9	40,8	44,2	37,9	31,8	35,7	43,2
Młodociani	1,6	0,9	1,4	2,3	1,4	1,9	1,2	1,0	4,0	5,7
Pracownicy umysłowi	9,9	13,4	21,3	41,1	42,7	52,3	43,5	37,1	37,2	31,2
Zapośredniczeni w ciągu roku										
Ogółem	229,8	241,3	232,4	258,9	264,0	424,6	447,3	487,5	576,1	594,5
Górnicy	13,8	13,3	5,6	5,5	11,3	33,7	31,0	40,9	43,3	31,0
Hutnicy	4,6	3,3	1,9	1,7	10,4	11,1	8,4	7,6	7,8	4,6
Metalowcy	10,3	9,0	7,5	9,7	13,9	19,8	19,5	21,1	27,8	27,3
Włókniarze	3,4	2,1	3,0	4,2	5,0	6,6	27,4	34,1	31,3	9,3
Budowlani	10,2	11,8	16,3	16,7	14,1	23,4	23,9	24,9	33,8	37,6
Niewykwalifikowani	117,4	132,9	138,0	169,9	165,4	272,4	289,2	303,0	356,4	411,1
Inni robotnicy	54,0	56,1	51,2	42,9	35,0	48,5	36,6	42,1	51,6	50,9
Młodociani	12,0	8,7	5,0	4,3	3,4	2,4	2,7	4,2	6,0	4,2
Pracownicy umysłowi	4,1	4,1	3,9	4,0	5,5	6,7	8,6	9,6	18,1	18,5

^a Ob. uwagę ^a na str. 247.

TABL. 23. ZAPOŚREDNICZENI PRZEZ PUBLICZNE BIURA POŚREDNICTWA PRACY W 1937 R. WEDŁUG CHARAKTERU ZATRUDNIENIA

Charakter zatrudnienia	Województwa					
	Polska	cen- tralne	wscho- dnie	poznań- skie i pomor- skie	śląskie	połu- dniowe
Ogółem	594 478	189 324	34 023	188 164	110 043	72 924
Roboty publiczne:	359 510	127 537	28 729	123 854	28 034	51 356
finansowane przez Fundusz Pracy	189 021	66 922	20 457	57 243	20 941	23 450
inne	170 489	60 615	8 272	66 611	7 093	27 896
Pozostałe dziedziny zatrudn.	234 968	61 787	5 294	64 310	82 009	21 568

TABL. 24. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNYCH BIUR POŚREDNICTWA PRACY W 1936 R.

Wyszczególnienie	Województwa					
	Polska	cen- tralne	w tym m. st. Warszawa	wscho- dnie	poznań- skie i pomor- skie	połu- dniowe
Liczba biur	205	119	83	2	48	31
Liczba zgłoszonych wolnych miejsc	26 893	14 922	11 845	784	6 934	4 145
Liczba zapośredniczo- nych	19 116	9 508	7 034	481	6 150	2 869

TABL. 25. BEZROBOCIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1937				
										I	II	III	IV	
	Stan w końcu roku									Stan w końcu kwart.				
Wskaźnik bezrobocia światowego														
Rok 1929 = 100														
Bezrobocie światowe	133	214	277	299	262	226	192	140	129	131	94	84	129	
Bezrobotni zarejestrowani w tysiącach														
Polska	185	300	313	220	343	414	403	466	470	522	293	251	470	
Anglia	1344	2500	2 671	2 776	2 263	2 086	1 858	1 622	1 665	1 576	1 370	1 334	1 665	
Czechosłow.	53	240	486	746	780	752	794	619	459	627	304	231	459	
Estonia	6	6	9	14	9	3	2	2	2	2	0,5	0,5	2	
Finlandia	9	9	16	20	17	11	7	4	4	4	2	3	4	
Francja	10	27	176	307	335	455	481	447	394	418	347	334	394	
Gdańsk W.M.	16	24	33	39	28	23	21	15	10	15	5	3	10	
Irlandia	26	26	31	103	79	128	133	105	98	93	64	69	98	
Japonia	315	362	471	463	382	366	360	330	280	316	299	276	280	
Łotwa	8	10	22	17	11	8	8	6	4	6	1	1	4	
Niemcy	2851	4384	5 668	5 773	4 059	2 605	2 508	1 479	995	1 245	648	469	995	
Norwegia	22	27	35	40	42	40	41	36	34	33	22	25	34	
Rumunia	8	35	49	38	26	17	17	16	17	17	6	6	17	
St. Zj. Am. ^a	.	7090	11010	14618	12532	12095	10243	8 968	4 875	5 495	5 016	4 637	4 875	
Szwecja ^b	54	83	110	129	110	115	114	100	110	87	51	45	110	
Węgry	17	53	65	75	56	53	52	51	46	57	46	45	46	
Włochy	409	642	982	1 130	1 132	962	.	.	.	.	.	.	.	
Bezrobotni otrzymujący zasiłki w tysiącach														
Polska	80	104	150	82	65	77	71	93	110	130	43	35	110	
Austria	227	295	330	368	336	308	285	290	269	277	196	176	269	
Belgia	16	64	129	171	194	213	162	132	136	113	86	91	136	
Dania ^b	63	73	97	138	132	114	125	127	153	123	60	72	153	
Francja	1	13	147	277	313	419	440	413	365	389	319	308	365	
Holandia	49	81	147	209	237	215	192	163	156	149	119	124	156	
Niemcy	1985	2833	3 148	2 073	1 729	1 300	1 409	896	578	783	352	242	578	
Odsetek bezrobotnych														
Anglia ^c	11,0	19,9	20,7	21,6	17,5	16,0	14,1	12,2	12,2	11,8	10,3	10,0	12,2	
Czechosłow. ^d	2,8	8,3	11,3	16,9	17,1	19,0	15,5	12,1	10,0	12,4	6,6	6,1	10,0	
Dania ^b	22,4	25,1	32,2	42,8	37,5	30,3	31,7	30,3	34,6	28,6	13,9	16,5	34,6	
Holandia ^b	12,3	18,2	27,8	34,5	40,0	37,4	40,7	35,0	32,4	31,9	25,3	26,1	32,4	
Japonia ^d	4,5	5,3	6,7	6,4	5,2	4,9	4,6	4,2	3,4	4,0	3,7	3,5	3,4	
Norwegia ^b	18,9	25,5	27,2	42,4	39,2	32,8	26,0	21,7	26,6	23,2	15,6	17,0	26,6	
Szwajcaria ^e	4,2	6,6	10,1	13,6	16,0	13,3	16,9	14,4	13,6	12,8	6,5	6,9	13,3	
Szwecja ^b	16,9	23,3	27,1	31,5	27,7	25,0	22,5	18,5	18,5	15,3	8,8	7,7	18,5	

^a Bezrobotni na podstawie: A — zarejestrowanych poszukujących pracy; B — szcunku ogłaszanego w *The Annalist*. ^b Wśród zorganizowanych w związkach zawodowych. ^c Zarejestrowani w stosunku do ubezpieczonych na wypadek bezrobocia. ^d Zarejestrowani w stosunku do zatrudnionych.

TABL. 30. SZACUNEK PODZIAŁU ROBOTNIKÓW W POSZCZEGÓLNYCH RODZAJACH ZATRUDNIENIA WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W 1933 R.

Rodzaje zatrudnienia	Liczba robotników	Przeciętny zarobek tyg. w zł	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych										80 i więcej
			poniżej 10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80			
Ogółem	1 217	24.3	22.7	29.7	20.0	11.6	6.7	3.8	2.2	1.3			1.0
Górnictwo	97	37.7	5.4	16.4	20.6	19.5	14.5	11.3	6.2	3.0			3.1
Hutnictwo	33	46.2	4.3	13.3	17.6	17.5	14.2	9.6	7.1	6.1			16.3
Przemysł przetwórczy:													
wielki i średni	340	27.4	11.8	28.3	26.6	15.3	8.1	4.2	2.3	1.3			2.1
drobny	142	22.8	21.9	30.6	23.6	11.7	5.8	2.8	1.5	0.8			1.3
Rzemiosło	179	18.4	32.9	35.2	16.9	7.5	3.6	1.7	0.9	0.5			0.6
Chłopskie	200	14.0	44.7	37.7	10.6	3.6	1.7	0.7	0.4	0.2			0.4
Handel, ubezpiecz.													
transport	113	22.5	20.8	32.7	23.4	11.3	5.6	2.7	1.4	0.8			1.3
Inne ^a	61	40.9	3.9	13.2	20.1	19.8	14.4	8.7	6.3	5.2			6.4
Roboty publ.	52	14.1	47.2	37.1	6.7	3.7	2.9	1.0	0.4	0.5			0.5

^a Elektrownie, wodociągi, warsztaty kolejowe i wytwórnie wojskowe.

Źródło: T. Czajkowski, *Próba szacunkowego obliczenia skali zarobków robotniczych w Polsce*, Statystyka Pracy, Rocznik XIII, zes. 4, 1934.

TABL. 31. PRZECIĘTNE ZAROBKI TYGODNIOWE ROBOTNIKÓW OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM EMERYTALNYM W Z.U.S.^a WEDŁUG GAŁĘZI PRACY W 1935 R.

Gałęzie pracy	Robotnicy w tysiącach ^b			Przeciętna liczba tygodni zatrudnienia w roku ^b			Przeciętny w ciągu roku zarobek tygodniowy w zł ^b		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Mężczyźni									
Ogółem	1 624	867	757	26.0	37.9	12.4	23.9	25.8	16.9
Górn. i kamieniołomy	85	57	28	33.0	42.5	14.3	28.8	30.7	17.5
Hutn. i przem. met.	131	103	28	36.9	42.2	17.8	32.3	33.4	23.1
Przem. włókienniczy	90	74	16	39.6	43.4	21.1	28.8	29.2	24.3
" drzewny	136	64	72	21.4	31.7	12.1	14.8	15.9	12.3
" spożywczy	155	92	63	26.6	36.3	12.7	21.0	22.3	15.7
" bud. i rob. publ.	378	95	283	13.3	24.9	9.4	19.6	22.2	17.1
Inne gałęzie przemysłu	212	137	75	31.1	39.1	16.7	26.3	28.2	18.3
Transport	149	66	83	23.1	38.1	11.3	24.1	27.4	15.4
Handel i usługi	122	81	41	33.0	41.6	16.0	20.2	21.1	15.5
Biura i szkoły	54	36	18	34.1	44.4	13.7	24.1	25.4	16.1
Służba i dozorczy dom.	42	31	11	37.0	44.2	17.6	14.6	15.0	11.7
Inne i nie wymienione zakłady pracy	70	31	39	21.4	32.1	12.7	23.6	26.0	18.5
Kobiety									
Ogółem	809	509	300	30.2	38.5	16.1	12.4	13.0	9.7
Przem. włókienniczy	102	85	17	38.7	42.2	21.4	20.2	20.3	19.2
" spożywczy	50	32	18	25.1	33.7	10.2	18.7	20.0	10.8
Inne gałęzie przemysłu	136	84	52	29.9	39.1	15.0	15.0	15.8	11.6
Handel i usługi	82	49	33	29.6	39.0	15.7	13.5	13.8	12.0
Biura i szkoły	16	11	5	35.2	43.2	17.0	13.7	14.1	11.4
Służba i dozorczy dom.	398	237	161	29.2	37.4	17.1	7.6	7.8	7.1
Inne i nie wymienione zakłady pracy	25	11	14	22.6	38.2	10.4	15.6	17.2	11.1

^{a-b} Ob. uwagi ^{a-b} na str. 253.

TABL. 32. PRZECIĘTNE ZAROBKI TYGODNIOWE ROBOTNIKÓW
OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM EMERYTALNYM W Z.U.S.^a WEDŁUG
GRUP WIEKU W 1935 R.

Grupy wieku Województwa	Robotnicy w tysiącach ^b			Przeciętna liczba tygodni zatrud- nienia w roku ^b			Przeciętny w ciągu roku zarobek tygodniowy w zł ^b		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Mężczyźni									
Ogółem	1 624	867	757	26.0	37.9	12.4	23.9	25.8	16.9
według grup wieku									
10—14 lat	2	1	1	12.9	16.7	8.4	7.7	7.8	7.5
15—19 „	101	52	49	21.4	30.7	11.5	10.1	10.2	9.9
20—24 „	266	120	146	21.1	32.2	12.1	16.3	17.2	14.3
25—29 „	339	179	160	25.7	36.8	13.3	22.1	23.9	16.6
30—34 „	268	156	112	29.3	40.2	14.1	26.0	27.9	18.4
35—39 „	181	111	70	31.0	41.5	14.4	27.3	29.1	19.0
40—44 „	120	76	44	31.8	41.8	14.6	29.1	30.9	20.1
45—49 „	92	58	34	31.7	42.1	14.0	29.3	31.1	19.9
50—54 „	66	41	25	31.4	42.2	13.8	29.2	31.0	20.4
55—59 „	47	29	18	31.7	42.7	13.9	28.4	30.0	20.6
60—64 „	30	19	11	32.1	42.2	14.3	26.4	27.6	20.1
65 i więcej lat	8	5	3	33.3	44.7	15.8	25.0	26.2	20.1
wiek nie znany	104	20	84	6.5	15.1	4.5	17.0	20.5	14.3
według województw									
M. st. Warszawa	217	137	80	29.2	38.3	13.5	32.7	34.5	24.0
Centralne ^c	534	315	219	29.5	39.9	14.6	24.1	25.8	17.4
Wschodnie	168	64	104	19.2	34.4	9.8	15.7	17.1	12.7
Poznań i pomor.	229	122	107	24.6	35.5	12.3	23.8	25.4	18.4
Południowe ^d . . .	476	229	247	23.8	37.4	11.1	20.9	23.0	14.4
Kobiety									
Ogółem	809	509	300	30.2	38.5	16.1	12.4	13.0	9.7
według grup wieku									
10—14 lat	4	2	2	15.0	18.2	11.0	6.8	7.0	6.2
15—19 „	109	59	50	21.7	28.2	14.2	7.7	8.0	7.1
20—24 „	225	134	91	28.5	36.8	16.2	10.1	10.5	8.5
25—29 „	166	107	59	31.8	39.7	17.3	12.6	13.2	10.1
30—34 „	97	65	32	33.1	40.7	17.5	14.2	14.8	11.4
35—39 „	66	45	21	34.2	42.1	17.2	14.9	15.5	11.9
40—44 „	44	32	12	36.0	43.3	17.5	15.8	16.4	12.0
45—49 „	34	25	9	37.0	44.1	17.9	15.8	16.3	12.6
50—54 „	22	16	6	37.7	44.9	18.4	15.0	15.5	12.1
55—59 „	15	11	4	38.4	45.1	18.0	14.2	14.4	12.2
60—64 „	8	6	2	39.0	46.0	19.7	13.8	14.3	10.6
65 i więcej lat	3	2	1	39.1	47.1	19.5	11.4	11.8	8.9
wiek nie znany	16	5	11	12.2	23.8	6.6	11.1	11.5	10.3
według województw									
M. st. Warszawa	153	102	51	31.4	38.3	17.6	13.8	14.5	10.8
Centralne ^c	271	181	90	32.4	40.0	17.0	14.6	15.4	11.1
Wschodnie	63	31	32	22.5	33.0	12.4	8.6	8.9	7.7
Poznań i pomor.	106	66	40	30.5	39.3	16.1	10.2	10.5	8.9
Południowe ^d . . .	216	129	87	28.9	37.7	15.7	10.1	10.5	8.4

^a Ubezpieczeniu w Z.U.S. nie podlegają robotnicy na Górnym Śląsku, a w pozostałej części Państwa: robotnicy rolni oraz etatowi pracownicy państwowi i samorządowi. ^b A—wszyscy robotnicy; B—zatrudnieni w grudniu (głównie robotnicy stale zatrudnieni); C—zatrudnieni w ciągu roku a nie zatrudnieni w grudniu (głównie robotnicy sezonowi, np. zatrudnieni podczas sezonu budowlanego, i robotnicy dorywczo zatrudnieni). ^c Bez m. st. Warszawy. ^d Łącznie ze Śląskiem Cieszyńskim.

TABL. 33. ROBOTNICZY OBJĘCI UBEZPIECZENIEM EMERYTALNYM W Z.U.S.^a
WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W 1935 R.

Grupy wieku ^b Województwa	Liczba robot- ników w tys.	Odsetek robotników, których ostatni zarobek tygodniowy wynosił złotych							Zarobek środk. tygodni. złoty ^c
		do 6	6-12	12-18	18-30	30-42	42-60	60 i więcej	
Mężczyźni									
Wszyscy robotnicy	1 624	9.7	25.4	22.9	24.4	10.2	5.3	2.1	15.9
10—19 lat	103	34.6	42.0	16.0	6.5	0.8	0.1	0.0	8.2
20—29 „	605	9.2	30.4	25.9	24.0	7.2	2.6	0.7	14.4
30 i więcej lat	812	5.5	18.3	21.7	28.2	14.3	8.5	3.5	19.7
Centralne . . .	751	5.9	18.3	22.3	29.4	13.7	7.3	3.1	19.2
Wschodnie . . .	168	14.3	45.0	22.5	13.6	3.2	1.1	0.3	10.8
Poznań. i pomor.	229	5.9	17.8	27.9	31.3	10.9	4.9	1.3	17.7
Południowe ^d . .	476	16.0	33.5	21.6	16.8	6.7	4.0	1.4	12.2
Zatrudn. w grudniu ^e	867	7.0	17.0	19.8	29.3	14.9	8.5	3.5	20.3
10—19 lat	53	38.6	37.0	16.1	7.1	1.0	0.2	0.0	7.9
20—29 „	299	6.6	22.2	24.3	30.3	10.8	4.5	1.3	17.2
30 i więcej lat	495	3.6	11.3	17.2	31.5	19.2	11.9	5.3	24.6
Centralne . . .	452	4.7	11.9	17.9	32.5	18.1	10.1	4.8	23.5
Wschodnie . . .	64	9.7	34.8	26.6	20.9	5.3	2.1	0.6	13.2
Poznań. i pomor.	122	5.7	13.9	21.4	33.3	15.9	7.1	2.1	20.8
Południowe ^d . .	229	11.2	23.8	20.8	23.3	10.9	7.3	2.7	16.3
Nie zatrud. w grud. ^e	757	12.8	35.1	26.5	18.7	4.7	1.8	0.4	12.5
10—19 lat	50	30.3	47.4	16.0	5.7	0.5	0.1	—	8.9
20—29 „	306	11.7	38.5	27.4	17.9	3.7	0.6	0.2	11.9
30 i więcej lat	317	8.6	29.2	28.6	23.1	6.6	3.2	0.7	14.6
Centralne . . .	299	7.6	28.0	29.1	24.8	7.0	2.9	0.6	15.0
Wschodnie . . .	104	17.1	51.3	20.0	9.1	1.9	0.5	0.1	9.8
Poznań. i pomor.	107	6.1	22.2	35.2	29.0	5.3	1.8	0.4	15.7
Południowe ^d . .	247	20.3	42.5	22.4	10.7	2.8	1.0	0.3	10.2
Kobiety									
Wszystkie robotn.	809	40.1	29.4	15.1	12.9	1.9	0.6	0.0	8.0
10—19 lat	113	65.0	27.7	5.5	1.7	0.1	0.0	0.0	4.6
20—29 „	391	41.5	31.4	15.4	10.2	1.2	0.3	0.0	7.6
30 i więcej lat	289	28.4	27.1	18.5	21.1	3.5	1.3	0.1	10.8
Centralne . . .	424	30.4	28.8	17.4	19.7	2.8	0.8	0.1	10.1
Wschodnie . . .	63	53.8	36.5	7.1	1.9	0.6	0.1	—	5.6
Poznań. i pomor.	106	44.2	32.7	15.9	5.8	1.1	0.3	0.0	7.1
Południowe ^d . .	216	53.1	26.9	12.3	6.3	0.8	0.5	0.1	5.7
Zatrudn. w grudniu ^e	509	35.3	27.2	17.1	17.0	2.5	0.8	0.1	9.2
10—19 lat	61	62.3	28.5	6.7	2.4	0.1	0.0	—	4.8
20—29 „	241	36.9	29.7	17.9	13.6	1.6	0.3	0.0	8.6
30 i więcej lat	202	25.3	23.6	19.4	25.6	4.3	1.7	0.1	15.3
Centralne . . .	283	25.7	25.4	19.4	24.9	3.5	1.0	0.1	11.7
Wschodnie . . .	31	49.5	37.4	9.1	2.7	1.1	0.2	—	6.1
Poznań. i pomor.	66	42.9	30.7	17.2	7.2	1.6	0.4	—	7.4
Południowe ^d . .	129	49.1	26.7	14.1	8.2	1.0	0.8	0.1	6.2
Nie zatrud. w grud. ^e	300	48.2	33.2	11.5	6.0	0.8	0.3	0.0	6.3
10—19 lat	52	68.1	26.9	4.1	0.9	0.0	0.0	0.0	4.4
20—29 „	150	49.0	34.1	11.3	4.8	0.6	0.2	0.0	6.2
30 i więcej lat	87	35.5	35.2	16.2	11.0	1.7	0.4	0.0	8.5
Centralne . . .	141	39.8	35.5	13.6	9.4	1.3	0.4	0.0	7.7
Wschodnie . . .	32	58.0	35.6	5.2	1.2	0.0	—	—	5.2
Poznań. i pomor.	40	46.4	36.0	13.6	3.6	0.3	0.1	0.0	6.6
Południowe ^d . .	87	59.0	27.2	9.6	3.4	0.6	0.2	0.0	5.1

a Ob. uwagę a na str. 253. b Pominęto pracowników o nie podany
wieku. c Zarobek, który połowa pracowników przekracza, a którego połowa
nie osiąga. d łącznie ze Śląskiem Cieszyńskim. e Ob. uwagę b na str. 253.

TABL. 34. ZAROBKI TYGODNIOWE I GODZINNE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM

Wyszczególnienie	Robotnicy objęci badaniem w tys.	Przeciętne zarobki w złotych					
		tygodniowe ogółu robotników	godzinne				młodocianych
			ogółu robotników	męż- czyzn	ko- biet	chłop- ców	dziew- cząt
Ogółem VIII 1932	317,3	29,60	0,72	0,81	0,56	0,27	0,31
VIII 1933	357,8	28,01	0,66	0,74	0,52	0,22	0,27
VIII 1934	386,4	26,74	0,64	0,71	0,50	0,21	0,27
VIII 1935	424,2	26,96	0,63	0,70	0,50	0,21	0,25
VIII 1936	467,8	27,30	0,63	0,71	0,50	0,21	0,25
Zakł. z umów zbior.	261,2	28,58	0,68	0,75	0,54	0,24	0,29
„ bez umów zbior.	206,6	25,69	0,59	0,66	0,42	0,20	0,21
VIII 1937 ^a	601,6	29,28	0,67	0,75	0,52	0,24	0,27
według wielkości zakładów							
Zakłady zatrudniające: do 49 robotników	68,9	23,65	0,54	0,60	0,39	0,19	0,20
50—199 robotników	167,9	26,84	0,61	0,69	0,44	0,22	0,26
200 i więcej robotn.	364,8	31,47	0,72	0,81	0,56	0,26	0,30
według przemysłów							
Mineralny	80,4	21,96	0,50	0,56	0,30	0,26	0,21
Metalowy	114,2	36,28	0,81	0,91	0,48	0,21	0,26
Elektrotechniczny	15,1	30,15	0,68	0,84	0,48	0,23	0,34
Chemiczny	46,7	35,68	0,77	0,88	0,49	0,30	0,29
Włókienniczy	152,4	30,32	0,72	0,84	0,61	0,40	0,41
Papierniczy	15,6	28,46	0,62	0,77	0,40	0,26	0,21
Skórzany	6,5	31,96	0,74	0,82	0,44	0,32	0,32
Drzewny	55,9	17,04	0,39	0,42	0,27	0,22	0,21
Spożywczy	53,7	27,63	0,64	0,68	0,57	0,28	0,20
Odzieżowy	15,1	23,61	0,54	0,79	0,41	0,24	0,21
Budowlany	34,6	30,79	0,71	0,72	0,30	0,26	0,30
Poligraficzny	11,4	39,85	0,89	1,26	0,42	0,19	0,19
według województw							
M. st. Warszawa	73,5	39,63	0,90	1,07	0,55	0,29	0,29
Warszawskie	43,2	32,84	0,73	0,82	0,46	0,25	0,22
Łódzkie	138,5	31,10	0,71	0,80	0,62	0,30	0,43
Kieleckie	77,9	25,96	0,60	0,67	0,46	0,22	0,25
Lubelskie	14,1	23,15	0,52	0,57	0,26	0,25	0,21
Białostockie	18,0	26,21	0,59	0,63	0,53	0,23	0,20
Wileńskie	5,6	21,30	0,50	0,55	0,35	0,20	0,18
Nowogródzkie	4,3	13,33	0,31	0,39	0,17	0,17	0,14
Poleskie	5,2	17,84	0,42	0,44	0,34	0,44	0,34
Wołyńskie	14,4	18,25	0,45	0,48	0,20	0,26	0,19
Poznańskie	47,7	25,40	0,57	0,64	0,41	0,18	0,19
Pomorskie	17,2	25,89	0,58	0,65	0,35	0,21	0,22
Śląskie	53,6	33,66	0,75	0,88	0,46	0,24	0,26
Krakowskie	46,4	28,12	0,66	0,73	0,49	0,21	0,29
Lwowskie	25,7	23,11	0,53	0,60	0,36	0,15	0,17
Stanisławowskie	12,5	15,91	0,37	0,38	0,27	0,14	0,14
Tarnopolskie	3,8	17,73	0,43	0,41	0,56	0,18	0,08

^a Dane dotyczą zespołu zakładów rozszerzonego w porównaniu z danymi za lata poprzednie.

TABL. 35. ROBOTNICY^a W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO

Wyszczególnienie	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych									
	poni- żej 10	10- 20	20- 30	30- 40	40- 50	50- 60	60- 70	70- 80	80 i wię- cej	
Ogółem VIII 1932	9,3	25,5	26,1	18,1	9,4	4,8	2,7	1,6	2,8	
VIII 1933	11,1	26,8	27,0	16,6	8,4	4,3	2,4	1,3	2,1	
VIII 1934	12,2	29,3	26,3	15,4	7,8	3,7	2,2	1,2	1,8	
VIII 1935	11,4	28,7	27,6	15,2	7,9	3,9	2,2	1,3	1,8	
VIII 1936	10,9	28,1	27,9	15,6	7,9	4,1	2,4	1,3	1,6	
Zakł. z umow. zbior.	6,6	25,1	32,7	17,7	8,5	4,1	2,3	1,3	1,7	
„ bez umów zbior.	16,4	31,8	21,9	12,9	7,0	4,1	2,5	1,4	2,8	
VIII 1937 ^b	9,8	24,9	26,2	18,1	9,4	5,0	2,8	1,5	2,3	
według płci										
Mężczyźni	6,8	19,9	24,1	20,6	12,1	7,0	4,0	2,2	3,3	
Kobiety	11,9	35,5	33,2	14,0	4,2	1,0	0,2	0,0	0,0	
według wielkości zakładów										
Zakłady zatrudniające: do 49 robotników	16,6	33,2	24,3	13,0	6,2	3,1	1,5	0,9	1,8	
50—199 robotników	12,4	28,2	25,6	16,5	8,4	4,1	2,1	1,1	1,6	
200 i więcej robotn.	7,3	21,8	26,8	19,8	10,5	5,9	3,4	1,8	2,7	
według przemysłów										
Mineralny	16,9	35,4	24,8	13,4	5,8	2,2	0,9	0,3	0,3	
Metalowy	9,4	17,4	19,9	18,3	12,1	8,2	5,5	3,4	5,8	
Elektrotechniczny	6,5	26,0	29,2	17,3	8,8	5,1	2,9	1,4	2,8	
Chemiczny	3,9	17,9	22,7	21,0	13,1	9,4	6,1	2,9	3,0	
Włókienniczy	2,5	18,4	35,9	25,6	10,4	3,5	1,6	0,8	1,3	
Papierniczy	13,2	25,2	20,6	15,0	13,0	6,5	3,0	1,5	2,0	
Skórzany	5,5	21,1	26,8	19,8	13,4	5,6	3,6	1,9	2,3	
Drzewny	23,5	45,7	21,7	6,6	1,7	0,5	0,2	0,0	0,1	
Spożywczy	11,6	28,7	23,3	14,5	10,4	6,5	2,8	1,1	1,1	
Odzieżowy	12,6	36,3	27,8	11,9	6,2	2,5	1,2	0,7	0,8	
Budowlany	7,9	19,2	27,4	21,5	11,0	7,6	3,2	1,3	0,9	
Poligraficzny	12,5	23,3	15,8	12,2	7,4	5,6	6,5	4,5	12,2	
według województw										
M. st. Warszawa	4,8	17,2	19,3	18,9	13,0	9,9	6,2	3,4	7,3	
Warszawskie	6,6	23,3	24,6	18,4	11,0	5,3	3,8	2,7	4,3	
Łódzkie	3,4	17,2	33,6	26,0	11,1	4,2	1,9	1,0	1,6	
Kieleckie	11,9	30,1	27,1	16,3	7,1	3,5	1,8	0,9	1,3	
Lubelskie	21,8	33,9	18,5	12,4	5,9	2,9	1,6	1,5	1,5	
Białostockie	9,9	23,3	33,5	18,6	7,8	4,4	1,5	0,4	0,6	
Wileńskie	20,0	37,7	23,0	8,8	4,9	2,4	1,8	0,6	0,8	
Nowogródzkie	48,4	36,5	9,1	2,8	1,7	0,9	0,5	0,0	0,1	
Poleskie	17,7	50,8	21,6	8,1	1,1	0,4	0,2	0,0	0,1	
Wołyńskie	27,5	34,9	21,8	9,9	3,6	1,3	0,7	0,2	0,1	
Poznańskie	11,4	31,4	27,2	15,4	8,1	3,5	1,5	0,7	0,8	
Pomorskie	8,3	29,8	28,7	19,0	8,2	3,4	1,7	0,4	0,5	
Śląskie	7,9	18,0	25,6	16,3	12,0	8,7	6,0	3,0	2,5	
Krakowskie	8,7	28,7	25,7	16,4	9,8	5,5	2,6	1,3	1,3	
Lwowskie	21,9	34,6	16,9	10,7	7,3	4,3	2,0	1,1	1,2	
Stanisławowskie	26,7	49,3	17,2	4,2	1,5	0,5	0,1	0,2	0,3	
Tarnopolskie	35,4	32,3	11,5	12,2	5,8	2,3	0,2	0,1	0,2	

^a Liczby robotników objętych badaniem ob. tabl. 34 na str. 255. ^b Ob. uwagę ^a na str. 255.

TABL. 36. ZAROBKI GODZINNE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM W SIERPNIU 1936 R. WEDŁUG STOPNIA WYKWAŁIFIKOWANIA

Przemysły Województwa	Robotnicy objęci badaniem w % ogółu					Przeciętne zarobki godzinne w złotych				
	ogół- tem w tys.	wy- kwa- lifi- ko- wani	przy- ucze- ni	nie- wy- kwa- lifi- ko- wani	zatrud- nieni nie bez- pośred- nio przy pro- dukcji	wy- kwa- lifi- ko- wanych	przy- ucz- nych	nie- wy- kwa- lifi- ko- wanych	zatrud- nionych nie bezpo- średnio przy pro- dukcji	
Ogółem	295,9	38,9	23,3	31,3	6,5	0,91	0,65	0,53	0,64	
Mężczyźni										
według przemysłów										
Mineralny . . .	44,5	27,6	21,8	46,9	3,7	0,67	0,52	0,46	0,47	
Metalowy . . .	56,4	48,5	29,7	17,6	4,2	1,02	0,67	0,62	0,68	
Elektrotechniczny . . .	5,7	42,3	30,1	21,6	6,0	1,12	0,73	0,60	0,80	
Chemiczny . . .	23,7	31,1	33,8	26,5	8,6	1,12	0,87	0,71	0,78	
Włókienniczy . . .	61,9	55,7	15,8	20,4	8,1	0,87	0,67	0,63	0,70	
Papierniczy . . .	7,6	29,6	35,1	28,7	6,6	1,03	0,74	0,58	0,67	
Skórzany . . .	4,8	34,7	29,9	29,2	6,2	1,10	0,72	0,65	0,66	
Drzewny . . .	36,1	25,1	19,5	51,7	3,7	0,53	0,41	0,34	0,35	
Spożywczy . . .	30,0	26,8	21,4	37,0	14,8	0,87	0,64	0,54	0,62	
Odzieżowy . . .	3,9	30,9	44,6	16,7	7,8	0,89	0,66	0,56	0,74	
Budowlany . . .	16,2	35,7	17,0	43,7	3,6	0,93	0,72	0,59	0,56	
Poligraficzny . . .	5,1	63,2	19,7	9,6	7,5	1,66	0,76	0,62	0,79	
według województw										
M. st. Warszawa . . .	33,1	44,3	23,3	23,9	8,5	1,35	0,88	0,74	0,82	
Centralne ^a . . .	136,2	42,1	23,1	28,2	6,6	0,86	0,61	0,51	0,52	
Wschodnie . . .	13,0	30,4	18,7	45,8	5,1	0,60	0,40	0,32	0,37	
Poznań i pomor. . .	34,7	33,9	23,1	35,7	7,3	0,77	0,60	0,51	0,61	
Śląskie . . .	27,5	39,2	24,6	30,9	5,3	0,98	0,88	0,70	0,79	
Południowe . . .	51,4	32,4	24,7	37,6	5,3	0,85	0,57	0,45	0,63	
Kobiety										
Ogółem	140,7	39,8	31,3	26,8	2,1	0,59	0,48	0,40	0,41	
według przemysłów										
Mineralny . . .	10,6	17,2	22,5	57,5	2,8	0,35	0,28	0,27	0,30	
Metalowy . . .	6,8	11,4	40,6	44,6	3,4	0,48	0,41	0,40	0,43	
Elektrotechniczny . . .	3,8	17,3	40,3	39,9	2,5	0,61	.	0,49	0,47	
Chemiczny . . .	9,8	6,0	59,6	30,0	4,4	0,62	0,49	0,38	0,42	
Włókienniczy . . .	74,4	60,3	23,1	15,9	0,7	0,61	0,51	0,49	0,42	
Papierniczy . . .	4,8	13,0	44,7	40,1	2,2	0,52	0,42	0,33	0,40	
Skórzany . . .	1,1	7,3	36,9	52,5	3,3	0,53	.	0,43	0,46	
Drzewny . . .	5,5	26,0	27,9	43,6	2,5	0,33	0,31	0,23	0,21	
Spożywczy . . .	13,9	19,4	36,6	37,8	6,2	0,85	0,67	0,51	0,44	
Odzieżowy . . .	6,9	26,4	54,9	17,7	1,0	0,40	0,39	0,37	0,37	
Budowlany . . .	0,1	1,5	2,2	81,4	14,9	.	.	0,28	0,34	
Poligraficzny . . .	3,0	24,4	46,1	25,7	3,8	0,51	0,46	0,32	0,60	
według województw										
M. st. Warszawa . . .	15,3	23,0	40,8	33,8	2,4	0,63	0,55	0,47	0,49	
Centralne ^a . . .	85,3	52,0	25,6	21,1	1,3	0,59	0,50	0,42	0,40	
Wschodnie . . .	3,4	22,9	22,5	52,4	2,2	.	0,30	0,28	0,28	
Poznań i pomor. . .	11,4	15,8	38,3	41,9	4,0	0,46	0,43	0,39	0,35	
Śląskie . . .	11,1	25,6	37,6	33,8	3,0	0,58	0,43	0,38	0,44	
Południowe . . .	14,2	19,4	47,1	29,6	3,9	0,67	0,42	0,34	0,42	

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 37. ZAROBKI GODZINNE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE

Przeciętne roczne

Przemysł	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
W złotych										
Ogółem ^a	0,93	1,01	1,00	0,93	0,86	0,78	0,74	0,72	0,71	0,70
Górnictwo ^a	1,03	1,15	1,22	1,22	1,13	1,06	1,01	0,99	0,97	1,00
Węglowe	1,06	1,18	1,25	1,24	1,14	1,07	1,02	1,01	1,00	1,00
zagł. górnośląskie	1,10	1,23	1,31	1,30	1,22	1,16	1,11	1,09	1,08	1,10
„ dąbrowskie	0,98	1,07	1,13	1,11	1,00	0,94	0,87	0,87	0,88	0,88
„ krakowskie	0,86	0,96	1,03	1,03	0,94	0,85	0,78	0,79	0,79	0,80
Rud żelaza	0,64	0,68	0,70	0,70	0,61	0,52	0,48	0,43	0,39	0,44
„ cynku i ołowiu	0,90	0,98	1,11	1,10	1,12	1,03	1,02	1,02	1,03	1,07
Hutnictwo	1,09	1,21	1,26	1,27	1,16	1,17	1,16	1,15	1,16	1,17
Żelazne	1,12	1,23	1,27	1,30	1,17	1,18	1,17	1,16	1,16	1,16
woj. kieleckie	0,86	0,93	0,92	0,92	0,87	0,85	0,82	0,83	0,83	0,88
śląskie	1,33	1,43	1,46	1,50	1,40	1,38	1,37	1,37	1,36	1,38
Cynkowe i ołowiane	0,98	1,11	1,22	1,17	1,14	1,14	1,13	1,12	1,13	1,21
Przemysł przetwórczy	0,90	0,95	0,92	0,83	0,77	0,69	0,66	0,64	0,64	0,66
Mineralny	0,70	0,75	0,73	0,60	0,56	0,48	0,45	0,45	0,47	0,46
Metalowy i elektro-techniczny	0,97	1,03	1,01	0,96	0,92	0,81	0,75	0,73	0,74	0,78
Chemiczny	1,09	1,17	1,13	0,93	0,87	0,84	0,80	0,76	0,76	0,78
Włókienniczy	0,83	0,87	0,81	0,75	0,70	0,66	0,66	0,65	0,66	0,69
Papierniczy	0,92	1,00	0,96	0,79	0,74	0,71	0,68	0,66	0,64	0,68
Skórzany	1,15	1,17	1,13	0,93	0,87	0,80	0,78	0,74	0,73	0,78
Drzewny	0,62	0,65	0,63	0,52	0,49	0,41	0,38	0,37	0,37	0,38
Spożywczy	0,98	1,00	0,96	0,84	0,77	0,71	0,69	0,65	0,63	0,68
Odzieżowy	0,72	0,76	0,71	0,65	0,61	0,57	0,53	0,52	0,51	0,52
Budowlany	1,13	1,29	1,25	1,19	0,97	0,82	0,76	0,76	0,74	0,75
Poligraficzny	1,41	1,43	1,36	1,26	1,19	1,08	1,01	0,97	0,96	0,92
Wskaźniki. Rok 1928 = 100										
Ogółem ^a	100	109	108	100	92	84	80	77	76	80
Górnictwo ^a	100	112	118	118	110	103	98	96	94	97
Węglowe	100	111	118	117	108	101	96	95	94	99
zagł. górnośląskie	100	112	119	118	111	105	101	99	98	103
„ dąbrowskie	100	109	115	113	102	96	89	89	88	93
„ krakowskie	100	112	120	120	109	99	91	92	92	93
Rud żelaza	100	106	109	109	95	81	75	67	61	69
„ cynku i ołowiu	100	109	123	122	124	114	113	113	114	119
Hutnictwo	100	111	116	117	106	107	106	106	106	107
Żelazne	100	110	113	116	104	105	104	104	104	104
woj. kieleckie	100	108	107	107	101	99	95	97	97	100
śląskie	100	108	110	113	105	104	103	103	102	101
Cynkowe i ołowiane	100	113	124	119	116	116	115	114	115	123
Przemysł przetwórczy	100	106	102	92	86	77	73	71	71	73
Mineralny	100	107	104	86	80	69	64	64	67	70
Metalowy i elektro-techniczny	100	106	104	99	95	84	77	75	76	77
Chemiczny	100	107	104	85	80	77	73	70	70	72
Włókienniczy	100	105	98	90	84	80	80	78	80	83
Papierniczy	100	109	104	86	80	77	74	72	70	72
Skórzany	100	102	98	81	76	70	68	64	63	66
Drzewny	100	105	102	84	79	68	61	60	60	63
Spożywczy	100	102	96	86	79	72	70	66	64	66
Odzieżowy	100	106	99	90	85	79	74	72	71	72
Budowlany	100	114	111	105	86	73	67	67	65	66
Poligraficzny	100	101	96	89	84	77	72	69	68	65

^a Bez kopalń ropy naftowej i soli.

TABL. 38. WSKAŹNIKI SUM WYPŁACONYCH ROBOTNIKOM W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYSŁE

Rok 1928 = 100

Przemysł	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wskaźniki wartości nominalnej									
Ogółem ^a	109	89	70	51	46	49	51	55	66
Górnictwo ^a	125	108	97	64	52	50	46	47	60
Węglowe	127	110	102	69	55	52	49	48	62
Rud żelaza	98	68	40	10	14	18	24	36	70
„ cynku i ołowiu	107	103	53	19	21	24	22	24	33
Hutnictwo	110	94	73	42	46	52	55	61	76
Żelazne	110	91	72	41	48	55	60	66	83
Cynkowe i ołowiane	110	109	77	43	39	41	36	37	47
Przemysł przetwórczy	105	84	63	49	44	48	51	56	65
Mineralny	110	82	52	37	35	41	47	56	66
Metalowy i elektro- techniczny	106	86	67	53	47	51	54	62	75
Chemiczny	111	104	77	61	57	61	62	67	79
Włókienniczy	96	70	62	50	48	54	57	61	67
Papierniczy	109	103	76	66	62	67	68	73	82
Skórzany	91	83	60	58	57	63	65	67	70
Drzewny	102	84	51	37	35	39	41	46	56
Spożywczy	107	96	71	54	44	46	48	48	55
Odzieżowy	112	89	68	49	51	57	54	54	58
Budowlany	114	77	47	22	17	21	24	28	37
Poligraficzny	106	98	82	64	58	58	60	61	63
Wskaźniki wartości realnej									
Ogółem ^a	109	97	85	68	68	78	84	95	106
Górnictwo ^a	124	118	118	86	77	80	77	80	97
Węglowe	126	119	123	92	81	84	81	83	99
Rud żelaza	98	74	48	14	21	29	40	62	112
„ cynku i ołowiu	106	112	64	25	31	38	36	41	54
Hutnictwo	110	102	88	56	69	83	92	105	122
Żelazne	110	99	87	55	71	87	99	114	133
Cynkowe i ołowiane	110	119	93	58	57	68	60	64	75
Przemysł przetwórczy	105	91	77	65	66	77	85	97	106
Mineralny	110	89	63	49	52	66	78	97	107
Metalowy i elektro- techniczny	106	94	81	71	70	81	90	106	122
Chemiczny	110	113	93	81	85	97	103	115	127
Włókienniczy	96	76	74	66	72	86	95	105	107
Papierniczy	108	112	91	88	92	107	114	126	132
Skórzany	90	90	73	77	84	100	109	116	113
Drzewny	101	91	62	49	52	62	69	80	91
Spożywczy	107	104	86	73	65	73	76	83	89
Odzieżowy	111	97	82	65	75	92	90	94	94
Budowlany	113	83	57	29	24	33	39	49	60
Poligraficzny	106	106	98	85	86	93	100	106	102

^a Bez kopalni ropy naftowej i soli.

TABL. 39. ROBOTNICZY ZATRUDNIENI NA ROBOTACH PUBLICZNYCH
FINANSOWANYCH PRZEZ FUNDUSZ PRACY WEDŁUG WYSOKOŚCI
PŁACY DZIENNEJ W SIERPNIU 1936 R.

Rodzaje robót Kategorie robotników	Prze- ciętne w roku liczba zatrud- nio- nych w tys.	Odsetek robotników, których płaca dzienna wynosiła złotych					Płaca śred- kowa dnie- nie zło- tych
		poni- żej 2	2—3	3—4	4—5	5 i więcej	
Ogółem 1935	98	17,4	33,0	28,1	14,4	7,1	3,0
1936	113	9,4	27,2	40,6	14,0	8,8	3,1
według rodzaju robót							
Roboty drogowe:							
drogi bite	39	16,0	36,7	36,9	6,6	3,8	2,9
drogi wodne	3	8,0	50,3	24,7	11,4	5,6	2,8
koleje	1	0,7	2,5	82,7	7,7	6,4	3,6
Melioracje	13	5,2	19,4	55,2	14,6	5,6	3,5
Roboty miejskie:							
nawierzchnie ulic	37	4,3	26,1	37,8	20,1	11,7	3,5
kanalizacja	5	2,0	8,9	62,6	19,0	7,5	3,6
wodociągi	5	3,4	20,0	47,8	16,1	12,7	3,6
inne roboty miejskie	4	18,5	28,4	22,6	17,2	13,3	3,1
Budownictwo:							
publiczne	3	20,4	22,5	20,1	13,8	23,2	3,4
mieszaniowe ^b	1	—	2,3	12,3	28,8	56,6	5,1
według kategorii robotników							
Niewykwalifikowani:							
dniówkowi	77	12,7	31,3	45,0	9,5	1,5	3,1
akordowi	19	5,2	29,7	43,4	15,9	5,8	3,4
Wykwalifikowani:							
dniówkowi	11	0,9	6,6	17,9	27,5	47,1	4,9
akordowi	6	1,0	10,8	22,9	33,7	31,6	4,5

^a Płaca, którą połowa robotników przekracza, a której połowa nie osiąga.

^b Roboty prowadzone były w dużych miastach.

TABL. 40. WSKAŹNIKI NOMINALNYCH PŁAC ROBOTNICZYCH
W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Przeciętne roczne. Rok 1928 = 100

Kraje	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Polska	109	108	100	92	84	80	77	76	80
Anglia	100	100	98	96	95	96	97	100	104
Belgia ^a	100	108	101	92	90	86	82	88	94
Czechosłowacja (Praga)	103	105	106	106	105	103	102	102	100
Dania	100	102	102	102	102	103	104	105	105
Francja (Paryż)	116	127	126	121	121	121	119	135	192
Holandia	104	106	104	97	93	91	87	84	84
Japonia	99	94	86	84	85	87	87	87	90
Niemcy	106	107	102	87	84	83	84	84	84
Stany Zjedn. Am.	102	102	98	86	85	101	104	107	120
Szwecja	102	106	105	104	99	99	102	103	103
Włochy	102	101	92	88	86	85	85	88	88

^a 1929 = 100.

Uwaga. Wskaźniki obliczono na podstawie stawek płac lub zarobków godzinnych.

Źródło: *Revue Internationale du Travail*, nr 4, Genewa 1938.

TABL. 41. PRZECIĘTNE ZAROBKI MIESIĘCZNE PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM EMERYTALNYM W Z.U.S.^a W 1935 R.

Wyszczególnienie	Pracownicy w tysiącach ^b			Przeciętna liczba miesięcy zatrud- nienia w roku ^b			Przeciętny w ciągu roku zarobek miesięczny w zł ^b		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Mężczyźni									
Ogółem	239	197	42	9,7	10,7	4,8	280,5	287,9	203,8
	według gałęzi pracy ^c								
Rolnictwo	14	12	2	9,9	10,9	5,0	221,7	225,5	183,5
Przem. min., drzew- ny i spożyw.	17	14	3	9,5	10,7	4,7	265,0	272,3	199,0
Przem. budowlany	7	5	2	8,0	9,7	4,6	240,1	252,6	186,7
Inne gałęzie przem.	38	34	4	10,5	11,0	5,2	367,8	372,2	281,9
Transport	10	8	2	9,4	10,3	5,1	257,3	262,3	206,4
Handel i usługi	41	33	8	9,4	10,6	4,6	245,8	251,8	193,1
Biura i szkoły	80	64	16	9,4	10,5	4,8	240,9	248,5	171,5
Inne i niewiadome	9	7	2	9,4	10,7	4,7	247,4	252,9	201,8
	według grup wieku								
15—19 lat	4	3	1	7,9	8,6	4,1	83,9	85,0	72,2
20—24 „	27	20	7	7,9	9,1	4,6	128,5	130,7	116,5
25—29 „	51	42	9	9,3	10,3	4,8	199,2	202,6	167,3
30—39 „	78	66	12	10,2	11,1	5,0	298,0	304,6	215,0
40—64 „	73	62	11	10,4	11,3	5,1	366,6	373,1	284,3
65 i więcej lat	1	1	0	8,9	11,2	5,0	287,9	276,1	333,4
wiek nie znany	5	3	2	5,5	7,2	3,0	216,4	223,9	188,9
	według województw								
M. st. Warszawa	45	37	8	9,7	10,7	4,9	353,1	362,4	251,2
Centralne ^d	60	50	10	9,8	10,8	4,9	269,0	275,8	195,1
Wschodnie	23	18	5	9,1	10,4	4,7	187,5	192,6	150,6
Poznań i pomor.	40	33	7	9,4	10,5	4,8	239,6	244,9	188,8
Górny Śląsk	23	20	3	10,3	11,1	5,0	404,9	409,0	338,2
Południowe ^e	48	39	9	9,6	10,7	4,6	246,9	253,9	174,5
Kobiety									
Ogółem	103	82	21	9,4	10,5	4,8	170,8	174,1	141,7
	według gałęzi pracy ^c								
Rolnictwo	2	1	1	9,2	10,6	5,5	141,3	143,1	132,6
Przemysł	17	15	2	10,1	10,8	5,0	192,7	196,1	146,2
Handel i usługi	27	21	6	9,2	10,6	4,4	156,4	157,6	146,7
Biura i szkoły	44	35	9	9,2	10,3	5,0	168,3	172,6	134,8
Inne i niewiadome	7	5	2	9,1	10,5	4,5	167,7	170,9	142,0
	według grup wieku								
15—19 lat	3	2	1	6,5	7,5	3,0	77,2	76,6	81,6
20—24 „	26	20	6	8,5	9,7	4,6	111,4	112,3	104,9
25—29 „	28	22	6	9,6	10,7	5,1	153,4	155,8	133,5
30—39 „	29	24	5	10,2	11,2	5,3	204,6	207,8	171,7
40—64 „	15	13	2	10,4	11,4	5,3	234,5	237,8	195,2
65 i więcej lat	0	0	0	9,4	11,4	6,3	178,6	180,3	173,6
wiek nie znany	2	1	1	5,1	6,8	2,8	148,5	159,6	111,6
	według województw								
M. st. Warszawa	27	22	5	9,5	10,6	4,8	223,1	227,5	181,1
Centralne ^d	21	16	5	9,2	10,4	4,8	154,2	157,4	128,9
Wschodnie	8	6	2	8,5	10,0	4,4	127,5	131,8	102,2
Poznań i pomor.	20	16	4	9,6	10,7	4,7	141,4	143,2	123,9
Górny Śląsk	6	5	1	9,4	10,1	5,3	193,9	196,1	169,3
Południowe ^e	21	17	4	9,5	10,6	5,0	155,8	158,0	136,1

^a Ubezpieczeniu emerytalnemu w Z.U.S. nie podlegają etatowi pracownicy państwowi i samorządowi. ^b A — wszyscy pracownicy; B — zatrudnieni w grudniu; C — zatrudnieni w ciągu roku, a nie zatrudnieni w grudniu. ^c Bez pracowników umysłowych na Górnym Śląsku. ^d Bez m. st. Warszawy. ^e Łącznie ze Śląskiem Cieszyńskim.

TABL. 44. UPOSAŻENIE MIESIĘCZNE FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH, WOJSKOWYCH ZAWODOWYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH

**A. Administracja cywilna
i nauczycielstwo**

Grupa uposa- żenia	Uposa- żenie za- sadnicze w zło- tych	Liczba etatów ^a	
		ogó- łem	w tym nauczy- ciele
I	3 000	1	—
II	2 000	13	—
III	1 500	40	—
IV	1 000	732	566
V	700	1 177	345
VI	450	6 522	3 495
VII	335	14 987	9 706
VIII	260	24 894	16 401
IX	210	46 029	33 844
X	160	26 518	9 425
XI	130	25 444	15 349
XII	100	3 955	—

B. Sędziowie i prokuratorzy

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba eta- tów ^b
I	1 100	199
II	800	489
III	575	1 546
IV	425	1 366

C. Policja państwowa

Stopnie	Uposażenie zasadnicze w złotych
Inspektor	700
Nadkomisarz	430
Komisarz	335
Podkomisarz	270
Aspirant	240
Starszy przodownik	200
Przodownik	180
Starszy posterunkowy	160
Posterunkowy	150

D. Wojskowi zawodowi

Stopnie	Uposażenie zasadnicze ^a dla	
	sa- mot- nych	utrzy- mują- cych rodzinę
	w złotych	
Marszałek	3 000	
Generał broni	2 000	
Generał dyw.	1 500	
Generał bryg.	1 000	
Pułkownik	632	713
Podpułkownik	524	580
Major	435	490
Kapitan	345	400
Porucznik	265	324
Podporucznik	206	266
Chorąży	230	300
Starszy sierż.	194	264
Sierżant	171	241
Plutonowy	151	201
Kapral	137	167

**E. Polskie Koleje
Państwowe**

Grupa uposa- żenia	Uposa- żenie zasad- nicze w zło- tych	Liczba etatów
1	1 000	10
2	700	50
3	550	116
4	450	397
5	390	490
6	335	968
7	295	2 130
8	260	5 775
9	225	9 372
10	200	15 292
11	175	23 803
12	150	45 752
13	125	31 157
14	100	7 008

**F. Polska Poczta,
Telegraf i Telefon**

Grupa uposa- żenia	Uposa- żenie zasad- nicze w zło- tych	Liczba etatów
1	1 000	9
2	700	40
3	450	170
4	350	1 058
5	280	1 671
6	240	2 840
7	205	6 231
8	175	9 756
9	145	8 112
10	120	2 951
11	100	1 666

^a Urzędnicy i niżsi funkcjonariusze administracji ogólnej oraz nauczyciele i funkcjonariusze straży więziennej. ^b Sądownictwo powszechne i administracyjne. ^c W miejscowościach poza stolicą.

Uwaga. Liczby etatów podano na podstawie preliminarza budżetowego na 1938/39 (dla przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe—preliminarz na 1938) przy czym nie uwzględniono etatów, dla których w preliminarzu budżetowym nie oznaczono grupy uposażenia.

TABL. 44. UPOSAŻENIE MIESIĘCZNE FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH, WOJSKOWYCH ZAWODOWYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH (dok.)

DODATKI FUNKCYJNE I SŁUŻBOWE

Do niektórych stanowisk w służbie państwowej przywiązane są dodatki funkcyjne lub służbowe, zależne od faktycznie pełnionych czynności, niezależne od grupy uposażenia (stopnia):

W administracji ogólnej dodatki funkcyjne mieszczą się w granicach od zł 3 000 do zł 50, np. minister zł 2 000, wojewoda zł 1 500, dyrektor departamentu zł 600, naczelnik wydziału w ministerstwach zł 300, naczelnik wydziału w urzędach wojewódzkich zł 200, starosta zł 100, naczelnik więzienia III klasy zł 50.

W szkolnictwie — od zł 500 do zł 5, np. rektor uniwersytetu zł 500, dziekan wydziału uniwersytetu zł 250, wizytator szkół zł 150, dyrektor szkół średniej zł 150 — 100, kierownik szkoły powszechnej zł 50 — 5.

W sądownictwie — od zł 2 000 do zł 50, np. pierwszy prezes Sądu Najwyższego zł 2 000, prezes Sądu Najwyższego zł 800, prokurator sądu apelacyjnego zł 600, prezes sądu okręgowego zł 400, sędzia-kierownik sądu grodzkiego zł 100—50.

W policji państwowej — od zł 800 do zł 40, np. nadinspektor zł 450, komisarz w służbie śledczej zł 210, w służbie zwykłej zł 165, przodownik w służbie śledczej zł 90, w służbie zwykłej zł 60, posterunkowy w służbie śledczej zł 60, w służbie zwykłej zł 40. Oficerowie otrzymują ryczałt na uzupełnienie umundurowania i dodatki służbowe na stanowiskach kierowniczych.

W wojsku — od zł 3 000 do zł 75, np. inspektor armii zł 1 200, dowódca dywizji zł 700, dowódca pułku zł 350, dowódca baonu piechoty w pułku zł 155, dowódca kompanii w pułku zł 105, dowódca plutonu w pułku zł 75. Oprócz wymienionych dodatków istnieją innego rodzaju dodatki: jak np. aeronautyczny na uzupełnienie wyekwipowania, przeciwgazowy, techniczny.

W przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” — od zł 600 do zł 25, np. dyrektor kolei państwowych zł 600, naczelnik samodzielnego biura zł 250, naczelnik służby (biura) w dyrekcji okręgowej zł 250 — 200, naczelnik warsztatów głównych II klasy zł 125, zawiadowca odcinka drogowego I klasy zł 50, zawiadowca odcinka drogowego III klasy zł 25.

W przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” — od zł 500 do zł 30, np. dyrektor dyrekcji zł 500, naczelnik wydziału, dyrektor urzędu zł 200, naczelnik urzędu I klasy zł 100, naczelnik urzędu IV i V klasy zł 30.

DODATKI LOKALNE

Wszystkim funkcjonariuszom państwowym przysługują dodatki lokalne w wysokości około 15% w Warszawie i około 10% na obszarze półwyspu Hel oraz w miastach: Gdynia, Katowice, Chorzów, Tarnowskie Góry, Mysłowice, Cieszyń, Bielsko i Biała (wojskowi zawodowi w Warszawie otrzymują zamiast dodatku lokalnego odpowiednio zwiększone uposażenie zasadnicze).

PODATEK SPECJALNY

Miesięczne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkiem funkcyjnym lub służbowym wypłacane było dla pracowników publicznoprawnych bez żadnych potrąceń, dla pracowników prywatnoprawnych po potrąceniu podatku dochodowego oraz składek ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy.

Od I.XII 1935 uposażenia zostały obciążone podatkiem specjalnym. Obciążenie tym podatkiem od I.IV 1938 zostało obniżone i wynosi: 1) dla pracowników publicznoprawnych: uposażenia ponad zł 150 do zł 200 — 3%, do zł 250 — 5%, do zł 500 — 8%, do zł 1 000 — 11%, do zł 2 000 — 17% i ponad zł 2 000 — 25%; 2) dla pracowników prywatnoprawnych: uposażenia ponad zł 165 do zł 220 — 2%, do zł 560 — 5%, do zł 1 150 — 7%, do zł 2 350 — 10% i ponad zł 2 350 — 15%.

TABL. 45. PRZYCHODY (ŚRODKI DO ŻYCIA) RODZIN ROBOTNICZYCH W WARSZAWIE W 1935 R.^a

Wyszczególnienie	Rodziny robotnicze				
	Ogółem	z zatrudnionymi bez robotnych	z zatrudnionymi i bezrobotnymi	z bezrobotnymi bez zatrudnionych	bez osób zdolnych do pracy
Liczba rodzin zbadanych . . .	300	155	55	71	19
Przeciętne przychody tygodniowe w złotych					
Na rodzinę . . .	24,7	28,7	30,1	14,8	14,5
Na jednostkę konsumcyjną ^b . . .	8,6	10,9	7,9	4,7	10,6
Rodziny według wysokości przychodów tygodniowych na rodzinę w odsetkach					
Ogółem . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 5 zł . . .	4,0	1,9	1,8	7,1	15,8
5 — 10 „ . . .	11,0	9,7	3,6	12,7	36,8
10 — 15 „ . . .	19,0	13,6	10,9	38,0	15,8
15 — 20 „ . . .	14,7	10,3	16,4	23,9	10,5
20 — 30 „ . . .	20,0	20,6	30,9	14,1	5,3
30 — 40 „ . . .	15,0	22,6	12,8	1,4	10,5
40 — 50 „ . . .	9,3	11,6	12,7	2,8	5,3
ponad 50 „ . . .	7,0	9,7	10,9	—	—
Rodziny według wysokości przychodów tygodniowych na jednostkę konsumcyjną ^b w odsetkach					
Ogółem . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 2,50 zł . . .	4,0	3,2	1,8	8,5	—
2,50 — 3,75 „ . . .	11,7	1,9	14,5	31,0	10,5
3,75 — 5,00 „ . . .	13,0	10,3	12,7	21,1	5,3
5,00 — 7,50 „ . . .	20,0	15,5	21,8	23,9	36,9
7,50 — 10,00 „ . . .	12,3	12,9	16,4	8,5	10,5
10,00 — 15,00 „ . . .	17,0	23,9	16,4	4,2	10,5
15,00 — 20,00 „ . . .	12,7	18,1	12,7	1,4	10,5
ponad 20,00 „ . . .	9,3	14,2	3,7	1,4	15,8
Przychody z poszczególnych źródeł w odsetkach ogółu przychodów					
Ogółem . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zarobki z pracy stałej: . . .					
najemnej . . .	66,8	85,5	63,8	7,9	4,1
samodzielnej . . .	3,3	3,0	6,3	—	3,8
Zarobki dorywcze . . .	8,0	2,1	8,5	33,0	3,2
Zasiłki dla bezrobotnych . . .	2,2	—	1,2	13,7	—
Inne świadczenia ubezpiecz. społ. i emerytury państw. . .	4,2	1,9	3,9	3,6	45,1
Pomoc społeczna . . .	4,5	1,1	6,5	17,2	6,0
Pomoc rodziny i znajomych . . .	3,2	1,2	2,5	6,6	24,7
Oszczędności i sprzedaż ruchomości . . .	6,4	4,1	6,5	14,9	8,2
Posiadanie własnego mieszkania i podnajem . . .	1,4	1,1	0,8	3,1	4,9

^a Na podstawie ankiety przeprowadzonej w czterech robotniczych dzielnicach Warszawy (Wola, Ochota, Bródno i Pelcowizna, Czerniaków). ^b Ob. uważa się a na str. 266.

Źródło: L. Landau *Bezrobocie i stopa życiowa ludności dzielnic robotniczych Warszawy*, Warszawa 1936 (wydawnictwo Instytutu Spraw Społecznych).

TABL. 46. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNICZYCH W WARSZAWIE
W 1927 R.

Wyszczególnienie	Budżet typowy	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
		do 599 zł	600— 899 zł	900— 1199 zł	1 200 zł i wię- cej
Liczba rodzin zbadanych	x	9	16	7	8
Rozchody w złotych					
Suma roczna na rodzinę czterooso- bową ^a	2 104	1 566	2 366	3 081	4 854
Przychody w odsetkach					
Przychody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zarobki głowy rodziny	84,4	81,9	87,7	84,8	91,2
Zarobki członków rodziny	8,5	11,5	7,8	5,4	2,5
Pozostałe pozycje przychodów	7,1	6,6	4,5	9,8	6,3
Rozchody w odsetkach					
Rozchody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Żywność	63,8	68,6	64,6	60,3	50,1
Alkohol i tytoń	2,4	1,7	2,8	2,5	3,7
Komorne	6,4	7,8	5,6	4,6	5,6
Urządzenie mieszkania	1,9	1,1	2,0	2,5	4,4
Opał i światło	4,5	4,7	4,3	4,1	4,4
Higiena i zdrowie	1,5	1,2	1,3	1,8	2,4
Odzież, obuwie, bielizna	10,9	9,3	11,2	12,6	13,4
Kultura i oświata	3,6	1,7	3,5	5,8	7,2
Ubezpieczenia i podatki	3,0	2,6	3,1	2,2	5,7
Inne wydatki	1,3	0,8	1,4	1,6	3,0
Rozchód na majątek i długi	0,7	0,5	0,2	2,0	0,1
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną					
Chleb kg	152,2	147,5	160,2	168,8	130,0
Bułki i ciasto kg	11,3	7,8	11,6	19,4	29,3
Mąka kg	20,9	18,8	25,4	22,5	26,6
Kasza i ryż kg	8,0	6,3	10,8	6,8	11,6
Groch i fasola kg	3,6	3,4	3,3	5,2	2,7
Ziemniaki kg	190,6	181,5	201,4	219,0	176,0
Inne jarzyny kg	51,3	42,6	49,2	71,4	106,3
Mleko l	64,8	38,6	85,1	121,5	141,7
Masło kg	2,0	1,4	2,2	3,2	5,1
Ser kg	0,4	0,3	0,4	0,6	2,2
Śmietana l	1,5	0,7	2,1	3,2	3,9
Jaja szt.	38,9	14,9	50,9	74,4	182,0
Mięso, wędliny, ryby kg	30,7	22,8	36,9	44,0	65,1
Tłuszcze (oprócz masła) kg	9,5	7,7	10,0	14,2	15,6
Cukier i słodycze kg	20,1	17,3	22,1	25,2	31,4
Owoce i przetwory owocowe kg	4,0	2,1	5,1	7,6	12,7

^a Głowa rodziny (1,00 jednostek konsumcyjnych), żona głowy rodziny (0,80 jednostek konsumcyjnych), dziecko w wieku 14—17 lat (0,80 jednostek konsumcyjnych) oraz dziecko w wieku 3—7 lat (0,50 jednostek konsumcyjnych), czyli razem cztery osoby = 3,15 jednostkom konsumcyjnym.

TABL. 47. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNIKÓW BEZROBOTNYCH
W WARSZAWIE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Wszyst- kie rodziny zbadane	Grupy według rocznej sumy wydatków na jed- nostkę konsumcyjną		
		do 263 zł	264- 359 zł	360 zł i więcej
Liczba rodzin zbadanych	80	34	24	22
Rozchody w złotych				
Suma roczna na rodzinę czteroosobową ^a	921	620	945	1 475
Przychody w odsetkach				
Przychody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Dochód z pracy i zajęć statych	13,3	6,8	14,1	17,8
Dochód z pracy i zajęć ubocznych	23,3	22,9	23,5	23,9
Dochód za wykonanie usług osobistych	7,6	9,5	6,8	6,7
Świadczenia społeczne ustawowe	6,6	1,3	5,2	11,7
Świadczenia społeczne nieustawowe oraz pomoc społeczna	24,6	38,1	28,3	10,7
Inne przychody	24,6	21,4	22,1	29,2
Rozchody w odsetkach				
Rozchody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Zywność	75,0	82,6	76,0	67,6
Alkohol i tytoń	2,2	1,6	2,4	2,5
Komorne	2,7	0,6	1,3	5,7
Urządzenie mieszkania	0,2	0,2	0,1	0,3
Opał i światło	10,4	10,3	10,3	10,8
Higiena i zdrowie	2,3	1,4	2,3	3,1
Odzież, obuwie, bielizna	5,1	2,6	5,2	7,2
Kultura i oświata	0,9	0,4	1,0	1,2
Ubezpieczenia i podatki	0,1	0,0	0,1	0,2
Inne wydatki	1,1	0,3	1,3	1,4
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb kg	115,6	98,8	124,8	135,6
Bulki i ciasto kg	5,6	4,2	6,1	7,7
Mąka pszenna i żytnia kg	15,5	10,9	15,6	24,4
Inna mąka, kasza, ryż kg	12,4	11,2	14,3	14,2
Groch i fasola kg	9,5	8,8	10,3	9,5
Ziemniaki kg	243,8	205,3	264,2	291,2
Inne jarzyny kg	25,9	18,2	28,8	36,8
Mleko l	39,0	24,6	36,8	70,0
Masło kg	0,7	0,3	0,7	1,4
Ser kg	0,2	0,0	0,1	0,6
Śmietana l	1,4	1,2	1,4	1,8
Jaja szt.	20,0	8,9	20,0	44,4
Mieso, wędliny, ryby kg	26,6	19,1	27,1	40,9
Tłuszcze (oprócz masła) kg	8,3	6,0	9,0	11,9
Cukier i słodycze kg	13,0	9,5	12,6	20,3
Owoce i przetwory owocowe kg	0,1	0,0	0,3	1,0

^a Ob. uwagę a na str. 266.Źródło: A. Minkowska *Rodzina bezrobotna*, Warszawa 1935 (wy-
dawnictwo Instytutu Gospodarstwa Społecznego).

Wyszczególnienie	Budżet typo- wy	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
		do 1 439 zł	1 440- 1 799 zł	1 800- 2 999 zł	3 000 zł i więcej
Liczba rodzin zbadanych	X	8	11	33	19
Rozchody w złotych					
Suma roczna na rodzinę czterooso- bową ^b	6 173	4 086	5 677	7 507	13 022
Przychody w odsetkach					
Przychody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zarobki głowy rodziny	79,1	80,6	79,1	82,4	74,2
Zarobki członków rodziny	9,2	6,5	7,5	8,1	14,3
Pozostałe pozycje przychodów	11,7	12,9	13,4	9,5	11,5
Rozchody w odsetkach					
Rozchody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zywność	30,4	36,5	31,0	31,4	21,8
Alkohol i tytoń	2,3	3,0	2,4	2,2	1,8
Komorne	13,0	11,5	16,2	12,8	13,2
Urządzenie mieszkania	4,0	2,9	1,6	3,6	6,8
Opał i światło	5,1	6,0	5,5	4,8	3,8
Higiena i zdrowie	3,3	3,2	2,4	3,7	3,4
Odzież, obuwie, bielizna	12,1	11,3	13,2	12,8	12,1
Kultura i oświata	5,5	3,6	5,6	5,8	7,8
Ubezpieczenia i podatki	8,6	7,2	6,9	8,9	10,5
Inne wydatki	10,3	7,8	8,6	10,4	14,1
Rozchód na majątek i długi	5,4	7,0	6,6	3,6	4,0
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną					
Chleb kg	97,3	106,4	89,8	88,7	82,2
Bułki i ciasto kg	28,6	22,9	28,3	33,7	43,4
Mąka kg	25,6	26,2	29,8	24,1	21,1
Kasza i ryż kg	12,6	13,1	9,8	12,6	13,0
Groch i fasola kg	3,1	3,8	1,3	2,8	1,9
Ziemniaki kg	202,3	246,0	173,4	147,4	142,7
Inne jarzyny kg	55,8	47,3	50,8	67,2	77,4
Mleko l	139,6	123,6	166,6	143,6	171,8
Masło kg	13,2	10,6	9,2	16,1	22,7
Ser kg	3,7	3,1	2,8	4,7	5,9
Smietana l	6,1	4,1	5,4	8,9	10,8
Jaja szt.	242,7	196,0	268,8	308,0	294,2
Mięso, wędliny, ryby kg	67,0	49,4	70,8	88,8	100,0
Tłuszcze (oprócz masła) kg	11,4	11,6	13,0	10,9	8,8
Cukier i słodzycze kg	31,7	30,4	26,5	37,4	33,2
Owoce i przetwory owocowe kg	18,9	9,3	10,1	30,5	48,1

^a Roczne sumy wydatków oszacowano na podstawie danych z maja 1932
^b Ob. uwagę ^a na str. 266.

Wyszczególnienie	Miasto		Wieś	
	Wszystkie rodziny zbadane		Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną	
			do 1 199 zł	1 200 zł i więcej
Liczba rodzin zbadanych	19	61	29	32
Rozchody w złotych				
Suma roczna na rodzinę czteroosobową ^{a)}	4 228	4 143	3 268	5 112
Przychody w odsetkach				
Przychody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Zarobki głowy rodziny	74,8	70,8	82,5	62,3
Zarobki członków rodziny	5,8	14,7	2,8	22,7
Pozostałe pozycje przychodów	19,4	14,5	14,7	15,0
Rozchody w odsetkach				
Rozchody ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Żywność	29,5	27,0	30,6	24,4
Alkohol i tytoń	1,5	2,7	3,4	2,2
Komorne	12,7	7,4	7,7	7,1
Urządzenie mieszkania	5,0	4,7	3,8	5,3
Opał i światło	4,9	4,7	4,8	4,6
Higiena i zdrowie	4,8	4,9	4,4	5,3
Odzież, obuwie, bielizna	16,2	16,2	16,0	16,3
Kultura i oświata	8,8	11,8	9,1	13,4
Ubezpieczenia i podatki	1,0	0,6	0,6	0,6
Inne wydatki	12,7	16,1	12,0	18,8
w tym usługi osobiste	5,3	7,0	4,7	8,6
Rozchód na majątek i długi	2,9	3,9	7,6	2,0
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb kg	103,4	65,3	66,0	64,6
Bułki i ciasto kg	21,9	11,2	8,5	14,0
Mąka kg	30,3	65,8	69,2	62,3
Kasza i ryż kg	7,5	11,3	9,4	13,4
Groch i fasola kg	2,7	3,2	2,9	3,6
Ziemniaki kg	128,8	174,0	174,9	173,0
Inne jarzyny kg	67,6	71,3	69,0	73,8
Mleko l	192,2	234,6	233,9	235,5
Masło kg	15,5	11,5	9,5	13,7
Ser kg	5,9	5,3	4,8	5,9
Śmietana l	7,6	5,7	4,5	7,0
Jaja szt.	312,1	356,9	326,8	389,0
Mięso, wędliny, ryby kg	61,9	66,5	61,2	72,2
Tłuszcze (oprócz masła) kg	10,8	14,4	14,2	14,7
Cukier i słodycze kg	35,8	36,5	33,5	39,8
Owoce i przetwory owocowe kg	43,4	36,2	30,0	42,9

TABL. 50. WARTOŚĆ ODŻYWCZA I CIEPŁA DZIENNYCH NORM SPOŻYCIA NA JEDNOSTKĘ KONSUMCYJNĄ

Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną	Wartość odżywcza w gramach			Wartość ciepła w kaloriach		
	Białko	Tłuszcze	Węglowodany	Ogółem	z artykułów	
					roślinnych	zwierzęcych
Rodziny robotnicze (1927 r.)						
Budżet typowy	53	42	430	2 379	1 898	481
do 599 zł	45	31	396	2 099	1 760	339
600—899 „	61	47	468	2 607	2 051	556
900—1 199 „	70	68	503	2 992	2 201	791
1 200 i więcej „	81	86	486	3 146	2 127	1 019
Rodziny robotników bezrobotnych (1932 r.)						
Rodziny zbadane	48	33	384	2 078	1 711	367
do 263 zł	37	23	315	1 660	1 407	253
264—359 „	50	34	409	2 209	1 832	377
360 i więcej „	68	49	482	2 701	2 138	563
Rodziny pracowników umysłowych (1932 r.)						
Budżet typowy	76	90	380	2 714	1 627	1 087
do 1 439 zł	65	78	359	2 468	1 549	919
1 440—1 799 „	77	87	339	2 520	1 425	1 095
1 800—2 999 „	90	105	426	3 094	1 816	1 278
3 000 i więcej „	99	119	434	3 297	1 843	1 454
Rodziny nauczycieli szkół powszechnych (1934 r.)						
Rodziny zbadane: w miastach	85	106	444	3 152	1 867	1 285
na wsi	94	112	478	3 393	2 016	1 377
do 1 199 zł	90	102	469	3 243	1 973	1 270
1 200 i więcej „	98	123	488	3 554	2 063	1 491
Normy żywnościowe w wojsku						
W formacjach liniowych	96	50	636	3 463	2 874	589
W szkołach	139	81	710	4 264	3 136	1 128

TABL. 51. STRUKTURA BUDŻETÓW RODZIN ROBOTNICZYCH I PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Liczba zbadanych budżetów	Rozchody					Inne
			Ogółem	Żywność i użytki	Ko- morne	Opał i oświe- tlenie	Odzież, obuwie itd.	
			w odsetkach					
Rodziny robotnicze								
Polska ^a	1927	40	100,0	66,2	6,4	4,5	10,9	12,0
Belgia	1928/29	116	100,0	58,2	9,1	4,9	15,4	12,4
Czechosłow. . .	1931/32	414	100,0	51,0	5,7	5,3	12,1	25,9
Holandia ^b . . .	1934/35	75	100,0	37,5	17,6	5,3	8,3	31,3
Niemcy	1927/28	896	100,0	45,3	10,0	3,6	12,7	28,4
Stany Zj. Am. ^c .	1934	—	100,0	33,6	25,1 ^d	5,3	15,3	20,2
Szwecja	1932/33	610	100,0	35,8	13,5	4,0	13,0	33,2
Rodziny pracowników umysłowych								
Polska ^a	1932	71	100,0	32,7	13,0	5,1	12,1	37,1
Belgia	1928/29	57	100,0	48,9	16,0	5,3	15,1	14,7
Czechosłow. . .	1931/32	379	100,0	35,3	7,9	4,3	14,3	38,2
Holandia ^b . . .	1934/35	109	100,0	22,4	13,1	3,8	8,6	52,1
Niemcy	1927/28	498	100,0	33,2	12,0	3,7	13,9	37,1
Stany Zj. Am. ^c .	1934	—	100,0	31,5	25,2 ^d	4,7	18,9	19,7
Szwecja ^e	1932/33	90	100,0	24,4	14,3	3,7	12,2	45,4

^a Budżet typowy w Warszawie. ^b Budżety w Amsterdamie. ^c Budżet w Kalifornii. ^d Łącznie z wydatkami na umeblowanie i utrzymywanie mieszkań. ^e Stan średni.

TABL. 52. STRAJKI

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Strajki	769	494	312	357	504	631	946	1 165	2 056	2 074
Zakłady objęte przez strajki	5 230	4 036	1 185	1 154	6 219	7 282	9 416	11 631	22 016	22 058
Strajkujący w tys.	354	217	48	107	314	343	369	450	675	543
Stracone robotniko-dni w tys.	2 781	1 085	273	601	2 101	3 829	2 356	2 008	3 950	3 288
Strajkujący w ważniejszych gałęziach pracy w tys.										
Rolnictwo	2	1	2	2	27	2	3	4	8	4
Górnictwo	45	20	12	29	80	71	10	18	17	30
Hutnictwo	7	1	0	4	18	3	6	1	3	2
Przemysł przetwórczy:										
mineralny	13	12	8	6	6	11	17	23	42	38
metal. i elektrotechn.	24	16	4	6	9	12	13	9	27	27
chemiczny	3	2	0	10	1	8	6	7	3	5
włókienniczy	203	16	6	23	44	130	63	125	172	121
drzewny	14	7	4	3	5	8	6	24	24	23
spożywczy	4	2	2	6	3	1	5	8	13	11
odzieżowy	11	9	2	4	11	20	24	31	39	73
budowlany	15	2	2	3	3	20	27	27	71	46
Strajki powszechne	4	116	3	—	88	41	179	161	224	135
Strajki według żądań										
Podwyżka płac:										
strajki	481	260	101	92	95	225	273	394	855	893
strajkujący w tys.	206	47	9	14	24	56	54	68	117	152
Nieobniżanie płac:										
strajki	20	22	30	76	107	74	109	90	90	62
strajkujący w tys.	7	3	6	18	93	112	25	19	9	7
Wypłata zaległ. zarobk.:										
strajki	82	76	76	118	205	165	227	259	268	250
strajkujący w tys.	11	13	9	27	43	31	22	26	26	19
Strajki protest. i solidar.:										
strajki	13	7	5	4	15	39	81	79	134	144
strajkujący w tys.	37	118	3	0	124	116	214	282	279	222
Strajki według wyników ^a										
Wygrane ^b :										
strajki	571	352	207	252	349	468	672	877	1 631	1 476
strajkujący w tys.	279	63	26	82	108	198	119	142	397	283
Przegrane:										
strajki	178	132	96	95	134	102	173	191	262	358
strajkujący w tys.	37	32	18	24	80	25	30	24	29	39

^a Uwzględniono strajki o wiadomych wynikach. ^b Całkowicie lub częściowo

TABL. 53. OKUPACJE ZAKŁADÓW PRZY ZATARGACH PRACY

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937	Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937
Okupacje	137	193	390	963	1076	Okupacje według wyników ^a					
Zakłady oku-powane	137	193	390	1355	2552	Wygrane ^b :					
Strajkujący w zatargach okupacyjnych w tys.	45	23	45	138	157	okupacje	108	149	326	811	811
Okupujący w tys.	37	17	32	121	132	okupujący w tys.	25	13	26	100	109
Robotniko-dni okupacji w tys.	240	147	205	898	811	Przegrane:					
						okupacje	22	29	51	117	198
						okupujący w tys.	9	3	3	13	15

^a Uwzględniono okupacje o wiadomych wynikach. ^b Całkowicie lub częściowo.

TABL. 54. LOKAUTY

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Lokauty	—	5	7	4	8	7	3	6	6	12
Zakłady objęte przez lokauty	—	29	39	34	9	13	44	6	6	13
Zlokautowani w tys.	—	3,2	2,7	2,1	1,2	2,5	2,4	1,1	1,0	1,3
Stracone robotniko-dni w tys.	—	79,3	58,2	44,8	41,1	29,9	46,4	78,1	10,1	18,4

TABL. 55. STRAJKI I LOKAUTY W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Liczba strajków i lokautów				Strajkujący i zlokautowani				Stracone robotniko-dni			
	1928	1932	1936	1937	1928	1932	1936	1937	1928	1932	1936	1937
w tysiącach												
Polska	769	512	2 062	2086	354	315	676	544	2 781	2 142	3 960	3 306
Anglia	302	389	808	1122	124	379	316	595	1 388	6 488	1 830	3 420
Belgia	192	63	999	206	75	163	565	81	2 254	581		648
Czechosłow.	282	317	262	561	99	99	52	156	1 728	1 256	637	1 021
Francja	816	330	17091		204	54	2423		6 377			
Holandia	195	204	92	83	17	17	9	5	638	1 773	95	33
Kanada	96	111	155	247	17	23	35	71	224	255	277	886
Norwegia	63	91	176		8	6	18		364	394	402	
Rumunia	57	102	90		11	19	15		110	104	196	
Stany Zj. Am.	604	841	2 172	4609	314	324	789	1855	12 632	10 502	13 902	28 215
Szwajcaria	45	38	41	37	5	5	4	6	98	159	39	115
Szwecja	201	182	60		71	50	3		4 835	3 095	438	
Węgry	31	20	122		10	5	21		131	33	233	

TABL. 56. ZWIĄZKI ZAWODOWE

Lata Centrale związkowe Grupy związków	Liczba		Członkowie		Do- chody	Wy- datki	Nakład czaso- pism związk. w tys. egz.	
	zwią- zków	od- dzia- łów	zareje- stro- wani	płaca- cy składki				
			w tysiącach		w tys. złotych			
Ogółem	1932	287	7 777	913	658	17 129	17 067	14 110
	1933	277	9 281	897	660	15 289	15 109	12 286
	1934	279	7 724	945	706	18 242	15 800	12 388
	1935	298	7 383	941	618	13 851	13 208	7 968
w tym centrale:								
Zw. Stow. Zawodowych	25	1 266	284	137	2 844	2 691	2 141	
Zjedn. Zawod. Polskie	14	1 582	150	121	3 976	3 714	806	
Zw. Zw. Zawodowych	24	833	148	142	1 034	968	1 224	
Chrześc. Zjedn. Zawod.	3	254	65	20	137	135	180	
Unia Zw. Zaw. Pracow- ników Umysłowych	30	444	39	34	982	1 007	397	
Centr. Zj. Klas. Zw. Zaw.	21	132	36	17	169	176	121	
Zjedn. Zawod. „Praca”	3	26	14	3	29	51	—	
Związki zawod. robotn. niemieckich w Polsce	6	82	13	14	321	331	145	
Zj. Zaw. „Praca Polska”	14	88	10	5	29	27	—	
Związki:								
robotnicze	147	3 910	648	377	4 305	3 918	2 976	
prac. umysł. prywatnych	98	948	78	54	1 357	1 316	880	
prac. umysł. państw. i samorządowych . . .	53	2 525	215	187	8 189	7 974	4 112	

Źródło: Dane Ministerstwa Opieki Społecznej.

TABL. 57. ROBOTNICY I PRACOWNICY UMYŚLOWI ZORGANIZOWANI W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Stan w dn. 31.XII

Kraje	1932	1934	Kraje	1932	1934	Kraje	1932	1934
	w tysią- cach			w tysią- cach			w tysią- cach	
Anglia . . .	4 439	4 570	Grecja . . .	69	99	N. Zelandia . . .	45	63
Argentyna . . .	250	260	Holandia . . .	779	719	Palestyna . . .		68
Austria . . .	645	430	Irlandia . . .	154	195	Polska . . .	913	945
Belgia . . .	959	951	Japonia . . .	384	412	Rumunia . . .	28	44
Chiny . . .		289	Jugosławia . . .	52	60	Stany Zj. Am. . .	2 127	3 045
Czechosłow. . .	1 979	1 994	Kanada . . .	277	258	Szwajcaria . . .	349	351
Dania . . .	369	422	Łotwa . . .	34	42	Szwecja . . .	719	760
Finlandia . . .	23	30	Meksyk . . .	2 000	2 600 ^a	Węgry . . .	154	164
Francja . . .	1 340	1 352	Norwegia . . .	153	173	Włochy . . .	4 033	4 698

^a Stan w dniu 31.XII 1933.Źródło: *L'Année Sociale 1935/36*, Genewa 1936.

TABL. 58. INSPEKCJA PRACY

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Stan osobowy Inspekcji Pracy									
Inspektorzy okręgowi	12	12	12	12	12	12	12	11	13
Inspektorzy obwodowi	56	68	66	62	62	58	57	58	59
Podinspektorzy:									
do spraw ogólnych	28	31	30	27	28	25	27	35	38
kobiet									
i młodocianych	8	9	8	7	7	6	6	8	9
Lekarze inspekcyjni	2	2	2	2	1	1	1	1	2
Zakłady i robotnicy w ewidencji Inspekcji Pracy w tysiącach									
Zakłady pracy . . .	48	52	53	52	53	54	54	54	54
w tym w rolnictwie	20	20	20	20	20	20	20	20	19
Robotnicy . . .	1 320	1 564	1 426	1 291	1 223	1 249	1 304	1 337	1 410
w tym w rolnictwie	417	454	445	438	436	432	428	419	415
Czynności Inspekcji Pracy w tysiącach									
Wizytacje . . .	15,0	17,3	19,6	19,5	21,9	22,2	22,0	22,2	22,4
Wizytowane zakłady	11,6	13,5	15,1	14,4	16,7	19,4	17,2	17,6	17,3
w tym w rolnictwie ^a	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Robotnicy w wizytowanych zakładach	642,6	806,4	742,9	640,9	605,4	675,1	715,2	724,2	740,1
w tym w rolnictwie ^a	9,2	7,1	6,5	4,2	3,9	5,6	2,8	4,5	11,1
Stwierdzone:									
wykroczenia przeciw przepisom ochronnym	40,9	45,4	53,2	38,9	51,4	65,5	74,8	85,1	83,3
nieszczęśliwe wypadki przy pracy	36,8	47,7	40,4	33,6	24,3	26,1	45,7	48,1	44,6
Intervencje w sprawie:									
zatargów poszczególnych robotników	31,4	25,3	23,4	24,5	22,1	19,9	21,3	27,9	27,6
zatargów zbiorowych	2,8	2,3	1,8	1,9	2,3	2,3	2,9	3,4	5,5
umów zbiorowych	0,6	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	1,2
Sprawy w komisjach rozjemczych rolnych									
zlecenia z zakresu	5,4	4,3	4,4	6,2	8,3	8,3	9,7	10,0	10,9
ochrony pracy i inne	79,9	84,8	107,2	77,0	90,8	97,4	100,3	99,0	94,1

^a Uwzględniono tylko zakłady w ewidencji Inspekcji Pracy.

TABL. 59. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU PRACY W ZAKRESIE ROBÓT PUBLICZNYCH

Wydatki i dochody Funduszu Pracy ob. dział XXIII, tabl 27, str. 373

Województwa Rodzaje robót	Przeciętna liczba osób które pra- cowaly ^a		Liczba prze- pracowa- nych pracow- niko-dnia		Wydatki na roboty publicz ^b				
	w tysiącach				w milionach złotych				w od- set- kach
	1935- -1936	1936- -1937	1935- -1936 ^c	1936- -1937 ^d	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	
Ogółem	100.9	116.2	16 889	19727 ^e	49.9	80.2	87.4	95.7	100.0
według województw									
M. st. Warszawa	5.1	4.9	1 204	1 122	4.1	6.9	8.1	9.2	9.6
Warszawskie . . .	8.4	8.5	1 643	1 427	4.6	7.7	6.3	6.2	6.5
Łódzkie	9.2	11.1	1 532	2 053	7.1	10.0	14.7	14.7	15.3
Kieleckie	11.1	13.6	2 232	2 833	6.7	12.8	11.3	10.8	11.2
Lubelskie	3.9	2.8	466	484	1.3	3.0	2.4	2.7	2.8
Białostockie . . .	4.0	4.1	630	759	0.7	2.6	2.7	2.2	2.3
Wileńskie	5.3	3.9	821	691	0.7	2.2	2.3	2.9	3.1
Nowogrodzkie . . .	2.9	2.5	363	309	0.3	0.6	1.2	1.1	1.2
Poleskie	4.0	3.1	627	595	0.6	1.3	1.2	1.7	1.8
Wołyńskie	2.8	4.1	356	488	0.7	2.8	2.2	2.0	2.1
Poznańskie	6.6	15.7	903	1 681	3.1	3.9	5.3	7.1	7.4
Pomorskie	6.0	8.4	1 171	1 217	3.1	4.1	4.5	7.0	7.3
Śląskie	5.7	8.1	1 180	1 783	7.9	8.5	10.3	9.5	10.1
Krakowskie	11.9	9.9	1 651	1 798	6.0	7.2	7.2	8.5	8.8
Lwowskie	7.3	8.3	1 120	1 372	2.0	3.8	4.2	6.7	7.0
Stanisławowskie . .	3.4	5.0	480	685	0.9	1.8	1.7	2.0	2.1
Tarnopolskie . . .	3.3	2.2	510	338	0.1	1.0	1.8	1.4	1.4
według rodzajów robót									
Studia i projekty techniczne				92	0.1	1.2	1.2	0.8	0.8
Komunikacja	60.2	44.6	9 159	6 592	17.5	34.9	38.2	20.6	21.5
koleje	2.1	1.2	472	283	3.6	4.4	1.3	1.6	1.7
drogi wodne	7.7	3.1	1 396	558	2.4	5.5	5.9	1.8	1.9
drogi bite i mosty .	50.4	40.3	7 291	5 751	11.5	25.0	31.0	17.2	17.9
Melioracje	12.5	13.8	2 497	2 753	8.0	7.8	9.8	9.7	10.1
Urządzenia mie- dzymiastowe (elek- tryfikacja itp.) . . .	0.4	0.2	77	39	1.3	3.3	0.5	0.2	0.3
Urząd. miejskie . . .	24.4	51.7	4 249	9 112	17.7	22.3	28.1	54.8	57.2
w tym:									
kanalizacja									
i wodociągi	9.4	10.4	1 903	2 223	9.3	9.8	16.0	19.2	20.0
nawierzchnie ulic .	11.8	37.8	1 879	6 184	3.9	6.3	9.3	29.2	30.5
Budowle publiczne .	1.8	3.5	392	699	4.5	6.3	2.9	3.8	3.9
Budownictwo mieszkaniowe		0.9	250	188	0.6	3.7	5.3	5.0	5.3
Drobne roboty	1.6	1.5	265	252	0.2	0.7	1.4	0.8	0.9

a Na robotach finansowanych przez Fundusz Pracy. b Robotnicy i pracownicy umysłowi oprócz zatrudnionych przy pracach związanych ze studiami i projektami technicznymi; w 1935/36 ponadto oprócz zatrudnionych przy budownictwie mieszkaniowym. c Dniówki przepracowane przez robotników; pracownicy umysłowi przepracowali 385 tys. dniówek, a junacy 2 365 tys. dniówek. d Bez dniówek przepracowanych przez junaków. e Dniówki przy studiach nie są podzielone według województw.

TABL. 1. WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ

Rodzaje wydatków	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- 1938 ^a	1938- 1939 ^a
	w milionach złotych								
Ogółem	56.5	49.5	53.6	58.0	33.4	28.5	15.7	14.8	14.4
Opieka nad:									
dziećmi i młodzieżą	8.7	6.3	5.3	4.9	4.9	5.7	5.3	5.1	5.1
niezdolnymi do pracy	1.4	1.0	0.8	0.6	0.6	0.6	0.5	0.6	0.6
inwalidami wojennymi	5.1	3.8	3.6	3.0	3.9	3.8	3.6	4.6	4.1
w tym leczenie i pro-									
tezowanie	3.8	2.7	2.8	2.3	2.5	2.8	2.4	2.8	2.8
ofiarami wojny i wy-									
padków politycznych	1.5	0.8	0.6	0.5	1.0	0.4	0.4	0.4	0.4
weteranami powstań									
narodowych zasłużo-									
nymi w walce o nie-									
podległość ^b	0.13	0.11	0.08	0.07	0.06	0.14	0.18	0.18	0.31
poszkodowanymi przez									
wypadki żywiołowe	1.6	1.1	0.7	0.6	0.9	2.5	0.5	0.4	0.4
ruchem migracyjnym	3.7	2.6	1.3	0.9	0.6	0.5	0.7	0.8	0.7
bezrobotnymi i ich									
rodzinami	33.7	33.4	41.0	47.1	21.1	14.6	4.3	2.5	2.5
w kraju ^c	33.6	33.4	40.9	46.8	20.7	14.2	3.9	2.0	2.0
za granicą	0.00	0.05	0.11	0.15	0.31	0.38	0.35	0.50	0.50
Różnica ^d	0.7	0.4	0.3	0.4	0.4	0.3	0.2	0.3	0.3

a Budżet. b Opieka nad osobami zasłużonymi w walce o niepodległość poczynając od 1935/36. c Łącznie z dopłatą na rzecz Funduszu Pracy (Funduszu Bezrobocia). d Walka z nierządem, żebractwem, włóczęgostwem oraz opieka nad b. więźniami i ich rodzinami, popieranie samopomocy społecznej itp.

Uwaga. Wydatki Funduszu Pracy na opiekę społeczną ob. dział XXIII, tabl. 27, str. 373.

TABL. 2. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I SKARBU ŚLĄSKIEGO NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	1929- -1930	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- 1938 ^a
	w milionach złotych								
Związki samorządu terytorialnego ^b	70.4	74.9	74.1	74.4	69.2	56.9	48.0	48.9	51.7
Gminy wiejskie	7.4	8.3	10.5	9.5	7.2	5.9	4.8	6.1	5.9
Miasta	50.9	54.8	53.4	55.3	48.7 ^c	37.9 ^c	35.3	36.4	37.1
w tym ponad 200 000 mieszkańców ^d	30.3	29.3	30.2	27.8	28.4 ^c	20.4 ^c	18.6	19.1	20.4
Powiatowe związki samorządowe	8.9	8.4	7.6	6.2	9.4 ^e	9.1 ^e	3.9	2.8	4.5
Wojewódzkie związki samorządowe	3.2	3.4	2.6	2.4	3.9	4.0	4.0	3.6	4.2
Skarb Śląski ^e	15.8	14.9	15.0	11.5	7.9	9.7	10.7	12.2	12.4

a Preliminarze budżetowe. b Łącznie z wydatkami zakładów opiekuńczych. c Łącznie z opłatami na Fundusz Pracy. d Warszawa, Łódź, Lwów, Poznań i Kraków. e Łącznie z wydatkami na zdrowotność, przy czym dla zakładów opiekuńczych uwzględnione są tylko dopłaty.

Uwaga. Wydatki i dochody zakładów opiekuńczych związków samorządu terytorialnego ob. dział XXIII, tabl. 42, str. 385.

TABL. 3. DOCHODY I WYDATKI STOWARZYSZEŃ OPIEKUJĄCYCH SIĘ MACIERZYŃSTWEM, DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ^a W 1935/36 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centr.	wsch.	zach.	płd.
Liczba stowarzyszeń	407	127	74	11	65
Dochody w tys. zł	11 498.4	8 282.4	596.4	236.7	2 382.9
Subwencje i opłaty:					
Skarbu Państwa	1 815.0	1 614.0	35.7	6.9	158.4
Związków samorządu terytor.	1 546.5	1 129.5	204.9	8.7	203.4
Funduszu Pracy	127.5	122.6	1.2	2.2	1.5
Ubezpieczeń społecznych	124.0	117.4	—	0.2	6.4
Opłaty od rodzin	1 958.1	1 215.6	48.6	70.8	623.1
Z własnych źródeł	5 927.3	4 083.3	306.0	147.9	1 390.1
Wydatki w tys. zł	11 600.8	8 028.7	743.7	255.8	2 572.8

^a Stowarzyszenia o celach wyłącznie opiekuńczych.TABL. 4. STOWARZYSZENIA OPIKUŃCZE^a

Stan w dn. 31.III 1934

Rodzaje instytucji	Liczba stowarzyszeń						Liczba członków w tys.
	Polska ^b	M. st. Warszawy	Województwa				
			centr. ^c	wsch.	zach. ^b	płd.	
Ogółem	1 145	99	495	275	59	217	210,2
Stowarzyszenia opiekujące się:							
dziećmi i młodzieżą	262	44	59	48	11	100	50,1
dorosłymi i rodzinami	319	38	127	54	40	60	48,5
o celach specjalnych	564	17	309	173	8	57	111,6

^a Stowarzyszenia o celach wyłącznie opiekuńczych. ^b Bez woj. śląskiego.^c Bez m. st. Warszawy.

TABL. 5. FUNDACJE OPIKUŃCZE I LECZNICZE

Stan w dn. 1.I

Rodzaje fundacji	1936	1937	1938					
			Polska	M. st. Warszawy	Województwa			
					centr. ^a	wsch.	zach. ^a	płd.
Ogółem	1 586	1 554	1 511	46	218	17	462	768
Opiekuńcze	1 470	1 447	1 395	34	183	16	438	724
Opiekuńczo-lecznicze	36	30	29	1	10	—	8	10
Lecznicze	80	77	87	11	25	1	16	34

^a Bez m. st. Warszawy.

Uwaga. Wartość majątku fundacji w dniu 1.I 1936 wynosiła około 200 milionów złotych.

TABL. 6. KOMISJE OPIEKI SPOŁECZNEJ I OPIEKUNOWIE SPOŁECZNI

Stan w dn. 31.III 1936

Wyszczególnienie	Polska ^a	M. st. Warszawy	Województwa			
			centr. ^b	wsch.	zach. ^a	płd.
Komisje opieki społecznej:						
wojewódzkie	10	×	4	3	1	2
powiatowe	224	×	76	36	43	69
gminne miejskie	551	1	204	58	129	159
w tym miast wydzielonych	41	1	21	5	6	8
gminne wiejskie	2 536	×	1 208	362	303	663
Opiekunowie społeczni	20 166	342	6 248	3 343	2 585	7 648

^a Bez woj. śląskiego, gdzie rozporządzenie o opiekunach i komisjach opieki społecznej nie obowiązuje. ^b Bez m. st. Warszawy.

Uwaga. Dane obejmują jedynie komisje działające i opiekunów czynnych.

TABL. 7. ZAKŁADY OPIEKI CAŁKOWITEJ (ZAMKNIĘTE) DLA DOROSŁYCH
Stan w dniu 31.III

Wyszczególnienie	1935	1936					
		Polska	M. st. War- szawa	Województwa			
				centr. ^a	wsch.	zach.	płd.
Zakłady							
Ogółem	1 517	1 574	30	260	50	1 112	122
Schroniska	1 466 ^b	1 522 ^c	23	244	45	1 100 ^c	110
Zakłady specjalne	51	52	7	16	5	12	12
Właściciele zakładów							
Samorząd terytorialny ^d	1 029 ^b	1 080 ^c	5	90	8	931 ^c	46
Organizacje społeczne	110	117	18	43	26	16	14
Fundacje	155	167	4	73	—	53	37
Zgromadzenia zakonne	32	39	2	13	1	18	5
Związki wyznaniowe	105	154	1	38	15	86	14
Osoby prywatne	8	8	—	2	—	4	2
Właściciel nie podany	78	9	—	1	—	4	4
Wielkość zakładu							
poniżej 20 miejsc	221	240	4	97	12	85	42
20—59	250	253	8	107	27	65	46
60 i więcej miejsc	103	114	17	37	8	35	17
brak danych	143 ^e	128 ^e	1	19	3	88 ^e	17
Pensjonariusze							
Ogółem	30 522	30 666	3 580	7 202	1 938	13 446	4 500
mężczyźni	9 168	9 165	952	1 898	476	4 622	1 217
kobiety	21 354	21 501	2 628	5 304	1 462	8 824	3 283
W schroniskach	26 681 ^b	26 696 ^c	2 728	6 221	1 786	12 299 ^c	3 662
W zakładach specjalnych	3 841	3 970	852	981	152	1 147	838
ociemniali i głuchoniemi	131	153	20	28	24	81	—
nieuleczalnie chorzy	1 522	1 607	473	338	56	177	563
upośledzeni umysłowo	250	363	—	154	22	111	76
w domach ochrony kobiet	378	422	—	109	—	123	190
w domach pracy dobrowolnej	951	809	359	208	50	183	9
w domach pracy przymus.	609	616	—	144	—	472	—
Właściciele zakładów							
Samorząd terytorialny ^d	15 899 ^b	16 529 ^c	1 584	3 237	199	9 794 ^c	1 715
Organizacje społeczne	5 566	4 686	1 138	1 260	1 272	377	639
Fundacje	3 554	4 089	470	1 389	—	852	1 378
Zgromadzenia zakonne	2 029	2 402	192	385	115	1 402	308
Związki wyznaniowe	2 390	2 716	196	888	352	953	327
Osoby prywatne	94	132	—	29	—	51	52
Właściciel nie podany	990 ^e	112 ^e	—	14	—	17 ^e	81
Źródła opłat							
Skarb Państwa	123	29	13	6	4	4	2
Samorząd terytorialny ^d	12 736	12 927	2 116	3 361	995	4 652	1 803
Organizacje społeczne	2 048	2 112	721	460	504	37	390
Fundacje	1 597	1 838	12	793	—	289	744
Zgromadzenia zakonne	424	407	31	140	9	160	67
Związki wyznaniowe	1 250	1 019	105	351	256	28	279
Pensjonariusze i ich rodziny	2 274	2 721	568	535	37	978	603
Źródło opłaty nie podane	4 970	4 193	14	1 556	133	1 878	612
Wiek							
poniżej 30 lat	2 463	2 412	304	419	56	1 110	523
30—59	5 778	5 761	936	1 510	230	1 926	1 159
60 i więcej lat	14 922	15 066	2 330	4 650	1 598	3 953	2 535
wiek nie podany	2 259 ^e	2 007 ^e	10	623	54	1 037 ^e	283

^a Bez m. st. Warszawy. ^{b—c} W tym przytułków-schronisk w gminach wiejskich woj. poznańskiego: ^b—800 o 5 100 pensjonariuszach, ^c—839 o 5 420 pensjonariuszach. Dla tych zakładów brak danych o wielkości zakładu, źródłach opłaty i wieku pensjonariuszów. ^d Łącznie ze Skarbem Śląskim. ^e Bez przytułków-schronisk w gminach wiejskich woj. poznańskiego.

TABL. 8. ZAKŁADY OPIEKI CAŁKOWITEJ (ZAMKNIĘTEJ) DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY
Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	1935	1936					
		Polska	M. st. War- szawa	Województwa			
				centr. ^a	wsch.	zach.	pld.
Zakłady							
Ogółem	910	881	76	233	123	119	330
Żłobki	44	42	5	10	4	14	9
Schroniska i bursy	807	775	59	201	114	91	310
Zakłady specjalne	59	64	12	22	5	14	11
Właściciele zakładów							
Samorząd terytorialny ^b	103	98	2	46	13	22	15
Organizacje społeczne	518	499	58	121	82	34	204
Fundacje	71	61	7	7	1	15	31
Zgromadzenia zakonne	137	142	4	32	23	21	62
Związki wyznaniowe	47	56	4	18	3	22	9
Osoby prywatne	11	10	—	3	1	3	3
Właściciel nie podany	23	15	1	6	—	2	6
Wielkość zakładu							
poniżej 10 miejsc	8	9	—	1	2	3	3
10—19	68	68	4	7	10	10	37
20—59	479	472	29	111	72	47	213
60—99	132	136	19	45	13	18	41
100—199	104	101	19	32	15	16	19
200 i więcej miejsc	24	21	1	11	1	2	6
brak danych	95	74	4	26	10	23	11
Wychowankowie							
Ogółem	42 982	41 975	5 922	12 173	5 835	5 214	12 831
chłopcy	22 465	21 987	2 853	5 663	2 919	2 940	7 612
dziewczeta	20 517	19 988	3 069	6 510	2 916	2 274	5 219
W żłobkach	2 939	2 832	1 270	460	180	429	493
W schroniskach	36 082	34 950	3 894	10 223	5 462	3 504	11 867
W zakładach specjalnych	3 961	4 193	758	1 490	193	1 281	471
ociemniałi i głuchoniemi	884	725	31	175	33	250	236
wątl i słabowici	360	228	45	183	—	—	—
upośledzeni umysłowo	581	689	70	428	38	153	—
kalecy i epileptycy	79	100	—	31	—	69	—
trudni do prowadzenia	2 111	2 250	494	631	122	809	194
w pogotowiach opiekuńczych	146	201	118	42	—	—	41
Właściciele zakładów							
Samorząd terytorialny ^b	7 347	6 799	175	2 749	1 035	1 510	1 330
Organizacje społeczne	20 669	20 280	3 312	6 325	3 023	1 143	6 477
Fundacje	5 022	4 503	1 741	509	2	610	1 641
Zgromadzenia zakonne	6 793	7 107	276	1 758	1 712	1 069	2 292
Związki wyznaniowe	1 434	2 119	294	470	41	733	581
Osoby prywatne	454	195	—	68	22	42	63
Właściciel nie podany	1 263	972	124	294	—	107	447
Źródła opłat							
Skarb Państwa	1 836	1 591	525	405	54	545	62
Samorząd terytorialny ^b	14 701	14 430	1 903	5 711	2 616	1 884	2 316
gminy wiejskie	920	755	16	321	223	175	21
miasta	10 062	9 701	871	4 138	1 612	1 005	2 075
powiatowe związki sam.	1 649	1 230	196	552	304	55	123
wojewódzkie związki sam. ^b	2 070	2 743	820	700	477	649	97

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Łącznie ze Skarbem Śląskim.

(dok. str. 279)

TABL. 8. ZAKŁADY OPIEKI CAŁKOWITEJ (ZAMKNIĘTEJ) DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)

Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	1935	1936					
		Polska	M. st. Warszawa	Województwa			
				centr. ^a	wsch.	zach.	piłd.
Wychowankowie (dok.)							
Źródła opłat (dok.)							
Organizacje społeczne . . .	6 367	6 645	1 038	1 890	915	264	2 538
Fundacje . . .	2 777	2 004	893	68	2	129	912
Zgromadzenia zakonne . . .	1 700	1 802	69	444	239	126	924
Związki wyznaniowe . . .	650	789	114	244	11	79	341
Rodzice i opiekunowie . . .	6 772	7 625	859	934	834	635	4 363
Źródło opłaty nie podane . .	8 179	7 089	521	2 477	1 164	1 552	1 375
Wiek							
poniżej 1 roku . . .		1 525	769	252	62	291	151
1—2 lat . . .		1 282	163	366	244	176	333
3—6 „ . . .		3 873	396	1 476	624	440	937
7—13 „ . . .		15 731	1 859	5 530	1 998	1 547	4 797
14—18 „ . . .		11 146	1 446	2 381	1 498	1 144	4 677
19—22 „ . . .		2 965	757	473	359	309	1 067
powyżej 22 lat . . .		806 ^b	345	184	63	50	164
wiek nie podany . . .		4 647	187	1 511	987	1 257	705
Szkolenie i nauczanie wychowanków ^b :							
w przedszkolach . . .	3 054	3 061	116	1 296	607	290	752
w szkołach powszechnych . .	16 389	17 058	2 297	5 789	2 195	1 896	4 881
„ „							

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Dane dotyczą dzieci i młodzieży ze schronisk, burs i zakładów specjalnych. ^c W przeważającej liczbie dzieci niewiadomego pochodzenia.

Uwaga. W tabl. 7 i 8 podane są dane według rozmieszczenia zakładów opiekuńczych. Często pensjonariusze znajdują się na koszt właściwych samorządów w zakładach na terenie innych województw; zwłaszcza dotyczy to m.st. Warszawy.

TABL. 9. OPIEKA CAŁKOWITA (ZLECONA) W RODZINACH ZASTĘPCZYCH
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Stan w dn. 31.III 1936

Wyszczególnienie	Polska	M. st. Warszawa	Województwa			
			centr. ^a	wsch.	zach.	płd.
Liczba rodzin zastępczych . . .	6 491	56	1 772	1 047	2 347	1 289
w miastach	3 390	56	1 169	206	1 696	269
na wsi	3 101	X	603	841	651	1 020
Liczba umieszcz. wychowanków	8 173	80	2 072	1 426	2 978	1 697
w miastach	4 257	80	1 319	328	2 217	310
na wsi	3 916	X	753	1 098	761	1 387

^a Bez m. st. Warszawy.

Uwaga. Podział terytorialny według zamieszkania rodziny zastępczej.

TABL. 10. NIEKTÓRE FORMY OPIEKI CZĘŚCIOWEJ NAD MATKĄ
I DZIECKIEM NA WSI

Wyszczególnienie	1935	1936	1937			
			Pol- ska	Województwa		
			centr.	wsch.	zach.	płd.
Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet						
Ogniska Matki i Dziecka . . .	60	95	177	64	60	7
Liczba dzieci w opiece . . .	2 513	3 699	6 749	2 489	2 412	234
Dziecińce sezonowe (letnie) . .	374 ^a	333	481	77	95	13
Liczba dzieci w opiece . . .	22 991 ^a	16 145	21 430	3 444	4 737	621
Organizacja Kół Gospodyń Wiejskich						
Ogniska Matki i Dziecka . . .	31	95	135	101	34	—
Liczba dzieci w opiece . . .	1 307	2 826	3 688	2 530	1 158	—
Dziecińce sezonowe (letnie) . .	206	340	547	376	171	—
Liczba dzieci w opiece . . .	5 453	9 825	15 417	10 135	5 284	—
Inne organizacje kobiet wiejskich						
Ogniska Matki i Dziecka . . .	1	14	24	—	—	12
Liczba dzieci w opiece . . .	55	679	1 002	—	—	455
Dziecińce sezonowe (letnie) . .	76	112	296	—	10	14
Liczba dzieci w opiece . . .	2 805	4 460	10 784	—	406	620

^a W tym pomoc powodziom.TABL. 11. DOŻYWIANIE DZIECI I MŁODZIEŻY^a

Województwa	Marzec 1936	Marzec 1937				1936/37
		Ogół- tem	Dzieci		Młod- ociani	Koszt roczny ^b w tys. zł
			przed- szkolne	szkolne		
Polska	364 182	652776	129 946	471 715	51 115	9 997
M.st. Warszawa . . .	34 894	53 248	9 893	37 852	5 503	1 117
Centralne ^c	121 221	221 975	49 515	155 482	16 978	3 196
Wschodnie	34 129	75 513	11 565	59 152	4 796	1 142
Zachodnie	107 843	158 373	36 855	108 760	12 758	2 490
Południowe	66 095	143 667	22 118	110 469	11 080	2 052

^a Akcja Komitetów Pomocy Dzieciom i Młodzieży, istniejących na zasadzie zarządzenia Min. Opieki Społecznej z dnia 27.VIII 1935. ^b Rok szkolny. Koszty pokryły w przybliżeniu: Fundusz Pracy i Komitet Pomocy Zimowej 50%, samorząd terytorialny 26%, Min. Opieki Społecznej 8%, ubezpieczalnie społeczne i Z. U. S. 8%, społeczeństwo 8%. ^c Bez m. st. Warszawy.

Uwaga. Dożywianie trwa od października do czerwca. Największe nasilenie akcji dożywiania przypada na styczeń, luty i marzec.

TABL. 12. LETNIE KOLONIE I PÓLKOLONIE DZIECIĘCE

Wyszczególnienie	1932 ^a	1935	1936						1937
			Pol-ska	M. st. War-szawa	Województwa				
					centr. ^b	wsch.	zach.	płd.	
Dzieci objęte akcją w tys.	138,0	237,3	323,5	45,1	79,2	32,8	85,3	81,1	417,3
w tym rodziców bezrobotnych		82,2	104,3	4,4	30,4	5,9	47,9	15,7	
Liczba kolonii	1 013	1 648	1 533	244	367	144	493	285	2 027 ^c
Dzieci na koloniach w tys. . .	80,4	126,7	133,3	27,8	45,2	12,1	25,6	22,6	171,3 ^c
wypoczynkowych	69,5	118,8	125,0	26,8	42,4	11,9	22,9	21,0	114,5
lecniczych	10,9	7,9	8,3	1,0	2,8	0,2	2,7	1,6	12,8
Liczba półkolonii	234	918	1 931	23	173	264	165	1 306	3 273
Dzieci na półkoloniach w tys. .	57,6	110,6	190,2	17,3	34,0	20,7	59,7	58,5	246,0
Sumy wydatkowane na kolonie i półkolonie w tys. zł	5 569	6670 ^d	7 526	2 005	2 059	596	1 492	1 374	9 918
Skarb Państwa	780	984	1 248	256	272	99	466	155	1 907
Związki samorządu terytor. .	835	1 061	849	242	207	79	223	98	1 032
Fundusz Pracy	—	665	598	69	354	30	71	74	842
Subsidia społeczne	} 3508	2 082	2 604	750	649	229	451	525	} 5139
Opłaty rodziców		1 649	1 687	536	401	120	212	418	
Ubezpieczalnie społeczne i Z.U.S.	446	140	540	152	176	39	69	104	998

^a Bez woj. śląskiego. ^b Bez m. st. Warszawy. ^c Łącznie z obozami.
^d Brak podziału dla 89 tys. zł.

Uwaga. Tablica nie obejmuje dziecińców sezonowych (letnich) uwzględnionych w tabl. 10 na str. 280.

TABL. 13. PRZYZABRYCZNE INSTYTUCJE OCHRONY MACIERZYŃSTWA^a

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1932	1936	1937	1938				
				Pol-ska	Województwa			
					centr.	wsch.	zach.	płd.
Fabryki wykonywujące opiekę	74	121	159	188	132	9	24	23
państwowe	40	35	34	35	18	3	9	5
prywatne	34	86	125	153	114	6	15	18
Kobiety zatrudnione w fabrykach	20799	51616	68707	85447	72119	1 429	6 687	5 212
Żłobki	34	32	30	32	18	—	9	5
Dzieci w żłobkach	525	518	478	456	279	—	122	55
Stacje lotne ^b	60	97	138	174	128	9	19	18
Dzieci pod opieką stacji lotnych	3 430	4 239	6 445	7 329	5 172	534	818	805

^a Istniejące na zasadzie ustawy w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet z dnia 2. VII 1924. ^b Odpowiada liczbie fabryk, które zorganizowały stacje lotne.

TABL. 14. POMOC DORAŻNA FUNDUSZU PRACY DLA BEZROBOTNYCH

Wyszczególnienie	1935- -1936	Polska	M. st. War- szawa	1936/37				
				Województwa				
				centr. ^a	wsch.	zach.	płd.	
Liczba rodzin objętych pomocą doraźną ^b								
Kwiecień	187 546	234 839	6 851	76 906	6 232	120 321	24 529	
Maj	136 871	169 447	4 650	40 400	2 675	105 978	15 749	
Czerwiec	107 195	93 225	4 287	11 656	1 569	65 091	10 622	
Lipiec	93 694	79 462	3 509	10 752	967	57 799	6 438	
Sierpień	86 850	72 135	4 509	9 732	723	51 847	5 324	
Wrzesień	76 925	67 411	3 906	5 698	588	51 742	5 477	
Październik	72 431	64 285	4 109	5 724	450	48 278	5 724	
Listopad	97 457	84 619	4 235	11 772	732	55 323	12 557	
Grudzień	209 839	—	—	—	—	—	—	
Styczeń	234 585	—	—	—	—	—	—	
Luty	260 734	—	—	—	—	—	—	
Marzec	260 360	—	—	—	—	—	—	

Udzielone świadczenia w tys. zł^bWartość świadczeń . | 20 298 | 11 344^c | 938 | 2 516 | 339 | 5 997 | 1 128

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Od grudnia 1936 akcję pomocy bezrobotnym prowadził O. O. K. P. B., ob. tabl. 15. ^c W tym 426 tys. zł nie podzielonych według województw; ponadto udzielono dotacji 2 545 tys. zł Ogólnopolskiemu Obywatelskiemu Komitetowi Pomocy Bezrobotnym.

Uwaga. Dochody Funduszu Pracy ob. dział XXIII, tabl. 27, str. 373.

TABL. 15. DZIAŁALNOŚĆ OGÓLNOPOLSKIEGO OBYWATELSKIEGO KOMITETU POMOCY BEZROBOTNYM (POMOC ZIMOWA) W 1936/37 R.

Wyszczególnienie	Polska	M. st. War- szawa	Województwa			
			centr. ^a	wsch.	zach.	płd.
Rodziny i dzieci objęte pomocą						
Liczba rodzin objętych pomocą zimową:						
listopad 1936	8 282	—	—	3 632	—	4 650
grudzień 1936	268 326	5 257	111 108	14 063	98 999	38 899
styczeń 1937	335 309	10 107	124 629	17 786	131 384	51 403
luty	367 995	13 567	132 872	20 392	141 771	59 393
marzec	375 994	15 708	136 246	26 028	136 314	61 698
kwiecień	267 023	16 019	89 612	13 796	105 385	42 211
maj	111 057	10 603	16 278	5 032	74 001	5 143
czerwiec	7 756	7 756	—	—	—	—
Liczba dożywianych dzieci ^b :						
listopad 1936	14 824	—	2 500	5 000	—	7 324
grudzień 1936	323 548	33 748	125 235	40 998	73 750	49 817
styczeń 1937	437 270	43 212	168 228	49 190	105 306	71 334
luty	509 064	48 938	187 721	54 338	131 356	86 711
marzec	555 874	52 812	179 063	70 667	131 582	121 750
kwiecień	510 002	53 733	141 586	71 044	128 451	115 188
maj	251 513	16 434	68 053	57 668	85 731	23 627
czerwiec	12 022	12 022	—	—	—	—
Udzielone świadczenia i wpływ w tys. zł						
Wartość świadczeń	33 103 ^c	4 174	10 291	2 318	10 882	5 049
Wpływy—ogółem	36 304 ^d	4 519	8 492	1 795	9 537	4 575
w gotówce	28 545 ^d	4 030	6 063	1 222	6 308	3 536
w naturze	7 759	489	2 429	573	3 229	1 039

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Dane te uwzględniono również w tabl. 11 na str. 280^{c-d} W tym nie podzielonych według województw: ^c—389 tys. zł; ^d—7 386 tys. zł

TABL. 16. ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI
WEDŁUG NARODOWOŚCI I ARMII

Stan w dn. 31.III 1937

Armie Województwa	Ogół- tem	Inwalidzi narodowości						
		pol- skiej	ukra- ińskiej i ruskiej	biało- ruskiej	rosyj- skiej	nie- miec- kiej	ży- dow- skiej	Innej
Ogółem	166 733	127 649	25 661	3 884	656	3 595	5 236	52
Armia polska	34 221	30 173	1 572	664	176	628	991	17
Byłe formacje polskie, (legiony, korpusy itp.)	1 731	1 713	3	—	5	—	9	1
Byłe formacje obce uznane przez Pań- stwo Polskie	305	30	251	4	8	—	1	11
Była armia rosyjska	19 215	10 812	3 465	3 177	465	162	1 114	20
Była armia niemiecka	58 814	56 075	—	—	—	2 708	31	—
Była armia austriacka	52 447	28 846	20 370	39	2	97	3 090	3
Centralne	28 657	25 548	213	588	503	569	1 228	8
Wschodnie	12 569	4 338	4 104	3 246	143	49	650	39
Zachodnie	67 599	64 609	14	—	3	2 895	75	3
Południowe	57 908	33 154	21 330	50	7	82	3 283	2

TABL. 17. ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI
WEDŁUG STOPNIA UTRATY ZDOLNOŚCI ZAROBKOWEJ

Stan w dn. 31.III

Województwa Przyczyny inwalidztwa	1936	1937				
		Ogół- tem	Inwalidzi według stopnia utruty zdolności do pracy			
			poniżej 15%	15— 44%	45— 84%	85— 100%
Ogółem	168 320	166 733	38 499	99 984	26 168	2 082
Inwalidzi, których upraw- nienia określono:						
na stałe	149 229	146 324	34 425	86 305	23 796	1 798
tymczasowo	19 091	20 409	4 074	13 679	2 372	284
Centralne	28 367	28 657	7 011	15 974	5 204	468
Wschodnie	12 499	12 569	2 503	7 437	2 447	182
Zachodnie	68 489	67 599	17 400	39 462	9 960	777
Południowe	58 965	57 908	11 585	37 111	8 557	655
Uszkodzenia kończyn	92 562	91 919	17 754	54 582	18 812	771
Uszkodzenia głowy, krego- słupa itp.	23 250	23 246	6 400	14 078	2 515	253
Schorzenia pochodzenia gruź- liczego	8 384	7 556	1 651	4 527	1 215	163
Schorzenia psychiczne i ner- wowe	8 464	8 622	2 500	4 800	1 057	265
Schorzenia uszu	2 962	2 914	672	1 957	272	13
Ociemniali	5 755	5 640	17	4 270	887	466
Inne schorzenia	26 943	26 836	9 505	15 770	1 410	151

**TABL. 18. ZAOPATRZENIA WETERANÓW POWSTAŃ NARODOWYCH
I BYŁYCH SKAZAŃCÓW POLITYCZNYCH**

A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa^a

Wyszczególnienie	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937 ^b	1937- -1938 ^b	1938- -1939 ^b
	w tysiącach złotych							
Ogółem	2 624	3 040	3 302	3 535	3 584	3 528	4 680	4 975
Pensje weteranów powstań narodowych	1 499	1 291	1 174	921	871	760	750	775
Zaopatrzenia byłych skazańców politycznych	1 125	1 749	2 128	2 614	2 713	2 760	3 100	3 200
Zaopatrzenia uczestników walk o niepodległość	—	—	—	—	—	8	830	1 000

B. Osoby pobierające zaopatrzenia
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	2 363	2 548	2 887	3 064	3 052	3 365	3 501
Uczestnicy powstań narodowych	1 594	1 406	1 273	1 167	1 047	950	866
Weterani	327	264	191	145	107	75	57
Wdowy	1 267	1 142	1 082	1 022	940	875	809
Byli skazańcy polityczni	769	1 142	1 614	1 897	2 005	2 246	2 328
Skazańcy	454	731	1 056	1 251	1 315	1 479	1 513
Wdowy	204	278	364	454	499	565	597
Sieroty	111	121	164	152	145	155	168
Rodzice ^c	—	12	30	40	46	47	50
Uczestnicy walk o niepodległość	—	—	—	—	—	169 ^d	507 ^e

^a Przewidziane w części 17 budżetu: Renty inwalidzkie i pensje. ^b Budżet ^c Liczba rent wypłaconych rodzicom. ^{d-e} Stan w dniu 31.III; przyznano zaopatrzenie: ^d—59 uczestnikom, 36 wdowom, 56 sierotom, 18 rodzicom; ^e—21 uczestnikom, 98 wdowom, 149 sierotom, 49 rodzicom.

TABL. 19. ZAOPATRZENIA INWALIDÓW WOJENNYCH I WOJSKOWYCH

A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa^a

Wyszczególnienie	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938 ^b	1938- -1939 ^b
	w tysiącach złotych						
Ogółem	127 614	121 821	99 876	99 502	92 810	94 020	101 032
Renty inwalidów wojennych i wojskowych z 1914 i lat następnych	125 589	120 083	98 377	98 112	91 588	92 540	99 272
Renty inwalidów w wojennych sprzed 1914	1 269	1 124	1 101	1 046	981	980	960
Kapitalizacja rent	756	614	398	344	241	500	800

B. Osoby pobierające renty inwalidzkie
Stan w dn. I.VII

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937 ^c		
					Ogółem	A	B
Ogółem	243 340	180 982	190 732	199 638	209 703	204 732	4 971
Inwalidzi	119 592	77 756	81 858	87 856	95 896	91 382 ^d	4 514
Wdowy	66 318	53 078	58 657	61 284	62 850	62 460	390
Sieroty	41 830	29 546	28 941	28 032	26 382	26 315	67
Rodzice ^e	15 600	20 602	21 276	22 466	24 575	24 575	—

^a Przewidziane w części 17 budżetu: Renty inwalidzkie i pensje. ^b Budżet ^c A—renty inwalidów wojennych i wojskowych z 1914 i lat następnych; B—renty inwalidów wojennych sprzed 1914. ^d W tym 6 671 inwalidów wojskowych. ^e Liczba rent wypłacanych rodzicom.

Uwaga. Wydatki na leczenie, protezowanie i opiekę nad inwalidami ob. tabl. I, na str. 275.

DZIAŁ XV. ZDROWOTNOŚĆ PUBLICZNA. SPORT

A. Zdrowotność publiczna

Ob. także dział XIV, tabl. 5, 12 i 13, str. 276 i 281

TABL. 1. LEKARZE W 1935 R.

Województwa	Ogółem	Większe miasta ^a	Większe miasta	Ogółem	Większe miasta ^a	Większe miasta
	Liczby bezwzględne			na 10 000 mieszkańców		
Polska	12 427	7 664	4 763	3.7	16.8	1.6
M. st. Warszawa	2 850	2 850	—	23.0	23.0	—
Warszawskie	522	29	493	2.0	4.9	1.9
Łódzkie	932	670	262	3.4	8.8	1.3
Kieleckie	593	291	302	1.9	6.7	1.1
Lubelskie	421	101	320	1.6	8.5	1.3
Białostockie	407	166	241	2.4	11.2	1.5
Wileńskie	630	480	150	4.1	23.0	1.3
Nowogródzkie	178	—	178	1.6	—	1.6
Poleskie	201	76	125	1.7	14.1	1.1
Wołyńskie	337	—	337	1.5	—	1.5
Pomorskie	974	546	428	4.4	14.3	2.3
Poznańskie	332	157	175	2.9	8.1	1.8
Śląskie	491	236	255	3.6	8.9	2.3
Krakowskie	1 217	814	403	5.1	32.5	1.9
Lwowskie	1 664	1 148	516	5.1	29.8	1.8
Stanisławowskie	347	100	247	2.2	15.8	1.7
Tarnopolskie	331	—	331	2.0	—	2.0

^a Miasta liczące powyżej 50 000 mieszkańców.

Źródło: Dr M. Kacprzak *Rozsiedlenie lekarzy w Polsce*, Warszawskie Czasopismo Lekarskie, nr 2—4, 1937.

TABL. 2. LEKARZE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Liczba lekarzy na 10 000 mieszkańców

Kraje	Lata	Le-karze	Kraje	Lata	Le-karze	Kraje	Lata	Le-karze
Węgry	1935	10.5	Norwegia	1935	7.4	Z.S.R.R.	1935	5.0
Włochy	1935	8.5	Belgia	1934	7.4	Bułgaria	1936	4.5
Szwajcaria	1936	8.2	Czechosłow.	1936	7.4	Szwecja	1935	4.2
Japonia	1934	8.1	Niemcy	1936	7.3	Polska	1935	3.7
Łotwa	1936	7.9	Holandia	1935	7.0	Jugosławia	1935	3.5
Dania	1935	7.7	Francja	1931	6.1	Finlandia	1936	3.2

TABL. 3. APTEKI I PERSONEL APTECZNY

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie			1937						
	1935	1936	Pol-ska	Województwa					po-tu-dnio-we
				m. st. War-sza-wa	cen-tral-na ^a	wscho-dnie	za-chod-nie		
Apteki	2 208	2 232	2 260	133	891	333	394	509	
Na 100 000 mieszkańców publiczne	6.6	6.6	6.6	10.8	6.8	5.5	8.2	5.6	
ubezpieczalni społeczn.	2 005	2 029	2 064	106	818	316	343	481	
zakładowe i domowe	94	86	85	11	47	4	8	15	
Personel	109	117	111	16	26	13	43	13	
z ukończonymi studiami	4 975	5 157	5 205	709	1 875	676	709	1 235	
pomocnicy apteczni	3 394	3 494	3 582	484	1 145	375	585	993	
	1 581	1 663	1 623	225	731	301	124	242	

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 4. SZPITALA I ŁÓŻKA W SZPITALACH
Stan w dn. 1.1

Lata Szpitale według właścicieli	Szpi- tale	Łóżka w szpitalach		Województwa	Szpi- tale	Łóżka w szpitalach	
		ogó- łem	na 10 000 mieszk.			ogó- łem	na 10 000 mieszk.
1928	672	58836	19.6	M. st. Warszawa	60	7 326	59.4
1929	707	61028	20.1	Warszawskie . .	58	5 598	20.6
1930	716	64493	21.0	Łódzkie	53	5 742	20.3
1931	718	67252	21.2	Kieleckie	44	3 316	10.3
1932	726	70937	22.0	Lubelskie	38	2 764	10.4
1933	710	70763	21.7	Białostockie . .	34	2 291	13.0
1934	676	69083	20.9	Wileńskie	36	2 405	17.4
1935	679	70775	21.2	Nowogródzkie . .	17	631	5.3
1936	672	70734	20.9	Poleskie	16	852	7.0
1937	669	72247	21.1	Wołyńskie	32	1 104	4.9
Państwowe . .	59	10 328	3.0	Poznańskie . . .	78	8 927	39.4
Samorządowe .	285	36 579	10.7	Pomorskie	33	5 186	44.7
Spółeczne . .	218	23 481	6.9	Śląskie	55	9 895	71.1
Prywatne . . .	107	1 859	0.5	Krakowskie . . .	50	7 690	31.4
				Lwowskie	31	6 246	18.0
				Stanisławowskie .	20	1 314	8.3
				Tarnopolskie . .	14	960	5.6

a łącznie ze szpitalami ubezpieczalni społecznych.

Uwaga. Tabl. 4, 5, 7 i 8 nie obejmują szpitali i sanatoriów wojskowych.

TABL. 5. ŁÓŻKA W SZPITALACH WEDŁUG RODZAJU CHOROÓB
Stan w dn. 1.1

Łóżka przeznaczone dla chorych na choroby	1937							
	1935	1936	Polska	Województwa				
				m. st. War- szawa	cen- tralne ^a	wscho- dnie	za- cho- dnie	po- łud- niowe
Liczby bezwzględne								
Wewnętrzne . . .	13 567	13 195	13 440	1 554	3 430	1 206	4 426	2 824
Chirurgiczne . . .	12 708	12 960	13 004	1 446	3 331	1 196	4 415	2 615
Ginek.-położn. . .	5 602	5 705	5 899	1 084	1 619	753	1 271	1 172
Zakaźne	5 510	5 276	5 466	500	1 739	567	1 388	1 272
Wener.-skórne . .	3 043	2 987	2 959	720	496	236	568	939
Dziecięce	4 088 ^b	4 132 ^c	4 220 ^d	555	1 499	155	779	1 232
Gruźlicze ^e	6 423	6 498	6 658	413	2 093	221	1 971	1 960
Psychiatryczne . .	15 186	15 319	15 931	550	4 936	265	8 000	2 180
Inne	4 648	4 662	4 670	504	568	393	1 190	2 015
Na 10 000 mieszkańców								
Wewnętrzne . . .	4,1	3,9	3,9	12,6	2,6	2,0	9,2	3,1
Chirurgiczne . . .	3,8	3,8	3,8	11,7	2,5	2,0	9,2	2,0
Ginek.-położn. . .	1,7	1,7	1,7	8,8	1,2	1,3	2,6	1,4
Zakaźne	1,6	1,6	1,6	4,1	1,3	0,9	2,9	1,4
Wener.-skórne . .	0,9	0,9	0,9	5,8	0,4	0,4	1,2	1,0
Dziecięce	1,2	1,2	1,2	4,5	1,1	0,3	1,6	1,0
Gruźlicze ^e	1,9	1,9	1,9	3,3	1,6	0,4	4,1	2,0
Psychiatryczne . .	4,5	4,5	4,7	4,5	3,8	0,4	16,6	2,0
Inne	1,4	1,4	1,4	4,1	0,4	0,7	2,5	2,0

a Bez m. st. Warszawy. b-d W tym łóżek dla chorych na gruźlicę. b-835, c-1 212, d-1 221. e Bez preventoriów. Łóżka dla chorych na gruźlicę, kosztą częściowo zaliczono do pozycji „Innych”.

TABL. 6. ŁÓŻKA W SZPITALACH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Liczba łóżek na 10 000 mieszkańców

Kraje	Lata	Łózka	Kraje	Lata	Łózka	Kraje	Lata	Łózka
Niemcy	1936	97.7	Dania	1935	65.0	Polska	1937	21.1
Kanada	1935	92.7	Łotwa	1936	63.9	Bułgaria	1936	19.9
Australia	1934	83.0	Czechosł.	1936	54.0	Grecja	1935	19.4
Norwegia	1935	82.8	Węgry	1935	52.2	Jugosławia	1936	18.1
Austria	1935	77.4	Z.S.R.R.	1935	28.0	Litwa	1934	15.5

TABL. 7. ŁÓŻKA DLA CHORYCH NA GRUŻLICĘ W SZPITALACH OGÓLNYCH, SANATORIACH I PREWENTORIACH

Stan w dn. I.I 1937

Województwa	Zakłady				Łózka w zakładach			
	Ogół-tem	Szpi-tale	Sana-toria	Pre-wen-toria	Ogół-tem	Szpi-tale	Sana-toria	Pre-wen-toria
Polska	207	138	42	27	10 102	2 701	5 272	2 129
M. st. Warszawa	7	7	—	—	473	413	—	60
Warszawskie . . .	22	4	12	6	1 748	47	1 261	440
Łódzkie	17	11	3	3	754	295	269	190
Kieleckie	14	11	2	1	733	198	285	250
Lubelskie	13	12	1	—	190	140	50	—
Białostockie . . .	12	12	—	—	153	153	—	—
Wileńskie	6	2	1	3	240	110	40	90
Nowogródzkie . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Poleskie	2	1	1	—	65	5	60	—
Wołyńskie	3	2	—	1	51	11	—	40
Pomorskie	12	12	—	—	103	103	—	—
Poznańskie	27	21	4	2	1 255	316	769	170
Śląskie	26	21	2	3	977	309	478	190
Krakowskie	29	11	11	7	2 630	370	1 625	635
Lwowskie	8	6	2	—	334	181	153	—
Stanisławowskie . . .	8	4	3	1	388	42	282	64
Tarnopolskie	1	1	—	—	8	8	—	—

a Posiadające łózka dla chorych na gruźlicę.

TABL. 8. ZAKŁADY DLA UMYSŁOWO CHORYCH

Stan w dn. I.I

Zakłady Łózka Chorzy	1935	1936	1937					
			Polska	Województwa				
				m. st. War- szawa	cen- tral- ne ^a	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnio- we
Zakłady	40	44	45	4	18	2	12	9
specjalne	35	35	35	3	15	1	9	7
oddziały szpitali ogólnych	5	9	10	1	3	1	3	2
Łózka w zakładach specjalnych	15 186	15 319	15 931	550	4 936	265	8 000	2 180
oddziałach szpitali ogólnych	14 878	14 698	15 114	410	4 806	230	7 572	2 096
Chorzy	308	621	817	140	130	35	428	84
	16 580	17 619	17 526	573	5 395	281	8 074	3 203

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 9. OŚRODKI ZDROWIA

Wyszczególnienie	1931	1932	1935	Pol-ska	1936				
					Województwa				
					m. st. War-szawa	centr. ^a	wsch.	zach.	pld
Stan w dn. 31.XII									
Liczba ośrodków . . .	205	231	310	397	10	151	79	54	103
Liczba działów:									
przeciwgruźlicze . . .	193	216	294	366	9	144	67	46	100
przeciwjaglicze . . .	186	210	273	362	10	144	78	38	92
przeciwweneryczne . . .	405	112	154	245	6	104	56	26	53
opieka nad matką . . .	107	101	156	198	9	82	40	25	42
" nad dzieckiem . . .	135	146	227	292	10	114	53	45	70
inne	189	226	288	439	26	162	126	27	90
Liczba personelu:									
lekarze	488	474	776	996	157	325	166	141	207
pielęgniarki	355	382	544	692	106	227	107	128	124
kontrolerzy sanitarni . . .	78	70	75	89	33	31	7	9	9
inni funkcjonariusze . . .	287	180	433	231	15	100	50	26	40
Osoby pod stałą opie-ką w tys.	435	441	705	1 085	164	401	193	143	184
W ciągu roku sprawozdawczego									
Udzielone porady w tys.	981	1 134	1 462	2 233	222	844	438	288	441
Przeprowadzone odwie-dziny domowe w tys.	203	217	283	378	38	139	53	68	80

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 10. WYDATKI NA URZĄDZENIE I PROWADZENIE OŚRODKÓW ZDROWIA

Źródła pokrycia wydatków	1931- -1932	1934- -1935	1935- -1936	Pol- ska	1936/37				
					Województwa				
					m.st. War- szawa	centr. ^a	wsch.	zach.	płd.
					w tysiącach złotych				
Ogółem	4 084	3 357	4 681	5 119	1 182	1 809	705	764	699
Skarb Państwa	368	455	678	792	14	261	185	149	103
Związki samorzą- du terytorialnego ^b	2 963	2 219	3 315	3 526	1 148	1 264	385	399	330
Ubezpieczalnie społeczne	317	156	143	198	—	64	21	51	62
Oplaty za świad- czenia	197	133	179	241	20	89	76	39	17
Polski Czerwony Krzyż	—	—	39	76	—	51	9	12	4
Inne	239	394	327	286	—	80	29	114	60

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Łącznie ze Skarbem Śląskim.

TABL. II. PRZYCHODNIE DLA MATKI I DZIECKA (STACJE OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM)

A. Sieć stacji. Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	Pol-ska	1937				
					Województwa				
					m. st. War-szawa	centr. a	wsch.	zach.	płd.
Liczba stacji	387	423	488	554	26	177	103	142	106
w tym									
przy ośrodkach zdrowia	158	190	241	288	10	119	57	28	74
w miastach	315	329	358	395	26	116	60	105	88
na wsi	72	94	130	159	x	61	43	37	18
Stacje stanowiące własność:									
Skarbu Państwa	6	8	4	2	—	—	1	—	1
Samorządu terytorialnego	234	266	323	409	10	116	79	116	88
gmin wiejskich	8	12	16	22	x	2	9	11	—
miast	77	77	82	103	10	25	10	41	17
powiat, związków sam.	91	128	170	211	x	80	43	25	63
wspólną z innymi instyt.	58	49	55	73	—	9	17	39	8
Ubezpieczalni społecznych	15	13	13	15	—	—	—	13	2
Organizacji społecznych . .	132	136	148	128	16	61	23	13	15

B. Działalność stacji

Wyszczególnienie	1935	Pol-ska	1936				
			Województwa				
			m. st. War-szawa	centr. a	wsch.	zach.	płd.
Stacje uwzględnione	423	453	26	148	80	116	83
Dzieci pod opieką w tys. . .	128.1	163.5	17.5	46.2	18.8	50.7	30.3
Porady udzielone dzieciom w tys.	493.7	574.4	79.0	163.6	65.7	189.4	76.7
Kobiety pod opieką w tys. . .	15.2	17.5	3.5	4.7	3.2	2.7	3.4
Porady udzielone kobietom w tys.	30.3	33.5	8.1	8.1	6.0	5.2	6.1
Dokonane wywiady w tys. . .	293.6	314.7	26.6	101.9	39.7	101.6	44.9
Wydane mleko w tys. l. . . .	12 605	12 703	194	892	361	1 141	115

a Bez m. st. Warszawy.

U w a g a. Ponadto w 1936 — 193 stacji dokonało 114863 naświetlań 11 933 dzieci; 122 stacji sprawowało opiekę higieniczną w 1 572 szkołach, w których zbadano 254 423 dzieci.

TABL. 12. POMOC LEKARSKA DLA FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH I ICH RODZIN W 1936 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa				
		m. st. War-szawa	cen-tralne a	wscho-dnie	za-cho-dnie	połu-dnio-we
		w tysiącach				
Osoby leczone ^b	619.8	123.8	145.6	107.8	109.5	133.1
ambulatoryjnie	443.5	94.9	108.2	81.1	57.3	102.0
w domu	139.2	22.7	29.6	21.9	40.5	24.5
w szpitalach i sanatoriach	37.1	6.2	7.8	4.8	11.7	6.6
Porady udzielone	1 246.6	222.6	321.7	218.5	214.0	269.8
Dni szpitalne i sanatoryjne	523.4	120.1	119.5	59.2	97.6	127.0
Badania diagnostyczne i za-biegi fizykoterapeutyczne . .	47.4	14.5	10.3	7.6	3.3	11.7
Wydane recepty	1 039.2	192.7	312.1	195.3	158.3	180.8
Koszt pomocy lek. w tys. zł	8 653	1 870	2 276	1 026	1 389	2 092

a Bez m. st. Warszawy. b Na podstawie wydanych kart porad, skutkiem czego niektóre osoby liczone są kilkakrotnie.

TABL. 13. LECZNICTWO W UBEZPIECZALNIACH SPOŁECZNYCH

Wydatki na lecnictwo ob. dział XVI, tabl. 8, str. 301

Wyszczególnienie	1937							
	1936	Ogółem	w tym ubezpieczalnie społeczne					
			Warszawa	Łódź	Kraków	Lwów	Sosnowiec	Poznań
Przec. liczba ubezpiecz.	1 761.8	1 954.4	353.0	182.7	88.0	84.9	80.9	71.7
Porady lekarzy . . .	15529.5	18531.9	4025.2	1 703.9	883.1	982.4	1 134.3	702.5
domowych . . .	11 703.6	13 565.4	2 377.7	1 129.3	566.2	616.1	921.9	450.0
w gabinet. i ambul.	10 436.3	12 170.8	2 098.0	922.2	527.7	556.9	856.5	411.2
w domu chorego . .	1 267.3	1 394.6	279.7	207.1	38.5	59.2	65.4	28.8
specjalistów . . .	3 825.9	4 966.5	1 647.5	574.6	316.9	366.3	212.4	231.1
w tym:								
pediatrów . . .		778.7	472.0	—	61.7	62.8	12.9	40.7
wenerol. i dermatol.		1 232.8	357.1	173.8	63.5	74.0	61.7	60.0
chirurgów i ortoped.		835.4	297.2	103.6	47.7	56.2	39.4	42.2
ginekol. i położników		496.3	152.1	59.3	28.1	36.8	26.1	34.0
okulistów . . .		731.2	158.9	101.8	45.3	52.5	38.1	38.7
Wydane leki i środki								
opatrunkowe . . .	18031.5	21857.2	5700.4	2 676.3	832.4	1 103.5	1 315.4	525.5
Zabiegi leczenia fizy-								
kalnego ^a . . .	1 949.7	1 930.4	285.2	283.9	163.5	104.3	53.5	208.1
Zabiegi w zakładach								
Roentgena . . .	387.9	447.1	105.0	61.4	24.1	35.7	39.1	25.4
prześwietlenia . . .	178.3	213.5	50.2	27.1	8.1	21.9	15.6	11.3
zdjęcia . . .	130.8	155.1	39.4	25.2	10.2	10.0	15.6	8.0
naświetlania . . .	78.8	78.5	15.4	9.1	5.8	3.8	7.9	7.7
Leczenie stomatolo-								
giczne obowiązkowe:								
płomby . . .	101.3	99.7	4.7	2.8	2.5	2.4	8.8	0.0
leczenie ropotoku								
(zabiegi) . . .	56.0	47.5	8.3	0.9	0.8	1.9	0.7	0.8
znieczulenia zębów	512.5	550.0	136.8	83.8	7.7	12.2	28.0	16.0
usunięcia zębów . .	582.9	691.9	125.8	45.7	15.9	36.3	60.1	21.9
protezy . . .	3.9	5.9	—	0.2	0.0	0.1	1.5	0.8
inne zabiegi . . .	46.8	88.8	32.9	0.6	3.6	1.3	0.8	0.2
nieobowiązkowe:								
płomby . . .	225.1	226.5	101.7	19.5	5.8	5.1	12.0	12.8
protezy . . .	5.1	7.3	3.2	0.0	0.2	0.2	0.3	—
Chorzy skierowani:								
do szpitali własnych	58.5	61.2	0.7 ^b	14.7	10.7	10.6	13.1	1.0
do sanator. własnych	1.3	1.6	—	0.7	—	0.3	—	—
do szpitali i sanato-								
riów obcych . . .	149.4	189.4	42.7	6.6	4.2	8.2	1.6	9.2
Dni szpitalne ^c . . .	865.4	891.2	6.2 ^b	228.0	153.8	136.7	186.1	27.0
" sanatoryjne ^c . . .	58.8	69.5	—	43.5	—	7.9	—	—
Dni zasiłkowe:								
chorobowe . . .	5 384.8	7 039.5	1 257.1	772.2	400.4	297.5	422.2	282.4
połogowe . . .	725.7	762.8	133.7	148.9	42.0	18.3	21.1	28.3
dla karmiących . . .	5 693.1	6 004.0	814.6	414.1	287.8	206.3	229.9	237.6
Zgony . . .	33.6	37.1	6.3	3.8	1.4	1.3	1.7	1.1
Zasiłki wypłac. w tys. zł:								
chorobowe . . .	7 913.5	12 238.7	2 716.4	1 446.6	613.8	531.7	884.4	413.9
połogowe . . .	787.6	1 118.4	202.8	276.2	57.8	17.6	23.2	36.3
dla karmiących . . .	771.4	834.1	147.9	74.0	52.5	23.8	27.2	27.6
pogrzebowe . . .	1 728.6	1 929.9	460.3	227.4	68.9	63.7	109.4	67.0

^a Naświetlania lampą kwarcową, diatermia, sollux itp. ^b Szpital był czynny tylko w IV kw. ^c W zakładach własnych.

TABL. 14. SZCZEPIENIA OCHRONNE^a

Szczepienia	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach									
Przeciwno:										
ospie	1 753	1 954	2 124	2 176	2 250	2 211	2 381	2 263	2 145	1 917
błonicy			109	118	153	162	242	302	414	471
durowi brzuszemu	85	182	149	189	220	162	493	218	256	360
czerwonce	7	15	17	13	38	7	276	84	252	352
płonicy	211	136	161	111	146	114	180	206	173	159
durowi płamistemu	—	—	—	1	2	5	8	7	13	16

^a Dane nie obejmują wojska.TABL. 15. WAŻNIEJSZE CHOROBY ZAKAŻNE ZAREJESTROWANE^a

Choroby	1921-	1926-	1931-	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	-1925	-1930	-1935							
	przeciętne roczne									
Zachorowania										
Dur brzuszny	19 295	15 288	15 425	12 104	20 349	12 523	18 560	13 590	15 807	17 490
Dur osutkowy	23 072	2 509	3 462	2 154	2 424	3 454	5 127	4 149	3 757	3 477
Dur powrotny	11 519	9	3	2	6	2	2	1	1	5
Ospa	1 783	30	5	9	3	5	5	4	1	1
Odra	26 043	44 353	28 867	19 427	24 877	38 170	38 256	23 606	40 591	40 004
Płonica	20 373	30 758	20 391	19 115	22 015	21 961	20 968	17 898	21 173	24 896
Krztusiec	6 412	9 465	8 041	5 852	8 723	8 813	9 295	7 523	10 997	6 874
Błonica	4 556	10 995	18 443	14 917	18 757	17 324	23 370	17 849	19 565	21 084
Czerwonka	13 276	3 252	6 051	1 293	7 244	675	16 717	4 326	7 603	8 375
Zimnica	15 801	573	203	134	151	222	255	251	263	309
Róża	1 627	3 913	4 303	3 921	3 856	4 034	4 769	4 934	5 819	6 448
Zapalenie opon mózgowych	483	645	659	558	594	530	539	1 075	1 322	1 812
Śpiączka epide- miczna	156	38	14	13	11	23	12	11	12	13
Gorączka połogo- wa	695	1 189	1 492	1 517	1 229	1 407	1 588	1 721	1 467	1 493
Heine-Medina		54 ^b	82	40	148	69	83	69	252	158
Zgony										
Dur brzuszny	1 546	1 179	1 137	916	1 408	920	1 334	1 108	1 107	1 184
Dur osutkowy	1 860	190	216	144	185	200	303	249	234	196
Dur powrotny	387	0,4	—	—	—	—	—	—	—	1
Ospa	311	3	1	2	2	1	—	2	—	—
Odra	708	750	256	235	206	309	344	186	327	279
Płonica	2 311	2 269	604	693	729	607	508	482	561	493
Krztusiec	466	570	292	322	371	261	215	291	576	441
Błonica	489	801	955	858	1 059	877	1 088	894	997	1 186
Czerwonka	1 894	393	646	137	852	42	1 753	447	755	969
Zimnica	13	3	0,6	1	1	1	—	—	1	—
Róża	95	190	209	201	196	221	223	204	300	223
Zapalenie opon mózgowych	264	224	160	155	162	134	136	215	251	360
Śpiączka epide- miczna	37	14	5	7	3	8	1	8	4	1
Gorączka połogo- wa	251	372	353	371	341	334	354	366	397	381
Heine-Medina		5 ^b	10	6	11	8	16	7	22	12

^a Dane nie obejmują wojska. ^b 1927—1930.

TABL. 16. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W MIASTACH LICZĄCYCH
PONAD 100 000 MIESZKAŃCÓW

Przyczyny zgonów	Zgony			Zgony na 10 000 mieszkańców		
	1935 ^a	1936 ^a	1937	1935 ^a	1936 ^a	1937
Ogółem	40 175	39907	44222	111.6	109.7	113.4
Dur brzuszny i rzekomy	282	297	397	0.8	0.8	1.0
Dur osutkowy	7	4	3	0.0	0.0	0.0
Odra	120	119	132	0.3	0.3	0.3
Płonica	148	213	200	0.4	0.6	0.5
Krztusiec	150	254	149	0.4	0.7	0.4
Błonica i dławiec	258	293	327	0.7	0.8	0.8
Grypa	276	159	478	0.8	0.4	1.2
Czerwonka	12	37	36	0.0	0.1	0.1
Inne choroby nagminne	435	554	506	1.2	1.5	1.3
Gruźlica narządów oddechowych	5 000	4 883	5 316	13.9	13.4	13.6
Pozostałe postacie gruźlicy	624	684	655	1.7	1.9	1.7
Rak i inne nowotwory złośliwe	3 529	3 772	3 975	9.8	10.4	10.2
Zapalenie opon mózgowych	415	401	461	1.2	1.1	1.2
Udar i rozmiękczenie mózgu	1 813	1 737	1 945	5.0	4.8	5.0
Choroby serca	7 523	7 195	8 126	20.9	19.8	20.8
Choroby narządów oddechowych	1 110	984	1 143	3.1	2.7	2.9
Zapalenie płuc	4 058	3 786	4 406	11.3	10.4	11.3
Choroby przewodu pokarmowego (z wyłączeniem raka)	1 911	2 053	2 177	5.3	5.7	5.6
w tym u dzieci do 2 lat	1 076	1 307	1 419	3.0	3.6	3.6
Marskość wątroby	80	93	72 ^b	0.2	0.3	0.3
Zapalenie nerek	662	585	628	1.9	1.6	1.6
Choroby ciąży i porodu	310	327	328	0.9	0.9	0.8
Wątrość wrodzona i wady rozwoju	2 086	2 040	2 360	5.8	5.6	6.1
Uwład starczy	2 249	2 068	2 284	6.3	5.7	5.9
Śmierć gwałtowna	947	961	1 061	2.6	2.6	2.7
Samobójstwo	840	795	881	2.3	2.2	2.3
Inne choroby	4 430	4 669	4 905	12.3	12.8	12.6
Choroby niewiadome	900	944	1 271	2.5	2.6	3.2

^a Bez m. Białegostoku i Gdyni. W 1937 było ogółem zgonów w Białymstoku 1110, w Gdyni 844. ^b W m. st. Warszawie zaliczono do „innych chorób”.

TABL. 17. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W NIEKTÓRYCH KRAJACH
W 1933 R.

Zgony na 10 000 mieszkańców

Kraje	Ogółem	w tym zgony, których przyczyną były						
		choroby nagminne	gruźlica narządów oddechowych	rak i inne nowotwory złośliwe	choroby serca	zapalenie płuc	śmierć gwałtowna	samobójstwo
Francja	157.7	6.8	11.3	9.6	15.2	7.7	5.0	2.0
Polska ^a	150.1	14.2	17.6	4.6	8.3	15.5	3.2	0.9
Węgry	147.4	9.1	14.3	10.3	17.2	15.7	3.0	3.2
Czechosłowacja	137.0	8.6	12.8	12.0	16.8	14.3	3.2	3.0
Włochy	136.7	12.0	7.5	7.7	14.8	18.8	3.5	0.9
Belgia	131.4	9.4	6.1	10.6	20.4	9.8		
Anglia	124.5	10.5	6.8	15.2	26.1	7.7	4.3	1.3
Szwecja	112.3	5.9	8.5	12.9	10.2	7.6	3.6	1.7
Niemcy	111.6	8.1	6.2	13.8	12.9	7.9	3.7	2.9
Holandia	87.5	6.0	4.3	12.5	12.7	6.5	2.9	0.8

^a 1932.

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1937.

TABL. 18. SAMOBÓJSTWA^a
A. Zamachy i zgony według płci

Lata Województwa	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		Na 100 000 mieszkańców	
	zama- chy	zgony	zama- chy	zgony	zama- chy	zgony	zama- chy	zgony
Polska 1935	4 119	2 613	2 468	1 821	1 651	792	12,2	7,7
1936	4 458	2 603	2 583	1 777	1 875	826	13,1	7,6
1937	4 347	2 567	2 536	1 737	1 811	830	12,6	7,5
Miasta	2 724	1 231	1 416	760	1 308	471	29,4	13,3
Wieś	1 623	1 336	1 120	977	503	359	6,5	5,3
M. st. Warszawa	811	244	397	136	414	108	65,0	19,6
Centralne ^b . . .	1 442	870	845	597	597	273	11,0	6,6
Wschodnie . . .	491	375	313	263	178	112	8,1	6,2
Zachodnie . . .	713	444	427	308	286	136	14,7	9,2
Południowe . .	890	634	554	433	336	201	9,8	7,0

B. Zamachy według płci i wieku w 1937 r.

Płeć	Wiek — lat							80 i więcej	niewia- domy
	10-14	15-19	20-29	30-39	40-59	60-79			
Liczby bezwzględne									
Ogółem	28	409	1 681	980	855	343	26	25	
Mężczyźni	19	173	883	577	607	242	20	15	
Kobiety	9	236	798	403	248	101	6	10	
Na 100 000 mieszkańców									
Ogółem	0.7	13.4	27.9	18.2	14.5	13.4	.	.	
Mężczyźni	1.0	11.2	29.7	22.4	22.2	20.9	.	.	
Kobiety	0.5	15.6	26.1	14.4	7.8	7.2	.	.	

C. Zamachy według płci i wyznania w 1937 r.

Płeć	Wyznanie					
	rzymskokatolickie		prawo- stawne	ewange- lickie	mojże- szowe	inne i niewła- dome
	obrz. łac.	obrz. gr. kat.				
Ogółem	3 211	323	281	144	360	28
Na 100 000 mieszk.	14,4	9,0	6,8	16,6	11,1	.
Mężczyźni . . .	1 834	209	183	96	197	17
Kobiety	1 377	114	98	48	163	11

D. Zamachy według sposobu w 1936 r.

Charakter miejscowości Płeć	Ogółem	Sposób zamachu							
		otru- cie i gazy	po- wie- sze- nie	po- strzał	uto- ple- nie się	rany cięte i kłute	rzuce- nie się pod koła	rzuce- nie się z wyso- kości	inne niewła- dome
Polska	4 458	1 786	1 047	575	308	280	234	145	68
w odsetkach									
Polska	100,0	40,1	23,5	12,9	6,9	6,3	5,2	3,3	1,5
Miasta	100,0	53,9	13,7	11,1	4,3	6,0	4,0	4,9	1,7
Wieś	100,0	17,1	39,7	15,9	11,2	6,8	7,4	0,5	1,2
Mężczyźni . . .	100,0	22,8	33,1	19,6	5,3	8,9	6,4	2,3	1,3
Miasta	100,0	35,4	21,9	18,6	3,6	9,5	5,5	3,8	1,3
Wieś	100,0	7,5	46,6	20,8	7,3	8,3	7,6	0,4	1,2
Kobiety	100,0	63,9	10,3	3,6	9,1	2,6	3,6	4,6	1,9
Miasta	100,0	72,9	5,3	3,3	5,0	2,3	2,4	6,2	2,1
Wieś	100,0	39,4	23,7	4,6	20,2	3,4	6,9	0,6	1,2

^a Zarejestrowane przez Policję Państwową. ^b Bez m. st. Warszawy.

B. Sport, wychowanie fizyczne
TABL. 19. URZĄDZENIA SPORTOWE^a
Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Parki sportowe	38	54	54	54	54	54
Boiska do gier wielkich	1 368	1 472	1 586	1 644	1 644	1 693
w tym urządzone z bieżnią okrężną	418	496	530	547	547	547
Boiska do gier małych	4 258	4 415	6 703	7 244	7 304	7 546
gimnastyczne	475	535	852	867	867	891
do hokeju na lodzie	57	65	81	124	126	126
Place tenisowe	1 724	1 772	1 853	1 861	1 899	1 899
Pływalnie	173	217	264	308	340	358
w tym baseny zimowe	13	14	14	15	16	20
Lodowiska	215	264	538	546	557	587
Tory łyżwiarские	26	30	38	45	40	40
kolarskie	18	18	18	21	23	25
Hale sportowe, sale gimnastyczne	999	1 046	1 110	1 149	1 187	1 242
Skocznie narciarskie	28	31	31	35	46	51
Ośrodki narciarskie	2	3	3	3	3	3
Schroniska turystyczne	69	86	102	113	118	131
Przystanie wioślarskie i kajakowe	171	192	217	238	273	273
Ogrody jordanowskie	67	110	167	202	202	202
Poradnie sportowo-lekarskie ^b	15	15	65	84	88	.

^a Urządzenia będące w ewidencji Państwowego Urzędu W. F. i P. W. (bez urządzeń dla wojska i młodzieży szkolnej). ^b Stan w dniu 15.XI.

Uwaga. Liczba sportowców zbadanych w poradniach sportowo-lekarskich i poza nimi wynosiła w tysiącach: 1933—52, 1934—96, 1935—122, 1936—116, 1937—118.

TABL. 20. FREKWENCJA W SZKOLNYCH SCHRONISKACH WYCIECZKOWYCH

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Schroniska ^a	113	146	152	162	178	190	202
Łóżka w schroniskach ^a	3 223	3 488	3 814	4 024	4 300	4 640	5 700
Wycieczki	2 806	4 916	5 355	6 351	7 951	9 896	6 748 ^b
Noclegi	64 305	106 260	123 322	137 990	164 587	182 154	196 608
Osoby korzyst. ze schronisk	.	66 286	76 496	87 754	84 179	105 627	120 239
w tym kobiety	.	27 528	32 832	38 367	37 526	43 435	48 434
Młodzież szkolna	44 192	49 785	53 437	58 928	67 789	78 367	53 101 ^b
ze szkół powszechnych	16 794	13 511	17 979	18 111	24 695	23 384	21 402
„ „ średnich	14 584	23 318	24 576	30 473	32 919	42 749	24 571
„ „ kształc. nauczycieli	8 839	8 678	6 871	5 179	3 980	2 277	1 794
„ „ zawodowych	3 975	4 278	4 011	5 165	6 195	9 957	5 334
Inni	.	16 501	23 059	28 826	16 390	27 260	22 945 ^b

^a Stan w dniu 31.XII. Szkolne schroniska wycieczkowe nie są objęte tabl. 19. ^b Dane niekompletne. Brak danych z 64 schronisk.

TABL. 21. FREKWENCJA TURYSTÓW W NIEKTÓRYCH SCHRONISKACH GÓRSKICH I NIZINNYCH W 1935 R.

Położenie schronisk	Schro-niska	Osoby nocujące	Położenie schronisk	Schro-niska	Osoby nocujące
Schroniska górskie	56	87 957	Schroniska nizinne	24	79 877
Beskid Śląski i Mały	10	7 815	Gdynia	1	28 639
„ Zachodni	14	14 319	Pojezierze Suwalsko-Wileńskie	4	3 401
Tatry i Zakopane	9	42 576	Białowieża	1	3 705
Beskid Środkowy	1	343	Polesie	1	134
„ Wschodni,	.	.	Kraków	1	33 132
Huculszczyzna	22	22 904	Góry Świętokrzyskie	1	4 021
			Ojców	1	1 004
			Wołyń	9	3 864
			Podole	5	1 977

TABL. 22. STOWARZYSZENIA SPORTOWE^a

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba stowarzyszeń	5 259	6 705	7 317	8 081	9 957	9 121
Członkowie w tys.	289.9	359.6	458.9	473.2	470.7	521.0
w tym kobiety	34.3	46.8	62.2	91.8	103.1	128.5
Sportowcy ćwiczący w tys.	197.3	254.3	309.4	312.8	314.1	331.2
w tym kobiety	26.9	36.8	47.6	54.9	68.1	72.3
Instruktorzy wychowania fizyczn. w tys.	4.5	5.3	6.4	6.2	6.1	5.9
w tym kobiety	0.8	1.0	1.3	1.1	0.8	0.8

^a Bez stowarzyszeń wojskowych oraz stowarzyszeń młodzieży szkolnej.

TABL. 23. ZWIĄZKI SPORTOWE

Wyszczególnienie	Kluby, sekcje				Członkowie w tysiącach			
	1934	1935	1936	1937	1934	1935	1936	1937
Automobilklub Polski	8	8	9	10	2.5	1.0	3.0	4.0
Polski Związek:								
Atletyczny	51	53	55	56	1.4	1.5	1.8	1.8
Bokserki	108	120	139	141	4.7	5.3	5.6	6.3
Hokeja na Łódzie	63	81	92	97	1.1	1.5	1.9	2.2
" Trawie	9	7	7	6	0.5	0.5	0.5	0.5
Jeździecki	26	29	28	29	1.9	2.8	5.1	5.4
Kajakowy	43	58	73	127	3.4	3.9	4.1	5.2
Lawn-Tenisa	80	97	78	101	2.3	2.5	3.1	4.0
Lekko-atletyczny	207	237	202	202	8.6	10.3	11.0	14.8
Łuczniczy	100	150	187	200	3.0	3.5	2.2	6.0
Łyżwiarzki	20	22	30	39	1.8	2.0	2.9	3.3
Motocyklowy	53	54	52	45	1.1	1.1	1.6	1.8
Narciarski	147	168	202	208	14.2	11.0	10.2	16.1
Piłki Nożnej	788	889	906	882	59.2	70.0	79.1	100.3
" Ręcznej	253	262	279	303	6.7	8.9	9.0	9.9
Pływacki	73	78	88	85	3.1	3.6	4.4	5.1
Sportu Głuchoniemych	6	6	8	8	0.2	0.2	0.3	0.3
Strzelectwa Sportowego	250	300	398	658	5.5	5.8	7.9	17.5
Szermierczy	13	15	18	25	0.1	0.2	0.3	0.5
Tenisa Stołowego	94	132	145	157	1.9	2.7	4.1	4.3
Tow. Gimn. „Sokół”	841	839	828	832	50.6	50.8	50.8	47.3
" Kolarskich	126	104	120	120	4.9	5.7	7.0	7.0
" Wioślarskich	60	66	68	72	8.6	8.9	8.3	8.7
Żeglarski	12	15	15	25	0.6	0.8	1.1	1.2

Źródło: Dane związków sportowych dostarczone Państwowemu Urzędowi W. F. i P. W.

TABL. 24. OSOBY^a, KTÓRE ZDOBYŁY PAŃSTWOWĄ ODZNAKĘ SPORTOWĄ

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Polska	79 421	183 894	230 186	184 226	100 747	90 340
w tym młodzież szkolna	35 646	42 521	41 842	33 955	29 346	32 530
Mężczyźni	68 953	163 511	205 008	166 738	90 601	79 425
Kobiety	10 468	20 383	25 178	17 488	10 146	10 915
Woj. centralne	31 113	64 607	76 166	65 031	38 042	31 649
" wschodnie	9 698	17 607	27 155	19 258	13 040	13 341
" zachodnie	24 903	70 784	85 283	67 751	30 095	27 353
" południowe	13 707	30 896	41 582	32 186	19 570	17 997

^a Tylko spośród ludności cywilnej.

Źródło tabl. 19, 22—24: Dane Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przeprosobienia Wojskowego.

DZIAŁ XVI. UBEZPIECZENIA. POŻARY

Lokaty długoterminowe zakładów ubezpieczeń ob. dział XI, tabl. 34, str. 216.
 Emeryci państwowi i samorządowi ob. dział XXI, tabl. 2—5, str. 344—346.
 Lecznictwo ob. dział XV, tabl. 13, str. 290.

A. Ubezpieczenia społeczne

TABL. I. OSOBY PODLEGAJĄCE UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM

Rodzaje ubezpieczeń Województwa	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	przeciętna roczna liczba ubezpieczonych w tysiącach								
Na wypadek choroby	2 518	2 662	2 391	2 150	2 068	1 816 ^a	1 859	1 957	2 171
Centralne	1 001	1 042	953	859	860	843	871	922	1 023
Wschodnie	112	136	129	118	115	124	131	139	158
Poznańskie i pomor.	603	620	543	500	444	226	230	249	276
Śląskie	312	331	275	226	206	215	215	228	250
w tym Górny Śląsk	267	280	238	192	172	178	180	190	209
Południowe	490	533	491	447	443	408	412	419	464
Na wypadek braku pracy	1 169	1 251	1 072	949	931	1 042	1 099	1 210	1 375
Robotników	944	1 002	816	709	699	775	822	918	1 060
Centralne	475	490	414	373	370	407	431	471	534
Wschodnie	34	35	29	26	30	38	44	53	66
Poznańskie i pomor.	107	115	253	207	191	205	215	102	118
Śląskie	191	209							
Południowe	137	153	120	103	108	125	132	153	181
Pracown. umysłow. ^b	225	249	256	240	232	267	277	292	315
Emerytalne	1 144	1 181	1 032	934	903	2 031	2 109	2 205	.
Robotników	919	932	776	694	671	1 764 ^c	1 830	1 911	.
Centralne	—	—	—	—	—	.	732	783	874
Wschodnie	—	—	—	—	—	.	102	110	125
Poznańskie i pomor.	660	651	544	.	.	.	429	439	.
Śląskie	249	270	223	.	.	.	219	224	270
w tym Górny Śląsk	248	269	222	.	.	.	189	192	235
Południowe	10	11	9	.	.	.	348	355	395
Pracown. umysłow. ^b	225	249	256	240	232	267	279	294	318
Centralne	104 ^d	119 ^d	122 ^d	.	.	.	128	135	147
Wschodnie				.	.	.	24	25	28
Poznańskie i pomor.	45	47	47	.	.	.	47	50	52
Śląskie	.	.	.	.	.	.	28	30	32
w tym Górny Śląsk	.	.	.	.	.	.	24	25	27
Południowe	37 ^e	42 ^e	46 ^e	.	.	.	52	54	59
Od wypadków w za- trudnieniu — dział przemysłowy ^f	1 740	1 865	1 479	1 211	1 087	1 829 ^c	1 890	1 973	2 183
Centralne	.	.	.	.	.	.	888	946	1 049
Wschodnie	.	.	.	.	.	.	131	140	157
Poznańskie i pomor.	259	280	170	.	.	.	248	254	282
Śląskie	.	.	.	.	.	.	208	211	228
w tym Górny Śląsk	217	222	172	.	.	.	172	172	187
Południowe	.	.	.	.	.	.	415	422	466

^a Spadek liczby ubezpieczonych wskutek wyłączenia robotników rolnych.
^b Podział według województw ob. ubezpieczenie emerytalne. ^c Wzrost
 liczby ubezpieczonych spowodowany zwiększeniem zakresu ubezpieczenia.
^d Bez woj. wołyńskiego i części woj. kieleckiego (Zagłębie Dąbrowskie). ^e Ra-
 zem z woj. wołyńskim. ^f W dziale rolnym statystyka ubezpieczonych nie jest
 prowadzona: w przybliżeniu ubezpieczenie w tym dziale obejmuje około 2 mil-
 osób, w tym około 1 100 tys. właścicieli gospodarstw i parcel rolnych i zatrudnio-
 nych w gospodarstwach członków ich rodzin w woj. poznańskim i pomorskim
 oraz na Górnym Śląsku, 350 tys. pracowników najemnych na tymże obszarze
 i 500 tys. pracowników najemnych w pozostałej części Polski (w gospodarstwach
 od 30 ha).

TABL. 2. UBEZPIECZENI W UBEZPIECZENIU EMERYTALNYM^a W 1935 R.
WEDŁUG GAŁĘZI PRACY

Województwa	Ogółem	w tym dział zatrudnienia								handel, usługi, biura i szkoły	dorzeczy i służba domowa
		górnictwo i kamieniołomy	hutnictwo i przemysł metalowy	przemysł włókienniczy	przemysł spożywczy	przemysł budowlany i roboty publ.	inne gałęzie przemysłu	transport			
		w tysiącach									
Ubezpieczeni w grudniu 1935 r.											
Robotnicy . . .	1376,0	57,9	118,9	159,3	123,7	97,6	266,1	68,9	176,5	268,3	
Centralne . . .	734,4	23,4	86,0	141,9	51,4	40,4	129,1	31,1	75,9	131,5	
w tym Warszawa . . .	238,5	0,1	38,4	4,6	13,5	18,2	44,4	11,1	36,4	61,0	
Wschodnie . . .	95,6	7,2	2,3	1,2	10,8	8,5	21,9	8,4	15,8	17,3	
Poznań, i pomor. ^a . . .	187,4	1,7	12,0	0,7	30,3	15,9	35,2	13,9	33,8	35,6	
Południowe ^b . . .	358,6	25,6	18,6	15,5	31,2	32,8	79,9	15,5	51,0	83,9	
Pracown. umysł. . .	253,6	3,1	14,5	8,0	11,0	6,2	24,8	10,5	152,7	x	
Ubezpieczeni w którymkolwiek miesiącu 1935 r., a nie ubezpieczeni w grudniu											
Robotnicy . . .	1057,2	29,4	31,9	32,7	82,1	293,9	182,9	91,4	96,5	172,3	
Centralne . . .	440,5	8,3	19,4	27,5	32,0	104,7	76,3	31,7	37,4	79,7	
w tym Warszawa . . .	131,0	0,1	8,5	1,1	4,6	30,9	20,0	7,7	16,7	34,2	
Wschodnie . . .	135,8	7,2	0,8	0,7	10,9	47,0	23,1	20,2	9,4	13,9	
Poznań, i pomor. ^a . . .	147,6	1,5	4,6	0,2	23,2	29,2	20,4	19,3	16,7	21,5	
Południowe ^b . . .	333,3	12,4	7,1	4,3	16,0	113,0	63,1	20,2	33,0	57,2	
Pracown. umysł. . .	58,9	0,5	1,4	0,7	2,5	2,5	4,0	2,0	39,2	x	

^a Bez Górnego Śląska oraz bez robotników rolnych, którzy podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu w województwach poznańskim i pomorskim.
^b Łącznie ze Śląskiem Cieszyńskim.

TABL. 3. OSOBY POBIERAJĄCE RENTY LUB ZASIŁKI Z ZAKŁADÓW
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ubezpieczenie na wypadek braku pracy. Przeciętne roczne									
Ogółem . . .	30 313	56 947	130 878	114 526	64 036	58 304	68 107	72 508	79 021
Robotnicy . . .	28 260	53 319	113 613	91 924	49 394	48 468	58 918	63 130	70 591
Prac. umysł. . .	2 053	3 628	17 265	22 602	14 642	9 836	9 189	9 378	8 430
Ubezpieczenie emerytalne. Stan w dn. 31.XII									
Ogółem . . .	132 527	148 487	158 485	162 795	171 113	203 445	225 013	248 044	.
Robotnicy ^a . . .	127 428	142 255	149 695	152 231	156 878	185 341	203 339	221 491	.
Inwalidzi									
i starcy . . .	75 420	78 303	87 754	91 552	95 309	117 352	131 205	145 105	.
Wdowy . . .	19 599	22 566	28 438	30 326	32 515	34 640	37 314	40 201	.
Sieroty . . .	32 408	41 385	33 503	30 349	29 054	33 346	34 818	36 183	.
Wstępni . . .	1	1	2	4	—	3	2	2	.
Prac. umysł. ^b . . .	5 099	6 232	8 790	10 564	14 235	18 104	21 674	26 553	29 875
Inwalidzi . . .	1 016	1 320	2 435	3 456	5 034	7 153	8 986	11 426	13 020
Starcy . . .	838	1 046	1 389	1 539	2 954	3 095	3 527	3 943	4 264
Wdowy . . .	1 605	1 974	2 631	3 045	3 658	4 261	5 091	6 265	7 374
Sieroty . . .	1 640	1 892	2 335	2 524	2 589	3 575	4 070	4 919	5 217
Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu. Stan w dn. 31.XII									
Ogółem . . .	86 052	95 830	109 679	103 538	105 365	112 655	117 434	113 912	123 291
Poszkodow. . .	66 605	75 603	87 946	81 193	82 466	87 539	90 849	.	98 542
Wdowy . . .	10 452	10 863	11 588	11 849	13 103	12 457	12 782	.	13 474
Sieroty . . .	8 092	8 333	8 902	9 252	8 531	11 355	12 462	.	10 145
Wstępni . . .	903	1 031	1 243	1 244	1 265	1 304	1 341	.	1 130

^a Bez dodatkowego ubezpieczenia kolejarzy i górników. ^b Bez zaopatrzeni na rachunek Skarbu Państwa.

TABL. 4. BILANSE^a ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
Stan w dn. 31.XII

Aktywa Pasywa	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w milionach złotych								
Wszystkie rodzaje ubezpieczeń								
Aktywa	568,6	749,0	1055,8	1137,6	1190,4	1291,9	1415,1	1508,9
w tym: kapitały w bankach	120,5	136,4	120,8	121,6	129,9	134,0	128,9	217,9
papiery wartościowe	51,5	108,7	234,1	253,5	266,5	332,1	430,5	457,2
pożyczki hipoteczne	57,4	74,3	99,0	104,3	111,1	134,2	109,8	146,5
nieruchomości	105,3	131,3	221,1	243,1	253,3	258,0	262,9	271,6
składki zaległe	129,2	168,8	232,9	260,3	264,1	286,7	280,2	299,5
Pasywa	191,2	237,8	417,2	505,0	516,5	496,1	380,5	429,7
Ubezpieczenie na wypadek choroby								
Aktywa	168,9	214,8	273,8	286,5	289,8	280,6	266,8	270,4
w tym: kapitały w bankach	19,4	21,4	18,3	15,2	16,8	19,0	21,3	26,8
papiery wartościowe	0,9	0,7	0,6	0,7	6,6	5,7	4,9	4,3
nieruchomości	37,9	53,1	80,4	84,8	87,1	88,3	90,3	91,9
składki zaległe	66,3	84,4	108,4	120,0	117,0	109,2	96,8	94,4
Pasywa	161,6	215,8	252,1	267,3	287,5	279,5	172,0	162,4
Zabezpieczenie na wypadek braku pracy robotników								
Aktywa	47,0	41,9	22,3	22,1	21,3	23,6 ^b	18,0 ^b	14,5 ^b
w tym: kapitały w bankach	18,7	3,5	2,7	2,3	1,6	2,3	0,3	0,3
nieruchomości	0,3	1,2	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8
składki zaległe	7,4	8,0	11,0	12,1	12,6	14,7	15,3	12,4
Pasywa	12,2	1,9	116,5	159,7	158,3	155,6 ^b	137,4 ^b	126,1 ^b
Ubezpieczenie na wypadek braku pracy pracowników umysłowych								
Aktywa	17,0	35,2	31,3	17,1	22,1	21,9	25,1	26,0
w tym: kapitały w bankach	12,1	19,4	7,5	0,2	—	—	—	2,4
papiery wartościowe	0,4	6,8	5,1	—	—	—	—	—
składki zaległe	3,6	7,0	13,1	14,8	16,5	18,9	18,7	21,2
Pasywa	0,5	0,4	1,4	11,8	20,0	12,3	7,0	6,8
Ubezpieczenie emerytalne robotników ^c								
Aktywa	92,6	112,7	150,9	156,2	150,6	200,1	260,9	281,6
w tym: kapitały w bankach	16,5	23,0	21,3	23,3	15,7	24,3	24,2	41,9
papiery wartościowe	9,4	16,5	28,4	31,9	34,4	53,8	98,7	115,3
pożyczki hipoteczne	13,3	13,9	15,6	18,5	18,0	29,9	28,7	38,5
nieruchomości	34,4	38,6	48,7	51,9	52,5	55,4	54,3	55,7
składki zaległe	0,2	0,6	0,5	0,6	0,6	15,5	22,3	28,1
Pasywa	2,4	3,8	4,6	9,1	9,7	13,1	19,1	18,7
Ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych								
Aktywa	146,5	225,1	424,6	497,6	548,5	605,4	678,8	739,2
w tym: kapitały w bankach	30,8	47,2	47,9	58,1	72,6	67,9	64,7	126,2
papiery wartościowe	30,3	65,5	168,9	192,3	195,2	242,3	293,5	302,6
pożyczki hipoteczne	32,4	42,8	62,4	65,5	72,3	84,9	63,5	90,6
nieruchomości	28,5	31,9	74,9	87,6	94,8	94,8	98,8	104,5
składki zaległe	19,6	30,7	56,3	61,6	69,0	74,9	64,1	75,0
Pasywa	4,3	4,6	28,4	29,3	12,4	11,6	28,6	80,1
Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu ^d								
Aktywa	96,6	119,3	152,9	158,1	158,1	160,3	165,5	177,2
w tym: kapitały w bankach	23,0	21,9	23,1	22,5	23,2	20,5	18,4	20,3
papiery wartościowe	10,5	19,2	31,1	28,6	30,3	30,3	33,4	35,0
pożyczki hipoteczne	9,9	15,7	18,3	17,6	18,0	17,1	15,8	16,6
nieruchomości	4,2	6,5	15,4	17,1	17,2	17,7	17,7	17,7
składki zaległe	32,1	38,1	43,6	51,2	48,4	53,5	63,0	68,4
Pasywa	10,2	11,3	14,2	27,8	28,6	24,0	16,4	35,6

^a Do aktywów lub pasywów nie włączono niedoborów i nadwyżek. ^b Stan w dniu 31.III następnego roku. Dane szacunkowe wobec włączenia majątku funduszu zabezpieczenia na wypadek braku pracy do majątku Funduszu Pracy, z którego w bilansie nie jest wydzielony. ^c Łącznie z ubezpieczeniem dodatkowym kolejarzy i górników. ^d Do 1931 włącznie bez Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu.

TABL. 5. DOCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Dochody Wydatki	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936
w milionach złotych								
Wszystkie rodzaje ubezpieczeń								
Dochody	558.1	649.7	603.1	512.2	474.1	480.4	506.4	501.5
w tym: ze składek ^a	517.8	596.3	523.7	436.4	394.6	398.6	418.6	401.7
ubezpieczonych	193.2	224.1	197.5	161.4	145.9	173.9	176.7	166.3
pracodawców	308.6	355.2	311.9	263.6	237.8	213.1	229.1	220.9
Skarbu Państwa	16.0	17.0	14.3	11.4	10.9	11.6	12.8	14.5
z majątku	14.4	27.4	50.3	48.3	49.1	48.2	50.7	53.5
Wydatki	418.4	526.3	586.9	503.7	428.3	346.6	353.4	700.6
w tym: świadczenia	322.6	418.5	476.6	407.8	322.2	279.3	280.1	306.4
koszty administracji	41.6	49.1	53.8	46.6	42.5	43.7	38.4	35.8
Ubezpieczenie na wypadek choroby								
Dochody	297.1	340.3	293.6	242.4	214.4	142.3	144.2	149.4
w tym: ze składek ^a	282.5	322.2	268.3	218.0	192.8	124.3	123.7	125.3
ubezpieczonych	118.8	135.5	113.0	91.4	80.6	63.7	63.3	64.2
pracodawców	163.7	186.7	155.3	126.6	112.2	60.6	60.4	61.1
z majątku						3.4	2.8	1.5
Wydatki	297.9	349.6	311.3	246.0	233.8	150.1	132.7	137.4
w tym: świadczenia	222.7	267.1	233.7	182.6	159.8	118.7	98.5	101.8
koszty administracji	24.9	29.0	28.8	24.5	23.0	18.7	15.4	14.0
Zabezpieczenie na wypadek braku pracy robotników								
Dochody	51.0	52.8	44.2	35.6	33.9	36.2	39.3 ^b	43.9 ^c
w tym: ze składek ^a	48.1	51.1	42.9	34.3	32.6	34.8	38.4	43.4
ubezpieczonych	8.0	8.5	7.1	5.7	5.4	5.8	6.4	7.2
pracodawców	24.1	25.6	21.5	17.2	16.3	17.4	19.2	21.7
Skarbu Państwa	16.0	17.0	14.3	11.4	10.9	11.6	12.8	14.5
z majątku	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Wydatki	26.1	55.6	111.1	78.7	32.6	26.4	29.9 ^b	34.9 ^c
w tym: świadczenia	20.7	49.8	101.3	70.2	26.4	20.4	27.0	31.8
koszty administracji	5.4	5.8	8.5	6.7	4.7	4.3	2.9	3.1
Ubezpieczenie na wypadek braku pracy pracowników umysłowych								
Dochody	18.7	23.1	22.5	17.4	22.2	25.6	23.1	19.3
w tym: ze składek ^a	14.6	18.6	19.4	16.5	19.5	23.8	21.5	18.1
ubezpieczonych	6.8	8.7	9.2	7.7	10.2	13.3	11.2	9.4
pracodawców	7.8	9.9	10.2	8.8	9.3	10.5	10.3	8.7
z majątku	0.4	2.1	3.1	0.9	2.7	0.0	0.3	0.0
Wydatki	2.2	6.7	31.3	41.9	25.2	16.0	14.6	12.9
w tym: świadczenia	1.5	5.5	29.1	39.7	22.4	13.1	11.5	10.6
koszty administracji	0.6	1.0	1.9	1.9	1.5	1.8	1.4	1.2
Ubezpieczenie emerytalne robotników ^d								
Dochody	65.2	76.2	70.7	61.4	54.0	122.0	131.8	127.8
w tym: ze składek ^a	60.4	69.1	59.2	49.2	43.3	108.3	114.3	106.6
w tym: ubezpieczenie w woj. zachodnich	34.3	37.1	30.6	25.1	23.8		34.3	33.9
ubezpieczenie dodatk. kolejarzy i górników	25.3	31.1	27.9	23.3	18.8		20.1	21.2
ze składek ubezpiecz.	29.8	34.1	29.2	24.2	21.2	62.9	66.4	60.5
ze składek pracodaw.	30.6	35.0	30.0	25.0	22.1	45.4	47.9	46.1
z majątku	4.4	6.0	10.3	11.6	10.4	10.5	12.8	13.6
Wydatki	48.8	56.2	63.1	61.5	58.1	69.7	77.3	92.7
w tym: świadczenia ^e	44.8	51.6	58.2	57.0	53.7	60.8	66.6	74.4
w tym: ubezpieczenie w woj. zachodnich	20.6	24.7	27.3	27.8	28.0	27.9	29.1	32.3
ubezpieczenie dodatk. kolejarzy i górników	23.3	25.8	29.7	28.1	24.6	27.9	28.7	28.9
koszty administracji	3.2	3.7	3.9	3.5	3.4	7.3	7.8	7.4

a—e Ob. uwagi a—e do tabl. 5 na str. 300.

(dok. str. 300)

TABL. 5. DOCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.)

Dochody	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Wydatki	w milionach złotych							
Ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych								
Dochody	71,7	95,6	110,9	99,0	99,0	99,5	102,5	95,6
w tym: ze składek ^a	63,8	79,7	82,3	69,5	62,1	64,2	66,8	56,9
ubezpieczonych	29,8	37,3	39,0	32,4	28,5	28,2	29,4	25,0
pracodawców	34,0	42,4	43,3	37,1	33,6	36,0	37,4	31,9
z majątku	4,9	13,3	27,4	28,5	29,7	29,0	30,1	33,8
Wydatki	10,2	17,9	22,2	25,4	31,0	36,3	46,2	56,9
w tym: świadczenia	6,7	12,4	16,2	19,6	24,8	29,1	33,4	40,4
koszty administracji	2,5	3,3	3,8	3,6	3,6	4,2	3,5	3,7
Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu								
Dochody	54,4	61,7	61,2	56,4	50,6	54,8	65,5	65,5
w tym: ze składek pracodaw- ców ^a	48,4	55,6	51,6	48,9	44,3	43,2	53,9	51,4
z majątku	4,5	5,7	9,4	7,2	6,2	5,2	4,6	4,5
Wydatki	33,2	40,3	47,9	50,2	47,6	48,1	52,7	65,8
w tym: świadczenia	26,2	32,1	38,1	38,7	35,1	37,2	43,1	47,4
koszty administracji	5,0	6,3	6,9	6,4	6,3	7,4	7,4	6,4

^a Sumy przypisu składek w okresie sprawozdawczym. ^b Rok budżetowy 1935/36; w pierwszym kwartale 1935 dochody wynosiły 8,8 mil. zł, a wydatki 13 mil. zł (dane częściowo szacunkowe). ^c Rok budżetowy 1936/37. ^d Łącznie z ubezpieczeniem dodatkowym kolejarzy i górników. ^e Świadczenia z własnych środków zakładów, bez dopłat Skarbu Państwa (w 1936 — 11,5 mil. zł).

TABL. 6. PRZYPIS SKŁADEK I SKŁADKI ZALEGŁE W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Rodzaje ubezpieczeń Województwa	Przypis składek w ciągu roku					Składki zaległe w końcu roku				
	1928	1933	1934	1935	1936	1928	1933	1934	1935	1936
w milionach złotych										
Ogółem	517,8	394,6	398,6	418,6	401,7	129,2 ^a	264,1	286,7	280,2	299,5
Na wypadek choroby	282,5	192,8	124,3	123,7	125,3	66,3	117,0	109,2	96,8	94,4
Centralne	135,0	.	60,8	61,0	61,1	32,7	.	56,7	.	.
Wschodnie	11,1	.	5,9	6,4	6,2	3,6	.	6,7	.	.
Poznańskie i pomorskie	50,1	.	14,4	14,2	14,6	12,3	.	21,0	.	.
Śląskie	37,3	.	21,8	21,1	22,2	2,2	.		.	.
w tym Górny Śląsk	31,6	19,7	19,5	18,7	19,8	0,5	1,4	1,7	1,6	1,5
Południowe	49,0	.	21,4	21,0	21,2	15,5	.	24,8	.	.
Na wypadek braku pracy	62,7	52,1	58,6	59,9	61,5	11,0	29,1	33,6	34,0	33,6
Robotników	48,1	32,6	34,8	38,4 ^b	43,4 ^b	7,4	12,6	14,7 ^c	15,3 ^c	12,4 ^c
Pracowników umysłowych	14,6	19,5	23,8	21,5	18,1	3,6	16,5	18,9	18,7	21,2
Emerytalne	124,2	105,4	172,5	181,1	163,5	19,8	69,6	90,4	86,4	103,1
Robotników ^d	60,4	43,3	108,3	114,3	106,6	0,2	0,6	15,5	22,3	28,1
Pracowników umysłowych	63,8	62,1	64,2	66,8	56,9	19,6	69,0	74,9	64,1	75,0
Od wypadków w zatrudnieniu	48,4	44,3	43,2	53,9	51,4	32,1 ^e	48,4	53,5	63,0	68,4

^a Bez Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu. ^b Lata budżetowe 1935/36 i 1936/37. ^c Stan w dniu 31. III następnego roku. ^d Łącznie z ubezpieczeniem dodatkowym kolejarzy i górników.

TABL. 7. DOCHODY ZE SKŁADEK I ŚWIADCZENIA NA JEDNEGO UBEZPIECZONEGO W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Rodzaje ubezpieczeń	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w złotych								
Dochody ze składek na jednego ubezpieczonego ^a									
Na wypadek choroby ^b	111,5	119,7	118,2	109,7	99,1	92,5	64,0	62,5	59,9
Na wypadek braku pracy:									
robotników	51,6	50,8	51,5	51,8	48,1	46,9	44,9	46,7	47,3
pracowników umysłów.	64,7	74,9	73,9	75,7	68,8	84,2	89,1	77,3	62,2
Emerytalne:									
robotników ^c	38,2	40,8	40,1	40,4	37,4	36,6	49,8	51,7	45,5
pracowników umysłów.	283,3	320,5	315,0	321,5	289,7	295,9	239,9	239,7	194,0
Od wypadków w zatrudn.	13,2	14,5	14,5	14,9	15,2	14,2	11,6	14,2	12,7
Świadczenia na jednego ubezpieczonego									
Na wypadek choroby ^b	86,2	97,9	101,4	93,7	81,1	73,8	60,4	46,9	45,9
Na wypadek braku pracy:									
robotników	22,2	49,6	112,1	122,4	98,6	37,9	26,4	31,2	29,2
pracowników umysłów.	6,8	22,2	64,7	113,8	165,3	96,8	49,1	41,3	36,2
Emerytalne:									
robotników ^c	23,3	27,7	29,1	36,7	41,7	43,5	18,7	20,7	23,8
pracowników umysłów.	29,6	49,7	52,1	63,4	81,5	107,0	108,8	119,9	137,8
Od wypadków w zatrudn.	7,1	8,4	9,8	11,0	12,0	11,3	10,0	11,4	11,7

^a Sumy przypisu składek w okresie sprawozdawczym. ^b Bez Górnego Śląska. ^c Bez dodatkowego ubezpieczenia górników i kolejarzy.

TABL. 8. PODZIAŁ ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIA NA WYPADEK CHOROBY^a
Lecznictwo w ubezpieczalniach społecznych ob. dział XV, tabl. 13, str. 290

Rodzaje świadczeń	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
W milionach złotych									
Ogółem	194,0	233,1	201,7	158,9	138,2	98,9	78,7	80,9	96,0
Zasiłki pieniężne	63,3	76,6	47,8	34,0	27,4	13,5	10,2	11,2	16,3
Pomoc lekarska	53,0	61,8	63,1	54,7	49,6	35,8	28,9	28,5	31,6
Leki i opatrunki	34,6	40,1	35,5	28,1	23,2	17,8	14,2	13,1	15,8
Szpitala, zakłady lecznicze, przewóz chorych i lekarzy	43,1	54,6	49,6	37,6	34,7	29,5	24,0	24,6 ^b	26,9 ^b
Profilaktyka i cele sani- tarne	—	—	5,7	4,5	3,3	2,3	1,4	3,5	5,4
Na jednego ubezpieczonego w złotych									
Ogółem	86,2	97,9	93,7	81,1	73,8	60,4	46,9	45,9	49,1
Zasiłki pieniężne	28,2	32,1	22,2	17,4	14,6	8,3	6,1	6,3	8,4
Pomoc lekarska	23,5	26,0	29,3	27,9	26,5	21,9	17,2	16,1	16,2
Leki i opatrunki	15,4	16,9	16,5	14,3	12,4	10,8	8,5	7,6	8,1
Szpitala, zakłady lecznicze, przewóz chorych i lekarzy	19,1	22,9	23,0	19,2	18,5	18,0	14,3	13,9	13,8
Profilaktyka i cele sani- tarne	—	—	2,7	2,3	1,8	1,4	0,8	2,0	2,6

^a Bez Górnego Śląska. ^b Wydatki na „przewóz chorych i lekarzy” [w 1936 i 1937 mieszczą się częściowo również w wydatkach na „pomoc lekarską”].

TABL. 9. WYPADKI W ZATRUDNIENIU, ODSZKODOWANIE PRZEZ
ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ OD WYPADKÓW

A. Wypadki według przyczyn i następstw

Przyczyny i następstwa wypadków	1928	1929	1930	1931	1932	1933
<i>Przeciętna liczba ubezpieczonych w tys.</i>	3 678	3 833	3 722	3 473	3 204	3 076
Liczba wypadków	19 202	21 881	18 943	18 076	13 117	13 370
<i>Przyczyny wypadków</i>						
Silniki, pędnie, maszyny	4 105	4 338	3 554	3 085	2 392	2 492
Windy, żurawie, dźwigi itp.	363	387	300	348	241	250
Kotły, przewody parowe, parniki itp.	47	27	65	37	24	33
Materiały wybuchowe	147	170	141	192	112	130
Materiały zapalne, żrące itp.	1 052	1 264	785	561	339	346
Zasypanie, załam. się rusztowań itp.	3 702	2 969	2 335	2 686	2 041	2 122
Upadek z drabin, rusztowań, schodów itp.	2 472	3 977	2 445	2 469	1 791	1 922
Załadowanie, wyładowanie, dźwiganie ciężarów itp.	1 769	1 954	2 288	1 876	1 120	1 201
Przewóz wozami, przejechanie, uderzenie, ukaszenie itp.	1 844	2 178	2 648	2 671	2 113	2 336
Ruch kolejowy	1 421	1 968	1 851	1 663	1 057	903
Przewóz wodą	47	42	55	23	19	23
Użycie narzędzi ręcznych	878	1 113	1 189	869	624	658
Prąd elektryczny	98	128	84	95	70	59
Inne przyczyny	1 257	1 366	1 203	1 501	1 174	895
<i>Następstwa wypadków</i>						
Śmierć	1 098	1 214	963	844	759	715
Niezdolność do pracy ^a	18 104	20 667	17 980	17 232	12 358	12 655

B. Wypadki według następstw w poszczególnych działach pracy w 1933 r.

Działy pracy	Przeciętna liczba ubezpieczonych w tys.	Ogólna liczba wypadków	Następstwa wypadków	
			Śmierć	Niezdolność do pracy ^a
Ogółem	3 078	13 370	715	12 655
Gospodarstwa rolne, leśne i młyny	2 010	5 906	351	5 555
Kopalnie i huty oraz ich zakłady uboczne	142	2 410	139	2 271
Obróbka metali	51	412	12	400
Maszyny, narzędzia, instrumenty, przyrządy	64	406	18	388
Przemysł włókienniczy	138	585	15	570
Obróbka drzewa	54	804	42	762
Budownictwo	80	758	39	719
Pozostałe działy	539	2 089	99	1 990

^a Stała i przejściowa, trwająca ponad 4 tygodnie.

B. Inne ubezpieczenia

TABL. 10. LICZBA ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE

Zakłady	1929	1932	1935	1936	Zakłady	1929	1932	1935	1936
Ogółem	60	63	70	74	Zakł. krajowe (dok.)				
w tym większe zakłady	42	40	37	38	wzajemne:	12	9	8	9
Zakłady krajowe publiczne	53	55	61	66	większe	18	23	33	36
	8	8	5	6	mniejsze	15	15	15	15
					akcyjne	15	15	15	15
					Zakł. zagraniczne	7	8	9	8

TABL. II. DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ^a

Wyszczególnienie	Ogółem				w tym zakłady zagraniczne			
	1929	1932	1935	1936	1929	1932	1935	1936
Stan ubezpieczeń w końcu roku ^b								
Liczba polis w tys.								
W dziale życiowym	128,7	150,7	241,1	257,7	41,6	38,9	42,6	44,5
W działach rzeczowych	7 750,6	6 861,7	7 003,2	5 439,9 ^c	59,9	64,1	88,6	90,1
W dziale ogniowym	4 928,2	4 913,1	5 180,0	5 206,6	33,9	45,2	51,1	56,4
" " od kradzieży	81,0	52,6	67,5	73,1	13,4	7,0	13,9	14,0
" " transportow.	2 673,5	1 862,9	1 722,8	1 086,6 ^c	10,8	11,1	23,0	19,5
" " od gradobicia	60,8	31,0	30,6	48,6	1,4	0,8	—	—
" działach innych ^d	7,1	2,1	2,3	3,0	0,4	0,0	0,2	0,2
Suma ubezpieczeń w milionach zł								
W dziale życiowym	1 097,1	927,8	747,2	722,4	531,9	430,0	298,6	272,4
W działach rzeczowych	57940,5	49251,4	37698,6	38762,7	3488,9	3382,9	3650,6	3777,0
W dziale ogniowym	52765,0	45458,2	33951,3	35425,1	3052,5	2939,3	3221,1	3307,4
" " od kradzieży	1 258,7	1 105,4	976,6	1 083,4	177,8	167,0	157,0	212,0
" " transportow.	2 941,5	2 211,5	2 412,1	1 844,0 ^c	150,4	217,4	229,5	219,3
" " od gradobicia	822,2	287,3	201,9	233,7	79,0	11,0	2,3	—
" działach innych ^d	153,1	189,0	156,7	176,5	29,2	48,2	40,7	38,3
Zbiór składek w milionach złotych ^d								
Z ubezpieczeń bezpo-średnich	234,0	169,4	135,5	127,5	34,7	29,8	23,8	20,8
z tego przekazano reasekuratorom	89,2	55,7	37,6	36,7	12,3	11,8	8,0	7,9
W dziale życiowym	52,0	42,6	36,7	32,9	24,6	19,6	14,7	11,4
" " ogniowym	147,6	104,9	80,3	73,2	6,6	6,8	6,0	6,0
" " od kradzieży	4,8	4,0	3,8	3,8	0,9	0,9	0,8	0,9
" " transportow.	2,6	2,6	3,2	4,0	0,3	0,7	0,7	0,8
" " od gradobicia	13,2	5,7	3,3	3,8	0,9	0,1	0,0	—
" działach innych ^d	13,8	9,6	8,5	9,8	1,4	1,7	1,6	1,7
Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji z tego retrocedowano	37,6	19,1	14,8	15,1	0,1	0,1	—	—
	7,1	7,8	4,3	4,3	—	—	—	—
Szkody do pokrycia w milionach złotych ^d								
Z ubezpieczeń bezpo-średnich	151,0	93,6	69,3	75,3	11,7	14,2	11,5	12,3
w tym udział reasekuratorów	64,8	33,7	19,5	24,2	7,0	6,0	3,8	4,1
W dziale życiowym	8,1	18,9	14,3	16,8	3,4	8,5	6,6	7,5
" " ogniowym	110,4	60,2	44,9	40,8	5,3	3,7	3,1	2,5
" " od kradzieży	4,1	2,2	2,0	2,0	1,1	0,6	0,5	0,5
" " transportow.	1,8	2,1	2,2	3,6	0,1	0,5	0,5	0,8
" " od gradobicia	18,7	5,2	1,5	4,2	1,1	0,1	0,0	—
" działach innych ^d	7,9	5,0	4,4	7,9	0,7	0,8	0,8	1,0
Z ubezpieczeń przyjętych do reasekuracji w tym udział reasekuratorów	28,6	13,1	7,4	7,7	0,1	0,1	—	—
	6,1	4,8	1,7	2,2	—	—	—	—

^a Bez zakładów wzajemnych mniejszych. ^b Nie uwzględniono ubezpieczeń szyb, od odpowiedzialności prawnej i od wypadków. ^c Zmniejszenie się wskutek zaprzestania masowego ubezpieczania towarów i pakunków podróży. ^d Łącznie z ubezpieczeniem szyb, od odpowiedzialności prawnej i od wypadków.

TABL. 12. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ^a

Wyszczególnienie	Ogółem				w tym zakłady zagraniczne			
	1929	1932	1935	1936	1929	1932	1935	1936
	w milionach złotych							
Bilanse. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa	2,5	2,3	1,5	1,9	0,6	0,9	0,6	0,7
Instytucje kredytowe	24,2	21,9	36,7	38,0	1,0	4,8	3,1	4,5
Papiery procentowe własne	56,5	74,9	87,4	92,2	15,1	23,6	26,5	25,8
Pożyczki hipoteczne i pod zastaw hipotek	16,1	24,6	22,5	22,8	0,6	5,8	5,4	5,5
Pożyczki udzielone związkom samorządowym	4,6	5,1	6,2	4,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Dłużnicy	101,8	140,2	122,1	109,7	15,0	12,6	9,0	9,0
w tym zaległe składki	68,7	109,0	99,8	90,3	11,4	10,4	7,9	7,8
Nieruchomości	51,8	75,6	79,9	83,9	10,2	21,2	25,4	27,0
Inne aktywa	52,6	76,7	75,0	86,3	5,2	20,7	21,0	27,2
w tym pożyczki pod zastaw własnych polis	6,0	26,0	25,0	26,1	2,6	12,7	13,6	12,9
Strata	13,2	4,9	12,1	9,6	5,7	1,3	6,9	1,5
Suma bilansowa	323,3	426,2	443,4	449,0	54,1	91,6	98,6	101,9
Stan bierny								
Kapitał zakładowy	27,1	30,2	31,7	32,0	4,3	4,8	6,8	6,6
Inne kapitały własne	64,7	99,8	132,4	128,6	1,1	1,8	3,7	3,9
Fundusz ubezpieczeniowy	78,1	138,1	150,2	159,9	31,0	69,3	76,4	77,8
Fundusze techniczne	35,2	38,1	28,0	28,2	4,1	5,2	4,9	5,4
Długi hipoteczne	5,0	3,2	1,5	2,3	—	—	0,2	0,1
Wierzyciele	36,2	37,5	24,7	22,4	2,3	0,9	1,6	1,6
Inne pasywa	69,9	73,5	69,8	70,6	11,2	9,5	4,9	6,0
Zysk	7,1	5,8	5,1	5,0	0,1	0,1	0,1	0,5
Rachunki strat i zysków								
Zyski								
Zysk (nadwyżka) w działach:								
życiowym	0,3	1,9	1,5	3,8	0,1	0,4	0,0	2,1
ogniowym	3,0	13,9	5,4	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
innych	1,1	1,2	1,0	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1
Czysty dochód z majątku	6,4	6,0	6,0	6,0	0,8	0,8	0,9	0,7
Zysk na kursie walut obcych i papierów wartościowych	0,3	1,0	1,6	0,9	0,2	0,0	0,9	0,4
Inne zyski	9,9	10,0	11,4	19,5	0,0	2,0	1,4	3,5
Strata (niedobór bilansowy)	13,2	4,9	12,1	9,6	5,7	1,3	6,9	1,5
Ogółem	34,2	38,9	39,0	44,4	6,7	4,6	10,2	8,3
Straty								
Strata (niedobór) w działach:								
życiowym	5,1	0,2	2,4	1,9	3,5	0,1	0,8	0,1
ogniowym	6,4	1,2	1,4	1,6	0,9	0,8	0,5	0,3
innych	4,4	1,8	0,9	2,4	0,7	0,4	0,3	0,6
Strata na kursie walut obcych i papierów wartościowych	1,6	1,2	2,2	2,6	0,2	0,3	1,4	1,4
Rezerwa (odpisy) na należno- ści wątpliwe	4,6	16,6	11,3	9,5	1,1	1,8	3,3	3,4
Inne straty i odpisy	5,0	12,1	15,7	21,4	0,2	1,1	3,8	2,0
Zysk (nadwyżka bilansowa)	7,1	5,8	5,1	5,0	0,1	0,1	0,1	0,5

^a Bez zakładów wzajemnych mniejszych.

C. Pożary. Straże pożarne
TABL. 13. POŻARY BUDYNKÓW^a

Wyszczególnienie	1932 ^{b,c}	1934 ^{b,c}	1935 ^{b,c}	1936					
				Pol-ska ^b	Województwa				
					m. st. War-szawa	cen-tral-ne ^c	wscho-dnie	poz-n. i pom.	połu-dnio-we
Pożary w tys. . . .	18,1	20,3	20,0	19,6	0,2	8,5	4,1	2,0	4,8
w miastach	1,8	2,0	1,9	2,0	0,2	0,6	0,2	0,3	0,7
na wsi	16,3	18,3	18,1	17,6	x	7,9	3,9	1,7	4,1
Dotknięte pożarem: nieruchomości za- budowane w tys. . .	28,9	33,9	32,6	30,6	0,2	13,3	7,5	2,3	7,3
budynki w tys. . . .	51,9	62,5	58,3	54,2	0,2	25,3	12,6	4,4	11,7
Wartość ubezpiecze- niowa budynków dotkniętych pożar- em w milionach zł . .	118,7	116,2	114,8	154,6	41,1	40,6	12,7	29,0	31,2
Szkody pogorzelowe w budynkach w milionach zł	35,2	32,5	28,4	25,7	0,2	12,1	4,2	4,7	4,5
Stosunek szkód do wartości w odsetkach	29,7	27,9	24,7	16,6	0,5	29,8	33,1	16,2	14,4

^a Pożary zarejestrowane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, ^a w woj. poznańskim i pomorskim przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu. ^b Bez woj. śląskiego. ^c Bez m. st. Warszawy.

TABL. 14. STRAŻE POŻARNE
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1932	1935	1936	Pol-ska	1937				
					Województwa				
					m. st. War-szawa	cen-tral-ne ^a	wscho-dnie	za-chod-nie	połu-dnio-we
Straże ochotnicze (niezawodowe)									
Liczba straży	10789	11612	12357	12252	6 510	1 807	2 004	3 335	
Członkowie w tys. . .	255,9	296,9	303,8	300,1	0,1	137,7	54,2	48,1	60,0
Straże zawodowe (miej-skie i przemysłowe)									
Liczba straży		67	70	453 ^b	19	99	37	178	120
Członkowie w tys. . .		2,9	3,0	8,4	0,9	1,6	0,6	3,0	2,3
Zasadniczy sprzęt strażacki ^c									
Samochody	415	617	654	685	36	311	62	111	97
Motopompy	669	1 073	1 272	1 421	4	516	125	173	255
Sikawki ręczne . . .	12276	13786	14044	14421	—	5 949	1 813	2 259	3 765
Na jedną straż przy-pa-da przeciętnie km ²	36,0	33,2	31,2	30,6	x	26,5	67,5	21,6	22,9

^a Bez m. st. Warszawy. ^b W tym 395 zawodowych straży przemysłowych, zaliczanych poprzednio do straży ochotniczych. ^c W 1932 tylko sprzęt straży ochotniczych. Podział terytorialny podano dla 1935.

Uwaga. Dane o działalności kulturalno-oświatowej Związku Straży Pożarnych R. P. ob. dział XVIII, tabl. 25, str. 341.

Źródło: Dane Związku Straży Pożarnych R. P.

DZIAŁ XVII. SZKOLNICTWO. OŚWIATA POZASZKOLNA

A. Szkolnictwo

TABL. 1. WYDATKI NA OŚWIATĘ Z BUDŻETU SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Wydatki	1928- -1929	1929- -1930	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
	w milionach złotych									
Ogółem	588,7	643,2	595,0	477,0	424,6	422,6	412,2	411,2	417,4	438,7
zwyczajne	505,9	548,9	544,1	459,2	413,3	410,1	397,0	396,2	400,6	418,5
nadzwyczajne	82,8	94,3	50,9	17,8	11,3	12,5	15,2	15,0	16,8	20,2
Skarb Państwa ^b	416,1	450,2	437,2	355,7	321,7	329,3	316,4	317,7	319,8	329,9
zwyczajne	380,3	416,3	426,7	352,7	321,2	325,0	313,8	316,2	318,9	327,8
w tym szkoły:										
powszechnie, spe-										
cialne i przed-										
szkola	230,0	248,9	261,8	217,0	195,8	192,7	171,8	179,2	182,2	190,4
średnie ogólno-										
kształcące	33,4	35,4	35,8	29,3	24,7	24,5	21,2	21,2	22,4	23,9
kształcenia nau-										
czycieli	15,4	16,8	17,1	12,9	9,7	9,0	7,4	7,1	6,3	6,1
zawodowe	24,2	28,0	27,7	19,9	16,4	15,9	14,1	13,9	13,6	14,2
wyższe	33,7	37,1	33,8	29,4	28,3	27,9	24,9	23,8	24,1	24,7
nadzwyczajne	35,8	33,9	10,5	3,0	0,5	4,3	2,6	1,5	0,9	2,4
Skarb Śląski	39,1	44,0	50,3	35,3	26,7	24,7	24,0	22,8	25,7	28,4
zwyczajne	38,1	39,7	41,5	34,9	26,6	24,6	24,0	22,8 ^c	25,7	28,4
nadzwyczajne	1,0	4,3	8,8	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Samorząd terytor. ^d	133,5	149,0	107,5	86,0	76,2	68,6	71,8	70,7	71,9	80,4
zwyczajne	87,5	92,9	75,9	71,6	65,5	60,5	59,2	57,2 ^e	56,0	62,6
nadzwyczajne	46,0	56,1	31,6	14,4 ^f	10,7 ^f	8,1	12,6	13,5	15,9	17,8 ^f

a Preliminowane. b Łącznie z wydatkami z funduszków specjalnych M. W. R. i O. P., które nie zostały podzielone na poszczególne typy szkół. c W tym na przedszkola i szkolnictwo powszechne około 17 mil. zł, na średnie ogólnokształcące około 2,3 mil. zł, na zawodowe około 1,4 mil. zł. d Bez wydatków na szkolnictwo zawodowe; wydatki na to szkolnictwo w 1929/30 wynosiły: zwyczajne około 15 mil. zł, nadzwyczajne około 5 mil. zł, w 1935/36 około 7 mil. zł i około 0,2 mil. zł. e W tym na przedszkola i szkolnictwo powszechne około 49 mil. zł, na średnie ogólnokształcące około 4 mil. zł. f Łącznie z wydatkami na kulturę i sztukę.

TABL. 2. LICZBA ETATÓW NAUCZYCIELSKICH^a

Typy szkół	1928- -1929	1937- -1938	Ogół- tem	1938/39							
				Grupy uposażenia							
				IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Ogółem	73407	83988	89122	566	344	3492	9701	16401	33844	9 425	15349
Szkoły powszechne, specjalne i przedszkola	62807	73557	77693	—	1	557	7477	13285	31882	9 235	15256
Szkoły średnie ogólnokształcące i kształcenia nauczycieli	6 455	5 974	6 474	—	42	2388	1284	1 642	866	159	93
Szkoły zawodowe ^b	1 846	2 000	2 386	—	32	325	647	748	605	29	—
Szkoły artystyczne	84	89	109	—	11	38	22	25	11	2	—
Szkoły wyższe ^c	2 215	2 368	2 460	566	258	184	271	701	480	—	—

a Dane obejmują etaty nauczycielskie przewidziane w preliminarzach budżetowych Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. b Łącznie z ludowymi szkołami rolniczymi. Liczba etatów obejmuje również instruktorów. c Profesorowie łącznie z pomocniczymi siłami naukowymi (adiunktami i asystentami).

TABL. 3. NAUCZYCIELE^a I PERSONEL POMOCNICZY W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Nauczyciele	Przed- szkola	Szkoły						
		powszech- ne ^b		śred- nie	kształ- cenia	zawo- dowe ^c	zawo- dowe do- kształ- cające	wyż- sze
		ogół- em	w tym pryw.	ogólno- kształ- cające	nauc- czy- cieli			
Ogółem	2 045	91 224	6 665	11 602	1 791	7 404	4 307	3 409
Mężczyźni	7 46	066	2 845	7 240	1 066	4 594	3 686	3 060
Kobiety	2 038	45 158	3 820	4 362	725	2 810	621	349
Nauczyciele religii	—	12 084	1 128	917	152	343	421	—
Naucz. przedmiot. świeckich	2 045	79 130	5 536	10 676	1 638	6 076	3 886	1 672
Personel pomocniczy	—	10	1	9	1	985	—	1 737
Nauczyciele przedmiotów świeckich w odsetkach według grup wieku								
24 i mniej lat	23,1	8,7	19,1	3,3	1,5	5,5	6,5	0,3
25—29 „	25,8	27,5	26,8	17,8	13,0	19,7	17,4	3,4
30—39 „	32,8	40,9	31,8	35,3	35,9	34,0	40,9	18,3
40—49 „	12,6	17,5	14,0	26,2	32,2	24,6	24,3	31,2
50—59 „	4,8	5,1	6,1	15,2	15,5	12,3	9,5	32,5
60 i więcej „	0,9	0,3	2,2	2,2	1,9	3,9	1,4	14,3

^a Łącznie z nauczycielami plannymi od godzin. ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi. ^c Łącznie z kursami oraz ludowymi szkołami rolniczymi.

TABL. 4. SZKOŁY I UCZNIOWIE

Typy szkół	1925— —1926	1927— —1928	1929— —1930	1931— —1932	1933— —1934	1934— —1935	1935— —1936	1936— —1937	1937— —1938
Liczba szkół									
Przedszkola ^a		1 430	1 765	1 920	1 752	1 876	1 849	1 715	1 651
Szkoły powszechne	27 431	26 483	26 542	26 932	27 270	27 757	27 988	28 337	28 722
„ ćwiczeń	111	124	136	144	122	109	96	61	—
„ specjalne	57	62	69	79	88	89	99	98	103
średnie ogóln- kształcające ^b	780	794	759	748	783	770	755	763	777
gimnazja ^c	x	x	x	x	x	768	753	756	769
średnie dawn. ustr. ^d	x	x	x	x	x	676	682	682	684
Szkoły kształc. naucz.	220	239	236	231	198	187	172	42	74
„ zawod. ^e -zakłady	—	—	725	754	743	714	699	717	—
„ -wydziały	994	—	1 237	1 240	1 184	1 172	1 158	1 216	—
Ludowe szkoły rolnicze	117	129	128	146	141	143	145	152	—
Szkoły zawod. dokszt.	478	573	—	733	642	637	608	611	—
„ wyższe	18	20	22	22	24	24	24	24	27
Uczniowie w tysiącach									
Przedszkola ^a		83,9	100,5	103,7	93,7	98,2	96,4	87,4	83,1
Szkoły powszechne	3242,9	3363,4	3691,9	4244,7	4628,4	4655,4	4681,3	4743,0	4851,5
„ ćwiczeń	12,0	14,0	16,8	18,9	22,5	21,5	19,9	15,0	—
„ specjalne	4,6	5,8	6,4	7,2	8,3	9,2	10,6	11,0	12,3
średnie ogóln- kształcające	216,6	209,2	203,4	202,8	160,8	166,1	181,1	200,6	221,2
gimnazja ^c	x	x	x	x	x	130,8	144,8	158,4	181,3
średnie dawn. ustr. ^d	x	x	x	x	x	35,3	36,3	42,2	39,9
Szkoły kształc. naucz.	37,8	39,2	36,8	33,3	17,9	12,0	7,3	2,9	4,8
„ zawodowe ^e	52,9	—	83,9	70,2	65,7	70,8	79,9	90,8	—
Ludowe szkoły rolnicze	4,3	4,8	5,7	4,6	4,5	5,1	5,5	5,8	—
Szkoły zawod. dokszt.	79,7	90,4	—	103,9	79,8	84,1	87,4	97,6	—
„ wyższe	37,5	41,7	45,5	49,8	49,6	48,1	47,2	48,2	48,2

^a Dane dla 1936/37 i 1937/38 są częściowo nieporównywalne (ob. uwagę ^a pod tabl. 13 na str. 312). ^b Ponieważ szkoła, jako zakład, może posiadać równocześnie gimnazjum i klasy dawnego ustroju lub kl. I liceum, liczba szkół jest mniejsza od sumy składników. ^{c-d} Szkoły posiadające: ^c-kl. III—VI dawnego ustroju oraz kl. I—IV gimnazjum, ^d-kl. VII—VIII dawnego ustroju oraz kl. I liceum i kl. VIII dawnego ustroju. ^e Łącznie z kursami.

TABL. 5. ROZMIESZCZENIE SZKÓŁ W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Województwa	Przed- szkola	Szkoly								wysz- sze
		początkowes		ogólno- kształcące		kształ- cenia nau- czy- cieli	za- wo- do- we ^c	lu- do- we rol- nicze	zawo- dowe do- kształ- cające	
		ogó- łem	w tym na wsi	gim- nazja	śred- nie dawn. ustr. ^b					
Liczba szkół										
Polska	1 715	28 496	25 277	756	682	42	717	152	611	24
Centralne	687	11 026	9 485	332	309	15	323	56	192	13
M.st. Warszawa	131	383	×	100	96	6	132	—	52	10
Warszawskie	159	2 251	2 057	40	35	2	24	17	38	—
Łódzkie	153	2 031	1 652	62	60	1	48	9	43	1
Kieleckie	142	2 255	2 020	55	50	2	64	10	27	—
Lubelskie	63	2 340	2 173	42	39	3	27	14	22	1
Białostockie	39	1 766	1 583	33	29	1	28	6	10	—
Wschodnie	148	6 129	5 736	81	72	6	119	32	37	2
Wileńskie	49	1 590	1 455	31	28	4	53	8	9	2
Nowogródzkie	24	1 296	1 230	12	9	1	10	8	5	—
Poleskie	37	1 247	1 173	13	13	—	21	5	6	—
Wołyńskie	38	1 996	1 878	25	22	1	35	11	17	—
Zachodnie	620	4 403	3 798	130	111	9	117	37	221	2
Poznańskie	220	2 330	2 013	60	54	4	60	21	126	2
Pomorskie	82	1 383	1 239	38	31	1	28	9	49	—
Śląskie	318	690	546	32	26	4	29	7	46	—
Południowe	260	6 938	6 258	213	190	12	158	27	161	8
Krakowskie	164	1 870	1 668	77	64	6	68	9	68	4
Lwowskie	75	2 560	2 298	83	76	5	62	10	60	4
Stanisławowskie	14	1 151	1 034	31	29	—	16	6	23	—
Tarnopolskie	7	1 357	1 258	22	21	1	12	2	10	—
Uczniowie w tysiącach										
Polska	87,4	4769,0	3 436,2	158,4	42,2	2,9	90,8	5,8	97,6	48,2
Centralne	32,4	2142,8	1 467,0	66,8	17,9	1,1	42,2	2,2	34,6	21,8
M. st. Warszawa	8,6	141,2	×	21,3	6,4	0,6	18,8	—	10,9	20,1
Warszawskie	7,2	419,2	316,5	7,0	1,7	0,2	2,4	0,7	4,3	—
Łódzkie	6,4	409,0	238,4	11,5	2,9	0,0	5,2	0,3	9,5	0,5
Kieleckie	6,9	503,3	378,5	11,2	2,6	0,2	9,0	0,4	4,9	—
Lubelskie	2,1	407,8	336,8	9,0	2,6	0,1	2,9	0,6	3,7	1,2
Białostockie	1,2	262,3	196,8	6,8	1,7	0,0	3,9	0,2	1,3	—
Wschodnie	4,8	798,4	669,4	15,6	4,2	0,4	11,6	1,0	5,9	3,6
Wileńskie	1,7	179,7	140,3	5,5	1,7	0,2	4,6	0,2	1,1	3,6
Nowogródzkie	0,7	162,6	143,4	2,5	0,6	0,1	1,2	0,2	0,6	—
Poleskie	1,2	184,4	159,2	2,9	0,7	—	2,3	0,2	0,5	—
Wołyńskie	1,2	271,7	226,5	4,7	1,2	0,1	3,5	0,4	3,7	—
Zachodnie	37,3	699,4	438,9	29,1	6,3	0,5	15,6	1,6	30,8	5,8
Poznańskie	10,8	321,6	183,4	13,5	3,0	0,2	7,1	1,0	13,3	5,8
Pomorskie	4,6	180,7	116,3	6,6	1,4	0,1	2,9	0,3	6,1	—
Śląskie	21,9	197,1	139,2	9,0	1,9	0,2	5,6	0,3	11,4	—
Południowe	12,9	1128,4	860,9	46,9	13,8	0,9	21,4	1,0	26,3	17,0
Krakowskie	9,1	330,2	247,3	16,5	4,9	0,6	8,8	0,3	10,5	7,8
Lwowskie	3,2	414,2	310,0	19,5	5,8	0,3	9,8	0,4	10,9	9,2
Stanisławowskie	0,4	186,0	144,5	6,1	1,7	—	1,7	0,2	3,6	—
Tarnopolskie	0,2	198,0	159,1	4,8	1,4	0,0	1,1	0,1	1,3	—

a Szkoły powszechne, szkoły ćwiczeń i szkoły specjalne. b Klasy VII i VIII.
c Łącznie z kursami.

TABL. 6. SZKOŁY WEDŁUG WŁA CICIEMI W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Właściciele	Przed- szkoła	Szkoły			
		po- wszech- ne	śred- nie ogól- nokszt.	kształ- cenia nauczy- cieli	zawo- dowe ^a
Liczba szkół					
Ogółem	1 876	27 757	770	187	714
Państwo ^b	207	26 361 ^d	301	113	120
Samorząd terytorialny	358	7	49	9	29
w tym: miasta	232	5	42	9	23
powiatowe związki samorząd.	101	1	5	—	4
Samorząd gospodarczy	1	—	—	—	14
Instytucje i organizacje religijne	373	258	86	25	43
w tym: parafie i diec. rzymskokat. ^d	95	2	10	—	—
gminy wyznaniowe ewangel.	8	124	4	1	—
zakony	260	75	70	24	37
gminy wyznaniowe żydowskie	7	51	2	—	6
Fundacje	11	5	2	—	3
Organizacje i instytucje społeczne	636	638	198	30	290
w tym: Polska Macierz Szkolna	26	52	8	1	31
Tow. Szkoły Ludowej	35	3	2	2	10
Zw. Pracy Obywatel. Kobiet	169	2	—	—	21
Niemiecki Związek Szkolny	15	36	7	—	—
Ridna Szkoła i Ukraińska	—	—	—	—	—
Zachoronka	11	30	12	2	1
Rytas ^e	—	33	2	—	—
Tarbut ^f	17	122	7	3	—
Zjednocz. Szkół Żydowskich	5	44	2	—	—
Osoby i instytucje prywatne	290	488	134	10	215
w tym osoby fizyczne	220	474	122	10	213
Uczniowie w tysiącach					
Ogółem	98,2	4 655,4	166,1	12,0	70,8
Państwo ^b	16,3	4 516,7 ^e	90,9	8,3	24,3
Samorząd terytorialny	22,5	1,3	9,3	0,5	5,2
w tym: miasta	16,3	1,3	8,1	0,5	4,9
powiatowe związki samorząd.	5,0	0,0	0,9	—	0,2
Samorząd gospodarczy	0,0	—	—	—	1,5
Instytucje i organizacje religijne	19,9	25,7	12,5	1,1	2,8
w tym: parafie i diec. rzymskokat. ^d	5,8	0,2	1,5	—	—
gminy wyznaniowe ewangel.	0,2	8,3	0,8	0,1	—
zakony	13,4	8,6	10,0	1,0	1,8
gminy wyznaniowe żydowskie	0,5	9,8	0,2	—	1,0
Fundacje	0,6	1,0	0,3	—	0,1
Organizacje i instytucje społeczne	27,8	74,9	30,8	1,6	27,3
w tym: Polska Macierz Szkolna	1,0	2,1	1,2	0,1	2,6
Tow. Szkoły Ludowej	1,6	0,1	0,1	0,1	0,8
Zw. Pracy Obywatel. Kobiet	7,0	0,1	—	—	1,1
Niemiecki Związek Szkolny	0,5	4,1	1,2	—	—
Ridna Szkoła i Ukraińska	—	—	—	—	—
Zachoronka	0,4	4,4	1,5	0,1	0,2
Rytas ^e	—	1,6	0,4	—	—
Tarbut ^f	0,5	19,1	1,2	0,2	—
Zjednocz. Szkół Żydowskich	0,1	6,4	0,2	—	—
Osoby i instytucje prywatne	11,1	35,8	22,3	0,5	9,6
w tym osoby fizyczne	5,6	34,6	20,4	0,5	9,4

a łącznie z kursami. b łącznie ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim. c Szkoły publiczne, tj. utrzymywane wspólnie przez Państwo i samorząd terytorialny. d Obrządku łacińskiego i greckokatolickiego. e Stowarzyszenie oświatowe litewskie. f Stowarzyszenie oświatowe żydowskie.

TABL. 7. JĘZYK NAUCZANIA W SZKOŁACH W ROKU SZKOLNYM 1936/37

język nauczania	Przed- szkoła	Szkoły							wyższe
		powszechna ^a		ogólnokształc.		kształ- cenia nau- czy- cieli	zawo- dowe ^c		
		ogó- łem	w tym przy- watne	gim- nazja	śre- dnie dawn. ustr. ^b				
Liczba szkół									
Ogółem	1 715	28 337	1 500	756	682	42	717	24	
Polski	1 585	23 978	758	654	590	39	688	21	
Polski i inny	26 ^d	3 109	176	43 ^e	39 ^f	—	3 ^g	—	
Ruski (ukraiński)	11	496	41	23	21	1	6	—	
Białoruski	—	8	—	1	1	—	—	—	
Niemiecki	54	428	243	17	14	—	5	—	
Żydowski	7	74	74	1	1	—	15	—	
Hebrajski	31	166	166	10	9	2	—	—	
Hebrajski i żyd.	1	5	5	—	—	—	—	—	
Litewski	—	49	20	2	2	—	—	—	
Czeski	—	17	12	—	—	—	—	—	
Rosyjski	—	7	5	5	5	—	—	—	
Uczniowie w tysiącach									
Ogółem	87,4	4 743,0	150,0	158,4	42,2	2,9	90,8	48,2	
Polski	83,0	4 142,4	67,6	142,0	37,9	2,7	88,1	48,2	
Polski i inny	1,1 ^d	457,8	21,9	7,2 ^e	2,0 ^f	—	0,4 ^g	—	
Ruski (ukraiński)	0,4	59,3	6,0	4,0	1,1	0,1	0,5	—	
Białoruski	—	1,2	—	0,1	0,0	—	—	—	
Niemiecki	1,8	40,7	15,5	2,6	0,5	—	0,2	—	
Żydowski	0,2	9,7	9,7	0,2	0,0	—	1,6	—	
Hebrajski	0,8	27,1	27,1	1,6	0,4	0,1	—	—	
Hebrajski i żyd.	0,1	0,6	0,6	—	—	—	—	—	
Litewski	—	2,3	0,6	0,3	0,1	—	—	—	
Czeski	—	0,9	0,6	—	—	—	—	—	
Rosyjski	—	1,0	0,4	0,4	0,2	—	—	—	

^a Dane szczegółowe ob. tabl. 16 na str. 314. ^b Klasy VII i VIII. ^c Łącznie z kursami. ^d W tym przedszkoli z językiem nauczania polskim i: niemieckim 5 z 0,3 tys. wych., żydowskim 7 z 0,2 tys. wych., hebrajskim 10 z 0,5 tys. wych. ^e W tym gimnazjów z językiem nauczania polskim i: ukraińskim 3 z 1,1 tys. ucz., niemieckim i z 0,1 tys. ucz., hebrajskim dla przedmiotów judaistycznych 38 z 5,9 tys. ucz. ^f W tym szkół z językiem nauczania polskim i: ukraińskim i z 0,4 tys. ucz., niemieckim i z 0,02 tys. ucz., hebrajskim dla przedmiotów judaistycznych 34 z 1,6 tys. ucz. ^g Szkoły z językiem nauczania polskim i żydowskim dla przedmiotów judaistycznych.

TABL. 8. UCZNIOWIE WEDŁUG WYZNANIA W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Wyznania	Uczniowie w szkołach						
	powszechnych		średnich ogólnokształcących		kształcenia nauczycieli	zawodowych	wyższych
	ogółem	w tym w prywatnych	ogółem	w tym w prywatnych			
w tysiącach							
Ogółem	14 655,4	138,7	166,1	65,9	12,0	70,8	48,1
w odsetkach ogółu uczniów							
Rzymskokatolickie: obrzędek łaciński	68,5	25,2	73,0	59,7	86,6	76,4	76,4
" greckokat.	9,4	3,7	3,9	3,9	4,8	2,2	3,1
Ewangelickie	2,2	9,5	2,7	3,9	2,1	2,0	2,7
Prawosławne	10,5	1,7	2,3	2,2	2,4	3,1	2,7
Mojżeszowe	9,1	59,1	18,0	30,2	4,0	16,2	14,8
Inne	0,3	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3

^a Łącznie z kursami.

TABL. 9. UCZNIOWIE WEDŁUG WIEKU W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Wiek	Wycho- wankowie w przed- szkolach	Uczniowie w szkołach				
		po- wszech- nych ^a	średnich ogólno- kształc.	kształce- nia na- uczycieli	zawodo- wych ^b	wyż- szych ^c
		w tysiącach				
Ogółem uwzględnieni	87,2	4 681,3	186,8	24,6	66,1	42,4
w wieku 6 i mniej lat	85,0	24,2	0,5	—	—	—
7—11	2,2	3 545,5	30,4	—	—	—
12—13	—	1 012,2	45,5	—	1,1	—
14—15	—	99,4	39,6	1,6	10,7	—
16—18	—	—	52,4	12,7	28,4	2,7
19 i więcej	—	—	18,4	10,3	25,9	39,7

a. 1935/36. b łącznie z kursami. c 1928/29.

a 1935/36. b Lecznie z Kulszami. c 1928/29.
 TABL. 10. UCZNIOWIE WEDŁUG ZAWODU RODZICÓW W ROKU SZK. 1935/36

[illegible]

a Organizacja szkolnictwa powszechnego przewidywała klasy VI, jako odrębny poziom nauczania, jedynie w szkołach 3 i więcej klasowych. b Klasa I. gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju.

TABL. 11. ŚWIADECTWA UKOŃCZENIA SZKÓŁ

Wyszczególnienie	1927- -1928	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935/36	
						Ogół- tem	w tym kobiety
Szkoły powszechne	254 736	.	238 030	257 261	278 644	277 786	.
„ średnie ogólnokształc.	13 530	16 761	15 844	14 836	13 730	13 363	4 832
w tym eksterni	831	1 689	1 280	971	910	960	197
„ kształcenia nauczyc.	6 487	6 042	5 815	5 500	4 757	1 304	775
w tym eksterni	415 ^a	535	299	175	117	235	119
„ zawodowe ^b	10 331 ^c	22 513	22 306	23 156	21 963	24 511	12 072
Ludowe szkoły rolnicze	.	.	.	3 576	3 819	4 331	1 787
Szkoły zawodowe dokształc.	.	19 399	18 241	15 431	14 006	15 676	.
wyższe:	.	.	.	.	.	.	.
dypl. niższych stopni nauk. ^d	3 205 ^e	5 220	6 482	5 809	6 118	6 450	1 684
dyplomy doktorskie ^f	249	127	107	132	148	147	13
dyplomy zagr. nostryfik.	.	148	140	183	110	147	19

^a Bez eksternistek seminariów ochraniarskich. ^b Łącznie z kursami. ^c Bez kursów. ^d Łącznie z dyplomami doktorskimi według dawnych przepisów. ^e Wyłącznie szkoły państwowe. ^f Tylko według nowych przepisów.

TABL. 12. ABSOLWENCI NIEKTÓRYCH TYPÓW SZKÓŁ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Typy szkół	Ogół- tem	Język ojczysty					
		polski	ukrain. (ruski)	biało- ruski	nie- miecki	żydow- ski	inny
Szkoły średnie ogólnokształc.	12 820	10 784	486	55	204	1 143	148
„ kształc. naucz.: sem. naucz. i pedagogia	4 279	3 857	226	22	64	90	20
seminaria ochraniarskie	297 ^a	277	—	—	17	3	—
seminaria naucz. rzemiosł	115	114	—	—	1	—	—
Szkoły zawodowe ^b	21 563 ^c	18 735	445	91	280	1 734	278
Wydziały o czasie nauki z lata i więcej:	.	.	.	.	.	.	.
poziom niższy	1 000	677	72	14	—	224	13
„ gimnazjalny	8 609	7 729	207	58	52	450	114
„ licealny	1 432	1 351	14	3	3	40	21
Wydziały roczne: I	1 236	1 207	4	1	14	8	2
II	616	535	57	—	5	19	—
Kursy	8 670	7 236	91	15	206	993	129
Ludowe szkoły rolnicze	3 819	3 257	256	141	72	4	89

^a W tej liczbie 51 eksternistek. ^b Ob. uwagę do tabl. 39 na str. 322. ^c O wiadomym języku ojczystym; ogólną liczbę absolwentów ob. tabl. 11.

TABL. 13. PRZEDSZKOLA

Przedszkola	1928/29		1935/36		1936/37 ^a		
	Liczba przed- szkoli	Wy- cho- wan- kowie	Liczba przed- szkoli	Wy- cho- wan- kowie	Liczba przed- szkoli	Wychowankowie	
						ogół- tem	chłop- cy
Ogółem	1 557	92 898	1 849	96 382	1 715	87 353	41 254
W miastach	946	60 151	1 207	64 102	1 166	60 252	28 571
Na wsi	611	32 747	642	32 280	549	27 101	12 683
Państw. i samorząd.	603	.	492	35 422	474	33 382	15 931
Prywatne	954	.	1 357	60 960	1 241	53 971	25 323
Męskie	33	1 395	5	148	13	306	306
Żeńskie	36	1 347	5	273	8	253	—
Koedukacyjne	1 488	90 156	1 839	95 961	1 694	86 794	40 948
							45 846

^a Wyeliminowano pewne zakłady opiekuńcze, które w latach ubiegłych liczono do przedszkoli.

TABL. 14. DZIECI I UCZNIOWIE W WIEKU 7—13 LAT

Lata szkolne Wiek	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936/37				
					Polska	Województwa			
						centr.	wsch.	zach.	pld.
Dzieci w wieku 7—13 lat w tysiącach ^{a,b}									
1932/33	4859,2 ^a	x	x	x	x	2 133,9	888,0	720,6 ^a	1 116,7
1933/34	x	4987,7	x	x	x	2 200,8	947,3	709,2	1 130,4
1934/35	x	x	5 074,0	x	x	2 240,5	996,1	708,9	1 128,5
1935/36	x	x	x	5 143,1	x	2 290,1	1 026,1	708,4	1 118,5
1936/37	x	x	x	x	5 150,5	2 301,9	1 038,7	703,9	1 106,0
7 lat	839,2	783,0	776,7	777,4	765,5	323,3	145,1	99,2	197,9
8 ..	785,3	835,0	779,1	772,8	773,5	325,6	148,6	98,5	200,8
9 ..	785,6	782,0	831,5	775,8	769,5	322,9	151,8	95,8	199,0
10 ..	748,3	782,6	779,0	828,3	772,9	328,9	151,8	98,2	194,0
11 ..	679,5	745,7	779,9	776,3	825,4	355,4	155,0	106,0	209,0
12 ^b ..	552,0	573,3	631,8	664,0	663,8	323,8	144,5	103,0	92,5
13 ^b ..	442,0	486,1	496,0	548,5	579,9	322,0	141,9	103,2	12,8
Uczniowie w wieku 7—13 lat (bez względu na poziom nauki) w tysiącach ^b									
1932/33	4350,6 ^d	x	x	x	x	1 926,5	680,1	716,1 ^d	1 027,9
1933/34	x	4 462,5	x	x	x	1 997,9	722,9	701,3	1 040,4
1934/35	x	x	4 499,4	x	x	2 026,6	740,2	701,4	1 031,2
1935/36	x	x	x	4 543,1	x	2 064,1	759,0	701,5	1 018,5
1936/37	x	x	x	x	4 579,3	2 081,6	778,4	698,0	1 021,3
7 lat	730,6	670,7	658,6	667,1	678,3	293,6	98,7	98,8	187,2
8 ..	734,0	776,9	723,7	716,2	735,6	315,3	125,9	98,7	195,7
9 ..	750,9	734,6	775,5	726,5	720,9	310,5	127,7	95,1	187,6
10 ..	706,9	741,3	723,0	763,6	716,9	314,2	122,5	98,6	181,6
11 ..	601,1	683,5	708,7	693,6	735,3	327,7	118,8	105,3	183,5
12 ^b ..	470,7	486,6	546,4	570,5	564,9	282,6	103,3	102,2	76,8
13 ^b ..	329,7	368,9	363,5	405,6	427,4	237,7	81,5	99,3	8,9
Uczniów na 100 dzieci									
1932/33	89,5	x	x	x	x	90,3	76,6	99,4	92,0
1933/34	x	89,5	x	x	x	90,8	76,3	98,9	92,0
1934/35	x	x	88,7	x	x	90,5	74,3	98,9	91,4
1935/36	x	x	x	88,3	x	90,1	74,0	99,0	91,1
1936/37	x	x	x	x	88,9	90,4	74,9	99,2	92,3
7 lat	87,1	85,7	84,4	85,8	88,6	90,8	68,0	99,6	94,6
8 ..	93,5	93,0	92,9	92,7	95,1	96,8	84,7	100,2	97,5
9 ..	95,6	93,9	93,3	93,6	93,7	96,2	84,1	99,3	94,3
10 ..	94,5	94,7	92,8	92,2	92,8	95,5	80,7	100,4	93,6
11 ..	88,5	91,7	90,9	89,3	89,1	92,2	76,7	99,3	87,8
12 ..	85,3	84,9	86,5	85,9	85,1	87,3	71,5	99,3	82,9
13 ..	74,6	75,9	73,3	73,9	73,7	73,8	57,5	96,2	69,6

^a Szacunek na podstawie ostatecznych wyników spisu z dnia 9.XII 1931.

^b Z powodu odmiennego wieku obowiązku szkolnego na terenie woj. południowych, liczby dzieci i uczniów w wieku 12 i 13 lat nie obejmują pełnych roczników. ^{c-d} W tym podlegających obowiązkowi szkolnemu w wieku lat 6 na terenie woj. śląskiego: ^c — 27,3 tys. dzieci, ^d — 26,7 tys. uczniów.

TABL. 15. SZKOŁY POCZĄTKOWE PUBLICZNE I PRYWATNE

Typy szkół	1928/29		1935/36		1936/37			1937/38	
	Liczba szkół	Uczniowie w tys.	Liczba szkół	Uczniowie w tys.	Liczba szkół	Ucz. w tys. ogółem	Ucz. w tys. w tym dziewczęta	Liczba szkół	Uczniowie w tys.
Szkoły powszechnie publiczne	26 592	3474,6	27 988	4681,3	28 337	4743,0	2293,4	28 722	4851,5
w miastach	25 170	3359,3	26 603	4538,6	26 837	4593,0	2230,3	27 234	4701,2
na wsi	2 045	820,8	2 128	1187,1	2 148	1193,6	597,2	2 164	1195,7
Szkoły prywatne	23 125	2538,5	24 475	3351,5	24 689	3399,4	1 633,1	25 070	3805,6
w miastach	1 422	115,3	1 385	142,7	1 500	150,0	63,1	1 488	150,3
na wsi	891	89,9	927	113,4	929	115,4	46,3	896	115,5
Szkoły ćwiczeń publiczne	531	25,4	458	29,3	571	34,6	16,8	592	36,1
Szkoły ćwiczeń prywatne	131	15,9	96	19,9	61	15,0	6,4	.	.
Szkoły specjalne publiczne	108	13,2	77	16,8	60	14,8	6,3	.	.
Szkoły specjalne prywatne	23	2,7	19	3,1	1	0,2	0,1	.	.
Szkoły dla ociemniałych	63	6,2	99	10,5	98	11,0	4,1	103	12,5
publiczne	42	4,3	84	9,8	85	10,3	3,9	92	11,0
prywatne	21	1,9	15	0,7	13	0,7	0,2	11	0,7
dla ociemniałych	5	0,3	8	0,6	8	0,6	0,2	8	0,7
„ głuchoniemych	15	1,0	16	1,3	16	1,3	0,5	16	1,3
„ niedorozwinięt.	29	3,2	61	7,1	59	7,6	3,4	63	8,2
„ moralnie zaniedb.	14	1,7	14	1,5	15	1,5	0,0	16	2,1

TABL. 16. JĘZYK NAUCZANIA W SZKOŁACH POWSZECHNYCH W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Język nauczania ^a	Liczba szkół					Uczniowie w tys.				
	Pol-ska	Województwa				Pol-ska	Województwa			
		centr.	wsch.	zach.	płd.		centr.	wsch.	zach.	płd.
Ogółem	28 337	10 948	6 113	4 360	6 916	4743,0	2129,6	795,6	692,9	1 124,9
Polski	21 459	10 595	4 233	4 015	2 616	3739,4	2086,4	548,5	640,8	463,7
Polski i jako przedmiot:										
ruski (ukraiński)	2 274	—	776	—	1 498	378,5	—	107,1	—	271,4
białoruski	45	—	45	—	—	8,6	—	8,6	—	—
niemiecki	68	6	31	—	31	5,6	0,4	3,5	—	1,7
żydowski	6	—	6	—	—	0,8	—	0,8	—	—
hebrajski	18	—	13	—	5	2,1	—	1,3	—	0,8
litewski	90	21	69	—	—	6,3	1,5	4,8	—	—
czeski	18	—	18	—	—	1,1	—	1,1	—	—
Polski i ruski (ukr.)	2 710	—	529	—	2 181	396,9	—	73,6	—	323,3
„ białoruski	13	—	13	—	—	1,6	—	1,6	—	—
„ niemiecki	159	34	—	119	6	33,9	3,3	—	29,8	0,8
„ żydowski	92	81	11	—	—	9,8	8,2	1,6	—	—
„ hebrajski	81	55	26	—	—	11,8	7,3	4,5	—	—
„ litewski	49	7	42	—	—	3,5	0,4	3,1	—	—
„ czeski	4	—	4	—	—	0,2	—	0,2	—	—
„ francuski	1	—	1	—	—	0,1	—	0,1	—	—
Ruski (ukraiński)	496	1	7	—	488	59,3	0,1	1,0	—	58,2
Białoruski	8	—	8	—	—	1,2	—	1,2	—	—
Niemiecki	428	84	30	226	88	40,7	12,2	2,0	22,3	4,2
Żydowski	74	19	55	—	—	9,7	3,3	6,4	—	—
Hebrajski	166	43	120	—	3	27,1	6,4	19,9	—	0,8
Hebrajski i żydowski	5	—	5	—	—	0,6	—	0,6	—	—
Litewski	49	1	48	—	—	2,3	0,0	2,3	—	—
Czeski	17	—	17	—	—	0,9	—	0,9	—	—
Rosyjski	7	1	6	—	—	1,0	0,1	0,9	—	—

^a Szkoły prowadzące oddzielne komplety nauczania w języku polskim

TABL. 17. KOEDUKACJA W SZKOŁACH POCZĄTKOWYCH W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Typy szkół	Liczba szkół				Uczniowie w tysiącach			
	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych
Szkoły powszechne	28 337	489	347	27 501	4 743,0	147,6	132,1	4 463,3
publiczne	26 837	219	235	26 383	4 593,0	117,5	119,6	4 355,9
w miastach	2 148	210	226	1 712	1 193,6	113,1	115,5	965,0
na wsi	24 689	9	9	24 671	3 399,4	4,4	4,1	3 390,9
prywatne	1 500	270	112	1 118	150,0	30,1	12,5	107,4
w miastach	929	263	107	559	115,4	29,7	11,9	73,8
na wsi	571	7	5	559	34,6	0,4	0,6	33,6
Szkoły ćwiczeń	61	9	6	46	15,0	1,9	1,0	12,1
w miastach	58	9	6	43	14,0	1,9	1,0	11,1
na wsi	3	—	—	3	1,0	—	—	1,0
Szkoły specjalne	98	15	1	82	11,0	1,4	0,0	9,6
publiczne	85	14	1	70	10,3	1,4	0,0	8,9
prywatne	13	1	—	12	0,7	0,0	—	0,7

TABL. 18. PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI

Szkoły o liczbie nauczycieli	Liczba szkół			Uczniowie					
	1925-1926	1936/37		1925-1926	1936/37		1925-1926	1936/37	
		ogółem	w tym na wsi		ogółem	w tym na wsi		ogółem	w tym na wsi
					w tysiącach			w odsetkach	
Ogółem	26 048	26 837	24 689	3 137,6	4 593,0	3 399,4	100,0	100,0	100,0
1 naucz.	14 342	12 416	12 364	863,5	897,3	894,2	27,5	19,5	26,3
2 „	5 773	6 045	6 007	625,4	780,1	776,6	19,9	17,0	22,8
3 „	1 868	2 972	2 945	291,0	562,1	558,1	9,3	12,2	16,4
4 „	975	1 194	1 169	187,3	285,5	280,8	6,0	6,2	8,3
5 „	508	712	679	118,4	205,6	196,0	3,8	4,5	5,8
6 „	348	531	457	94,8	176,6	153,0	3,0	3,9	4,5
7 i więcej	2 234	2 967	1 068	957,2	1 685,8	540,7	30,5	36,7	15,9

TABL. 19. UCZNIOWIE W PUBLICZNYCH SZKOŁACH POWSZECHNYCH WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Szkoły o liczbie nauczycieli	Ogółem w tys.	W szkołach liczących uczniów							
		40 i mniej	41-80	81-140	141-180	181-230	231-280	281-330	331 i więcej
		w odsetkach ogólnej liczby uczniów							
Ogółem	4 593,0	0,5	10,8	19,4	9,2	9,8	6,3	4,7	39,3
W miastach	1 193,6	0,0	0,3	0,3	0,3	0,4	0,8	1,7	96,2
Na wsi	3 399,4	0,6	14,5	26,0	12,4	13,1	8,3	5,8	19,3
Szkoły na wsi:									
1 naucz.	894,2	2,1	53,8	44,0	0,1	—	—	—	—
2 „	776,6	0,1	1,6	59,9	34,0	4,3	0,1	—	—
3 „	558,1	—	0,1	4,2	26,0	57,6	11,2	—	—
4 „	280,8	—	0,0	0,5	3,5	27,6	52,7	14,3	1,4
5 „	196,0	—	—	—	0,2	6,9	28,1	47,5	17,3
6 „	153,0	—	0,0	—	0,2	0,7	7,7	29,4	62,0
7 i więcej	540,7	—	—	0,0	0,0	—	0,6	2,3	97,1

TABL. 20. PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE WEDŁUG STOPNIA ORGANIZACYJNEGO W ROKU SZKOLNYM 1937/38

Województwa	Liczba szkół				Uczniowie w tysiącach			
	ogół-tem	stopnia ^a			ogół-tem	w szkołach stopnia ^a		
		I	II	III		I	II	III
Polska	27 234	18 404	4 451	4 379	4 701,2	1 649,3	915,8	2 135,1
W miastach	2 164	108	30	2 026	1 195,7	8,2	6,0	1 181,5
Na wsi	25 070	18 296	4 421	2 353	3 505,5	1 641,1	909,8	954,6
M. st. Warszawa	173	—	—	173	117,9	—	—	117,9
Warszawskie	2 184	1 352	415	417	422,1	120,9	87,8	213,4
Łódzkie	1 889	1 116	342	431	393,0	98,9	67,8	226,3
Kieleckie	2 217	1 224	491	502	503,5	123,8	107,8	271,9
Lubelskie	2 297	1 455	474	368	409,0	131,8	100,8	176,4
Białostockie	1 679	1 283	218	178	255,2	120,0	47,3	87,9
Wileńskie	1 449	1 224	121	104	168,3	97,0	24,4	46,9
Nowogródzkie	1 227	1 016	129	82	159,6	92,6	28,5	38,5
Poleskie	1 167	891	184	92	180,9	92,3	42,5	46,1
Wołyńskie	1 934	1 496	270	168	278,9	144,7	57,5	76,7
Poznańskie	2 193	1 639	268	286	309,2	115,6	45,4	148,2
Pomorskie	1 334	1 025	160	149	178,7	73,0	26,4	79,3
Śląskie	649	129	121	399	189,0	9,3	18,1	161,6
Krakowskie	1 844	1 146	341	357	333,7	109,6	69,5	154,6
Lwowskie	2 531	1 705	442	384	417,1	162,6	90,1	164,4
Stanisławowskie	1 119	726	252	141	184,8	67,9	55,0	61,9
Tarnopolskie	1 348	977	223	148	200,3	89,3	46,9	64,1

^a Według nowego ustroju szkolnictwa, por. tabl. 24 na str. 317.

TABL. 21. IZBY LEKCYJNE^a PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH

Województwa	1925/26				1936/37							
	Ogół-tem	w budynkach		Ogół-tem	w budynkach		o powierzchni podłogi					
		wła-snych	wyna-jętych		wła-snych	wyna-jętych	do 30 m ²	30-40 m ²	40-50 m ²	powyżej 50 m ²		
Polska	54 203	31 480	22 723	70 168	46 958	23 210	5 954	18 688	21 581	23 945		
Centralne	21 730	6 692	15 038	28 976	14 563	14 413	2 666	10 303	9 138	6 869		
Wschodnie	6 286	2 548	3 738	10 480	5 156	5 324	757	4 055	3 467	2 201		
Zachodnie	10 998	10 687	311	12 567	12 286	281	206	683	2 844	8 834		
Południowe	15 189	11 553	3 636	18 145	14 953	3 192	2 325	3 647	6 132	6 041		

^a Izby użytkowane przez więcej niż jedną szkołę liczone są jednokrotnie.

TABL. 22. TYGODNIOWA LICZBA GODZIN NAUCZYCIELSKICH W PUBLICZNYCH SZKOŁACH POWSZECHNYCH

Województwa	1935/36				1936/37			
	Ogół-tem	w tym godziny wykładane przez			Ogół-tem	w tym godziny wykładane przez		
		kie-rowni-ków szkół	nauczycieli			kie-rowni-ków szkół	nauczycieli	
			etatowych i kontrak-towych	godzi-no-nych			etatowych i kontrak-towych	godzi-no-nych
w tysiącach								
Polska	2 152,7	317,2	1 689,3	112,6	2 264,4	327,7	1 767,8	131,0
W miastach	568,5	24,5	511,3	11,7	593,8	24,3	527,0	18,4
Na wsi	1 584,2	292,7	1 178,0	100,9	1 670,6	303,4	1 240,8	112,6
Centralne	928,0	131,4	728,9	51,6	970,9	134,4	766,3	51,5
Wschodnie	316,5	46,0	234,1	27,3	347,5	52,0	255,5	31,9
Zachodnie	369,9	44,8	317,9	4,6	382,7	44,7	325,9	8,7
Południowe	538,3	95,0	408,4	29,1	563,3	96,6	420,1	38,9

^a Tygodniowa liczba godzin kierowników szkół 2—i więcej klasowych.

TABL. 23. PRZECIĘTNA LICZBA UCZNIÓW NA JEDNEGO NAUCZYCIELA I NA JEDNĄ IZBĘ LEKCYJNĄ W PUBLICZNYCH SZKOŁACH POWSZECHNYCH W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Województwa	Przeciętna liczba uczniów na jednego nauczyciela			Przeciętna liczba uczniów na jedną izbę lekcyjną		
	ogółem	w miastach	na wsi	ogółem	w miastach	na wsi
Polska	61,7	56,1	63,9	65,5	67,0	64,9
Centralne	64,6	61,4	66,0	71,2	80,5	67,9
Wschodnie	68,6	56,1	71,0	71,2	70,8	71,3
Zachodnie	51,6	51,1	51,8	53,8	55,0	53,2
Południowe	59,7	50,5	63,1	61,0	55,0	63,0

TABL. 24. UCZNIOWIE PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH WEDŁUG KLAS W ROKU SZKOLNYM 1937/38

Stopień szkoły	Uczniowie w tysiącach							
	ogółem	w klasach						
		I	II	III	IV	V	VI	VII
Szkoła I st. o 1 naucz. ^a	886,7	223,9	192,4	282,6	187,8	—	—	—
" I " 2 " ^a	762,6	187,9	160,9	239,2	174,6	—	—	—
" II " 3 " ^b	615,8	134,5	115,3	113,4	108,4	90,0	54,2	—
" II " 4 " ^b	300,0	64,1	54,7	51,7	49,5	44,8	35,2	—
" III " 5	223,9	43,2	38,2	36,6	36,3	33,9	22,0	13,7
" III " 6 i więcej	1912,2	320,7	299,5	292,5	295,1	298,9	237,3	168,2

^a—^b Czas trwania nauki: ^a—w kl. III — 2 lata, w kl. IV — 3 lata; ^b—w kl. VI — 2 lata.

TABL. 25. PROMOCJE W PUBLICZNYCH SZKOŁACH POWSZECHNYCH^a

Miasta i wieś	Uczniowie w tysiącach			Odsetek uczniów promowanych		
	na początek roku szk.	w końcu roku szk.	z tego promowano	1933—1934	1934—1935	1935—1936
	1935/36					
Polska	1 801,7	1 769,1	1 518,4	85,7	86,8	85,8
W miastach	1 162,8	1 146,3	990,5	87,1	87,8	86,4
Na wsi	638,9	622,8	527,9	83,2	85,0	84,8

^a Tylko szkoły 6 i więcej klasowe.

TABL. 26. ABSOLWENCI SZKÓŁ POWSZECHNYCH

Szkoly	1927-1928			1933-1934			1934-1935			1935/36			
	1927-1928	1933-1934	1934-1935	Polska	Województwa								
					centr.	wsch.	zach.	płd.					
w tysiącach													
Ogółem	254,7	257,3	278,6	277,8	106,0	36,3	65,6	69,9					
W miastach	62,6	78,6	89,7	97,6	44,2	8,9	20,7	23,8					
Na wsi	192,1	178,7	188,9	180,2	61,8	27,4	44,9	46,1					
Szkoly publiczne	246,7	246,5	267,1	264,7	99,8	32,9	63,9	68,1					
w miastach	57,3	69,9	80,4	87,0	38,4	6,5	19,6	22,5					
w tym 7-klasowe	50,0	67,9	77,9	84,9	38,2	6,2	18,6	21,9					
na wsi	189,4	176,6	186,7	177,7	61,4	26,4	44,3	45,6					
1 i 2-klasowe		104,6	106,6	97,3	26,5	19,9	24,4	26,5					
3—5-klasowe		38,9	40,8	38,6	15,0	3,1	8,9	11,6					
6 i 7-klasowe		33,1	39,3	41,8	19,9	3,4	11,0	7,5					
Szkoly prywatne	8,0	10,8	11,5	13,1	6,2	3,4	1,7	1,8					

TABL. 27. SZKOŁY ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE WEDŁUG PRAW

Typy szkół Właściciele Prawa	1935/36		1936/37			1937/38		
	Licz- ba szkół	Ucz- nio- wie w tys.	Licz- ba szkół	Uczniowie w tys.		Licz- ba szkół	Uczniowie w tys.	
				ogó- łem	w tym dziew- częta		ogó- łem	w tym dziew- częta
Gimnazja	753	144,8	756	158,4	68,8	769	181,3	78,3
państwowe	303	79,1	307	85,1	27,2	307	94,0	30,1
samorządowe	44	7,9	43	8,7	3,9	41	9,6	4,4
z prawami gimn.państw. ^a	37	7,6	37	8,2	3,7	37	9,3	4,3
bez praw " "	7	0,3	6	0,5	0,2	4	0,3	0,1
prywatne	406	57,8	406	64,6	37,7	421	77,7	44,1
z prawami gimn.państw. ^a	290	46,3	295	51,6	31,0	329	65,6	39,0
bez praw " "	116	11,5	111	13,0	6,7	92	12,1	5,1
Szkoły średn. dawn. ustr. ^b	682	36,3	682	42,2	16,8	684	39,9	15,8
państwowe	281	19,8	287	22,8	6,2	295	22,5	6,4
samorządowe	39	1,9	38	2,0	0,9	33	1,7	0,7
z pełn.praw.gimn.państw.	19	1,2	23	1,4	0,7	19	1,2	0,6
z niepełn.praw.gim.państw.	17	0,6	13	0,5	0,2	14	0,5	0,3
bez praw gimn.państw.	3	0,1	2	0,1	0,0	—	—	—
prywatne	362	14,6	357	17,4	9,7	356	15,7	9,8
z pełn.praw.gimn.państw.	129	7,0	151	9,0	5,5	160	8,8	5,4
z niepełn.praw.gim.państw.	159	5,7	149	6,3	3,3	145	5,0	2,6
bez praw gimn.państw.	74	1,9	57	2,1	0,9	51	1,9	0,8
Korpusy kadetów	3	1,0	2	0,9	—	2	1,0	—

^a W r. szk. 1935/36 i 1936/37 prawa pełne i niepełne. ^b Klasy VII i VIII, w r. szk. 1937/38 — I kl. liceum i VIII kl. dawnego ustroju.

TABL. 28. KOEDUKACJA W SZKOŁACH ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Typy szkół Właściciele	Liczba szkół				Uczniowie w tysiącach			
	ogó- łem	mę- skich	żeń- skich	koedu- kacyj- nych	ogó- łem	mę- skich	żeń- skich	koedu- kacyjn.
Gimnazja	756	227	236	293	158,4	58,8	45,0	54,6
państwowe	307	136	49	122	85,1	40,4	14,3	30,4
samorządowe	43	7	9	27	8,7	2,4	2,4	3,9
prywatne	406	84	178	144	64,6	16,0	28,3	20,3
Szkoły średn. dawn. ustr. ^a	682	221	204	257	42,2	16,7	11,7	13,8
państwowe	287	132	45	110	22,8	11,8	3,6	7,4
samorządowe	38	7	9	22	2,0	0,5	0,6	0,9
prywatne	357	82	150	125	17,4	4,4	7,5	5,5

^a Klasy VII i VIII.

TABL. 29. KANDYDACI I NOWOPRZYJĘCI DO GIMNAZJÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

Właściciele	Kandydaci ^a				Nowopryjści ^a			
			1936/37				1936/37	
	1934- -1935	1935- -1936	ogó- łem	w tym dziew- częta	1934- -1935	1935- -1936	ogó- łem	w tym dziew- częta
w tysiącach								
Ogółem	50,3	61,9	67,9	29,2	39,3	45,4	49,3	22,0
w tym do I klasy	44,0	56,4	62,5	.	35,3	42,2	46,1	.
Państwowe	27,6	34,8	37,3	12,8	20,3	23,3	24,5	8,2
Samorządowe	3,0	3,5	3,9	1,6	2,2	2,6	2,8	1,2
Prywatne	19,7	23,6	26,7	14,8	16,8	19,5	22,0	12,6

^a Bez przeniesień z jednej szkoły do drugiej.

TABL. 30. UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH WEDŁUG KLAS

WEDŁUG KLAS								
Typy szkół Klasy	1928- -1929	1930- -1931	1932- -1933	1935- -1936	1936/37			
					Ogół- tem	W szkołach		
						pań- stwo- wych	samo- rządo- wych	pry- wat- nych
w tysiącach								
Gimnazja ^a	112,6	102,2	103,2	144,8	158,4	85,1	8,7	64,6
Klasa I	25,1	22,4	26,6	46,6	51,2	26,8	3,0	21,4
.. II	32,2	28,7	30,7	40,1	43,6	23,2	2,5	17,9
.. III	28,8	25,9	23,3	31,2	37,3	20,0	2,0	15,3
.. IV	26,5	25,2	22,6	26,9	26,3	15,1	1,2	10,0
Szkoły średnie dawn.ustr.	41,0	42,1	40,2	36,3	42,2	22,8	2,0	17,4
Klasa VII	22,0	22,4	20,8	20,2	24,5	13,4	1,1	10,0
.. VIII	19,0	19,7	19,4	16,1	17,7	9,4	0,9	7,4

^a Włączono klasy III—VI dawnego ustroju.

TABL. 31 UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH WEDŁUG WYZNANIA W ROKU SZKOLNYM 1934/35

WEDŁUG WYZNANIA W ROKU SZKOLNIM 1913/14									
Właściciele Klasy		Ogółem w tys.	Uczniowie wyznania						
			rzymskokato- lickiego		ewan- gelic- kiego	prawo- sław- nego	mojze- szow- wego	in- nego	
			obrz. łaciń- skiego	obrz. grecko- katol.					
w odsetkach ogółu uczniów									
Ogółem		166.1	73.0	3.9	2.7	2.3	18.0	0.1	
Państwowe		90.9	80.9	4.3	1.8	2.6	10.2	0.2	
Samorządowe		9.3	89.2	0.4	2.1	1.1	7.2	0.0	
Prywatne		65.9	59.7	3.9	3.9	2.2	30.2	0.1	
Klasa	I	} nowego ustroju	42.8	76.0	3.8	2.8	2.0	15.2	0.2
"	II		35.4	72.9	3.9	2.9	2.2	18.0	0.1
"	V	} dawnego ustroju	29.2	71.3	3.9	2.7	2.3	19.7	0.1
"	VI		23.3	71.1	4.2	2.5	2.4	19.6	0.2
"	VII		18.4	72.1	3.9	2.3	2.8	18.8	0.1
"	VIII		17.0	72.1	3.7	2.5	2.7	18.9	0.1

TABL. 32. PROMOCJE W SZKOŁACH ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

Typy szkół Klasy	Uczniowie	Z tego	Odsetek uczniów		
	w końcu	promo-	promowanych		
	r. szk.	wano	1930/31	1934/35	1935/36
	1935/36				
	w tysiącach				
Gimnazja ^a	138,7	118,6	82,1	85,9	85,5
Klasa I	44,4	37,8	85,7	85,9	85,1
„ II	38,3	32,6	79,4	85,7	85,1
„ III	29,9	24,9	81,9	86,7	83,4
„ IV	26,1	23,3	82,1	85,3	89,2
Szkoły średnie dawnego ustroju	35,4	31,1	87,1	87,4	88,0
Klasa VII	19,6	16,6	82,3	83,0	84,5
„ VIII	15,8	14,5 ^b	92,5 ^b	92,1 ^b	92,4 ^b

^a Ob. uwagę ^a do tabl. 30. ^b Dopuszczeni do egzaminu dojrzałości.

TABL. 33. ŚWIADECTWA DOJRZAŁOŚCI SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNO-KSZTAŁCĄCYCH

Wyszczególnienie	1927- -1928	1933- -1934	1934- -1935	1935/36		
				Ogół- tem	mężczy- źni	kobiety
Ogółem	13 530	14 836	13 730	13 363	8 531	4 832
Szkoły państwowe	7 275	7 678	7 354	7 076	5 281	1 795
„ samorządowe	570	732	626	627	346	281
„ prywatne	4 854	5 455	4 840	4 700	2 141	2 559
Eksterni	831	971	910	960	763	197

TABL. 34. SZKOŁY KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI

Typy szkół	1934/35		1935/36		1936/37	
	Liczba szkół	Ucznio- wie w tys.	Liczba szkół	Ucznio- wie w tys.	Liczba szkół	Ucznio- wie w tys.
Seminaria nauczycielskie	156	10,2	143	5,3	13	0,2
państwowe	99	7,0	90	3,9	12	0,1
samorządowe	9	0,5	8	0,2	—	—
prywatne	48	2,7	45	1,2	1	0,0
Pedagogia	3	0,4	3	0,3	4	0,2
Seminaria ochroniarskie	21	1,1	20	1,4	19	1,2
państwowe	8	0,7	8	0,8	8	0,5
prywatne	13	0,4	12	0,6	11	0,7
Seminaria naucz. rzemiosł	7	0,3	6	0,3	6	0,3
państwowe	3	0,2	2	0,2	2	0,1
prywatne	4	0,1	4	0,1	4	0,2

TABL. 35. ŚWIADECTWA UKOŃCZENIA SZKÓŁ KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI

Typy szkół	1927- -1928	1933- -1934	1934- -1935	1935/36		
				Ogół- tem	mężczy- źni	kobiety
Seminaria nauczycielskie	6 170	4 943	4 118	4 236	1 978	2 258
w tym eksterni	415	147	66	169	119	50
Pedagogia	—	111	161	161	59	102
Seminaria ochroniarskie	204	247	297	315	—	315
w tym eksternistki	—	28	51	66	—	66
Seminaria naucz. rzemiosł	113	199	115	74	—	74

TABL. 36. SZKOŁY I KURSY ZAWODOWE

Właściciele szkół Kierunek wykształcenia	1928/29		1933/34		1936/37		
	Licz- ba szkół	Ucz- nio- wie w tys.	Licz- ba szkół	Ucz- nio- wie w tys.	Licz- ba szkół	Uczniowie w tys. ogół- tem	chłop- cy
Ogółem	720 ^a	67,0 ^a	743	65,7	717	90,8	47,5
Szkoły	477	56,3	493	54,6	492	78,0	41,2
Kursy	243	10,7	250	11,1	225	12,8	6,3
Państwowe	94	20,1	120	22,5	121	28,7	18,9
Samorządowe	28	5,5	29	5,0	27	6,2	2,9
Prywatne	598	41,4	594	38,2	569	55,9	25,7
Zakłady posiadające wydz.:							
Rolnicze	—	1,9	24	1,8	26	2,0	1,6
Przemysłowe i rzemieśln.	—	33,5	384	32,4	384	43,1	24,4
Handlowe i administr.	—	24,2	258	22,3	230	34,7	16,5
Komunikacyjne	—	4,3	39	4,5	34	4,3	4,3
Miernicze i melioracyjne	—	0,8	10	0,8	6	0,6	0,6
Gospodarstwo domowe- go i usług osobistych	—	2,3	76	2,8	89	4,7	0,1
Służby zdrowia	—	—	12	1,1	13	1,4	—

^a Bez szkół służby zdrowia.

TABL. 37. WYDZIAŁY I UCZNIOWIE SZKÓŁ I KURSÓW ZAWODOWYCH WEDŁUG KIERUNKU WYKSZTAŁCENIA

Właściciele szkół Koedukacja Kierunek wykształcenia		1928- -1929	1936/37							Kur- sy
			Ogół- tem	Wydziały o czasie trwania nauki						
				2-letnim i dłuższym		rocznym				
				o poziomie						
			niż- szym	gimna- zjalnym	liceal- nym	I	II			
Liczba wydziałów										
Ogółem	1 093 ^a	1 216	130	462	66	98	22	438		
W szkołach:										
państwowych		342	41	164	28	22	7	80		
samorządowych		61	4	37	2	11	2	5		
prywatnych		813	85	261	36	65	13	353		
męskich		359	79	179	22	10	—	69		
żeńskich		529	50	161	21	68	9	220		
koedukacyjnych		328	1	122	23	20	13	149		
Rolnictwo	29	30	1	12	7	6	1	3		
Przemysł i rzemiosło	660	676	125	273	15	17	1	245		
w tym: metal. i mechan.	125	158	26	80	10	1	1	38		
włókienniczy	57	59	2	19	—	4	—	34		
drzewny	78	54	31	20	—	—	—	3		
odzieżowy	300	326	52	113	—	9	—	152		
budowlany	25	30	8	11	3	—	—	8		
Handel i administracja	292	304	—	140	27	21	11	105		
Komunikacja	41	42	—	18	4	—	—	20		
Miernictwo i melioracje	14	10	—	3	2	—	—	5		
Gospodarstwo domowe i usługi osobiste	57	141	4	10	4	54	9	60		
Służba zdrowia		13	—	6	7	—	—	—		
Uczniowie w tysiącach										
Ogółem	67,0 ^a	90,8	7,8	56,7	5,6	3,9	0,9	15,9		
Chłopcy		47,5	4,7	31,3	3,3	1,0	0,3	6,9		
Dziewczeta		43,3	3,1	25,4	2,3	2,9	0,6	9,0		
W szkołach:										
państwowych	20,1	28,7	2,3	20,5	2,5	0,9	0,3	2,2		
samorządowych	5,5	6,2	0,2	4,8	0,3	0,6	0,1	0,2		
prywatnych	41,4	55,9	5,3	31,4	2,8	2,4	0,5	13,5		
męskich		31,6	4,6	21,8	1,9	0,3	—	3,0		
żeńskich		28,7	3,1	15,6	1,6	2,2	0,2	6,0		
koedukacyjnych		30,5	0,1	19,3	2,1	1,4	0,7	6,9		
Rolnictwo	1,9	2,0	0,1	1,1	0,6	0,1	0,0	0,1		
Przemysł i rzemiosło	33,5	43,1	7,6	26,0	1,3	0,5	0,1	7,6		
w tym: metal. i mechan.	11,5	16,0	2,4	10,5	1,0	0,0	0,1	2,0		
włókienniczy	1,6	2,4	0,0	1,3	—	0,1	—	1,0		
drzewny	2,4	2,2	1,3	0,9	—	—	—	0,0		
odzieżowy	11,3	17,6	3,2	10,2	—	0,4	—	3,8		
budowlany	3,0	1,9	0,3	1,1	0,2	—	—	0,3		
Handel i administracja	24,2	34,7	—	24,8	2,3	1,5	0,6	5,5		
Komunikacja	4,3	4,3	—	3,3	0,3	—	—	0,7		
Miernictwo i melioracje	0,8	0,6	—	0,3	0,1	—	—	0,2		
Gospodarstwo domowe i usługi osobiste	2,3	4,7	0,1	0,5	0,3	1,8	0,2	1,8		
Służba zdrowia		1,4	—	0,7	0,7	—	—	—		

^a Bez szkół służby zdrowia.

U w a g a. Ob. uwagę do tabl. 39 na str. 322.

TABL. 38. KANDYDACI I NOWOPRZYJĘCI W SZKOŁACH ZAWODOWYCH

Właściciele szkół Poziom nauki Kierunek wykształcenia	Kandydaci ^a				Nowoprzyjęci ^a			
	1932- -1933	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1932- -1933	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
	w tysiącach							
Ogółem	25,5 ^b	32,7	40,3	49,5	19,5 ^b	25,8	28,7	33,9
Chłopcy	14,2	17,3	21,3	26,7	10,2	13,1	14,3	17,0
Dziewczeta	11,3	15,4	19,0	22,8	9,3	12,7	14,4	16,9
W szkołach:								
państwowych	10,9	13,5	16,0	18,9	7,4	9,2	9,2	10,5
samorządowych	2,0	2,7	3,6	4,5	1,7	2,3	2,5	3,0
prywatnych	12,6	16,5	20,7	26,1	10,4	14,3	17,0	20,4
Wydziały 2 i więcej letnie:								
poziom niższy	.	.	3,4	4,5	.	.	2,7	3,6
„ gimnazjalny	.	.	30,6	36,6	.	.	20,7	23,4
„ licealny	.	.	2,6	3,2	.	.	2,0	2,4
Wydziały roczne: I	.	.	2,8	4,1	.	.	2,6	3,6
II	.	.	0,9	1,1	.	.	0,7	0,9
Rolnictwo	1,1	0,8	1,0	1,2	0,6	0,7	0,8	0,9
Przemysł i rzemiosło	12,7	15,8	19,2	22,5	9,7	12,2	13,4	14,8
Handel i administracja	8,7	11,3	14,5	19,4	7,1	9,8	11,3	14,1
Komunikacja	1,6	2,2	2,7	2,8	0,9	1,1	1,0	1,2
Miernictwo i melioracje	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Gospodarstwo domowe i usługi osobiste	1,1	1,4	1,7	2,4	1,0	1,3	1,5	2,2
Służba zdrowia	.	1,0	1,0	1,0	.	0,6	0,6	0,6

^a Bez przeniesień z jednej szkoły do drugiej. ^b Bez szkół służby zdrowia.

U w a g a. Ob. uwagę do tabl. 39.

TABL. 39. PROMOCJE W SZKOŁACH ZAWODOWYCH

Poziom nauki Kierunek wykształcenia	Uczniowie klasyfiko- wani	z tego promo- wano	Odsetek uczniów promowanych		
	1935/36		1930- -1931	1934- -1935	1935- -1936
	w tysiącach				
Ogółem ^a	57.6	49.9	84,6 ^b	85.7	86.5
Wydziały 2 i więcej letnie:					
poziom niższy	5.2	4.6	.	87.5	88.4
„ gimnazjalny	45.2	38.9	.	85.0	86.2
„ licealny	4.2	3.7	.	88.9	86.4
Wydziały roczne: I	2.2	2.0	.	89.1	88.9
II	0.8	0.7	.	88.5	87.5
Rolnictwo	1.7	1.5	88.6	85.4	87.0
Przemysł i rzemiosło	28.5	24.7	84.9	85.3	86.5
Handel i administracja	22.1	19.2	84.3	86.9	87.2
Komunikacja	3.2	2.6	80.8	80.2	80.1
Miernictwo i melioracje	0.4	0.4	82.4	86.7	85.8
Gospod-domowe i usługi osob.	1.7	1.5	.	89.7	90.9

^a Bez szkół służby zdrowia. ^b Bez szkół gospodarstwa domowego i usług osobistych.

U w a g a. Poziom wydziałów określono na podstawie wymaganego cenzusu od nowowstępujących. W grupie wydziałów 2 i więcej letnich: poziom niższy—wymagany cenzus 4—5 klas szkoły powszechnej, poziom gimnazjalny—6 klas szkoły powszechnej, poziom licealny—6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej. W grupie wydziałów rocznych: poziom I—wymagany cenzus ukończenia szkoły powszechnej bez względu na stopień organizacyjny, poziom II—co najmniej 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej. Kursy nie określają na ogół warunków wymaganego wykształcenia.

TABL. 40. ABSOLWENCI SZKÓŁ I KURSÓW ZAWODOWYCH

Poziom nauki Kierunek wykształcenia	1927-	1933-	1934-	1935/36		
	1928	1934	1935	Ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	10 331 ^a	23 156	21 963	24 511	12 439	12 072
W szkołach: państwowych	3 159	5 405	5 404	6 355	3 586	2 769
samorządowych	998	1 540	1 437	1 664	571	1 093
prywatnych	6 174	16 211	15 122	16 492	8 282	8 210
Wydziały 2 i więcej letnie:						
poziom niższy			1 009	1 184	695	489
" gimnazjalny			8 609	9 221	5 142	4 079
licealny			1 432	1 515	898	617
Wydziały roczne: I			1 236	2 096	506	1 590
II			616	531	145	386
Kursy		10 215	9 061	9 964	5 053	4 911
Rolnictwo		551	432	550	403	147
Przemysł i rzemiosło	5 136	10 673	10 110	11 275	5 657	5 618
Handel i administracja	4 619	6 662	6 446	7 449	3 352	4 097
Komunikacja	182	2 795	2 706	2 952	2 770	182
Miernictwo i melioracje		226	247	240	230	10
Gosp. domowe i usługi osob.		1 708	1 507	1 502	27	1 475
Służba zdrowia		541	515	543	—	543

^a Bez kursów oraz szkół służby zdrowia.

Uwaga. Ob. uwagę do tabl. 39 na str. 322.

TABL. 41. LUDOWE SZKOŁY ROLNICZE W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Właściciele szkół Kierunek wykształcenia	Liczba szkół	Uczniowie w tys.
Ogółem	152	5,8
Szkoły:		
państwowe	43	1,5
samorządowe	56	2,2
prywatne	53	2,1
męskie	94	3,9
żeńskie	58	1,9
Szkoły rolnicze	139	5,2
Szkoły o innym kierunku wykształcenia	13	0,6

TABL. 42. SZKOŁY ZAWODOWE DOKSZTAŁC. W R. SZK. 1936/37

Szkoły	Liczba szkół	Uczniowie w tys.
Ogółem	611	97,6
W miastach	546	92,6
Na wsi	65	5,0
Publiczne	564	91,4
Prywatne	47	6,2
Męskie	379	52,6
Żeńskie	57	10,9
Koedukacyjne	175	34,1

TABL. 43. SZKOŁY ARTYSTYCZNE W ROKU SZKOLNYM 1937/38

A. Szkoły artystyczne (bez szkół państwowych o poziomie wyższym)

Typy szkół	Szkoły		Uczniowie		
	ogółem	uwzględn.	ogółem	mężcz.	kobiety
Ogółem	185	170	11 913	4 767	7 146
w tym prywatne	181	166	11 259	4 416	6 843
Plastyczne	24	19	988	546	442
Muzyczne	132	126	9 642	4 177	5 465
Tańca artystycznego	28	25	1 283	44	1 239
Dramatyczne	1	—	—	—	—

B. Szkoły artystyczne państwowe o poziomie wyższym

Typy szkół	Szkoły	Wydziały	Uczniowie		
			ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	7	33	2 208	1 461	747
Sztuk pięknych ^a	3	8	692	426	266
Muzyczne	3	23	1 438	988	450
Dramatyczne	1	2	78	47	31

^a Dane zostały również uwzględnione w tablicach szkolnictwa wyższego.

TABL. 44. WYDZIAŁY, STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH

Właściciele szkół Kierunek studiów	1928/29			1933/34			1936/37		
	Licz- ba wy- dzia- łów	Studenci i wolni słucha- cze w tys.		Licz- ba wy- dzia- łów	Studenci i wolni słucha- cze w tys.		Licz- ba wy- dzia- łów	Studenci i wolni słucha- cze w tys.	
		ogó- łem	w tym kobie- ty		ogó- łem	w tym kobie- ty		ogó- łem	w tym kobie- ty
Ogółem	82	43,6	11,9	88	49,6	14,1	87	48,2	13,1
Szkoły państwowe	59	37,9	10,3	63	43,0	12,0	61	39,2	10,4
„ prywatne	23	5,7	1,6	25	6,6	2,1	26	9,0	2,7
Teologia i prawo kanoniczne	8	1,0	0,0	8	1,0	0,0	8	1,1	0,0
Prawo i nauki polit.	12	11,0	1,2	13	15,3	2,6	14	14,3	2,4
Medycyna	5	3,8	0,7	5	4,2	0,8	5	4,0	0,9
Farmaceutyka	4	0,8	0,4	5	1,3	0,7	5	1,1	0,6
Weterynaria	2	0,7	0,0	2	0,9	0,0	2	0,9	0,1
Dentystyka	1	0,4	0,4	1	0,5	0,4	1	0,5	0,3
Filozofia	15	13,6	7,5	18	12,6	7,3	19	11,7	6,3
Rolnictwo	7	1,8	0,3	7	2,6	0,5	7	2,4	0,5
Technika	14	6,3	0,3	11	7,2	0,4	11	7,4	0,4
Sztuki piękne	9	0,7	0,2	10	0,6	0,3	8	0,7	0,3
Nauki handlowe	4	3,4	0,9	5	2,9	0,8	4	3,6	1,1
Wychowanie fi- zyczne	1	0,1	—	2	0,3	0,2	2	0,2	0,1
Dziennikarstwo	—	—	—	1	0,2	0,1	1	0,3	0,1

TABL. 45. WYDZIAŁY, KATEDRY, STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH PAŃSTWOWYCH I PRYWATNYCH

Kierunek studiów	1933/34						1936/37					
	Szkoły						Szkoły					
	państwowe			prywatne			państwowe			prywatne		
	liczba		słu- cha- cze ^a w tys.	licz- ba		słu- cha- cze ^a w tys.	liczba		słu- cha- cze ^a w tys.	licz- ba		słu- cha- cze ^a w tys.
	wy- dzia- łów	ka- tedr		wy- dzia- łów	tys.		wy- dzia- łów	ka- tedr		wy- dzia- łów	tys.	
Ogółem	63	794	43,0	25	6,6	61	782	39,2	26	9,0		
Teologia i prawo kanoniczne	6	62	1,0	2	0,0	6	58	1,1	2	0,0		
Prawo i nauki polit.	5	84	12,7	8	2,6	5	76	11,0	9	3,3		
Medycyna	5	117 ^b	4,2	—	—	5	113 ^b	4,0	—	—		
Farmaceutyka	5	4 ^c	1,3	—	—	5	4 ^c	1,1	—	—		
Weterynaria	2	23	0,9	—	—	2	24	0,9	—	—		
Dentystyka	1	4	0,5	—	—	1	4	0,5	—	—		
Filozofia	9	247 ^d	11,7	9	0,9	9	253 ^d	9,9	10	1,8		
Rolnictwo	7	83	2,6	—	—	7	79	2,4	—	—		
Technika	11	138	7,2	—	—	11	143	7,4	—	—		
Sztuki piękne	10	32	0,6	—	—	8	28	0,7	—	—		
Nauki handlowe	—	—	—	5	2,9	—	—	—	4	3,6		
Wychowanie fi- zyczne	2	. ^b	0,3	—	—	2	. ^b	0,2	—	—		
Dziennikarstwo	—	—	—	1	0,2	—	—	—	1	0,3		

a Studenci i wolni słuchacze. b łącznie z wychowaniem fizycznym i częściowo z farmaceutyką. c Tylko Uniwersytet Józefa Piłsudskiego w Warszawie. d łącznie z farmaceutyką.

TABL. 46. KANDYDACI I NOWOPRZYJĘCI W SZKOŁACH WYŻSZYCH

Właściciele szkół Kierunek studiów	1933/34				1936/37			
	Kandydaci	Nowoprzyjęci			Kandydaci	Nowoprzyjęci		
		ogółem	ko-biety	rozpoczynający studia		ogółem	ko-biety	rozpoczynający studia
Ogółem	18439	13337	4 038	12 312	20170	14 854	4 312	11 900
Szkoły państwowe	15616	10925	3 258	9 977	15984	11 107	3 116	8 654
Szkoły prywatne	2 823	2 412	780	2 335	4 186	3 747	1 196	3 246
Teologia i prawo kanon.	340	295	4	269	289	273	4	252
Prawo i nauki polityczne	5 570	4 552	804	4 151	5 982	5 082	907	4 004
Medycyna	2 063	786	177	715	1 843	685	148	560
Farmaceutyka	729	298	149	257	630	294	148	233
Weterynaria	351	212	17	201	415	236	13	189
Dentystyka	532	117	91	113	540	113	61	76
Filozofia	4 240	3 688	2 088	3 441	5 060	4 061	2 024	3 145
Rolnictwo	812	684	150	618	928	791	186	662
Technika	2 087	1 265	83	1 167	2 107	1 214	106	983
Sztuki piękne	194	126	48	119	256	179	65	144
Nauki handlowe	1 210	1 116	334	1 065	1 820	1 701	546	1 457
Wychowanie fizyczne . .	203	90	49	88	157	85	39	66
Dziennikarstwo	108	108	44	108	143	140	65	129

TABL. 47. STUDENCI PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKU I STANU STUDIÓW

Lata Kierunek studiów	Studenci odbywający studia					
	bez opó- źnienia ^a	z opóźnieniem				
		1-rocz- nym	2-letnim	3-letnim	4-letnim i więk- szym	
w odsetkach ogólnej liczby studentów						
Ogółem ^{b,c}	1933/34	48,9	26,1	11,0	5,2	8,8
	1935/36	45,4	26,4	12,1	6,5	9,6
	1936/37	43,3	26,3	12,7	6,8	10,9
Teologia ^d		78,8	13,3	4,9	1,4	1,6
Prawo		40,9	34,0	13,4	5,8	5,9
Medycyna		74,4	17,6	4,5	1,3	2,2
Farmaceutyka		58,5	26,5	9,2	3,7	2,1
Weterynaria		73,9	19,4	4,0	1,2	1,5
Dentystyka		78,4	16,2	3,8	0,5	1,1
Rolnictwo		50,0	23,7	10,9	5,9	9,5
Technika		15,0	25,6	19,7	13,5	26,2
Sztuki piękne		44,8	24,4	15,6	7,2	8,0
Wychowanie fizyczne		87,9	8,6	2,1	—	1,4

^a W stosunku do terminów przewidzianych regulaminami studiów, bez uwzględnienia studentów nowoimmatrykulowanych w danym roku akademickim.

^b Bez filozofii. ^c Bez wydziałów teologii katolickiej i teologii ewangelickiej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

TABL. 48. STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WYZNANIA

Kierunek studiów	Lata akademickie	Ogółem wtys.	Studenci i wolni słuchacze wyznania ^a					
			rzymskokat.		ewangelickiego	prawosławnego	możeszowego	Innego
			obrz. łac.	obrz. gr.kat.				
w tysiącach								
Ogółem	1928/29	43,6	30,0	2,0	1,1	0,8	8,7	0,2
	1933/34	49,6	36,6	1,8	1,3	1,2	8,4	0,2
	1936/37	48,2	38,2	1,5	1,3	1,4	5,7	0,1
w odsetkach ogółu słuchaczy								
Ogółem	1928/29	x	70,1	4,6	2,5	1,9	20,4	0,5
	1933/34	x	73,9	3,6	2,7	2,5	17,0	0,3
	1936/37	x	79,3	3,1	2,6	2,9	11,8	0,3
Prawo i nauki polityczne	1928/29	11,0	64,3	5,2	1,3	1,0	27,7	0,5
	1933/34	15,3	70,2	4,7	1,6	1,7	21,5	0,3
	1936/37	14,3	83,5	3,4	1,5	2,0	9,4	0,2
Medycyna	1928/29	3,8	70,7	6,0	2,5	2,3	17,9	0,6
	1933/34	4,2	72,6	3,2	2,5	4,2	17,0	0,5
	1936/37	4,0	76,4	3,2	2,9	4,6	12,6	0,3
Filozofia	1928/29	13,6	63,9	5,3	2,5	1,3	26,4	0,6
	1933/34	12,6	70,2	3,1	3,2	2,1	21,1	0,3
	1936/37	11,7	72,9	2,2	3,3	2,9	18,3	0,4
Technika	1928/29	6,3	78,9	3,5	3,1	2,5	11,6	0,4
	1933/34	7,2	78,6	3,0	2,7	3,1	12,4	0,2
	1936/37	7,4	80,2	2,7	2,5	3,5	10,9	0,2
Nauki handlowe	1928/29	3,4	78,2	2,1	3,2	0,9	15,4	0,2
	1933/34	2,9	83,2	3,9	4,5	1,1	7,0	0,3
	1936/37	3,6	83,4	3,9	3,6	1,0	8,1	0,0
Inne	1928/29	5,5	81,6	3,9	3,6	5,1	5,6	0,2
	1933/34	7,4	80,0	3,2	3,5	3,8	9,1	0,4
	1936/37	7,2	80,0	3,6	3,3	4,4	8,4	0,3

^a Bez osób, dla których brak danych o wyznaniu: w 1928/29 — 0,8 tys., w 1933/34 — 0,1 tys.

TABL. 49. DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH

Rodzaje dyplomów Kierunek studiów	1927- -1928	1932- -1933	1934- -1935	1935/36		
				Ogółem	mężczyźni	ko- biety
Dyplomy niższych stopni nauk ^a		6 482	6 118	6 450	4 756	1 694
Szkoły państwowe	3 205	5 792	5 323	5 654	4 173	1 481
Szkoły prywatne		690	795	796	583	213
Ważniejsze kierunki studiów:						
prawo i nauki polityczne	1 347	1 824	2 027	2 018	1 680	338
medycyna	590	552	536	535	458	77
farmaceutyka	119	193	223	261	107	154
weterynaria	64	142	110	128	126	2
dentystyka	73	114	118	136	39	97
filozofia	120	1 826	1 349	1 292	581	711
rolnictwo	274	389	392	433	365	68
technika	531	727	677	834	798	36
nauki handlowe		498	487	526	398	128
Dyplomy doktorskie ^b	249	107	148	147	134	13
w tym: prawo	10	30	30	24	24	—
filozofia	192	32	39	43	35	8
Dyplomy zagranicz. nostryfikowane		140	110	147	128	19
w tym: medycyna		77	59	70	64	6
dentystyka		8	4	23	14	9
technika		18	33	34	34	—

^a Łącznie z dyplomami doktorskimi według dawnych przepisów. ^b Tylko według nowych przepisów.

TABL. 50. DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG CZASU TRWANIA STUDIÓW

Lata Kierunek studiów	Dyplomy wydane po					
	3 i 4	5	6	7	8	9 i więcej
	latach studiów w odsetkach ogólnej liczby wydanych dyplomów					
Ogółem ^a	19,5	17,8	17,4	14,4	9,6	21,3
1932/33	22,4	21,5	17,7	12,5	9,3	16,6
1934/35	17,4	22,7	20,2	14,2	8,6	16,9
1935/36	14,7	22,5	20,9	15,3	9,2	17,4
Szkoły państwowe	36,1	23,7	15,4	6,7	4,8	13,3
Szkoły prywatne	—	—	—	—	—	—
Ważniejsze kierunki studiów:	—	—	—	—	—	—
teologia i prawo kanoniczne	13,2	40,9	21,9	2,9	2,9	18,2
prawo i nauki polityczne	31,0	29,7	19,0	8,9	3,7	7,7
medycyna	—	—	21,5	30,5	21,3	26,7
farmaceutyka	24,5	54,0	16,1	1,9	2,3	1,2
weterynaria	—	6,3	38,3	35,9	7,0	12,5
dentystyka	72,1	21,3	5,9	0,7	—	—
filozofia	6,9	22,4	24,7	15,7	11,5	18,8
rolnictwo	4,1	26,3	23,1	20,8	8,6	17,1
technika	1,4	7,2	16,9	19,8	15,5	39,2
nauki handlowe	34,8	23,0	15,6	7,8	4,2	14,6

^a Dyplomy niższych stopni naukowych i dyplomy doktorskie wydane według dawnych przepisów.

TABL. 51. OSOBY, KTÓRE OTRZYMAŁY DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH, WEDŁUG WYZNANIA W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Rodzaje dyplomów Kierunek studiów	Ogółem	Wyznanie					
		rzymsko-katolickie		ewangelickie	prawosławne	możeszowe	inne
		obrz. łacińskiego	obrz. greckokatol.				
Dyplomy niższych stopni nauk. ^a	6 450	4 751	236	173	143	1 136	11
Szkoły państwowe	5 654	4 066	212	147	131	1 088	10
Szkoły prywatne	796	685	24	26	12	48	1
Ważniejsze kierunki studiów:	—	—	—	—	—	—	—
prawo i nauki polityczne	2 018	1 322	99	22	21	553	1
medycyna	535	371	21	14	17	107	5
farmaceutyka	261	186	10	12	9	43	1
weterynaria	128	110	8	1	2	6	1
dentystyka	136	95	6	4	6	25	—
filozofia	1 292	921	31	57	31	250	2
rolnictwo	433	403	11	4	6	9	—
technika	834	658	21	20	25	109	1
nauki handlowe	526	453	17	21	5	30	—
Dyplomy doktorskie ^b	147	100	5	5	3	34	—
w tym: prawo	24	13	—	1	—	10	—
filozofia	43	26	4	3	2	8	—
Dyplomy zagraniczne nostryfikowane	147	33	8	8	2	95	1
w tym: medycyna	70	2	1	3	1	63	—
dentystyka	23	—	—	2	—	21	—
technika	34	18	4	3	1	7	1

^a Łącznie z dyplomami doktorskimi według dawnych przepisów. ^b Tylko według nowych przepisów.

TABL. 52. STYPENDIA AKADEMICKIE^a W ROKU SZKOLNYM 1936/37

Wyszczególnienie	1935- -1936	1936/37								
		Ogółem	Szkoly		Miasta (środowiska akademickie)					
			państwowe	prywatne	Warszawa	Lublin	Wilno	Poznań	Kraków	Lwów
Wszystkie stypendia i pożyczki										
Liczba stypendiów i pożyczek	7 907	10 286	9 358	928	3 313	545	596	946	1 736	3 150
% ^b	16,9	21,6	24,0	10,6	16,6	45,5	16,6	16,5	22,3	35,1
Suma w tys. zł	2154,4	2280,3	2019,6	260,7	990,5	84,7	160,1	173,9	386,7	484,4
Fundusz Państwowych Stypendiów Akademickich										
Stypendia										
Liczba osób zgłoszonych	5 969	5 764	5 304	460	2 097	84	460	647	1 055	1 421
Liczba osób uwzględnionych	2 546	2 584	2 339	245	959	33	259	281	485	567
% ^c	42,7	44,8	44,1	53,3	45,7	39,2	56,3	43,4	46,0	39,9
stypendia pełne	78	110	102	8	97 ^d	—	—	7	2	4
„ 50%	1 742	1 590	1 469	121	589	22	131	132	333	383
„ 25%	726	884	768	116	273	11	128	142	150	180
Suma w tys. zł	1356,6	1339,8	1224,3	115,5	540,6	16,2	117,0	130,2	247,2	288,6
Przeciętna wysokość stypend. w zł	532,8	518,5	523,4	471,4	563,7	490,9	451,7	463,3	509,7	509,0
Pożyczki										
Liczba osób zgłosz.	8 428	10 863	10 863	—	3 236	—	503	901	1 752	4 471
Liczba osób uwzględnionych	4 395	6 023	6 023	—	1 870	—	300	611	1 067	2 175
% ^c	52,1	55,4	55,4	—	57,8	—	59,6	67,8	60,9	48,6
Suma w tys. zł	245,3	291,2	291,2	—	119,0	—	25,8	26,0	53,0	67,4
Przeciętna wysokość pożyczki w zł	55,8	48,4	48,4	—	63,6	—	86,0	42,6	49,7	31,0
Inne fundusze ^e										
Liczba stypendiów	966	1 679	996	683	484	512	37	54	184	408
Suma w tys. zł	552,5	649,3	504,1	145,2	330,9	68,5	17,3	17,7	86,5	128,4
Przeciętna wysokość stypend. w zł	573,8	387,9	506,2	214,1	690,8	133,8	466,4	328,6	470,1	314,7

^a Tablica nie obejmuje stypendiów wypłacanych studentom Politechniki Gdańskiej: 1935/36 — 18 stypendiów na sumę 19,2 tys. zł, 1936/37 — 16 stypendiów również na sumę 19,2 tys. zł. ^b Stosunek liczby osób otrzymujących stypendia lub pożyczki do ogólnej liczby studentów danej kategorii szkół lub środowiska (miasta). ^c Stosunek liczby osób uwzględnionych do liczby osób zgłoszonych. ^d W liczbie stypendiów pełnych uwzględniono 37 stypendiów tzw. „mieszkaniowych” po 900 zł. ^e Stypendia wypłacane z innych funduszy państwowych, z funduszy samorządu, fundacji, instytucji społecznych itd. ^f W tej liczbie stypendia przyznane przez Wyższą Szkołę Dziennikarską w Warszawie bez określenia wysokości sumy: 1935/36 — 3, 1936/37 — 5 stypendiów.

Uwaga. Stypendia wypłacane z funduszu Państwowych Stypendiów Akademickich są zwrotne; wysokość pełnego stypendium wynosi 1 200 zł, 50% — 600 zł i 25% — 300 zł.

TABL. 53. SZKOŁY DUCHOWNE NIEKTÓRYCH WYZNAŃ^a W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Szkoły. Poziom szkół Alumni	Polska	Województwa			
		centr.	wsch.	zachod.	płd.
Wyznanie rzymskokatolickie obrządku łacińskiego ^b					
Szkoły	80	30	5	23	22
w tym o poziomie wyższym	35	11	3	9	12
Alumni	7 523	2 944	306	2 280	1 993
w tym o poziomie wyższym	2 672	971	147	682	872
Wyznanie rzymskokatolickie obrządku greckokatolickiego					
Szkoły	9	—	—	—	9
w tym o poziomie wyższym	5	—	—	—	5
Alumni	988	—	—	—	988
w tym o poziomie wyższym	599	—	—	—	599
Wyznanie prawosławne ^c					
Szkoły	2	—	2	—	—
Alumni	202	—	202	—	—

^a Bez wydziałów teologicznych na uniwersytetach. ^b Nie uwzględniono 8 zakładów (4 średnich i 4 wyższych), dla których brak danych. Natomiast uwzględniono 18 zakładów mających charakter szkół średnich ogólnokształcących; zakłady te uwzględniono także w danych o szkołach średnich ogólnokształcących. ^c Szkół duchownych o poziomie wyższym nie ma.

B. Oświata pozaszkolna

Dane o analfabetyzmie ob. dział II, tabl. 20, 21 i 30, str. 28, 29 i 42

TABL. 54. ORGANIZACJA PRACY OŚWIATY POZASZKOLNEJ

Lata szkolne Okręgi szkolne	Instruktorzy		Komisje oświatowe			Pomoce naukowo-oświatowe ^a		
	w kura- to- riach	w in- spek- tora- tach	ogó- łem	w tym		Biblioteki podręczne		Liczba lamp projekc. i kine- matograf.
				po- wła- towe	gmin- ne	Licz- ba	Tomy w tys.	
Polska ^b 1935/36	40	132	1 350	169	724	829	83,3	408
1936/37	40	135	2 091	178	999	492	102,3	423
Warszawski ^b	5	16	1 134	29	349	91	10,0	107
Lubelski	3	13	304	18	258	38	6,1	22
Wileński	3	18	139	20	119	18	9,7	25
Brzeski	4	14	24	11	11	167	9,4	48
Łucki	4	10	25	10	15	19	6,1	66
Poznański	5	17	194	13	146	75	17,6	45
Woj. śląskie	8	7	7	—	7	36	6,9	59
Krakowski	4	17	130	22	94	20	12,2	15
Lwowski	4	23	134	55	—	28	24,3	36

^a Własność władz szkolnych. ^b Bez m. st. Warszawy.

TABL. 55. KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE DLA DOROSŁYCH I MŁODOCIANYCH

Lata szkolne Województwa	Kur- sy	Słuchacze						Nau- czy- ciele ^a	Go- dziny lekcyj- ne ^b
		ogó- łem	męż- czyź- ni	kobie- ty	wiek — lat				
					18 i mniej	19–21	22 i więcej		
Polska ^c . 1935/36	4 497	92787	69828	22 959	45 453	28 352	18 982	7 927	413899
1936/37	7 309	140379	116894	23 485	64 641	52 038	23 700	12 026	574348
Centralne ^c	1 731	33482	28219	5 263	13 500	12 570	7 412	2 739	119251
Wschodnie	2 601	48777	45478	3 299	16 153	26 969	5 655	3 726	201687
Zachodnie	1 301	28672	20775	7 897	17 621	6 554	4 497	2 427	99147
Południowe	1 676	29448	22422	7 026	17 367	5 945	6 136	3 134	154263

^a Nauczyciele wszelkich typów szkół, zatrudnieni na kursach dokształcających.
^b W ciągu roku szkolnego. ^c Bez m. st. Warszawy.

TABL. 56. SZKOŁY WIECZOROWE, UNIwersYTETY NIEDZIELNE I POWSZECHNE

Lata szkolne Województwa	Szkoly wieczorowe				Uniwer- sytety niedziel- ne	Uniwersytety powszechne		
	Szkol- ly	Kursy	Sluchacze			Uni- wersy- tety	Kursy i ze- spoly	Slu- cha- cze
			ogom- tem	w tym w wieku 19-21 lat				
Polska ^a 1935/36	61	128	3 656	1 251	443	115	184	8 553
1936/37	61	358	6 711	1 484 ^b	599	132	250	10 231
Centralne ^a . .	24	64	2 259	1 011	353	46	56	3 532
Wschodnie . .	21	29	1 346	318	74	7	5	381
Zachodnie . .	10	243	2 636	.	88	62	159	5 734
Pofudniowe . .	6	22	470	155	84	17	30	584

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Bez danych dla woj. zachodnich.

TABL. 57. ŚWIETLICE, TEATRY LUDOWE, CHÓRY LUDOWE

Lata szkolne Województwa	Świetlice				Teatry ludowe		Chóry ludowe		
	ogó- łem	w tym			zespo- ły ^a	impre- zy	ogó- łem	w tym chóry wielogłosowe	
		po- wsze- chne	orga- niza- cyjne	między- organi- zacyjne				chóry	człon- kowie
Polska ^b 1935/36	19 370	3 145	14 294	1 795	9 831	51 853	6 149	2 947	70 447
1936/37	18 331	3 194	13 190	1 947	10 146	32 323	6 131	2 869	77 356
Centralne ^b . . .	5 593	1 147	3 949	497	3 548	11 061	1 802	594	14 990
Wschodnie . . .	2 753	1 072	1 405	276	1 569	4 983	822	325	7 877
Zachodnie . . .	2 331	423	1 570	338	2 151	5 560	1 234	809	34 379
Południowe . . .	7 654	552	6 266	836	2 878	10 719	2 273	1 141	20 110

^a Liczba teatrów ludowych obejmuje również teatry ludowe zrzeszone, które są podane w dziale XVIII, tabl. 3, str. 331. ^b Bez m. st. Warszawy.

TABL. 58. OŚWIATA POZASZKOLNA W M. ST. WARSZAWIE^a W 1936/37 R.

Wyszczególnienie	Szkoly po- wszechnie wie- czorowe ^b dla		Uni- wersy- tety pow- szechne ^b	Świe- tlice ^b	Chó- ry ^b	Od- czyty	Wy- cieczki	Wy- chowa- nie fi- zycz- ne ^b
	doro- słych	młodo- sianych						
Zakłady . . .	14	15	7	x	x	x	x	x
Komplety . . .	69	63	49	62	16	571	1 116	30
Uczestnicy . . .	2 737	2 770	941	3 270	752	37 143	37 175	1 100
mężczyźni . . .	1 823	2 136	528	1 835	325	.	.	.
kobiety . . .	914	634	413	1 435	427	.	.	.

^a Tylko oświata pozaszkolna prowadzona przez Zarząd Miejski. ^b W II półroczu r. szk. 1936/37, w M.R.S. 1937 podano liczby za I półrocze r. szk. 1935/36.

TABL. 59. PRACA OŚWIATOWA W WOJSKU

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba bibliotek ^a	1 026	1 056	1 132	1 146	1 160	1 160	1 180	424
Tomy w tysiącach ^a	487	520	618	740	791	791	847	1 103
Liczba świetlic	.	.	.	380	450	.	480	480
„ aparatów kinematogr.	.	.	.	166	196	250	300	300
„ radioodbiorników	.	.	.	980	1 376	.	1 597	1 655

^a Bez danych dla Centralnej Biblioteki Wojskowej (w 1936 — 284 tys. tomów) i bibliotek okręgowych (w 1936 — 145 tys. tomów).

Uwaga. W 1936/37 r. pracą oświatową w wojsku zostali objęci wszyscy żołnierze w formie nauki obywatelskiej; dla analfabetów i powrotnych analfabetów zorganizowano 805 kompletów nauki początkowej o 20 tys. uczniów.

A. Życie kulturalne. Rozrywki

Przeznaczenie zasiłków	1931/32	1935/36		
		Ogółem	Zasiłki na popieranie	
			nauki	sztuki
w tysiącach złotych				
Ogółem	8 232	7 056	5 829	1 227
Instytucje	2 183	2 250	1 833	417
Pracownicy	1 131	1 165	1 015	150
Badania	1 390	1 213	1 213	—
Wydawnictwa	792	928	747	181
Udział w związkach międzynarodowych	157	225	225	—
Zjazdy i kongresy	219	165	159	6
Polskie Tow. dla Zbliżenia Międzynarod.	1 507	55	55	—
Propaganda artystyczna i wystawy	304	300	—	300
Inne	549	755	582	173

TABL. 2. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU KULTURY NARODOWEJ
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Wyszczególnienie	1928/29- -1930/31	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
Wydatki w tysiącach złotych							
Ogółem	7 729	1 109	1 089	1 118	1 344	1 155	1 078
Wydatki na popieranie:							
nauki	5 304	729	746	807	989	851	769
w tym stypendia	2 108	351	287	271	330	303	326
sztuki	2 129	346	311	275	322	268	242
w tym stypendia	734	90	85	63	58	71	73
kultury polskiej za granicą	250	—	—	—	—	—	—
Wydatki administracyjne	46	34	32	36	33	36	67
Liczba osób, które otrzymały stypendia							
Ogółem	841	228	218	216	285	374	399
Na studia:							
w kraju	535	153	145	149	193	181	186
za granicą	306	75	73	67	92	193	213
matemat.-przyrodnicze	196	47	48	51	55	94	66
humanistyczne	261	64	56	65	102	137	175
nauk stosowanych	113	23	31	20	28	72	85
sztuk pięknych	271	94	83	80	100	71	73

TABL. 3. TEATRY LUDOWE^a

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba zespołów teatralnych	1 966	1 719	1 364	1 485	1 381	1 367	1 076
„ tomów w bibliotekach							
„ instruktorskich	8 800	9 534	9 906	10 367	12 767	13 595	13 868
Koszty w tysiącach sztuk	17,1	20,4	20,9	21,7	26,0	26,8	28,0
Dochody w tysiącach złotych	141,0	146,2	129,3	156,2	168,4	142,8	133,7
Wydatki	154,0	145,0	129,1	153,0	163,7	141,1	132,6

a Dane dotyczą tylko zespołów teatralnych zrzeszonych w związkach teatrów ludowych; liczba zespołów nie zrzeszonych wynosiła w 1937 — 9 070.

Uwaga. Teatry ludowe wykazane w tej tablicy są objęte danymi tabl. 57 działu XVII, str. 330.

TABL. 4. DOMY LUDOWE W 1933 R.

Województwa	Ogółem	w tym mające specjalne budynki	W miastach	Na wsi	Założone w latach		
					1919 i wcześniej	1920-1928	1929-1933
Polska	927	690	102	825	185	286	456
Centralne	306	247	30	276	40	92	174
Wschodnie	97	66	3	94	2	30	65
Zachodnie	58	36	19	39	23	16	19
Południowe	466	341	50	416	120	148	198

TABL. 5. BIBLIOTEKI SZKOLNE

Typy szkół	Liczba bibliotek			Tomy w tys.		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Powszechne publiczne	23 084		23 604	3 442		3 883
Średnie ogólnokształcące	1 322	1 357		2 531	2 603	
Nauczycielskie	348	346		583	632	
Zawodowe	662		625 ^a	472		490 ^a
Wyższe	20	21	21	2 647	2 761	2 842

^a Bez bibliotek kursów zawodowych.

TABL. 6. BIBLIOTEKI OŚWIATOWE

A. Liczba bibliotek

Lata szkolne Województwa	Samorządowe			Społeczne		
	ruchome		stałe	ruchome		stałe
	centrale	oddziały		centrale	oddziały	
Polska ^a . . . 1935/36	122	2 841	442	194	3 738	7 936
1936/37	135	4 197	669	216	3 945	8 321
Centralne ^a	69	1 752	439	29	519	2 467
Wschodnie	35	1 908	184	28	468	303
Zachodnie	28	481	33	55	1 022	1 453
Południowe	3	56	13	104	1 936	4 098

B. Działalność bibliotek

Lata szkolne Województwa	Samorządowe ^b			Społeczne		
	Tomy	Czytelnicy	Wypożyczenia	Tomy	Czytelnicy	Wypożyczenia
	w tysiącach					
Polska ^a . . . 1935/36	828,9	237,4	1 981,7	4 014,1	718,5	7 613,2
1936/37	1 057,4	226,4	2 443,9	4 392,8	691,2	8 185,6
Centralne ^a	487,2	130,8	1 475,9	1 449,2	148,4	1 977,0
Wschodnie	232,1	74,8	703,4	399,3	36,5	852,4
Zachodnie	323,6	18,5	251,8	637,1	146,0	2 179,3
Południowe	14,5	2,3	12,8	1 907,2	360,3	3 176,9

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Biblioteka Publiczna Zarządu m. st. Warszawy posiada 441,3 tys. tomów, w 1936/37 było 1 375,8 tys. wypożyczeń.

TABL. 7. WIELKIE BIBLIOTEKI W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1930 R.
Biblioteki zawierające 100 000 i więcej tomów

Kraje	Liczba bibliotek	Tomy w milionach	Kraje	Liczba bibliotek	Tomy w milionach
Stany Zj. Am. ^a	160	46,7	Belgia	12	4,4
Z.S.R.R.	106	37,4	Holandia	11	4,5
Niemcy	101	34,7	Japonia	9	3,7
Francja	73	23,4	Hiszpania	9	2,5
Włochy	69	19,1	Czechosłowacja	9	2,2
Anglia ^a	51	15,7	Szwecja	8	2,2
Polska	27	5,9	Węgry	8	1,7
Austria	22	5,5	Norwegia	5	1,5
Szwajcaria	21	5,1	Rumunia	5	1,3
Kanada	13	3,0	Dania	3	1,8

^a 1924.

TABL. 8. DRUKI NIEPERIODYCZNE^a

Typy wydawnictw	Liczba druków			Nakład w tys. egz.		
	1933– –1935 ^b	1936		1937	1933– –1935 ^b	1936
		ogółem	w tym tłumacz.			
Ogółem	6 611	7 968	739 ^c	8 006	19 608,4	16 525,6
Prace naukowe	3 073	3 386	74	3 390	2 963,3	1 325,8
Literatura piękna	1 341	1 598	441	1 571	3 697,8	4 007,6
Wydawnictwa popularne	1 779	2 383	204	2 273	9 228,7	7 225,0
Podręczniki	418	601	20	772	3 718,6	3 967,2

^a Bez nut, map i rycin oraz dokumentów życia społecznego, jak odezwy, kalendarze, sprawozdania, cenniki itp. ^b Przeciętne roczne. ^c Łączny nakład tłumaczeń wyniósł 1 363,6 tys. egzemplarzy.

TABL. 9. CZASOPISMA WEDŁUG CZĘSTOŚCI WYCHODZENIA

Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa	Czasopisma wychodzące						
	Ogółem	co-dzienne	raz na ty-dzień	2–3 razy na mies.	raz na mie-siąc	raz na 3 mie-siące	w innych okre-sach
Polska 1933	1 855	156	353	218	724	109	295
1934	1 859	152	334	217	713	107	336
1935	2 186	165	389	230	860	126	416
1936	2 583	192	415	249	953	220	554
M. st. Warszawa . .	1 043	46	117	123	416	108	233
Centralne ^a	296	44	68	23	100	16	45
Wschodnie	170	18	32	13	56	13	38
Zachodnie	585	62	121	42	191	34	135
Południowe	489	22	77	48	190	49	103

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 10. DRUKI NIEPERIODYCZNE I CZASOPISMA WEDŁUG JĘZYKA

Wyszczególnienie	Ogółem	Wydawnictwa w języku						
		pol-skim	ukra-iń-skim	bia-łoru-skim	nle-miec-kim	żydow-skim i hebraj-skim	ro-syj-skim	in-nyma
Druki nieperiodyczne								
Liczba druków								
Ogółem1933	5 691	4 687	220	22	92	350	75	245
1934	6 683	5 679	233	14	79	403	33	242
1935	7 460	6 184	223	23	167	481	44	338
1936	7 968	6 270	305	22	321	454	46	550
w tym tłumaczenia	739	624	35	2	3	49	10	16
Prace naukowe	3 386	2 692	22	1	231	22	6	412
Literatura piękna	1 598	1 296	101	13	9	162	9	8
Wydawnictwa popularne	2 383	1 856	167	4	46	225	30	55
Podręczniki	601	426	15	4	35	45	1	75
Nakład w tys. egzempl.								
Ogółem1933	17312,5	15211,8	539,7	22,5	99,5	694,2	368,9	375,9
1934	20867,1	18770,4	712,2	13,2	133,7	700,2	155,5	381,9
1935	20645,7	18502,4	635,4	18,0	188,7	769,0	106,6	425,6
1936	16525,6	13959,1	722,6	29,6	420,1	644,5	119,8	629,9
w tym tłumaczenia	1 363,6	1 109,3	89,4	1,0	5,7	69,4	25,0	63,8
Prace naukowe	1 325,8	1 162,4	28,5	1,0	35,3	19,8	1,4	77,4
Literatura piękna	4 007,6	3 539,7	218,8	12,6	16,5	205,7	6,8	7,5
Wydawnictwa popularne	7 225,0	6 014,6	430,1	7,0	148,7	345,5	111,1	168,0
Podręczniki	3 967,2	3 242,4	45,2	9,0	219,6	73,5	0,5	377,0
Liczba czasopism. Stan w dn. 31.XII								
Ogółem1933	1 855	1 567	67	7	95	80	9	30
1934	1 859	1 567	72	8	97	79	11	25
1935	2 186	1 833	94	13	101	102	14	29
1936	2 583	2 172	116	13	105	123	12	42
Naukowe	422	382	14	—	4	6	—	16
Religijne	293	225	19	3	31	7	6	2
Urzędowe, samorządowe	124	124	—	—	—	—	—	—
Gospodarcze	349	317	12	2	10	4	—	4
w tym:								
technika i przemysł . .	83	79	2	—	1	1	—	—
rolnictwo i leśnictwo .	54	48	2	1	3	—	—	—
Organy zrzeszeń zawodo-wych	151	144	—	—	2	4	—	1
Ogólno-informacyjne, li-terackie i artystyczne	854	624	56	4	56	94	5	15
Ilustracyjne, rozrywkowe, humorystyczne	35	30	3	—	—	1	1	—
Wydawane przez młodzież	170	157	4	3	—	4	—	2
Sportowe	54	50	2	—	1	1	—	—
Inne	131	119	6	1	1	2	—	—

a łącznie z wydawanymi w dwu i więcej językach.

TABL. II. DRUKI NIEPERIODYCZNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH^a

Kraje	1929	1934	1935	Kraje	1929	1934	1935
	w tysiącach				w tysiącach		
Japonia	21,1	26,3	39,1	Stany Zjedn. Am.	10,2	8,2	8,8
Z.S.R.R. ^b	29,5	33,0	32,1	Polska	6,8	6,7	7,5
Niemcy, Austria,				Holandia	5,3	5,8	6,1
Szwajcaria niemiecka	27,0	20,9	23,2	Rumunia		4,6	5,9
Francja	14,7	15,4	16,2	Węgry	3,0	3,9	3,2
Anglia	14,1	15,6	16,1	Hiszpania	2,3	2,6	3,2
Włochy	8,2	11,2	11,1	Dania	4,0	3,2	3,2
Czechosłowacja	7,9	10,0	9,2	Szwecja	2,6	2,8	2,9

^a Dane częściowo nieporównywalne wskutek odmiennych metod obliczania.

^b Dane dotyczą tylko Rosyjskiej Socjalistycznej Republiki Rad.

Źródło: *Le Droit d'Auteur*, Berno 1937.

TABL. 12. MUZEA PUBLICZNE

Stan w dn. 31.XII 1936

Wyszczególnienie	Muzea	Wyszczególnienie	Muzea
Ogółem	147	Charakter muzeum	
Siedziba muzeum		Wielodziałowe	57
M. st. Warszawa	24	Artystyczne	23
Woj. centralne ^a	35	Historyczno-kulturalne	6
Woj. wschodnie	11	Przyrodnicze	12
w tym m. Wilno	5	Archeologiczne	5
Woj. zachodnie	23	Etnograficzne	5
w tym m. Poznań	6	Techniczne	5
Woj. południowe	54	Wojskowe	2
w tym: m. Kraków	13	Ogólne i nie określone	32
m. Lwów	13		
Właściciel muzeum		Typ muzeum	
Państwo	23	Centralne	15
Związki samorządu terytor.	38	Ogólnościatowe	29
Organizacje społeczne	67	Ogólnopolskie	8
Diecezje	8	Okręgowe	31
Osoby prywatne	11	Regionalne	21
		Lokalne	43

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 13. TEATRY^a STAŁE I OBJAZDOWE W 1936 R.

Język przedstawień	Ogółem	Stałe					Objazdowe	Opera i operetka	Dramat i komedia	Re-wia	Mieszane i inne
		Polska	województwa								
			centr.	wsch.	zach.	płd.					
Ogółem	103	47	27 ^b	6	10	4	56	8	39	15	41
Polski	67	36	22	3	8	3	31	6	26	14	21
Polski i inny	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3
Niemiecki	2	2	—	—	2	—	—	—	2	—	—
Żydowski	15	8	5	2	—	1	7	1	7	1	6
Ruski	14	—	—	—	—	—	14	1	4	—	9
Rosyjski	2	1	—	1	—	—	1	—	—	—	2

^a Na podstawie liczby koncesji wydanych przez Min. Spraw Wewnętrznych.

^b W tym w m. st. Warszawie 19 teatrów.

TABL. 14. KINEMATOGRAFY

Grupy miast Województwa	Liczba kinematografów					Miejsca w tys.		Dni widowi- skowe	
	1929	1936		1937		1936	1937	1937	
		ogó- łem	w tym dźwię- kowe	ogó- łem	w tym dźwię- kowe			w tys.	prze- ciętne na 1 kinem.
Polska	727	741	703	769	743	264,3	272,8	192,7	251
Miasta liczące: powyżej 100 tys. mieszk.	.	202	202	205	205	109,9	109,9	71,1	347
50—100 „ „	.	40	40	41	41	18,0	18,4	14,3	349
20— 50 „ „	.	105	103	108	107	43,5	44,7	35,1	325
poniżej 20 „ „ i wieś	.	394	358	415	390	92,9	99,8	72,2	174
M. st. Warszawa	57	65	65	66	66	40,1	39,9	23,0	348
Centralne ^a	250	253	243	269	264	83,0	87,6	62,0	230
Wschodnie	59	73	64	81	77	19,9	21,5	21,6	267
Zachodnie	201	173	170	178	175	64,4	67,8	47,9	269
Południowe	160	177	161	175	161	56,9	56,0	38,2	218

^a Bez m. st. Warszawy.TABL. 15. KINEMATOGRAFY DŹWIEKOWE W NIEKTÓRYCH KRAJACH
W 1937 R.

Kraje	Kinema- tografy	Kraje	Kinema- tografy	Kraje	Kinema- tografy
Stany Zj. Am.	17 000	Czechosłowacja	1 608	Polska . . .	743
Z.S.R.R.	6 337	Hiszpania . .	1 600	Austria . . .	706
Niemcy . . .	5 395	Australia . . .	1 541	Indie Bryt. . .	600
Anglia . . .	5 000	Japonia . . .	1 353	Meksyk . . .	543
Francja . . .	3 700	Brazylia . . .	1 084	N. Zelandia . .	424
Włochy . . .	3 600	Argentyna . .	1 021	Węgry . . .	420
Szwecja . . .	1 783	Belgia . . .	800	Szwajcaria . .	354

Źródło: Bureau of Foreign and Domestic Commerce, United States
Departement of Commerce, Waszyngton, 1938.

TABL. 16. FILMY OCENZUROWANE WEDŁUG POCHODZENIA

Wyszczególnienie	Liczba filmów					Długość w tys. m				
	1929	1934	1935	1936	1937	1929	1934	1935	1936	1937
Filmy ocenzurowane	1 472	780	714	652	619	1 753	793	760	724	817
Wytwornie	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Polskie	308	150	113	125	127	174	70	65	84	96
w tym pełnoprogram. ^{a,b}	.	15	15	23	25	.	36	36	57	64
Angielskie	50	17	12	8	16	106	40	30	19	33
Austriackie	42	26	29	22	14	92	54	69	50	32
Czechosłowackie	10	9	5	2	1	9	24	10	2	2
Francuskie	83	29	14	11	34	103	65	31	28	77
Niemieckie	157	6	28	68	35	258	14	66	94	75
Stanów Zjedn. Am.	766	483	441	357	328	908	464	433	409	452
w tym pełnoprogram. ^{a,b}	.	170	142	139	168	.	366	318	335	399
Z.S.R.R.	9	16	9	2	—	19	28	18	5	—
Inne	47	44	63	57	64	84	34	38	33	50
Filmy dozwolone	1 425	769	699	638	605	1 742	774	734	695	795
w tym pełnoprogram. ^a	.	283	257	238	286	.	635	590	576	687

^a O długości 1 500 m i więcej. ^b Tylko filmy pełnoprogramowe dozwolone
do wyświetlania.

TABL. 17. BILETY SPRZEDANE W KINEMATOGRAFACH W MIASTACH POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW

Miasta	Bilety w tysiącach						Liczba kine- mato- gra- fów	Na 1 000 mieszkańców	
								bile- tów	miejsc w kine- mat.
	1928	1930	1932	1934	1936	1937			
Ogółem ^{a b}	.	.	.	39452	45586	47828	333	9 033	31
Miasta liczące: powyżej 100 tys. mieszk. ^a	27907	34917	27503	30565	34477	35466	196	10 550	31
w tym:									
m.st. Warszawa	12608	12592	9 733	9 739	11721	12999	66	10 839	34
Łódź	6 192	7 176	5 810	5 464	6 051	6 575	32	10 860	25
Lwów	1 801	3 702	2 900	3 287	3 383	3 936	22	12 449	32
Poznań	2 114	2 629	1 850	2 267	2 570	2 678	14	10 773	32
Kraków	1 755	1 798	1 411	2 007	1 857	1 872	13	8 471	36
Wilno	.	1 802	1 716	1 675	1 680	.	.	.	.
50—100 tys. mieszk.	.	.	.	3 741	4 805	5 134	41	7 606	27
20— 50 ^b	.	.	.	5 146	6 304	7 228	96	5 715	32

^a—^b Brak danych: ^a—w 1928 i 1937 dla m. Wilna, ^b—w 1934—1937 dla 4 miast poniżej 50 tys. mieszkańców.

TABL. 18. BILETY SPRZEDANE W TEATRACH, KINEMATOGRAFACH I NA KONCERTACH W MIASTACH POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW

Miasta	Teatry i teatryki		Kinematografy		Koncerty i recytacje	
	1936	1937	1936	1937	1936	1937
	Bilety w tysiącach					
Ogółem ^{ab}	4 606	4 920	43 906	47 828	552	472
Miasta liczące: powyżej 100 tys. mieszk. ^a	3 657	3 819	32 797	35 466	331	277
w tym:						
m. st. Warszawa	1 818	1 913	11 721	12 999	80	65
Łódź	491	442	6 051	6 575	46	42
Lwów	227	379	3 383	3 936	30	32
Poznań	193	190	2 570	2 678	35	34
Kraków	272	271	1 857	1 872	40	29
50—100 tys. mieszk.	419	384	4 805	5 134	64	53
20—50 ^b „ „	530	717	6 304	7 228	157	142
Cena biletów w tysiącach złotych ^c						
Ogółem ^{ab}	8 144	7 725	32 636	34 213	681	553
Miasta liczące: powyżej 100 tys. mieszk. ^a	7 188	6 637	26 475	27 333	517	405
w tym:						
m. st. Warszawa	4 279	4 272	10 903	11 735	195	153
Łódź	650	513	3 382	3 359	62	70
Lwów	409	434	2 754	2 600	62	58
Poznań	268	282	1 932	2 046	43	40
Kraków	414	418	2 204	2 098	81	18
50—100 tys. mieszk.	393	372	2 589	2 793	58	47
20—50 ^b „ „	563	716	3 572	4 087	106	101

^a Bez m. Wilna. ^b Z ogólnej liczby 47 miast poniżej 50 tys. mieszkańców brak danych o teatrach dla 8, o kinematografach dla 4, o koncertach dla 15 miast. ^c Łącznie z podatkiem i opłatami.

TABL. 19. RADIOABONENCI

A. Według lat
Stan w dn. I.IB. Według województw
Stan w dn. I.II 1937

Lata	Ogółem w tys.	Województwa	Ogółem		Posiadający aparaty	
			w tys.	na 1 000 mieszk.	lampo- we	bezlampo- we
1925	0,2				w odsetkach ogółu radioabon.	
1926	5,2					
1927	48,0					
1928	119,9					
1929	184,3					
1930	202,6					
1931	245,9					
1932	310,2					
1933	296,3					
1934	311,3					
1935	374,0					
1936	491,8					
1937	677,4					
1938	861,1 ^a					
Miasta	546,6					
Wieś	311,3					
		Polska	711,7	22	65,7	34,3
		M. st. Warszawa	98,9	83	82,8	17,2
		Warszawskie	67,9	27	41,2	58,8
		Łódzkie	67,3	26	66,4	33,6
		Kieleckie	47,8	16	59,2	40,8
		Lubelskie	48,5	19	32,4	67,6
		Białostockie	25,0	15	54,9	45,1
		Wileńskie	22,8	18	43,7	56,3
		Nowogródzkie	8,8	8	70,5	29,5
		Poleskie	10,4	9	64,5	35,5
		Wołyńskie	15,8	7	67,6	32,4
		Poznańskie	58,0	27	81,3	18,7
		Pomorskie	38,1	35	79,2	20,8
		Śląskie	78,1	60	95,1	4,9
		Krakowskie	41,9	18	69,4	30,6
		Lwowskie	60,9	19	42,2	57,8
		Stanisławowskie	11,4	7	82,5	17,5
		Tarnopolskie	10,1	6	61,0	39,0

^a Dla 3,2 tys. radio-
abonentów brak po-
działu na miasta i wieś.

TABL. 20. RADIOABONENCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Stan w dn. I.I

Kraje	1938				Kraje	1938			
	1936	1937	Ogółem	Na		1936	1937	Ogółem	Na
	w tysiącach		1 000	mieszk.		w tysiącach		1 000	mieszk.
Stany Zj. Am.	22 500	24 269		190 ^a	Austria	537	594	620	92
Dania	609	652	704	190	Czechosłow.	848	928	1 044	68
Anglia	7 403	7 961	8 480	182	Łotwa	82	96	114	59
Szwecja	834	944		151 ^a	Węgry	353	365	383	43
Niemcy	7 193	8 168	9 087	136	Japonia	2 372	2 711		39 ^a
Holandia	947	989	1 072	124	Polska	492	677	861	26
Belgia	746	890	1 018	123	Litwa	27	35	48	19
Szwajcaria	418	464	504	122	Włochy	550	625	795	18
Norwegia	189	240	305	107	Rumunia	127	163	216	12
Francja	2 627	3 219	4 164	99	Jugosławia	80	74	154	11

^a 1937.

TABL. 21. AUDYCJE RADIOWE

Rodzaje audycji	1931- -1932	1935- -1936	1937	Rodzaje audycji	1931- -1932	1935- -1936	1937
	czas trwania w godzinach				czas trwania w godzinach		
Ogółem ^a	22 703	32 427	39 638	Odczyty	4 346	8 487	9 967
Muzyka	12 305	17 939	22 138	Komunikaty	3 349		
w tym z płyt	3 539	7 171		Audycje różne	1 425	4 475	5 279
Audycje literackie	1 278	1 526	2 254	w tym między- narodowe		235	356
							422

^a W 1931/32 i 1935/36 bez rozgłośni Łódź.

Uwaga. 1931/32 i 1935/36 okres sprawozdawczy od I.IV do 31.III nast. roku.

TABL. 22. STACJE POLSKIEGO RADIA I ICH DZIAŁALNOŚĆ

Rozgłośnie	Data uruchomienia	Moc w antenie w kW	Długość fali w m	Zasięg detektora w km	Czas trwania audycji w godz. w 1935/36 r.			
					ogółem	własnych	z innych rozgłośni krajowych	z zagranicy
Polska^a	x	x	x	x	32427	11390	20731	306
Warszawa I	18.IV 1926	120	1 339,0	300	4 507	3 649	796	62
Kraków	15.II 1927	2	239,5	20	4 644	1 378	3 221	45
Poznań	24.IV 1927	16	345,6	60	4 673	1 318	3 339	16
Katowice	22.XI 1927	12	395,8	50	4 680	1 241	3 391	48
Wilno	15.I 1928	50	559,7	140	4 563	1 362	3 150	51
Lwów	15.I 1930	50	377,4	100	4 722	1 353	3 335	34
Łódź ^a	2.II 1930	2	224,0	20				
Toruń	15.I 1935	24	304,3	60	4 638	1 089	3 499	50
Warszawa II ^b	1.III 1937	5	216,8	30	x	x	x	x

^a Bez danych dla rozgłośni Łódź, która do I.I 1936 nie prowadziła statystyki działalności programowej. ^b Danych o czasie trwania audycji brak, ponieważ rozgłośnia w okresie 1935/36 nie była czynna.

B. Stowarzyszenia

TABL. 23. TOWARZYSTWA NAUKOWE^a
Stan w dn. 31.XII 1936

Siedziba Rok założenia	Towarzystwa	Zakres pracy	Towarzystwa
Ogółem	314	Zakres pracy	
Siedziba		Ogólne	26
M. st. Warszawa	143	Bibliotekarstwo, bibliofilstwo	10
Woj. centralne ^b	31	Religioznawstwo, teologia	3
Woj. wschodnie	20	Filozofia, psychologia, logika	12
w tym m. Wilno	17	Matematyka, fizyka, chemia	9
Woj. zachodnie	41	Nauki przyrodnicze	25
w tym m. Poznań	23	Filologia, językoznawstwo	8
Woj. południowe	79	Historia i nauki pomocnicze	20
w tym: m. Kraków	33	Geografia, krajoznawstwo,	
m. Lwów	38	regionalizm	14
Rok założenia		Literatura, sztuka	10
1900 i wcześniej	42	Prawo, polityka	24
1901—1918	50	Ekonomia, nauki społeczne	21
1919—1920	37	Pedagogika	3
1921—1925	72	Medycyna i higiena	55
1926—1930	63	Farmaceutyka, weterynaria	4
1931—1935	30	Handel i przemysł	1
1936	7	Technologia	37
rok nie podany	13	Rolnictwo	13
		Wojskowość	13
		Różne	6

^a W tablicy uwzględniono tylko centrale i jednostki statutowo samodzielne.

^b Bez m. st. Warszawy.

Źródło: Kartoteka Kasy im. Mianowskiego (Redakcja Nauki Polskiej) w Warszawie.

TABL. 24. NIEKTÓRE STOWARZYSZENIA OŚWIATOWO-KULTURALNE

Wyszczególnienie		1936	1937	Wyszczególnienie		1936	1937
Polską Macierz Szkolna				Centralny Związek Młodej Wsi			
Liczba kół	280	280		Liczba kół	5 310	4 903	
Członkowie w tys.	24	26		Członkowie w tys.	153	130	
Liczba szkół i przedszkoli	258	316		Liczba bibliotek	2 172	3 285	
w tym szkoły powszechne	209	254		„ zespołów przyspo-			
Uczniowie i wychowan-				sobienia rolniczego	2 129	2 696	
kowie w tys.	16	18		Ukończyło przysposobie-			
w tym w szkołach po-				nie rolnicze	13815	18834	
wszechnych		12		Związek Młodzieży Wiejskiej R. P.			
Liczba bibliotek i czytelni	1 717	2 000		(Wiel) ^a			
Tomy w tys.	535	600		Liczba kół	2 650	2 900	
Czytelnicy w tys.	53	60		Członkowie w tys.	90	97	
Towarzystwo Szkoły Ludowej^a				Liczba bibliotek	1 766	1 932	
Liczba kół	466	485		Centralna Organizacja Kół			
„ czytelni	1 417	1 775		Gospodyn Wiejskich ^c			
Członkowie kół i czytelni				Liczba kół	2 178	2 389	
w tys.	76	90		Członkinie w tys.	43	45	
Liczba szkół i przedszkoli	70	74		Liczba kursów	2 095	2 554	
Uczniowie i wychowan-				w tym kursów:			
kowie w tys.	3	4		oświatowych	204	221	
Liczba kursów	206	232		rolnicz., ogrodn., hodowl.	92	365	
Uczestnicy w tys.	7	8		Uczestniczki kursów w tys.	29	38	
Liczba bibliotek	2 572	2 647		w tym kursów:			
Tomy w tys.	598	605		oświatowych	4	4	
Czytelnicy w tys.	46	86		rolnicz., ogrodn., hodowl.	2	6	
Liczba wypożyczeń w tys.	1 144	1 590		Liczba bibliotek własnych		386	
Towarzystwo Czytelni Ludowych^a				Związek Strzelecki^d			
Liczba kół	317	357		Liczba domów strzeleckich	152	187	
Członkowie w tys.	18	19		„ świetlic własnych	4 277	4 206	
Liczba bibliotek i czytelni	1 510	1 651		„ zesp. świetlicowych	8 276	8 387	
Tomy w tys.	411	443		„ bibliotek stałych			
Czytelnicy w tys.	91	101		„ i ruchomych	4 974	3 687	
Towarzystwo Uniwersytetu Robotn.				Tomy w tys.	209	233	
Liczba oddziałów	210	218		Liczba ogniw męskich	7 145	8 240	
Członkowie w tys.	9	11		„ ogniw żeńskich	961	1 370	
Liczba bibliotek i czytelni	310	395		Członkowie kół przyjaciół			
„ odczytów	2 481	2 695		w tys.	78	78	
„ kursów	52	75		Liczba drużyn orlat	2 190	2 361	
Katolicki Związek Młodzieży Męskiej ^b				„ zespołów przyspo-			
Liczba kół	4 432	4 553		sobienia rolniczego	1 724	1 683	
Członkowie w tys.	129	134		„ kół sport. męskich	14105	12974	
Tomy w bibliotekach w tys.	249	275		„ kół sport. żeńskich	964	785	
Uczestnicy zespołów przyspo-	8 899	9 950		Związek Młodzieży Chrześcijańskiej			
sobienia rolniczego				Polska YMCA ^e			
Katolicki Związek Młodzieży Żeńskiej ^b				Liczba ognisk	5	5	
Liczba kół	5 074	5 280		Członkowie w tys.	8	9	
Członkinie w tys.	140	150		Tomy w bibliotekach			
Tomy w bibliotekach w tys.	241	288		w tys.	14	15	
Uczestniczki zespołów				Liczba grup i zespołów			
przysposobienia roln.	8 343	9 998		kulturalno-oświatowych	126	188	

^a Dane za 1935 i 1936. ^b Dane za 1934 i 1935. ^c Okresy sprawozdawcze od I.IV do 31.III następnego roku. ^d Okresy sprawozdawcze od I.IX do 31.VIII następnego roku.

Źródło: Dane poszczególnych stowarzyszeń.

TABL. 25. NIEKTÓRE STOWARZYSZENIA WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI

Wyszczególnienie	1936	1937	Wyszczególnienie	1936	1937
Polski Czerwony Krzyż			Związek Harcerstwa Polskiego (dok.)		
Liczba oddziałów	328	332	Organizacja harcerze^c		
„ kół	5 922	7 272	Liczba hufców	223	236
w tym młodzieży szkolnej	4 682	5 908	Harcerki i zuchy w tys.	62	62
Członkowie w tys.	478	543	Liczba obozów i kursów	639	504
w tym:			Uczestniczek w tys.	17	20
rzeczywści	173	203	Towarzystwo Budowy Szkół		
wspierający	39	47	Powszechnych^c		
młodzież szkolna	260	287	Liczba kół	12535	12356
Dochody w tys. zł	3 943	3 630	Członkowie w tys.	233	225
Polski Biały Krzyż^a			Liczba wykonanych izb lekcyjnych	1 281	1 309
Liczba okręgów, kół i sekcji	140	244	Dochody w tys. zł	4 867	4 666
w tym szkolnych kół młodzieży		42	Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akademickiej		
Szkoły i kursy:			Liczba komitetów wojew.	15	15
liczba kompletów	817	934	„ kół lokalnych	210	220
uczniowie w tys.	25	28	Członkowie	8 100	11 000
Liczba świetlic	372	612	Dochody w tys. zł	1 600	1 397
w tym dla poborowych		155	Wydatki „ „	1 595	1 538
Liczba bibliotek	440	593	w tym:		
Dochody w tys. zł	552	538	na pomoc gospodarczą ^d	605	652
Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej			„ opiekę i zdrowotność	800	666
Liczba obwodów	295	301	„ wychowanie fizyczne i kolonie letnie	130	147
kół	15444	16420	Związek Straży Pożarnych		
Członkowie w tys.	1 483	1 633	Liczba straży pożarnych w tym zawod. miejskich	12427	12705
w tym:			Członkowie w tys.	307	308
rzeczywści	701	745	Liczba bibliotek i czytelni	763	
popierający ^b	779	886	„ świetlic	2 138	
Dochody w tys. zł	8 150	9 784	„ zespołów teatralnych	1 832	
Związek Harcerstwa Polskiego Organizacja Harcerzy^c			„ chórów i orkiestr	1 207	
Liczba hufców	279	284			
„ miejscowości	1 301	1 301			
Harcerze i zuchy w tys.	103	103			
Liczba obozów i kursów	1 286	1 922			
Uczestnicy w tys.	37	37			

^a Rok sprawozdawczy od I.VII do 30.VI następnego roku. ^b Głównie młodzież szkolna. ^c Dane za 1935 i 1936. ^d Na akcję żywnościową, mieszkaniową, zapomogową.

TABL. 26. LIGA MORSKA I KOLONIALNA

Wyszczególnienie	1936	1937	Wyszczególnienie	1936	1937
Liczba oddziałów	1 765	1 971	Dochody w tys. zł	3 451	3 665
Liczba kół szkolnych	2 182	2 487	w tym Funduszu Obrony Morskiej	1 364	1 362
Członkowie w tys.	530	688			

Źródło: Dane Ligi Morskiej i Kolonialnej.

DZIAŁ XIX. ADMINISTRACJA WYZNAŃ

TABL. 1. WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO NA WYZNANIA

Wyznania	1927/28	1929/30	1931/32	1933/34	1934/35	1937/38 ^a	1938/39 ^a
	w tysiącach złotych						
Ogółem	22 836	25 273	22 970	22 701	21 010	22 351	22 445
w tym: katolickie	21 183	22 422	20 911	20 649	18 946	19 908	20 005
ewangelickie	165	189	170	163	159	354	354
prawosławne	1 129	1 895	1 282	1 283	1 283	1 471	1 471
mahometańskie	63	65	57	57	57	57	57
mojżeszowe	192	226	189	180	174	183	183

^a Budżet.

TABL. 2. ETATY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ PRZEWDZIAŁANE W BUDŻECIE W 1938/39 R.

Wyszczególnienie	1938/39
Wyznanie rzymskokatolickie ^a	14 217
w tym:	
Profesorowie zakładów teologicznych i seminariorów	238
Proboszczowie	6 684
Rektorzy kościołów filialnych	358
Wikariusze	2 859
Alumni	2 867
Wyznanie ewangelickie	648
w tym:	
Superintendenci	47
Pastorowie parafialni i filialni	497
Wyznanie prawosławne	3 184
w tym:	
Proboszczowie	1 160
Rektorzy	340
Wikariusze	60
Psalmiści	1 515
Wyznanie mahometańskie	39
w tym:	
Imami	17
Muezzini	15

TABL. 3. KOŚCIÓŁ RZYMSKOKATOLICKI W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Obrządki			
	łaciński	greckokatolicki	ormiański	wschodnio-bizantyjski
Ustrój terytorialny ^a				
Prowincje	5	1	—	— ^b
Archidiecezje	5	1	1	— ^b
Diecezje	15	2	—	— ^b
Dekanaty	450	128	3	1
Parafie	5 018	1 983	8	45
Kler świecki				
Kardynałowie	2	—	—	—
Arcybiskupi	3	1	1	—
Biskupi	36	6	—	1
Kapłani innych stopni	9 128	2 299	21	32
w tym:				
emeryci	323	18	3	—
na studiach	127	5	—	—
kapelani wojsk.	74	7	1	—
na emigracji	55	12	2	—
Alumni	3 410	634	12	32
w tym w seminariach niższych	962	191	—	—
Kler zakonny i zakonnic ^c				
Domy męskie	327	26	—	13
Zakonnicy	6 178	524	—	57
w tym: kapłani	1 557	117	—	26
klerycy	2 150	123	—	18
Domy żeńskie	1 560	121	1	7
Zakonnice	15 613	1 065	16	44

Uwaga do tabl. 2. ^a Wszystkich obrządków.

Uwagi do tabl. 3. ^a Nie uwzględniono Biskupstwa Polowego Wojsk Polskich oraz parafii wojskowych różnych obrządków. ^b Polska stanowi okrąg działalności Biskupa Wyznawcy. ^c Dane dla obrządku łacińskiego dotyczą zakonów męskich za 1936, żeńskich za 1935.

Źródła tabl. 3.: O. M. Pirożyński C.S.S.R. *Statystyka Kościoła w Polsce*, Lublin 1935; ponadto tego autora: *Ze statystyki Kościoła w Polsce na rok 1936*, Kraków 1936, oraz *Zakony żeńskie w Polsce*, Lublin 1935.

DZIAŁ XX. SEJM I SENAT

TABL. I. WYBORY DO SEJMU I SENATU W 1935 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centr.	wsch.	zach.	płd.
Sejm					
Uprawnieni do głosowania w tys.	16 330	6 811	2 682	2 409	4 428
Złożono kartek w tys. ^a	7 504	2 659	1 598	1 227	2 020
Ogólna liczba ważnych kartek w tys. ^b	7 060	2 542	1 558	979	1 981
głosów	12 278	4 225	2 866	1 596	3 591
Stosunek złożonych kartek do uprawnionych do głosowania w % ^a	45,9	39,0	59,6	50,9	45,6
Senat					
Zgromadzenia obwodowe					
Uprawnieni do głosowania w tys. ^a	267	116	31	51	69
z tytułu: zasługi osobistej	61	26	8	14	13
wykształcenia	124	53	13	22	36
zaufania obywateli	82	37	10	15	20
Głosujący w tys.	167	71	21	34	41
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	62,4	61,7	66,3	66,7	58,6
Wojewódzkie kolegia wyborcze					
Delegaci wybrani	2 577	1 126	299	487	665
obecni	2 557	1 117	299	484	657
Stosunek obecnych do wybranych w %	99,2	99,2	100,0	99,4	98,8

a Dane nie obejmują wszystkich głosujących, gdyż nie uwzględniono złożonych do urn kopert bez kartek do głosowania. *b* Wyborca ma prawo złożenia na jednej kartce dwóch głosów na dwóch kandydatów, może z tego prawa nie skorzystać i głosować na jednego kandydata. *c* Obywatele, mający prawo wybierania z tytułu zasługi osobistej lub wykształcenia, wciągani są do spisów, jeżeli udowodnią, że im to prawo przysługuje; posiadający to prawo z tytułu zaufania obywateli wciągani są do spisów z urzędu.

TABL. 2. SKŁAD ZGROMADZEŃ OKRĘGOWYCH WYBIERAJĄCYCH KANDYDATÓW NA POSŁÓW W 1935 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centr.	wsch.	zach.	płd. ^a
Delegaci powołani					
Ogółem ^b	13 156	5 634	1 756	2 520	3 246
w tym delegaci:					
samorządu terytorialnego . . .	8 299	3 573	1 193	1 329	2 204
„ gospodarczego . . .	2 126	991	326	323	486
„ zawodowego . . .	268	133	12	71	52
organizacji zawod. pracowników umysłowych i fizycznych . . .	1 598	698	143	408	349
zrzeszeń technicznych . . .	114	51	7	32	24
organizacji kobiecych . . .	170	76	8	45	41
szkół akademickich . . .	39	18	2	3	16
zgłoszeni przez wyborców . . .	438	50	49	292	47
Delegaci obecni					
Ogółem ^b	12 838	5 507	1 720	2 445	3 166
Stosunek obecnych do powołanych w %	97,6	97,7	97,9	97,0	97,5

a Delegaci pow. białskiego woj. krakowskiego, ze względu na podział na okręgi wyborcze, zostali zaliczeni do woj. zachodnich. *b* Łącznie z okręgowymi komisarzami wyborczymi jako przewodniczącymi zgromadzeń okręgowych.

DZIAŁ XXI. ADMINISTRACJA PUBLICZNA

TABL. 1. LICZBA STANOWISK ADMINISTRACJI CYWILNEJ^a I NAUCZYCIELSTWA PRZEWIDZIANYCH W BUDŻETACH PAŃSTWA POLSKIEGO

Kategorie funkcjonalistów Ministerstwa	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1936-1937	1937-1938	1938-1939
	w tysiącach								
Administracja cywilna	72	67	69.2	70.2	72.4	72.1	76.7	75.8	74.1
Funkcjonariusze wyżsi Ministerstwa:	48	47	46.7	47.7	49.0	48.3	50.2	49.4	50.7
w tym Ministerstwa Wewnętrzne	6	6	6.9	6.1	5.6	5.8	5.7	5.8	5.9
Spraw Wewnętrzne	15	14	13.8	14.4	17.3	17.3	17.8	18.3	18.3
Skarbu	14	14	13.7	13.8	14.6	14.6	14.3	13.4	13.5
Sprawiedliwości	4	4	3.6	3.6	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
Wyznań i Ośw.	3	3	3.0	3.3	3.3	2.6	3.3	2.8	2.8
Funkcjonariusze niżsi Ministerstwa:	24	20	22.5	22.5	23.4	23.8	26.5	26.4	23.4
w tym Ministerstwa Wewnętrzne	2	2	1.9	1.7	1.9	2.0	1.8	1.8	1.9
Spraw Wewnętrzne	8	8	7.6	7.4	7.6	7.6	7.5	7.4	7.5
Skarbu	7	7	6.2	6.0	6.2	6.5	6.3	6.1	6.2
Sprawiedliwości i Ośw.	4	3	3.4	3.4	3.6	3.6	3.6	3.7	3.8
Wyznań i Ośw.	80	82	76.8	77.5	77.0	77.2	77.4	84.0	89.1

^a Bez etatów M. S. Wojsk., Korpusu Ochrony Pogranicza i Policji Państwowej. Od 1935/36 uwzględniono również pracowników opłacanych poprzednio z kredytów państwowych.

Uwaga. ^b Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu—dział X, tabl. 3, str. 177.

TABL. 2. WYDATKI NA ZAOPATRZENIA EMERYTALNE^a ZE SKARBU PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU EMERYTALNEGO ORAZ PAŃSTWA, Z FUNDUSZY W PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH

Wyszczególnienie	1928-1929	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1936-1937	1937-1938 ^b	1938-1939 ^b
	w tysiącach złotych								
Ogółem	176428	263275	275930	266367	284541	290695	271378	280655	287106 ^a
Skarb Państwa	122276	155917	163107	154171	162949	172438	162078	167400	175900
Państwowy Zakład Emerytalny	—	—	—	—	253	458	822	1 330	1 603
Przedsiębiorstwa:	50 894	88 792	89 610	88 643	89 010	89 868	83 319	84 830	85 180
P.K.P. ^c	—	10 895	15 591	15 263	23 585	19 083	16 386	17 228	17 028
Poczta, Telegraf i Telefon	—	2 051	1 851	1 965	2 068	2 101	2 116	2 500	—
Las Państwowy	1 362	1 834	2 143	2 646	2 817	2 646	2 608	2 787	2 850
Monopole:	—	21	49	104	223	369	302	410	375
Solny	1 896	3 765	3 579	3 575	3 636	3 732	3 747	4 170	4 170
Spirytusowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tytoniowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—

^a Z sumy wydatków normalnie zaliczanych w budżetach do wydatków na emerytury i zaopatrzenia uwzględniono wydatki na emerytury, na pensje wdowi i sierocę oraz wyjątkowe, koszty przesiedlenia, odprawy pośmiertne. Dane dla państwowych przedsiębiorstw i zakładów emerytalnych uwzględniono w całości. ^b Budżet. ^c Bez wydatków Lasów Państwowych. ^d Od 3,5 mil. zł rocznie pokrywa się z rokiem kalendarzowym. ^e Lata budżetowe 1932 rok budżetowy 1933 rok budżetowy.

Uwaga. Dane o uczestnikach powstań narodowych, b. skazańcach politycznych oraz inwalidach ob. dział XIV, tabl. 18 i 19, str. 284.

TABL. 3. OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIA EMERYTALNE ZE SKARBU PAŃSTWA, PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU EMERYTALNEGO ORAZ Z FUNDUSZÓW PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937		
	Stan w dniu 31.XII				w ciągu roku		
					przy- było	ubyło	
Ogółem	171825	184791	192967	201205	207590	19 476	13 091
Emeryci	99 173	109172	114195	118211	120574	8 804	6 441
Wdowy	46 791	49 065	51 493	54 466	57 246	5 415	2 635
Sieroty	25 861	26 554	27 279	28 528	29 770	5 257	4 015
Skarb Państwa	79 453	84 697	89 389	92 931	95 733	7 093	4 291
Cywilni (administracja)	61 943	65 963	69 208	71 722	73 660	5 170	3 232
Państwa Polskiego	49 204	53 886	57 573	60 515	62 911	5 032	2 636
Emeryci	32 774	36 374	38 828	40 529	41 377	2 834	1 986
Wdowy	9 492	10 370	11 357	12 322	13 327	1 500	495
Sieroty	6 938	7 142	7 388	7 664	8 207	698	155
Państw zaborczych	12 739	12 077	11 635	11 207	10 749	138	596
Emeryci	3 496	3 328	3 146	3 004	2 841	13	176
Wdowy	8 237	7 980	7 745	7 461	7 170	107	398
Sieroty	1 006	769	744	742	738	18	22
Wojskowi	16 117	17 331	18 790	19 857	20 699	1 827	985
Państwa Polskiego	14 081	15 437	16 990	18 125	19 017	1 806	914
Emeryci	11 003	12 283	13 619	14 424	14 969	1 245	700
Wdowy	1 893	2 100	2 348	2 648	2 941	399	106
Sieroty	1 185	1 054	1 023	1 053	1 107	162	108
Państw zaborczych	2 036	1 894	1 800	1 732	1 682	21	71
Emeryci	643	610	585	543	525	3	21
Wdowy	1 214	1 184	1 150	1 133	1 099	15	49
Sieroty	179	100	65	56	58	3	1
Zaopatr. wyjątkowe	1 393	1 403	1 391	1 352	1 374	96	74
Państw. Zakład Emeryt.	—	371	805	1 288	1 653	422	57
Emeryci	—	214	479	733	903	206	36
Wdowy	—	47	104	200	281	86	5
Sieroty	—	110	222	355	469	130	16
Administ. (cyw. i wojsk.)	—	220	440	748	948	242	42
w tym emeryci	—	147	287	457	546	121	32
Poczt. Telegraf i Telefon	—	37	70	90	124	35	1
w tym emeryci	—	17	27	34	47	13	—
Lasy Państwowe	—	114	295	450	581	145	14
w tym emeryci	—	50	165	242	310	72	4
Poczt. Telegraf i Telefon	9 095	10 163	10 874	10 706	11 150 ^a	2 369 ^b	1 925 ^b
w tym państw zaborczych	1 950	1 865	1 805	1 707	1 550	248	405
Emeryci	5 516	6 435	6 944	6 903	7 154	1 432	1 181
Wdowy	3 178	3 341	3 448	3 558	3 738	826	646
Sieroty	401	387	482	245	258	111	98
Lasy Państwowe	1 415	1 568	1 732	1 852	1 834	44	62
w tym państw zaborczych	285	282	285	282	250	—	32
Emeryci	742	857	953	1 040	1 032	17	25
Wdowy	510	538	568	581	582	23	22
Sieroty	163	173	211	231	220	4	15
Koleje Państwowe	74 578 ^c	80 054 ^c	82 076 ^c	86 129	88 694	9 137	6 572
w tym państw zaborczych	12 241	12 373	12 306	11 777 ^e	11 418 ^e	—	—
Emeryci	38 397	41 955	42 455	43 813	44 458	2 739	2 094
Wdowy	21 075	22 201	23 389	25 118	26 585	2 370	903
Sieroty	15 106	15 898	16 232	17 198	17 651	4 028	3 575
Monopole	7 284	7 938	8 091	8 299	8 526	411	184
w tym państw zaborczych	2 927	2 908	2 867	2 766	2 536 ^d	10	93
Emeryci	5 209	5 713	5 795	5 870	5 941 ^d	219	148
Wdowy	1 192	1 304	1 384	1 445	1 523 ^d	89	11
Sieroty	883	921	912	984	1 062 ^d	103	25

a Stan w dniu 31.III 1938. b W okresie od 31.XII 1936 do 31.III 1938.

c Stan w dniu I.VII. d Uwzględniono częściową zasyfikację emerytur.

TABL. 4. LICZBA STANOWISK PRACOWNIKÓW ORAZ ZAOPATRZENIA EMERYTALNE PRZEWIDZIANE W BUDŻETACH SKARBU ŚLĄSKIEGO

Wyszczególnienie	1933- -1934	1937- -1938	1938- -1939	Wyszczególnienie	1933- -1934	1937- -1938	1938- -1939
Liczba stanowisk . . .	7 659	7 954	8 098	Emeryci . . .	696	1 100	1 133
w tym nauczycielstwo	5 468	5 592	5 689	Wdowy . . .	319	435	466
Liczba osób pobiera- jących zaopatrzenia emerytalne ^a	1 363	1 990	2 127	Sieroty . . .	348	455	528
Państwa Polskiego . .	1 267	1 927	2 074	Wydatki na za- opatrzenia w			
Państw zaborczych . .	96	63	53	tys. zł . . .	3914 ^b	4 450	4 615

^a Stan z trzeciego kwartału roku poprzedzającego okres budżetowy
^b Według zamknięć rachunkowych.

TABL. 5. PRACOWNICY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ZAOPATRZENIA EMERYTALNE WYPŁACANE PRZESZTE ZWIĄZKI

Wyszczególnienie	Ogół- tem	Gminy wiej- skie	Miasta		Powia- towe	Woje- wódzkie	
			nie wy- dzie- lone	wydzielone			
				razem			w tym pow. 100 tys. mieszk.
					związki samorządowe		
Pracownicy w 1934/35 r.							
Ogółem	95 142	16 408	14 577	46 715	37 671	15 685	1 757
Umysłowi	44 021	10 990	6 857	18 289	14 189	7 273	612
Fizyczni	51 121	5 418	7 720	28 426	23 482	8 412	1 145
W administracji . . .	58 171	15 703	9 220	21 911	17 029	11 177	160
W zakładach dobra publ. i przedsiębior. .	36 971	705	5 357	24 804	20 642	4 508	1 597
Zaopatrzenia emerytalne w 1935 r. ^a							
Ogółem	14 820	403	1 285	11 248	9 490	1 610	274
Emeryci	8 836	253	714	6 805	5 858	946	118
Wdowy	4 482	99	488	3 268	2 658	512	115
Sieroty	1 502	51	83	1 175	974	152	41
Wydatki w tys. zł . .	27 538	783	1 426	22 635	20 152	2 193	501

^a Zaopatrzenia emerytalne wypłacane z samorządowych funduszy emery-
 talnych lub z budżetów związków samorządu terytorialnego.

TABL. 6. SĘDZIOWIE I CZYNNOŚCI NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Sędziowie	37	39	39	37	37	39	39	39	44
Sprawy: pozostało z roku ubiegłego	6 328	8 035	10 664	13 716	16 655	14 061	15 333	14 250	12 361
wpłynęło	7 344	10 001	11 502	11 568	9 948	11 372	8 048	7 956	8 524
załatwiono	5 651	7 390	8 487	8 695	12 542 ^a	10 155	9 131	9 845	9 401

^a W tym 2 600 skarg nie podtrzymanych.

TABL. 7. KARY ADMINISTRACYJNE^a

Wyszczególnienie	1936/37							
	1934- -1935	1935- -1936	Województwa					
			Pol- ska	m. st. War- szawa	cen- tral- ne	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnio- we
w tysiącach								
Ogółem	1102,8	1056,2	1281,0	127,6	477,8	182,5	201,7	291,4
Ukarano:								
grzywną 10 zł i mniej		861,0	1045,8	95,6	384,2	146,2	169,7	250,1
„ 10—50 zł		110,7	145,6	18,1	59,3	22,5	18,9	26,8
„ powyżej 50 zł		10,3	16,1	2,1	8,7	2,0	1,0	2,3
aresztem 7 dni i mniej		63,3	60,5	11,2	18,3	9,9	11,3	9,8
„ powyżej 7 dni		10,9	13,0	0,6	7,3	1,9	0,8	2,4
Za przekroczenie przepisów:								
sanitarnych	88,6	85,2	116,1	7,0	54,8	26,6	6,8	20,9
drogowych	179,5	182,7	245,6	45,6	79,9	22,6	57,5	40,0
o posiadaniu broni	31,9	35,1	31,9	0,5	13,8	3,2	5,1	9,3
ustawy przeciwalkohol.	52,9	60,8	65,6	9,7	18,5	10,6	16,4	10,4
ustawy o powszechnej służbie wojskowej	39,8	25,9	28,9	2,1	10,5	4,2	3,5	8,6
prawa o wykroczeniach innych	258,5	243,8	235,4	13,5	104,9	28,7	28,4	59,9
451,6	422,7	557,5	49,2	195,4	86,6	84,0	142,3	
Odsutek żądań skierowania sprawy do sądu ^c	3,2	3,5	3,9	2,8	3,3	2,6	3,1	6,6
Liczba kar na 10 000 mieszkańców	328	311	372	1 004	332	302	449	342

^a Okresy od I.X do 30.IX następnego roku. ^b Bez m. st. Warszawy. ^c W stosunku do ogólnej liczby nałożonych kar.

Uwaga. Dane nie obejmują kar administracyjnych nałożonych doraźnymi nakazami karnymi.

TABL. 8. LICZBA WSZCZĘTYCH SPRAW KARNYCH SKARBOWYCH^a

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach							
Ogółem	95,8	89,0	122,2	157,7	200,2	173,4	156,5	126,6
Za przekroczenie przepisów:								
celnych	20,7	21,3	26,8	31,8	36,9	30,6	33,3	26,5
o monopolach	57,9	51,9	75,0	99,3	133,4	115,5	99,5	87,0
w tym: spirytusowym	33,4	32,5	33,5	41,4	47,5	46,6	41,9	39,9
tytoniowym	20,7	15,8	34,4	48,7	62,7	47,6	39,1	25,3
akcyzowych	4,6	4,1	4,1	10,1	12,9	11,9	10,8	3,6
innych	12,6	11,7	16,3	16,5	17,0	15,4	12,9	9,5

^a W związku ze zmianami prawa karnego skarbowego w 1932 i 1936 dane nie są całkowicie porównywalne.

DZIAŁ XXII. SĄDOWNICTWO, PRZESTĘPCZOŚĆ, WIĘZIENICTWO

Sądownictwo administracyjne ob. dział XXI, tabl. 6 — 8, str. 346 i 347

TABL. 1. SĄDOWNICTWO W 1936 R.

Wyszczególnienie	Liczba	Wyszczególnienie	Liczba
Sądy:		Prokuratorzy ^a	448
Sąd Najwyższy	1	W Sądzie Najwyższym	40
Sądy apelacyjne	7	W sądach apelacyjnych	64
„ okręgowe	45	„ „ okręgowych	344
„ grodzkie	550	Asesorowie sądowi ^b	535
„ pracy	17	Aplikanci sądowi ^b	1 218
Sędziowie ^a	3 150	Komornicy ^b	685
W Sądzie Najwyższym	74	Pisarze hipoteczni ^b	115
W sądach apelacyjnych	215	Notariusze ^b	784
„ „ okręgowych	1 060	Asesorzy notarialni ^b	138
„ „ grodzkich	1 626	Aplikanci notarialni ^b	122
„ „ pracy	28		
Sędziowie śledczy	147		

^a Etaty. ^b Stan faktyczny.

TABL. 2. ADWOKACI I APLIKANCI ADWOKACCY

Stan w dn. I.I

Lata	Adwokaci		Apli- kanci adwo- kaccy	Okręgi apelacyjne	Adwokaci		Apli- kanci adwo- kaccy
	Licz- ba	Na 10 000 mieszk.			Licz- ba	Na 10 000 mieszk.	
Okręgi apelacyjne				Wielkie miasta			
Wielkie miasta							
Polska 1929	4 394	1,4	1 470	Apel. katowicka	262	1,9	85
1936	6 957	2,1	3 367	w tym:			
1937	7 211	2,1	3 599	m. Katowice	112	8,6	41
1938	7 717	2,2	3 607	m. Chorzów	24	2,2	5
Apel. warszawska	2 163	2,6	840	Apel. poznańska	634	1,3	196
w tym:				w tym:			
m. st. Warszawa	1 477	11,7	626	m. Poznań	160	5,9	72
m. Łódź	260	3,9	109	m. Bydgoszcz	57	4,1	19
m. Częstochowa	35	2,5	11	m. Gdynia	39	3,5	10
m. Sosnowiec	49	3,8	16	Apel. krakowska	1 431	3,2	801
Apel. lubelska	293	0,6	70	w tym m. Kraków	568	21,8	398
w tym m. Lublin	82	6,8	25	Apel. lwowska	2 587	4,6	1 512
Apel. wileńska	347	0,8	103	w tym m. Lwów	929	29,0	489
w tym m. Wilno	150	7,1	60				

TABL. 3. CZYNNOŚCI SĄDÓW PRACY^a W SPRAWACH CYWILNYCH

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Wpłynęło skarg	24 807	25 322	20 355	16 998	15 532	19 160	22 875	27 128
pracodawców	1 033	939	1 004	1 088	1 212	1 436	1 279	1 916
pracown. umysłowych	4 945	6 025	4 970	3 579	3 010	3 874	4 158	4 406
pracown. fizycznych	18 562	18 095	14 206	12 140	11 205	13 705	17 311	20 599
uczniów	267	263	175	191	105	145	127	207
Załatwiono skarg	26 134	24 926	21 322	17 636	15 044	18 655	21 579	27 662
w tym:								
ugodą	3 838	3 698	3 454	2 882	2 332	3 797	3 332	4 049
wyrokiem	14 898	14 423	12 655	11 101	9 195	9 841	11 110	14 565
w tym zaocznym	2 900	2 992	2 423	2 268	1 422	1 483	1 365	1 714
Wniesiono odwołań	2 880	2 967	2 964	2 729	1 838	2 014	2 657	3 416
Uwzględniono odwołań	1 415	754	749	642	379	446	494	670

^a Na terenie woj. poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części woj. śląskiego sądy pracy zostały zorganizowane z dn. I.X 1936.

TABL. 4. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH

Wyszczególnienie	Wpłynęło		Załatwiono		Wpłynęło		Załatwiono	
	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936
	w tysiącach							
A. Sprawy cywilne								
Sądy I instancji	Sądy grodzkie				Sądy okręgowe			
Sprawy sporne	1 031,1	1 119,6	1 058,7	1 116,8	56,6	58,5	63,2	61,1
Apelacje	60,9	70,7	.	.	12,3	14,6	.	.
Sprawy niesporne	364,4	376,6	379,0	379,8	29,9	36,0	31,3	34,5
Sądy II instancji	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy	77,3	84,2	79,4	87,8	13,3	15,0	17,2	18,1
Zażalenia ^a	39,4	43,7	40,3	43,7	11,3	11,5	11,5	11,3
Kasacje	3,2	4,1	.	.	4,5	6,0	.	.
B. Sprawy karne								
Sądy I instancji	Sądy grodzkie				Sądy okręgowe			
Sprawy	944,6	866,7	924,7	940,5	135,6	133,1	135,7	148,3
Apelacje	84,0	76,5	.	.	17,3	17,4	.	.
Kasacje	x	x	x	x	9,7	1,1	.	.
Sądy II instancji	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy	90,8	73,7	85,0	84,8	19,8	18,1	19,3	19,8
Zażalenia ^a	16,3	20,4	16,2	20,4	5,2	6,4	5,1	5,3
Kasacje	2,2	2,1	.	.	2,4	2,3	.	.
Urzędy prokuratorskie	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Śledztwa i dochodzenia	351,1	359,1	356,0	362,6	.	.	.	.

^a Zażalenia na postanowienia sądów I instancji.

TABL. 5. EGZEKUCJE SĄDOWE

Wyszczególnienie	1935	1936							
		Pol-ska	Okręgi apelacyjne						
			war-szaw-ski	łu-bel-ski	wi-leń-ski	po-znań-ski	kato-wicki	kra-kow-ski	lwow-ski
w tysiącach									
Wpłynęło spraw . .	1298,3	1059,5	225,0	90,6	53,3	310,0	80,7	119,0	180,9
Załatwiono spraw .	1387,3	1129,0	230,7	102,2	54,2	316,5	81,9	131,7	211,8
Skierowań do egze- kucji:									
na ruchomości . .	1050,7	783,2	163,1	109,8	52,3	151,8	48,4	97,0	160,8
według przepisów o nieruchomościach	88,1	81,3	12,0	11,7	12,4	6,9	1,9	20,1	16,3
Liczba dokonanych sprzedaży:									
ruchomości	16,4	15,0	5,6	1,2	0,7	3,8	0,7	1,3	1,7
nieruchomości . .	2,7	3,6	0,7	0,2	0,5	0,5	0,1	0,8	0,8

TABL. 6. CZYNNOŚCI SĄDU NAJWYŻSZEGO

Wyszczególnienie	Wpłynęło		Załatwiono	
	1935	1936	1935	1936
Sprawy cywilne	8 046	10 615	7 182	7 433
Sprawy karne	6 694	6 106	5 698	6 430
Sprawy wyborcze	33	—	49	23
Sprawy dyscyplinarne	85	109	89	102
Rozstrzygnięcie zasad prawnych	15	17	15	17

TABL. 7. NIEKTÓRE PRZESTĘPSTWA ZAMELDOWANE POLICJI^a

Przestępstwa	1935	1936	1937				
			Polska	Województwa			
				cen- tralne	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dni- owe
Zbrodnie stanu	948	1 167	1 219	679	325	27	188
Opór władzy	6 003	5 616	5 300	2 807	587	608	1 298
Inne przestępstwa przeciw władzom i urzędom	20 430	21 824	20 120	8 239	1 762	3 061	7 058
Nawoływanie do przestępstwa Świadome puszczanie w obieg fałszywych pieniędzy ^b	8 393	5 670	2 367	832	845	129	561
Falszerstwa w tym fałszowanie dokumen- tów	2 596	1 479	1 102	466	91	125	420
Falszerstwa w tym fałszowanie dokumen- tów	5 942	6 002	6 374	2 417	911	1 265	1 781
Nierząd ^c	4 158	4 286	4 697	1 549	677	976	1 495
Handel kobietami i dziećmi	3 847	4 031	4 002	1 823	521	685	973
Podpalenie	15	13	18	16	—	1	1
Zabójstwo dokonane usiłowane	3 104	2 719	2 542	677	800	221	844
Ciężkie uszkodzenie ciała	1 672	1 830	1 658	758	303	114	483
Podrzućcie dziecka	1 659	1 718	1 656	813	229	108	506
Rozbój	17 215	19 531	18 416	8 372	2 736	2 390	4 918
Kradzież	932	888	802	346	167	80	209
Kradzież	2 142	2 241	2 475	1 529	461	112	373
Kradzież	1 917	1 952	2 228	887	263	213	865
Kradzież	472 287	478 070	472 518	188 760	66 624	76 707	140 427
w tym: kieszonkowa	11 121	11 151	11 175	5 428	1 056	1 435	3 256
kolejowa	7 295	5 839	5 833	2 232	250	1 559	1 792
mieszkaniowa	98 221	92 806	88 071	28 002	13 397	11 670	35 002
środków lokomocji	12 795	15 661	17 226	7 131	1 016	6 944	2 135
koni i bydła	3 757	3 845	3 045	912	670	210	1 253
z pola	30 739	25 055	30 617	11 799	5 352	3 588	9 878
z lasu	78 061	80 331	65 214	22 893	14 151	5 346	22 824
Paserstwo	9 110	7 951	8 470	2 467	200	2 140	3 663
Oszustwo	27 584	27 169	27 077	9 326	2 652	5 300	9 799
Opilstwo	61 980	69 266	72 488	41 173	10 028	12 537	8 750
Zakłócenie spokoju publicz- nego	107 344	120 326	124 651	68 735	14 668	18 044	23 204

a Dane dotyczą czynów przestępczych, będących przedmiotem dochodzeń policyjnych i obejmują zarówno przestępstwa, których sprawcy zostali względnie zostaną w następstwie skazani lub uniewinnieni przez sądy, jak i te przestępstwa, w których postępowanie zostało umorzone. Dane powyższe są zupełnie nieporównywalne z danymi o osobach skazanych przez sądy powszechne, zamieszczonymi w tabl. 8—11 tego działu. b Łącznie z fałszerstwem pieniędzy; przestępstw tego rodzaju stwierdzono w 1935 — 121, w 1936 — 108 i w 1937 — 90. c Kuplerstwo, sutenerstwo i inne przestępstwa na tle seksualnym.

TABL. 8. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG OKRĘGÓW APELACYJNYCH

Lata Nieletni, dorośli. Płeć Rodzaje przestępstw	Polska	Okręgi apelacyjne						
		war- szaw- ski	lubel- ski	wi- leński	po- znań- ski	kato- wicki	kra- kow- ski	lwow- ski
1935	622 051	145 151	82 465	65 598	106 341	32 226	89 127	101 143
Nieletni ^a	23 217	6 584	2 311	1 786	5 489	1 330	2 618	3 099
chłopcy	20 551	5 774	2 016	1 639	4 756	1 219	2 347	2 800
dziewczęta	2 666	810	295	147	733	111	271	299
Dorośli	598 834	138 567	80 154	63 812	100 852	30 896	86 509	98 044
mężczyźni	497 568	111 566	68 458	55 657	82 242	26 584	70 135	82 926
kobiety	101 266	27 001	11 696	8 155	18 610	4 312	16 374	15 118
1936	526 076	124 272	69 998	57 514	93 472	25 487	75 338	79 995
Nieletni ^a	26 061	6 541	2 628	2 245	6 285	1 452	3 396	3 514
chłopcy	23 430	5 901	2 378	2 085	5 454	1 331	3 052	3 229
dziewczęta	2 631	640	250	160	831	121	344	285
Dorośli	500 015	117 731	67 370	55 269	87 187	24 035	71 942	76 481
mężczyźni	417 838	95 038	57 300	48 626	72 644	20 583	59 890	63 757
kobiety	82 177	22 693	10 070	6 643	14 543	3 452	12 052	12 724
Przeciw Państwu . . .	3 143	745	1 026	764	102	148	81	277
i "władzom								
i urzędem	30 033	8 114	2 947	2 162	4 313	1 359	5 424	5 714
Przeciw porządkowi								
publicznemu i uczu-								
ciom religijnym . . .	4 124	864	648	285	803	366	418	740
Falszowanie pieniędzy	619	190	86	46	181	20	33	63
Streczycielstwo, su-								
tenerstwo itp.	1 503	411	216	75	312	122	226	141
Zabójstwo (art. 225								
k. k.)	1 440	446	361	207	185	27	81	133
Uszkodzenie ciała:								
ciężkie	6 178	1 307	1 040	871	634	171	1 021	1 134
lekkie	30 594	8 052	4 430	4 162	3 010	753	3 922	6 265
Inne przeciwko życiu								
i zdrowiu	3 392	722	326	530	379	270	557	608
Zniewagi	19 574	5 208	1 609	1 147	2 924	1 321	3 064	4 301
Rozbój	1 573	327	255	68	372	75	212	264
Kradzież	149 491	26 710	13 012	12 550	30 465	6 865	25 190	34 699
Przywłaszczenie . . .	11 349	2 338	1 071	799	2 513	984	1 420	2 224
Oszustwo	7 157	1 580	616	577	1 749	641	1 019	975
Szalbierstwo	16 696	3 504	2 889	3 514	1 197	545	3 279	1 768
Paserstwo	17 238	2 851	995	669	3 658	2 508	2 918	3 639
Inne przestępstwa . .	221 972	60 903	38 471	29 088	40 675	9 312	26 473	17 050

a Do ukończonych 17 lat.

TABL. 9. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG PŁCI

Lata Rodzaje przestępstw	Ogółem	Nieletnia ^a		Dorośli	
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Ogółem 1935	622 051	23 217	2 666	598 834	101 260
1936	526 076	26 061	2 631	500 015	82 177
Przeciw Państwu	3 143	70	16	3 073	279
„ władzom i urzędom	30 033	127	22	29 906	7 566
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	4 124	86	12	4 038	504
Falszowanie pieniędzy	619	21	5	598	86
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp.	1 503	90	7	1 413	229
Zabójstwo (art. 225 k.k.)	1 440	24	3	1 416	142
Ciężkie uszkodzenie ciała	6 178	202	8	5 976	378
Lekkie uszkodzenie ciała	30 594	601	62	29 993	6 161
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	3 392	94	14	3 298	1 259
Zniewagi	19 574	117	46	19 457	8 271
Rozbój	1 573	39	—	1 534	31
Kradzież	149 491	15 532	1 462	133 959	16 840
Przywłaszczenie	11 349	568	57	10 781	1 400
Oszustwo	7 157	121	24	7 036	851
Szalbierstwo	16 696	588	40	16 108	1 788
Paserstwo	17 238	300	32	16 938	3 739
Inne przestępstwa	221 972	7 481	821	214 491	32 651

a Do ukończonych 17 lat.

TABL. 10. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG WYZNANIA

Lata	Wyznanie					
	rzymskokat.		prawa- sławne	ewan- ge- lickie	mojże- szowe	inne
Rodzaje przestępstw	obrzy- dek łaciń- ski	obrzy- dek gre- cko- kat.				
Ogółem	1935	1936				
	416 678	76 752	57 991	11 765	56 557	2 308
	362 092	59 221	49 704	10 072	42 473	2 514
Przeciw Państwu	573	176	1 533	21	628	212
„ władzom i urzędowi	21 235	3 693	1 847	389	2 773	96
„ porządkowi publicznemu						
„ i uczuciom religijnym	2 662	537	440	63	404	18
Falszowanie pieniędzy	466	38	55	8	48	4
Streczycielstwo, sutenerstwo itp.	1 086	83	100	40	194	—
Zabójstwo (art. 225 k.k.)	980	105	286	21	42	6
Ciężkie uszkodzenie ciała	4 190	871	822	68	208	19
Lekkie uszkodzenie ciała	19 637	4 812	3 858	440	1 592	255
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 443	414	273	114	105	43
Zniewagi	13 719	2 815	915	501	1 580	44
Rozbój	1 138	208	185	16	26	—
Kradzież	100 761	28 387	11 816	2 801	5 372	354
Przywłaszczenie	7 812	1 623	744	225	924	21
Oszustwo	4 861	499	386	207	1 190	14
Szalbierstwo	11 296	889	1 488	225	2 668	130
Paserstwo	11 570	2 570	546	404	2 127	21
Inne przestępstwa	157 663	11 501	24 410	4 529	22 592	1 277

TABL. 11. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG WYMIARU KAR ORAZ
RECYDYWISCI

A. Nieletni (do ukończonych 17 lat)

Lata	Rodzaje przestępstw	Skaza-	Zawle-	Zastosowano środ-			Recy- dywi- ścia
		no na	zono	umieszczenie w zakładzie poprawczym	zakład wy- chow.	dozór	
Ogółem	1935	3 976	3 113	405	7 587	11 249	1 088
	1936	4 158	3 279	280	8 326	11 210	1 424
Przeciw Państwu		59	42	3	8	—	—
„ władzom i urzędom		33	25	2	36	51	1
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym		35	30	4	24	20	1
Falszowanie pieniędzy		4	3	—	8	8	—
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp.		66	55	3	12	7	4
Zabójstwo (art. 225 k.k.)		21	7	3	—	—	—
Ciężkie uszkodzenie ciała		106	98	5	60	28	—
Lekkie uszkodzenie ciała		50	49	3	236	290	5
Inne przeciwko życiu i zdrowiu		39	30	1	33	15	—
Zniewagi		4	4	—	40	67	2
Rozbój		31	25	2	5	1	2
Kradzież		2 817	2 141	208	4 731	6 300	1 108
Przywłaszczenie		66	48	3	116	364	16
Oszustwo		34	28	—	37	46	—
Szalbierstwo		40	28	3	154	357	22
Paserstwo		31	29	1	63	192	5
Inne przestępstwa		722	637	39	2 763	3 464	258

B. Dorośli

Lata	Wymierzono kar zasadniczych ^b			Zawle- szono wykona- nie wy- mierz- nych kar	Recy- dywi- ście
Rodzaje przestępstw	włę- zienie	areszt	grzyw- na		
Ogółem 1935	92 578	339 962	155 808	171 593	86 861
. 1936	94 206	288 921	108 294	145 180	86 502
Przeciw Państwu	3 045	14	8	137	443
„ władzom i urzędowi	4 063	21 080	4 751	12 991	3 864
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	2 165	1 790	83	1 726	382
Falszowanie pieniędzy	578	18	2	168	76
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp. Zabójstwo (art. 225 k.k.)	1 257	150	6	543	227
Ciężkie uszkodzenie ciała	1 382	17	—	146	153
Lekkie uszkodzenie ciała	5 036	927	1	2 601	660
Inne przeciwko życiu i zdrowiu Zniewagi	390	19 908	7 569	9 832	2 592
Rozbój	2 073	755	463	1 101	295
Kradzież	3	10 505	7 170	5 519	1 548
Przywłaszczenie	1 525	9	—	150	425
Oszustwo	39 422	92 141	38	51 850	40 768
Szalbiertwo	1 531	7 930	1 141	4 454	1 768
Paserstwo	3 404	3 564	66	2 567	1 595
Inne przestępstwa	—	7 302	8 805	2 095	1 749
	4 491	7 034	5 412	5 297	3 575
	23 841	115 777	72 779	44 003	26 382

a Skazani poprzednio za jakiekolwiek przestępstwo. b Dane nie obejmują skazanych uwolnionych od kary oraz skazanych na karę śmierci, których w 1935 było 10 osób, w 1936 — 14 osób. Wyroków śmierci wykonano w 1935 — 9, w 1936 — 3.

TABL. 12. WIĘZIENIA

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1937	1938
Liczba więzień	333	330
w tym:		
zakł. zabezpiecz. ^a	2	2
zakł. poprawcze ^a	6	6
Liczba więzień posiadających warsztaty pracy	112	111
Liczba czynnych warsztatów pracy	301	298
Robotniko-dni w warsztatach, w tys. ^b	1057.2	1155.0
Liczba więzień posiadających biblioteki	143	141
Tomy w bibl. w tys.	110.8	115.0

^a Wyłącznie zakłady państwowe.
^b W ciągu roku.

TABL. 13. WIĘZNIOWIE WEDŁUG TERMINU KAR

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1935	1937	1938 ^a
Ogółem	55 895	59 496	68 841
Karni	41 173	44 251	53 747
Dorośli	40 822	43 355	51 998
Skazani do 6 mies.	15 574	14 307	16 710
Od 6 mies. do 1 roku	7 380	10 376	11 899
Od 1 roku do 3 lat	8 947	9 222	10 806
Powyżej 3 lat	8 310	8 555	10 498
Bezterminowo	611	639	685
Na umieszczenie w zakładach zabezp.		256	420
Nieletni ^b	351	896	1 749
Śledczy	14 722	15 245	15 094

^a Łącznie z 833 więźniami przebywającymi w zakładach niepaństwowych. ^b Do ukończonych 17 lat w momencie popełnienia przestępstwa, skazani na umieszczenie w zakładach wychowawczych i poprawczych.

TABL. 14. WIĘZNIOWIE I ZAŁUDNIENIE WIĘZIEŃ

Stan w dn. I.I

Płeć	Liczba więźniów						Zaludnienie więzień			
						1938		1928	1937	1938
	Okręgi apelacyjne	1928	1932	1934	1936	1937	ogółem	w tym kobiety	w odsetkach	
Polska ^b	29796	37992	48444	55336	59496	68008	5 641	73	143	164
w tym zakł. popr.		377	539	745	875	981	—		104	97
mężczyźni	26613	34761	44443	50693	54597	62367	x	x	x	x
kobiety	3183	3231	4001	4643	4899	5641	x	x	x	x
Apel. warszawska	9647	11013	10795	11580	11678	13238	1 222	86	131	155
„ lubelska	3710	5145	6591	6904	7172	8404	723	88	190	206
„ wileńska	4130	5535	6804	6449	7113	7854	707	110	158	180
„ poznańska	3896	5118	9285	12174	13142	15625	1 304	48	134	155
„ katowicka	1143	1328	2037	2115	2634	2759	171	55	133	136
„ krakowska	2884	3632	4901	7522	8035	9300	774	74	134	153
„ lwowska	4386	6221	8031	8592	9722	10828	740	59	123	127

^a W stosunku do pojemności. ^b Dane dla istniejącego do 1934 okręgu toruńskiego wliczono do danych okręgu poznańskiego; innych zmian, które nastąpiły w podziale na okręgi w 1934, nie uwzględniono.

Uwaga. Dane obejmują więźniów przebywających tylko w zakładach państwowych.

TABL. 15. WIĘZNIOWIE WEDŁUG WIEKU I WYZNANIA

Stan w dn. I.I 1938

Wiek	Ogółem	Karni	Śledczy	Wyznanie	Ogółem	Karni	Śledczy
Ogółem	68 008	52 961	15 047	Rzymskokatolickie:	43 442	34 342	9 100
17 lat i mniej	751	576	175	obrzadek łaciński	7 866	6 301	1 565
18-21 „	6 406	4 367	2 039	„ greckokat.	10 941	8 509	2 432
22-30 „	33 528	25 934	7 594	Prawosławne	794	580	214
31-45 „	22 207	17 914	4 293	Ewangelickie	4 406	2 761	1 645
46 „ i więcej	5 116	4 170	946	Mojżeszowe	559	468	91
				Inne			

Uwaga. Ob. uwagę pod tabl. 14.

TABL. 16. NIELETNIO POZBAWIENI WOLNOŚCI

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1937	1938	Wyszczególnienie	1937	1938
Nieletni pozbawieni wolności	1 663 ^b	2 019 ^c	W zakładach państwowych dla chłopców	896 ^b	1 022 ^c
chłopcy	1 447 ^b	1 749 ^c	dla dziewcząt	—	—
dziewczeta	216	270	W zakładach niepaństw. ^d dla chłopców	502	727
Nieletni umieszczeni w zakładach wychowawczych i popraw. dla chłopców	1 398	1 749	dla dziewcząt	349	503
dla chłopców	1 245	1 525	Nieletni zatrzymani tymczasowo	153	224
dla dziewcząt	153	224	chłopcy	265	270
			dziewczeta	202	224
				63	46

a Do ukończonych 17 lat w momencie popełnienia przestępstwa. b—c W tym nieletnich tymczasowo przebywających w więzieniu do czasu przeniesienia do zakładu wychowawczo-poprawczego: b w 1937 — 21, c w 1938 — 41. d Na koszt Ministerstwa Sprawiedliwości.

TABL. 17. PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIA Z WIĘZIEŃ W 1937 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym kobiety	Wyszczególnienie	Ogółem	w tym kobiety
Ogółem	5 886	498	Warunkowe zwolnienie	964	64
Przerwa w wykonaniu kary	4 891	430	Ułaskawienie	31	4

TABL. 18. SZPITALA I IZBY CHORYCH W WIĘZIENIACH

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1937	1938	Wyszczególnienie	1937	1938
Liczba szpitali	52	52	Łóżka w szpitalach	2 250	2 280
Liczba izb chorych	65	67	Łóżka w izbach chorych	381	391

TABL. 19. LECZNICTWO W WIĘZIENIACH

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936			
				Ogółem	Dorośli mężczyźni	ko- biety	Nie- letnia
Przybyło chorych w ciągu roku	16 759	20 457	23 146	22 969	19 796	2 375	798
w tym nowych ^b	13 739	18 202	18 613	18 777	16 083	2 024	670
do szpitali więziennych	11 945	13 338	14 801	14 418	12 354	1 463	601
poza więziennych	280	498	546	407	309	86	12
do izb chorych	4 534	6 321	7 799	8 144	7 133	826	185
Pozostało chorych w końcu roku	1 587	1 824	1 962	2 054	1 826	205	23
w szpitalach więziennych	1 340	1 481	1 594	1 689	1 503	167	19
poza więziennych	8	25	13	10	6	2	2
w izbach chorych	239	318	355	355	317	36	2
Liczba dni przebytych w tys.	524,1	607,3	693,6	678,6	606,6	64,1	7,9
w szpitalach więziennych	444,9	495,8	575,2	563,1	503,8	52,3	7,0
poza więziennych	5,8	5,5	8,7	6,0	5,0	0,8	0,2
w izbach chorych	73,4	108,0	109,7	109,5	97,8	11,0	0,7

a Do ukończonych 17 lat w momencie popełnienia przestępstwa. b Chorzy w szpitalach więziennych i w izbach chorych leczeni przez władze więzienne po raz pierwszy w danym przypadku chorobowym.

DZIAŁ XXIII. FINANSE SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU

Banki państwowe i komunalne ob. dział XI, tabl. I, 15–17, 19 i 20, str. 194, 202–204,
207 i 208

**TABL. I. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU PAŃSTWA, SKARBU
ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**

Stan w dn. 1.I lub 31.III

Dług	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
W milionach złotych							
Ogółem ^{a b}	5 393	6 037	5 997	5 144	5 458	5 465	5 405
wewnętrzne ^{a b}	1 169	1 218	1 241	1 382	1 902	1 973	2 228
zagraniczne	4 224	4 819	4 756	3 762	3 556	3 492	3 177
Skarb Państwa (1.I)	4 413	5 009	4 964	4 105	4 402	4 371	4 340 ^c
wewnętrzne	421	439	450	561	1 057	1 089	1 363
zagraniczne	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345	3 282	2 977
Skarb Śląski (31.III) ^a	97	96	95	93	92	90	88
Samorząd terytorialny (31.III) ^b	883	932	938	946	964	1 004	977
wewnętrzne ^b	748	779	791	821	845	884	865
zagraniczne	135	153	147	125	119	120	112
Na jednego mieszkańca w złotych							
Ogółem ^{a b}	170	188	184	156	163	162	158
wewnętrzne ^{a b}	37	38	38	42	57	59	65
zagraniczne	133	150	146	114	106	103	93
w tym:							
Skarb Państwa (1.I)	139	155	152	124	132	129	127 ^c
wewnętrzne	13	14	14	17	32	32	40
zagraniczne	126	141	138	107	100	97	87
Samorząd terytorialny (31.III) ^b	28	29	29	29	29	31	28
wewnętrzne ^b	24	24	24	25	25	27	25
zagraniczne	4	5	5	4	4	4	3

^a Bez zadłużenia wewnętrznego Skarbu Śląskiego; zadłużenie to w dniu 31.III 1937 wynosiło 19 mil. zł. ^b Bez zadłużenia gmin wiejskich; zadłużenie to w dniu 31.III 1937 wynosiło 35 mil. zł. ^c Stan w dniu 1.IV 1937.

Uwaga. Dane dla Skarbu Państwa nie obejmują długu z tytułu emisji biletów skarbowych i zadłużenia w Banku Polskim, które nie mają charakteru zadłużenia długoterminowego. Ponadto ob. uwagę ^a do tabl. 6 na str. 359.

TABL. 2. DOCHODY Z DANIN PUBLICZNYCH SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU

Daniny publiczne	1928- -1929	1930- -1931	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
W milionach złotych							
Ogółem	3 293 ^a	2 920	2 021	1 999	1 995	2 038	2275
Podatki wymierzone od dochodu	.	.	294	260	268	325	527
" " " majątku ^b	.	.	266	315	322	321	322
" " " obrotu	.	.	415	376	364	353	411
" " " spożycia	.	.	839	861	859	884	881
w tym monopole	890	805	625	628	624	641	638
Cło	424	258	108	94	80	83	92
Podatki różne	.	.	99	93	102	72	42
Skarb Państwa	2 627	2 271	1 610	1 595	1 588	1 640	1851
Podatki wymierzone od dochodu	259	275	201	179	188	248 ^c	426 ^{ed}
" " " majątku ^b	175	138	131	165	163	160	163 ^d
" " " obrotu	535	463	292	265	258	255	302 ^d
" " " spożycia	1 072	988	788	809	808	830	835
w tym monopole	890	805	625	628	624	641	638
Cło	424	258	108	94	80	83	92
Podatki różne ^e	162 ^f	149 ^f	90	83	91	64	33 ^d
Skarb Śląski	131	139	78	69	72	69	79
Podatki wymierzone od dochodu	54	67	33	28	30	30	37
" " " majątku ^b	2	2	2	2	1	2	1
" " " obrotu	53	58	34	31	32	30	33
" " " spożycia	9	9	6	6	6	6	6
Podatki różne	3	3	3	2	3	1	2
Samorząd terytorialny	531 ^a	503	328	328	327	321	337
Podatki wymierzone od dochodu	.	.	60	53	50	47	64 ^e
" " " majątku ^b	.	.	132	145	154	155	154
" " " obrotu	.	.	85	76	70	64	72
" " " spożycia	.	.	45	46	45	48	40
Podatki różne	.	.	6	8	8	7	7
Samorząd gospodarczy	4	7	5	7	8	8	8
Podatki wymierzone od majątku ^b	1	2	1	3	4	4	4
" " " obrotu	3	5	4	4	4	4	4
Na jednego mieszkańca w złotych							
Ogółem	106,5 ^a	92,2	61,9	60,5	59,7	60,2	66,4
Podatki wymierzone od dochodu	.	.	9,0	7,9	8,0	9,6 ^c	15,4 ^{ed}
" " " majątku ^b	.	.	8,2	9,5	9,6	9,5	9,4 ^d
" " " obrotu	.	.	12,7	11,4	10,9	10,4	12,0 ^d
" " " spożycia	.	.	25,7	26,1	25,7	26,1	25,7
w tym monopole	28,8	25,4	19,1	19,1	18,7	19,0	18,6
Cło	13,7	8,1	3,3	2,8	2,4	2,4	2,7
Podatki różne	.	.	3,0	2,8	3,1	2,2	1,2 ^d
Skarb Państwa i Skarb Śląski	89,2	76,0	51,7	50,4	49,7	50,5	56,4
Samorząd terytorialny	17,2 ^a	16,0	10,0	9,9	9,8	9,5	9,9
Samorząd gospodarczy	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1

^a Łącznie z opłatami administracyjnymi pobieranymi przez samorząd terytorialny; opłaty te w 1930/31 wynosiły 11 mil. zł. ^b Do podatków wymierzonych od majątku wliczono: podatek gruntowy, od nieruchomości, daniny majątkowe oraz podatek spadkowy i od darowizn, a ponadto w samorządzie terytorialnym opłaty drogowe, podatek wyrównawczy, dopłaty itp. ^c Łącznie ze specjalnym podatkiem od wynagrodzeń wypłacanych z funduszy publicznych. ^d Z powodu zmian w systemie podatków dane te są nieporównywalne z poprzednimi. ^e 10% (15%) dodatek do danin publicznych oraz odsetki zwłoki, kary i grzywny od podatków bezpośrednich. ^f Łącznie z należnościami egzekucyjnymi.

A. Finanse Skarbu Państwa
TABL. 3. DŁUGI PAŃSTWOWE^a

Stan w dn. I.I

Długi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1936 ^b	1937 ^b
w milionach złotych											
Ogółem	4 161	4 170	4 073	4 413	5 029	5 054	4 303	4 691	4 757	4 660	4 762
Wewnętrzne	299	360	382	421	459	540	759	1 346	1 475	1 739	2 130
Zagraniczne	3 862	3 810	3 691	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345	3 282	2 921	2 632

^a W długach wewnętrznych nie uwzględniono bonów Funduszu Inwestycyjnego (I.X 1937—I mil. zł). Ob. uwagę ^a do tabl. 6 na str. 359. ^b Stan w dn. I.X.

TABL. 4. WEWNĘTRZNE DŁUGI PAŃSTWOWE^a

Stan w dn. I.X 1937

Długi	w mil. zł.
Ogółem	2 130
Pożyczki emisyjne	1 747
5% konwersyjna 1924 r.	159
5% konwers. kolejowa 1926 r.	23
4% premiiowa inwest. 1928 r.	2
5% renta ziemiska seria I	2
3% renta ziemiska seria I	41
3% premiiowa budowl. seria I	4
7% kolejowa 1930 r.	8
4% premiiowa dolarowa 1931 seria III ^b	66
4% konwersyjna kol. 1933 r.	16
6% wewnętrzna (Poż. Nar.)	219
6% inwestycyjna 1935 r.	1
3% inwestycyjna 1935 r. emisja I i II	230
4% państwowa renta złota seria I i II	84
4% konsolidacyjna	374
4½% wewnętrzna 1937 r.	218
Bilety skarbowe	300
Pozostałość pożyczek podlegających spłacie	0
Inne długi wewnętrzne	383
Zadłużenie w Banku Polskim (bezprowentowe)	90
Zadłużenie w B.G.K. w 5½% (daw. 8%) oblig. komunal.	32
Zadłużenie w B.G.K. w 5½% (daw. 7%) oblig. komunal.	94
3½% dług wobec B. G. K. z tytułu wpłaconych rat pożyczek Ulenowskich	14
Zadłużenie w P. K. O. z tyt. wymiany papierów wartościowych w walutach obcych	97
Zadłużenie w P. K. O. z tyt. przerach. wkład. oszczęd.	15
Dług wobec Zarządu m. st. Warszawy	13
Zadłużenie z tyt. finansowania niektórych inwestycji	28

TABL. 5. ZAGRANICZNE DŁUGI PAŃSTWOWE^a

Stan w dn. I.X 1937

Długi	w mil. zł.
Ogółem	2 632
Pożyczki emisyjne	549
6% dolarowa 1920 r. 14 519 tys. dolarów	77
7% włoska 1924 r. 225 mil. lir	63
8% amerykańska 1925 r. 11 449 tys. dolarów	60
7% stabilizacyjna 1927 r. 21 348 tys. dolarów ^c i 1 170 tys. funtów szterlingów	186
6½% dolarowa 1930 r. 30 770 tys. dolarów	163
Zadłużenie wobec rządów państw	1 675
Stany Zjednoczone Ameryki 206 057 tys. dolarów	1 090
Francja 2 300 mil. franków francuskich	416
Anglia 4 551 tys. funtów szterlingów	119
Czechosłowacja 17 100 tys. franków szwajcarskich	21
Norwegia 8 952 tys. koron i 0,7 tys. funtów szterlingów	12
Włochy 38 068 tys. lir	11
Szwecja 3 475 tys. koron	5
Holandia 247 tys. florenów	1
Dania 204 tys. koron	0
Szwajcaria 43 tys. franków	0
Długi poaustriackie i powęgierskie 179,8 mil. kor. złot.	324
Inne długi zagraniczne: 445 mil. franków franc., 400 tys. dolarów i 50 tys. funtów szterlingów	84

^a Ob. uwagę ^a do tabl. 6 na str. 359. ^b Przeliczono według paritetu 1\$ = 8,914 zł. ^c Łącznie z 3% bonami skarbowymi dla pożyczki stabilizacyjnej.

TABL. 6. DŁUGI PAŃSTWOWE ZACIĄGNIĘTE^a W LATACH 1928 — 1937

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937 ^b
	w milionach złotych									
Ogółem	705	60	439	750	39	119	639	174	294	508
Długi wewnętrzne	59	9	61	24	33	116	629	174	273	409
pożyczki emisyjne	59	9	61	24	33	116	508	126	269	384 ^c
w tym bilety skar.	—	—	—	—	—	108	91	100	0	—
inne długi	—	—	—	—	—	—	121	48	4	25
Długi zagraniczne	646	51	378	726	6	3	10	—	21	99
pożyczki emisyjne	639	45	—	243	—	—	—	—	—	0
inne długi	7	6	378	483	6	3	10	—	21	99

^a Do stanu długów Państwa wciągane są zobowiązania nie zawsze w roku faktycznego ich powstania, np. niektóre długi wojenne wciągnięto do stanu zadłużenia po 1924, pożyczka inwestycyjna emitowana w 1935 została wciągnięta w 1936. Pożyczki o charakterze konwersyjnym uwzględniono w sumach stanowiących zwiększenie poprzednio istniejącego zadłużenia. ^b Za okres od 1.I do 1.X 1937. ^c Zadłużenie powstałe przeważnie w wyniku konwersji niektórych pożyczek zagranicznych.

TABL. 7. OBSŁUGA DŁUGÓW PAŃSTWOWYCH I WYPŁATY Z TYTUŁU GWARANCJI PAŃSTWOWYCH^a

Wyszczególnienie	1928— —1929	1929— —1930	1930— —1931	1931— —1932	1932— —1933	1933— —1934	1934— —1935	1935— —1936	1936— —1937
	w milionach złotych								
Ogółem	228	251	266	243	188	175	204	225	183
splata odsetków	129	135	167	168	123	113	126	142	127
„ kapitału	99	116	99	75	65	62	78	83	56
Długi wewnętrzne	37	56	63	48	51	44	73	98	86
splata odsetków	26	35	41	33	33	29	57	72	76
„ kapitału	11	21	22	15	18	15	16	26	10
Pożyczki emisyjne	—	47	55	48	43	40	70	80	74
w tym bilety skar-	—	—	—	—	—	—	14	15	17
bowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne długi wewnętrzne	—	9	8	—	8	4	3	18	12
Długi zagraniczne	190	193	201	193	135	123	119	117	87
splata odsetków ^b	102	99	125	134	89	84	69	70	51
„ kapitału	88	94	76	59	46	39	50	47	36
Pożyczki emisyjne	—	46	72	128	128	100	98	96	76
Inne długi zagraniczne	—	147	129	65	7	23	21	21	11
Wypłaty z tytułu udzielonych gwa- rancji państwo- wych	1	2	2	2	2	8	12	10	10

^a Bez obsługi dokonywanej z budżetu przedsiębiorstw, monopolów i funduszy państwowych. ^b Od 1930/31 łącznie z prowizją i innymi kosztami.

TABL. 8. DŁUGI PAŃSTWOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW
Stan w końcu roku budżetowego lub kalendarzowego

Kraje Rodzaje zadłużenia	Wa- luta	1924	1928	1932	1935	1936	na 1 mieszk. w zł
		w milionach jednostek waluty danego kraju					
Polska ^a	zł	1 746	4 170	5 054	4 757	4 660	136
wewnętrzne	zł	145	360	540	1 475	1 739	51
zagraniczne	zł	1 601	3 810	4 514	3 282	2 921	85
Anglia	£	7 708	7 631	7 648	7 902	7 902	4 419
wewnętrzne	£	6 582	6 538	6 557	6 886	6 865	3 839
zagraniczne	£	1 126	1 095	1 091	1 036	1 037	580
Austria	szyl.	2 232	1 884	2 816	3 692	3 567	527
wewnętrzne	szyl.	249	154	809	1 240	1 325	196
zagraniczne	szyl.	1 983	1 730	2 007	2 452	2 242	331
Belgia	fr.	40 680	53 783	55 852	55 453	54 685	1 178
wewnętrzne	fr.	31 410	25 563	28 956	33 279	34 080	734
zagraniczne	fr.	9 270	28 220	26 896	22 174	20 605	444
Czechosłowacja	kč	25 440	32 425	35 437	39 924	46 784	652
wewnętrzne	kč	20 064	28 176	28 420	32 650	36 635	539
zagraniczne	kč	5 376	4 249	7 017	7 274	8 149	113
Dania	kor.	1 257	1 201	1 265	1 311	1 341	425
wewnętrzne	kor.	712	655	574	655	698	221
zagraniczne	kor.	545	546	691	656	643	204
Estonia	kor.	.	124	122	132	126	161
wewnętrzne	kor.	.	14	12	16	13	17
zagraniczne	kor.	.	110	110	116	113	144
Francja	fr.	407 500	468 512	459 745	508 909	.	4 248 ^b
wewnętrzne	fr.	275 000	288 665	284 315	313 623	.	2 618 ^b
zagraniczne	fr.	132 500	179 847	175 430	195 286	.	1 630 ^b
Holandia	flor.	3 283	2 821	3 092	3 459	3 470	1 397
wewnętrzne	flor.	3 283	2 821	3 092	3 459	3 470	1 397
zagraniczne	flor.	—	—	—	—	—	—
Japonia	jen	4 770	5 398	6 412	9 613	10 308	224
wewnętrzne	jen	3 256	3 45	4 939	8 210	8 976	195
zagraniczne	jen	1 514	1 453	1 473	1 403	1 332	29
Łotwa	lat	93	84	107	95	107	85
wewnętrzne	lat	1	1	1	24	36	29
zagraniczne	lat	92	83	106	71	71	56
Niemcy	RM	.	7 891	12 137	12 525	14 439	457
wewnętrzne	RM	.	6 989	8 918	10 719	12 728	403
zagraniczne	RM	.	902	3 219	1 806	1 711	54
Rumunia	leu	.	188 186	.	139 052	.	286 ^b
wewnętrzne	leu	.	20 190	.	24 660	.	51 ^b
zagraniczne	leu	.	167 996	.	114 392	.	235 ^b
Stany Zjedn. Am.	\$	21 251	17 604	19 487	28 701	33 545	1 385
wewnętrzne	\$	21 251	17 604	19 487	28 701	33 545	1 385
zagraniczne	\$	—	—	—	—	—	—
Szwajcaria	fr.	2 304	2 153	2 089	2 308	2 848	1 094
wewnętrzne	fr.	1 796	1 782	1 921	2 308	2 848	1 094
zagraniczne	fr.	508	371	168	—	—	—
Szwecja	kor.	1 744	1 826	2 155	2 487	2 387	518
wewnętrzne	kor.	1 390	1 826	2 155	2 487	2 387	518
zagraniczne	kor.	354	—	—	—	—	—
Włochy	lira	93 163	88 287	97 268	107 269	.	1 060 ^b
wewnętrzne	lira	93 163	86 446	95 572	105 710	.	1 045 ^b
zagraniczne	lira	—	1 841	1 696	1 559	.	15 ^b

a Ob. uwagi do tabl. 3 na str. 358. b 1935.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37*, GENEWA 1937.

TABL. 9. GWARANCJE FINANSOWE SKARBU PAŃSTWA^a
Stan w dn. I.I

Przedmiot gwarancji	1929	1930	1932	1934	1935	1936 ^b	1937 ^b
	w milionach złotych						
Ogółem	894	1 111	1 537	1 571	1 666	1 705	1 707
Zobowiązania miast	0	2	25	41	36	37	34
w tym m. Gdyni	—	2	25	33	33	29	27
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	816	1 012	1 387	1 303	1 294	1 292	1 319
w tym: B.G.K.	565	650	835	827	823	905	934
P.B.R.	155	261	338	282	283	241	219
tow. kredytowych	77	83	63	48	42	38	36
tow. komunikacyjnych	19	18	151	146	144	104	78
Zobowiązania inne	72	93	81	227	334	376	354
w tym: przedsiębiorstw i funduszków państwowych	26	43	17	83	185	262	267
banków prywatnych	15	20	16	51	69	40	24
weksle eksportowe	—	—	—	55	51	6	0
Gwarancje różnych instytucji	6	4	44	0	2	0	—
w tym: B.G.K.	6	4	—	—	—	—	—
Funduszu Eksportowego	—	—	43	0	2	0	—

^a Gwarancje wykorzystane. ^b Stan w dniu I.X.

Uwaga. Gwarancje w walucie zagranicznej przeliczono do 1934 według parytetu, za 1935—1937 według kursu giełdowego w końcu okresu.

TABL. 10. BILANSE FUNDUSZÓW OBROTOWYCH SKARBU PAŃSTWA
Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	1929	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938 ^a
	w milionach złotych							
Stan czynny								
Gotowizna	465	108	99	105	93	57	36	108
w tym: na kontach P.K.O.	28	31	17	35	20	14	7	42
na rachunkach żyrowych w Banku Polskim	255	9	18	22	9	1	1	37
w depoz. w Banku Polsk.	80	17	10	—	—	—	—	—
Papiery procentowe	135	260	213	167	235	213	84 ^b	79
w tym własność Skarbu Państwa	114	228	177	131	192	175	41 ^b	35
Lokaty w bankach państwowych	182	127	117	101	100	41	41	41
w B.G.K.	132	53	53	39	38	1	1	1
w P.B.R.	50	74	64	62	62	40	40	40
Sumy zwrotne	114	152	129	143	90	88	80	79
w tym zaliczki specjalne	110	150	128	142	88	87	80	79
Inne aktywa	262	82	101	181	125	145	140	86
w tym: sumy przechodnie i sumy w drodze	42	82	101	181	125	145	140	86
Suma bilansowa	1 158	729	659	697	643	544	381	393
Stan bierny								
Fundusze obce	236	197	229	221	268	220	230	236
w tym: sumy komunalne	26	12	13	22	25	16	21	26
„ Skarbu Śląskiego	29	11	13	17	24	20	21	27
depozyty	70	91	97	96	103	97	105	107
Fundusze na cele przewidziane w ustawach o pożyczkach państw.	220	201	111	113	75	138	35	17
w tym: ze sprzedaży akcji Banku Polskiego II emisji	75	75	75	75	75	—	—	—
Inne pasywa	17	23	101	103	60	168	66	9
Nadwyżka funduszy skarbowych	685	308	218	260	240	18	50	131

^a Dane tymczasowe. ^b Zmniejszenie się wskutek odsprzedaży Bankowi Polskiemu akcji II emisji tego banku oraz przeznaczenia części papierów na cele oddłużenia rolnictwa.

TABL. II. WYDATKI I DOCHODY PAŃSTWOWEGO BUDŻETU BRUTTO

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	1928- -1929	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1928- -1929	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
	w milionach złotych							
Ogółem ^a	5 377	4 093	4 154	4 129	5 627	3 969	3 829	4 108
Administracja	2 821	2 182	2 213	2 198 ^b	2 013	1 422	1 208	1 508 ^b
w tym:								
Min. Spraw Wojskowych	851	762	762	760	7	3	2	5
Min. W.R. i O.P.	432	308	309	345 ^b	5	2	1	37 ^b
Min. Spr. Wewnętrznych	250	206	197	197	18	16	15	14
Min. Skarbu	171	121	118	122 ^b	1 812	1 270	1 075	1 281 ^b
Przedsiębiorstwa i zakłady ^c	1 956	1 244	1 244	1 312	2 085	1 290	1 307	1 349
w tym:								
Koleje Państwowe	1 570	893	887	881	1 590	898	898	839
Poczta, Telegr. i Telef.	188	163	159	161	212	186	176	187
Lasy Państwowe	130	164	172	222	232	186	210	288
Monopole	600	410	406	437	1 529	1 028	1 042	1 071
w tym:								
Spirytusowy	235	129	129	150	682	327	343	385
Tytoniowy	280	164	159	166	670	501	499	486
Fundusze	— ^d	257	291	182 ^b	— ^d	229	272	180 ^b
w tym:								
Fundusz Pracy	—	122	187	165	—	110	139	162
Fundusz Kwaterunku Wojskowego	—	25	21	17	—	23	15	18
Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej	—	29	34	— ^b	—	21	28	— ^b

^a W układzie każdego rocznego budżetu, wskutek tego dane dla „Administracji” różnią się od danych tabl. 12 i 14. ^b Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej i inne fundusze oddzielnie w tablicy nie wymienione zostały włączone do administracji. ^c Przedsiębiorstwa skomercjalizowane, nie wyodrębnione w tablicy (wojskowe, przemysłowe, handlowe, górniczo-hutnicze), uwzględniono jedynie w sumach wpłat do Skarbu Państwa lub dopłat ze Skarbu Państwa. ^d W roku tym fundusze nie wchodziły do budżetu ustalanego w drodze ustawodawczej.

Uwaga. Wynikające z tablicy nadwyżki lub deficyty różnią się od nadwyżek lub deficytów z tabl. 12 i 14, gdyż niektóre przedsiębiorstwa i fundusze posiadały bądź nadwyżki nie wpłacone do Skarbu Państwa, bądź deficyty pokrywane z funduszy własnych, a nie z dopłaty Skarbu Państwa.

TABL. 12. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA

Wydatki	Rzeczywiste								Budżet
	1928- -1929	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935 ^a	1935- -1936 ^a	1936- -1937 ^a	1937- -1938 ^a	1938- -1939
	w milionach złotych								
Wydatki	2 841	2 468	2 245	2 231 ^b	2 302	2 337	2 213	2 335 ^{d,e}	2 475
Administracja	2 821	2 465	2 238	2 213	2 299	2 331	2 207	2 327 ^e	2 468
M. S. Wojsk.	851	761	761	762	768	768	768	770	800
Min. W.R. i O.P.	432	357	322	321	341	342	345	334 ^e	376
Zaopatrzenia	279	320	295	281	268	277	261	286	282
Długi państwowe	228	243	188	175	204	225	183	225 ^e	225
Inne	1 031	784	672	674	718	719	650	732	785
Przedsiębiorstwa/ Fundusze/	20	3	7	8	3	2	6	8	7

^a—^f Ob. uwagi ^a—^f do tabl. 12 na str. 363.

(dok. str. 363)

TABL. 12. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA (dok.)

Dochody	Rzeczywiste								Budżet
	1928— —1929	1931— —1932	1932— —1933	1933— —1934	1934— —1935 ^a	1935— —1936 ^a	1936— —1937 ^a	1937— —1938 ^a	1938— —1939
	w milionach złotych								
Dochody	3 008	2 261	2 000	1860 ^b	2 194 ^c	2 030	2 217	2 373 ^e	2 475
Administracja	2 013	1 434	1 338	1 188	1 531 ^c	1 325	1 508	1 605 ^e	1 645
Daniny publicz. . . .	1 737	1 175	975	967	964	999	1 213	1 385	1 337
Zaopatrzenia	29	33	54	46	49	40	40	39	44
Inne	247	226	309	175	518 ^c	286	255	181 ^e	264
Przedsiębiorstwa ^f . .	105	149	37	39	39	64	71	104	138
Monopole ^f	890	678	625	628	624	641	638	664	692
Fundusze ^f	—	—	—	5	—	—	—	—	—

^a Dane zestawiono w układzie budżetu 1938/39; są one częściowo nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmian w układzie budżetu. ^b Prócz tego 56 mil. zł—wydatki i dochody z tytułu rozrachunku z B. G. K. ^c W tym 175 mil. zł—zarachowanie Pożyczki Narodowej. ^d Bez wydatków okresu ulgowego. ^e Bez wydatków i dochodów funduszy: obrotowego reformy rolnej (Min. Roln. i Ref. Roln.), opłat studenckich i taksy administracyjnej (Min. W. R. i O. P.). ^f Dopłaty ze Skarbu lub wpłaty do Skarbu Państwa.

TABL. 13. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Lata	Wydatki					Dochody	
	Ogółem	w tym				Ogółem	na 1 mieszk. w jedn. waluty
		oświata	opieka spo- łeczna	armia	obsługa długów		
Polska ^a w mil. złotych							
1928/29	2 841	432	62	851	228	3 008	97
1932/33	2 245	322	101	761	188	2 000	61
1935/36	2 228	309	60	762	225	1 919	56
Anglia ^b w tys. funtów szterlingów							
1928/29	818 041	50 475	77 192	113 470	369 094	836 435	21
1932/33	859 310	52 688	139 890	102 990	308 686	827 031	21
1935/36	841 834	57 236	145 770	136 949	224 290	844 775	21
Belgia w mil. franków							
1928	10 747	949	843	848	4 442	12 448	1 562
1932	11 603	1 025	2 451	1 035	2 501	10 457	1 277
1935	14 023	1 037 ^c	1 765 ^c	1 139 ^c	5 213 ^c	10 136	1 223
Czechosłowacja w mil. koron							
1928	11 019	1 010	710	2 100	2 347	11 303	780
1932	10 258	1 098	1 307	1 826	1 424	10 008	672
1935	10 098	986	1 457	2 875	1 416	8 442	558
Estonia w mil. koron							
1928/29	96	10	4	19	4	97	87
1932/33	69	8	5	13	3	66	59
1935/36 ^c	70	8	5	15	3	70	62
Francja w mil. franków							
1928	44 248	3 037	1 151	9 343	20 878	48 177	1 174
1933	54 945	3 999	3 095	13 502	16 002	43 436	1 037
1935	49 868	3 859	2 874	13 595	15 224	39 485	942

^a W układzie każdorocznego budżetu; wydatki na oświatę obejmują wydatki Min. W. R. i O. P., wydatki na opiekę społeczną—Min. Op. Społ., wydatki na armię—Min. Spraw Wojsk. ^b Bez Irlandii Północnej. ^c Preliminarz.

(dok. str. 364)

TABL. 13. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW (dok.)

Lata	Wydatki					Dochody	
	ogółem	w tym			ogółem	na 1 mieszk. w jedn. waluty	
		oświata	opieka społeczna	armia			obsługa długów
Hiszpania w mil. pesetów							
1928	3 759	225	6	878	1 136	3 738	166
1932	4 684	265	19	683	1 176	4 672	200
1935	4 557	348 ^a	70 ^a	508 ^a	1 092 ^a	4 455	179
Holandia w mil. florenów							
1928	838	149	65	87	274	717	93
1932	1 079	165	159	86	109	1 175	145
1935	823	149	114	81	123	668	79
Japonia w mil. jenów							
1928/29	1 815	135	.	517	192	2 006	31
1932/33	1 950	148	.	686	242	2 045	30
1935/36 ^a	2 215	150	.	1 023	390	2 215	32
Jugosławia w mil. dinarów							
1928/29	7 301	854	204	2 429	860	7 541	561
1932/33	6 881	852	196	1 971	1 010	6 149	430
1935/36	6 524	786	131	1 638	890	6 953	466
Litwa w mil. litów							
1928	281	35	6	49	4	320	139
1932	278	40	7	46	11	292	121
1935	277	38	7	65	15	280	113
Niemcy ^b w mil. marek							
1928/29	8 376	40	1 065	758	630	6 568	103
1932/33	5 735	25	1 501	630	526	5 042	78
1935/36	.	.	.	.	.	.	.
Rumunia w mil. lei							
1928	35 224	6 256	1 529	7 589	5 815	32 768	1 884
1932	18 949	3 524	494	3 222	5 840	17 848	969
1935/36	20 691	4 054 ^a	849 ^a	6 764 ^a	2 954 ^a	21 163	1 102
Stany Zjedn. Am. w mil. dolarów							
1928/29	3 849	36	55	690	1 279	4 033	33
1932/33	5 307	43	82	668	1 155	2 624	21
1935/36	8 880	35	604	913	1 159	4 116	32
Szwajcaria w mil. franków							
1928	359	8	51	91	128	383	96
1932	444	12	83	98	104	420	102
1935	504	11	64	106	119	485	117
Szwecja w mil. koron							
1928/29	792	136	95	150	87	788	129
1932/33	1 067	155	145	142	92	1 069	173
1935/36	1 125	151 ^a	179 ^a	140 ^a	98 ^a	1 108	177
Włochy w mil. lir							
1928/29 ^a	20 990	1 485	463	4 561	5 321	21 428	531
1932/33 ^a	23 003	1 765	543	5 302	5 507	18 901	452
1935/36 ^a	20 217	1 746	428	4 603	5 032	18 635	433

^a Preliminarz. ^b Budżet Rzeszy bez budżetów krajów związkowych.

Uwaga. Z powodu różnic w strukturze budżetów dane dla poszczególnych krajów nie są całkowicie porównywalne.

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin 1937.

TABL. 14. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA WEDŁUG GRUP I CZĘŚCI BUDŻETU

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	Rzeczywiste			Budżet	Rzeczywiste			Budżet
	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1938- -1939	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1938- -1939
w milionach złotych								
Ogółem	2 337	2 213	2 335 ^{ab}	2 475	2 030	2 217	2 373 ^a	2 475
Administracja	2 331	2 207	2 327 ^a	2 468	1 325	1 508	1 605 ^a	1 645
w tym fundusze	113	88	40 ^a	128	117	106	41 ^a	108
Władze naczelne	16	15	16	17	1	0	0	1
Ministerstwa:								
Spraw Zagraniczn.	40	37	38	39	6	6	8	9
Spraw Wojskowych	768	768	770	800	2	5	1	1
Spraw Wewnętrznych	197	197	212	211	15	14	16	15
Skarbu	135	122	178	139	1 105	1 281	1 432	1 394
w tym fundusze	17	6	3	7	29	19	14	20
Sprawiedliwości	91	86	92	91	35	37	37	39
Przem. i Handlu	57	47	50	53	22	27	31	28
Komunikacji	46	42	51	74	31	26	22	25
w tym fundusze	29	25	29	50	29	24	20	23
Roln. i Ref. Roln.	76	58	46 ^a	92	29	28	2 ^a	35
w tym fundusze	34	25	— ^a	40	28	27	— ^a	34
Wyzn. Rel. i Ośw. P.	342	345	334 ^a	376	32	37	9 ^a	32
w tym fundusze	33	32	8 ^a	31	31	36	7 ^a	31
Opieki Społecznej	60	44	47	67	7	7	8	22
Poczt i Telegrafów	1	2	2	2	0	0	0	0
Emerytury	172	163	166	177	40	40	39	44
Renty inwalidzkie i pensje	105	98	100	105	—	—	—	—
Długi państwowe	225	183	225	225	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa ^c	2	6	8	7	64	71	104	138
Koleje państwowe	—	—	—	—	8	10	29	42
Poczta, telegraf i telefon	—	—	—	—	22	24	25	32
Lasy państwowe	—	—	—	—	30	32	46	59
Przedsięb. przemysł.-handlowe i górniczo-hutnicze	—	—	—	—	3	5	4	5
Inne	2	6	8	7	1	0	0	0
Monopole ^c	—	—	—	—	641	638	664	692
Solny	—	—	—	—	46	44	47	45
Tytoniowy	—	—	—	—	340	322	331	345
Spirytusowy	—	—	—	—	220	236	250	269
Zapalczany	—	—	—	—	13	12	13	10
Loteryjny	—	—	—	—	22	24	23	23
Fundusze ^c	4	—	—	—	—	—	—	—

^a Bez wydatków i dochodów funduszy: obrotowego reformy rolnej (Min. Roln. i Ref. Roln.) oraz opłat studenckich i taksy administracyjnej (Min. W. R. i O. P.). ^b Bez wydatków okresu ulgowego. ^c Dopłaty ze Skarbu lub wpłaty do Skarbu Państwa.

Uwaga. Dane w układzie budżetu 1938/39.

TABL. 15. DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLÓW

A. Podatki budżetowane w dziale danin publicznych i wpłaty monopolów

Wyszczególnienie	Rzeczywiste					Budżet
	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1938- -1939
	w milionach złotych					
Ogółem	1 595	1 588	1 640 ^a	1 851	2 049	2 029
Podatki bezpośrednie ^b	516	539	522	648	723	752
gruntowy	58	58	56	60	58	68
od nieruchomości ^b	74	77	74	82	86	85
przemysłowy ^b	177	174	172	225	262	270
dochodowy ^b	174 ^c	183 ^c	192 ^c	246	280	295
od kapitałów i rent ^b	5	5	4	5	5	5
„ elektryczności	6	6	6	6	6	7
„ uboju	3	7	8	9	9	9
inne podatki	0	0	0	0	—	—
odsetki zwłoki i grzywny	19	29	10	15	17	13
Podatki pośrednie ^d	172	170	175	183	192	196
od wina	2	2	2	2	2	2
„ piwa	8	8	8	8	10	10
„ cukru ^d	122	125	122	132	141	143
„ drożdży	12	11	13	14	13	15
„ olejów mineralnych	24	21	23	20	20	21
akcyzowe opłaty patentowe	2	2	2	2	2	2
inne podatki	2	1	5	5	4	3
Cło	94	80	83	92	168	175
Opłaty stemplowe ^b	100	88	88	83	89	89
w tym podatek spadkowy i od darowizn	12	4	5	7	7	6
Daniny majątkowe ^b	21	25	25	14	13	1
Podatek od wynagrodzeń ^e	—	—	52	175	180	104
10% i 15% dodatek do danin publicznych ^b	64	62	54	18	19	19
Podatki zniesione	—	—	—	0	1	1
Monopole	628	624	641	638	664	692

B. Podatki i opłaty celowe pobierane na rzecz funduszów specjalnych

Wyszczególnienie	Rzeczywiste					Budżet
	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1938- -1939
	w milionach złotych					
Ogółem	96	106	118	121	117	139
Podatek od lokali	22	21	23	22	21	22
Opłaty na Fundusz Drogowy	14	16	16	16	16	21
opłaty od wagi samochodów	7	6	6	6	6	7
„ od materiałów pędnych	5	8	8	8	8	10
„ inne	2	2	2	2	2	4
Opłaty na Fundusz Pracy ^f	60	69	79	83	80	96
opłaty od uposażeń	51	58 ^g	67 ^h	71 ^h	67 ^h	84 ^h
„ od biletów na widowiska	3	3	3	3	4	3
„ inne	6	8	9	9	9	9

a Po uwzględnieniu sprostowań i zwrotów nadpłat. b Wobec zmian w systemie podatków dane za 1936/37—1938/39 są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. c Łącznie z podatkiem od niektórych zajęć zawodowych. d Od 1934/35 łącznie z dodatkiem do podatku od cukru. e Wyplacanych z funduszów publicznych. f Wydatki i całość dochodów ob. tabl. 27 na str. 373. g—h W tym przelew Skarbu Państwa tytułem wpłaty za pracowników państwowych: g—10 mil. zł, h—12 mil. zł.

TABL. 16. LICZBA PŁATNIKÓW PODATKU DOCHODOWEGO WEDŁUG WYŚOKOŚCI DOCHODU

A. Podatek dochodowy od osób fizycznych, osób prawnych i spadków wakujących

Województwa	Ogółem	Wysokość dochodu rocznego tysięcy złotych							
		ponad 1,5 do 2,6	2,6-3,6	3,6-6,0	6,0-12,0	12,0-24,0	24,0-36,0	36,0-60,0	powyżej 60,0
Polska . . . 1929	653 423	319 334	117 217	106 456	67 901	27 317	7 240	4 548	3 410
%	100,0	48,9	17,9	16,3	10,4	4,2	1,1	0,7	0,5
M. st. Warszawa	59 692	19 503	10 603	11 428	9 383	5 163	1 617	1 106	889
Centralne ^a . .	285 952	161 182	49 435	40 226	22 519	8 279	2 136	1 311	864
Wschodnie . .	66 824	34 199	12 472	10 833	6 459	2 045	447	240	129
Zachodnie . .	133 235	57 527	25 688	24 434	14 919	6 603	1 805	1 231	1 028
Południowe . .	107 720	46 923	19 019	19 535	14 621	5 227	1 235	660	500
Polska . . . 1935	416 186	216 435	73 428	66 451	39 515	13 918	3 213	1 838	1 388
%	100,0	52,0	17,7	16,0	9,5	3,3	0,8	0,4	0,3
M. st. Warszawa	56 522	20 850	10 828	10 922	7 932	3 735	1 092	656	507
Centralne ^a . .	156 891	87 940	27 134	23 589	12 780	3 964	807	410	267
Wschodnie . .	46 990	27 224	8 119	6 790	3 627	908	156	104	62
Zachodnie . .	76 028	37 103	13 335	12 656	8 094	3 212	751	477	400
Południowe . .	79 795	43 318	14 012	12 494	7 082	2 099	407	191	152

B. Podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną^b

Województwa	Ogółem	Wysokość dochodu rocznego tysięcy złotych							
		ponad 1,5 do 2,5 ^c	2,5-3,6	3,6-6,0	6,0-12,0	12,0-24,0	24,0-36,0	36,0-60,0	powyżej 60,0
Polska . . . 1929	580 787	—	283 809	203 832	75 404	14 750	1 824	823	345
%	100,0	—	48,9	35,1	13,0	2,5	0,3	0,2	0,0
M. st. Warszawa	101 062	—	39 329	38 869	18 215	3 772	549	247	81
Centralne ^a . .	148 166	—	84 362	42 767	16 824	3 373	493	239	108
Wschodnie . .	12 804	—	5 992	4 781	1 780	228	18	4	1
Zachodnie . .	225 465	—	107 700	89 140	24 526	3 274	472	236	117
Południowe . .	93 290	—	46 426	28 275	14 059	4 103	292	97	38
Polska . . . 1936	539 601 ^d	290 808	135 632	78 214	27 640	5 563	1 069	509	166
%	100,0	53,9	25,2	14,5	5,1	1,0	0,2	0,1	0,0
% ^e	100,0	—	54,5	31,5	11,1	2,2	0,4	0,2	0,1
M. st. Warszawa	86 129	38 992	21 624	15 777	7 469	1 698	343	175	51
Centralne ^a . .	176 246	114 640	34 945	18 278	6 436	1 472	300	130	45
Wschodnie . .	16 590	10 147	3 853	1 952	550	71	16	1	—
Zachodnie . .	182 860	82 252	56 502	32 526	9 442	1 667	277	140	54
Południowe . .	77 776	44 777	18 708	9 681	3 743	655	133	63	16

^a Bez m. st. Warszawy. ^b Nie uwzględniono pracowników państwowych. ^c W 1929 dochód w tej wysokości nie podlegał opodatkowaniu. ^d Ogólna liczba płatników wynosiła 592 794, z czego dla 53 193 brak podziału według wysokości dochodu. ^e W stosunku do liczby 248 793 płatników, których dochód wynosił co najmniej 2,5 tys. zł rocznie.

TABL. 17. WYMIAR NIEKTÓRYCH PODATKÓW BEZPOŚREDNICH

Wyszczególnienie	1928	1930	1932	1934	1935	1936	1937
Podatek gruntowy^a							
Opodatkowane gospodar. w tys.	4 496	4 640	.	4 342	4 436	4 738	4 910
Wymierzony podatek w mil. zł	70	69	69	69	68	67	65
Podatek od nieruchomości							
Opodatkowane nieruchom. w tys.	516	560	558	583	613	546	556
Podstawa wymiaru w mil. zł ^b	.	817	841	832	796	741	742
Wymierzony podatek w mil. zł	48	58	79	80	76	84	84
Podatek przemysłowy od obrotu^a							
Płatnicy w tys.	602	590	639	667	676	717	.
Ustalony obrót w mil. zł	25 141	21 728	14 580	14 670	15 092	16 000	.
Wymierzony podatek w mil. zł	413	355	213	177	180	236	.
Podatek dochodowy^a							
Płatnicy podatku w tys.:							
od dochodów fundowanych	598	608	617	567	416	422	433
" " z pracy najemnej ^d	507	554	389	349	281	593 ^e	694
Sumy w milionach złotych:							
ustalon. dochodów fundowanych	3 560	3 618	2 804	2 276	2 012	1826	1 901
wymierzonego podatku:							
od dochodów fundowanych	302	315	173	128	165	167	174
" " z pracy najemnej ^d	66	88	72	53	51	107 ^e	126

^a Z woj. śląskim. ^b Podstawą wymiaru jest czynsz lub wartość czynszu w stosunku rocznym. ^c Od 1932 łącznie z dodatkiem kryzysowym, który w 1936 włączony został do stałego opodatkowania. ^d Nie uwzględniono pracowników państwowych. ^e Wzrost spowodowany obniżeniem minimum podlegającego opodatkowaniu.

TABL. 18. OBCIĄŻENIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW PODATKAMI SPOŻYWCZYMI^a

Wyszczególnienie	Jed- no- stka	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Obciążenie podatkowe w złotych											
Wino gronowe:											
do 16°	l	1,40	1,40	1,40	1,40	1,26	1,26	1,26	1,26	1,26	1,26
ponad 16°	l	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80
Wino owocowe	l	0,28	0,28	0,28	0,28	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,28
Moszcz owocowy	l	0,14	0,14	0,14	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,14
Miód do picia	l	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28
Piwo ^b pełne	hl	8,40	8,40	8,40	8,40	11,62	11,87	11,87	11,87	11,87	11,87
„ dubeltowe	hl	12,60	12,60	12,60	12,60	17,43	17,68	17,68	17,68	17,68	17,68
„ mocne	hl	16,80	16,80	16,80	16,80	23,24	23,49	23,49	23,49	23,49	23,49
Cukier kontyngent.	q	38,50	38,50	38,50	38,50	38,50	39,00	39,00	44,00	37,50	37,50
Drożdże krajowe	kg	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,88	1,88	1,88	2,31	2,31
„ zagraniczne	kg	1,63	1,63	1,63	1,63	1,63	1,88	1,88	1,88	2,31	2,31
Oleje mineralne											
gęstości do:											
790° (benzyna)	q	15,40	15,40	15,40	15,40	27,40	27,40	27,40	27,40	27,40	20,76
790°-865° (nafta)	q	11,55	11,55	11,55	11,55	23,55	23,55	23,55	20,80	20,80	19,66
865°-890° (oleje											
gazowe)	q	1,98	1,98	1,98	1,98	1,98	1,98	5,98	5,98	5,98	5,98
ponad 890°											
(smary)	q	7,70	7,70	7,70	7,70	7,70	7,70	7,70	7,70	7,70	7,70

^a W tablicy wykazano stawki obowiązujące w dniu 1.1. każdego roku; stawki te obejmują również dodatki pobierane na rzecz funduszy specjalnych i samorządu terytorialnego. ^b Pierwsze 2 000 hl; stawki podatku od dalszej produkcji ulegają zwiększeniu od 0,45 zł do 1,80 zł od hl.

TABL. 19. OGÓLNE ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW PODATKÓW
BEZPOŚREDNIACH

Podatki bezpośrednie	Należności			Wpłaty na po- czet na- leżności	Należno- ści z koń- cem okre- su spra- wozdaw- czego
	z począt- kiem okresu sprawo- zdaw- czego	za okres sprawo- zdawczy	ogółem		
w milionach złotych					
Ogółem 1935/36	804.5	639.0	1 443.5	664.7	778.8
Podatek: gruntowy	58,4	56,0	114,4	56,0	58,4
od nieruchomości	52,8	76,9	129,7	73,5	56,2
przemysłowy	289,8	160,0	449,8	171,7	278,1
dochodowy	269,6	182,0	451,6	192,0	259,6
wojskowy	0,2	0,2	0,4	0,1	0,3
od kapitałów i rent	3,4	3,2	6,6	4,1	2,5
„ elektryczności	0,1	5,9	6,0	5,9	0,1
„ uboju	—	8,0	8,0	8,0	—
Podatki zniesione, odsetki zwłoki, kary i grzywny	60,0	2,9	62,9	10,3	52,6
Podatki nadzwyczajne	70,2	143,9	214,1	143,1	71,0
Ogółem 1936/37	775,6 ^a	865,7	1 641,3	854,8	786,5
Podatek: gruntowy	58,4	58,9	117,3	60,0	57,3
od nieruchomości	56,2	80,9	137,1	81,4	55,7
przemysłowy	278,1	224,9	503,0	224,4	278,6
dochodowy	259,6	255,8	515,4	246,2	269,2
wojskowy	0,3	0,4	0,7	0,2	0,5
od kapitałów i rent	2,5	5,4	7,9	5,4	2,5
„ elektryczności	0,1	6,1	6,2	6,1	0,1
„ uboju	0,0 ^a	8,4	8,4	8,4	0,0
Podatki zniesione, odsetki zwłoki, kary i grzywny	52,6	19,4	72,0	14,1	57,9
Podatki nadzwyczajne	67,8 ^a	205,5	273,3	208,6	64,7

^a Niezgodność z należnościami z końcem poprzedniego okresu tłumaczy się dokonaniem odpisów i sprostowań.

TABL. 20. PODZIAŁ WPŁYWÓW Z CEŁ MIĘDZY POLSKĄ
I W. M. GDAŃSKIEM^a

Wyszczególnienie	1929- -1930	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
Wpływy celne do podziału:								
miliony złotych	368.2	226.5	143.0	100.2	82.5	70.1	82.0	98.5
guldenów	32.8	26.3	16.6	11.1	10.1	10.0	5.9	0.0
Udział Polski:								
miliony złotych	338.4	207.8	131.8	93.1	76.7	65.1	76.2	91.5
guldenów	30.2	24.1	15.3	10.3	9.4	9.3	5.5	0.0
% ^b	92	92	92	93	93	93	93	93
Udział W. M. Gdańska:								
miliony złotych	29.8	18.7	11.2	7.1	5.8	5.0	5.8	7.0
guldenów	2.6	2.2	1.3	0.8	0.7	0.7	0.4	0.0
% ^b	8	8	8	7	7	7	7	7

^a Sposób podziału określa umowa z dn. 24.X 1921. ^b W stosunku do całości wpływów podlegających podziałowi.

TABL. 21. ZWROTY CEL^a WYPŁACONE PRZY WYWOZIE TOWARÓW KRAJOWYCH Z POLSKI

Towary wywiezione	1928-1929	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1936-1937	1937-1938
w milionach złotych									
Ogółem	8.8	69.7	57.2	49.0	60.0	75.7	81.8	78.6	18.0
Produkty spożywcze	—	48.1	32.5	34.6	41.6	62.6	70.8	67.2	5.3
Zboża, produkty									
przemiału i słód	—	38.5	15.5	21.7	36.6	61.9	65.8	65.9	4.0
w tym: żyto	—	—	—	11.7	23.9	29.7	18.9	13.5	0.1
jęczmień	—	—	—	6.0	8.2	18.7	17.8	20.1	3.2
mąka	—	—	—	2.6	3.8	9.2	17.0	17.5	0.4
Bekony i szynki	—	7.0	15.9	12.4	4.5	0.0	—	—	—
Inne produkty spożywcze	—	2.6	1.1	0.5	0.5	0.7	5.0	1.3	1.3
Wytwory hutniczo-metalowe	5.3	16.0	12.3	6.3	10.4	9.3	8.2	8.8	9.8
Maszyny	0.2	0.5	0.5	0.2	0.4	0.5	0.4	0.4	0.5
Wyroby włókiennicze	3.1	4.7	11.5	7.6	7.2	1.1	0.8	0.9	0.9
w tym wyr. gotowe	2.7	3.1	10.0	6.1	6.2	—	—	—	—
Produkty chemiczne	0.2	0.3	0.3	0.2	0.3	0.7	1.2	1.3	1.5
Spirytus etylowy	—	—	—	—	—	1.4	0.3	—	—
Inne towary	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0

a Sumy, które zostały wypłacone jako zwrot cła uiszczanego od zagranicznych surowców, półfabrykatów, narzędzi, maszyn i materiałów pomocniczych.

TABL. 22. WYDATKI I DOCHODY LASÓW PAŃSTWOWYCH^a

Wydatki Dochody	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1936-1937
w milionach złotych						
Wydatki	108.9	129.5	134.2	158.6	172.0	221.8
Administracja	32.3	32.1	32.1	32.6	31.9	37.3
w tym podatki	5.2	6.5	6.5	6.5	6.4	8.1
Koszty pozyskania i przerobu drewna	48.8	57.8	63.6	87.2	100.1	135.4
w tym wartość surowca asygnowanego do przerobu	17.2	15.9	17.6	29.0	31.2	49.8
Koszty eksploatacji innych źródeł dochodu	3.5	3.3	4.9	7.2	8.3	10.3
Koszty odnowienia lasu	4.2	3.9	3.9	4.1	4.4	5.2
Różne wydatki i odpisy	20.1	32.4	29.7	27.5	27.3	33.6
w tym inwestycje	8.0	8.9	7.9	11.8	10.0	14.6
Dochody	120.2	128.4	145.3	181.3	210.0	287.6
Administracja	0.6	0.7	0.6	0.6	—	—
Dochód z drewna wszelkiego	91.7	108.1	127.7	154.7	189.2	261.3
w tym wartość surowca asygnowanego do przerobu	17.2	15.9	17.6	29.0	31.2	49.8
Dochód z eksploatacji innych źródeł dochodu	12.3	11.8	11.8	15.4	16.5	19.9
Różne dochody i dopisy	15.6	7.8	5.2	10.6	4.3	6.4

a Okresy od I.X do 30.IX następnego roku.

Uwaga. Dla wyprowadzenia zysku handlowego należy z wydatków potrącić kwotę wydatków na inwestycje. Eksploatacja lasów państwowych ob. dział V, tabl. 26, str. 85.

TABL. 23. WYDATKI I DOCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE

Wydatki Dochody	Rzeczywiste							Budżet
	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych							
Eksploatacja kolei								
Wydatki	1 169	932	821	782	761	742	787	866
w tym emerytury	94	94	93	93	93	87	88	89
Dochody	1 294	1 009	889	895	892	833	964	1 012
w tym przewozy:								
osób i bagaży	318	255	220	214	215	214	230	240
towarów i poczty	869	664	572	602	594	529	626	696
Długi i gwarancje kolei								
Wydatki	25	69	33	32	32	43	65	67
Dochody	2	0	5	0	0	0	0	1
Fundusz inwestycyjny kolei								
Wydatki	115	65	75	64	75	76	102	95
budowa nowych linii	26	3	6	18	21	19	14	10
zakup taboru	28	19	41	22	18	18	47	28
inne inwestycje	61	43	28	24	36	39	41	57
Lotnictwo cywilne								
Wydatki	7	11	11	13	15	16	17	18
Dochody	0	1	1	0	0	0	0	0
Komunikacja samochodowa								
Wydatki	—	—	—	2	4	4	5	7
Dochody	—	—	—	2	4	4	5	7

Uwaga. Stan i praca P.K.P. ob. dział X, tabl. 3, str. 177.

TABL. 24. WYDATKI I DOCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA POLSKA POCZTA, TELEGRAF I TELEFON

Wydatki Dochody	Rzeczywiste								Budżet
	1931— —1932	1932— —1933	1933— —1934	1934— —1935 ^a	1935— —1936	1936— —1937	1937— —1938	1938— —1939	
	w milionach złotych								
Wydatki i dochody zwyczajne (eksploatacja)									
Wydatki	172	156	138	142	140	139	153	165 ^b	
w tym emerytury	11	16	15	24	19	16	17	17	
Dochody	215	189	170	185	175	187	205	222	
w tym: opłaty pocztowe	137	115	104	97	103	109	124	130	
„ telegraf.	10	8	6	7	6	7	7	8	
„ telefon.	53	46	43	53	45	52	55	62	
Wydatki i dochody nadzwyczajne (inwestycje)									
Wydatki	21	20	21	21	19	22	25	25	
Dochody	2	1	1	1	1	—	—	—	

^a Uwzględniono 7 mil. zł wydatków na emerytury i 14 mil. zł dochodów (w tym 10 mil. zł z opłat telefonicznych) wynikających z zarachowań zaległych należności. ^b W tym 7 mil. zł na amortyzację ruchomości i nieruchomości.

Uwaga. Ruch pocztowy, telegraficzny i telefoniczny ob. dział X, tabl. 30, str. 192.

TABL. 25. WYDATKI I DOCHODY MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH^a

Wydatki Dochody	Rzeczywiste					Budżet	
	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1938- -1939
	w milionach złotych						
Monopol spirytusowy							
Wydatki	150	161	129	129	150	137	164
Koszty eksploatacji	146	159	127	126	139	135	158
w tym: koszty produkcji	78	91	63	63	69	68	81
koszty sprzedaży ^b	41	40	40	40	45	42	51
Wydatki na poczet zysku handlo- wego	4	2	2	3	11	2	6
w tym inwestycje	2	1	0	1	1	1	4
Dochody	320	372	327	343	385	364	433
Eksploatacyjne	315	331	327	336	385	364	433
w tym: sprzedaż spirytusu kon- sumcyjnego	292	301	297	308	354	337	401
sprzedaż spirytusu ska- żonego oraz dla celów napędowych	10	13	15	15	15	15	17
Inne dochody	5	41	—	7	—	—	—
Monopol tytoniowy							
Wydatki	210	184	164	159	166	161	168
Koszty eksploatacji	192	177	162	153	150	144	153
w tym: koszty produkcji	108	103	89	83	83	86	89
koszty sprzedaży ^b	64	57	54	54	54	45	52
Wydatki na poczet zysku handlo- wego	18 ^c	7	2	6 ^d	16 ^e	17 ^f	15 ^g
w tym inwestycje	3	1	2	2	1	6	11
Dochody	532	495	501	499	486	486	513
Sprzedaż wyrobów tytoniowych	530	493	470	475	483	485	512
Inne dochody	2	2	31	24	3	1	1
Monopol solny							
Wydatki	46	44	40	35	35	36	38
Koszty eksploatacji	45	43	40	34	33	35	36
w tym: koszty produkcji własnej	16	15	12	10	10	11	11
koszty zakupu soli	2	3	2	2	2	2	2
koszty sprzedaży ^b	23	21	20	17	17	17	18
Wydatki na poczet zysku handlo- wego	1	1	0	1	2	1	2
w tym inwestycje	1	0	0	1	1	1	1
Dochody	90	91	88	82	79	80	83
Sprzedaż soli	89	89	86	81	78	79	82
Inne dochody	1	2	2	1	1	1	1
Monopol loteryjny							
Wydatki	53	66	77	83	86	83	86
Koszty eksploatacji	53	66	77	83	86	83	86
w tym: koszty sprzedaży losów	7	8	10	11	11	10	11
wyplata wygranych	46	57	66	72	74	71	74
Wydatki na poczet zysku handlo- wego	0	0	0	0	0	0	0
Dochody	67	83	98	106	109	105	109
Sprzedaż losów	57	71	84	91	93	90	94
Prowizja od wygranych	9	11	13	14	14	14	15
Inne dochody	1	1	1	1	2	1	0

^a Państwowy monopol zapalczany pozostaje w dzierżawie Sp. Akc. do Eksploatacji Monopolu Zapalczanego w Polsce. Wpłaty do Skarbu Państwa, ob. tabl. 14 na str. 365. ^b Opakowanie, transport, prowizje sprzedawców. ^{c-f} W tym spłata pożyczki włoskiej: ^c—15 mil. zł., ^d—4 mil. zł., ^e—12 mil. zł., ^f—11 mil. zł., ^g—4 mil. zł.

TABL. 26. WYDATKI I DOCHODY FUNDUSZU KWATERUNKU WOJSKOWEGO

Wydatki Dochody	Rzeczywiste					Budżet	
	1927- -1928 ^a	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w milionach złotych						
Wydatki^b	33,4	14,6	24,7	21,2	16,9	16,1	27,4
Administracja	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5
Utrzymanie budowli	—	0,9	1,7	1,4	1,5	2,0	1,9
Nowe budowle	32,8	7,8	15,5	17,3	12,7	10,6	21,5
w tym budowle zlecone	0,4	3,0	9,4	10,1	6,5	5,5	16,7
Spłata długów	0,2	4,5	6,4	1,2	1,4	2,0	2,5
Inne wydatki	0,1	1,1	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0
Dochody	28,5	14,2	23,5	19,3^c	17,6	16,1	27,4
Podatek od lokali	18,2	9,6	10,9	8,3	8,3	8,0	8,4
Czynsze z domów	0,1	1,6	2,1	2,2	2,3	2,6	2,3
Wpłaty za roboty zlecone	—	3,0	10,5	4,8	7,0	5,5	16,7
Pożyczki	10,0	—	—	4,0	—	—	—
Inne dochody	0,2	—	—	0,0	—	—	—

^a Od I.VII 1927 do 31.XII 1928. ^b Dane obejmują również koszty robót wykonanych na kredyt. ^c Łącznie z pożyczkami nie objętymi budżetem.

TABL. 27. WYDATKI I DOCHODY FUNDUSZU PRACY

Wydatki Dochody	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938 ^a
	w milionach złotych				
Wydatki	85,7	108,7	152,4	164,9	152,7
Roboty publiczne	49,9	80,2	87,4	95,7	72,4
Zatrudnienie młodzieży	—	2,0	7,2	9,2	10,0
Pomoc doraźna	32,1	19,7	20,3	13,9	17,4
Akcje specjalne	1,4	4,4	1,6	3,4	4,7
przysposobienie zawodowe i organi-	0,7	1,8	0,5	0,6	1,3
zacja podstaw samodzielnej egzy-					
stencji					
ogrody działkowe					
akcja kulturalno-oświatowa	0,7	1,0	0,6	0,6	0,2
zatrudnienie pracowników umysł.					
Zabezpieczenie na wypadek bezrobo-	—	—	27,0	31,8	32,5
cia pracowników fizycznych					
Administracja	0,3	0,4	6,2	6,6	6,6
Koszty poboru opłat	1,2	1,5	1,8	1,5	1,4
Inne	0,8	0,5	0,9	2,8	7,7
Dochody	88,3	109,2	152,9	161,8	172,0
Obciążenie dochodów prywatnych	51,8	58,6	68,2	71,7	80,6
w tym pracowników i warsztatów	51,1	57,6	67,2	70,7	79,5
pracy					
Obciążenie spożycia	8,7	10,2	10,9	10,8	12,3
w tym: widowsk	2,9	3,2	3,4	3,4	3,9
mieszkań	1,2	2,3	2,6	2,2	2,4
cukru	1,4	1,5	1,6	1,7	1,9
żarówek	1,2	1,4	1,4	1,5	1,9
Wpływy ze Skarbu Państwa	19,2	30,0	31,9	3,7	—
Zabezpieczenie na wypadek bezrobo-	—	—	27,7	31,4	36,5
cia pracowników fizycznych ^b					
Zaległe podatki uiszczone w naturze	0,9	2,9	3,1	0,9	0,9
Inne	7,7	7,5	11,1	43,3	41,7

^a Dane tymczasowe. ^b W dziale XVI, tabl. 5, str. 299 podany jest przypis składek i dopłat Skarbu Państwa.

Źródło: Sprawozdania Funduszu Pracy.

B. Finanse Skarbu Śląskiego

TABL. 28. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU ŚLĄSKIEGO

Stan w dn. 31.III

Długi	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach złotych			
Ogółem	105 049	107 165	107 439	72 471
Pożyczka amerykańska*	91 791	90 200	88 493	51 531
„ z Funduszu Emerytalnego Ubez-				
pieczenia Pracowników Umysłowych	2 234	4 196	4 158	4 158
Pożyczki z Funduszu Pracy	11 024	12 769	14 788	16 782

a W 1935—1937 przeliczono według parytetu: 1 \$ = 8,914 zł, w 1938 — według kursu 1 \$ = 5,30 zł.

TABL. 29. WYDATKI I DOCHODY SKARBU ŚLĄSKIEGO

Wydatki Dochody	Rzeczywiste				Budżet	
	1932— —1933	1934— —1935	1935— —1936	1936— —1937	1937— —1938	1938— —1939
	w tysiącach złotych					
Wydatki ogółem	82 464	65 830^a	67 662^b	73 727^c	78 065	86 334
w tym zwyczajne	77 341	62 330	64 679	70 419	73 191	80 202
Administracja	82 464	65 830	67 662	73 727	78 065	86 334
Sejm Śląski	843	860	633	379	344	349
Administracja ogólna	4 935	4 352	5 268	5 469	4 462	6 340
Policja	10 702	9 361	9 261	9 215	9 948	10 139
Opieka społeczna i zdrowotność	11 484	9 652	10 718	12 179	12 448	12 436
Urzędy robót publicznych	7 624	5 496	6 426	6 135	6 349	9 985
Administracja skarbowa	19 575	10 776	11 266	13 155	14 357	15 360
w tym: udział Państwa w docho-						
dach Skarbu Śląskiego	6 500	—	264	2 000	—	—
emeryt. i zaopatrzenia	3 754	4 101	4 530	4 183	4 470	4 940
długi	4 266	1 760	1 499	1 802	3 781	3 791
Oświata	26 701	23 987	22 826	25 665	28 372	29 705
Inne wydatki	600	1 346	1 264	1 530	1 785	2 020
Dochody ogółem	84 842	76 313	74 658^d	83 183^e	78 066	86 337
w tym zwyczajne	84 842	76 160	73 825	83 113	78 065	86 321
Administracja	84 799	76 288	74 635	83 156	78 045	86 313
Daniny publiczne	78 542	71 887	69 414 ^d	78 602 ^e	74 760	82 598
Podatki bezpośrednie	63 448	57 458	55 213	66 125	62 731	69 971
w tym: gruntowy	1 193	1 375	1 245	1 197	1 200	1 100
przemysłowy	25 583	22 803	21 903	25 703	22 370	27 560
dochodowy	33 999	29 433	29 187	36 695	36 601	39 051
od kapitałów i rent	496	411	443	470	400	400
Podatki pośrednie	5 780	5 517	5 470	6 149	5 829	6 675
w tym: od wina	179	150	155	167	143	140
„ piwa	2 300	1 878	1 890	1 778	2 070	2 100
„ cukru	1 119	1 438	1 178	1 650	1 424	1 724
„ olejów mineraln.	1 736	1 776	1 460	1 839	1 470	2 000
akcyzowe opł. patent.	404	222	239	243	230	240
Opłaty stemplowe	9 314	8 912	8 731	6 328	6 200	5 952
w tym podatek spadkowy						
i od darowizn	791	191	279	192	280	124
Różne dochody administrac.	6 257	4 401	5 221	4 554	3 285	3 715
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	43	25	23	27	21	24

a—c Oprócz tego na cele inwestycyjne: a—571 tys. zł, b—10 143 tys. zł, c—8,290 tys. zł, d—e Po potrąceniu nadpłat danin publicznych zwróconych podatnikom: d—8 334 tys. zł, e—6 885 tys. zł.

C. Finanse związków samorządu terytorialnego

TABL. 30. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO^a

Typy związków samorządowych	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937
Liczba związków samorządowych							
Ogółem	897	897	880	880	846	846	846
Uwzględnionych w opracowaniu	889	870	870	878	846	846	846
w tym:							
posiadających długi w końcu roku budżetowego	751	764	761	763	757	768	768
zaciągających pożyczki w okresie budżetowym	358	280	195	287	385	374	480
Stan zadłużenia w końcu roku budżetowego w milionach złotych ^b							
Ogółem	883.2	932.1	937.9	945.5	964.3	1003.7	977.3
Miasta	771.8	816.8	813.0	817.3	836.9	872.6	844.9
Powiatowe związki samorządowe	93.0	96.2	103.9	107.0	108.7	102.7	103.5
Wojewódzkie związki samorząd.	18.4	19.1	21.0	21.2	18.7	28.4	28.9
Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w milionach złotych ^c							
Ogółem	98.3	82.8	46.6	63.1	63.3	82.6	117.7
Miasta	85.3	71.8	38.4	52.5	51.2	59.7	100.5
Powiatowe związki samorządowe	9.0	10.3	7.0	10.1	11.5	11.8	16.2
Wojewódzkie związki samorząd.	4.0	0.7	1.2	0.5	0.6	11.1	1.0

^a Bez danych dla gmin wiejskich, w których zadłużenie długoterminowe wynosiło według stanu w dniu 31.III: w 1936—33,3 mil. zł, w 1937—34,9 mil. zł.

^b Łącznie z zadłużeniem długoterminowym przedsiębiorstw samorządowych.

^c Łącznie z konwersją (ob. tabl. 32 na str. 376).

TABL. 31. ODDŁUŻENIE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO PRZEZ KOMISJE ODDŁUŻENIOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWE^a

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiat. związki samorząd.
			razem	niewydziałone	wydziałone	
Liczba oddłużonych zw. samorząd.	2427	1 801	461	410	51	165
Zobowiązania długo- i krótkoterminowe w milionach złotych						
Zobowiązania przed oddłużeniem ^b	1093.5	60.8	914.6	186.6	728.0	118.1
Umorzone zobowiązania wobec wierzycieli publ.-prawn.	348.5	21.9	281.0	57.2	223.8	45.6
grupa ^c : A	327.4	20.3	263.2	48.6	214.6	43.9
B	216.8	11.4	184.0	22.1	161.9	21.4
C	41.8	1.0	33.7	11.7	22.0	7.1
wobec wierzycieli prywatnopraw.	68.8	7.9	45.5	14.8	30.7	15.4
w odsetkach zobowiązań danej grupy	21.1	1.6	17.8	8.6	9.2	1.7
Umorzone zobowiązania wobec wierzycieli publ.-prawn.	31.4	38.4	30.7	30.7	30.7	33.1
grupa ^c : A	34.9	42.9	34.1	31.5	35.0	40.7
B	76.0	90.0	75.0	50.0	80.0	87.0
C	8.3	10.0	7.7	14.5	6.0	12.0
wobec wierzycieli prywatnopraw.	56.0	32.0	53.0	46.0	57.0	55.0
Obsługa zobowiązań powstałych przed oddłużeniem w milionach złotych	12.3	12.2	12.0	26.6	7.9	16.2
Wykonana w 1933/34	65.7	5.0	50.6	10.4	40.2	10.1
Przewidywana na 1938/39	39.9	3.6	30.9	6.5	24.4	5.4

^a Dane obejmują tylko wyniki z akcji oddłużeniowej przeprowadzonej indywidualnie w 1934—1937; jedynie dla gmin wiejskich uwzględniono ponadto oddłużenie ogólne z mocy ustawy, dotyczące 1 500 gmin (Dz. U.R.P. z 1936, nr 84, poz. 584). ^b Stan zobowiązań oddłużonych związków samorządu terytorialnego w momencie dokonywania oddłużenia. ^c Grupa A — Skarb Państwa, Fundusz Pracy, inne fundusze państwowe; B — B. G. K., P. B. R., banki komunalne, K. K. O., Z. U. S.; C — Komunalny Fundusz Poż.-Zapom., P. Z. U. W., Pożyczkowy Fundusz Drogowy, koszty leczenia i inne.

TABL. 32. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ I PRZEZNACZENIA POŻYCZEK

Źródła kredytu Przeznaczenie pożyczek	1935- -1936	1936/37					Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
		Ogół- tem	ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 200 000 mieszk.		
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	846	846	603	550	53	5	241	
<i>w tym:</i>								
posiadających długi w koń- cu roku budżetowego	768	768	538	485	53	5	228	2
zaciągających pożyczki w okresie budżetowym	374	480	349	297	52	5	129	2
Stan zadłużenia w końcu roku budżetowego w milionach zł ^b								
Ogółem	1003,7	977,3	844,9	115,0	729,9	415,2	103,5	28,9
Źródła kredytu								
Skarb Państwa	80,3	61,4	56,5	10,7	45,8	22,1	3,6	1,3
<i>w tym</i> Fundusz Pracy	44,6	53,7	50,0	8,3	41,7	21,3	2,4	1,3
Banki państwowe	432,0	392,7	334,7	35,9	298,8	120,5	36,9	21,1
Bank Gospodarstwa Kraj. <i>w tym:</i> Śląski Fundusz Gospodarczy	429,3	389,6	332,5	35,2	297,3	119,9	36,0	21,1
Śląski Fundusz Pożycz- kowo-Zapomogowy	2,8	4,1	4,1	1,3	2,8	—	—	—
Państwowy Bank Rolny	1,2	1,5	1,5	0,8	0,7	—	0,0	—
Pocztowa Kasa Oszczędn.	2,1	2,6	1,7	0,7	1,0	0,1	0,9	—
Pocztowa Kasa Oszczędn.	0,6	0,5	0,5	—	0,5	0,5	—	—
Skarb Śląski	27,1	26,1	21,3	5,0	16,3	—	4,8	—
Związki samorz. terytor.	2,5	4,5	2,5	1,7	0,8	0,4	2,0	—
Banki komunalne	75,5	70,8	40,9	20,9	20,0	7,5	25,5	4,4
<i>w tym</i> Fundusz Pożycz- kowo-Zapomogowy	28,5	18,4	12,2	8,7	3,5	0,4	6,2	—
Komunalne kasy oszczędn.	67,8	92,2	74,0	15,8	58,2	41,6	18,0	0,2
Zakłady ubezpiecz. publiczn.	48,4	56,9	48,7	13,0	35,7	13,8	7,6	0,6
Instytucje i osoby prywatne	24,5	27,7	25,8	9,0	16,8	7,3	1,9	—
Fundusze specjalne zwią- ków samorządu terytor.	5,2	6,6	3,6	1,0	2,6	—	3,0	—
Pożyczki obligac. wewn.	120,2	125,7	125,5	—	125,5	122,4	—	0,2
Pożyczki zagraniczne	119,9	112,2	110,9	2,0	108,9	79,6	0,2	1,1
obligacyjne	90,4	88,1	87,0	—	87,0	76,8	—	1,1
inne	29,5	24,1	23,9	2,0	21,9	2,8	0,2	—
Źródło nie podane	0,3	0,5	0,5	0,0	0,5	—	—	—
Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w milionach złotych ^{bc}								
Ogółem	82,6	117,7	100,5	16,8	83,7	50,3	16,2	1,0
Przeznaczenie pożyczek								
Inwestycje	48,9	57,4	53,9	7,4	46,5	29,1	2,9	0,6
działów administracyjn.	22,4	24,0	21,7	2,6	19,1	11,8	1,7	0,6
przedsiębiorstw	26,5	33,4	32,2	4,8	27,4	17,3	1,2	—
Spłata pożyczek	31,2	58,9	45,9	9,3	36,6	20,6	13,0	—
<i>w tym</i> konwersja	23,5	54,4	42,8	8,0	34,8	20,0	11,6	—
Udzielanie pożyczek	0,0	0,0	0,0	—	0,0	—	—	—
Wydatki bieżące	0,7	0,6	0,1	0,1	—	—	0,1	0,4
Przeznaczenie nie wyszcze- gólnione	1,8	0,8	0,6	0,0	0,6	0,6	0,2	—

^a Bez danych dla gmin wiejskich, w których zadłużenie długoterminowe wynosiło według stanu w dniu 31.III: w 1936—33,3 mil. zł, w 1937—34,9 mil. zł.

^b Łącznie z zadłużeniem długoterminowym przedsiębiorstw samorządowych, ^c łącznie z konwersją.

TABL. 33. DZIAŁALNOŚĆ KOMUNALNEGO FUNDUSZU POŻYCZKOWO-ZAPOMOGOWEGO^a

Wyszczególnienie	1928	1930	1932	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych						
Komunalny Fundusz Pożyczkowy							
Sumy do dyspozycji	5 351	6 032	5 470	7 018	7 097	8 301	10380
Stan na początku roku	1 118	984	160	947	834	2 588	1317
Wpływy	4 038	3 318	3 549	4 107	4 741	4 604	5817
Suma pożyczek spłaconych	195	1 750	1 761	1 964	1 522	1 109	3246
Sumy pożyczek wypłaconych	4 411	5 263	4 445	6 184	4 509	6 984	7559
Miasta	1 220	2 308	2 305	3 099	3 184	4 933	5515
Powiatowe związki samorządowe	3 191	2 955	1 825	3 005	1 290	2 001	1744
Związki międzykomunalne ^b	—	—	315	80	35	50	300
Liczba pożyczek wypłaconych	59	172	244	221	189	247	309
Miasta	15	82	130	113	125	174	218
Powiatowe związki samorządowe	44	90	109	105	62	72	90
Związki międzykomunalne ^b	—	—	5	3	2	1	1
Sumy pożyczek nie spłaconych w końcu roku	4 216	12218	18174	26587	29574	23641 ^c	21477 ^d
Miasta	1 130	5257	9005	13 792	16257	13020	14227
Powiatowe związki samorządowe	3 086	6961	8854	12 023	12 555	9835	6547
Związki międzykomunalne ^b	—	—	315	772	762	786	703
Komunalny Fundusz Zapomogowy							
Sumy do dyspozycji	161	1 104	2 000	1 563	4 065	10338	7 677
Stan na początku roku	—	553	1 077	604	418	1080	1 195
Wpływy	161	551	923	959	3 647	9258	6 482
Sumy zapomóg wypłaconych	—	—	749	1 145	2 985	9143	6 525
Miasta	—	—	469	547	2 595	6293	4 531
Powiatowe związki samorządowe	—	—	280	598	390	2070	1 598
Związki międzykomunalne ^b	—	—	—	—	—	780	396
Liczba zapomóg wypłaconych	—	—	39	90	220	647	554
Miasta	—	—	25	39	172	466	376
Powiatowe związki samorządowe	—	—	14	51	48	176	166
Związki międzykomunalne ^b	—	—	—	—	—	5	12

^a Bez Śląskiego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego. ^b Łącznie z centralnymi zrzeszeniami samorządowymi. ^{c-d} Bez pożyczek umorzonych: ^c—1 808 tys. zł, ^d—6 477 tys. zł.

TABL. 34. DOTACJE I POŻYCZKI FUNDUSZU PRACY, UDZIELONE ZWIĄZKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Wyszczególnienie	1935/36	1936/37				
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta	Powiat.	Wojewódz.
					związki samorządowe	
w tysiącach złotych						
Ogółem	38 606	73 737	217	56 569	16019	932
Dotacje	19 391	46 852	195	31 458	14982	217
Pożyczki	19 215	26 885	22	25 111	1037	715
Studia i projekty techniczne	1 050	472	5	462	5	—
Komunikacja	5 468	14 810	10	1 169	13059	572
w tym drogi bite oraz mosty	4 706	13 786	10	145	13059	572
Melioracje	3 790	4 961	—	4 026	935	—
Urządzenia miast	25 953	50 915	56	49 524	1217	118
w tym wodociągi i kanalizacja, chłodnie, rzeźnie i targowiska	15 444	19 925	20	19 036	751	118
Budowle publiczne	909	2 002	146	1 232	491	133
w tym szkoły	220	768	114	587	67	—
Inne	1 436	577	—	156	312	109

TABL. 35. RACHUNKI ZAMKNIĘCIA SUM POZABUDŻETOWYCH ZWIĄZKÓW
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
Stan w końcu roku budżetowego

Wyszczególnienie	1935— —1936	1936/37							Po- wia- towe związki samorządowe	Woje- wódz- kie
		Ogół- tem	Gmi- ny wiej- skie	Miasta			w tym powyżej 200 000 mieszk.			
				ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone				
Liczba związków samorządowych										
Ogółem	3 985	3 989	3 134 ^a	603	550	53	5	241		
w tym związki, które wykazały w roku spra- wozdawczym:										
nadwyżkę	.	.	.	338	308	30	3	213	1	1
niedobór	.	.	.	214	201	13	1	21	1	1
Sumy w milionach złotych										
Stan czynny										
Kasa	7,5	8,6	2,8	4,0	1,0	3,0	1,6	1,6	0,2	
Instytucje finansowe	38,1	53,6	8,4	27,8	7,3	20,5	13,7	17,0	0,4	
Weksle obce	1,1	1,5	0,2	1,0	0,2	0,8	0,6	0,3	—	
Depozyty walorowe	43,5	46,4	1,4	38,8	3,9	34,9	24,8	6,0	0,2	
Zaliczki zwrotne	6,3	6,7	1,0	4,3	1,0	3,3	2,0	1,3	0,1	
Dłużnicy różni	32,7	32,7	5,0	18,5	4,4	14,1	6,6	9,0	0,2	
Fundusze obrotowe i spe- cialne	1,8	0,9	—	0,7	0,0	0,7	—	0,2	—	
Sumy przechodnie	19,8	16,9	—	15,9	0,5	15,4	15,3	1,0	—	
Różni za wydane kaucje i depozyty	3,3	3,0	0,1	2,4	0,3	2,1	1,8	0,5	—	
Zaliczki budżetowe	11,7	9,2	1,1	6,9	0,8	6,1	4,9	1,0	0,2	
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	10,7	8,4	0,3	7,0	1,2	5,8	3,7	1,1	0,0	
Niedobory budżetowe	205,3	116,6	22,4	85,8	14,6	71,2	60,0	8,2	0,2	
z lat poprzednich	193,8	109,2	18,9	82,6	12,8	69,8	59,8	7,7	—	
z roku sprawozdawczego	11,5	7,4	3,5	3,2	1,8	1,4	0,2	0,5	0,2	
Ogólna suma zamknięć rachunkowych	381,8	304,5	42,7	213,1	35,2	177,9	135,0	47,2	1,5	
Stan bierny										
Sumy przechodnie	56,2	74,8	5,9	59,8	3,2	56,6	53,5	8,7	0,4	
Deponenci	44,3	43,9	1,3	36,8	4,1	32,7	24,0	5,5	0,3	
Weksle własne	16,1	10,9	0,9	8,9	3,5	5,4	0,0	1,1	—	
Pożyczki krótkoterminowe	48,3	18,5	0,8	15,7	1,6	14,1	13,3	2,0	—	
Rachunki otwartego kre- dytu	14,2	4,5	0,8	2,8	0,1	2,7	2,0	0,9	—	
Zaliczki zwrotne	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	—	0,0	—	
Wierzyciele różni	144,2	81,7	21,5	48,9	12,9	36,0	24,2	11,1	0,2	
Fundacje	2,2	2,5	—	2,5	0,1	2,4	2,4	0,0	—	
Depozyty walorowe	5,0	3,4	0,1	2,5	0,5	2,0	1,8	0,8	—	
Fundusze obrotowe i spe- cialne	22,8	22,1	2,7	14,6	2,6	12,0	4,8	4,2	0,6	
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	9,3	9,6	0,6	8,0	1,0	7,0	5,3	1,0	0,0	
Nadwyżki budżetowe	19,2	32,6	8,1	12,6	5,6	7,0	3,6	11,9	0,0	
z lat poprzednich	6,0	12,7	2,8	5,3	2,4	2,9	2,0	4,9	—	
z roku sprawozdawczego	13,2	19,9	5,3	7,3	3,2	4,1	1,6	7,0	0,0	

^a W tym 164 gmin wiejskich nie prowadzących rachunku zamknięcia sum poza-
budżetowych.

TABL. 36. WYDATKI I DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG TYPÓW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów szpitali i zakładów opiekuńczych

Typy związków samorządowych	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938 ^a
Wydatki w milionach złotych								
Ogółem	1031,3	791,6	722,3	660,4 ^b	682,1 ^b	707,6 ^b	763,0 ^b	729,1 ^b
Gminy wiejskie	160,9	135,1	114,2	108,8	110,1	102,0	107,1	107,1
Miasta	641,9	491,0	463,2	411,9	414,3	435,8	496,0	468,7
Powiat. związ. samorząd.	203,1	147,5	125,3	122,5	139,3	141,4	142,6	130,3
Wojew. związ. samorząd.	25,4	18,0	19,6	17,2	18,4	28,4	17,3	23,0
Wydatki zwyczajne	769,6	649,9	610,3	566,7	563,3	553,8	550,8	565,5
Gminy wiejskie	125,2	115,9	105,9	99,8	98,6	92,3	94,1	97,7
Miasta	471,7	393,6	378,0	344,7	332,9	329,9	329,6	337,5
Powiat. związ. samorząd.	151,4	123,9	107,8	105,9	115,4	115,1	110,9	111,4
Wojew. związ. samorząd.	21,3	16,5	18,6	16,3	16,4	16,5	16,2	18,9
Wydatki nadzwyczajne	261,7	141,7	112,0	93,7	118,8	153,8	212,2	163,6
Gminy wiejskie	35,7	19,2	8,3	9,0	11,5	9,7	13,0	9,4
Miasta	170,2	97,4	85,2	67,2	81,4	105,9	166,4	131,2
Powiat. związ. samorząd.	51,7	23,6	17,5	16,6	23,9	26,3	31,7	18,9
Wojew. związ. samorząd.	4,1	1,5	1,0	0,9	2,0	11,9	1,1	4,1
Dochody w milionach złotych								
Ogółem	970,2	736,6	645,3	668,1 ^c	696,2 ^c	737,8 ^c	816,6 ^c	731,7 ^c
Gminy wiejskie	154,4	125,2	103,6	106,5	112,0	102,8	111,9	107,8
Miasta	603,4	457,6	407,2	415,5	422,9	455,0	529,1	470,4
Powiat. związ. samorząd.	187,1	139,0	116,4	128,2	142,8	151,4	158,3	130,5
Wojew. związ. samorząd.	25,3	14,8	18,1	17,9	18,5	28,6	17,3	23,0
Dochody zwyczajne	801,6	644,6	555,4	572,0	585,9	580,6	592,6	582,1
Gminy wiejskie	129,8	112,3	96,8	99,3	103,0	95,7	100,6	99,5
Miasta	490,2	393,1	336,6	342,8	341,6	343,0	351,3	343,5
Powiat. związ. samorząd.	160,4	125,1	104,7	113,1	123,8	125,3	124,7	120,1
Wojew. związ. samorząd.	21,2	14,1	17,3	16,8	17,5	16,6	16,0	19,0
Dochody nadzwyczajne	168,6	92,0	89,9	96,1	110,3	157,2	224,0	149,6
Gminy wiejskie	24,6	12,9	6,8	7,2	9,0	7,1	11,3	8,3
Miasta	113,2	64,5	70,6	72,7	81,3	112,0	177,8	126,9
Powiat. związ. samorząd.	26,7	13,9	11,7	15,1	19,0	26,1	33,6	10,4
Wojew. związ. samorząd.	4,1	0,7	0,8	1,1	1,0	12,0	1,3	4,0
Na jednego mieszkańca w złotych								
Wydatki ogółem	32,75	25,14	22,94	20,97	21,36	22,15	23,90	22,83
Gminy wiejskie	7,06	5,93	5,02	4,78	4,76	4,40	4,61	4,62
Miasta	73,88	56,51	53,06	47,15	46,99	49,39	56,22	53,12
Powiatowe związki samo- rządowe	7,57	5,50	4,67	4,64	5,20	5,28	5,34	4,86
Wojewódzkie związki sa- morządowe	7,94	5,62	6,12	5,37	5,75	8,87	5,40	7,19
w tym wydatki zwyczajne	24,44	20,64	19,38	18,00	17,64	17,34	17,24	17,71
Gminy wiejskie	5,49	5,08	4,65	4,39	4,26	3,98	4,05	4,21
Miasta	54,29	45,30	43,30	39,46	37,76	37,39	37,36	38,25
Powiat. związ. samorząd.	5,65	4,62	4,02	4,01	4,31	4,29	4,14	4,16
Wojew. związ. samorząd.	6,85	5,15	5,72	5,09	5,12	5,15	5,06	5,90

^a Preliminarze. ^b Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.
^c Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 37. WAŻNIEJSZE RODZAJE WYDATKÓW I DOCHODÓW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów szpitali i zakładów opiekuńczych

Rodzaje wydatków i dochodów	1930- -1931	1932- -1933	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938 ^a	1930- -1931	1932- -1933	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938 ^a
	w milionach złotych					w odsetkach				
Wydatki										
Ogółem	1031.3	722.3	707.6 ^b	763.0 ^b	729.1 ^b	x	x	x	x	x
Wydatki zwyczajne	769.6	610.3	553.8	550.8	565.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
w tym:										
Zarząd ogólny	178.3	142.1	131.9	130.7	132.5	23.2	23.3	23.8	23.7	23.4
Majątek	15.3	12.1	9.6	10.3	10.2	2.0	2.0	1.7	1.9	1.8
Spłata długów	107.9	96.4	69.2	61.8	66.7	14.0	15.8	12.5	11.2	11.8
Drogi i place publiczne oraz pomiary i plany rozbudowy	109.9	65.9	84.2	84.2	81.8	14.3	10.8	15.2	15.3	14.5
Oświata, kult. i sztuka	96.5	71.3	64.9	64.2	70.3	12.5	11.7	11.7	11.7	12.4
Zdrowie publiczne i opieka społeczna	171.9	146.8	125.9	128.9	134.4	22.3	24.0	22.7	23.4	23.8
Popieranie rolnictwa	14.3	10.4	9.9	10.3	11.5	1.8	1.7	1.8	1.9	2.0
Bezpieczeństwo publ.	42.2	31.3	26.2	26.1	27.9	5.5	5.1	4.7	4.7	4.9
Wydatki nadzwyczajne	261.7	112.0	153.8	212.2	163.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
w tym:										
Majątek	34.0	9.0	14.6	15.0	15.5	13.0	8.0	9.5	7.1	9.5
Przedsiębiorstwa	52.7	18.9	36.2	45.6	55.6	20.1	16.9	23.5	21.5	34.0
Spłata długów	14.5	24.6	5.2	42.3	2.9	5.5	22.0	3.4	19.9	1.8
Drogi i place publiczne oraz pomiary i plany rozbudowy	78.2	23.9	47.0	65.9	48.1	29.9	21.3	30.7	31.0	29.4
Oświata, kult. i sztuka	34.0	10.7	15.4	18.5	17.9	13.0	9.6	10.0	8.7	10.9
Zdrowie publiczne i opieka społeczna	26.1	10.0	11.4	16.1	15.3	10.0	8.9	7.4	7.6	10.0
Dochody										
Ogółem	970.2	645.3	737.8 ^c	816.6 ^c	731.7 ^c	x	x	x	x	x
Dochody zwyczajne	801.6	555.4	580.6	592.6	582.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
w tym:										
Majątek	60.4	43.8	27.5	30.6	28.4	7.5	7.9	4.7	5.2	4.9
Przedsiębiorstwa	91.3	66.5	71.7	69.2	69.7	11.4	12.0	12.3	11.7	12.0
Subwencje i dotacje	18.1	9.8	23.5	18.8	17.2	2.3	1.8	4.0	3.2	3.0
Zwroty	37.6	32.3	56.0	57.9	53.7	4.7	5.8	9.6	9.8	9.2
Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów	76.3	56.0	54.6	51.4	55.0	9.5	10.1	9.4	8.7	9.4
Daniny samorządowe	514.1	325.5	328.9	346.9	334.3	64.1	58.6	56.6	58.5	57.4
w tym:										
udziały i dodatki do podatków państw.	.	219.8	211.9	225.7	220.5	.	39.6	36.5	38.1	37.9
podatki samoistne	.	92.1	100.2	103.0	110.4	.	16.6	17.3	17.4	19.0
Dochody nadzwyczajne	168.6	89.9	157.2	224.0	149.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
w tym:										
Sprzedaż i likwid. ma- jątku i przedsięb.	9.1	4.1	12.4	10.4	7.6	5.4	4.6	7.9	4.6	5.1
Subwencje i dotacje	36.0	14.1	29.0	62.3	41.0	21.3	15.7	18.4	27.8	27.4
Pożyczki (łącznie z kon- wersją)	103.7	58.5	90.7	123.2	68.6	61.4	65.1	57.7	55.0	45.9
Daniny samorządowe (samoistne)	14.9	7.7	5.1	5.3	5.8	8.8	8.6	3.2	2.4	3.9

^a Preliminarze. ^b Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.^c Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 38. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Lata Rodzaje wydatków	1936/37									
	1935- -1936	Ogół- tem	Gmi- ny wie- skie	Miasta				w tym powyżej 200 000 mieszk.	Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
				raz- em	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone				
w milionach złotych										
Ogółem ^a 1935/36	674,0	×	101,9	416,7	76,0	340,7	218,1	133,4	22,0	
1936/37	×	728,4	107,1	476,3	81,1	395,2	256,6	134,3	10,7 ^b	
Wydatki zwyczajne	520,2	516,2	94,1	309,9	60,2	249,7	165,4	102,6	9,6 ^b	
Zarząd ogólny	131,9	130,7	38,1	74,2	15,9	57,3	38,7	17,4	1,0	
wydatki osobowe	104,1	105,2	28,5	64,7	13,9	50,8	35,5	11,2	0,8	
wydatki rzeczowe	27,8	25,5	9,6	9,5	3,0	6,5	3,2	6,2	0,2	
Majątek	9,6	10,3	0,8	8,8	2,0	6,8	4,4	0,6	0,1	
Przedsiębiorstwa (deficyty)	2,8	2,6	0,2	2,3	0,2	2,1	1,8	0,1	0,0	
Splata długów	69,2	61,8	3,3	48,6	6,8	41,8	26,7	8,0	1,9 ^b	
Drogi i place publiczne	80,9	80,2	5,9	22,7	4,3	18,4	13,8	48,4	3,2	
Pomiary i plany rozbudowy	3,3	4,0	0,1	3,8	0,4	3,4	2,6	0,1	—	
Oświata	57,2	56,0	23,4	31,4	8,1	23,3	14,6	1,2	0,0	
Kultura i sztuka	7,7	8,2	0,2	7,6	0,2	7,4	6,2	0,2	0,2	
Zdrowie publiczne	50,5	52,4	7,0	36,5	5,4	31,1	20,5	8,6	0,3	
w tym dopłata do szpitali	4,8	4,6	—	3,4	0,1	3,3	3,0	0,9	0,3	
Opieka społeczna	41,8	41,8	5,4	31,9	5,5	26,4	17,6	2,0	2,5	
w tym dopłata do zakła- dów opiekuńczych	7,3	7,3	—	5,2	0,2	5,0	4,1	0,2	1,9	
Popieranie rolnictwa	9,9	10,3	1,3	0,7	0,2	0,5	0,4	8,0	0,3	
Popieranie przem. i handlu	4,2	6,0	0,1	5,6	0,9	4,7	3,3	0,3	0,0	
Bezpieczeństwo publiczne	26,2	26,1	2,7	22,2	8,1	16,1	9,4	1,2	—	
Świadczenia na rzecz in- nych związków samorząd.	6,2	9,0	2,9 ^c	2,3	1,0	1,3	0,7	3,8	0,0	
Różne	18,8	16,8	2,7	11,3	2,2	9,1	4,7	2,7	0,1	
Wydatki nadzwyczajne	153,8	212,2	13,0	166,4	20,9	145,5	91,2	31,7	1,1	
Zarząd ogólny	2,9	2,4	0,3	1,4	0,2	1,2	1,2	0,7	—	
Majątek	14,6	15,0	1,6	12,3	1,3	11,0	5,5	1,1	0,0	
Przedsiębiorstwa	36,2	45,6	0,3	42,3	4,8	37,5	26,1	3,0	—	
Splata długów	5,2	42,3	0,4	40,5	1,3	39,2	33,4	1,4	—	
Drogi i place publiczne	45,6	64,5	1,5	41,7	8,7	35,0	15,3	20,5	0,8	
Pomiary i plany rozbudowy	1,4	1,4	0,0	1,3	0,3	1,0	0,2	0,1	—	
Oświata, kultura i sztuka	15,4	18,5	7,5	10,4	2,5	7,9	6,0	0,5	0,1	
Zdrowie publiczne	8,4	11,7	0,2	10,4	2,6	7,8	1,9	1,0	0,1	
Opieka społeczna	3,0	4,4	0,7	3,4	0,5	2,9	0,9	0,3	0,0	
Popieranie rolnictwa	1,9	2,3	0,2	0,5	0,2	0,3	—	1,6	—	
Popieranie przem. i handlu	0,4	0,2	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,2	—	
Bezpieczeństwo publiczne	0,7	1,2	0,1	1,1	0,3	0,8	0,7	0,0	—	
Różne	18,1	2,7	0,2	1,1	0,2	0,9	—	1,3	0,1	
Pokrycie niedoborów bud- żetowych z lat ubiegłych	35,6	50,8	4,6	33,0	8,5	24,5	10,1	13,0	0,2	

^a Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych. ^b W tym 1,2 mil. zł splata rat i procentów od pożyczki zaciągniętej przez Pomorską Elektrownię Krajową w Gródku. ^c W tym 2,5 mil. zł na uposażenia sołtysów; w latach poprzednich sumy te wykazywane były w dziale „Zarząd ogólny” lub w dziale „Różne”.

TABL. 39. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Lata Rodzaje dochodów	1935- -1936	1936/37						Po- wia- towe	Woje- wódz- kie	związki sa- morządowe	
		Ogół- tem	Gmi- ny wieł- skie	Miasta							
				ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 200 000 mieszk.				
w milionach złotych											
Ogółem ^a 1935/36	703,9	×	102,8	435,8	81,3	354,5	224,5	143,3	22,0		
1936/37	×	781,9	111,9	509,4	88,9	420,5	267,7	149,9	10,7 ^b		
Dochody zwyczajne	546,7	557,9	100,6	331,6	62,9	268,7	176,1	116,3	9,4 ^b		
Majątek	27,5	30,6	2,4	25,2	6,3	18,9	11,1	2,8	0,2		
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	71,7	69,2	0,8	67,4	11,7	55,7	39,1	0,7	0,3		
Subwencje i dotacje	23,5	18,8	2,4	9,7	2,3	7,4	1,5	5,6	1,1		
Zwroty ^c	56,0	57,9	4,8	30,2	4,9	25,3	15,8	19,9	3,0 ^b		
Oplaty administracyjne	13,9	15,2	4,3	7,1	1,7	5,4	3,5	3,8	—		
Oplaty za korzystanie z urządzeń i zakładów	20,7	16,7	2,7	13,0	3,6	9,4	6,2	0,9	0,1		
Dopłaty ^d	2,9	3,0	0,2	1,4	0,2	1,2	0,7	1,4	0,0		
Udziały w podat. państw. dochodowym	47,6	62,6	3,6	53,6	7,8	45,8	33,4	5,2	0,2		
od lokali	32,1	32,3	2,1	26,7	3,4	23,3	17,5	3,5	—		
specjaln. od wynagrodzeń	—	15,6	1,5	12,2	1,4	10,8	8,0	1,7	0,2		
Dodatki do podat. państw. w tym do podatku:	164,3	163,1	28,3	99,0	19,5	79,5	50,5	35,8	—		
gruntowego	37,0	34,2	15,8	1,0	0,8	0,2	0,0	17,4	—		
od nieruchomości	33,9	33,0	0,5	31,8	2,5	29,3	22,7	0,7	—		
przemysłowego	44,6	50,4	4,7	40,2	8,7	31,5	19,1	5,5	—		
od spożycia, zużycia lub produkcji	21,0	14,2	2,8	5,4	2,3	3,1	1,5	6,0	—		
opłat stemplowych od przeniesienia własności nieruchomości	8,9	11,8	2,7	6,3	1,3	5,0	3,4	2,8	—		
dochodowego	15,4	15,9	1,4	11,4	3,3	8,1	2,1	3,1	—		
Podatki samoistne	100,2	103,0	43,8	16,5	3,2	13,3	8,1	38,6	4,1		
w tym:											
opłaty drogowe	36,6	38,1	0,3	0,6	0,1	0,5	0,0	37,2	—		
wyrównawczy	38,1	38,1	38,1	—	—	—	—	—	—		
od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk	6,6	6,4	0,2	6,2	0,4	5,8	4,5	—	—		
Różne	18,4	17,8	7,3	8,5	1,7	6,8	6,2	1,6	0,4		
Dochody nadzwyczajne	157,2	224,0	11,3	177,8	26,0	181,8	91,6	33,6	1,3		
Sprzedaż i likwidacja ma- jtku i przedsiębiorstw	12,4	10,4	0,7	8,3	1,7	6,6	4,7	0,9	0,5		
Subwencje i dotacje	29,0	62,3	2,8	47,7	6,4	41,3	20,3	11,8	0,0		
Zwroty	5,0	4,3	0,2	0,5	0,1	0,4	—	3,6	—		
Pożyczki (łącznie z kon- wersją)	90,7	123,2	5,0	103,1	16,0	87,1	55,6	14,4	0,7		
Dopłaty	1,1	0,9	0,1	0,2	0,0	0,2	—	0,6	—		
Podatki inwestycyjne	4,0	0,7	0,1	0,6	0,1	0,5	—	0,0	—		
Podatki od kopalń	—	3,7	1,8	1,0	0,3	0,7	—	0,9	—		
Różne	15,0	18,5	0,6	16,4	1,4	15,0	11,0	1,4	0,1		
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	7,6	11,4	3,5	3,9	1,9	2,0	0,4	4,0	—		

^a Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. ^b W tym 1,2 mil. zł zwrot rat i procentów przez Pomorską Elektrownię Krajową w Gródku. ^c Wpływy z tytułu zastępczo wyłożonych sum za związki prawa publicznego oraz instytucje i osoby prywatne. ^d Specjalne opłaty z tytułu szczególnych korzyści lub udogodnień przy korzystaniu z urządzeń lub z zakładów samorządowych.

TABL. 40. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Lata Rodzaje wydatków	1937/38								
	1936- 1937 ^a	Ogół- tem	Gmi- ny wiej- skie	Miasta				Po- wia- towe	Woje- wódz- kie
				ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 200 000 mieszk.		
w milionach złotych									
Ogółem ^b 1936/37 ^a 1937/38	590.2 ×	×	94.8	383.2	64.4	318.8	208.0	101.3	10.9
	691.7	107.1	447.5	76.4	371.1	248.6	121.6	15.5	
Wydatki zwyczajne	484.2	528.1	97.7	316.3	59.9	256.4	170.5	102.7	11.4
Zarząd ogólny	125.8	132.5	39.8	75.5	16.8	58.7	40.0	16.2	1.0
wydatki osobowe	104.6	110.4	31.6	66.8	14.2	52.6	37.0	11.2	0.8
wydatki rzeczowe	21.2	22.1	8.2	8.7	2.6	6.1	3.0	5.0	0.2
Majątek	9.4	10.2	0.9	8.5	2.0	6.5	4.1	0.8	0.0
Przedsiębiorstwa (deficyty)	2.4	2.8	0.2	2.5	0.2	2.3	1.9	0.1	—
Spłata długów	63.2	66.7	4.4	52.0	7.5	44.5	29.0	8.2	2.1
Drogi i place publiczne	65.4	77.1	4.1	21.8	3.6	18.2	13.1	46.7	4.5
Pomiary i plany rozbudowy	3.6	4.7	0.0	4.5	0.4	4.1	3.2	0.2	—
Oświata	56.7	62.6	26.9	34.1	8.7	25.4	15.9	1.5	0.1
Kultura i sztuka	7.0	7.7	0.3	6.9	0.2	6.7	5.6	0.3	0.2
Zdrowie publiczne	47.5	52.7	7.4	36.7	5.3	31.4	20.8	8.3	0.3
Opieka społeczna	42.2	44.4	5.8	32.7	5.6	27.1	18.2	3.2	2.7
Popieranie rolnictwa	9.8	11.5	1.6	0.7	0.2	0.5	0.4	8.9	0.3
Popieranie przem.i handlu	4.0	4.5	0.1	4.1	0.5	3.6	2.7	0.3	0.0
Bezpieczeństwo publiczne	25.4	27.9	3.0	23.4	6.1	17.3	10.1	1.5	—
Świadczenia na rzecz in- nych związków samorząd.	6.4	6.5	0.1	2.9	0.9	2.0	0.7	3.5	0.0
Różne	15.4	16.3	3.1	10.0	1.9	8.1	4.8	3.0	0.2
Wydatki nadzwyczajne	106.0	163.6	9.4	131.2	16.5	114.7	78.1	18.9	4.1
Zarząd ogólny	1.6	1.3	0.1	1.0	0.1	0.9	0.7	0.2	—
Majątek	11.1	15.5	2.1	12.7	2.1	10.6	6.7	0.7	—
Przedsiębiorstwa	30.4	55.6	0.3	54.7	3.6	51.1	44.0	0.6	—
Spłata długów	1.9	2.9	0.2	2.5	0.4	2.1	0.3	0.2	—
Drogi i place publiczne	32.8	46.5	1.3	28.0	4.8	23.2	13.5	13.7	3.5
Pomiary i plany rozbudowy	1.5	1.6	0.0	1.6	0.5	1.1	0.5	0.0	—
Oświata, kultura i sztuka	11.4	17.8	4.4	12.9	1.9	11.0	5.9	0.5	—
Zdrowie publiczne	8.5	11.9	0.5	10.8	2.2	8.6	3.0	0.4	0.2
Opieka społeczna	2.5	3.4	0.1	2.7	0.3	2.4	1.6	0.6	0.0
Popieranie rolnictwa	0.5	1.4	0.0	0.3	0.2	0.1	—	0.7	0.4
Popieranie przem.i handlu	0.2	0.7	0.0	0.6	0.0	0.6	0.6	0.1	—
Bezpieczeństwo publiczne	1.1	1.5	0.1	1.3	0.2	1.1	0.9	0.1	—
Różne	2.5	3.5	0.3	2.1	0.2	1.9	0.4	1.1	0.0
Pokrycie niedoborów bud- żetowych z lat ubiegłych	17.0	7.1	2.3	3.4	2.2	1.2	0.1	1.4	—

^a Dane dla 1936/37 są częściowo nieporównywalne z danymi za 1937/38 ze względu na zmniejszenie w 1936/37 kredytów na wydatki osobowe w poszczególnych działach o sumy odpowiadające mniej więcej podatkowi specjalnemu od wynagrodzeń. ^b Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 41. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

		1937/38							Po- wia- towe	Woje- wódz- kie
Lata	Rodzaje dochodów	1936- 1937 ^a	Ogó- łem	Gmi- ny wiej- skie	Miasta			w tym powyżej 200 000 mieszk.		
					ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone			
Ogółem ^b	1936/37 ^a	599,9	×	95,7	388,3	67,5	320,8	209,3	104,9	11,0
	1937/38	×	694,3	107,8	449,2	78,1	371,1	248,5	121,8	15,5
Dochody zwyczajne	493,6	544,7	99,5	322,3	61,7	260,6	172,7	111,4	11,5	
Majątek	25,8	28,4	2,6	22,9	6,8	16,1	9,9	2,6	0,3	
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	69,4	69,7	0,7	68,2	11,4	56,8	39,1	0,6	0,2	
Subwencje i dotacje	13,3	17,2	2,3	7,2	2,0	5,2	1,6	5,1	2,6	
Zwroty	49,4	53,7	5,1	31,8	5,5	26,3	16,4	13,6	3,2	
Oplaty administracyjne	10,9	11,6	3,9	6,7	1,6	5,1	3,3	1,0	—	
Oplaty za korzystanie z urządzeń i zakładów	17,5	17,7	2,6	12,7	3,0	9,7	7,0	2,3	0,1	
Dopłaty	3,4	3,4	0,2	1,4	0,4	1,0	0,3	1,8	—	
Udziały w podat.państw. dochodowym	48,6 ^c	99,7	6,1	84,3	13,5	70,8	50,1	9,1	0,2	
od lokali	34,3	32,1	2,4	26,4	3,3	23,1	17,4	3,3	—	
od lokali	14,3	14,0	0,0	14,0	3,1	10,9	7,7	—	—	
przemysł. od obrotu	—	37,5	2,3	30,8	5,7	25,1	15,7	4,4	—	
specjaln. od wynagrodzeń	—	16,1	1,4	13,1	1,4	11,7	9,3	1,4	0,2	
Dodatki do podat. państw. w tym do podatku:	140,8 ^c	120,8	24,7	63,7	13,5	50,2	31,4	32,4	—	
gruntowego	30,2	36,4	16,3	1,1	0,9	0,2	0,0	19,0	—	
od nieruchomości	30,4	32,7	0,6	31,4	2,8	28,6	21,9	0,7	—	
od świadectw przem. i kart rejestracyjnych	39,4 ^c	9,7	1,7	7,0	2,8	4,2	2,2	1,0	—	
od spożycia, zużycia lub produkcji	14,5	13,9	2,5	5,5	2,4	3,1	1,4	5,9	—	
opłat stempowych od przeniesienia własności nieruchomości	7,8	9,3	2,0	4,8	1,1	3,7	2,6	2,5	—	
dochodowego	15,5	15,5	1,3	11,2	3,1	8,1	1,9	3,0	—	
Podatki samoistne	102,8	110,4	49,5	15,5	3,3	12,2	7,3	41,4	4,0	
w tym:										
opłaty drogowe	35,3	40,5	—	—	—	—	—	40,5	—	
wyrównawczy	39,8	44,5	44,5	—	—	—	—	—	—	
od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk	8,3	6,4	0,2	6,2	0,4	5,8	4,4	—	—	
Różne	11,7	12,1	1,8	7,9	0,7	7,2	6,3	1,5	0,9	
Dochody nadzwyczajne	106,3	149,6	8,3	126,9	16,4	110,5	75,8	10,4	4,0	
Sprzedaż i likwidacja majątku i przedsiębiorstw	9,1	7,6	1,0	6,1	3,1	3,0	1,7	0,4	0,1	
Subwencje i dotacje	27,1	41,0	2,3	31,1	4,8	26,3	12,1	4,9	2,7	
Zwroty	2,0	3,2	0,3	2,2	1,3	0,9	0,1	0,7	—	
Pożyczki	50,8	68,6	2,3	62,7	5,7	57,0	42,1	2,4	1,2	
Dopłaty	1,4	1,5	0,1	0,9	0,3	0,6	—	0,5	—	
Podatki inwestycyjne	0,9	0,8	0,0	0,8	0,1	0,7	—	0,0	—	
Podatki od kopalń	3,4	3,5	1,7	1,0	0,3	0,7	—	0,8	—	
Różne	11,6	23,4	0,6	22,1	0,8	21,3	19,8	0,7	—	
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	-2,3	3,0	1,0	0,9	0,5	0,4	—	1,1	—	

^a Bez podatku specjalnego od wynagrodzeń; ob. uwagę ^a do tabl. 40 nr str. 383. ^b Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. ^c Udział w podatku przemysłowym od obrotu podano łącznie z dodatkiem do podatku od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

TABL. 42. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Lata Wydatki Dochody Typy zakładów	Ogółem	Miasta				Po- wia- towe	Woje- wódz- kie
		ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 200 000 mieszk.	związki sa- morządowe	
w milionach złotych							
Na podstawie zamknięć rachunkowych							
Wydatki 1935/36	45,7	27,2	0,8	26,4	20,1	9,4	9,1
1936/37	46,5	28,3	1,0	27,3	20,2	9,4	8,8
Zakłady opiekuńcze	10,0	6,3	0,3	6,0	4,8	0,7	3,0
Szpitala	36,5	22,0	0,7	21,3	15,4	8,7	5,8
Dochody 1935/36	33,9	19,2	0,5	18,7	13,7	8,2	6,5
1936/37	34,7	19,7	0,7	19,0	13,1	8,4	6,6
Zakłady opiekuńcze	2,8	1,2	0,1	1,1	0,7	0,5	1,1
Szpitala	31,9	18,5	0,6	17,9	12,4	7,9	5,5
Na podstawie preliminarzy budżetowych							
Wydatki 1936/37 ^b	46,8	28,6	1,0	27,6	19,6	8,8	9,4
1937/38	48,3	29,2	1,0	28,2	20,6	9,2	9,9
Zakłady opiekuńcze	11,1	6,7	0,2	6,5	4,8	0,8	3,6
Szpitala	37,2	22,5	0,8	21,7	15,8	8,4	6,3
Dochody 1936/37 ^b	35,7	20,1	0,9	19,2	14,2	8,3	7,3
1937/38	37,3	21,1	0,8	20,3	14,1	8,7	7,5
Zakłady opiekuńcze	3,9	1,7	0,1	1,6	0,7	0,7	1,5
Szpitala	33,4	19,4	0,7	18,7	13,4	8,0	6,0

a Gminy wiejskie nie posiadają zakładów opiekuńczych i szpitali wydzielonych z budżetu administracyjnego. b Ob. uwagę a do tabl. 40 na str. 383.

TABL. 43. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW MIEJSKICH MIAST LICZĄCYCH PONAD 20 000 MIESZKAŃCÓW W 1936/37
Na podstawie zamknięć rachunkowych

Typy przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw		Wydatki		Docho- dy	Nadwyżka			Niedobór	
			ogółem	w tym odpisy na fundu- sze		Liczba przed- siębior.	Su- my	w tym prze- lew do budż. admin.	Liczba przed- siębior.	Sumy w mi- lionach zł
	A	B	w milionach zł			w mil. zł				
Ogółem	361	358	198,4	20,7	251,2	271	55,9	51,9	48	3,1
Komunikacja	12	12	47,3	6,5	54,2	7	7,5	7,5	4	0,6
w tym tramwaje i autobusy	8	8	47,1	6,5	54,0	3	7,5	7,5	4	0,6
Elektryczność i gaz	72	70	67,7	7,7	94,6	66	26,9	25,1	—	—
elektrownie	48	46	37,7	5,4	57,2	46	19,5	18,0	—	—
gazownie	24	24	30,0	2,3	37,4	20	7,4	7,1	—	—
Zdrowot. i higiena	88	88	49,9	4,7	63,7	62	15,4	14,0	18	1,6
w tym wodociągi i kanalizacja	52	52	36,6	4,1	51,6	44	15,1	13,8	6	0,1
Budownictwo	22	21	2,8	0,0	2,8	11	0,0	0,0	3	0,0
w tym: cegielnie	2	2	0,3	—	0,3	1	0,0	0,0	1	0,0
betoniarnie	10	9	0,9	0,0	0,9	3	0,0	0,0	1	0,0
Apro wizacja	122	122	21,2	1,6	25,7	97	5,2	4,5	9	0,7
w tym: rzeźnie	68	68	15,6	1,3	20,3	61	4,7	4,0	3	0,0
targowiska	42	42	0,9	0,0	1,0	28	0,1	0,1	3	0,0
Rolnictwo	23	23	6,7	0,1	7,2	17	0,6	0,5	5	0,1
Inne	22	22	2,8	0,1	3,0	11	0,3	0,3	9	0,1

a A—liczba wszystkich przedsiębiorstw eksploatowanych we własnym zakresie; B—liczba przedsiębiorstw, dla których uwzględniono wydatki i dochody.
Uwaga. Ob. uwagę do tabl. 45 na str. 386.

TABL. 44. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW
ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 1937/38 R.
Na podstawie preliminarzy budżetowych

Wydatki Dochody Typy przedsiębiorstw	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
			ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 200 000 mieszk.		
w milionach złotych								
Wydatki	278,9	1,6	269,0	38,8	230,2	175,2	8,2	0,1
Elektrownie	83,2	0,5	81,8	17,5	64,3	43,4	0,9	—
Gazownie	37,3	0,0	37,3	5,2	32,1	26,2	—	—
Wodociągi i kanalizacja	44,2	0,1	43,5	4,2	39,3	27,7	0,6	—
Zakłady komunikacyjne	50,1	—	46,8	0,1	46,7	44,0	3,3	—
Rzeźnie	23,2	0,4	22,8	7,5	15,3	9,0	0,0	—
Inne	40,9	0,6	36,8	4,3	32,5	24,9	3,4	0,1
Dochody	340,1	1,8	328,2	47,7	280,5	209,3	9,8	0,3
Elektrownie	108,5	0,5	106,8	21,7	85,1	55,0	1,2	—
Gazownie	43,8	0,0	43,8	5,9	37,9	30,1	—	—
Wodociągi i kanalizacja	58,3	0,1	56,6	4,6	52,0	36,8	1,6	—
Zakłady komunikacyjne	58,9	—	55,5	0,1	55,4	52,9	3,4	—
Rzeźnie	28,8	0,5	28,3	9,7	18,6	10,5	0,0	—
Inne	41,8	0,7	37,2	5,7	31,5	24,0	3,6	0,3

TABL. 45. LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO^a
Stan w dn. 31.III 1937

Typy przedsiębiorstw	Ogółem	Wy- dzier- żawio- ne oso- bom trze- cim	Eksploatowane we własnym zakresie				Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
			ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 200 000 mieszk.		
Ogółem^b	1 798	63	1 615	1 316	299	55	119	1
Komunikacja	33	1	17	5	12	3	15	—
w tym: tramwaje i autobusy	13	1	9	1	8	2	3	—
kolejki	13	—	1	1	—	—	12	—
Elektryczność i gaz	383	12	362	306	56	9	9	—
elektrownie	287	10	268	231	37	4	9	—
gazownie	96	2	94	75	19	5	—	—
Zdrowotność i higiena	220	7	209	135	74	13	4	—
w tym wodociągi i kanaliz.	146	1	143	99	44	7	2	—
Budownictwo	114	13	69	49	20	3	32	—
w tym: cegielnie	40	8	24	23	1	—	8	—
betoniarnie	45	2	27	18	9	—	16	—
Apropowizacja	874	14	857	761	96	12	3	—
w tym: rzeźnie	515	8	506	455	51	4	1	—
targowiska	337	1	336	303	33	2	—	—
Rolnictwo	109	5	63	42	21	7	41	—
Inne	65	11	38	18	20	8	15	1

^a Bez przedsiębiorstw gmin wiejskich. ^b Bez przedsiębiorstw nieczynnych, będących w likwidacji lub w budowie i koncesjonowanych oraz bez przedsiębiorstw, w których związki samorządowe mają udziały, natomiast łącznie z przedsiębiorstwami dzierżawionymi przez związki samorządowe od osób trzecich.

Uwaga. Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na:
1) wydzielenie przez związki samorządowe jako przedsiębiorstw działów gospodarki, które w roku poprzednim ujmowane były w budżecie administracyjnym;
2) łączenie lub rozdziałanie poprzednio istniejących przedsiębiorstw.

D. Finanse samorządu gospodarczego

TABL. 46. WYDATKI I DOCHODY IZB ROLNICZYCH, PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH I RZEMIEŚNICZYCH

Wydatki Dochody	Izby rolnicze			Izby przemysłowo-handlowe			Izby rzemieślnicze		
	Zamknięcia rachunkowe		Bu- dżet	Zamknięcia rachunkowe		Bu- dżet	Zamknięcia rachunkowe		Bu- dżet
	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1935	1936	1937	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych								
<i>Liczba izb . . .</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>17</i>	<i>17</i>	<i>17</i>
Wydatki	8 894	9 072	10512^a	4 728	4 995	4 806	1 923	2 252	2 268
Zwyczajne	8 743	8 954	10144	4 164	4 633	4 411	1 872	2 027	2 173
Administracja . . .	1 573	1 550	1 626	3 036	3 267	3 406	948	1 018	1 083
Oświata	900	908	978	130	174	190	44	76	88
Popieranie prze- mysłu i handlu . .	—	—	—	496	492	430	501 ^b	595 ^c	615 ^d
Popieranie rol- nictwa	5 955	6 277	7 266	—	—	—	—	—	—
Spłata długów . .	126	67	56	377	507	261	89	61	47
Inne	189	152	218	125	193	124	290	277	340
Nadzwyczajne . .	151	118	368	564	362	395	51	225	95
Administracja . . .	13	11	14	100	100	134	1	—	2
Spłata długów . .	—	—	—	45	—	—	—	—	21
Inne	138	107	354	419 ^e	262 ^f	261 ^g	50	225	72
Dochody	8 942	9 404	10121^a	4 719	5 498	4 801	2 344	2 112	2 097
Zwyczajne	8 916	9 390	10076	4 537	5 012	4 552	2 276	1 995	2 001
Podatki	4 161	4 404	4 650	3 152	2 985	2 995	607	526	648
Opłaty	1 584	1 391	1 507	1 172	1 802	1 338	1 582	1 300	1 133
Subwencje i za- siłki	2 958	3 394	3 711	—	—	—	—	—	—
Inne	213	201	208	213	225	219	87	169	220
Nadzwyczajne . .	26	14	45	182	486	249	68	117	96
Pożyczki	—	—	45	30	131	—	—	31	—
Subwencje i za- siłki	18	2	—	135	241	243	66	86	96
Inne	8	12	—	17	114	6	2	—	—

^a Dla Wołyńskiej Izby Rolniczej budżet 1936/37. ^{b-d} W tym koszty egzaminów dla majstrów i czeladników: ^b—294 tys. zł, ^c—335 tys. zł, ^d—290 tys. zł. ^{e-g} W tym spłata kosztów budowy Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu: ^e—419 tys. zł, ^f—241 tys. zł, ^g—243 tys. zł.

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Liczby bez gwiazdek dotyczą tablic z zakresu stosunków polskich, liczby z gwiazdkami dotyczą przeglądów międzynarodowych i światowych. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie kolejno powtarzających się wyrazów.

A

Abonenci radia 338, 338*
 — telefonów 192
 Absolwenci szkół powszechnych 317
 — — według języka ojczystego 312
 — — i kursów zawodowych 323
 — — ob. Dyplomy, Świadectwa dojrzałości
 Administracja cywilna, liczba stanowisk 263, 344
 — —, uposażenia 263, 264
 Administracyjne kary 347
 Administracyjny podział 12—15, 18
 — Trybunał Najwyższy 346
 Adwokaci, adwokacy aplikanci 348
 Agrarna struktura 64*
 Air-France Towarzystwo 191
 Akademickie stypendia i pożyczki 328
 — szkoły ob. Szkoły wyższe
 Akademickiej Młodzieży Przyjaciół Towarzystwo 341
 Akceptacyjny Bank 217
 Akcje, kursy 7*, 219*
 — ob. Papiery procentowe
 Akcyjne spółki ob. Spółki akcyjne
 Aluminium, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 132*, 134*
 Analfabetyzm 28, 29, 42
 Aparaty radiowe, produkcja 125
 — —, radioabonenci 338
 — —, telefoniczne 192, 193*
 — —, produkcja 125
 Aplikanci adwokacy, sądowi 348
 Apteki, apteczny personel 285
 Artystyczne szkoły 323, 324
 Asesorowie sądowi i notarialni 348
 Atletyczny Polski Związek 295
 Audycje radiowe 338
 Autobusy, autobusowa komunikacja 186
 Automobilklub Polski 295
 Azotniak, ceny hurtowe 230
 —, produkcja 126, 132*, 136*
 Azotowe związki, ceny hurtowe 230
 — —, produkcja 126, 132*

B

Bank Akceptacyjny 217
 Bank Gospodarstwa Krajowego, bilanse 202
 — — —, kredyty budowlane 215
 — — —, mieszkania wybudowane z kredytów Banku 142
 — Polski, bilanse 195
 — —, obieg biletów 197
 — —, obroty na rachunkach żyrowych 197
 — —, stopy procentowe 199
 — Rolny Państwowy, bilanse 203
 — „Społem”, bilans 209
 — Związku Spółek Zarobkowych, bilanse 210
 Banki biletowe, bilanse 196*
 — —, stopy procentowe 199, 199*
 — —, zapasy złota 7*, 196*, 197*
 — —, komunalne, bilanse 204
 —, kredyty krótkoterminowe 201
 — prywatne, bilanse 205, 206
 —, wkłady 200
 Banknoty 195, 196*, 197
 Bankowe domy, bilanse 206
 Bawełna, ceny hurtowe 229, 233*
 —, powierzchnia zasiana 82*
 —, przywóz, wywóz 163, 164, 166—169, 171*, 172*
 —, spożycie 2*
 —, zbiory 78*, 82*
 Bawełniana przędza, ceny hurtowe 229, 233*
 — —, produkcja 126
 Bawełniany przemysł, wrzeciona i krosna 2*, 130, 131*
 Bekony, ceny hurtowe 233*
 —, wywóz 163, 165, 166, 171*
 Benzyna, ceny hurtowe 230
 —, produkcja 128
 Bezrobocie Fundusz ob. Fundusz Bezrobocia, Fundusz Pracy
 Bezrobotni 237, 238, 247, 249*
 —, budżety domowe 267, 270

Bezrobotni pomoc doraźna, zimowa 282
 —, środki do życia 265
 Biały Krzyż Polski 341
 Biblioteki oświatowe szkolne 332
 — stowarzyszeń 340, 341
 — wielkie 333, 333*
 — w więzieniach 354
 Bilans Banku „Społem” 209
 — handlowy 154, 155*
 — płatniczy 222—224, 225*
 Bilanse banków biletowych 196*
 — — komunalnych 204
 — — prywatnych 205, 206
 — Banku Gospodarstwa Krajowego 202
 — — Polskiego 195
 — — Związku Spółek Zarobkowych 210
 — central kredytowych spółdzielni związkowych 209, 210
 — Centralnej Kasy Spółek Rolniczych 210
 — domów bankowych 206
 — funduszy obrotowych Skarbu Państwa 361
 — gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych 211
 — kantorów wymiany 211
 — komunalnych kas oszczędności 208
 — Państwowego Banku Rolnego 203
 — PKO 207
 — spółdzielni związkowych 108
 — spółdzielni związkowych kredytowych 209
 — — niezwiązkowych 111
 — spółek akcyjnych krajowych 99, 100
 — — zagranicznych działających w Polsce 103, 104
 — zakładów ubezpieczeń 304
 — — społecznych 298
 Biletowe banki ob. Banki biletowe
 — — ob. Bank Polski
 Biletów bankowych obieg 196*, 197
 Bilon, obieg 197
 Biura pośrednictwa pracy 247, 248
 Bokserski Polski Związek 295
 Bób, zasiewy, zbiory 76
 Budowlane kredyty 142, 215
 Budowlany przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 — —, obrót robotników 246
 — —, strajki 271
 — —, umowy zbiorowe 250
 — —, zakłady 92, 118, 123
 — —, zarobki 252, 255, 257 — 259, 261
 — —, zatrudnienie 113, 123, 242—245
 — —, ruch w miastach 139—141
 Budynki, ob. Ruch budowlany
 —, pożary 305
 — w miastach 59
 Budżet Państwa 284, 306, 331, 362 363*, 365, 366

Budżety domowe nauczycieli szkół powszechnych 269, 270
 — — pracowników umysłowych 268, 270, 270*
 — — robotników 266, 270, 270*
 — — bezrobotnych 267, 270
 Buhaje 86, 87
 Buraki cukrowe, powierzchnia zasłana 72, 73, 75, 80*
 — —, wartość produkcji 77
 — —, zbiory 72, 73, 75, 78*, 80*
 Bydło, obrót na targowiskach 148
 —, pogłowie 86, 87, 87*
 —, ubój 149

C

Cegła, ceny hurtowe 230
 —, produkcja 124
 Celuloza, produkcja 2*, 127, 132*, 137*
 —, spożycie 144
 Cement, ceny hurtowe 230
 —, produkcja 2*, 124, 132*, 136*
 —, spożycie 144
 —, wywóz 171*
 Centrale handlowe spółdzielni związkowych 110
 — kredytowe spółdzielni związkowych, bilanse 209, 210
 Centralna Kasa Spółek Rolniczych, bilanse 210
 — — —, kredyty 110, 201
 — — —, wkłady 200
 — Organizacja Kół Gospodyń Większych 340
 Centralny Związek Młodej Wsi 340
 Ceny detaliczne 227, 234, 235*, 236
 — giełdowe zbóż 232*
 — hurtowe 2*, 3*, 226, 227*, 228*, 229 — 231, 233*
 — mleścowe płacone producentom rolnym 226, 231
 — w obrotach handlu światowego 154*, 227*
 — ziemi 71
 Chałupnictwo, zarobki 252
 —, ob. Robotnicy
 Chemiczny przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 — —, obrót robotników 246
 — —, produkcja 125
 — —, strajki 271
 — —, umowy zbiorowe 250
 — —, urlopy robotników 246
 — —, —, koszty 247
 — —, zakłady 91, 118, 120
 — —, zarobki 255, 257, 259
 — —, zatrudnienie 112, 120, 242, 243
 — —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Chleb, ceny detaliczne 234, 235*
 Chlewnie zarodowe 87
 Chmiel, wartość produkcji 77

Chmiel, zasiewy, zbiory 76
 Choroby zakaźne, szczepienia ochronne 291
 —, zachorowania i zgony 291
 Chorzy umysłowo, zakłady, pensjonariusze 287
 Chóry ludowe 330
 Cieleta, obrót na targowiskach 148
 —, pogłowie 86, 87
 —, ubój 149
 Cło, dochody skarbowe 366
 —, podział wpływów 369
 —, zwroty 370
 Cudzoziemcy, ruch w miastach i uzdrowiskach 58
 Cukler, ceny detaliczne 234, 235*, 236
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, produkcja 78*, 82*, 128
 —, spożycie 144, 147, 151*
 —, sprzedaż 146
 —, wywóz 163, 165, 170, 171*
 Cukrownie 128
 Cygara, produkcja 130, 138*
 Cyna, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 132*, 134*
 —, przywóz, wywóz 167, 168, 171*
 Cynk, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 118, 132*, 134*
 —, spożycie 144
 —, wywóz 163, 165—169
 Cynkowa ruda, produkcja 117
 Czasopisma 333, 334
 — związków zawodowych 272
 Czekowy obrót PKO 198
 Czeresnie 85
 Czerwony Krzyż Polski 288, 341

D

Daniny ob. Dochody
 Deprecjacja walut, daty 218*
 Deski, ceny hurtowe 229
 —, produkcja 127
 —, wywóz 170
 Detaliczne ceny 227, 234, 235*, 236
 Dewaluacja walut, daty 218*
 Dewiz kontroli wprowadzenie, daty 218*
 — kursy 218*, 219
 Długi państwowe, stan 356, 358, 359, 360*, 362
 — — nowozaciągnięte 359
 — — obsługa 359, 363*
 — rolnicze, oddłużenie 217
 — Skarbu Śląskiego 374
 — związków samorządu terytorialnego 375, 376
 Dochody Funduszu Kwaterunku Wojakowskiego 373

Dochody Funduszu Pracy 373
 — izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych 387
 — Lasów Państwowych 370
 — mniejszych gospodarstw rolnych 69, 70*
 — monopolów państwowych 372
 — państwowe 7*, 357, 362, 363*, 365, 366
 — Polskich Kolei Państwowych 371
 — Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu 371
 — przedsiębiorstw miejskich 385
 — Skarbu Śląskiego 374
 — stowarzyszeń opiekujących się macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą 276
 — — wyższej użyteczności 341
 — zakładów opiekuńczych i szpitali 385
 — — ubezpieczeń społecznych 299, 301
 — związków samorządu terytorialnego 357, 379, 380, 382, 384, 386
 Dodatki funkcyjne, służbowe i lokalne 264
 Doksztalające kursy dla dorosłych i młodocianych 329
 — szkoły zawodowe 323
 Dominia, powierzchnia, ludność 16*, 17*
 Domy bankowe, bilanse 206
 — ludowe 332
 — składowe 152
 Dorzecza, powierzchnia 8
 —, zasoby sił wodnych 115
 Dożywianie dzieci i młodzieży 280
 Drogi bite 176, 184
 — —, wydatki 184
 — wodne śródlądowe 188, 188*
 Drogowy Fundusz 184
 Drożdże, spożycie 144, 147
 —, sprzedaż 146
 Druki nieperiodyczne 333, 334, 335*
 Drzewa owocowe 85
 —, ob. Drzewostan
 Drzewny przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 — —, obrót robotników 246
 — —, produkcja 127
 — —, strajki 271
 — —, umowy zbiorowe 250
 — —, zakłady 92, 118, 122
 — —, zarobki 252, 255, 257—259
 — —, zatrudnienie 112, 122, 242—245
 — —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Drzewostan lasów państwowych 84
 Duchowieństwo 342
 Duchowne szkoły 329
 Dyplomy szkół wyższych 326, 327
 Dyskonto 199, 199*

E

- Egzekucje sądowe 349
 Eksport, ob. Wywóz
 Elektrotechniczny przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, obrót robotników 246
 —, produkcja 125
 —, strajki 271
 —, umowy zbiorowe 250
 —, urlopy robotników 246
 —, —, koszty 247
 —, zakłady 91, 118, 120
 —, zarobki 255, 257—259
 —, zatrudnienie 112, 120, 242—245
 —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Elektrownie 116, 386
 Elektryczna energia, ceny detaliczne 234, 235*
 —, produkcja 2*, 3*, 116, 116*
 —, spożycie w miastach 148
 —, zużycie na produkcję 114
 Elektryczne instalacje w budynkach mieszkalnych miast 59
 Emeryci 345, 346
 —, ob. Renciści
 Emerytalne ubezpieczenie, ob. Ubezpieczenia emerytalne
 — zaopatrzenie, 344, 346
 —, ob. Ubezpieczenia społeczne
 Emerytalny Zakład Państwowy 344, 345
 Emigracja, 55—57
 Emisje kapitałów akcyjnych 6*, 98, 104*
 — listów zastawnych i obligacji 216
 Emisyjne banki, ob. Banki biletowe
 Energia elektryczna, ob. Elektryczna energia
 — wodna, zasoby 115, 115*

F

- Fasola, zasiewy i zbiory 76
 Filmy 336
 Finanse samorządowe, ob. Samorządu terytorialnego związku
 Finansowe gwarancje Skarbu Państwa 359, 361
 Flota handlowa, stan 187, 187*
 Frachty morskie 189*
 Fundacje opiekuńczo-lecznicze 276
 Fundusz Bezrobocia 184
 — Drogowy 184
 — Komunalny Pożyczkowo-Zapomogowy 377
 — Kultury Narodowej 331
 — Kwaterunku Wojskowego 373
 — Pracy 184, 260, 274, 282, 373, 377
 —, ob. Pośrednictwo Pracy
 Fundusz obrotowy Skarbu Państwa, bilans 361
 Funkcjonariusze państwowi, lecznictwo 289
 —, liczba, uposażenie 263, 264, 344
 Funkcyjne dodatki 264

G

- Gaz świetlny, ceny detaliczne 235, 235*
 —, produkcja 125
 —, spożycie 144, 147, 148
 — ziemny, produkcja 128
 Gazolina, produkcja 128
 Gazowe instalacje w budynkach mieszkalnych miast 59
 Gdańsk port, obrót towarów 190
 —, ruch pasażerów 190
 —, —, stacków 189, 190
 —, udział w przywozie i wywozie 160, 161
 —, urządzenia 190
 Gdynia port, obrót towarów 190
 —, ruch pasażerów 190
 —, —, stacków 189, 190
 —, udział w przywozie i wywozie 160, 161
 —, urządzenia 190
 Geograficzne położenie 8
 Gęstość zaludnienia 13—15, 16*, 19
 — mieszkań 60, 61, 62*
 Giełdy krajowe, kursy papierów procentowych 220
 —, —, walut 219
 —, obroty produktami rolnymi 148
 — pieniężne, obroty 221
 — zagraniczne, kursy polskich pożyczek 220*, 221*
 Gimnazja, ob. Szkoły średnie
 Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, ob. Kasy
 Gminy wiejskie 12, 18
 —, finanse, ob. Samorządu terytorialnego związku
 Goźdźnie, liczba 129
 —, produkcja 129
 Gospodarstwa rolne 63, 64, 64*
 —, mniejsze, koszty produkcji i dochody 69, 70*
 —, powierzchnia zasłana ziemiopłodami 72—76, 79*—82*
 —, produkcja mleka 88
 —, użytkowanie gruntów 68
 —, zbiory 74—77
 —, zwierzęta gospodarskie 86
 Gospodyni Wiejskich Centralna Organizacja Kół 340
 Górnictwo, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, produkcja 117, 132*—138*
 —, strajki 271
 —, urlopy robotników 246
 —, —, koszty 247
 —, zakłady 91, 117
 —, zarobki 252, 257—259
 —, zatrudnienie 112, 117, 241, 243, 245
 —, złoża 114*
 Granice lądowe i morskie 11, 11*
 Groch, ceny płacone producentom 231
 —, wartość produkcji 77
 —, zasiewy i zbiory 76

Gromady, liczba 12
 Grunty 64, 64*, 67, 68, 68*
 Grusze 85
 Gruzlica, łożka 287
 Gryka, ceny płacone producentom 231
 —, wartość produkcji 77
 —, zasiewy i zbiory 76
 Gwarancje finansowe Skarbu Państwa 359, 361

H

Handel, rozmieszczenie 144
 — światowy 155*, 156*, 171*
 — zagraniczny 154—175
 —, obroty 2*, 5*, 6*, 154*
 —, udział procentowy Polski 158*
 — według stopnia obrobienia 162 175*
 — — — ważniejszych towarów 163, 166—169, 171*—174*
 — — — wytworami rolniczymi i wyrobami przemysłu rolnego 170
 — — —, wzajemny udział procentowy krajów 158*
 — — z krajami 157, 166—169
 — — z uwzględnieniem krajów pochodzenia i przeznaczenia 164, 165
 — — — portów Gdyni i Gdańska 160, 161
 —, zarobki robotników 252
 Handlowe przedsiębiorstwa, upadłości 97
 — statki nowozbudowane 138*
 — zakłady, liczba 93—96, 144
 Handlowy bilans 154
 Harcerstwa Polskiego Związek 341
 Herbata, ceny hurtowe 231, 233*
 —, produkcja 78*
 —, przywóz, wywóz 163, 164, 167, 168, 171*
 —, spożycie 151*
 Hipsometria 8*, 9
 Hodowle zarodowe 87
 Hokeja na Lodzie Polski Związek 295
 — — Trawie Polski Związek 295
 Hurtowe ceny 2*, 3*, 226, 227*, 228*, 229—231, 233*
 Hutnictwo, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, obrót robotników 246
 —, produkcja 117, 118, 132*—138*
 —, strajki 271
 —, urlopy robotników 246
 —, —, koszty 247
 —, zakłady 117, 118
 —, zarobki 252, 257—259
 —, zatrudnienie 117, 118, 241, 243, 245
 Hydrografia 8

I

Import, ob. Przywóz
 Indeksy cen, ob. Wskaźniki cen
 Inspekcja pracy 273

Instruktorzy oświaty pozaszkolnej 329
 Inwalidzi pracy 297
 — wojenni i wojskowi 283, 284
 Izby lekcyjne szkół powszechnych 316
 — nowozbudowane w miastach 141
 — przemysłowo-handlowe, wydatki i dochody 387
 — rolnicze, wydatki i dochody 387
 — rozrachunkowe, obroty 198, 198*
 — rzemieślnicze, wydatki i dochody 387
 — wybudowane z kredytów B.G.K. 142

J

Jabłonie 85
 Jaja, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, — płacone producentom 231
 —, wywóz 163, 165, 170, 171*
 Jarmarki, ob. Targi
 Jedwab naturalny, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 78*, 82*
 —, przywóz, wywóz 171*—173*
 — sztuczny, ceny hurtowe 229, 233*
 —, produkcja 132*, 137*
 —, wywóz 171*
 Jedwabnictwo, hodowla 88
 Jeździecki Polski Związek 295
 Jęczmień, ceny hurtowe 231, 232*
 —, — płacone producentom 231
 —, obroty giełdowe 148
 —, przemiał w młynach 129
 —, wartość produkcji 77
 —, wysiew 78
 —, wywóz 163, 165, 166, 168, 169, 171*
 —, zasiewy 72—74, 79*
 —, zbiory 72—74, 78*, 79*
 Język czasopism i druków 334
 — nauczania w szkołach 310, 314
 — ojczysty absolwentów szkół 312
 — ludności 22, 26, 27*, 41
 Juta, ceny hurtowe 229, 233*
 —, zbiory 78*, 82*
 Jutowa przędza, tkaniny 126
 Jutowy przemysł, wrzeczona i krosna 130

K

Kajakowy Polski Związek 295
 Kanalizacja w budynkach mieszkalnych miast 59
 Kantory wymiany, bilanse 211
 Kapitały akcyjne, emisje 6*, 98, 104*
 — ob. Spółki akcyjne
 — mniejszych gospodarstw rolnych 69
 — zakładowe spółek z o. o. 105
 Kara śmierci 353
 Karne sprawy skarbowe 347
 — sprawy w sądach 349, 350
 Kartofle, ob. Ziemniaki
 Kary administracyjne 347
 —, wymiar 353

- Kasy gminne pożyczkowo-oszczędnościowe, bilanse 211
 — — — — —, kredyty krótkoterminowe 201
 — — — — —, wkłady 200
 — oszczędności komunalne, ob. Komunalne kasy oszczędności
 — — —, wkłady oszczędnościowe 212 213*
 Katolicki Związek Młodzieży Męskiej i Żeńskiej 340
 Kauczuk, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 78*
 —, przywóz, wywóz 161, 162, 168, 171*, 173*, 174*
 —, spożycie 2*
 Kawa, ceny hurtowe 231, 233*
 —, produkcja 78*
 —, przywóz, wywóz 163, 164, 167, 168, 171*
 —, spożycie 151*
 Kinematografy 336, 336*, 337
 Kler świecki i zakonny 342
 Kluby sportowe 295
 Knury zarodowe 87
 Koedukacyjne szkoły 315, 318
 Kokony jedwabne, produkcja 88
 Koks, produkcja 125, 132*
 —, wywóz 163, 165, 166, 168, 169, 171*
 Kolarskich Towarzystw Polskich Związek 295
 Koleje, długość linii 176, 182*, 183*
 —, linie nowowytbudowane 177
 —, opłaty przewozowe 181
 —, personel 177, 263,
 —, przewóz pasażerów 177, 178, 183*
 —, — towarów 2*, 5*, 177, 179, 180, 183*
 —, stan i praca 177, 183*
 —, tabor 177, 183*
 —, tranzyt 179, 180, 182
 —, uposażenia 263, 264
 —, wydatki i dochody 371
 —, wypadki 181
 Kolonie letnie dziecięce 281
 —, powierzchnia, ludność 16* 17*
 Komasaćja, ob. Scalenia
 Komisje oddłużeniowo-oszczędnościowe 375
 — opieki społecznej 276
 — powiatowe oświaty pozaszkolnej 329
 Komitet Ogólnopolski Obywatelski Pomocy Bezrobotnym 282
 Komornicy 348
 Komunalne banki, ob. Banki
 — kasy oszczędności, bilanse 208
 — — —, kredyty krótkoterminowe 201
 — — —, obroty na książeczkach oszczędnościowych 213
 — — —, wkłady 200.
- Komunalny Fundusz Pożyczkowo-Zapomogowy 377
 Komunikacja autobusowa 186
 Koncerty, bilety sprzedane 337
 Konie, ceny płacone producentom 231
 —, pogłowie 86, 87, 87*
 —, ubój 149
 Konopie, ceny hurtowe 229
 —, wartość produkcji 77
 —, wrzeczona i krosna 130
 —, zasiewy 76, 81*
 —, zbiory 76, 78* 81*
 Konwersja długów rolniczych 217
 Kopaliny, złoża 114*
 Kopalnie ropy naftowej 117
 — rudy cynku i ołowiu 117
 — — żelaza 117
 — soli kamiennych 117
 — — potasowej 117
 — węgla 117, 246, 246*
 Koszty produkcji mniejszych gospodarstw rolnych 69, 70*
 — urlopów robotników w przemyśle 247
 — utrzymania 4*, 226, 229*
 — żywności 227, 229*, 235
 Kozy, obrót na targowiskach 148
 —, pogłowie 86
 —, ubój 149
 Kredyty centrale spółdzielni związkowych, bilanse 209, 210
 — instytucje, kredyty 201
 — —, sieć 194
 — —, wkłady 200
 Kredyty budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego 215
 — — Towarzystwa Osiedli Robotniczych 142
 — Centralnej Kasy Spółek Rolniczych 110
 — długoterminowe ob. Długi
 — krótkoterminowe, zobowiązania i wierzytelności zagraniczne 214
 — — w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych 201
 — zbożowe 215
 Krosna 130
 Krowy, ceny płacone producentom 231
 —, mleczność 88
 —, pogłowie 86, 87
 Książeczki oszczędnościowe, wkłady 212
 Książki, czasopisma, zakłady handlowe 95
 —, ob. Druki nieperiodyczne
 Kukurydza, wartość produkcji 77
 —, wywóz 171*
 —, zasiewy 76, 80*
 —, zbiory 76, 78* 80*
 Kulturalno-oświatowe stowarzyszenia 340

Kultury Narodowej Fundusz 331
 Kursy akcji przemysłowych 7*, 219*
 — dokształcające dla dorosłych i młodocianych 329
 — papierów procentowych 220, 220*, 221*
 — walut 218*, 219
 — wieczorowe 330
 — zawodowe 320, 321, 323
 Kwas siarkowy, produkcja 126, 136*
 Kwaterunku Wojskowego Fundusz, dochody i wydatki 373

L

Lasy, eksploatacja 83*, 85
 — powierzchnia 67, 68*, 83, 83*, 84
 — państwowe, powierzchnia 83, 84
 — —, użytkowanie drzewostanu 85
 — —, według rodzajów drzewostanu 84
 — —, wydatki i dochody 370
 —, wyrąb 83*, 85
 Lawn Tenisa Polski Związek 295
 Lecznictwo dla funkcjonariuszów państwowych 289
 — w ubezpieczalniach społecznych 290
 — w więzieniach 355
 Lecznicze fundacje 276
 Lekarze 285, 285*
 Lekkoatletyczny Polski Związek 295
 Len, ceny hurtowe 229
 —, wartość produkcji 77
 —, wywóz 163, 165—167, 170
 —, zasiewy 76, 81*
 —, zbiory 76, 78*, 81*
 Letnie kolonie 281
 Licytacje ruchomości i nieruchomości 349
 Liga Morska i Kolonialna 341
 — Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej 341
 Listy, przesyłki 192, 193*
 — zastawne, emisje 216
 —, kursy 220
 Lniana przędza, tkaniny 126
 Lniany przemysł, wrzeciona i krosna 130
 Lokaty długoterminowe zakładów ubezpieczeń 216
 — ob. Wkłady
 Lokauty 272,
 Locomobile zainstalowane w zakładach przemysłowych, liczba, moc 113
 Lombardy 212
 „Lot” Linie Lotnicze 191
 Loteryjny Monopol, wydatki i dochody 372
 Lotnictwo na liniach pasażerskich 191, 191*
 Ludność 12—15, 16*, 18*, 19, 19*
 —, analfabetyzm, 28, 29, 42
 —, gęstość zaludnienia 13—15, 16*, 19
 —, język 22, 26, 27*, 41,

Ludność miejska 12, 19—21, 39, 41, 43*, 47, 50, 52, 292
 —, migracje 44
 —, płeć 20, 21*, 41
 —, przyrost naturalny 44—47, 48*, 49*
 —, — rzeczywisty 19, 20*, 44
 —, rozwój 19, 19*, 44
 —, stanowisko społeczne 30
 —, tablica wymieralności 54, 54*
 — w nieruchomościach mieszkalnych 60
 — wiejska 12, 18, 20, 22, 24, 28, 29, 50, 52
 —, wiek 20, 21*, 41
 —, wyznania 24—26, 27*, 42
 —, zawód 35, 38*, 42
 —, źródła utrzymania 30, 32—34, 36
 Ludowe chóry 330
 Ludowe domy 332
 — szkoły rolnicze 307, 323
 — teatry 330, 331

Ł

Łąki i pastwiska 68*
 —, powierzchnia 67
 Łąkowej produkcji wartość 77
 Łódzie rybackie 89
 Łózka dla gruźlików 287
 — umysłowo-chorych 287
 — w schroniskach 294
 — w szpitalach 286, 287*
 Łuczniczki Polski Związek 295
 Łyżwiarzski Polski Związek 295

M

Macierz Szkolna Polska 340
 Macierzyństwa ochrony instytucje przy-fabryczne 281
 Maciory zarodowe, 87
 Majątki rolne państwowe, obszar 69
 Majątkowe daniny, ob. Dochody
 Małżeństwa 45—47, 49*
 Masło, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, wywóz 163, 165, 168, 170, 171*
 Maszyny, produkcja 125
 — wytwarzające energię w przemyśle, 113, 114*
 Mąka, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, obroty giełdowe 148
 —, wywóz 166, 168, 170, 171*
 Melioracje 65
 Metalowy przemysł, mężczyźni, kobiety młodociani 243
 —, —, obrót robotników 246
 —, —, produkcja 124
 —, —, strajki 271
 —, —, umowy zbiorowe 250
 —, —, urlopy robotników 246
 —, —, —, koszty 247

Metalowy przemysł, zakłady 91, 118, 119
 —, zarobki 252, 255, 257—259
 —, zatrudnienie 112, 119, 241—245
 —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Meteorologia 9, 10
 Miasta 12, 39, 43*
 — ob. Ludność
 — ob. Samorządu terytorialnego związku
 Miazga drzewna, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 2*, 127, 132*, 137*
 —, spożycie 144
 Miedź, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 132*, 134*,
 —, przywóz, wywóz 163, 164, 166, 169, 171*, 173*, 174*
 Miejska ludność 12, 19—24, 39, 41, 43*, 47, 50, 52, 292
 Miejskie powiaty grodzkie 12
 — przedsiębiorstwa, wydatki i dochody 385
 Miernicze narzędzia, zgłoszone do legalizacji 142.
 Mieszkalne budynki w miastach 59
 Mieszkania 60, 61, 62*
 — nowowzbudowane w miastach 141, 142.
 —, zaludnienie mieszkań 60, 61, 62*
 Mięso, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 226, 227*, 231, 233*
 —, produkcja 149
 —, spożycie 147, 149
 —, wywóz 163, 165—170, 171*
 Migracje, ob. Wychodztwo
 Migracyjne straty 44
 Mineralny przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, obrót robotników 246
 —, produkcja 124
 —, strajki 271
 —, umowy zbiorowe 250
 —, urlopy robotników 246
 —, —, koszty 247
 —, zakłady 91, 118, 119
 —, zarobki 255, 257, 259
 —, zatrudnienie 112, 119, 242—245
 —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114.
 Mleczność krów 88
 Mleko, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231
 —, — płacone producentom 231
 —, produkcja 88
 Młodociani w przemyśle, udział 243
 —, —, zarobki 253—255
 Monopole, dochody Skarbu Państwa 366
 —, emeryci 345
 —, sprzedaż wyrobów 146
 —, wydatki i dochody 372
 —, — na zaopatrzenie emerytalne 344
 Morska i Kolonialna Liga 341

Morskie statki nowozbudowane 138*
 —, —, ruch i pojemność 5*
 —, —, stan 187, 187*
 —, rybołówstwo 89, 89*
 Motocykle 185, 186*
 Motocyklowy Polski Związek 295
 Motorowe statki morskie, stan 187, 187*
 —, — nowozbudowane 138*
 —, — rzeczne, stan 187
 Muzea publiczne 335
 Mydło, ceny detaliczne 236
 —, — hurtowe 226, 230
 —, produkcja 126
 —, spożycie 144, 147

N

Nafta, ceny detaliczne 234, 235*, 236
 —, — hurtowe 230
 —, produkcja 128
 —, spożycie 144, 147
 Naftowa ropa, ob. Ropa naftowa
 Naftowych przetworów produkcja 128
 Najwyższy Sąd 348, 350
 — Trybunał Administracyjny 346
 Należności zagraniczne 224
 Narciarski Polski Związek 295
 Nauczyciele, etaty 263, 306, 307, 344, 346
 —, — szkół powszechnych, budżety domowe 269
 —, — uposażenia 263, 264
 Nauczycieli kształcenia szkoły 320
 Naukowe towarzystwa 339
 Nawozy sztuczne, ceny hurtowe 226, 230
 —, —, produkcja 125, 126, 136*, 137*
 —, —, wywóz 163, 165, 167—169
 Nieużytki, powierzchnia 67, 69
 Nikiel, produkcja 132*, 135*
 Notariusze 348
 Noworodka przeciętne trwanie życia 54, 54*
 Nowożeńcy według wieku 49, 50*

O

Obieg pieniężny 197
 — wekslowy 217
 Obligacje państwowe, oprocentowanie 6*, 199*
 —, — emisje 216
 Obory zarodowe 87
 Obroty central handlowych spółdzielni związkowych 110
 — czekowe PKO 198
 — giełd pieniężnych 221
 — giełdowe płodami rolnymi 148
 — handlu światowego 156*
 — — zagranicznego, ob. Handel zagraniczny

Obroty Izb rozrachunkowych 198, 198*
 — na rachunkach żyrowych Banku Polskiego 197
 — oszczędnościowe w PKO i KKO 213
 Ochrona macierzyństwa, Instytucje przyfabryczne 281
 Oddłużenie związków samorządu terytorialnego 375
 Oddłużeniowa akcja w rolnictwie 217
 Odzieżowy przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, obrót robotników 246
 —, strajki 271
 —, umowy zbiorowe 250
 —, zakłady 92, 118, 123
 —, zarobki 255, 257—259
 —, zatrudnienie 113, 123, 242—245
 Ogólnopolski Obywatelski Komitet Pomocy Bezrobotnym 282
 Ogrody i sady, powierzchnia 67
 Okupacje zakładów przy zatargach pracy 271
 Olów, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 118, 132*, 135*
 Ołowiane rudy, produkcja 117
 Opady 9, 10
 Opieka nad Matką i Dzieckiem 280, 289
 — społeczna całkowita zamknięta 277, 278
 — — — zlecona w rodzinach zastępczych dla dzieci i młodzieży 280
 —, fundacje opiekuńczo-lecznicze 276
 —, komisje 276
 —, wydatki 275
 Opiekuńcze stowarzyszenia 276
 Opiekunowie społeczni 276
 Opłaty pobierane na rzecz funduszy specjalnych 366
 — przewozowe na P.K.P. 181
 — stemplowe, dochody skarbowe 366
 Ordynariusze, płace robotników 251
 Orne grunty, powierzchnia 64*, 67, 68*
 Oszczędności komunalne kasy, ob. Komunalne kasy oszczędności
 — Poczta Kasa, ob. Poczta Kasa Oszczędności
 Oszczędnościowe Instytucje, kredyty krótkoterminowe 201
 — książeczki 212
 — obroty KKO 213
 — — PKO 213
 — wkłady 200, 212, 213*
 Oświata 306—330
 — pozaszkolna 329, 330
 —, wydatki 306
 Oświatowa praca w wojsku 330
 Oświatowe biblioteki 332
 Oświatowo-kulturalne stowarzyszenia 340
 Owce, obrót na targowiskach 148
 —, pogłowie 86, 87, 87*

Owce, ubój 149
 Owies, ceny gieldowe 232*
 —, — hurtowe 231
 —, — płacone producentom 231
 —, daty rozpoczęcia siewu 78
 —, obroty giełdowe 148
 —, wartość produkcji 77
 —, wysiew 78
 —, zasiewy 72, 73, 75, 80*
 —, zbiory 72, 73, 75, 78*, 80*
 Owoce, drzewa, zbiory 85

P

Państwowa Odznaka Sportowa, liczba 295
 Państwowy Bank Rolny, bilanse 203
 — Zakład Emerytalny 344, 345
 Papier, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 127, 132*, 137*
 —, przywóz, wywóz 161—164, 167, 168, 171*
 —, pożyczki 144, 147
 —, zakłady handlowe 95
 Papierniczy przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, obrót robotników 246
 —, produkcja 127
 —, umowy zbiorowe 250
 —, zakłady 91, 121
 —, zarobki 255, 257—259
 —, zatrudnienie 112, 121, 242—245
 —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Papierosy, produkcja 130, 138*
 Papiery procentowe, kursy 7*, 219*, 220, 220*, 221*
 Parafie 342
 Parcelacja 65, 66
 Parowe maszyny 113, 114*
 — statki 187, 187*
 Parowozy, produkcja 125
 —, stan 177
 Parytety walut 218*
 Pasażerowie, przewóz na P.K.P. 178
 —, — na Polskich Linjach Lotniczych „Lot” 191
 —, — w autobusach 186
 —, — w tramwajach 185
 —, ruch w portach Gdynia i Gdańsk 190
 Pastwiska, powierzchnia 67, 68*
 Pasza, zbiory 77
 Patenty na wynalazki 143, 143*
 Pieniężny handel, ob. Banki
 —, upadłości 97
 —, zakłady handlowe 95
 — obieg 197
 Piłki Nożnej Polski Związek 295
 — Ręcznej Polski Związek 295
 Pisarze hipoteczni 348
 Piwo, produkcja 127

- Piwo, spożycie 144, 147, 151*
 —, sprzedaż 146
 P. K. O. ob. Poczta Kasa Oszczędności
 P. K. P. ob. Polskie Koleje Państwowe
 Plony z ha ziemiopłodów 72—76, 79*—82*
 Place robotnicze nominalne 4*, 260*
 —, ob. Zarobki, Uposażenia
 Płatniczy bilans 222—224, 225*
 Płeć ludności ob. Ludność
 Płodność kobiet 51, 51*
 Płody rolne, ob. Ziemiopłody
 Pływacki Polski Związek 295
 Pobory ob. Uposażenia
 Poczta Polska, Telegraf, Telefon, działalność 192
 —, —, —, etaty 192, 263
 —, —, —, uposażenia 263, 264
 —, —, —, wydatki i dochody 371
 Poczta Kasa Oszczędności, bilanse 207
 —, —, kredyty krótkoterminowe 201
 —, —, obrót czekowy 198
 —, —, — oszczędnościowy 213
 —, —, wkłady 200
 Pocztowe urzędy 176
 Podatek dochodowy, płatnicy 367
 —, ob. Dochody
 —, specjalny 264
 Podatki bezpośrednie, wymiar 368
 —, —, zamknięcie rachunków 369
 —, ob. Dochody
 —, dochody skarbowe 366
 —, pośrednie, ob. Dochody
 —, spożywcze, obciążenia 368
 —, ob. Dochody
 Pojazdy mechaniczne 185, 186*
 Policja Państwowa, uposażenia 263, 264
 Poligraficzny przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, —, obrót robotników 246
 —, —, umowy zbiorowe 250
 —, —, zakłady 92, 118, 123
 —, —, zarobki 255, 257—259
 —, —, zatrudnienie 113, 123, 242—245
 —, —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Polska Macierz Szkolna 340
 Polska Y. M. C. A. 340
 Polski Automobilklub 295
 Polski Biały Krzyż 341
 Polski Czerwony Krzyż 288, 341
 Polskie Radio, abonenci 338
 —, —, audycje 338
 —, —, stacje 339
 Polskie związki sportowe 295
 Połowy morskie, 89, 89*
 Położenie geograficzne 8
 Pomoc doraźna Funduszu Pracy 282
 —, lekarska dla funkcjonariuszów państwowych 289
 —, ob. Lecznictwo
 Pomoc zimowa 282
 Porty, ruch statków 189, 189*, 190
 —, ob. Gdańsk, Gdynia
 Poszukujący pracy 247
 Pośrednictwo pracy, działalność 247, 248
 Potasowe sole, produkcja 117, 132*, 137*
 Powiatowe związki samorządowe ob. Samorządu terytorialnego związki
 Powiaty 12—15
 Powierzchnia dorzeczny 8
 —, krajów 16*—18*
 —, lasów 83, 83*, 84, 85
 —, łądów stałych 8*, 9
 —, majątków państwowych rolnych 69
 —, Polski 12—15, 18
 —, użytków rolnych 63, 64*, 67, 68, 68*
 —, zasiana ob. Zaslwy
 Powrót wychodźców 55
 Pozaszkolna oświata 329, 330
 Poziom cen ob. Wskaźniki cen
 Pożarne straże 305
 Pożarnych Straży Związek 341
 Pożary budynków 305
 Pożyczki akademickie 328
 —, ob. Kursy, Kredyty, Długi
 Półkolonie letnie dziecięce 281
 Pracownicy umysłowi bezrobotni 237, 238
 —, —, budżety domowe 268, 270, 270*
 —, —, gałęzie pracy 119—123, 237, 238
 —, —, liczba 237, 238, 346
 —, —, płeć, wiek 239
 —, —, pobierający renty lub zasiłki 297
 —, —, ubezpieczeni 240, 240*, 296, 297
 —, —, wykształcenie 239, 262
 —, —, w związkach zawodowych 272, 273*
 —, państwowi ob. Funkcjonariusze państwowi
 Pracy Fundusz ob. Fundusz Pracy
 —, wydajność 245, 246, 246*
 Prąd elektryczny, ob. Elektryczna energia
 Prewentoria, łózka dla gruźlików 287
 Procentowa stopa ob. Stopa procentowa
 Procentowe papiery, kursy 7*, 219*, 220, 220*, 221*
 Produkcja górnicza, 117, 132*—138*
 —, hutnicza 117, 118, 132*—138*
 —, przemysłowa 124—130, 131*—138*
 —, rolna ob. Zbiory, Ubiój
 —, wartość 77
 Produkcji koszty mniejszych gospodarstw rolnych 69, 70*
 Prokuratorzy, etaty, uposażenia 263, 348
 Promocje w szkołach 317, 319, 322
 Proso, wartość produkcji 77
 —, zaslwy i zbiory 76

Protesty weksli 217
 Przedsiębiorstwa handlowe 93—96, 144
 — przemysłowe 90—92
 — związków samorządu terytorialnego, liczba 386
 — — — — —, wydatki i dochody 385, 386
 Przemysł ob. Ludność, Produkcja, Zakłady, Zatrudnienie, Zarobki
 Przemysłowe akcje, ob. Akcje
 — artykuły, ceny 226—230, 233*, 234, 235*, 236
 — — — — —, produkcja 124—130, 132*—138*
 — świadectwa 90—96
 Przemysłowo-handlowe izby, wydatki i dochody 387
 Przestępcy ob. Więźniowie
 Przestępstwa, 350
 —, kary 353
 —, skazani 351—353
 Przesyłki listowe 192, 193*
 — pocztowe 192
 Przewozy kolejowe 2*, 5*, 177
 — — — — —, opłaty 181
 — — — — —, pasażerów 177, 178, 183*
 — — — — —, towarów 2*, 5*, 177, 179, 180, 183*
 — — — — —, tranzyt 179, 180, 182
 — — — — —, wypadki 181
 — — — — —, pasażerów drogami wodnymi 188, 189
 — — — — — na Liniach Lotniczych „Lot” 191
 — — — — — w autobusach 186
 — — — — — portach Gdynia i Gdańsk 190
 — — — — — tramwajach 185
 — — — — — towarów drogami wodnymi 188, 188*, 189
 — — — — — na Liniach Lotniczych „Lot” 191
 — — — — — w portach Gdynia i Gdańsk 190
 Przędza, ceny 226, 229, 233*
 —, produkcja 126
 —, przywóz, wywóz 163—169
 —, spożycie 144
 Przędzalnie, wrzeczona 130
 Przychodnie dla matki i dziecka 289
 Przychody rodzin robotniczych 265
 — ob. Dochody
 Przyrost naturalny ludności 44—47, 48*, 49*
 — rzeczywisty ludności 19, 20*, 44
 Przywóz 144, 154, 155*, 157, 158*, 160—164, 166—169, 170, 172*, 175*
 Psychiatryczne zakłady 287
 Pszenica, ceny giełdowe 232*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, — płacone producentom 231
 —, obroty giełdowe 148
 —, przemiał w młynach 129
 —, spożycie 151*
 —, wartość produkcji 77
 —, wywóz 171*
 —, zasiewy 72—74, 79*
 —, zbiory 72—74, 78*, 79*

R

Rachunki strat i zysków ob. Bilanse
 — zamknięcia sum pozabudżetowych związków samorządu terytorialnego 378
 Radioabonentci 338, 338*
 Radio Polskie, audycje 338
 — — — — —, stacje 339
 Recydywiści 353
 Reemigracja 55—57
 Reforma rolna 65, 66
 Renciści ubezpieczeń społecznych 297
 Rentowność obligacji państwowych 6*
 Renty, ob. Zakłady ubezpieczeń społecznych, Zaopatrzenia
 Repatriacja 55
 Robotnicy bezrobotni, 237, 238, 244
 —, budżety domowe 266, 267, 270, 270*
 —, dni pracy 244
 —, mężczyźni, kobiety, młodociani 239, 243
 —, obrót 246
 —, przychody rodzin 265
 —, renciści 297
 —, rolni 238, 251
 —, umowy zbiorowe 250
 —, urlopy 246
 —, —, koszty 247
 — w związkach zawodowych 272, 273*
 —, wiek 239, 243
 —, zarobki 251—260, 260*
 —, zatrudnienie 5*, 112, 117—123, 128, 130, 237, 240, 240*, 241—244
 Robotniczego Uniwersytetu Towarzystwo 340
 Robotniczych Osiedli Towarzystwo 142
 Robotnikogodzinny przepracowany w przemyśle 119—123, 245
 Roboty polowe, daty rozpoczęcia 78
 — publiczne, działalność Funduszu Pracy 274
 — — — — —, płace robotników 260
 — — — — —, zatrudnienie 113, 260
 Rolne gospodarstwa ob. Gospodarstwa rolne
 — plody ob. Ziemioplody
 Rolni robotnicy 238, 251
 Rolnictwo, akcja oddłużeniowa 217
 —, strajki 271
 — ob. Ludność, Zasiewy, Zbiory, Plony
 Rolnicze długi, konwersja i uporządkowanie 217
 — izby, wydatki i dochody 387
 — spółdzielnie ob. Spółdzielnie
 — szkoły ludowe 323
 Rolny Państwowy Bank, bilanse 203
 Rolnych majątków państwowych obszar 69
 Ropa naftowa, ceny hurtowe 230, 233*
 — — — — —, produkcja 1*, 117, 132*, 133*
 — — — — —, przywóz, wywóz 171*, 172*, 174*
 Rowery 185

Rozjemcze urzędy, uporządkowanie
długów rolniczych 217
Rozmowy telefoniczne 192, 193*
Rozmównice telefoniczne 192
Rozrachunkowe lzby ob. lzby rozra-
chunkowe
Rtęć, produkcja 132*, 135*
Ruch budowlany w miastach 139—141
— ludności 19, 20*, 44—47, 48*, 49*
Rudy cynkowe, produkcja 117, 132*
— żelaza, ceny hurtowe 230, 233*
—, produkcja 117, 132*, 133*
—, przywóz, wywóz 163, 164, 166,
168, 169, 171*, 172*, 174*
—, złoża 114*
Rybaczy morscy 89
Rybołówstwo morskie, 89, 89*,
Ryż, ceny detaliczne 235*
—, — giełdowe 232*
—, — hurtowe 231,
—, przywóz, wywóz 167, 168, 171*
—, spożycie 147
—, zasiewy 81*
—, zbiory 78*, 81*
Rzeki spławne i żeglowne, 188
Rzemieślnicze lzby 387
Rzemiosło, wydane karty rzemieślnicze
97
—, zarobki robotników 252
Rzepak i rzepik, zasiewy, zbiory 76
—, wartość produkcji 77

S

Sady i ogrody, powierzchnia 67
Samobójstwa 293
Samochody, produkcja 2*, 132*, 136*
—, stan 185, 186*
Samoloty komunikacyjne 191
Samorząd gospodarczy, wydatki i do-
chody 387
Samorządu terytorialnego związki, do-
chody 379, 380, 382, 384, 386
— — —, oddłużenie 375
— — —, przedsiębiorstwa 386
— — —, rachunki zamknięcia sum po-
zabudżetowych 378
— — —, wydatki 379, 380, 381, 383, 386
— — —, — i dochody zakładów opie-
kuńczych i szpitali 385
— — —, — na opiekę społeczną 275
— — —, — oświatę 306
— — —, zadłużenie długoterminowe
375, 376
Sanatoria, łózka dla gruźlików 287
Sąd Najwyższy, czynności, sędziowie
348, 350
Sądowe egzekucje 349
Sądowi aplikanci 348
Sądownictwo 348—355
—, etaty 263, 348
—, uposażenia 263, 264

Sądy powszechne, czynności 349, 350
— pracy, czynności 348
Scałenia gruntów 65
Schroniska, 294
Sejm, Senat, uprawnieni do głosowania
343
—, —, wybory 343
Serwitutów likwidacja 65
Sędziowie, etaty 263, 348
—, uposażenia 263
Siano, ceny płacone producentom 231
— łakowe, wartość produkcji 77
Sianokosy, daty rozpoczęcia 78
Siarka, produkcja 132*, 135*
Siarkowy kwas, produkcja 126, 136*
Sieci rybackie 89
Sieroty ob. Zaopatrzenia emerytalne
Siewy owsa i żyta, daty rozpoczęcia 78
Silniki elektryczne, spalinowe, zainsta-
lowane w zakładach przemysłowych
113
Skarb Państwa, bilanse funduszy obro-
towych 361
— — —, ob. Dochody, Wydatki, Długi,
Zaopatrzenia, Gwarancje pań-
stwowe
— Śląski ob. Dochody, Wydatki, Długi,
Zaopatrzenia
Skarbowe karne sprawy 347
Skazani prawomocnie 351—353
Skazanców byłych politycznych zaopa-
trzenie 284
Składowe domy 152
Skóry, ceny hurtowe 226, 230, 233*
—, produkcja 127
—, przywóz, wywóz 161—170, 171*
Skórzany przemysł, nęczyżni, kobiety,
młodociani 243
— — —, obrót robotników 246
— — —, produkcja 127
— — —, umowy zbiorowe 250
— — —, zakłady 91, 121
— — —, zarobki 255, 257—259
— — —, zatrudnienie 112, 121, 242—245
— — —, zużycie paliwa i prądu elektrycz-
nego 114
Słoma, ceny płacone producentom 231
—, wartość produkcji 77
—, zbiory 77
Służba domowa, robotnicy 237
— publiczna, ob. Funkcjonariusze pań-
stwowi, samorządowi
Służbowe dodatki 264
Soczewica, zasiewy, zbiory 76
Soja, zasiewy 81*
—, zbiory 78*, 81*
„Sokół”, Towarzystwo Gimnastyczne
Polski Związek 295
Sole potasowe, ceny hurtowe 230
—, produkcja 117, 132*, 137*
Solny Monopol, sprzedaż wyrobów 146
—, wydatki i dochody 372

- Sól, ceny 231, 236
 —, produkcja 117, 132*, 133*
 —, spożycie 144, 147
 Spirytus, produkcja 129, 137*
 —, spożycie 147, 151*
 Spirytusowy Monopol, sprzedaż wyrobów 146
 —, wydatki i dochody 372
 Społeczna opieka, ob. Opieka społeczna
 Społeczne ubezpieczenia ob. Zakłady Ubezpieczeń Społecznych
 Sportowa Odznaka Państwowa 295
 Sportowe kluby 295
 — stowarzyszenia 295
 — urzędnicy 294
 Spożycie artykułów na jednego mieszkańca 144, 147—149, 151*
 — — — jednostkę konsumpcyjną 150*, 266—270
 Spożywców spółdzielnie ob. Spółdzielnie
 Spożywcze podatki, obciążenia 368
 Spożywczy przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, obrót robotników 246
 —, produkcja 127
 —, strajki 271
 —, umowy zbiorowe 250
 —, urlopy robotników 246
 —, —, koszty 247
 —, zakłady 92, 122
 —, zarobki 252, 255, 257—259
 —, zatrudnienie 113, 122, 242, 245
 —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Spółdzielnie, bilanse 106, 107, 108, 111, 209
 —, członkowie 106, 109, 109*, 110*
 —, działalność 107
 —, kredyty 201
 —, liczba 96, 106, 109*
 —, obroty central handlowych 110
 —, wkłady 200
 —, związkowe według typów 108
 Spółki akcyjne, bilanse 99—101, 103, 104
 —, liczba 96, 98
 —, podział czystego zysku 102
 —, ruch 98
 —, udział kapitału zagranicznego 98
 —, upadłości 97
 —, firmowe, zakłady 96
 —, komandytowe, zakłady 96
 — z o. o., liczba 105
 —, zakłady 96
 Sprzedaż niektórych artykułów 145, 146
 Srebro, produkcja 132*, 135*
 Stacje opieki nad matką i dzieckiem 289
 Stal, produkcja 2*, 3*, 118, 124, 132*, 134*
 Statki morskie handlowe nowozbudowane 138*
 —, ruch 2*, 5*, 189, 189*, 190
 —, stan 187, 187*
 Statki rzeczne 187
 Stemplowe opłaty, dochody skarbowe 366
 Stopa procentowa banków biletowych 199, 199*
 — — — od dyskonta i od wkładów 199
 Stowarzyszenia opiekuńcze 276
 — oświatowo-kulturalne 340
 — sportowe 295
 — wyższej użyteczności 341
 Strajki 271, 272*
 Straty i zysków rachunki ob. Bilanse
 Straty migracyjne 44
 Straże pożarne 305
 Strzelecki Związek 340
 Strzelectwa Sportowego Polski Związek 295
 Studenci szkół wyższych 307, 324—328
 Superfosfat, ceny 230, 236
 —, produkcja 126, 132*, 137*
 Surówka odlewnicza, ceny hurtowe 230, 233*
 — — —, produkcja 124, 132*—134*
 — — —, przywóz, wywóz 173*, 174*
 Szczepienia ochronne 291
 Sermierzy Polskich Związek 295
 Szkolne biblioteki 332
 — schroniska wycieczkowe, frekwencja 294
 Szkolnictwo 306—329
 — etaty 306
 — uposażenia 263, 264
 Szkoły, absolwenci 312, 317
 — artystyczne 323, 324
 — ćwiczeń 307
 — duchowne 329
 —, dzieci i uczniowie w wieku 7—13 lat 313
 —, etaty nauczycieli 306
 —, język nauczania 310, 314
 — kształcenia nauczycieli 307, 320
 — ludowe rolnicze 323
 — Ludowej Towarzystwo 340
 — męskie, żeńskie i koedukacyjne 315, 318
 — powszechne 307, 311, 314—317
 —, rozmieszczenie 308
 — specjalne 307
 — średnie ogólnokształcące 307, 318—320
 — według właścicieli 309
 — wieczorowe, 330
 —, wiek uczniów 311
 —, wyznaczenie uczniów 310, 319
 — wyższe 307, 324—328
 — zawodowe 307, 320—323
 — zawód rodziców, uczniów 311
 Szkół Powszechnych Towarzystwo Budowy 341
 Szpitale, liczba 286
 —, łóżka 286, 287, 287*
 — w więzieniach 355
 — związków samorządu terytorialnego, wydatki i dochody 385

Ś

- Śledzie, ceny hurtowe 231
 —, połów 89, 89*
 Śliwy 85
 Ślubne urodzenia 50
 Śluby, ob. Nowożeńcy, Małżeństwa
 Średnie szkoły 307, 318—320
 Świadectwa dojrzałości szkół średnich
 ogólnokształcących 320
 — przemysłowe zakładów handlowych
 93—96
 — — — przemysłowych 90—92
 — ukończenia szkół 312, 320
 — — — ob. Dyplomy
 Świetlice 330
 Świnie, obrót na targowiskach 148
 —, pogłowie 86, 87, 87*
 —, ubój 149
 —, wywóz 163, 165, 166, 168—170

T

- Tabor kolejowy 177, 183*
 — tramwajowy 185
 Targi gospodarcze 153
 — małe i wielkie 153
 — międzynarodowe, 153
 Targowiska, obrót zwierzętami rzeźny-
 mi 148
 Teatry, bilety sprzedane 337
 — ludowe 330, 331
 — stałe i objazdowe 335
 Tektura, produkcja 127, 132*, 137*
 Telefon 192, 193*
 Telefoniczne aparaty 192, 193*
 — rozmowy 192, 193*
 Telegraf 192
 Telegramy 192, 193*
 Temperatura powietrza 9, 10
 Tenis Stołowy Polski Związek 295
 Tkalnie, krosna 130
 Towarzystw Kolarskich Polski Związek
 295
 Towarzystw Wioślarskich Polski Zwią-
 zek 295
 Towarzystwa naukowe 339
 Towarzystwo Air France 191
 Towarzystwo Budowy Szkół Powszech-
 nych 341
 Towarzystwo Czytelni Ludowych 340
 Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”
 295
 Towarzystwo Osiedli Robotniczych 142
 Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Aka-
 demickiej 341
 Towarzystwo Szkoły Ludowej 340
 Towarzystwo Uniwersytetu Robotni-
 czego 340
 Tramwaje, przewóz pasażerów 185
 —, stan i praca 185

- Transport i komunikacja, zakłady
 handlowe 95
 — — —, zatrudnienie 237—239
 —, zarobki robotników 252
 Tranzyt kolejowy 179, 180, 182
 Trybunał Najwyższy Administracyjny
 sędziowie, czynności 346
 Tryki zarodowe 87
 Trzoda chlewna, obrót na targowiskach
 148
 — — —, pogłowie 86, 87, 87*
 — — —, ubój 149
 — — —, wywóz 163, 165, 166, 168—170
 Turbiny parowe i wodne w zakładach
 przemysłowych 113
 Turystów frekwencja w schroniskach
 górskich i nizinnych 294
 — przewoży na P. K. P. 178
 Tytoniowy Monopol, sprzedaż wyro-
 bów 146
 — — —, wydatki i dochody 372
 Tytoń, ceny detaliczne 236
 —, ceny hurtowe 226
 —, produkcja 130
 —, przywóz, wywóz 164, 168—170, 171*
 —, spożycie, 144, 147, 151*
 —, wartość produkcji 77
 —, zakłady 130
 —, zasiewy 76
 —, zbiory 76

U

- Ubezpieczenia emerytalne, ubezpie-
 czeni 252—254, 297
 — na wypadek braku pracy 296—301
 — — — choroby 296—301
 — — — życie 303, 304
 — od ognia 303, 304
 — — wypadków w zatrudnieniu 296—
 302
 — społeczne 296—302
 — — —, dochody i świadczenia 301
 — — —, lecznictwo 290
 — — —, osoby pobierające renty lub za-
 siłki 297
 — — —, ubezpieczeni 4*, 240, 240*,
 296, 297
 — ob. Zakłady ubezpieczeń
 Ubój zwierząt gospodarskich 149
 Uczelnie ob. Szkoły
 Uczniowie ob. Szkoły
 Umowy zbiorowe w przemyśle 250
 Umysłowi pracownicy ob. Pracownicy
 umysłowi
 Umysłowo chorzy, zakłady pensjo-
 nariusze 287
 Uniwersytety niedzielne 330
 — powszechne 330
 — ob. Szkoły wyższe.
 Upadłości 97, 97*

Uposażenie funkcjonariuszów państwowych 263, 264
 — ob. Płace, Zarobki
 Upraw powierzchni ob. Zasiwy
 Urlopy robotników w przemyśle 246, 247
 Urodzenia 45—47, 48*, 49*, 50
 — nieślubne 50
 — ślubne 50
 — według wyznań 46, 50
 Urzędnicy państwowi ob. Funkcjonariusze państwowi
 Urządzenia sportowe 294
 Urzędy ziemskie, uprządkowanie długów rolniczych 217
 Usłonecznienie rzeczywiste 9, 10
 Utrzymania koszty, 4*, 226, 229*
 Uzdrowiska, ruch cudzoziemców 58
 Użytki rolne, powierzchnia 63
 Użytkowanie drzewostanu w lasach państwowych 85
 — gruntów 64, 64*, 67, 68, 68*

W

Wagony, produkcja 125
 —, stan 177
 Walcowane wyroby, produkcja 124, 134*
 Waluty, kursy, parytety 218* 219
 — złoty zawieszenie, daty 218*
 Warsztaty więzienne 354
 Warzelnie i kopalnie soli kamiennej 117
 Weksle, obieg i protesty 217
 Wełna, ceny hurtowe 229, 233*
 —, produkcja 78*, 82*
 —, przywóz, wywóz 163, 164, 166, 167, 170, 171*—173*
 Wełniana przędza, ceny hurtowe 229
 —, produkcja 126
 Wełniany przemysł, wrzeciona i krosna 130
 Weteranów zaopatrzenie 284
 Węgiel brunatny, produkcja 132*, 133*
 —, złoża 114*
 — kamienny, ceny detaliczne 234, 235*, 236
 —, — hurtowe 230, 233*
 —, — produkcja 1*, 117, 132*, 133*
 —, — przywóz, wywóz 163, 165—169, 171*, 172*, 174*
 —, — spożycie 144
 —, — wydajność pracy w kopalniach węgla 246, 246*
 —, —, zbył 145
 —, —, złoża 114*
 Wici Związek Młodzieży Wiejskiej 340
 Wiejska ludność ob. Ludność
 Wiejskie gminy 12, 18
 Wiek ludności 20, 21*, 41
 — nowożeńców 49, 50*
 — pracowników najemnych 239

Wiek robotników 243
 — uczniów 311
 — więźniów 354
 Wieprz, ceny hurtowe 231
 —, ceny płacone producentom 231
 Wierzytelności zagraniczne instytucji kredytu krótkoterminowego 214
 — ob. Bilanse
 Więzienia 354
 —, lecznictwo 355
 —, przedterminowe zwolnienia 355
 Więzienne biblioteki 354
 — warsztaty 354
 Więźniowie 354, 355
 Wino, produkcja 78*, 82*
 —, spożycie 151*
 —, wywóz 171*
 Wioślarskich Towarzystw Polski Związek 295
 Wiśnie 85
 Wkłady oszczędnościowe w kasach oszczędności 212, 213*
 —, stopa procentowa 199
 — w bankach 200
 — — centralnych kasach spółek rolniczych 200
 — — gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych 200
 — — instytucjach kredytowych i oszczędnościowych 200
 — — komunalnych kasach oszczędności 200
 — — Pocztovej Kasie Oszczędności 200
 — — spółdzielniach kredytowych 200
 Włókiennicze surowce, przywóz, wywóz 161, 162
 — ob. Bawełna, Wełna, Juta, Len
 Konopie, Jedwab
 Włókienniczy przemysł, mężczyźni, kobiety, młodociani 243
 —, —, obrót robotników 246
 —, —, produkcja 126
 —, —, strajki 271
 —, —, umowy zbiorowe 250
 —, —, urlopy robotników 246
 —, —, —, koszty 247
 —, —, zakłady 91, 121
 —, —, zarobki 252, 255, 257—259
 —, —, zatrudnienie 112, 121, 241—245
 —, —, zużycie paliwa i prądu elektrycznego 114
 Woda, spożycie w miastach 148
 Wodne maszyny wytwarzające energię w przemyśle, moc 114*
 — siły, zasoby, moc 115, 115*
 — zakłady, liczba, moc 115
 Wodociągi w budynkach mieszkalnych miast 59
 Wojskowi i wojenni inwalidzi, liczba 283
 — — —, zaopatrzenia 284
 — zawodowi, uposażenia 263, 264

Wół, ceny hurtowe 231
 —, pogłowie 86
 Wrzeczona, stan 2*, 130, 131*
 Wskaźniki bezrobocia 249*
 — cen detalicznych w Warszawie 227
 — — hurtowych 2*, 3*, 226, 227*, 228*
 — — płaconych producentom rolnym 226
 — dochodów skarbowych 7*
 — emisji kapitałów akcyjnych 6*
 — frachtów morskich 189*
 — handlu zagranicznego 5*, 6*
 — kosztów utrzymania 4*, 226, 229*
 — — żywności 227, 229*, 235
 — kursów akcji przemysłowych 7*, 219*
 — liczby wrzeczon w przemyśle bawełnianym 2*
 — obiegu wekslowego 217
 — obrotów handlu światowego 2*, 154*
 — płac robotniczych 4*, 258, 259, 260*
 — produkcji przemysłowej 1*—3*, 131*
 — przewozów kolejowych 2*, 5*
 — rentowności obligacji państwowych 6**
 — ruchu statków morskich 2*, 5*
 — wydajności pracy 245
 — zapasów surowców przemysłowych 1*
 — — złota w bankach biletowych 7*
 — zatrudnienia robotników 4*, 5*, 240*
 — życia gospodarczego 1*—7*
 Wybory do sejmu i senatu 343
 Wychodztwo 44, 55—57
 Wydajność pracy w kopalniach węgla, w przemyśle 245, 246, 246*
 — z ha ob. Plony z ha
 Wydatki budżetowe Państwa 284, 362, 363*, 365
 — Funduszu Kwaterunku Wojskowego 373
 — — Pracy 373
 — izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych 387
 — Lasów Państwowych 370
 — na budowę, przebudowę i utrzymanie dróg 184
 — — emerytury 344, 346
 — — opiekę społeczną 275
 — — oświatę 306
 — — urządzenie i prowadzenie ośrodków zdrowia 288
 — Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu 371
 — Polskich Kolei Państwowych 371
 — przedsiębiorstw miejskich 385
 — — związków samorządu terytorialnego 386
 Wydatki Skarbu Śląskiego 374
 — zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorialnego 385
 — — ubezpieczeń społecznych 299

Wydatki związków samorządu terytorialnego 379—381, 383
 Wyjazdy z Polski za granicę 58
 Wykształcenie pracowników umysłowych 239, 262
 Wymiar kar 353, 354
 — podatków bezpośrednich 368
 Wymieralności tablice 54, 54*
 Wynalazki, patenty 143, 143*
 Wypadki na kolejach 181
 — przy pracy 302
 Wyrab lasów 83*, 85
 Wysiew zbóż 78
 Wystawy i targi gospodarcze 153
 Wywóz 144, 154, 155*, 157, 158*, 160—163, 165—170, 171*, 173*—175*
 Wyznanie dyplomantów szkół wyższych 327
 —, etaty duchownych 342
 — ludności 24—26, 27*, 36, 42
 —, ruch naturalny ludności 46
 — skazanych prawomocnie 352
 — studentów szkół wyższych 326
 — uczniów 310, 319
 — więźniów 354
 Wyznania, wydatki Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 342
 Wzory użytkowe zgłoszone i udzielone 143, 143*

Y

YMCA Polska 340

Z

Zabawkarski przemysł, zakłady, zatrudnienie 113, 123
 Zachmurzenie i opady 9
 Zachorowania na choroby zakaźne 291
 Zadużenie długoterminowe Skarbu Państwa 356
 — — Śląskiego 356, 374
 — — związków samorządu terytorialnego 356, 375, 376
 Zakaźne choroby, szczepienia ochronne 291
 — —, zachorowania i zgony 291
 Zakład Emerytalny Państwowy 344, 345
 Zakłady dla umysłowo chorych 287
 — handlowe, liczba 93—96, 144
 — opieki całkowitej 277, 278
 — opiekuńcze związków samorządu terytorialnego, wydatki i dochody 385
 — przemysłowe, liczba 90—92
 — — według liczby robotników 118
 — — ubezpieczeń, bilanse 304
 — —, działalność 303
 — —, liczba 302
 — —, lokaty długoterminowe 216

Zakłady ubezpieczeń społecznych

- 297—302
 —, bilanse 298
 —, dochody i wydatki 299
 —, osoby pobierające renty i zasiłki 297
 —, przypis składek i składki zapłacone 300
 —, świadczenia 301
 —, ubezpieczeni 4*, 240, 240*, 296, 297
 —, wypadki odszkodowane 302
 —, wodne, liczba, moc 115
 —, zastawnicze 212
 Zakonnicy 342
 Zaludnienie, gęstość 13—15, 16*, 19
 —, mieszkań, gęstość 60, 61, 62*
 —, więzień 354
 Zamachy samobójcze 293
 Zamknięcia ogólne rachunków podatków bezpośrednich 369
 —, sum pozabudżetowych związków samorządu terytorialnego 378
 Zaopatrzenia emerytalne 299, 344, 346
 —, inwalidów wojennych i wojskowych 284
 —, weteranów i byłych skazańców politycznych 284
 Zapalki, produkcja 130
 —, spożycie 144, 147
 —, zakłady 130
 Zapasy kopalin 114*
 —, surowców przemysłowych 1*
 —, złota banków biletowych 7*, 197*
 Zarobki pracowników umysłowych 261, 262
 —, robotników 251—255, 257—260, 260*
 —, rolnych 251
 —, na robotach publicznych 260
 Zarodowe hodowle, zwierzęta gospodarskie 87
 Zasiłki 72—76, 79*—82*
 Zastawnicze zakłady 212
 Zatręgi pracy 271, 272, 272*
 —, okupacje zakładów 271
 Zatrudnienie robotników w przemyśle 5*, 112, 119—123, 130, 240, 240*, 241—244
 —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 —, według wieku 243
 —, więźniów w warsztatach więziennych 354
 —, wypadki 302
 Zawodowe kursy 320, 321, 323
 —, szkoly 307, 320—323
 —, związki 272,

Zawód ludności 35, 38*, 42

- , członków spółdzielni związkowych 109
 —, rodziców uczniów 311
 —, wychodźstwa 56
 Zbiory owoców 85
 —, pasz i słomy 77
 —, ziemiopłodów z ha 72—76, 79*—82*
 Zboża, ceny giełdowe 232*
 —, chlebowe, produkcja na 1 mieszkańca 77
 —, obroty giełdowe 148
 —, opłaty przewozowe na kolejach 181
 —, przemiał w młynach 129
 —, przewóz na kolejach 180
 —, wartość produkcji 77
 —, wysiew 78
 —, wywóz 170
 —, zasiewy 72—76, 79*—82*
 —, zbiory 72—76, 79*—82*
 Zbożowe kredyty 215
 Zdrowia ośrodki 288.
 Zgony 45—47, 48*, 49*, 52, 53*, 291
 —, na choroby zakaźne 291
 —, w miastach 47
 —, — według przyczyn 292
 —, według płci 52—54
 —, przyczyn 292*
 —, wieku, 52, 53*
 —, wyznania 46, 52
 Zgonów prawdpodobieństwo 54
 Ziemiopłody, ceny giełdowe 232*
 —, — płacone producentom 226
 —, obroty giełdowe 148
 —, wartość produkcji 77
 —, zasiewy 72—76, 79*—82*
 —, zbiory 72—76, 79*—82*
 Ziemniaki, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 233*
 —, — płacone producentom 231
 —, powierzchnia zasiana 72, 73, 75, 80*
 —, produkcja na 1 mieszkańca 77
 —, spożycie 151*
 —, wartość produkcji 77
 —, wysadzenie 78
 —, zbiory 72, 73, 75, 78*, 80*,
 Złoto, produkcja 132*, 135*
 —, zapasy banków biletowych 7*, 197*
 Znaki towarowe udzielone i zgłoszone 143
 Z. U. S. ob. Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 Związek Centralny Młodej Wsi 340
 Związek Harcerstwa Polskiego 341
 Związek Katolickiej Młodzieży 340
 Związek Młodzieży Chrześcijańskiej Polska Y. M. C. A. 340
 Związek Młodzieży Wiejskiej (Wici) 340
 Związek Strzelecki 340
 Związek Straży Pożarnych 341

Związki rewizyjne, spółdzielnie związkowe 107
 — samorządu terytorialnego ob. Samorządu terytorialnego związki
 — sportowe 295
 — zawodowe 272
 Zwierzęta gospodarskie, pogłowie 86, 87, 87*
 —, ubój 149
 — rzeźne, obrót na targowiskach 148
 — żywe, przewóz na kolejach 179
 —, przywóz, wywóz 161, 162, 170, 171*
 Zyski i straty ob. Bilanse
 Zysku czystego podział w krajowych spółkach akcyjnych 102

Z

Żaglowe statki morskie, stan 187*
 Żeglarski Polski Związek 295
 Żegluga, przedsiębiorstwa morskie 189
 Żelazstwo, przywóz 163, 164, 166, 167, 169

Żelaza ruda, ob. Rudy żelaza
 Żelazo, ceny hurtowe 230, 233*
 — i stal, przywóz, wywóz 163, 165, 166, 167—169
 —, sprzedaż 145
 Żniwa, daty rozpoczęcia 78
 Życia trwanie przeciętne 54, 54*
 Żyto, ceny giełdowe 232*
 —, — hurtowe 231
 —, — płacone producentom 231
 —, daty rozpoczęcia siewu i żniw 78
 —, obroty giełdowe 148
 —, przemiał w młynach 129
 —, spożycie 151*
 —, wartość produkcji 77
 —, wysiew 78
 —, wywóz 163, 165, 167, 168, 171*
 —, zasiewy 72—74, 79*
 —, zbiory 72—74, 78*, 79*
 Żywność, ceny hurtowe 231, 233*
 —, koszty 227, 229*, 235
 —, roczne spożycie w budżetach rodzin 150*, 266—269

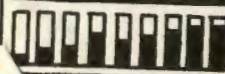
10333 (e)

G. U. S.

cbs

10333₁₂

Podręczna

Cena 1 złoty